

رجال واموال . وتقولون ان الانكليز اغنيا جيوهم
 محشية بالجنبيها ت . لا ينقصهم لاعاكر ولا دمجات .
 اقول لكم يا كرم ان ربنا سبحانه وتعالى حلیم لطيف .
 على الظالم القوي ينصر البري الضعيف . وان فرضنا
 ياسادة ان المتربول يفني جميع اهل الترفال ويلب
 كنوز معادنهم الذهبية . لا يمكنه بها عمل ان يرفع من
 عليه بفض ولعنة وسخط الامم الشرقية والضربة .
 لان كما لا يخفاكم اسيادنا الانكليز صبح اليوم اسمهم عار .
 في جميع الممالك والاقطار . وذلك لكثرة افعالهم البرية
 ورسائلهم الخبيثة وحروبهم مع الامم الشرقية . انما
 دعونا يا حضرة القراء من الانكليز ومن سيئتهم
 الرذيلة . وعلونا نتكلم قليلا في احوال بلادنا الشريفة
 الجليلة . فنتمنى لها ولدخوانا الشرقيين . التقدم
 والقدن والعز والنصر من رب العالمين . هذا ورجانا
 من لطف قرائنا الغراز قبول مجموع جرائدنا الوطنية . المقم
 الى حضراتهم استذكار وهدية . من جيبهم الصادقا
 وراعيهم الوفي الشيخ الجنيظارة خادم الحريه . ودمتم
 كما رستم محفوفين بالمنة الصمدانية . وكل عام وبنتم خيتم

مجموع جرائدنا العام ١٩٠٠
 فرتبنا على مجموع جرائدك اللطاف . يا بوالنظر والتودد
 والانصاف . على العين والراس . يا قرائي يا اعز
 الناس . انما مجموع هذا العام اعداده قليلة . لكن
 ياسادتي جملة ومقالاته مهمة ورسوماته جميلة .
 اهمية المقالات مدافعتها عن الوطن العزيز . وجمال
 الرسومات وصفها الاعياد الشاهانية وانهازام عاكر
 الانكليز . حقا هذه السنة كانت يا خلان . بعيد
 عنكم على المتربول اسود من الرقت والقطران .
 نزل يا حفيظ على راسه قوم الترفال ضرب طاقا
 طيق . ونراهم في هذه الايام ناصبين لجنوده الحمر
 مشانق وخوازيق . من ساعة ابتداء القتال واقتحام
 الحرب . وفي الانكليز رائداشد الضرب . الحق عليهم
 لم يقبلوا النصيحة . فلاذا "يتحمقون هذا المار
 وهذه المفضيحة . فان قلتم يا اخواني ان الكثرة
 تغلب الشجاعة . والامة والجارة والبراعة . وان
 مع كل تقهره الانكليز ينتصر كالمادة . وتعودله
 السلطة واليادة . لان الحرب والقتال يجب لها

ABOU NADDARA & SES COLLABORATEURS D'ORIENT & D'OCCIDENT

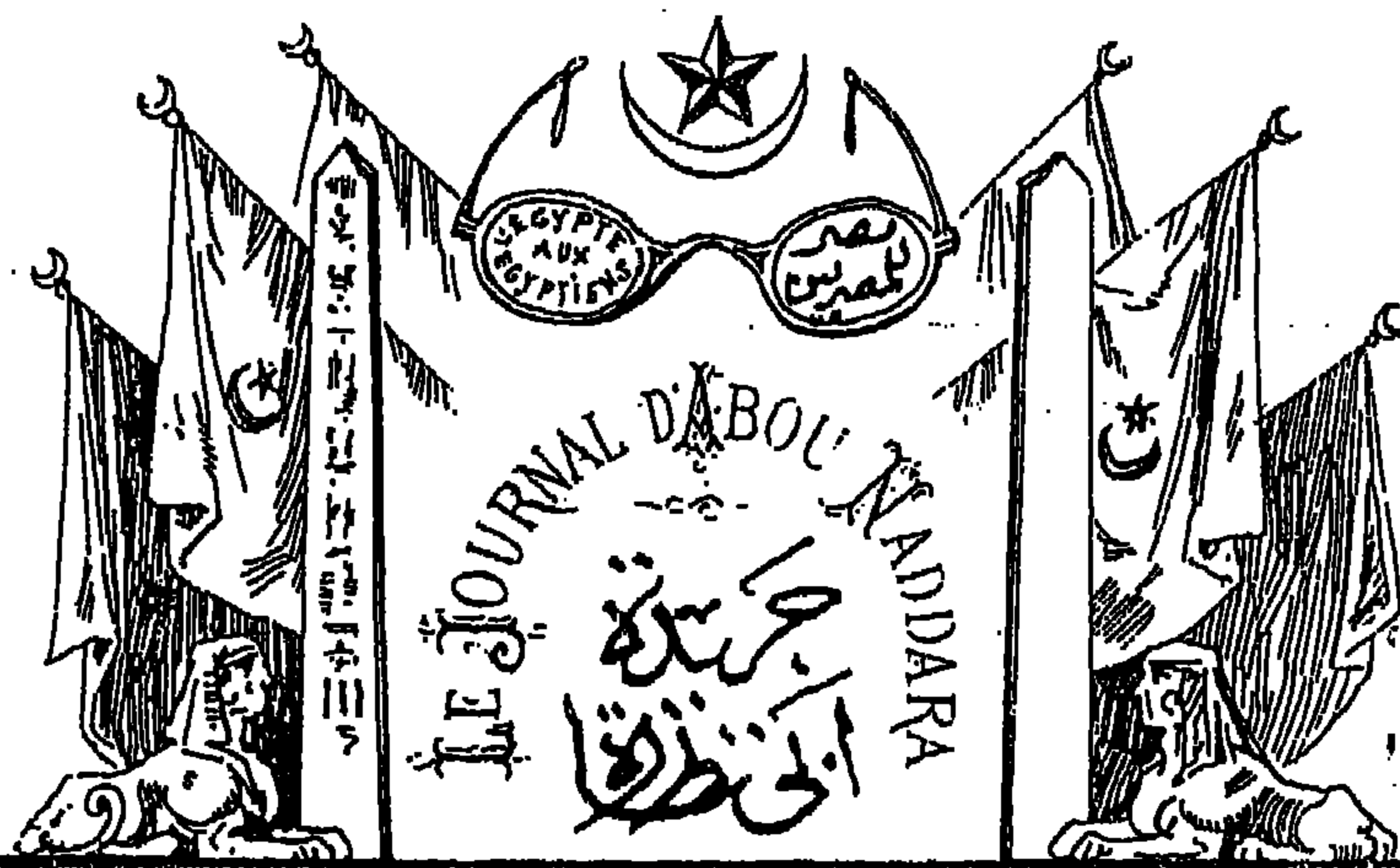

قيمة الاشتراك سنوياً فركه
ومع التودد والملاوات فركه
النقد ترسل المالكين
بطابع بوسنة او بمجولة تجارية

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
6 Rue Geoffroy-Marie. PARIS

السنة الرابعة والمثرون
جريدة وطنية مديرها ومحررها
الشيخ ج. سانوا ابونظارة
بباريس شارع جوفروماري ٦

ABONNEMENTS :
Édition de luxe avec suppléments et primes, 1 an. 26' »
Abonnement simple, 1 an. 10. »

مآذية الاوربان وبندل داعيم ابونظارة . فاطم على
المقالة دي يا قاري يا نواره . وانا ارسلت كالماده
تلغراف تهاني . باسمي واسم اخواني . عرضه على الاعقاب
دولتوا ابراهيم بك الياش تشرقي الشاهاني . وجانا
رده بدون تأخير . بلغراف من يلديز يخبرنا بان حصل
لتهاني اعلفم تأثير . فصرنا من ذلك فرحاً ماله نظير
ووصلنا خطاب . من اخرا الاحباب . اهدا قندي على ابو
كاتوا ابو هاج صاحب الهدا الوافي . والمقال الثاني .
وصفنا فيه افراح هذا العيد . في وطننا السعيد . وكذا
وردت لنا مقالة من السيد عبد الباسط افندي الذي
زاد بها حقاً وأنى . اتضح لي منها ان المولد السلطاني
المتعال . كانت افراحه يبروت عال المال . لا يمكنني
درجها لضيق المجال . فتقتطف من زهور رياضها هذه
البيتين . وهما جوهرتين
عبد الحميد ملك مصر من برغت
من عدله في سما المزاقار
ملك من النصر والفتح القريب له
رغماً عن الضد اعوان وانصار
تفوق الحقوق على القوة

(تفوق القوة على الحقوق كان يقول بسمارك الالماني)
والترنفا في قال الحقوق تفوق على القوة يا اخواني
وفي الواقع الترناقية ثلثية الف اغلبهم فلاحين .
والانكليز بمتمراتهم ثلثية من الملايين . يعني الانكليز
قدرهم الف مرة تمام . والحال كسروهم وضعضومهم
الترنفايين يكرام . واخذوا منهم اربعة الاف اسير
وقتلوا من عسكرهم وضباطهم وجنودياتهم خم غفير . وان
قلتوا لي يا جماعة . ان الكثرة تغلب الشجاعة . وان
للانكليز عاالين يسلوا عكار بالالوف والمئات . بكلم
ليزهم من الاكل والشرب والولحة والمطبات . اقول ان
النصر الميين . بيد رب العالمين . فاذا المراد المولى المتعال

عدد ١ باريس في ١٨ رمضان المعظم سنة ١٤١٧
السنة الرابعة والمثرون لجريدة الوطنية
أدي لي ثلاثة وعشرين عام . اذفع بالباع والذراع يا
كرام . وبقلم مصرنا ولساننا العادي . عنكم يا اخواني
وعن بلادتي . وانا في الفرية يا قاسي العموم . والكي على
ولهي المظلوم . الى صار له ١٨ سنة تحت رق العبودية
واراضيه المقدسة تجسرها العاكر الانكليزية . واولاد
مصر شافين . الذل ده كله وكاتين . يا هل ترى مل
بقاش في وادي النيل رجال ؟ والحال جدودنا كانوا البطا
كروا الانكليز في وقعة الى قير . وابعوا اكبرهم في
السوق اسير . دي ايام الله يرعها يا بونظارة . كانت
اولادها اصحاب جارة . مش زي اليوم الى صبحت
فيه الناس . ما هم لاهيين اذ في البجعة والطاس .
والكاس . اه اه ما ناكى يا مصر من الانكليزي الفاجر
الماهر الفذار . اذ الفرام في الزنا والكرو لمب القمار
أدي الاخبار الى بتجني من وادي النيل . لعلها تكون
مبالغة وان الفساد في مصرنا قليل . اما انا كلما سمع
نصرات قوم الترنافال . ومدافعتهم عن الحرية وجبرهم
في الاستقلال . اقول يارب العالمين . ضع العزم ده و
الخوة دي في قلب المصريين . وخليهم يشاهاوا الفحول
ويطردوا من بلادهم المتربول . الى بده يا خذهم معه
لمحاربة الترنافال . حقا اذا حصل ذلك جميع الامم
تعدهم انزال . لا يا بونظارة امحي تصدق الكلام
ابناء مصر عمرهم ما ينصروا الظلام . قصدهم الوحيد تطهير
الاوطن . من نجاسة الانكليزي الخزان . هذا واختم
قولي باهداء التهاني والتحية . لرأس السنة الافرنجية
اشعة المولد الحميدي الجليل

وصفسي محمد عبد الفتاح . في اعمدة جريدة الفلاح
ما حصل في هذا المولد السعيد بباريس من الافراح . وفي
في تشريفات عطفة ميركي صاحب الفارة . وفي

ينهرزم الانكليزي ويتصير الترنفال . واذا لم يسمع الله الانكليزي
يتصير . والترنفال يكرس . فكون الكسرة . اخبر من
النصرة . بقي الحوادث دي يأسادة . الهمتي بسم كالمادة
. صورته في الصفحة الرابعة من الجرنال . افسر لهم بكلمتين
لصيق المجال . اصحابنا الفرنسي والرومي والاماني .
يتفرحوا على الهندي والسوداني . الى جايينهم الانكليزي
في الترنفال . يزلوا عواضهم ميدان الحرب والقتال . انما
السوداني والهندي ما فمشت احماني . يساعدوا الظالمين
ففسوا المتبول واهم العجوز الشطرا . رفضتين عال .
واستلقوهم بقتالهم لجمعية الترنفال . فطاروا بهم في
الجوع على حرم الحمراء وهناك . ما قدامهم اذ الهلاك .
يا بلي قدرنا على طردهم من البلاد . ويرج من ظلم العباد .
(ابونظارة)

مقابلة جليلة سعيدة

في يوم الاربعاء المبارك ، شعبان تشرق مديرا
الشيخ ابونظارة بفخامة المويولوجي رئيس الجمهورية
الفرنساوية المظم كاتشرق فيما مضى باسلامه الفخام
ولما صار في حوزته وحظي بالدخول عنده تلقاه على
الرحب والسمة واجلسه بالقرب منه واخذ يارحه
ويلاطفه ويقره على حسن ما فيه بتأليف قلوب
المشرقين بالمغربين ومدح جلاله اذ كانت بسوطة فوق
مكتبة واطهر ارتياحه وروره بتقدم المسلمين وحسن
اجتهادهم للارتقاء الى الدرجة المحمودة واثنى ثناء جميلا
على رفيع همة مولانا امير المؤمنين وعلى عزمه الصارم في
احياء ما كان اندثر من المعارف والعلوم والصنائع راجيا
بذلك نمو غرما لك المحروسة وثروتها وكلفه بتبليغ تحيته
واراء تجيله له فيما يقضى باذن المولى زيارته السنوية
لجلالته بالاستانة العلية . ولما اخذ المجلس حده
ونقصت المحادثة نهض الشيخ داعيا باستدانة الملائكة
الودية بين الدولتين وانتشار المحبة بين الامتين (عبد فتي)
زيارة الشيخ الى نظارة للاستانة العلية

بقلم صديقه محمد بن زكي

تابع لما قبله وهو خطاب الشيخ في وابوركة الحيد
فحالت احدي البيات - اذا كان جلالة السلطان بهذه
الكيفية فلما اذ جلاله اوردية وشرقية تدمه ؟ - فحول
الاستاذ وجهه اليها وقال - الغرض مرض اما الانسان لا
يحذف الحجر الا على الشجرة المثمرة فاما اعتراض بعض

الجرائد وتنديدها فهو لا يخجل من امين اجدها النصب
الدعي الذي تاباه مروءة اقل الناس انصافا والثاني
التطلع الى الدرهم والدينار . ولما اعترض بعض الشرقيين
فهذه سنة الله في خلقه لم تسلم دولة من وجود
امثالهم حتى في زمن الخلفاء الراشدين وقد قال المأمون
المبايع ان العامة يمترون علينا في امور لو اطلعوا
على خفاياها لا قصر واهن الاعتراض ولما دوا على انفسهم
باللوم وما يروي عن بعض الخلفاء ان وزيره اخبره بان
رجلا تجاسر على ذم الخليفة على مشهد من الناس فطلب
الوزير المذكور منه ان ياذن له بقتله فقال الخليفة لوزيره
ان بني اسرائيل لقد ذموا سيدنا موسى عليه السلام مع انه
انقذهم من يد فرعون وخلصهم من ظلمه ونجاههم من شره
فكيف ينجو مثلي من ذم الاوباش على اني لو اردت معاقبة
كل واحد على ذمه لاحتجت الى سفك دماء غزيرة واذا
ابن المفو والحلم والضعف ومكارم الاخلاق ؟ - وبعد ان
اتفق الاستاذ السيد التفت الى الحاضرين قائلا - هذا
واتي قبل ان اختم مقال انصر لكل من حضركم بالتوجه يوم
الجمعة الى سراي بلديز المارم لروية موكب صلاة الجمعة
ومشاهدة انوار الخلافة الاسلامية وهي تتلذذ على مجاه
الذات المقدسة الشاهانية وغناها بتحقيق كديم ان هذا
الوجه المكل بانوار الراهبة والرحمة لا يلوح عليم سوى العدل
والرافة ولا يقرى على صفاته غير ايات الجلالة والكمال . نعم
ان الانسان يدفعه عامل الختان الى التاثر من اقوال بعض الجرائد
المقدم ذكرها ولكن الماقل من يشك في نفسه محكمة يجعل
رأسها تحت تصرف العدل والانصاف ثم يحكم وحده انه
وعندئذ تنجلي له شمس الحقيقة . ولقد كنت قبل الان بمن
يسراقبي التلذذ مع ارهاط النصب حتى انه اتفق
لي ذات يوم ان وقفت خطيبا يبارك امام ثلاثة الاف نسمة
فحينما اتيت على ذكر السلطان والدولة العلية يدا القوم في
الصياح والتصفير ولوي الاصابع وهم يقولون لي تكلم في غير
هذا الموضوع . فقلت لهم لو كان عندي هذا صندوقا
ملوا بالياشين التركية واعطيت لكل واحد منهم قطعة منها
لحجتم مدحي في السلطان . فسرى عنهم الريح والريح فطرت
منهم علامة الاحتقان واسترلت في كلامي اما الان فقد زال
هذا النصب ويردون قولي الذي اختتم به خطبتي وهو « ثقت
لوسلطان » اي فليجي السلطان وانتم كذلك يجب ان تدعوا
بالفرح لجلالته . رقيقة هذه الرسالة تصدر في كتابها وتوثق الطبع

عشمانی. نه کوزلک بوسه شمع افندی! بوسه قیافت! بوسه جبهه و
صدا بوسه بوسه چو ده خوشه کینه بوسه! نه دره کله بوسه؟ مطلقا بر
ناظره یاشنه اید. (شیخ) برفاچ کونه اول رئیس هرور فحاقا بوسه
افندی طرفنده دعوت اولند یعنی بوسه مدعی یا؟ ایشتا بکونه حضورینه
حقیق شرفه نائل اولدم. واقعا شوی قدر بتونه ییشر طرفنده دعوت
اونسه ایی ایسه سلفینده هیچ بزره بوقدر التفات کورمه مسه ایسم غایت ناز
برآمده. یا نه بکرمی رفیق اولور دم (ع) بود دعوت بتون و لند آسرم سوند
بره جکده. یاراشمیز محکمتر اغوزیه او قدر فداکار لقرده بولسوریک که
هیزک همه تو جهنی فرانکسک (ش) شوکتو یاراشمیز طرفنده اوله لطفه
و عنایت مظهر اولقدیم کیم یا شایع مدعی حقوقی قاحله کلامه مدافعه
ایتمک ظیفه عدا ایدم (ع) موسولوبه ایله نده بحث ایندیکر؟ (س) علی
العموم طرفنده و خصوصی اولیه اسلامدرده. رئیس افندی حضرتی مالک
شاهاندره عموم و قانونک ترقی و تبعه شله سعادت اغوزیه یاراشمیز
اقدام و غیرتی شایانه تقدیر و تحسین کورمده. (ع) یاراشمیز بوسه جکده
و رؤسای خدمات طرفنده مدعی و شایا ایدیکن ایتمک موجب تمهیندر
بوسه حضرتی طرفنده افندره عرصه حرمت ایتمک بی مأور ایتمدر
(ع) بونازک وظیفی نوقت اجرا اید جکده؟ غالباً حضرت آینه زیر
سده بوایه در سعادت کیدیک (س) بوسه سیاهتی رجب آینه قدر
تاخیر اید حکم زیر یا این سیرکسی اشناده آشنا اولدیم یی لسانه اسلام
میتک تاریخی و ادبیاتی اوترنده بر طاقم مباحه لر اجرا اید حکم (ع) غزیه لر
اوقودم که بکونورده بر جوده عماما بار با حاضر بولند قری بر ضیافت اسلام لساندر
لقدیر ایراد اونمدر. (س) اوت آتیه نه طعنه ضیافت مکتب حقوده طبعه سنه
دوتم همه فرمی افندی و سیرکسی حجم شعبی مدعی الشیخ محمد حیدر ایله برابر
کتبه اید. ترکیب عجم فاییم سوبه بکمر لطفدر دعوتیلدک اکلامه بیلمی
ایچیه فرانزیم ترجمه ایدک. همه فرمی افندی لطفدر دیشک دولت علیه
ایله فرانسه آره سنه که مناسبات دوستانه قانونی سلطانه سیحانه برخی فرانسه
زماننده بداییمدر. بوننده بشق دولت علیه در عموم و قنونه رعایت نه
حرکت تجارت و صنایع سایه معارفیه حضرت یاراشمیز فوره العاده بر
سرعت ترقی اید کله بی بیانه ایتمدر. لطفی حقیقه یی یارنده ایی اینج
که سه اورده بونسه اولدیک سونجکده اویردک (ع) الله ویرمده بتونه
وطنه اشدر همه فرمی افندی یی بکزه سه اولم لر نه کوزل اولور دی ابو مواردیه
ایک محوغم شوی مساعده سپورده کیده ییم. (س) اوغور لر اولسوده لکده
اونسه کوره صکره نه کل. بکونکی کوروشدیکم کوروش جکده (ع) مباحه
غزیه در می نشر اید جکده؟ (س) اوت. بوننده بوسه هر نیه در ترکیه و
فاییم بر مقاله نشر ایتمک قرار ویرم (ع) هیوه ایی. دنیا در بوسه
دست لسانه یعنی عجم ترکیب فاییم فرانزیم نشر اولمده هیچ غزیه یوقدر و صله الله التوفیق

اولین نقطه که در پاریس بنیان پارسا شده
سکه و سایر ضرایب که توفیق غایت فرمود و توانا نیم جتو که در شهر پاریس اول با تحت
علم و تربیت و تدریس اول کسب هتم که در مجلس فضلا و دانشندان بزرگان فارس
نصیح لفظی کرده و دولت متوعه خویش را ستوده ام
بجز این مفضل نیست چنانچه ترقی حایس البقا و در امر پاریس مجلس (اطینه)
و بانی مجمع علمیه و ادبیه فرانسه است متوعه خود این اوقا پیش را به درم و ضیافتی
که از مردمان بزرگ دانشندان بستر کتیکر داده بود دعوت کرد این داعی
با اتفاق شیخ مذکور در آن انجمن دانش حاضر گشت پس از صرف شام از ادب
نشر و نظم سخن در میان آمد و هر یک از دانشمندان و دانشمندان سخن دادند
و وقت دولت متوعه خود را ستودند پس از آن نسبت به اهل شرق زمین
و فرقه مسلمین رسید حایس البقا و در زمان عربی و خلیفه عباسی که در
فضلاء اسلام بود است بزرگ و این حق را بپای هر کدام از مملکت و
دولت متوعه خود شرحی بیان نموده ستایش ما کردم زمره اصوات
شیرین و کلام این لیسنه شگانه در دو دیوار را بجد آورد بعد هر یک
نطق خود را برای شنوندگان زبان فرانسه ترجمه و تفسیر کرده حایس
بقیه خود را با آنها خوانیده و بایشان احوال ما کرد که دولت ایران و مملکت
عثمانیه و مصر هم چون ما که از دیرباز و ترقی و تمدن نهاده ترجمه نطق به نطق
در روزنامه این مجلس به مقالهای علمیه و ادبیه در آن درج میگردد و خبر شد
خواهش کرد صورت لفظ خود را بطور مختصر در روزنامه این مجلس به نطق
صورت لفظ نیست اقایان محترم چون مدتی بود که زبان و نطق و ادب
فرانسه کوخته و از تمدن و تربیت اهل این مملکت متعصب و خاصه و دشمن و دشمن خود را
در میان این ملت عزیز بنیم و از صحبت آن بهره مند گردیم اینک خود را در میان این
مردمان دانشمند و ادباء بزرگان این شهر دیده بغایت شگرم در این محترم آطینه را
پنهایت فکر میکنم که در این مجلس محبت و توفیق ملاقات مردمان بزرگم رسید
البته غلبه میکند که من غیر متعصب و بیستم و بواسطه سمیت حضرت بذریه علمیه
آلیانس فرانسه و برای خدمت با این وطن عزیز همیشه در این زبان و ادب است و آنکه
جد و حوصله بی ملل کرده و مدتی سال را در آنجا گذرانده و بدینسان این زبان
اشغال داشته پس از آن برشته رفته مدرسه در آنجا دایر کرده و لسان (ویکتور
هوگو و لامارتین) را در میان هموطنان محترم تدریس و تدریس کرد
چنانکه در روزنامه آلیانس صورت و مختصر از اقدمات و گفتار شده
(در اینست پانزده ماه که در شهر پاریس توقف دارم از روی تحقیق
دانستم که شیخ ابو نظاره حق دارد که فرانسه را (الدوله المحبیه)
نامیده چون هر جا رفته ام با من بطریق محبت و مودت صحبت و سلوک کرده اند
و با کمال احترام از شاه مجید پیشد از آنکه مرقه اسم که در نوشتن نامه
میخوانند و با نهایت شوق و وجد از علیحضرت در دربار فرانس بپای منظم الفان
و سایر اش بر سر اهل ایران پانزده سال و می کنند و چون مرده نشدند
فرمان ترک معوشان را با اتفاق حضرت میرزا شرف صدر عظمی و خطه العالی
در موقع کسب زسوی میدیم انا را داشت و بخت در چهره ایشان

LE CHEIKH ABOU NADDARA AU PALAIS DE L'ÉLYSÉE

Le Cheikh a eu l'honneur, le 27 décembre, d'être reçu par S. E. M. Loubet, Président de la République Française, dont l'accueil fut des plus gracieux. Au cours de l'entretien, le Président de la République prononça des paroles fort intéressantes, dont nous allons donner un aperçu à nos lecteurs, sinon littéralement, du moins exactement au point de vue des idées exprimées :

« Je sais que le Sultan vous aime et que vous avez eu l'honneur de le voir. Vous me ferez plaisir de présenter à Sa Majesté mes respectueux hommages lorsque vous irez à Constantinople, car je sais que vous y allez tous les ans..... »

« J'apprécie grandement Munir Bey; excellent diplomate, très intelligent et très sympathique..... »

« Vous êtes devenu orateur populaire chez nous, et je vous en félicite..... »

« Vous avez raison, Cheikh; les écoles chrétiennes nous font beaucoup de bien en Orient; les milliers d'élèves qui en sortent tous les ans propagent notre langue et nos idées. Mais, oui, la religion est nécessaire. C'est inné; l'homme a besoin de voir au-delà..... »

Abou Naddara est sorti enchanté de cette audience, dont il a emporté une aussi bonne impression que de celles qu'il avait eues des prédécesseurs de M. Loubet, notamment du très regretté Président Carnot, auquel il avait eu l'honneur d'apporter les salutations de notre Auguste Souverain.

Nous ne voulons pas passer sous silence la délicate attention du Président de la République qui avait sur son bureau l'album des journaux d'Abou Naddara de 1899 : le Cheikh en a été vivement touché ainsi qu'il le dit dans son article arabe.

Avant de quitter l'Élysée, Abou Naddara a remercié son introducteur, l'aimable général Bailloud qui lui présenta le sympathique M. Paul Loubet, fils aîné du Président de la République.

A. H. FILMI.

Le Droit prime la Force.

L'Allemand. — Fenez sîto, mes chers soissins. Tebechez sous. Vous avez perdu le blu ébatant de cette soene drachique. Mais che n'en fais sous la raconter.

Le Français et le Russe. — Nous vous écoutons.

L'Allemand. — Les Poërs ont battu les Anglais.

Le Russe. — Vos chers cousins.

L'Allemand. — Nein, mein Herr. Tebuis longtemps le sang cherimanique ne coule blu sans leurs felnes. Mes frais cousins sont les Poërs qui font domper les Anglais comme des mouches.

Le Français. — Pauvres Anglais! Je les plains.

L'Allemand. — Vous avez tort. Ils ne sous aiment pas.

Le Russe. — Le Français est bon; il oublie les offenses.

L'Allemand. — Donc, les Poërs sont fainqueurs.

Le Français. — Ils viennent d'être battus.

L'Allemand. — C'est t'la plague. La fletoire, se sont les Poërs qui la donnent. Ils heufent ensoyer au Transvaal les blus grands chénéraux et maréchaux t'la Grande-Pretagne; mes cousins, les Poërs, les extermineront tous.

Le Russe. — Ils ont la chance d'avoir un Krüger.

Le Français. — Quel homme admirable! Il ne tolérera une cruauté inutile, ou un vain gaspillage de soldats, ni une infraction des lois de l'humanité. Mais veuillez continuer votre récit.

L'Allemand. — Chohn Pülle et sa mère Alpion, ne bouvant blus compter sur la falcure de leurs

guerriers, où sur la fidélité de leurs mulets, ont fait abbol au Soutanais d'Echyp et à l'Indien de Pompay et de Golgota bour faindre le Transvaal et brendre ses mines d'or. Mais ces deux prafes ont refusé et leur ont donné, comme sous foyez deux formitaples coups de bled quelque bari, sous combrenez, en disant au Poër et à l'Oranchiste : « Attrabez ces deux canailles. » Mais ce sont eux qui ont attrabé deux bombes des canons poërs et les soilla qui montent au ciel asco.

Le Russe (riant aux éclats). — C'est amusant!

Le Français. — Quel beau sujet pour le satirique Abou Naddara!

L'Allemand. — A pas les Anglais! Fisent les Poërs!

Le Français. — Criez plutôt : Vive le droit qui prime la force!

ABOU NADDARA.

Six discours du Cheikh Abou Naddara.

Notre cher Directeur a voulu finir vaillamment l'année. Outre les 32 discours qu'il a prononcés du 1er janvier au 3 décembre 1899, dont nous avons rendu compte dans nos journaux, il a pris la parole six fois du 14 au 24 décembre; le bilan de ses discours de l'année dernière se chiffre donc par trente-huit. Ces six discours, le Cheikh les a faits : 1° à l'Athénée de France, 2° à la Société Africaine, 3° au banquet des Vétérans; 4° au déjeuner égyptien, 5° à la Fête nationale ottomane, 6° à la Société fraternelle française. Grâce à l'indulgence des auditeurs et à l'amabilité de nos confrères de la presse, le succès a couronné les discours d'Abou Naddara qui a célébré en prose et en vers l'entente cordiale franco-turque, la valeur des héros du Transvaal et la grâce, l'esprit et la beauté des dames qui assistaient à ces banquets et fêtes. Fidèle à notre habitude, nous publions ci-après les diverses pièces de vers par lesquelles il a terminé quelques-uns de ses discours.

LA RÉDACTION.

Au banquet de l'Athénée, présidé par notre ami BONNEVAL, auquel assistaient, outre les Français, des Arabes, des Turcs et des Persans.

Merci, Président Bonneval,
De votre surprise agréable.
J'éprouve un plaisir sans égal
De voir de mes frères à table.

Certes, vous avez invité
Ces sîdles du grand Prophète
Pour montrer la fraternité
Qui règne au banquet, à la fête.

Grâce à ces chers fils d'Orient
Il me semble être en ma patrie.
Mon sort m'apparaît souriant
Et mon existence, fleurie.

Et, maintenant que j'ai chanté
Leur louange juste et sincère,
A leur précieuse santé.
Je lève en extase mon verre!

Au banquet des Vétérans, présidé par M. MICQUET.

C'est depuis quarante-quatre ans
Que ma Muse offre à votre France
Ses plus beaux vers, ses plus doux chants;
Et cela par reconnaissance.

Car la France aime l'Orient
Et veut le voir libre et prospère.
Elle frémit en le voyant
Sous la botte de l'Angleterre.

Elle voudrait civiliser
Les peuples d'Asie et d'Afrique,
Pour réussir, il faut briser
Sans retard le joug britannique.

Il faut expulser Albion
Des Indes, d'Egypte et de Chine.
De cette fière nation
Il faut pouvoir courber l'échine.

Au déjeuner égyptien que le Cheikh a donné pour célébrer l'anniversaire de l'auguste naissance de S. M. I. le Sultan, ses vers ont été en arabe. Mais au banquet de la splendide Fête nationale ottomane, organisée par notre cher ami M. Nicolaïdès, le Cheikh a clos son discours par ces vers :

Eh bien, oui. Je suis le poète
De ce beau sexe ravissant
Qui fait le charme de la fête
De notre bien-aimé Sultan.
Ce sont ces dames souriantes
Qui, par leur grâce et leur beauté,
Rendent ces fêtes éclatantes
D'entrain, de joie et de gaieté.

A la fête de la Société fraternelle française, présidée par M. BUCHER-CADART, Président de la Cour d'appel de Paris et M. DORME, président de la Société.

Muse, il ne faut pas que tu dormes,
Tandis que le Transvaal se bat :
Viens saluer mon ami Dorme,
Puis, pousse les gens au combat.
Car le moment est très propice,
Pour chasser d'Egypte l'Anglais,
J'entends crier le War Office :
« Sauré qui peut, soldats, mulets ».
Dieu! Quelle terrible défaite!
Les Anglais tombent par milliers.
En vain, on sonne la retraite :
Les survivants sont prisonniers.
Nations d'Asie et d'Afrique,
Qui gémissiez depuis longtemps
Sous l'infâme joug britannique,
Appelez donc nos combattants.

Que dans aucun mont, aucun val
D'Orient l'Anglais ne se trouve,
C'est très facile, et le Transvaal,
Par ses bons guerriers, nous le prouve.

Que chefs d'Etats et souverains
S'unissent contre l'Angleterre!
Chut, Muse! Assez de ces quatrains.
Et lève à la France ton verre.

Il faut donc chanter leurs louanges,
Car elles sont notre succès,
Mesdames, vous êtes les anges
De l'amitié du peuple français.

Mon estime est grande et sincère
Pour vos vertus et votre honneur.
A vous, nous buvons notre verre
Vous souhaitant parfois bonheur.

Que contre l'Anglais on se lance;
Qu'on le mette hors du Levant.
C'est l'heure de la délivrance,
Peuples opprimés! En avant!

— Voyons, Cheikh! parle d'autre chose
Pour plaire au beau sexe présent.
De tes vers parfumés de rose,
Fais aux dames un beau présent.
— Mais tous ces vers patriotiques
Leur sont d'avance consacrés;
Car ce sont leurs yeux angéliques
Qui me les ont tous inspirés.

Que chaque dame et demoiselle
Crie avec moi joyeusement :
Vivent l'Union fraternelle,
Ses Membres et son Président.

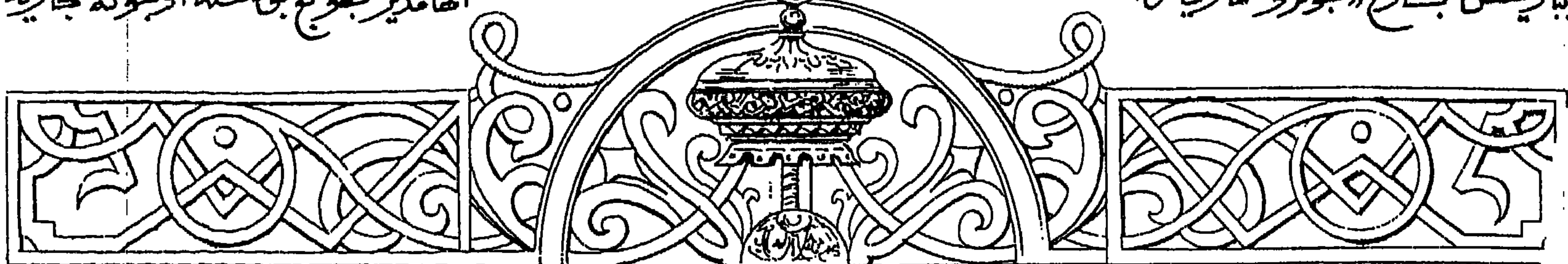
T. S. V. P.

المنصف

قيمة الاشتراك سنوية فركت مع
جريدة إلى نظارة ومجلة التودد
وعلاواتها فركت سنوية ترسل
الحامير بطون بوسنة او بحولة تجارية

السنة الثانية جريدة ياسية
دبية تجارية مديرها ومحررها
الشيخ ج. سانوا ابونظارة المصري
باريس بشارع «جوفروا ماري» نمرة ٦

عدد ١ باريس في ٢٠ ستوال سنة ١٤١٧

الشهر الذي الانكليز . تنجلي عن وطننا العزيز
صار لهم ١٨ سنة تمام . يقولوا لنا الكلام . وما يقولوه ابد
لما يشوفوا انفسهم في خطر . ورصاص البنادق نازل على
دماغهم كالطمر . اما عاكر الترنفال . يقينا ابطال . قفثوا
المتربول من بيضانه . وعوروه وشموا اسنانه . هزموا
جيوشه الجارة . وطردوه وكسروا وراهم قوارة . اما الترنفال
شاطر الشطار . بيهاك الانكليز كبار وصغار . والله يصعبوا
على ولوانهم لئام . لان يخلوا وراهم اراجل وايتام . من ابتداء
الحرب لليوم . نراهم نازلين في بحر دماهم عوم . اخذوا منهم
اربعة الاف اسير . وقتلوا منهم جم غفير . وكلما يرسلوا الانكليز
جيش جديد . يقطعه حنة الترنفال في الصديد . واليوم راح
لهم صاحبنا السردار . تعرفوه ياسادة الجزال كشكار .
الى كسر الدراوشة مش بشطارته . ولا بجراعتة ولا بشراسته
ولا بجارته . اذ بهمة وبالة عاكر مصر والسودان .
اما في الترنفال يلعبوا خاشه الجدةعان . اما احنا فيكم
يا اولاد مصر يكرام . الفرصة دي تركها حرام . والحذر
بفهم كلاجي . وقصدي ومرادي ومرامي . انما دبروا المورم
يا خلان . بعقل ورزاة مش بجان . لاني اري ان جميع
الدول الاخر نجية . منا عينا انجلد الانكليز عن الديار
المصرية . بقا اسموا كلام خطباكم . واتبعوا نصايح علكم .
واظهروا للامم حكم في الحرية . وكراحتهم في السودية .
واخذكم لمولانا السلطان . وفرجونا شغل الجدةعان .
وقتها ياسادة يكرام . تلبغوا القصد والمرام . والخربا
تفهم بليان امها وقراري نظارة . الباب تفهم الاشارة
والان خلوني افرحكم على رسم العدد ده يا اخواني . انظروا
اصحابنا المصري والسوداني . يملصوا في اودان المست
بول الدجال . واما البيون الكركوية بتلهم في المال . وكوكب

فركت في الصمود وكوكب انكتراني الربوط وادي الحديث .
اللي جري بين الفلاح والسوداني والبيون العجوز الشيطان
والمتربول الخبيث . كلام اغياي سادة . ما فيه شتي
قواني ياسادة

صرخ المتربول وقال - ملصتم اوداني - فقالت البيون
الى الفلاح والسوداني - سيويه واتد اعنضم - فضحك
الفلاح وقال لها - ما بقاش عندك اسنان تقضي بهم .
- قال السوداني - طرموهم كني اهل الترنفال - قال الفلاح
- او تد نخلص اودانه اودان الحمار وبعدها نخرط لانه
لسان الحية زراع الفتن - قال السوداني - خيلنا نسقم
منه ونمذبه كما عذبنا - قالت لها البيون - ما اخسكم
ده ابني بول ما عمل معكم اذ كل مليج - قال الفلاح اخسني
يا عاهقة ما تقولش الكلام ده . مليج ؟ قولي قبح ده
حل بلادنا وسرق اموالنا وسلطنا على بعضنا وحان
عاكرنا المصرية وارسلهم الى الترنفال لاجلما يستولي بهم على
مخازنها الذهب - قال السوداني - ومراده يورينا هناك
احنا الاخرين . فشر . احنا لانخرج من اوطاننا ولا نحارب
الذلمدافمة غنها . هو احنا فتحنا السودان على بيتان ما
نمطيه لكم يا انكليز ؟ لا . بل لضمه الى مصر وحفظ وادي
النيل باسره الى السلطان الاعظم - قال الفلاح - وننج
بازن الله نجم الانكليز سقط الهوا المفريت جازيه اح
اسفل اما نجم فرنسا ملاك صاعده الى اعلى رينا رفع نجم
الامة اللي تحب الاسلام ويحفظن نجم الامة اللي تطلم المؤمنين
والبرهان على ذلك يا بول ويا البيون هو ان فرنسا نابعة
في ماعيرها وانكتر خاوية في كل امورها - عندها صدت
البيون الزفات واهمرت الحرات وقالت - اه ماذا
دهانا ؟ كل شتي جاري مع فرنسا كما حبت واحنا انكسر
طالما - قال لها السوداني - دخل بلادك النحوس وزلا

الاربعة اشهر دول . اثم عاكرن يقيموا في الديان على الارض
ويقيموا ترابها كما اصابهم في حرب السودان الاول -
فقال المتربول للفلاح والسوداني - ساعدوني على
هزم جيوش الترغال واخذ بلادهم وانا اردكم بلادكم -
قالت لها البيون - آريني رايحة الم عزالي . وحياة شرفي
نحلي عن مصر الشرجاي - ثم قالت في نفسها - من هنا
لهاك تكون التصديا على الترغال ووقتها مثل بس نقي
تأمر على الدم الشرقية الي تسلطين على بلادهم اردو كذا
تأمر على كل دول اوربا وامريكا - فقال الفلاح للتر
بول والبيون - بقي اتفقنا على كده . تخرجوا من وادي
النيل الشرجاي . طيب انا اذا كان حب عادتكم ما
توفوش بالوعد تشوفوا ايش يعملوا خيم الفلاح والورد
وان كان يطلع من يدهم يكسروا نافي عبوديتكم واذا لا
وعلى الملوك الاعتماد
(ابو نظارة)

السيد محمود بن محمد بن سعيد

تخف حضرت القراء . بالقول الذي اللطيف . نقد عن جريدة "الربيع"
الغراء . بقلم العلامة حكمت بك شريف
لما كانت ملكة الزنجبار في هذه الايام اصبحت طمعا لانظار الكثيرين
من المؤرخين في جميع الاقطار بالنسبة لما اصبحت عليه من التقدم
والجناح في دهان الحضارة والعمران بهمة حضرة ملكها المرفح شانه
والجمل قدوة ومن ماذ البسطة ذكره مولاي السيد محمود بن محمد بن سعيد
ايده الله تعالى الذي مازال منذ ثبوا اريكة الملكة الزنجبارية
مشرا عن سعاد الجد والاجتهاد بهمة لا تعرف الكلال ولا
يتميزها الملل صاروا غايته الكبري اما اللبس والمرفح الهارفي
اسعاد رعاياه وعمران بلاده واصلاح شؤون حكومته المادية
والادبية كما اصبحت ذلك مشهورا في النوادي السياسية الاوربية
وغيرها حتى لمنطقة بذكر محامده الغراء ولا يراه ايضا الصحف
الشرقية والغربية صائفة لحضرة عقد الشا المستطاب ليعق
زحرا وذكرنا مكانته في القلوب على مرور الاحقاب .

معلم الصلاة

كتاب لطيف باللغة الثمانية . التي يقرأ يفهم منه قواعد الصلاة
على الديانة الاسلامية . اهدتنا نسخة منه حضرة الفاضلة
الادبية . والكاتبة اللبسة . السيدة قمرهان قبي الثمانية
التي قد برعت في النظم والنثر بالبلاغة التركية . وهي التي
اعتنت بتأليف هذا الكتاب للجنس اللطيف . وهي ممتة في الحرم الهادي
حاملة لنيشان الشفقة والثالث الثماني . فنهني صاحبة هذا الاثر
ونشكروا على صنمها الجليل شكر الراض للمطر
(ابو نظارة)

شيخ ابو نظارة ايله عثمانلي

عثمانلي . يادشاهم ترك سرخه ادراره مايزنه تبعه ابراره كبرى طوره مايزنه ايساخانه
ياقت ابراد ايلديكاه منعد نطقه كر ورسى جهوره فاما لوب طرخنه اليه سرلينده
قبولنه وار ٥٠٢٦ نومدو نينده دبع ايلديكي مقالده طوره طرخنه
سك ميري نامله به شكر ايتيم . (شيخ) جوده ابي يادك . (ع) غزته كله
هر نينده تركه دفي برر مقالده دبع ايلديكاه قراره دبرديكاه كونه بري غزته
در ساندنه كمال خواهشده او غوغه اولين ايتيم و فوه العاده نموده ايل
(شيخ) عثمانلي قرياشده ممنوه ايلديك بنجر بولك بر جختيار لقدر . (ع) عوي
و فارس مقالده نفل اوله اكثريته اكله اسامقه اولين جهنمه فرسجه
مفك محتوياته ايفاع ايت . ايت باقلم بوكونكي جديده نك فرسجه
ضنده نه يازينكي بها بر قاچ كاه ايل تعريف ايت . (شيخ) مع
المنويه . ايلك اول شوكتو يادشاهم ترك فاما لوب طرخنه ايساه
تترك يوردي مرصع ايتانه نشافي مناسبه بر شريازوم . بو شوره
اقتدر ك محامد سنيه سنيه و رسي موسو لوب نك اوصافنده بحث
ايتك نفاكه بو ايلكي دوست كاهدارك عظمت واقباله و شيمه سكه
مخاه و سعادته ايجوه جناب هف ايتديكم دعاي عوه ايتيم .
(ع) بولك كوزل بر فادر . (شيخ) بونده صكره . بولاي تري
غزته سكه بر مقالده نفل ايتيم كه بو مقالده مذكور غزته نك محرينه
مصر قطع سكه احواله وار سويلديكم سيدي مختوبر . (ع) نه
سويلديكم ؟ (شيخ) ويرمك مصريله ايله سوانده انكليزك اداره
سندنه ممنوه وكلد ر (ع) حقاري ده واردر . زيرا نيل وادي
عثمانلي بر ايا لشر (شيخ) لطيفي و آمر شرعي خليفه اسلام واردر
سوكياي يادشاهم ترك . (ع) دهانه واردر ؟ (شيخ) انكليزك عليه
و دولت عليه ايله فرانسز لرته بر جوده سداوي مصروده كاهيه بر مكتوب
نشر ايتيم . برده شوهوك زمانده دولت عليه ايله فرانسزك سرخه ابراد
ايلديكم اوج نطقه دهه واردر (ع) جوده ابي . سكه لكا تعريف ايت .
(شيخ) بيلم اولكم سمدك مدلولي بقوبر ايلديكاري وقطعك وقوبر ليش محالده
نه اخطاره بولند خري كوستر . بو حالده مصر وسودانده ايلديكم مكنوورد
اد قطعك اهلينده انكليزك لمانده جوده سكه اولديكي بيلديتم جهنم بوسكه
معيده ليله سوانده كوستر . بولند انكليزك فوفريكي مكره رسيور كره فرانسز
برابر از مدت طرخنه نيل و ايسنده جيفاز لرس باشنده جوده فنانوهر كله جاك
زيرا بو مملكت انكليزك دكل عثمانلي يادشاه اقتدر ك ماليد بو حاله اختيار
آبيونه كه انكليز به دلا اير - بولك ندر كاتي ايلديك باسلام ده
كله جاك ايره مصر وسودانده جيفه جني وعد اير شو سرطه كه سوانده ترانسلي
ايتيلديك بادم ايره جكرور زيرا اد قطعك آلتونه معدي كند ميري ايت
بر فادر . لكه بولند رسيور زيرا جيه سلطانده حقرايشده ماذ ايلديك
اقوام معقله نك حقوقه تجاوز ايلديك نيتنه بولنا نره معاونت ايلديك .

LETTRE D'ALEXANDRIE

L'Empire britannique s'écroule.

Le trône de sa très Gracieuse Majesté Victoria va s'effondrer dans une mer de sang; les dernières nuits de cette souveraine seront troublées par les ombres des morts et les malédictions des mourants, car on ne jubile plus à London.

En effet, de toutes parts s'élève une clameur terrible. Aux Indes, la peste et la famine se coalisent pour décimer les malheureux Indous que l'Angleterre est impuissante à guérir, à nourrir.

Pourquoi, du reste, s'émouvoir si ces parias meurent par millions? On a extrait tout leur or; qu'importe leur vie? Il n'y a plus rien à piller.

Au Transvaal, l'instinct de rapine de ce peuple maudit a transformé ce pays en un vaste charnier; de braves gens, qui n'ont qu'un tort, celui de servir une mauvaise cause, arrosent ce sol de leur sang.

Ici, dans notre belle Egypte, l'Anglais a jeté la démoralisation; l'indigène, si bon et si facile à gouverner, n'ose pas faire un beau geste devant ses protecteurs, car il sent sa faiblesse, aussi tourne-t-il ses yeux suppliants vers le Commandeur des Croyants.

Chaque jour des télégrammes erronés, que l'agence Ruter nous sert par ordre du War-Office, viennent cependant agiter les cœurs, épanouir un peu les visages, on sent que sous toutes ces paroles menteuses s'agit un trouble profond, une angoisse mortelle. Aussi l'Egyptien se reprend à espérer, le brave fellah se gondole devant les journaux illustrés d'Abou Naddara, car l'image parle à son cœur candide, et tous, petits et grands, songent à l'Europe, à la France surtout, ce pays si chevaleresque. Il est temps, grand temps vraiment, oui, le moment est venu de débarrasser le pays nilotique des jaquettes rouges.

DE SAINT-BONNET ET GREMILLON-BEY.

DISCOURS DU CHEIKH ABOU NADDARA.

(1er, 2e et 3e discours depuis janvier 1900).

Le Cheikh a bien commencé, oratoirement parlant, la dernière année du XIXe siècle. Il a fait deux discours, prose et vers, dans une même soirée: au banquet du Syndicat de la Presse suburbaine, présidé par M. Dhavernas, où d'éminents orateurs prirent la parole, et au dîner mensuel de l'Athénée de France, présidé par M. Bonneval, où il se rendit aussitôt le banquet de la Presse suburbaine fini. A ces deux imposantes réunions, Abou Naddara a parlé des questions du jour: la guerre au Transvaal, la situation en Egypte, la famine aux Indes et l'Exposition Universelle de 1900. Quant à son troisième discours, il l'a prononcé au Grand Orient de France, le 11 février, à la fête de l'anniversaire du Drapeau, présidée par le général Lambert.

Voici les vers par lesquels il a terminé son premier discours.

Profite de la bonne aubaine
Que l'offre, ô Muse, ce banquet,
Et pour la Presse suburbaine
Fais un poétique bouquet.

Compose-le de fleurs françaises,
Qui croissent dans les jours d'honneur
Et non pas d'épines anglaises
Qui poussent dans les nuits d'horreur.

Et qu'il sente l'amour sincère
De ton vieux Cheikh pour les Français,
Et sa haine pour l'Angleterre
Dont les fils sont, là-bas, rossés.

Pour ce sujet, riche est la rime
Et le vers, facile à trouver;
Car mon amour est légitime
Et ma haine, on doit l'approuver.

Au pays d'Orient, la France
Ne cherche qu'à civiliser;
Tandis que lord John Bull ne pense
Qu'à tuer et dévaliser.

Mais l'heure du châtiment sonne,
Croyez-en Abou Naddara.
Le gros canon boër qui tonne
Du Léopard nous vengera.

Seigneur, exauce la prière
Qu'élève à Toi l'Oriental!
Abat l'orgueil de l'Angleterre
Par la victoire du Transvaal.

Termine, ô fils des Pyramides,
Par ces cris, ces modestes vers:
« Vivent les héros intrépides!
Vivent la France et les Boërs! »

Nos sincères remerciements à l'aimable correspondant de notre grand confrère « Le Moniteur d'Assiout » pour ces lignes bienveillantes consacrées à notre cher Directeur dans son beau compte rendu de la fête nationale ottomane de « l'Orient »:

« Combien plus séduisantes les paroles pleines de bonhomie, exprimées par le général russe et surtout le speech, si fin et toujours improvisé d'Abou Naddara, ce Turc de Paris, ou ce Parisien du Bosphore, avec ses *Chénopsoï*, *Reluquer*, *Silence au parler*, se disant le *Cheikh des dames*, nommant la Française, la *Odesse des femmes du monde entier* et l'ange du *valeureux peuple français*.

En faisant mes remerciements et mes félicitations à M. et Mme Nicolaïdès, pour leur belle soirée de mardi, je fais des vœux pour qu'ils possèdent longtemps Abou Naddara, cet élément précieux et unique au succès complet de leurs belles fêtes.

Visite à Monsieur l'ingénieur Itasse.

LA GRAPHOTYPIC

Nous sommes heureux de faire participer nos lecteurs à un véritable régal scientifique auquel nous a convié M. l'ingénieur Itasse, le fils du grand sculpteur, en son bureau, au 71 de la rue de Provence. Il nous a fait là, avec une bonne grâce parfaite, les honneurs d'une découverte dont il est l'auteur et qui stupéfié à l'heure actuelle le monde savant, et qui lui ferait donner à coup sûr le nom de « Khou-Eblis » par nos braves compatriotes.

Vous savez, chers lecteurs, qu'un artiste, jusqu'à présent, était dans l'impossibilité absolue de refaire un dessin une fois fait. Il pouvait bien le calquer, mais le calque nécessite beaucoup de peine et n'est pas toujours facile; d'autre part, la photographie nécessite, elle, un appareil cher, et des conditions atmosphériques spéciales, et encore ne donne-t-elle pas la couleur. Eh bien, tout cela, la graphotypie de M. Itasse l'écarte, tranquillement, à l'aide d'un papier sensible et d'un bain mouilleur, sans abîmer l'original, immédiatement, il transporte celui-ci sur un autre support, soie, satin, papier, etc., il prend un timbre, puis il le pose sur une autre enveloppe sans enlever l'original; il jongle d'une façon fantastique avec les gravures, les caractères; les gravures, il les transporte, les reporte avec une parfaite aisance, à sa fantaisie. Bref, nous sommes sortis du cabinet de M. Itasse émerveillés de cette nouvelle manifestation du génie français et admirant la constitution intellectuelle de cette famille: le père, sculpteur célèbre; le fils, chimiste destiné aux plus hautes positions; la fille, sculpteur dont la « Harpiste égyptienne » a attiré l'attention de notre regrettable souverain, S. A. Tewfik Pacha.

A. N.

بيان تصوير ظهر

شعري

خواجہ نضر شکرین و حوا کا این روز خوار کر دے کہ منظر از تصویر
منصی کہ اگر در این چشمه نشو و را ی شان بمان کم لہذا یکستون این نثرہ حالیا
وقت اجابت خواہش خوشنوی ظفر اہل نذرہ بطور ختم تصاویر و خصوصاً شاخ
ابو نظارہ را از تصویر پشت این ورقہ مینگار د
(مستریل) یک نفر انگلیس منظر دنیا بندہ ملت انگلستان کہ مدت ہجرت
بدون رضایت مصر ہا و خبر ملکیشان شدہ و در آنجا سکین گرفتہ دو جا
و گرفتار در مصر مصری و سودانی شدہ است این دو نفر کہ شہای انگلیس گرفتہ
سخت کشیدہ تیغ و ملاتش کردہ میگویند در آیند کہ شہادت در رحم دیر
وارد ملت شدہ اید ہمیشہ مصدر قنار و دیرانی بودہ عیش خیرالوطن
کردیدہ اید چنانکہ برای غلبہ و ظفر خود در سودان اہل مصر را از ہتختیدہ کیا
سودانیہا جنگیدہ و از طرفین چہ قرار دہا گشتہ و خونتہا رختہ شدہ
(مستریل) بنای فریاد نہادہ مادر خود (آلبین) یعنی ملت انگلیس را
بحکایت و کمک خود میطلبند کہ از جنس این دو دشمن نجاش دہد آلبین
با کمال کبر و غرور آنہا ترسانندہ میگوید ہر گاہ فرزند ہار را نکشیدہ ایم
شمار باندان پارہ پارہ ویریز میکنم مصری و سودانی با و خندیدہ میگویند
گذشتہ اوقت کہ از تو میترسیدیم حالا ابد از تو دوا ہمہ نذریم چرا کہ
(بوس) ما دندانہای دراز تو را در ہم شکستید و دیگر بالکم دندان ملتو
ما را گاز گیری در اینوقت سودانی زو بہ آلبین کردہ میگوید
نگاہ کن بین شیطان ستارہ نجس انگلستان را بسفل السافین می کشد
و آن دگر فرشتہ است کہ کوکب سعد فرانسه را با سامان بلند می کشد
و از آنجا کہ فرانسویان مسلمانان را دوست دارند و محالست انہا را آباد
میخوردند خداوند ہمیشہ برکت خویش را شال حال انہا کردہ دست ہر کاری میزنند
سوفی شدہ نتیجہ میسرند بر خلاف انگلیسہای ظالم و خورز قصد ہر کاری
کہ می کنند توفیق اجرای نیافہ سرشان بیند آمدہ و خدا و خلق
انہا را لعنت نمایند و چنانکہ در زبان ہندی اول سودانی ہزاران ہزار
شان مغرور گشتہ حالا ہم سحرانہ لشکرشان بدست اس رحمت قتل
ترانوال شکست خوردہ سر طاعت و سزائش تمام خلق عالم واقع شدہ است
در این حال مستریل و مادرش در مصری و سودانی گرفتہ التماس می کنند
کہ انہا را تا یکماہ دیگر مہلت بدہند و قول میدہند کہ بعد از یکماہ دیگر وادی
نیل را از لوث وجود کیشف خود پاک کردہ راہ مملکت خویش را پیش گیرند
و بعقدہ خود تا یکماہ دیگر بر (بود) با غلبہ شدہ تمام انوال را
صاحب میشوند و اوقت ہنچہ از انما لہ ہندوستان و مصر
نزدان بلکہ نزد دولتہای بزرگ فرنگستان ہم ترس و ہیر بخوانند
مصری و سودانی انہا را مہلت دادہ میگویند بسیار خوب اگر بر عہدہ
خود وفا کردید ما میسر انہا با شما کہنم رنج ضمنا میخوارانما
مصر را اید واری دہد کہ روزی خواہد آمد کہ از چنگ ظم انگلیسہا خلاص شوند
(شیخ محمد حسن میر جانی کہ مال مقبرہ یارین)

A l'occasion de la haute distinction honorifique de l'Imtiaz en diamants que S. Exc. M. LOUBET, Président de la République française, a reçue de S. M. I. le Sultan GHAZY ABD-UL-HAMID KHAN II.

(Dans notre prochain numéro, nous décrirons la remise de cette grande décoration impériale par la Mission ottomane.)

Chanto, ô Muse, notre Sultan
Abd-ul-Hamid, le magnifique,
Et son cher ami, l'Eminent
Président de la République,
Mais chante-les en vers français.
Si tu veux avoir du succès.

— Il te faudrait, ô mon poète,
La Muse du chanteur du Cid
Pour célébrer Loubet l'honnête
Et l'admirable Abd-ul-Hamid.
Contente-toi donc de leur faire
A chacun un souhait sincère.

— Je souhaite paix et bonheur
Au grand Chef d'Etat de la France,
De la Turquie, à l'Empereur,
Je souhaite long règne et chance.
Vivent Monarque et Président!
C'est là mon vœu le plus ardent.

ABOU NADDARA.

Un grand homme politique, littérateur éminent, a dit spirituellement ceci en lisant ces strophes : « La Muse du Cheikh Abou Naddara doit être Abou d'inspiration pour conseiller au Cheikh d'invoquer le secours de la Muse à Corneille. »

L'ÉVACUATION AU MOIS PROCHAIN

opprime ses fidèles Croyants. L'une réussit dans toutes ses entreprises, l'autre échoue pitoyablement.

Albion (soupirant). — Oh, yes ! Tout va bien pour les Français, que je déteste ; tandis que pour nous, tout va mal.

Le Soudanais. — Vous avez la guigne. Depuis quatre mois, comme au temps de notre premier Mahdi, vos guerriers mordent par milliers la poussière dans l'Afrique du Sud.

John Bull. — Aidez-nous à vaincre et nous vous rendrons l'Égypte.

Albion. — Parole d'honneur. Voyez, je m'en vais faire nos malles. Le mois prochain, nous évacuons l'Égypte. (à part) D'ici là, nous aurons peut-être remporté des victoires sur les Boërs et alors nous ne dicterons pas des lois seulement aux peuples soumis, mais aux Grandes Puissances européennes aussi.

Le Fellah. — C'est donc entendu que l'évacuation aura lieu le mois prochain. Mais si, comme toujours, vous ne remplissez pas vos engagements, vous verrez ce dont sont capables les enfants de la Vallée du Nil, pour briser le joug infâme de la perfide Albion.

ABOU NADDARA.

A mes frères nilotiques :

Ne comptez pas sur la promesse
De cette perfide Albion.
Elle ment ; elle ment sans cesse.
Jamais, l'évacuation
De l'Égypte par l'Angleterre
N'aura lieu que par le cimetière.
A. N.

Chez le Cheik ABOU-NADARA

Nous avons demandé ce matin au vaillant patriote égyptien le Cheikh Abou Naddara de bien vouloir nous dire ce qu'il pensait de la situation actuelle en Égypte. Voici l'interview qu'il a donnée à un de nos collaborateurs :

— Je ne vous cache pas que les correspondances que je reçois de toutes parts de la vallée du Nil m'indiquent que les Égyptiens sont heureux des revers des Anglais au Transvaal, et c'est très naturel quand on songe que depuis dix-huit ans l'Angleterre occupe notre pays contre le droit des gens.

Malheureusement, des révolutions telles qu'on se les figure en Europe sont impossibles en ce moment. Des manifestations, des mutineries et même des prononcements sont probables, mais une révolte armée contre l'autorité anglaise n'est pas possible et je vais vous en expliquer les raisons :

Les deux grandes villes égyptiennes sont Le Caire et Alexandrie, où sont concentrés l'élite intellectuelle du pays et le parti national. De ces deux centres se propagent les idées de liberté et les efforts pour secouer le joug britannique, mais les habitants de ces deux villes ne peuvent pas faire de révolution. A Alexandrie elle serait aussitôt réprimée par le bombardement des cuirassés anglais qui sont toujours ancrés dans le port ; au Caire, l'armée anglaise d'occupation tient la citadelle qui domine la ville et peut la bombarder quartier par quartier. En outre, l'armée égyptienne est presque complètement encadrée par des officiers anglais. Où des mutineries pourraient se produire, c'est au Soudan.

Jusqu'à présent l'état-major anglais a privilégié les soldats soudanais au détriment des égyptiens, mais les soudanais connaissent la non-valeur et l'incapacité des troupes anglaises, qu'ils ont pu juger à la dernière campagne contre les derviches, et ils les apprécient maintenant et sont bien près de faire cause commune avec les Égyptiens.

Au sujet de la guerre du Transvaal, l'inimitié s'est encore accentuée lorsque les Anglais ont envoyé dans le sud de l'Afrique des soldats égyptiens en les faisant passer par Souakim, sans les informer de l'endroit où ils étaient conduits.

Là est la cause des incidents qui se sont produits. Les Anglais ont pu réprimer ce petit mouvement, mais bientôt il se renouvellera plus formidablement. Aujourd'hui, il y a en Égypte une opinion nationale et le pays, maintenant, ne ressemble en rien à celui du moment de l'invasion. Nous avons des orateurs, des tribuns, qui s'élèvent contre la domination inique de l'Angleterre.

Et le Cheikh Abou Naddara termine en déclarant que, si les Anglais sont détestés en Égypte, on y aime, au contraire, beaucoup les Français.
(La Patrie, 10 février).

L'Égypte, province Ottomane.

Voici ce qu'a dit à ce sujet le Cheikh Abou-Naddara dans un de ses trois discours, dont nous rendons compte plus loin :

« L'Angleterre a beau faire par ses viles intrigues, par ses noires machinations et par ses menaces incessantes à nous détacher la Turquie. La Vallée du Nil est et restera toujours une province de l'Empire ottoman. Elle ne sera jamais annexée à la Grande-Bretagne. Nous ne reconnaitrons jamais d'autre souveraineté que celle de S. M. I. le Sultan Abd-ul-Hamid Khan II, l'Auguste Calife de l'Islam, dont le nom béni résonne dans toutes les mosquées de l'Égypte et du Soudan et dont le glorieux étendard flotte majestueusement sur nos édifices. Les populations nilotiques croient que les défaites sanglantes que les armées anglaises subissent dans l'Afrique du Sud sont de justes châtiments que Dieu Tout-Puissant leur inflige pour le mal qu'ils ont fait et continuent à faire aux Musulmans du monde entier. »

ABOU NADDARA.

T. S. V. P.

العدد التاسع جريدة وادي شرقية جريدة مديرها الشيخ سفيان نظارة باريس شارع جوفوا ماري

النقد

قيمة الاشتراك سنوي فرنك ٥ اثنى عشر فرنك ٢٠ مع جريدة ابي نظاره والعلوات ثلث ٢٦

من صف القلوب يتجاوز الشعب ثم تسلط السلاطين والحرور

عدد ١ باديس في ٢٠ ذي القعدة - سنة ١٢٧٠

ما حواه عددنا اللطيف من المقال المفيد والرسم الطريف

حاجبني القاري النقيب . بهذا القول اللبيب . - هات لنا يا سي
الشيخ من تحاياك هات . واطلنا على مقالات عدوك وفرحنا
على ما فيه من الرسومات . قلت - حاضر على الدين والدين
يا اعراس الناس . - قال اول كل شئ يا صاح . لخص لنا مقالاتك
الملاح . الى بالتركي والمارسي والفرنسي لان جراكيك اليوم صحت
باربع لغات . وانتشرت في جميع الجهات . - قلت - نشرت في
القسم الفرنسي المكاتب التي وردت لي من لرق فخامة رئيس
الجمهورية الفرنسية . وشرقي بتجرها رئيس جمهورية مكسيك
الامريكانية . - قال - ماشا الله آديك بقيت يا بونظارة .
محترم عند الملوك ورؤسا الدول وارباب اعظم وزارة . - قلت -
انا ذاتي ما استحق قيراط من هذا الشرف . والفضل لجبي في
الانسانية فهو الى جعل اسمي ارفع . - قال - طيب وماذا موضوع
المكتوبين ؟ وضحه لي بكلمتين . قلت - في الاول تشكر رئيس
جمهورية فرنسا على تهنيته لفخامته بالشان . الى جاله من مولانا
السلطان . والثاني من رئيس جمهورية المكسيك الامريكانية .
يشكر من خطابي الى قلت لجانبه فيه انه سيستجيب مرة اخرى
رئيسا على الجمهورية . وفي الواقع صح قولي وصار انتخابه . واستمر
رئيسا وانا صبحت من اعزاصحابه . ونشرت هناك مكتوبين آخرين
بالنسبة للاسلام جدا مهمين . قال - بلغني موضوعهم يا ابن
الكرم . يا اصدق محبي الاسلام . قلت - المكتوبين المذكورين
واحد من وزارة المستعرات . والثاني من رئاسة معارضها
والمكتوبين من الطبقة الثخينة . قال - يا اهل ترى فيهم بشارة .
للاسلام بواسطةك يا بونظارة ؟ - قلت - نعم خصصوا

لي في المرض قاعة واسعة شاسعة كراسيها عال وانوارها
ساطعة . التي خطب في التواريخ والعلوم العربية . باللمات الانجليزية
لاشهرار ما للاسلام من المحامد والفضائل والبراعة والمهارة . -
قال - احسنت يا بونظارة . قلت - والقي ايضا في هذه
القاعة الحائنة بجوار الجامع الشريف . الى بنوه في القسم
التونسي الطريف . خطب بلسانا العربي النضس . في تواريخ
وعلوم الرئيس . قال - لاشك ان جميع ابناء العرب الي
يحضروا المرض بزوروك . ويصفوا الخطبك ويهملوك . لان
الامة الفرنسية محبوبة عموما عند الشرقيين . وخصوصا عند
اخواننا المسلمين . حقا بالامرد تزداد شهرتك . وتشحن
قلوب الناس بمحبتك . لانك رايح تجعل بين ادم الوداد ورمحي
الكراهة والعداوة من بين العباد . طيب وما موضوع رسوماتك
يا بولوطا وعبد الحميد ؟ لاشك انه كالعادة سياسي مفيد .
قلت - الرسم الاخضر صورت فيه قسم البلغار الى بنوه في
المرض محل في غاية من الاعتبار . باذنه تماحي ترور المرض يا
حضرة القاري . وتفرح على معرضنا العثماني والبراني والبلغاري
- قال - ان شا المولانا اروع باريس السنة دي واري المرض
العام . واحلي برويتك واسمع خطبك المظام . طيب والرسم
ده الاصفر فسر لي بكلمتين . قلت - مالك الا رضاء
خاطرك يا نور الدين . لابد يا عزيزي انك قرات في صحف الشرق
والغرب . حوارات الترنفال واخر خبر جاء من الحرب . قال
- نعم رايت ان الجنرال كروخ قائد قسم من جيش الترنفال
سلم نفسه وعسكره للاتكليز الانزال . قلت - معذور
لان ما كان عنده الا اربعة الاف عكرى لاغير . والاتكليز
كانوا اكثر من اربعين الفا يامون شير . ومع ذلك قبل التسليم

ضربهم ضربات شديدة . وقتل منهم جنود عديدة . اما
عسکری واحد من المحال . انه يغلب عشرة ولو كان سيد
الابطال . بقى لما وصل الخبر المشهور ده الحادى دار الندوى
الانكليزية . قامت وقعدت اعضاها يعنى نواب الامة
البريطانية . وطاروا من الفرح فالترو ولم رد ضد النايب
الايرلاندى قام وصاح . وقال يا للمار بحقكم بدلاء عن الفرج . ان
تأسفوا وتجنّبوا وجوهكم لان انتصار اربعين الف على اربعة الاف
حار على المنتصر . وفخر عظيم على المنكر . بقى استحو ا على عرضكم
يا اخوان . ولا يرضوكموا علينا الجيران . نصرة اربعين الف
انكليزي على اربعة الاف ترنسفال . راحة تجعل اسما محقق
واسمهم موقر وعالي . هذا كلام النايب الايرلاندى الحر . اما
الانكليزيان مايوتشى فيهم الكلام المترد قال - دلوقت
فهمت رسكن الاصف . حقا ده رايح يغيظ الجراد اهر . بقى
دول الي بيرقصوا ويكروا دول اعضاء دار الندوى الانكليزية
والبطل ده واقفينهم يسمعون وشخ اودانهم هو نايب الامة
الايرلاندية . والى على المنبر ده يمكن راس النظار . اما ياشي
الشيخ كى افكار . خصوصا فيما يخص الفارين . تسهل علينا
مدينين . طيب والمقاتلين التركية والفارسية فيهم ايه يا عزيزي
؟ يا هل ترى خبط رقع على رماخ الانكليزي ؟ قلت - لا .
انا فقط فست خيرا رسوماي . وعرضت على الاعتبار السلطانية
فانقذت حيالى . على ما حصل من الاكرام . لجناح جواد بك وزملاء
القمام . فحساية الاليزه البرية . وعند جميع الامة الفرنسية
وفرع جميع الناس . بالنيشان المسمى بالامتيار المصم بالصفير
والاملاس . الى انتم به الحضرة الشاهانية . على فخامة
المسولوبه راس الجمهورية - قال - وكنت ايه فى المقالة
الفارسية ام عامود طويل ؟ شئت ما معنا بقولك الجميل -
قلت - اعلم بان المقالة الفارسية طريفة المعاني . يكتبها
صديق الميرزا الشيخ محمد حسن السجاني . وهو راس القسم
الايراني بعرض باريس . فبالطبع تكلم عنه فى مقاله الفارسية .
وتنحى على جلالة مظفر الدين شاه صاحب الدولة الايرانية .
وفرسماني رسوماي . ولخص بعضا من مقالاتي - قال -
ربنا يسترك يا بونظاره ويمدك حالك . ولا يجرنا من قارة
جرناك . الى صبح اليوم فى عصره فريد . ويقدم وتجل وترتل
فيه مولانا عبد الحميد . ادام الله بالفرمايه . وكل بالانصر
والظفر اعلايه . قلت - امين . ثم امين - قال سخي
خير من الترسمال . نتم به الجرنال ؟ قلت - الظاهر ان الصلح
مستحيل الان . لان الانكليز بداهم يتولوا على تلك الاوطان

شيخ ابو لظاهر ايه عثمانى
عثمانى . شيخ افندي اخذته لرد اسحقى كورمى كونه بقدر رهر
كونه سنده بحت الونور . اشتهر بودرطيله بيبيرمى كى برقاچ كونه اولين
جمهور فقامت لوب اوى طريقه اليه سرينه ويرينه بالوره عرب على
السكره وسينك مختلف شاعرله فزيره اوليفى حاله حاضر بونشيد
بونيه ماعدا بشور كشيده زياده حاضر بونشيدنى برجميته فرانسه
عليه آيسنه كى مناسبات دوستانه اوزينه برطوطه ايراد ايدى كلى وبنوت
فخامنده حاضرده دفاتره شى اقتضايه فى ياشايه دولته عليه ايه
فرانسه ياشايه سلطانة حميد . رئيس موبولوب نذاليله اطوار ممنونيت ايه
دكترين اوقودم . اشتهر كورمى بوسك كه هرياديفك شيدريه خبردارم -
(شيخ) بيت طوغرى . كانه شوى بيبيلست كه بالوب به قصص اتمك
ايچوبه كيتدم . - (عثمانى) . اكلارم سنده بالوب كيدشكده مقصد
لهيت قصصه عثمانيه . رئيس عطوفتو جواد بكوله لهيتت اعضاء ساروى
عقده موبولوب ومادام لوب طريقه اطوار اولمايه حوت وديانتي كورمى
سومكده عبايد . (شيخ) . اوت بالوره بولنايه بجملة طهار وطرطيه
جواد بك تريت ايدكده اويدينى كورمى بجملة ناقابل تعريف برطوطيه حال
اوطقه ايدى . قارندريله جواد بكى نراكته باقريه بربرينه بسم ايدى
تركلر نضر كوزيلدر . ديكده كنديرين آلمانلردى . (ع) . غزنه لرد
اوقودمك سنده قونضانسكه بوهيتت فرانسيم وروندنه حاصل اوله نتايج
منه سنده بحت ايتشك . (ش) . اوت شولتو پارتاهرايد رئيس صهر
آرسنه واقع اوله شو مبارك توهرات ايكى مدت آرسنه ياكوزك برتاييه
ايتدر . قونضانسده بونيه بحت ايتديكم وقت هركسى بنى كلى دقتد ديكردى .
(ع) جناب حه سوكيسى يار شاهزك اعتبار شيرت رشاني آتيرسوده (ش) ايه
(ع) ايتدم كه فرانسه حكومتى سركى محله جامشريفك ياشنده سركى
اتاسنده قونضانسده اجرا ايتكلك ايميه بيوك برهالوره كا تحفصلى
ايتدر . بو قونضانسدره اوردياليدره نزم شاني تار يخمزرده ويارلايه
اربيا تمزوده بحت ايدى هكسد . (شيخ) . اوت يقينه شو قونضانسك
بروغراني نشر ايدى هكسد . نده بحت ايدى هكسى كورمى بيبيلست
(ع) شوى رسولكن بيايه ايت . (شيخ) . بونشوده ايكى رسم دار
يشي سركى محمديه بفار شهنش كوستر برهاليسى ايب انكليز
يارلنوسنده يارلنتر اعضاءه جنرال قرونزه نك تسليم
اويني خيري آلردى وقت اجرا ايدى كورمى بيبيلست
(ع) شوى اكلارم . زانا بو وقعي لوندريه غزنه لرد اوقودم
ايدم . ايرلانده مبعوثى بو غايشدى كورمى بيبيلست
ديدر كه : " قوه بيلك انكليزك دت بيلك بوئرلر اوزينه
مظفر سنده بويله سوينه هككه اوتا غليكز " بو دكلمى ؟
(ش) اوت بورد . حقيقه عثمانيدريك دكيد . (ابونظاره)

M. J. Charles Roux

Délégué des ministères des affaires étrangères et des colonies à l'Exposition universelle de 1900, ancien député de Marseille; vice-président de la compagnie universelle du canal de Suez, auteur de l'histoire du canal paru récemment dans la *Revue de Paris*; administrateur du Comptoir d'Escompte; vice-trésorier de la Société Marseillaise; président de la Société des chantiers de Provence; membre des conseils d'administration de plusieurs autres Sociétés industrielles et commerciales importantes; officier de la Légion d'honneur.

M. J. Charles Roux a accepté la mission de présider à l'organisation et à l'installation de l'Exposition coloniale, qui aura une très grande importance, parce qu'il était nécessaire que ce fut un homme très compétent dans les questions coloniales et économiques, qui dirigeât cette section avec une autorité indéniable.

CHOSSES D'EGYPTE

L'armée égyptienne, tant officiers que soldats, ne montre point un grand enthousiasme pour le nouveau sirdar Wingate Pacha.

Celui-ci, en effet, laisse les officiers anglais molester les militaires égyptiens de tous grades.

Si le malheureux indigène maltraité commet la gaffe de porter plainte à ses chefs hiérarchiques, qui naturellement sont des enfants de la blonde Albion, il est alors on ne peut plus mal noté et si l'infortuné, en désespoir de cause, s'avise alors de s'adresser au chef suprême, il est puni, outragé même et quelquefois, presque toujours, mis en disponibilité.

Comment s'étonner qu'avec de semblables agissements, des troupes se mutinent au Soudan comme les 11e et 14e bataillons soudanais, qui sont très montés, surtout depuis l'arrestation du capitaine Mahmoud Effendi Mouktar et le licenciement du lieutenant-colonel Soliman Bey.

C'est égal, la plus grrrnde des Bretagnes, joue, comme toujours hélas ! un bien vilain rôle. Egyptiens est ce que décidément, vous n'en avez pas encore assez.

DE SAINT-BONNET.

السيد عبد الباسط الأنسي الفاضل

وقد سرنا ما ناله هذا الأديب البارع المشهور بالبلاغة و
لفصاحة بما حو به من لدن مولانا امير المؤمنين فانه قد تفضل
عليه بنيشانه الفاخر المجيدي مكافئة على خدمته بالنصح اللام
للملم الشريف ونشره ما يعود على الامة منه المنافع العمومية من
الكتب الادبية والرياضية فهدى الى هذا الشهم الجليل تهنتنا
القلبية ونتمنى له ازدياد الرفعة والمعالي وقد تشرفت مكتبة
الانسية بالكتب الجليلة من كل فن حتى صارت العالم تكاتبه
تارة تطلب منه ما ارادته من الكتب واخرى توصل اليه المجلدات
العائقة حتى صار اشهر من علم في جميع انحاء بلاد المشرق و
تشتي على همته لتواصل اخباره اليها والاعتناء في نشرها لئلا في
تلك الاقطار ولا سيما بدينة بيروت ولولا ضيق المجال لنحنا
جواباً وردد اليها من حضرة اليوم بنبي بلاغته وفصاحته حسن

حکمت بک شریف

لا محال احد من قرا جرائدنا ما لحضرة حکمت بک شریف من الامة
والبايع الطويل في نظم القصائد وتالیف الكتب البديعة ولم من
مرة تشرفت جرائدنا بمقالاته واشعاره التي اهداها الى الخامة
رئيس الجمهورية وملاك الزنجبار والغازي عثمان باشا وحصل
لهم القبول التام ومع ذلك لم يبلغ من العمر الا قريبا من الخمسة عشرين
سنة واليوم بلغنا ان مولانا السلطان الاعظم قد انعم عليه بالرتبة
الثالثة مكافئة على صداقة وعالي همته ونصحه للدولة وحسنه
على الاسلوب المألوف فنهيه على ذلك ونزول كل صادق مستقيم في
خدمة الدولة العلية حفظه رب البرية

هو طنانا مرده باد

قبل بروز نيكال من حضر قرق قرق من شهر سردار خان فراه عمارت
در لست غلبه در کپور سبون پارس پيش از اينه سيار دول معظه صورت
و اتمام نرفته در چشم عاش جان بخونه جلوه کرده موجب مبد و ابر و خرد
خاطر قلوب تمام وطن پرستان گردیده که ان شاء الله بعد از شرف
مرکز معمار که نظر کن اثر سه کال عمر صفت قس هماره هم جلوه خواهر نمود
چون خواننده کان مرده قبرا از بيان تصوير مضحک در پشت

در قه خوشوقت در ضعی دیدم ايند اکتون اين مرده حالیه را هم وقت
تخصیص از دیا جسنوی در ضایع خاطر ایشان نموده باز به تبیین اینه
پشت در قه میر دارم در نظر این ورقه دو تصویر است در کمر تن
نقشه عمارت بلغارستان است که مطابق مقاله شیخ الزکریا خلیفه است که
لینک با مطلقا انما و تفرغ و تحس معنی لیه غلام چرا که نظر ایشان همه چیز
خوش نماه کرد و لست از طمانه که زعم شیخ ظالم و متعمرانده است و در تن
مورد با حق میده هم چرا که در این جنگ ترانوال ظلم و جور خود را واضح و
میران است و بالعکس ترانوال را شامت و غارت ترستانم که قول ظلم
نموده تافض باز این حقوق آزادی خوش را از دست نموده خلاصه
شکر که حکمران است و صفح تصویر مجلس بعد این است انگلیس است که باز مورد
طعن و لعین است و این واقع گشته و مجرای تفصیل است که در این اوقات
در خبر فتح قون انگلیس به لندن رسیده تمام معوضین است در مجلس
(پارلمانست) اظهار است و خبری کرده جشن گرفته اند خبر با از زمان
انها که جوانی است از اهل ارلانده از های برخاسته سارس را سرتز نش
نموده مکتوب مژم در بر از این فتح که بطبع تصرف معادن طلا ترانوال
چند روز بعد در مقام ترانوال ترانوال کلاشته و از آنکه بر ایالتی که صاحب
دست یافته اند خوشنالمند و اینک شیخ الزکریا خلیفه صدرت این
مجلس انگلیس که به رقص کنان تناول شرب و عیش ایل الا ان
جوانمرد که در گوشه قرار گرفته از دور جریست با آنها مرمزد

اسلامیان البشارت

دولت فخرانه یک (سالون) وسیع و شیع در محوطه
کپور سبون در تحت ریاست حاج شیخ الزکریا خلیفه قرار داده
که در طول مدت کپور سبون کنفرانس نگارده بزمان فرانسه
از تواریخ و ادبیات عرب و لبنان عربی از ادبیات و تواریخ
فرانسه سخن رانند و ما هم موجب دعوت شرف حضور در این
مجلس خواهیم داشت و از تواریخ و ادبیات عربی و فرانسه
صحیح خوانیم مورد ۱۸۲ شهر رنقه حکام ۱۳۱۲

(شیخ محمد حسن میرزا کرانی)

55, Rue Claude Bernard
Paris

NEUVIÈME ANNÉE

FONDATEUR
 Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
 6, Rue Geoffroy-Mario, PARIS

L'Attawadod d'Abou Naddara

En Français, en Arabe, en Turc et en Persan.

No 1. — 20 Mars 1900

ABONNEMENTS :

Un An. . . . . 15' »

Avec le Journal d'Abou Naddara et l'Almanach . 28' »

Nous sommes certains d'être agréables à nos nombreux lecteurs et amis en publiant ces quatre lettres si sympathiques à notre Directeur et si intéressantes pour nos frères d'Orient.

La Rédaction.

Présidence de la République

Paris, le 23 février 1900.

Au Cheikh ABOU NADDARA.

Je n'ai pas manqué de placer sous les yeux de Monsieur le Président de la République, la lettre que tu m'as adressée le 19 de ce mois.

Monsieur le Président a été très touché des sentiments qui y sont exprimés et il me charge de te transmettre ses remerciements.

Dieu te garde.

Le Général,

Secrétaire-général de la Présidence,
BAILLOUD.

Le très distingué général Bailloud a passé quelques années en Algérie, au cours de sa brillante carrière, aussi les sentiments et le style arabes lui sont familiers.

La lettre à laquelle il répond portait les félicitations du Cheikh à Son Excellence M. Loubet, à l'occasion de la décoration du Nichani-Imtiaz en diamants et saphyrs qu'il a reçue de S. M. I. le Sultan.

Nous nous permettons de féliciter Mme Loubet du Grand-Cordon du Chefkat, M. le général Bailloud du Grand-Cordon de Medjidieh et les membres de la Maison civile et militaire du Président de la République auxquels notre Auguste Souverain a conféré de hautes distinctions.

P. D.

Mexico, le 14 février 1900.

Très estimé Ami,

Possesseur de votre charmante lettre du 22 du mois écoulé, je m'empresse de vous adresser la présente pour vous remercier sincèrement des aimables explications que vous avez bien voulu me faire et qui témoignent de votre considération à mon égard, ainsi que pour les paroles bienveillantes se rapportant à ma personne et qui sont dûment appréciées par votre serviteur et ami très affectueux.

PORFIRIO DIAZ.

Le général Porfirio Diaz, l'illustre Président des Etats-Unis du Mexique qui daigna écrire cette lettre, en espagnol, à Abou Naddara, vient d'être réélu pour la cinquième fois, ainsi que le Cheikh le lui avait prédit dans sa lettre dont parle Son Excellence.

Nos frères d'Orient connaissent bien ce grand homme d'Etat ; nous leur avons donné dans nos journaux son sympathique portrait et sa biographie intéressante. Voilà vingt ans qu'il rend heureuse et prospère la nation Mexicaine par son sage gouvernement et son intelligente administration. Que Dieu lui accorde une longue présidence pour le triomphe et la grandeur du Mexique !

La Section Bulgare à l'Exposition.

La Bulgarie compte près de 600 exposants : agriculture, forêts, essences de roses, tapis, etc., etc. Tout ce qui est relatif à l'enseignement public a été l'objet de soins particuliers de la part du ministre compétent. — Un effort considérable a été réalisé par les jeunes artistes bulgares qui exposent des peintures sur toile, bois et porcelaine. — Le groupe de l'alimentation, farines, conserves, viandes, sucre, confiserie, vinaigres, vins, eaux-de-vie, cognac, est très bien représenté. — On remarque tout particulièrement l'exposition de S. A. R. le Prince Ferdinand Ier de Bulgarie, exposition très complète des divers produits de ses domaines d'Euxinograd, district de Varna. — Les mines et la métallurgie sont aussi fort bien représentées, et dénotent un effort considérable attestant l'activité et l'esprit industriel du peuple Bulgare. — Nous ne pouvons nous étendre sur les progrès réalisés, en Bulgarie, dans l'art délicat de la confection des tapis, portières, broderies et autres étoffes d'ameublement. Un coup d'œil donné au Pavillon Princesse de Bulgarie, dès son ouverture officielle, vaudra mieux, à ce point de vue, que tous les articles justement élogieux que nous pourrions faire. — L'Exposition Universelle de 1900 va fournir à la nation Bulgare une occasion unique de faire voir au monde les progrès réalisés par elle dans le domaine du commerce, des sciences appliquées et de l'industrie !

L'élégance du pavillon bulgare et le succès certain de son exposition seront dus à l'habileté et à l'intelligente activité de M. J.-D. Natchovits,

PARIS, IMP. G. LEFEBVRE 5 & 7 RUE CLAUDE VELLEFAUX.

Ministère des Colonies

Mon cher Cheikh,

Paris, le 26 février 1900.

Je vois par votre journal et d'autres échos que vous êtes devenu un conférencier infatigable. Tant mieux. Vous allez sans doute nous préparer des conférences dans toutes les langues pendant l'Exposition pour faire connaître à nos visiteurs et aussi à beaucoup d'entre nous l'histoire et la littérature musulmanes. Ce sera un nouveau titre que vous acquerrez ainsi à la reconnaissance de ceux qui comme moi pensent qu'il ne peut résulter que du bien du rapprochement du monde Musulman avec les Occidentaux.

Bon courage et croyez bien, cher Cheikh, à l'assurance de mes sentiments.

C.-L. BINGER.

Nos lecteurs connaissent bien M. le commandant Binger, l'éminent directeur des affaires de l'Afrique au Ministère des Colonies. Nous leur avons souvent parlé de lui comme intrépide explorateur, intelligent gouverneur et auteur distingué. C'est un grand ami des Musulmans, son ouvrage « *Islamisme et Christianisme* » le prouve bien.

C'est grâce à sa haute protection qu'Abou Naddara a obtenu la salle pour ses conférences à l'Exposition. Que Dieu conserve au Cheikh cet influent ami !

Exposition Universelle de 1900

Paris, le 28 février 1900.

Mon cher Cheikh,

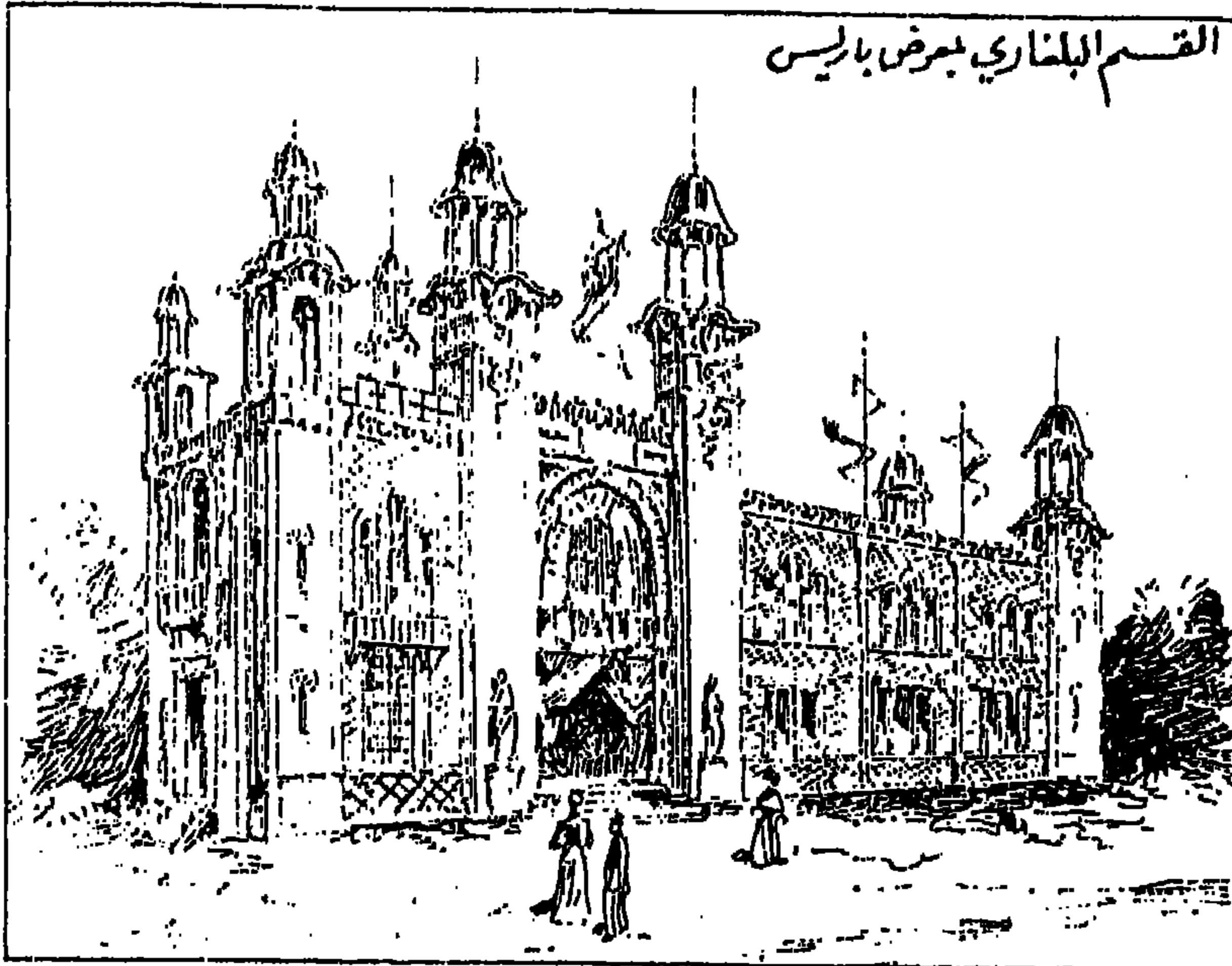
Je suis très heureux de mettre à votre disposition notre salle de conférences pendant l'Exposition pour vous permettre de faire connaître à beaucoup de nos visiteurs, avec toute votre compétence, l'histoire et la littérature musulmanes et même aux Musulmans qui viendront à Paris, l'histoire et la littérature françaises.

Veuillez agréer, mon cher Cheikh, l'assurance de mes sentiments les meilleurs.

Le délégué des Ministères
 des Affaires Étrangères et des Colonies
 à l'Exposition Universelle de 1900,
 J. CHARLES-ROUX.

La salle en question est contiguë à la Mosquée de la Section tunisienne et le programme des conférences que le Cheikh y fera, paraîtra dans notre prochain numéro. En attendant nous consacrons ci-contre un modeste article à M. J. Charles Roux en témoignage de notre reconnaissance pour sa bonté envers notre Directeur Abou Naddara.

LA RÉDACTION.

ministre du commerce et de l'agriculture de Bulgarie, qui s'occupe tout particulièrement à Sofia de la participation de la Bulgarie à l'Exposition de 1900, à M. le Dr Nikyphoroff, représentant diplomatique du Gouvernement bulgare à Paris, à M. Maurice de la Fargue qui remplit depuis plusieurs années les fonctions de commissaire général adjoint, à M. Atanassou, chef de section au ministère du commerce, et à l'architecte bien connu, M. Saladin, dont un grand personnage a dit qu'il a inventé le style bulgare.

ABOU NADDARA.

40.000 Anglais contre 4.000 Boërs.

Ainsi qu'on vient de le voir, notre dessin vert, couleur de l'espérance, représente le gracieux pavillon bulgare. Quant à notre dessin jaune, couleur du mépris, il représente la Chambre des Communes à la nouvelle de la reddition du général Kronje, le héros du Transvaal. C'est le brave député irlandais, William Redmond, qui, dégoûté de voir ses collègues se réjouir d'une si honteuse victoire, a crié : « Quatre mille Boërs faits prisonniers par plus de quarante mille Anglais ! Quelle glorieuse victoire ! »

Nous avions donc raison de dire au commencement de cette guerre criminelle que les défaites boërs seront plus glorieuses que les victoires anglaises, car les deux vaillantes Républiques Sud-Africaines défendent leurs territoires contre l'invasion britannique, un contre dix. Les sympathies du monde entier sont pour eux et le mépris universel est pour leurs infâmes envahisseurs.

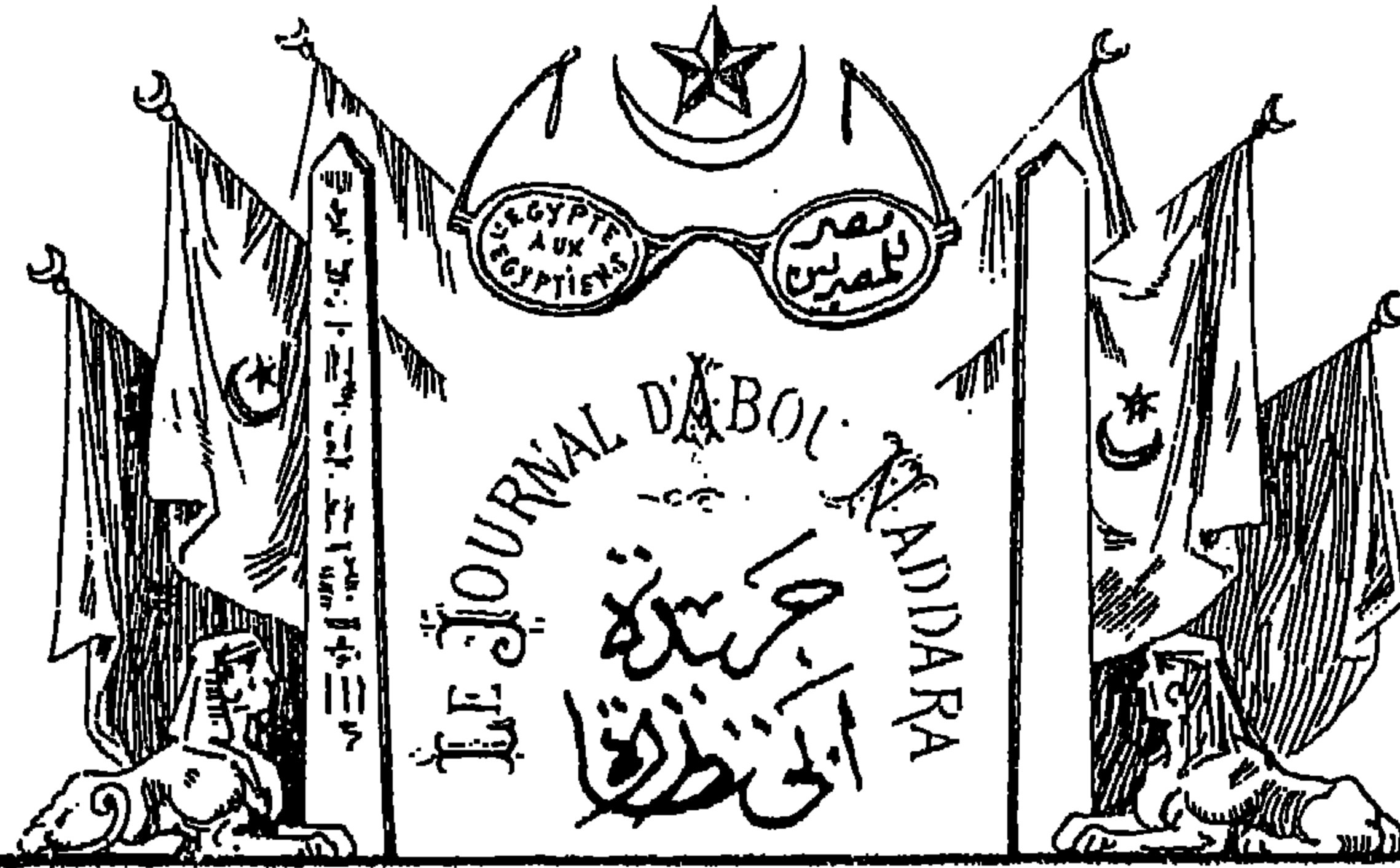
ABOU NADDARA.

T. S. V. P.

قبة الاشتراك سنوياً فركت
ومع التودد والملاوات فركت
النقود ترسل المالكين
بطونج بوسنة او بحالة تجارية

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
6, Rue Geoffroy-Marie, PARIS

السنة الرابعة والعشرون
جريدة وطنية مديرتها ومحررها
الشيخ ج. سانوا ابونظارة
باريس شارع جوفروماري ٦

ABONNEMENTS :
Edition de Luxe avec sup-
pléments et primes, 1 an. 20
Abonnement simple, 1 an. 10

افتتاح مقالتي العربية في قاعة الخطب

نهاركم ازهر يا سادة يارلم . ما البهج قلبي برويتكم في هذا
المكان والنشائي بخاطبتكم ووجودي بين من التلم منهم بلغتي
وابدي لهم مائدة ضيضي لهم من تمتي لهم النجاح والفلاح والبلوغ
المراد . وهل كان يتصور لي ان اري نفسي معكم في هذه
البقعة وهذا المجلس الانيس ؟ كيف جمعنا التقادير . فما
الخطي الآدين اهلي وعشيتي . كيف لا وانتم اولاد بلدي
وان كانت الاقطار تباعدة نوعاً لكن تجمعنا اللغة والجنسية
وهل يوجد في الدنيا الذ واحد من انا من عوادهم وهم
من عوادتي نعرف رموز بعضنا ومخاطبة انفسنا . لا انكر
بل لا احديشك في ان ابناء الشرق هم اهل الفهم والمعرفة
والذوق السليم على رأي المتل يفهموها وهما طائفة . ولم
اقول ولم اعيد وازا مكنت الى هذا التلم في هذا المكان فلا
يتفد لان هذا ناشئ من فرج بكم وروري برويتكم ولا
يقدر احد كيف ذلك الا المولى جل وعلا . نعم ان لي رضا
وانا مقيم في هذه العاصمة فاعدا الان بالنسبة لياذكم
من اهله . لكن متى لمحت عيني احداً من ابناء العرب فيطير
فواذي نحو والكاد بكيتي ان اقبل الفاظه اذا امكن . فما
طول البعاد عن الوطن ينسي الاحباب والاصحاب . كلا . بل
يزيدهم اشتياقاً ومغرة . واقول لكم ايها السادة انكم ملتكم قلبي
انشرها ونطري ابتهاجاً وسمي تشفاً وذوقي حلاوة
بسمي هذا المجمع حتى ابرزكم من صميم الفؤاد ما اخفته
الضائر لكم من المغزة والافتخار لكم وعلمكم ومكارمكم التي
كم ملت التواريخ وضائق من الصحف ولا يمكن احد انكرها
الا وتقوم عليه الادلة وتكتم الشواهد . انتم الذليل
وما سواكم الفروع . من اين العلوم من اين المعارف ؟ اليك
من العرب ؟ لكن الكرم والمصايف واجزال المطايا والبروز
من قديم الزمان في حومة الميدان والشجاعة والحاسن
وقوة القلب والجاش ؟ اليك للعرب ؟ هذا مذهبي
وساكنه منذ نعومة اظفاري اسطره في جرائلي ولا يابالي الخ

باريس في ١٠ المحرم ١٣١٧

اقصدوا باريس يا اخواني . وزوروا معرض احيين المبانى
جريدتي هذه الحرة الوطنية . التي صار لها اربعة وعشرين
عام . تدافع عن حقوق الامم الشرقية . خصصت عددها
هذا لمعرض باريس العام . وزينت صفحة الاربعة برسومات
وزخرفتها باعمل الالوان . ترون حولها ادوار عربية لطيفة
الايات . على وزن وهو « المارسلين » يا خلان . وان
اردتم تسموا الادوار المذكورة . ادخلوا القهاري الشرقية
مجلات الطرب . هناك تسموها على المود والقانون والكلمة
والطنبورة . وتمتتها باصواتها الجميلة بنات العرب . اما
الرسومات السابق ذكرها يا اخواني . فاول رسم سراقطة
اسكندر الثالث الغربية . وتحت القنطرة رسم قصر التحف
وقصر الكهنة وهما من اجل المبانى . واخر رسم الصفحة صورت
فيه مراض المستعرات الفرنسية العجيبة . فلا بد يا سادة
انكم تتفجروا على جميع هذه المراض الجليلة . وعلى قصور ال
عثمان ويران . لانها يقينا بهيمة جميلة . راحة تلي شان
شرقاً باذن الرحمن . وان جيتم تجبروا بخاطر والدكم ابونظارة
شرفوني في قاعة الخطب التي منت على بها الحكومة الفرنسية
لاشهرارها للاسلام من العلوم والفنون والبراعة والمهارة . حتى
يسلم ذلك جميع الامم الفرنسية . وهذه القاعة كائنة بجوار
مراض الهند والنوانة والجزائرية . فوافوني بالحضور كل
يوم جمعة مبارك يا سيدي . في الساعة الثانية بعد الظهر التي
عليكم مقالتي العربية . مدحاً في الرئيس وفيكم يا اولادي .
والقصد بذلك القاء المحبة بين الامم . وتجمع القلوب . والمولى
ملهم الامم . يلمنا المرفوب . والقصيدة المكتوبة على الرسومات .
قدشها الى فخامة رأس الجمهورية . نشدتها بتلغات . ثم
ودرجت تحت القنطرة ترجمتها باشارفناوية . فيها مدح
فينا وابناءها الكرم . ودعائهم من صميم الفؤاد . بالفلاح وا
لنجاح لمعرض باريس العام . والافتكال والاعتقاد على
رب العباد
(ابونظارة)

شیخ ابوظاهر ایوه عثمانی

عثمانی . سفرته کلم رسدنی نه بیانه ایویر لریکا آکلانده فرزندم ایوه
 نه یازدینکی ده سویله (شیخ) مع المنونیه . بوملوه سحر یاریده کتای
 مقرر اولاده مشهور عومیده فرانسه ک باشیلم دانه لریور (ع) یوقاییده کی
 اوچنی حکمانه کونیریدر . دینانک الک کوزله کونیرسی اولیقنی سولیر لریور . لکه
 بوند فومه و تحفه نه یازمشک ؟ (ش) آتی لسانه بنی فرانسه ایته
 لیانجی انکیزمه آمانجی ترکیه و عیبه برشوردر . (ع) اوت کیمه نه شوکتو
 یازدینکی ایوه یازدینک مشرکی (ش) لریور لکه بورده موضوع
 بحث نشودر . بوشوری سیکنی عومی ایوه یازدم ویش جمهره حضرتین
 گنیم تقدیم ایوه بید حکم امید وایم . (ع) موسولوب افندزکی سنی چومه
 سولور دکلمی ؟ (شی) جناب حور ایکینک حور توفیق ایفا ایلموه
 (ع) آمیه . کونیرنک آشایندگی رسم نه دلاوت ایویر ؟ (ش)
 بوسلر سیرکینک الک کوزله سیرلیر بری ضایع نفیه اوچیه اکثریه
 سیرلیر . (ع) نه کوزله بخالرا ! بونری برابری کوزله دکلمی ؟ (ش) انشاید
 اه . (ع) اوتکی رسدنه در (ش) تروقاده رد و مستحبات سیرلیر (ع)
 مشرک دولی متجه قونفرانسیزیه ویره جکد ؟ (ش) جامشرفک
 یقیده بولنامه بر دانه دم (ع) بوسلرک اطرافه کی غلبهک دینا لریور فیه
 مسافر اولی . بونری عدی کوزله اوچیزیک بولم جقنی سولیر لریور (ش) بونری
 ده بخاوند ایوه جکی محمدر . (ع) فرانزم نه یازمشک ؟ (ش) کچنده
 فرانسر لریور ترکله آراسته کی مناسبات دوستانه و یازدینکی
 قناتلولوب حضرتین بینه کی حیات صمیمانه اوزینه ویردیکم قونفرانسیز
 شایانه دقت قسردنی یازدم (ع) بو قونفرانسی اوزینه یایی غنیه لرینک
 سنه حقنه یازد قلدنی اوقودم قونفرانسی شایانه تقدیر و تحفه بولمیر .
 برده اوقودمک عاجزوند بری . مطعابر انکیز . افندزیه نه ایوه بوقه سولرکی
 صومعه (ش) اوت جواب اوزیه هرکک حضرتینه دیدم که : افندزیه
 سولیم . زیرا مصرده کی قونفرانسی اوت قونفرانسی و انکیزلرک الدنده
 تخدیش ایوه جکده بجه قناعت حاصل اولمده . بوقناعت و اتحاد بنده لریور
 رقی هر نه وایله اولور اولور خلیفه اسلام اولاده سولیکی یازدینکی
 حقوق شریفینی مدافعه و مدیح سینی بیلیکم بونجه لسانده تکرار
 انکیزه کیر و طومریم جقم (ع) آفریه شیخ افری چوده کوزل جواب
 ویرمشک . جناب حور امیر المؤمنین و خلیفه مسلمیه اولاده قدیر
 یازدینکی منزک شاه و شهرتی آفرینوه و دستخیزی قهر ایلموه .
 سه ده سو طوبه یقده مسلکده ثابت اول . قلمکله خلاصه افندزیه
 نام عالیینی جلاله اقاسم مختلفه نعیم ایت که ملل سائره خنده کی
 شاه و اعتبار تزیاید ایلموه . بولمکله بونجه دینانک افندزیه
 حور توفیق جلب صادقه عثمانی لریور محنتینی دکادیرک مایرتینی
 موجب اولمده ! نه کور و شلم شیخ افری ! (ع) ابوظاهر

وجد

صبح

میکنم عشق مریدم صحت این اوقات ضرورتی در وقت صبح
 کسیر سول قن نزدیکم برای الصبح عالم وجد و شور شوق و سرور دارد و غرض
 لایحه کیم و محبت وطن را بفهمیم غبطه خوریم . اکثرا و الاوقات این صفت لایحه
 عالم را جلوه کرده سربو لریوریت و دینیت فرو گذار کرده روز بورد
 صنعت و تجارت که به ترکت و دست افروخته می فرایند فرسج و سباط
 کینین بارش را این ایام فوق شرح و بیان از غرضم زلفش و خلق
 از شنیدنش آنچه سخن زده اند اقلاً یکصد بیت کور فتن کچم دیدن
 نیاز علم و صنعت و تماشای کسیر سول عرض مرت نشسته باین شهر خواهد
 و یبار دینیت فرانسه عاید خواهد شد . ابرایشان مقیم بارش
 سرور و شوقند که علم و صنعت در افراس و صنعت خود و حضرت سلطان صدر شرف
 اقا صدر اعظم را زیارت خواهند نمود . ایا لریوران هم باید بشود و خرم
 و مسرور باشند که ان شاء الله لریور از رحمت مرکب فرود بر کورک افراس
 ازین سفر خیرت اثر لازمه تر و ملکیت بیشتر از پیش فرام خواهر آمد و قابله
 ایزانان در زیر سایه رحمت پرده اس ماده عدل کتر و وزیر لریور نظرش محدود
 ملارد و اوج خواهد نموده . یازدینکی حشمت دلال ستجاسک

خبر خوش

وجود مردم دانا ساز زر و طلاست . نوزاد عظام شهر لریور کافخ مخن مرزا
 یکی مرزا الملقب به (ال کمال) در زمره لریور و لریوریت و لریوریت مرزا
 شمس اشعرا نود کال مرحوم ملک ارای باز در لریور و لریوریت و لریوریت
 مبارکه دایره لریور و لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت
 بونری معرفت زنده کرده اند . نواب محسن مرزا بیست ماه قمر که حاجت
 چشم سارکس امده عدوه برداشتن لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت
 و اند کوروس در علوم ریاضی و توحید و غیره نراده افراس است کتر کمال او
 بچنان است شاعری روان اخبارش ساهایت و بطع رسیده
 نوزاد لریور مرزا لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت
 علمای جراحی و کتای و اقتباس خراعات هر چه امده اند شرف روز
 مشغول کسیر و کسیر است . در پیچ و شری که با شمس لریوریت و لریوریت
 شمع و کور و روانه و لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت
 شرف روز ما را در هر خور و مختلف عالین علم است جای آن است
 که تمام ابرایشان را عموماً در افراس و لریوریت و لریوریت و لریوریت و لریوریت
 بوجود عزیز این دو جوان دینمند تقیت و تربیت کوریم
 امید که پس از رحمت وطن محرم بواسطه معذرات
 خود فرمهای نمایان عالم انانیت بکنند
 (خادم ملت و خرواه ملت اراک شیخ محسن سیرجانی)

55, Rue Claude Bernard
Paris

A la salle des conférences de l'Exposition Coloniale, le Cheikh Abou Naddara fera tous les vendredis de 2 à 3 heures des conférences en Arabe, sur la France et ses colonies, de 3 à 4 heures en français sur la littérature et les mœurs des Arabes et sur leurs vives sympathies pour les Français. Tous les mardis de 2 à 3 heures, il traitera ce même sujet en plusieurs langues européennes.

FRANÇAIS ET OTTOMANS

(4e Discours d'Abou Naddara depuis Janvier 1900.)

Nos lecteurs ont certainement vu dans les journaux de Paris, le compte-rendu de la soirée qui a eu lieu le mois dernier au Grand-Orient de France, au profit des Boërs. Cette belle fête patriotique, organisée pour les adieux du camarade G. Ledanois partant pour le Transvaal était présidée par notre directeur le Cheikh Abou Naddara. L'assistance était nombreuse et choisie. Dans l'immense salle des fêtes du Grand-Orient, plus de six cents personnes étaient venues entendre le Cheikh et les excellents artistes qui prirent part au Concert qui a suivi. Le discours d'Abou Naddara, traitant des relations amicales des Français et des Ottomans et de l'entente cordiale entre la Sublime Porte et le Gouvernement de la République. Le succès de la soirée, ainsi que l'ont constaté nos confrères parisiens, a été très grand. « Le Cheikh Abou Naddara, a dit la Patrie, qui avait bien voulu présider la réunion, a prononcé un discours auquel l'auditoire a fait un succès remarquable ».

Pour adhérer au désir exprimé par tous les assistants et surtout par ceux qui, arrivés tard, n'ont pu trouver de place dans la salle, nous donnons quelques extraits de ce discours que l'indulgent auditoire a tant applaudi.

Le Cheikh a commencé, cette fois, par une invocation en vers :

O, des orateurs d'Orient,
Expressive et riche éloquence,
Prête ton langage brillant
A notre salut à la France.

A la France que nous aimons
Et voulons voir toute puissante
Pour battre les rouges démons
De l'Angleterre envahissante.

A la France que l'Univers
Aime, vénère, estime, admire,
A la France qui, tous nos vers,
Par son beau sexe nous inspire,

A la France que nos enfants
Aiment autant que leur patrie,
A la France, de grands savants
Et de héros mère chérie.

A la France, où la liberté
Règne avec ses sœurs glorieuses
Égalité, Fraternité
Qui font les nations heureuses.

Où, chers amis, en ce beau jour
Nous avons besoin d'éloquence
Pour exprimer avec amour
Notre salut à votre France.

Puis il a continué ainsi en prose :

Salut, France, Puissance amie des Orientaux ! Nation valeureuse et magnanime, intrépide et loyale, juste et humaine ! Nous aimons tes fils nobles et vertueux. Nous admirons tes filles, belles et honnêtes. Nous vénérions tes savants éminents et tes charmants poètes et nous estimons tes braves soldats et tes marins courageux.

Inutile de dire que ce salut, en vers et en prose a été fort applaudi, ainsi que le salut suivant au drapeau tricolore :

Salut, ô glorieux drapeau de la France, ma seconde patrie ! Flotte, cher drapeau, flotte et illumine mes yeux par tes couleurs radieuses ! Que de contrées tu as parcourues triomphalement et que de mers tu as hardiment traversées ! A ta vue, ô fier drapeau de héros invincibles, les fils de la France deviennent des lions et ses filles des guerrières indomptables. Sois béni, ô drapeau tricolore ! car tu n'appelles pas tes soldats pour battre les faibles et asservir les libres ; mais pour châtier les tyrans et délivrer les opprimés. Dans un mois, tu vas flotter sur les champs du génie français, la grande Exposition Universelle, où tu verras défilé devant toi les Souverains et les Chefs d'Etat du monde qui viendront saluer la France en la personne de l'estimé Président de la République et constater les progrès immenses que la nation bien-simée a faits dans les sciences, les beaux arts et l'industrie. Il ne faut pas que tu te reposes sur tes lauriers, ô glorieux drapeau, mais que tu continues à porter haut le nom de la France.

L'orateur après une courte pause, a repris ainsi :

Mes chers Amis, je ne puis mieux prouver mon amour pour votre France, dont je suis l'hôte reconnaissant, que par l'émotion que j'éprouve en parlant d'elle. Pourquoi je l'aime tant, me demandez-vous ? Je l'aime et mes frères d'Orient l'aiment aussi, parce que vous, ses fils chéris, vous travaillez au relèvement des peuples sans jamais chercher à les asservir. Nous vous aimons parce que vous êtes magnanimes et généreux. Lorsque vous entendez une nation gémir sous le joug des tyrans, ou un peuple menacé d'invasion, vous accourez à leurs appels : vous dépensez votre obole et versez votre sang pour briser leur joug et repousser leur envahisseur, sans vous demander si ceux que vous affranchissez et délivrez vous seront reconnaissants ! Vous n'êtes pas seulement, ainsi que tout le monde le reconnaît, les apôtres de la civilisation ; vous êtes aussi les intrépides défenseurs des opprimés et les amis sincères de l'humanité. Quant à vos femmes, depuis vingt-deux ans que je suis en France, je ne cesse de chanter leurs louanges et de célébrer leur beauté, leur grâce et leur esprit. Mais où je les admire, c'est dans leur amour de la patrie. Oui ! la Française conduit son fils au champ de bataille et lui dit : « Je ne suis que ta nourrice ; ta vraie mère est la France, c'est pour la servir et pour la défendre que je t'ai élevé. Regarde, l'ennemi est à ses portes, sauve-la, et si tu meurs en combattant pour elle, tu auras fait ton devoir et ton nom sera inscrit en lettres d'or dans le livre des héros glorieux. » Tel est la Française.

Il y avait à peu près trois cents dames et demoiselles dans l'assistance, le Cheikh a donc été chaleureusement acclamé. Il a remercié l'assistance à la mode orientale en posant d'abord sa main sur son cœur, la portant ensuite à ses lèvres et la plaçant enfin sur sa tête. Puis il parla de la guerre criminelle des Anglais au Transvaal et de l'héroïsme des Boërs qui se battent, un contre dix, pour l'indépendance de leur pays. Ensuite, il commença son sujet principal : l'amitié séculaire des Ottomans et des Français, et démontra qu'elle date de onze siècles, c'est-à-dire depuis Charlemagne et le Calife Haroun-er-Rachid, dont les sympathies réciproques se manifestaient par un échange de lettres amicales et de magnifiques présents. Le Cheikh a mentionné aussi l'entente cordiale qui existait entre le sultan Bejazet et le roi François Ier, et, après avoir fait l'éloge des valeureux guerriers ottomans et français qui ont combattu côte à côte en Crimée, l'orateur parla de l'affection sincère et de la grande estime réciproque de l'Empereur des Ottomans et du Président de la République Française et fit le juste éloge de S. M. I. le Sultan Abd-ul-Hamid et de S. Exc. M. Loubet en déclamant le panégyrique qu'ils lui, ont inspiré et qui parut dans notre dernier numéro. Puis il dit :

La mission Impériale Ottomane, qui a remis, le mois dernier à l'illustre chef d'Etat de la France, de la part de S. M. I. le Sultan, le Nichan-i-Millah la plus haute distinction honorifique qu'accorde aux souverains, l'auguste Calife de l'Islam, est la preuve la plus éclatante de l'amitié du grand Sultan et de l'éminent M. Loubet, et l'accueil cordial et gracieux que les Parisiens

ont fait à la mission Impériale Ottomane, dénote les vives sympathies franco-turques et resserre de plus en plus les liens fraternels qui unissent les deux nations créées pour s'aimer et s'entendre. D'ailleurs, mes chers auditeurs, vous n'avez qu'à aller à Constantinople, pour vous convaincre que les Français sont aimés, estimés et admirés sur les rives du Bosphore. Nous allons faire ce voyage ensemble, si vous le voulez bien. Je sais que vous craignez le mal de mer ; nous n'irons donc pas par bateau, ni par l'Express-Orient non plus, quoiqu'on soit très bien et très confortablement dans les wagons-lits. Nous allons voyager sur les ailes de la pensée : nous irons plus vite. Fermez vos yeux une seconde, Mesdames et messieurs ; ouvrez-les maintenant. Nous voici à Constantinople, la demeure de la Seigneurie et de la félicité et le siège du Califat de l'Islam. Avant de visiter les splendides palais qui rappellent ceux des *Mille et une Nuits* et le trésor impérial, où vous verrez des pierreries et des joyaux plus nombreux et plus merveilleux que ceux que la *lampe d'Aladin* lui montra dans les souterrains, visitons les écoles de garçons ou de filles fondées par S. M. I. le Sultan et vous éprouverez deux grands plaisirs : vous parlerez français avec les élèves, car la première langue européenne qu'ils apprennent est la vôtre, et vous serez convaincus que l'Empereur des Ottomans est l'ami du progrès et de la civilisation puisqu'il répand l'instruction dans ses états. Oui ; dans les villes et même dans les villages de ses vastes territoires, en Europe, en Asie et en Afrique, il ouvre des écoles pour éclairer ses millions de sujets par la lumière inextinguible du savoir. Sachez, mes chers Auditeurs, que le programme des Ecoles Impériales Ottomanes est calqué sur celui de vos écoles et que la plupart des livres scolaires sont traduits du français. Et maintenant parcourez la grande rue de Pera, qui est le boulevard des Italiens de Constantinople, et toutes les rues de Galata, et regardez les vitrines et les étalages des grands et petits magasins. Qu'y voyez-vous ? Des articles français, des robes, des chapeaux, des confections pour hommes et pour dames à la dernière mode de Paris. Cela vous prouve que votre commerce prospère en Turquie ; car les Ottomans aiment votre industrie. Bref, tout ce qui est français plaît au grand Abd-ul-Hamid et aux populations de son Empire. Que Dieu Clément et miséricordieux consolide les liens de cette sincère amitié toujours croissante ! Vous voulez que je vous transporte à Paris. Je vois cela dans vos yeux. Un instant encore... je veux que vous assistiez d'abord au Solemlik, que les voyageurs français ont si bien décrit dans leurs ouvrages. Nous voici dans le pavillon coquet destiné aux visiteurs de la capitale de l'Islam désireux de voir l'Auguste Successeur du Grand Prophète aller à sa sainte mosquée Hamidieh, prier le Maître de l'Univers qu'il représente dignement sur la terre. Regardez et admirez ces intrépides guerriers dont les drapeaux sont couronnés de gloire ? Ils sont de races différentes, mais ils aiment d'un amour égal leur cher Padischah, à son approche la joie brille sur leurs figures. Un cri formidable, dont l'écho retentit d'une rive à l'autre du Bosphore, sort de leurs larges poitrines : *Padischah himiz tchokyaarcha* ! Vive notre Empereur ! Voilà Sa Majesté en voiture ? Regardez-le. Quel noble aspect ! Quel doux regard ! La bonté et la clémence brillent sur son visage et ses yeux semblent dire à ses admirateurs : « Je ne pense qu'au bonheur de mes sujets et à la prospérité de mon pays. » Croyez-moi, je suis sorti enchanté de son auguste présence toutes les fois qu'il a daigné me recevoir ; et tous ceux qui ont comme moi l'insigne honneur d'être reçus par ce grand Monarque oriental, disent comme moi qu'il est un vrai charmeur. Mes frères d'Egypte et moi, nous l'aimons sincèrement et faisons des vœux ardents pour sa grandeur et son triomphe, parce que nous sommes convaincus qu'il délivrera un jour notre malheureuse patrie des griffes des envahisseurs, tant que durera cette conviction, je ne cesserai de plaider sa cause et de chanter les louanges de Sa Majesté.

Le cheikh Abou Naddara a terminé son discours, comme d'habitude, par une longue improvisation en vers que le manque de place ne nous permet pas de publier. En voici le dernier quatrain :

Vivent la Turquie et la France !
Leur Chef d'Etat et leur Sultan !
Seigneur, augmente leur puissance
Et rends leurs drapeaux triomphants !

FRANÇAIS ET PERSANS

(Cinquième discours d'Abou Naddara, depuis janvier 1900.)

On lit dans le *Petit Journal* du 22 mars :

L'année persane commence avec le printemps.

Hier, dans l'après-midi, à la légation de Perso, la colonie persane présentait ses souhaits de nouvel an au général Nazar Aga, le représentant à Paris de Mozaffer Eddin Schah.

Nous avons remarqué dans l'assistance le général Kitching Khan, commissaire général de la section persane à l'Exposition de 1900, entouré de ses collaborateurs, plusieurs notabilités parisiennes et tous les résidents persans à Paris.

Le Cheikh Abou Naddara a fait un petit discours sur les vives sympathies réciproques des Français et des Persans et sur l'accueil chaleureux que les Parisiens feront au fils de Nasser Eddin Schah, dont ils gardent un si bon souvenir.

Le Cheikh n'était nullement préparé à prendre la parole devant des auditeurs aussi distingués : pourtant le souvenir toujours vivant de la haute bienveillance qu'a pour lui S. M. I. Mozaffer-ed-Din Schah et l'amitié dont l'honorent S. A. Emin-es-Sultan, le Grand-Vizir et S. E. le général Nazar Aga, Ministre de Perso, lui ont inspiré des accents pleins d'amour paternel pour les Persans, remplis d'admiration pour leurs grands hommes politiques et leurs immortels savants et poètes, et parfumés de dévouement sincère pour leur Souverain bien aimé. Abou Naddara a été chaleureusement félicité par le digne représentant à Paris de S. M. I. le Schah et de tous ses visiteurs.

FRANÇAIS ET EGYPTIENS

(6e Discours d'Abou Naddara depuis Janvier 1900.)

Dans le discours que le Cheikh a fait aux grandes agapes fraternelles de l'Union et de l'Honneur présidées par notre cher ami V. F. Buisson, après avoir parlé des malheurs de sa patrie sous la domination britannique, et les vives sympathies de ses compatriotes pour les Français, il a porté un toast en vers, dont voici les derniers quatrains :

Les fils d'Egypte ont pour la France
Un amour exceptionnel,
Des vœux ardents, ils font au Ciel
Pour la grandeur de sa Puissance
Ces vœux, Dieu les exaucera,
Alors nous verrons l'Angleterre
Quitter, des Pharaons, la terre,
Sol natal d'Abou Naddara.

Egypte, ô ma pauvre patrie !
Tu gémissais depuis dix-huit ans
Sous les jougs des Rouges Tyrans
Qui t'ont humiliée et sévrie.
Courage, Egyptiens ! Le jour
Viendra de notre délivrance.
En attendant : « Vive la France ! »
Crions avec transport d'amour.

والفخر الجهورية : (مذهب) يا عربي يا عثماني . يا هدي ويا إيراني . هيا بنا هيا بنا . نرى في المضي شرقنا (دور) هيا بنا اهل الزنارة

A LA FRANCE

Ode en six langues présentée à S.E.M. Loubet, Président de la République, à l'occasion de l'inauguration de l'Exposition Universelle

Français et Italien

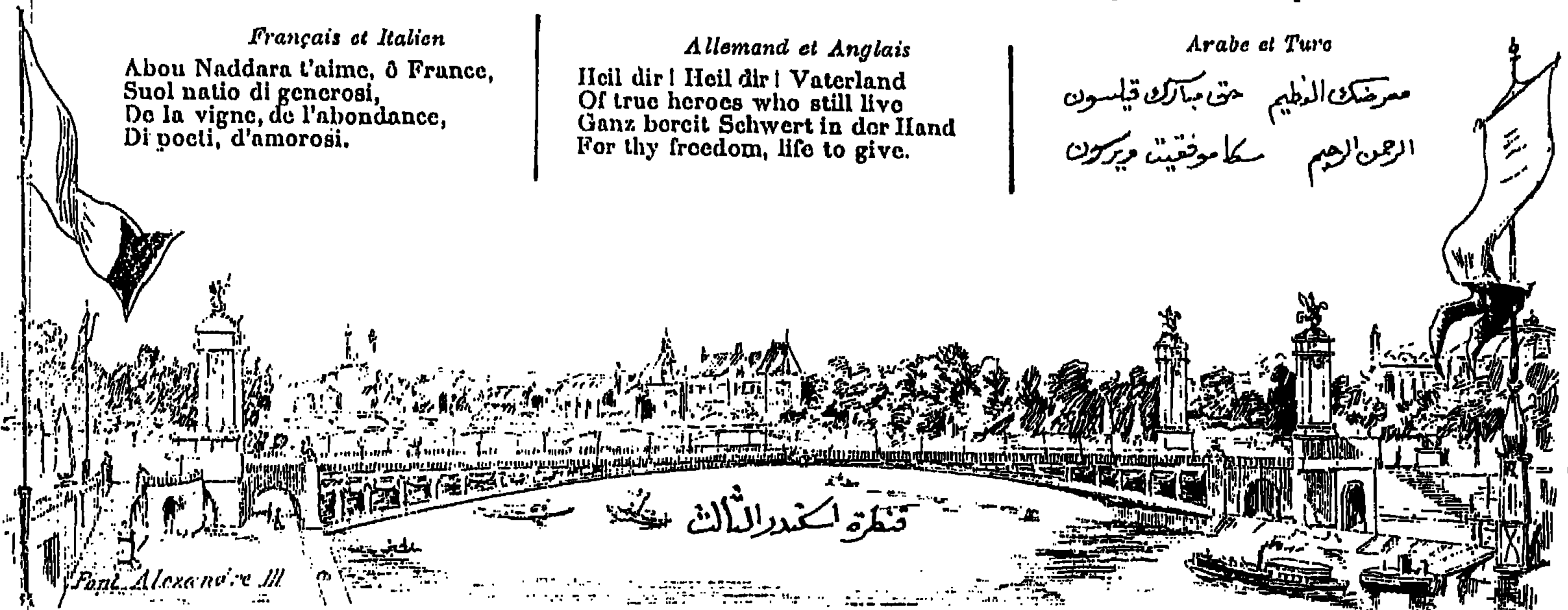
Abou Naddara t'aime, ô France,
 Suol natio di generosi,
 De la vigne, de l'abondance,
 Di poeti, d'amorosi.

Allemand et Anglais

Heil dir! Heil dir! Vaterland
Of true heroes who still live
Ganz bereit Schwert in der Hand
For thy freedom, life to give.

Arabe et Turc

معروضك المذموم حتى مبارك قياسون
الرحمن الرحيم كما موقعت ويركون

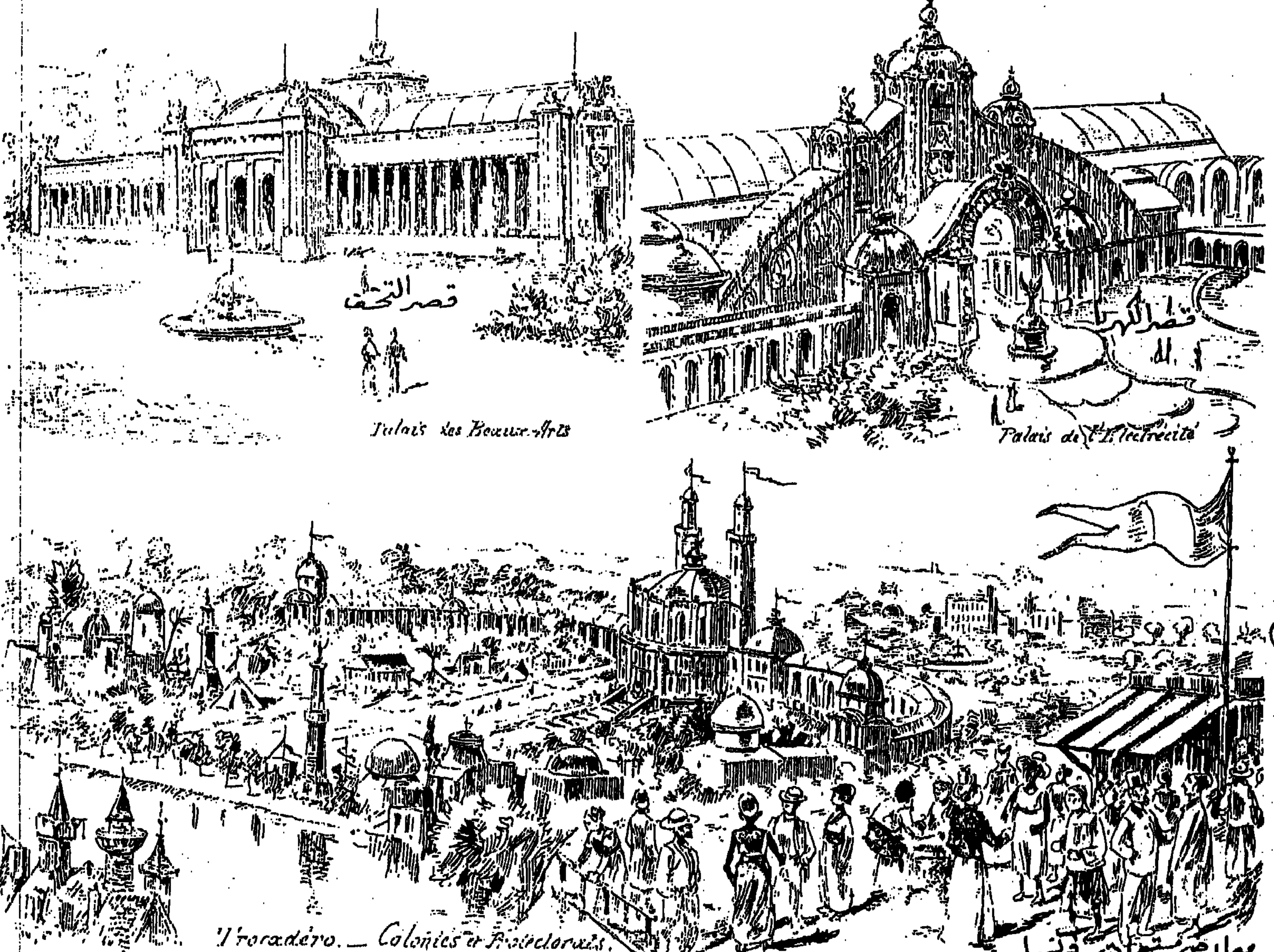

Version française de l'ode en six langues ci-dessus.

Abou Naddara t'ainie, ô France,
Pays des hommes généreux,
De la vigne, de l'abondance,
Des poètes, des amoureux.

Salut et gloire à toi, patrie
De vrais héros vivant encore
Qui, pour ta liberté chérie,
L'épée en main, bravent la mort.

Que Dieu d'heureux succès couronne
Ta splendide Exposition !
Qu'à cette œuvre sublime, il donne
Sa sainte bénédiction ! **ABOU NADDARA.**

T.S.V.P.

شارع بومفرود ماري

السنه التاسعة جريدة وادب شرقية غربية مديرها الشيخ سفيان بن عيسى

النقد

قيمة الاشتراك سنوي فرنك ١٥ نصف سنيا فرنك ٨ جريدة ابي ظهارة والحدوات فرنك ٢٦

عدد ٢٠ باريس في ٢٥ صفر سنة ١٢١٨

القسم العثماني في الانتظام . فما مرض باريس العام
هذا القسم الشاهي من يوم افتتاحه . هيته طائر وزايد نجاحه
وطول النهار مليان بالزوار . والكل يقول . عفارم على اهل
استبول . وينادي بالغازي امير المؤمنين . ويشي على سفيره
المحبوب عند الناس اجمعين . اما مادرب وشريفاته
منير بك في السفارة العامة . والله كانت باهرة . بلجي ييم
عليها الليالي الملاح . ويخرج في المرض العثماني البركة والنجاح
انتصار الغدار . بقوة الدنيا
يا كيدي على الترنفال . على ما فقد من الابطال . انما
انتصرت الاندال اذ بكثرة المكار والاموال . كل ترنفاي
يقاوم عشرة . هذا سب الكثرة . مع كل ذكر في الابداء
قهرهم . وضعهم وهزمهم . وسياسي عظيم الكلي قال .
بان حرب الترنفال . يتكلف على امته ٢٠٠ مليون جنيه و
٥٠ الف عسكري . والدنيا تخط عليهم وترتلي على الترنفالي
البري . واليوم ولواهم دخلوا بريطوريا . ورقص السبوري
وغنت فيكطوريه . لم يزل الضرب داير . وديرة على الانكليز
الدواير . رينا آلي خلع بني اسرائيل من يد فرعون الجبار .
قادر على خلاص الترنفال من مخالب الانكليزي الغدار
تقدم الاسلام

زارنا السيد محمد جان كريموف ومحمد فوار الماياف انسي من
ايمان قازان الروسية اصحاب المكتبة الشريفة والمطبعة
الكبيرة في تلك المدينة ففرحنا عند سمعنا بان تفضل عام يباع
في مكتبة السيد محمد جان كريموف ما ينوف عن خمسين الف
نسخة من القرآن الشريف ما عدا الكتب العربية والتركية
والفارسية فهذا اعظم دليل واقوى برهان على ان تقدم الـ
سلام في العلوم والفنون اخذ في النجاح والصلاح

قسم مصر النفيس . فما مرض باريس
دي سريته ما لها شي مثل . احسنتم يا اولاد النيل . يا ما
فرحت لما شفتها . ويا ما انشرفت لما دخلتها . رعت
بالعزولانا السلطان . وبالنصر لخدونا علي الثاني .
وهنت الخوجات بولاد وديانه وحي مصطفى بك الديب .
على جمال مرض مصر العجيب . ربي يحفظ ربه الجليل .
البرس محمد علي نحر امراء واري النيل . شاهده من بعيد لبسيد
. وجهته في الحسن بديع وفي الكمال فريد . وزرت سريته
مصر الباهق . مع اولادي عبد الحميد حلي ولولي فاهرة . وسمنا
الطبل التركي والمزمار . والعود والقانون والناي والشار
وانطربنا من لذيذ الادوار . فتذكرت ايامي الحلوة في بلاد
. وسال دمي كسل الوادي . وطنيت الحيا في ديارنا المصيرة .
قاعد مع الخلدان في حديقة الازبكية . فقلت للمغنيين كان
يا سمع الملوك كان . فكلوني على الحبايب والاولاد . زينت
وجهة جرنالي . بسم هذا القسم المصري العالي
واليا الرشيد . على الجناح

اسمع لي يا اناذ الكلام من محبوب سادتك يا همام
ان واليا الرشيد ذي الراي السيد والفكر الشايق
الحمد من يوم تشريفه مدينتنا بيروت ما زال قائما بمرام الولاية
بحسب ما عهد فيه من الهم السامية مطبقا الحرية على الحقايق مع
حسن الادارة والسياسة برحمته العريضة جالبا قلوب الرعي والجميع
لمحبة الدولة المليية . جامعا افدة جميع التبعة العثمانين
للتعلق بعرش الخلافة الاسلامية . فانه والحق يقال ما زال
ولا يزال ساهرا على توطيد دعائم الامن والراحة والرفاهية
في كافة انحاء الولاية الجليلة . فمن بعض مآثره التي
تستحق الشكر والذكر على صفحات التاريخ فتح مستشفى الفقراء
والغرباء وبناء ساحة عظيمة في ساحة القشلة المكية

وفتح الطرق الموصلة في انحاء الولاية التي يترتب عليها الترقى
والعمران بطل الحضرة العلية السلطانية ايدها الله وتنظيم
دولر البلدية واشياء كثيرة نافعة للوطن ولوارثا تعدلها
لصاق المجال **عبد الباسط النسي**

خطب الخطاب في معرض باريس العام

طلب منا من حضر خطاب مديرنا العربي ان ينشر ما قاله عند
انتهائه حضرة الفاضل عرقلو توفيق بك شلوي فحسن نجيب طلب
حضراتهم الى ذلك قال حفظه المولى « الادارة »

قف عند فجر العلم حيث المطامير فترى به شمس البلاغة تسطع
وترى حدائق غرسه قد امنت اغصانها فبدت تخر وتختضع
فالان بعد ان اشتر فضل جناب هذا الاستاذ البارع الشيخ الى
نظارة ينبغي لانياء الشرق من اي ملة كانت ان يشكروا الله

الذي يمث به لهم الى هذه الاقطار ليشر امام الامة الفرنسية
علومهم وصنائعهم ومجدهم عاداتهم ويطنب في فضائلهم ويدفع
عن حقوقهم ويقرب قلوب الامم الى محبتهم منذ ما يتوف عن غمة
واربعين سنة ولقد سمعتم ما قاله بخطابه الاول الفرنسي عن

بلاغة العرب والتركي والفرنسي وعن شهرتهم وادابهم الفراء في
هذه القاعة امام الم الففير حتى الى سمعت احدا الحاضرين
وصو خارج من هذه القاعة يقول لرفقائه اذن فاق
لمسلمون ليسوكما يقال غمهم انهم تموتون ومتصبون وانهم

اعداء التمدن بل هم آل كرم وانسانية الخ فكان
هذا القول اعظم دليل على تاثير خطابه في اذهان السامعين
وهو لم يبرح من حين ما ابعد عن وطنه العزيز ظمنا منذ اتى
وعشرين عاما بلقى خطبه الطنانة الزائفة في اكبر الموصم

الاوروبية والشرقية في مدح انباء الشرق رغبة في تقرب
القلوب بين الغربيين والشرقيين ولا اخالك يا انباء الوطن
الغالي الا استوعبتم الان خطاب حضرة الاستاذ العربي

وما ابداه به من البراعة الزائدة في تعداد مناقب العرب
والترك والفرنس فخيه وزنيه على ذلك ولنساري اذن
لتحي فرنسا الدولة الحبيبة مثا نادى اخواننا الفرنسيون

ليحي جلالة السلطان الاعظم عبد الحميد خان الثاني
وسمو الخديوي المحبوب ولنهتف ثانية لتحي فرنسا
الجليلة وفخامة الموسيولويه رؤسا المعظم وجميع امراء

الاسلام تحت حمايتها « توفيق شلوي »
بناء على طلب رئيس الجلبة ترجم الشيخ ما قاله اليك الموصي
اليه فثنى عليه حضرة الرئيس وشكره على محبته لفرنسا ولانباها
وكذلك جميع الجرايد الپاريزية مدحته للمماية « الادارة »

ورداغما

عزيز معلم وروستح
وطمن يا تفتت سلطنت سينم اكلى تحصيل لحي ايله سايه معاريفه
شهر ياريد الكساب اينسه اولديغم معاريفي توسع اتم اوزره بونده
تقريباً ايكي سنه مقسم ياريسه كاسمه اولديغم معاريفم عاكسدر ايشا لو
كره مقصدم موفعه اولره بر قاج كوندنه صكره دياره كرسيدنه زيام
سوركم ويزك هر وقت ديكزله قلكزله مدح ايتكمده كيرد قالماد فكلز
شو قبايك وطنم عودت اتم اوزره بونديغم عريضه ملة تبشير ايتكم
كهيوميم دولتمزله مناسبات دوستاني دركار اولاره فرانسه يا تفتت
ترك ايتكمده اول الكركي يوس اتم دركارني آلمه اوزره ذات عاكسده
كيسه صكم شهر سردر زيرا ياريسه اقامتم ائناسنده قولكز هقنده هر وقت
بدر بزنه قائم اولره نصايح بدر اتمزله بذه كركي طورك يولرسوه
اشديكز « شيخ ابونظاره ايله عثمانى » عبارتي تحمده غزته كزده
ترجم اولره نشر ايتكمده اولديغمز مقالركي يازموه الجوه بر كبريكز
اومسود دقتلركي لهج بر وقت فراموسه ايه مم يقنده در
سعادته عودت ايه حكيمده طورك ندرهم مخونه ومسور اولديغمز
اتم امكانت خارجنده در بونده بوندم ناه ونعتله برورده
اولديغمز دولت ابد مدت عثمانيه معنا مادة خدمت ايدرك
معومات مكتبه جزئيه ملة وطنداشدم نافع وطني وطنم مقدا
عد ايدورم اوت شيخ افندي ! بولا موفعه اولره ايتكمده لهج
بر فداكارني درنج ايتكمده حكيم سرك ده شيخ افندي دولتمز
يارش صخره قارشي محبت وصداقتلركي عاكسده معلوم اولوب
صديقي كلتم بو حيايتلركي لطفكز كزده آتاكزده عرصه ايتكمده كيرد
طورك يازسكز كمندرده مشر عوميده ترتيب ايتكمز قونفرانده حاضر
بولندم حاضر اوله سركي كاي اعتنا اتم استماع ايتكمده اولديغمز
دفاعتم « باشاسوه سلطانه حميد » تكرار ايتكمز كركي كركي فوده العاده
مسور اولدم ديكز طرفه ملاقاتلركي ائناسنده مباحثه من شهر
معاي الكناه افندم حضرتلركي يوم جالوسنده بر كحات
بنفايات مدلكلركي تاثير حيات بخشد علوم ومعاريفه صناعده
تجارته وقوعبلايه ترقيات عظيمه ده عبارات ايتي بوندي كركي
وايتي غزله لره كاي مفرته اوقومنده زير ايشه كركي تدوير عيونه
ايتراخ ايتكمده مباحثي اولديغمز موفقيات سنيه حضرتلركي يارش ايتي ياد
تذكر وجهه زمتلركي اولره دعاي عمر واقبال وتوافر شاه وشوكت
شاهاني ساه صداقتلركي ايدرم شيخ افندي ! سزده مفاقت
ايد حكيم ايتكمده بذه كركي اوتو كايكز زيرا هر وقت نصيحتلركي معاي
وشكره احتياجكم واردر خطاب همه ذات عاكسده اولاد
عاكسده صحت وعافيت بوسوه آميدم قولكز
دوقومده شاول

trépidement, les burnous s'agitent, pour un peu les fez et les turbans voleraient en l'air.

En termes élégants, tantôt élevés, tantôt spirituels, M. Marcel Saint-Germain remercie Abou Naddara; il le félicite de la belle œuvre de propagande française qu'il a entreprise et qu'il mène à bien avec tant de succès: « Vous n'êtes pas négre, lui dit-il, mais... continuez! »

Il semble que ce soit fini, mais tout à coup, au milieu de cette foule bigarrée jaune et noire, de ces femmes voilées, un homme se lève, on dirait que l'esprit du Prophète l'anime; il chante d'une voix bizarre et tonitruante une sorte de *Marsch* arabe, chant de gloire pour le Sultan et le Khédive, peu écho aussi d'haine contre celui que nous appelons ici l'ennemi héréditaire.

Alors, c'est du délire, les flûtes, les tam tam et les darboukas sortent de dessous les banquettes; une musique enragée rythme les chants des hommes et des femmes. Nous autres, Occidentaux, nous nous attendons à assister à une danse du ventre. Mais non, les chants s'arrêtent, la musique cesse, un Egyptien s'avance vers le conférencier; il parle, il parle encore et cette fois la foule debout l'écoute avec une admiration profonde qui se traduit sur le visage, dans l'expression des yeux, c'est Tewfik Bey Chalhoub, grand poète, grand lettré d'Egypte. Il apporte lui aussi son tribut d'admiration à la France républicaine. Et les cris redoublent, et le cheikh Abou Naddara explique quel rôle important ce musulman, qui fut consul de Perse à Alexandrie, peut jouer en faveur de notre pays, et M. Saint-Germain le remercie et de nouveau les cris en arabe et en français redoublent et on se quitte enfin très impressionné.

BOULANG DE L'ESCALE.

Telles ont été les deux conférences en français et en arabe que le Cheikh a faites à l'Exposition, et qui se sont terminées par les cris de: Vivent la France et le Président! Vivent la Turquie et le Sultan! Vivent la Perse et le Schah! Vivent l'Egypte et le Khédive! Quant à ses discours, il les a prononcés, l'un au banquet de la Société des 1, fondée par notre ami M. Albert Rousseau, bien connu, et présidée par M. Soller, membre du Conseil supérieur des colonies et explorateur célèbre, et l'autre discours, il le fit aux agapes fraternelles de la fameuse et croissante Société de l'Athénée de France, que notre brave confrère, M. Bonneval, préside avec tant d'intelligence.

Ce sont ces deux conférences et ces discours, ainsi que les quatre éditions de notre dernier numéro (arrivé au 20ème mille) qui ont retardé la publication de notre journal. Nous espérons nous rattraper ce mois-ci.

LA RÉDACTION.

PLAN

pour visiter l'Exposition en 25 jours.

A l'intention de nos lecteurs, nous avons demandé à une personne très compétente un itinéraire rationnel qui permette de visiter, sans perte de temps, toutes les curiosités de l'Exposition.

Le programme que nous proposons ainsi à nos lecteurs comporte vingt-cinq journées. Par journée, nous entendons: arrivée à l'Exposition vers 8 ou 9 heures du matin, promenade jusqu'à midi, déjeuner dans l'Exposition, reprise de la promenade vers 1 heure et demi jusqu'à 4 ou 5 heures du soir.

Les attractions sont réparties sur chaque jour de l'itinéraire; c'est ainsi que les théâtres et concerts placés entre le Pavillon de la Ville de Paris et le Palais des Congrès sont distribués sur plusieurs journées.

1re journée: Trocadéro (côté ouest). — Madagascar et son panorama. — Panorama de la Mission Marchand. — Tonkin. — Indo-Chine. — Déjeuner restaurant Cambodgien. — Cambodge (théâtre et diorama). — Congo. — Visite des bouillères. — Tulipes de Harlem.

2e journée: Algérie. — Tunisie, cafés et souks. — Dahomey. — Indes françaises. — Déjeuner, section algérienne. — Andalousie au temps des Maures.

3e journée: Trocadéro (côté est). — Sibérie russe. — Java. — Chine. — Transvaal. — Voyages animés. — Transsibérien. — Déjeuner restaurant Chinois ou restaurant Russe. — Japon — L'Egypte et ses attractions.

4e journée: Mexique. — Pavillon de la Presse. — Armées de terre et de mer. — Déjeuner restaurant Roumain. — Le Vieux Paris.

5e journée: Serres de l'horticulture. — Manoir à l'envers. — Aquarium. — Déjeuner. — Palais de la Chanson. — Bonshommes Guillaume. — Vue des Palais des Nations sur l'autre rive de la Seine.

6e journée: Palais de la Ville de Paris. — Restaurant de Gascogne. — Tableaux vivants. — Auteurs gais. — Théâtreorama.

7e journée: Grand Palais des Beaux-Arts (peinture). — Déjeuner dans le Palais. — Le Chat Noir. — Lolo Fuller.

8e journée: Grand Palais des Beaux-Arts (aquarelle et sculpture). — Déjeuner à la Grande Auberge. — Roulotte. — Maison du Rire.

9e journée: Palais des Arts rétrospectifs. — Déjeuner. — Palais de la Danse. — Grand Guignol.

10e journée: Esplanade des Invalides (section française). — Maison bretonne. — Maison provençale. — Louvre. — Printemps. — Bon Marché, etc.

11e journée: Esplanade des Invalides (sections étrangères). — Déjeuner restaurant Viennois.

12e journée: Quai d'Orsay. — Italie. — Danemark. — Turquie. — Déjeuner au restaurant Turc (terrasse). — Etats-Unis. — Portugal.

13e journée: Autriche. — Bosnie. — Déjeuner Restaurant Bosniaque ou Hongrois. — Pérou. — Hongrie. — Grande-Bretagne. — Luxembourg. — Perse.

14e journée: Belgique. — Norvège. — Finlande. — Restaurant Allemand. — Allemagne. — Bulgarie.

15e journée: Roumanie. — Espagne. — Restaurant Espagnol. — Monaco. — Suède. — Grèce. — Serbie.

16e journée: Siam. — Palais Lumineux. — Chalet Suisse. — Club Alpin. — Le Tour du Monde. — Palais du Costume (déjeuner). — Saint-Marin.

17e journée: Palais de la Femme. — Cinéorama. — République de l'Equateur. — Palais de l'Optique.

18e journée: Venise à Paris. — Déjeuner Kammerzell. — Château Tyrolien. — Section Marocaine. — Marocorama.

19e journée: Palais des Chasses et Forêts. — Globe céleste. — Panorama transatlantique.

20e journée: Palais du Champ de Mars (côté de l'avenue de Laborde).

21e journée: Palais du Champ de Mars (côté de l'avenue de Suffren).

22e journée: Palais de l'Electricité. — Agriculture et Alimentation. — Salle des Fêtes. — Déjeuner et après-midi au Village Suisse.

23e journée: Annexes du Champ de Mars. — Pavillon de Corée. — Bière de Munich. — Séparateur Suédois.

24e journée: Exposition de Vincennes.

25e journée: Exposition de Vincennes.

Celui qui aura rempli ce programme pourra se vanter de bien connaître l'Exposition de 1900, surtout s'il consacre quelques soirées à voir les illuminations, le Palais Lumineux, les chutes d'eau incandescentes, la rue de Paris etc.

سرود شاهنشاه ایران در محفل فرانسه

ای سر سلطان کل سر شد از طرف من مقدس بارک باد سرود من
 قبا شرق سطح مغرب از شمع جمال خود منور و خورشید خادر خرمین
 زیر علم کا و مانع فرار گشت علیحضرتش شاه ایران ملک فرانسه را مقدم
 پیشک باغ جان حش و امان را ازین مرتبت عظیمت ملوکانه قرن
 افتخار و مساوات داشتند مردم بشوق و شغف تمام زیارتش را
 ناشر و استادمه عمود دایم شکرش را از خداوند سنانند فریاد های
 (زنده باد شاه ایران پانده با ملک ایران) از اطراف بلند است
 اشج صیقل در هفت سابقه شایسته بعد شید را دیده ایضا بلند میکنند
 شهر را بچه بمرماند بود یک بر کمری میگفت جانیش شاه شایسته
 ناصر الدین شاه قاجار است که با بیان سماعی خوش و اخلاق دلکش بر ما
 فرانسیسایست نهاده و محفلت ما را بقدم مبارک زین فرموده
 از پیشک این پیشک معظم بجهت شکرش سرود من خود جلوس فرموده لا یقطع دایم
 عمودش را از سرودش سرود من دیگری میگفت ارشادش این
 قوم زدیک تر بنه و ملاحظه فرما چه سرود و نبطی در قلوب امانی پارس

ظاهر نموده است نام مردم بجهت زیارت جمال بارکست و تاب
 زان و مرد و صاعه بلند میکنند زنده باد شاه ایران پانده با ملک ایران
 از طرف دیگر شنیدم که اگر مسیو کارنو رئیس جمهور فرانسه و وزیر
 پیرانی شاه شایسته بعد ناصر الدین شاه را داشتند خرد و از این نیست و حال تمام
 در مینا (لوب) که اوست فرمود که علیحضرتش شاه مظفر الدین شاه را پذیرای کند
 محفلت فرانسه را از طرف برج افلی بهیت قوم میمان که امانی خود را میسکند
 خلاصه جان غنچه را با شده که صدای آل طهران و اطراف ایران میرسد و دایم
 عمرش را از خداوند می طلبند خاطر مبارک مظفر الدین شاه نیز از دیدن
 کسب و نیون صنایع که ناگون سرود و شعور شده اتفاق حار من جمهور لطف
 عمارت مبارک ایران که در سادگی چون سروی در میان عمارات دول حاضر است
 خرامیده و دقایق صنایع را منظر گیس اثر ملاحظه میفرمایند که ان شاء الله تعالی
 در محفلت خود بکار برده ایران را بکشتان و پارس را پارس سازند
 ابو نظاره نیز با تنی ضعیف و صدای قوی دعا کرد و شایان است و فوس
 بخورد که زبان شعور و جان حافظ شیراز را از ارد که در چشم داد و معجز و بد و خیر
 این منطق لیکش را و ایامید و در است بطوریکه تا بحال در اینجا دلشس عجبانی
 و فرانسه قصیده سرای کرده بعد ازین بجهت اشج و شکرش ایران و فرانسه
 نغمه خوانی نماید (ابو نظاره)
 ترجمه دعا که در آیه است و خواستار این شایع محرم سیر جانی

NEUVIÈME ANNÉE

FONDATEUR

Directeur et Rédacteur en Chef

J. SANUA ABOU NADDARA

6, Rue Geoffroy-Mario, PARIS

L'Attawadod d'Abou Naddara

En Français, en Arabe, en Turc et en Persan.

N° 2. — 20 Juin 1900

ABONNEMENTS :

Un An. . . . . 15'

Avec le Journal d'Abou Naddara et L'Aimonef. 26

Résumé Sommaire des Articles arabes, turcs et persans du présent Numéro

La guerre au Transvaal

Les Anglais vainqueurs étant dix contre un. — Prise de Prétoria sans coup férir. — Les héros boers résisteront jusqu'à la mort. — La guerre coûtera à l'Angleterre, selon un grand homme politique de Londres, 50,000 hommes et 200 millions de livres (5 milliards de francs). Vivent les défenseurs de la patrie ! A bas les envahisseurs !

La section égyptienne

Sa description et son illustration, que ces lignes encadrent. — Son grand théâtre et sa belle troupe. — Nos félicitations à MM. Boulad, Debbané et Mustapha Eddib Bey qui, sous les auspices de S. A. le Khédive et de son frère le prince Mohamed Ali, ont érigé ce gracieux pavillon, qui fait honneur à l'Egypte, la vaste et riche province ottomane, dont les enfants aiment tant l'Auguste Calife de l'Islam.

S. M. I. le Schah en France

Traduction persane faite par le Cheikh Mohammed Hassan d'un poème d'Abou Naddara souhaitant la bienvenue en France à Mouzaffer-ed-Din Schah.

La section impériale ottomane

Son imposante inauguration officielle, dont le grand succès fut constaté par toute la presse. — Les somptueux dîners et brillantes réceptions à l'ambassade de Turquie. — Nos sincères félicitations à S. E. Munir Bey, le vaillant et gracieux ambassadeur, qui représente notre Auguste Souverain. — Vœu de longue vie et règne glorieux à S. M. I. le Sultan.

S. E. le Vall de Beyrouth

Article élogieux d'Essayod Abd-el-Bacht el Onsi, éminent écrivain arabe de Syrie.

Une lettre en turc

Les adieux de notre collaborateur ottoman, le Dr Chaoul Effendi, partant pour Constantinople.

Les conférences d'Abou Naddara

Allocution de S. E. Tewfik Bey Chethoub faite à la fin de la deuxième conférence d'Abou Naddara à l'Exposition de 1900 où l'orateur félicite le conférencier et chante les louanges des deux nations amies, la France et la Turquie.

Le Cheikh Abou Naddara à l'Exposition Universelle de 1900

Ses Conférences et ses Discours.

(7e, 8e, 9e et 10e depuis Janvier 1900)

Nos chers lecteurs ont vu dans nos derniers numéros que, grâce à la chaleureuse recommandation de M. le Commandant Binger, Directeur des Affaires de l'Afrique au Ministère des Colonies, l'honorable M. J. Charles Roux, délégué des Ministres des Affaires étrangères et des Colonies à l'Exposition de 1900, a mis la Salle des Conférences coloniales du Trocadéro à la disposition de notre directeur bien aimé, le cheikh Abou Naddara qui y en a déjà fait deux, le 25 mai et le 1er juin. Mais avant de parler de ces conférences, nous croyons de notre devoir de remercier nos aimables confrères qui ont grandement contribué à leur succès ; car ils les ont d'abord annoncées à leurs millions de lecteurs et ils leur en ont ensuite rendu compte par des articles gracieux et spirituels. Nous allons citer les noms de leurs principaux journaux en les priant d'agréer les sincères sentiments de reconnaissance du cheikh Abou Naddara. Ce sont : le Temps, le Figaro, le Petit Journal, l'Eclair, l'Aurore, le Siècle, la Patrie, la Presse, la Liberté, le Journal, la Croix, le Gil Blas, l'Echo de Paris, le XIXe Siècle, le Signal, le Rappel, la Nation, l'Athènes, la Vie Mondaine, la Dépêche Coloniale, la Politique Coloniale, l'Agence Havas, etc., le Nouvelliste de Rouen, la Dépêche Tunisienne, Le Sabah, le Stamboul, le Phare de Port-Saïd, et les plus grands journaux des départements, des colonies et de l'étranger. Nous remercions également les agences de l'Argus de la Presse et du Courrier de la Presse qui nous ont envoyé les coupures de tous ces journaux. Nous les recommandons à nos confrères d'Orient.

Et maintenant qu'on nous permette d'emprunter à notre grand confrère, la Dépêche Coloniale, les principaux passages de ses comptes-rendus, longs et détaillés, des deux conférences de notre Cheikh :

Conférence du 25 mai

Le cheikh Abou Naddara, dit la Dépêche Coloniale dans son numéro du 26 mai, donnait hier une conférence au Trocadéro, à la salle des Conférences coloniales. Il devait parler de la France, du développement de sa littérature, de son commerce, de son industrie et des vives sympathies qu'elle inspire aux Orientaux. La richesse et la beauté de la littérature musulmane, les progrès rapides que fait la civilisation en Turquie, en Perse, en Syrie, en Egypte et dans les colonies françaises d'Asie et d'Afrique, devaient également lui servir de thème.

Au fait un nombreux public au milieu duquel nous avons remarqué MM. Marcel Saint-Germain, directeur ; Broussais, directeur-adjoint ; Basset, chef du cabinet de M. Charles Roux, assistaient à la Conférence amusante et instructive du Cheikh.

Avant de lui donner la parole, M. le docteur Loir, commissaire de la section Tunisienne, a prononcé une charmante allocution.

Nous regrettons que l'abondance des matières ne nous permette pas de reproduire in extenso les éloquentes paroles de l'éminent Dr Loir qui a su si bien faire les justes éloges de l'honorable M. Charles Roux ; nous allons donc nous contenter de ces quelques passages :

... « Qui est mieux qualifié que notre ami Abou Naddara, a-t-il dit, pour porter la bonne parole aux Arabes ?

Banni d'Egypte, sa patrie, depuis 1878, pour avoir prouvé avec éclat l'ardente sympathie que lui inspirait notre pays, ce savant et ce littérateur que plusieurs souverains honorent de leur estime et de leur amitié, n'a cessé

PARIS. IMP. G. LEFÈVRE, 5 & 7, RUE CLAUDE VELLEFAUX.

depuis son exil de publier dans ses journaux particuliers, et dans toute la presse musulmane des articles qui sont des appels chaleureux en faveur de la France.

C'est en partie à son prosélytisme que notre pays doit d'être appelé des Orientaux « Addawia-el-Ihâbia », la puissance amie.

Si la France est depuis vingt années sa terre d'adoption, Abou-Naddara a néanmoins gardé le culte de sa patrie lointaine et c'est elle qui sera aujourd'hui le sujet dont il va nous entretenir.

Son récit sera parsemé de citations littéraires en prose et en vers selon l'usage oriental.

Sur le thème indiqué par M. le docteur Loir, le cheikh Abou Naddara a brodé les plus agréables digressions : éloge enthousiaste de la France qui protège avec tant d'efficacité ses sujets arabes, éloge de l'Exposition, salut à M. le Président de la République, légendes et apologues à la manière orientale, le tout entremêlé de vers pas mal tournés du tout, qui reviennent à la façon d'un leit motiv, rien n'y a manqué. Le cheikh Abou Naddara a d'ailleurs depuis de longues années le culte de la France et des maîtres de sa littérature ; il était l'ami de Victor Hugo dont il traduisait des vers et qui disait que lui seul savait l'habiller en arabe.

Le cheikh Abou-Naddara qui est officier de l'instruction publique, a, d'ailleurs, il faut en convenir, rendu des services sérieux à sa patrie d'adoption. Il prêche avec éloquence auprès de ses compatriotes une cause bien française, il rédige trois journaux polyglottes, et il serait, certes, à souhaiter que tous les Français fussent capables de faire des conférences aussi amusantes, aussi documentées et aussi bien dites que la sienne.

Conférence du 1er Juin.

Voici le compte-rendu que la Dépêche Coloniale fait de cette conférence :

Le cheikh Abou Naddara, dit son savant et spirituel rédacteur, M. Boulard de l'Escale, se multiplie. Après sa conférence en langue française sur nos sujets musulmans, il a fait hier aux musulmans une conférence en langue arabe sur la France.

Dès dix heures du matin, la salle des conférences du Trocadéro était pleine d'un public bien curieux. Cent cinquante musulmans de différents pays et de différentes couleurs tous en costume, arabes, kabyles, maures, m'zabites d'Algérie et de Tunisie, turcs de Constantinople ou de Smyrne, égyptiens du Caire et d'Alexandrie, marocains, tripolitains, bosniaques et herzégoviniens, hommes, femmes et enfants se pressent dans la salle trop petite pour contenir les nouveaux arrivants français ou algériens de Montmartre.

M. Marcel Saint-Germain, sénateur d'Oran, directeur de l'Exposition coloniale, préside. Il est assisté de M. le docteur Loir, commissaire de la Tunisie, et de M. Malo, chef adjoint du cabinet de M. Charles Roux. M. Broussais, directeur adjoint, et M. Victor Morel, secrétaire général, sont dans la salle.

Après quelques mots d'introduction de M. Saint-Germain, le Cheikh commence sa conférence qui est écoutée avec un recueillement pieux et une attention soutenue par ce singulier auditoire. Il parle avec éloquence et esprit de la France, de son rôle auprès des Orientaux sous toutes les latitudes où s'étend sa puissance. Il dit son étendue, sa force de production, son développement commercial et industriel.

Il explique les rouages de son gouvernement, montre son armée, sa marine, portant sous toutes les latitudes la gloire de son drapeau. Il la met en parallèle avec les nations rivales et fait comprendre qu'elle est, par le nombre de ses sujets aux colonies, une puissance musulmane. Enfin il arrive à une description brillante de l'Exposition, se félicite et remercie la République du cordial accueil qui est fait aux Orientaux venus pour prendre part au succès de cette magnifique et pacifique manifestation.

Des applaudissements spontanés et unanimes ponctuent les passages les plus saillants. On sent que c'est un véritable régal, une joie incomparable pour ces cervaux si différents des nôtres d'entendre cette langue qui est la leur, ces tournures de phrases qui sont les leurs, ces métaphores colorées qui leur sont familières.

Quand le Cheikh s'arrête, ces hommes, ces femmes si calmes, si fatalistes.

Le Gérant : G. LEFÈVRE.

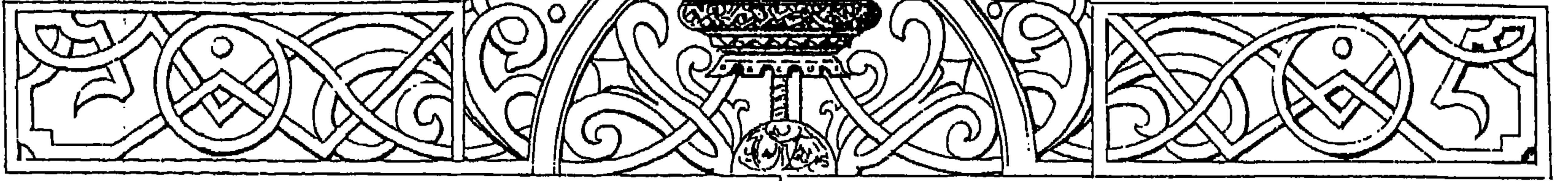

المنصف

السنة الثانية جريدة سياسية

ادبية تجارية مديرة ومحررها
الشيخ ج. سانوا بونظارة المصري
باريس بشارع «جوفروا ماري نم ٦»

قيمة الاشتراك سنوياً فركك ومع
جريدة إلى نظارة ومحررة التودد
وعلاواتها فركك سنوياً فركك
الحامير بطول بوسنة أو بحالة تجارية

وتحايضه وغريبه . وجمع اولاد بلادنا الحاضرين . قالوا
لي بان المصريين . علماء وخطباء وتجار ومتوظفين .
ما نلوش ابونظارة الممكن - قال - فان كان الامر
هكذا نخذ حركتك وعبد الحميد حلي ولولي قاهره . وعودوا
كلهم لبلادنا ازاهرة - قلت - طامنا في واري النيل الشا
الحمر . ما أخطش رجلي فيه وفي الغربة اقضى العمر . اما
زوجتي واولادي . بنه تعالى السنة الجايه يزوروا بلادنا
ويحظوا بمشاهدة الجناز العباسي . ويلتفوسلدي لحياتي
وناسي . اهل كما اذكر مصر وما هي به من سوء الحال .
وحياتك يا ابني الى النوح واولول والطم ري النسوان و
ابني زي العيال - قال - لا تمنط يا ابا النظارة . وايد
نعدم ما تبقى فينا من المروة والجارة . اتفرش بقى يا
شيخ وروق بالك . وقل طاباي رسم راج ترين جرنالك .
قلت - الرسم تراه في راج صفحة الجرنال - قال - ده
رسم حال المال . حقاده رسم مالوش نظير . والحذق
يفهم من غير تفسير - قلت - طيب ورتبي شطارتك
كده يا كحيل العين . وفترط بكين - قال - على العين
والراس . يا سيد الناس . بقى لاريد ان الشيخ ده الى في
الطيارة . هو جباتك يا بونظارة . انت اعدا واللفظ من
كده بكتير لما تواضعك واحتشامك بخيلك تصور نفسك
حقير . ما علينا بقى ركب طيارة المعرض الى وصفها اعد
زكي الكاتب النحير . في ملحق لميبب العائله الشرير . ومن
اعلاها رايت بنظارتك السحرية . الجاري في الترغال
والديار الصينية - قلت - عافيه عليك يا قاري يا مانت
ليب . اديك فمت بنظر واحدة رسمي الغريب . طيب
والمتربول واما الى يستاهلوا الهلاك . ان كتبه جدم
قل لي يعملوا به هالك ؟ - قال - الام وهي العجوز
الشمطاء البيون . الى بدنها تسلطه على بلاد الصين

عدد . باريس في اربع الثاني سنة ١٤١٨
ما هو ايس اخباري . هدية لك يا حضرة القاري
قال - ونعم الهدية . يا بونظارة مجلية . اراك اليوم فرحان
يا مناجد الاوطان . ويا هل ترى يا استاذنا العزيز . سب
فركك السوء الى حاصل لسيارنا الانكليز . في الترغال
والصين ؟ حقاً بياكلوا ضرب موت الفارين - قلت -
لارانا ما افرحت في الاعاري . ولا في الى بنجر بواني بلادي
ربنا هو الى يأخذ بشارنا . وينصر من يطرد من ديارنا .
قال - هيه انا عارف يا بوعبد الحميد . انت ليه اليوم
سعيد . اخبار زيارتك لجلالة الشاه وردولي . وحدثت
من جبريخا لمرك يا بولولي . رايت في الحراد وسمعت من
جميع الناس . ان مظفر الدين شاه ضحكك والركم وقابلك
مراراً واهداك بخاتم عال الماس . اما الامرده صار له عشرة
ايام . فلا بد ان فرح اليوم له سبب ثاني يا ابن الكرم -
قلت - نعم وهو اخي تقديت في اللوكاندة الشرقية .
الى فخرها ابني كحيل في مدينة باريس البهية . واكنت
القول المدس اياه الطرب . المشهور عندنا يا ابنا العرب
والكرب المحشي والنجني والرز والبقلاوة . وما يتبعها
من اشكال المربة والخلاوة . وبعد ده كله فنجال قوة
يمنية . فاكنت وشبعت وشكت رب البرية - قال - طيب
ومن ده الى عزك على دالدا يا صاح ؟ - قلت -
سما محمد نجل الى خليل صاحب المصباح - قال - ما الطفة
ده اطرف واضب شبان مصر . يا بختك بشبانك
يا مصر - قلت - انبسطت قوي بلقاء . يا رجلي اعطيه
ما يتناه . وكان هناك كان ابو الزهور . البطل المصري
الي بالجراد وجب الوطن مشهور - قال - ودخلتم بقى
في المسائل الرئانة . يعني في امور السياسة والديانة .
قلت - لا لا ما تكلمنا الا في معرض باريس ومحايبه .

وتسبب اموال الاربعایه ملیون . بتشمل بنفایها نیران الحرب
والقتال . وقبیر البروتطان بیچ النساء والرجال .
والمراد من ذلك قیام اهل الصين علی الاحباب . ویدخلوا الانکیز
لتوطید الامن والراحة ومن مالک الصين یاخذوا الهم جانب
لما فعلوا فی الاقطار اکیسیة والافریقیه . اما المردی ما
یخلو همشی الدول الافریقیة . الی حکایها ماشیه مع الانکیز
علی کیین . لاخذ ثمار رعایتها من الصين . لان اهل تلك
البلاد البربر الوحشیاء . قتلوا جم غفیر من الافریخ البریاء .
هی کل مرة حلاوة یا مستبول ؟ مملوک صح فی مصدا
فی الصين ما تولی شي المأمول . وفي الترفال یا خمران .
ما هذا ما ضیفته من الاموال والفرسان . لسا ما تلطشتی
علی الدیار . وها هم اللورد وریس وکشیخ الوردار . بیاکلوا
ضرب من البور الجبار . وانت یطیبتک ما تاتش فال
تطی النار . . . اما رسک یا بونطارة المردی متقون .
یا ما یغاط منه ازاراة المستبول الملمون . طیب وراچ
تشی الرسم ده ایه الی ماله نظیر ؟ قلت - تولی النار
یسر . لکن طفیرا غیر - قال - انا فی عرضک تقول لی
یا نورالین . الکلام الطیب الضیو ده کله بتجیبه من
این ؟ یا هل ترى فکد فیہ فاوریقہ کلام ؟ وحیات
فکدک تصدقنی یا ابن الکرام - قلت - بلا فاوریقہ
بلا فاوریقہ انت لخر ده مخی خارج انا جی فی الاوطان
هو الی یلهمنی بالكلام ده کله یا اعز الخلان -
قال - ماشا الله طیب وفکدک ایه کان من الاخبار ؟
هات لی من تخایفک وشف مامی یا استاذ بلذید
الالفاظ وعالی الذخار - قلت - اقرا جرائل باریس
یا انیس الجلیس . وتری خبرا ذکر الخطبه الی القیام البومین
دول فی المعرض النفیس - قال - اطلمت علی الامرد
فی جراید مصر والاسنانة . وفرحت بنجاح خطبتک
الزبانه . وما قالوه عند انشأ خطبتک المذكورة الشیخ
توفیق الکاتب النحر . والسید احمد جمال التاجر التونسي
الشیر . وریال آفدی زهر الشاعر الخطیر -
قلت - نعم وثنوا اهل الشاء علی الامة الفزائیة
. فلفت بذلک فحامة رئیس الجمهوریة . ثم عرضت
علیهم تشکراته فی خطاب حال . من باشکاتب
الرئاسة الجزال بالیوا عز خلائی . فقصوا جمیع
من هذا الاعتناء . وطلبوا الفزاة ولسها العز والثناء
(البونطارة)

شیخ البونطارة ایلہ عثمانی

عثمانی . - نه کوزک کوروک شیخ آفدی بار منکده لهوریکین خان
شرا قتلایرانه شاهی قفتریک ویردیکی هیدر . چونکه ایرانه کوتش
کبی باربور . (شیخ) اوت شرا قتلایرانه شاهی قفتریک قوزوقوی
شهرده لطیف بر قبول سده کزه تنزل انجسه . (ع) شوکتلر
افندره قفتریک صده توغرا تخته طویک دنیانه سوه مملکتلر
بادشا هدرک کوزلرینه صده نظری جلبه ایتدی بوسیک . (ش)
بیایورم و بر سده طویک جنبه حقه محافظتونه دعا ایوم .
(ع) افندره حقه عبودیتکی بیایورم . آفیدا "یا سده
سرکی محمودده ویردیکی ایلک قونفا سده هاضر اولم و
سده کن ایل دوستلریم بولک عیدلریم خانه شاهی قفتریک
مدح و ثنا ایتدیکنر نه مانده غایت معزده ایلک چونکه اولده
هیره عثمانی و شوه مملکتلرک اهلکس دارایه . فرستلر
رضی معنیت بولک ایدی ایتیمکده کذات حقه شهریار
و فرانسولک همپور نشیدلر ارسنده صاده محض وارده
ذات عالیکری البونطارة آفدی هیره سوبورز چونکه قونفا سدرک
ایل غزیه لرلرک اوقویاندریه افندره صرمت و رعایتی جلبه ایتدی
سکر . بونده ماعدا سوده ملیماندی و صوصا
عثمانلیدی سوبورز ایتدی بوسیک . (ش) و لطیفه
نه یاده هیم یا بیایورم و بشاد بولم قدر دنیانه ملتدی
قد ناسه کبی یاسوند هایت هیم . (عثمانی) تنک
بو صده فکر لکری وار جنبه هودکی اشغری کنی کنی
سوسند ایومده خانه انجسه . سری نقیسی ایدیه جلبه وارنده
و اوزره و جنبه کنی ایدیه هیکر . (ش) بوند عثمانلر
کبی لطیف و شایاه محبت سکر . (ع) دوشوند بکده نه یاده
سوبایورم لکه نیچده بوند عادتک اوزره استایورده کیمیکر ؟
(ش) الاماده اندرسه هلس هابونده برای صده کده حکم
(ع) الکلام سرک محمودده ایتدیکنر قونفا سدرک قطع
ایتماک ایوم لکه هلس هابونده نه یا یا هیکر (شیخ)
هرنه باید یعنی یا هیم سده خانه دوشوند بولم طعام
ایتدیکنر افندره شرفه نظقد سوبیه هیم
و عادتک شریفات ناظری و دیوانه هایتونه یاسه
ترجمانی عطفنا ابراهیم بک آفد قفتریک واسطه
شریفات عاضایه سعادت دمارجری ارسال ایتدیکنر
بارس سکرکری عطفنا مندرک آفدی قفتریک محمود
دیندجری قفدیم ایدیه هیم . زانا ذات عالیک اوزره
موجود اوله هیکر (ع) یا ستم اوسته

Le Cheikh est donc allé à Contrexéville, où il fut l'hôte choyé du Souverain persan qui le voyait tous les jours et lui parlait avec beaucoup de bienveillance, un peu en arabe, un peu en turc, un peu en persan et un peu en français. Abou Naddara nous a assuré que notre hôte impérial aime beaucoup la France. Cela inspira au Cheikh une longue poésie en français qui lui a valu un superbe présent de Sa Majesté le Schah, en témoignage de Sa haute satisfaction.

En voici les dernières strophes :

La Perse, en France, est sympathique
Et son Souverain est chéri.
« Longue vie au Schah magnifique ! »
J'entends partout ce joyeux cri.
Et la Perse aime aussi la France
Et sa vaillante nation
Et souhaite triomphe immense
A sa grande Exposition.
Vive la cordiale entente
Des peuples persans et français !
Allah ! rends-la toute puissante
Et couronne-la de succès.

Voici quelques extraits des souhaits de bienvenue à S. M. I. le Schah de Perse, dont parle notre confrère, M. Holveck :

Salut, valeureux triomphateur de la Foi ! (1).
Gloire à toi, ô indomptable Lion d'Iran ! (2).
A ton approche, ô bel astre d'Orient (3), les nuages se dissipent et le ciel bleu apparaît dans toute sa splendeur !
Dites-moi, ô valeureux fils de France, qui accueillez Mozaffer-ed-Din avec tant d'amour, ne ressemble-t-il pas à son père glorieux ?
Oui : il a la noblesse de son aspect, la sérénité de son regard et la douceur de son sourire.

Ah ! Pourquoi ne suis-je pas Snadi ? Pourquoi ne suis-je pas Hafiz, les poètes sublimes de la Perse ? Eux seuls peuvent chanter les louanges de Mozaffer-ed-Din Schah, l'hôte bien aimé de la France.
Avec les yeux de l'imagination, je te vois, ô Grand Mozaffer-ed-Din, te diriger, joyeux et rayonnant de santé, vers Paris, la capitale de la Puissance amie.

Dans cette ville-Lumière, des millions de cœurs palpitent pour t'approcher et des millions d'âmes soupirent pour te contempler.

Viens, viens, ô tout-puissant Monarque.
Viens et regarde la joie qui brille sur les gracieux visages des aimables Parisiens à ton approche !

Dans l'air, j'entends déjà retentir les cris de : « Vive le Schah ! Vive la Perse ! »

Si le Président Carnot a mérité l'amitié sincère de Nassir-ed-Din Schah, le Président Loubet est digne de tes sympathies, ô intelligent Empereur d'Iran.

S'il plaît à Dieu, je vous verrai tous deux, Schah et Président, entrer, au milieu des acclamations dans le Palais persan de l'Exposition.

Cette belle section que tout le monde admire, s'ouvre après toi, son Auguste Maître, comme la fiancée soupire après son bien-aimé.

Ce jour-là, ma Muse orientale accordera sa lyre et chantera la France et la Perse comme elle chante toujours la Turquie et la France.

ABOU NADDARA.

LE CHEIKH ABOU NADDARA A L'EXPOSITION UNIVERSELLE SES CONFÉRENCES ET SES DISCOURS (11me depuis Janvier 1900)

Une conférence arabe des plus intéressantes, a réuni ce matin, au Trocadéro, une foule d'auditeurs. Le cheikh Abou-Naddara a parlé des rapports de la France avec les pays d'Orient. Le distingué délégué d'Algérie à l'Exposition, M. Eugène Monteils, présidait.

Grâce à son reporter, actif et intelligent, qui le lui a téléphoné, la Patrie a pu faire paraître ce court, mais éloquent compte-rendu, deux heures après la conférence.

Le Figaro publiait le lendemain matin le gracieux entrefilet suivant :

Le cheikh Abou-Naddara a fait hier, au Trocadéro, une conférence en langue arabe sur l'histoire de France et son amitié séculaire pour les nations orientales. Il a parlé des relations cordiales entre Charlemagne et Haroun-al-Raschid, François Ier et Bajazet, Napoléon III et Abd-ul-Medjid et le Président de la République française et le sultan Abd-ul-Hamid.

M. Monteils, délégué de l'Algérie à l'Exposition de 1900, présidait.
Remarqué dans l'assistance : S. Exc. Sawas-pacha, ancien ministre des affaires étrangères de Turquie ; M. Malo, chef du cabinet adjoint de M. Charles Roux, etc.

L'auditoire, composé de Tunisiens, d'Algériens, de Turcs, de Persans, d'Égyptiens et de Syriens, a chaleureusement applaudi le conférencier et la musique du Théâtre d'Égypte de l'Exposition a joué « la Marsaillaise arabe » au milieu des cris de : « Vivent la France et ses colonies ! et Vivent les nations d'Orient amies de la France ! »

Le National commençait son compte rendu, par ces aimables lignes :

Le cheikh Abou-Naddara, notre vaillant confrère égyptien, continue à célébrer la France et à lui attirer les sympathies de ses frères d'Orient. Il a fait, lundi, au Trocadéro, sa troisième conférence en langue arabe.

Et la Justice terminait son compte-rendu en ces termes :

A la fin de la conférence, Essayed Ahmed Djamel, le grand marchand et industriel tunisien de l'Exposition, et Zohroub Effendy de Syrie, ont pris la parole pour féliciter le conférencier de ce qu'il fait par ses écrits et par ses discours pour la fraternité des Français et des Orientaux.

(1) Triomphateur de la Foi est la traduction française de Mozaffer-ed-Din, le Schah de Perse.

(2) Le Lion est l'emblème persan.

(3) Le Soleil est également l'emblème persan.

درود و توقیر و کتب طهر کوکت علی حضرت های یونی و ملکوت

مرکز سعادت روز پانزدهم ماچتر در شهر (کنتر کیول) گردید
بیت مخصوص از میان و سایر گردگان تجدد داده برای پذیرائی و استقبال ذات
اقدس بانجاردانه منوچهر بک با حاکم شهر در ایستگاه حاضر بجهت طرف غیر صرست
رئیس جمهوری و ملت فرانسه درود مرکز سعادت را تهنیت گفتند
جمع سفراء ملت علیه مقیمون ممالک و کنستان نیز حاضر حاکم و کاتبان
نظر آقایین لسلطنه امر تومان سیف و ملت علیه در پارس پیش آمده زیر بغیر
همایون را گرفته بگروه و هلال از کالیسکه راه این پادشاه شده روانه قصر شاهی
گردیدند پس از اظهار خوشنوی از ملت و حکومت فرانسه و مان انصار
به پیشوایان داده در سر کارمان رسیدند

در روز بعد امر برگرد آمدن اجتناب و کنسولتسیون صادر شده گشتن طبیعی
آمده مشغول مدد و گردیده همه روزه از چشمه آب معدنی اینجا نشانی
کرده تا روز پانزدهم شهر رسع الاول مدت معانیجه تمام و ملت عارضه

بجهت الله بکبار رفیع گردید
بزرگان و صاحبان را که در این شهر حضرت پذیرائی و تعظیم و تکریم
بوده اند حضار و هر یک را بفرار و حال عطا عطره و شانه
سرافراز و میبای کرده روز پانزدهم شهر رسع الاول بطرف
(پطرز بورغ) پای تخت مملکت روسیه نهضت فرمودند و محرم برخی
صیت بزرگ درافت و مراسم خندوانی بهیج و محرم برخی

از معارف و ادباء این مسلمان گردیده بجزم تشریف بزیارت جمال
مهرشال مبارک روانه (کنتر کیول) گشته بترسط حاکم و کاتبان
مین لسلطنه معرفت و مورد تهنیت است ملاکانه گردیده بکامیاب گردیده
دارت بالحق سیررکی در رطب السانته عا انصر صاب

شیخ ابونظر که سالهاست در سفر خواهد و شایان و ملت ایران
دانسته و در این راه بضرر مبارک شرف و عطا کیلکه اکثر الماس خنر محاسن
سفیر و سرافراز گشته مرحمت پارس کرده شب و روز جزند اص و دعا
ذات مبارک و اظهار محبت خوشی کاری ندارد

این بنده نیز مجرم استن ملایک بسیار گردیده بترسط حاکم و کاتبان
احمرانم ای صدر اعظم مد ظله تشریف حضور با هر التذ و زیارت جمال خورشید
مثال هایون نایب و شرف و مورد شمول مراسم خاصه گردیده سر معارف
با من سود و ملک و عارفی ذات ملکوت صفات طر الله شود

اظهار مرات خوشی و معافیت خوش را در غرض است معصود و ام نو
داعر و ملت ادب و در حوا و ملت ایران شیخ محرم برخی

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
6, Rue Geoffroy-Marie, PARIS

Le Monsef d'Abou Naddara

en Français, en Arabe, en Turc et en Persan.
Toute communication et demande d'abonnement doivent être adressées au Directeur du Journal

N° 2. — 23 Juillet 1900

ABONNEMENTS :
Avec le Journal d'Abou Naddara et l'Attawadod 1 an. 26'
Abonnement simple, 1 an. 15'

N.-B. — L'abondance des matières nous oblige à remettre à notre prochain numéro, la publication des passages principaux des lettres flatteuses qu'a reçues notre Directeur de Son Excellence Sawas Pacha, ancien Ministre des Affaires Étrangères de Turquie, de M. le général Bailloud, Secrétaire général de la Présidence et chef de la Maison militaire du Président de la République, et de M. le Commandant Binger, le félicitant du succès de ses Conférences à l'Exposition de 1900. Nous parlerons également de sa visite à MM. les Généraux Bailloud et Dubois, souhaitant, au premier, bon voyage en Chine et retour triomphal en France, et au second, la bienvenue au Palais de l'Élysée.

LA RÉDACTION.

La Turquie à l'Exposition de 1900

LETTERE DE CONSTANTINOPLE.

Les amis qui reviennent de Paris sont enchantés du succès obtenu par le Pavillon ottoman, au quai d'Orsay; pendant toute la journée, la foule des visiteurs s'y presse, et c'est certainement le palais le plus vivant, le plus fréquenté de la rue des Nations, alors que les autres sont presque constamment fermés et ne peuvent être visités qu'avec des cartes.

C'est aussi le seul pavillon qui soit illuminé les vendredis et dimanches soirs, et on nous rapporte que le Commissaire français a chaleureusement exprimé ses félicitations à S. Exc. le Commissaire ottoman pour l'éclat exceptionnel de sa section.

Outre que ce pavillon est un bijou architectural, il renferme des objets d'une valeur inappréciable, envoyés par ordre de S. M. I. le Sultan. Citons entre autres :

Au 1er étage, les merveilleux tapis de Héreké, notamment le tapis qui fut exécuté pour être offert en cadeau à l'empereur d'Allemagne.

Au 2e étage, des meubles magnifiques incrustés de nacre, fabriqués dans les ateliers du Ministère de la Marine; de superbes bureaux en ébénisterie, sortant des ateliers de réparation du Palais Impérial de Yildiz; de beaux tapis de laine et soie, tissés dans la manufacture Impériale de Fezhané; une immense collection de linge, serviettes, essuie-mains, toiles de bain, richement damassés, brodés, rehaussés en soie, en or et en argent, fabriqués dans la Manufacture Impériale de Tolles.

Par dessus tout peut-être, on admire les beaux vases de la Manufacture Impériale de Porcelaines; deux de ces vases, d'un coloris merveilleux, ont plus de 2 m. 25 de hauteur; d'autres sont peints de la ma-

nière la plus élégante et, dans un écriin, on peut admirer un superbe service à thé pour 25 personnes. De l'avis des gens compétents, nulle part dans l'Exposition universelle, on ne trouve des pièces plus belles, plus riches et de meilleur goût.

Il faut ajouter que dans le Palais des Armées de Terre et de Mer, on contemple aussi une belle collection d'uniformes envoyés par les Ministres de la Guerre et de la Marine, et disposés avec un art parfait; là également se trouve une collection considérable de draps de troupe et de couverture, envoyés par le Fezhané Impérial, et une série d'instruments de marine, notamment une torpille qui n'a pas de rivale dans aucune autre nation.

La section ottomane comprend encore dans la Galerie de l'Alimentation, au Champ-de-Mars, une galerie où l'on installe en ce moment les produits agricoles, sylvicoles et miniers expédiés par le Ministère de l'Agriculture, des Mines et des Forêts.

On voit, par ce rapide exposé, que la participation de l'Empire ottoman à l'Exposition Universelle est des plus brillantes, et nous pouvons lui prédire, à coup sûr, de grands succès au moment de la distribution des récompenses.

Nous devons tous une vive reconnaissance à S. Exc. Munir Bey et à ses habiles collaborateurs, pour la manière très remarquable dont il a su organiser la participation ottomane, malgré les retards et les hésitations du début.

Nous sommes informé que le 31 août, le Commissaire ottoman et les Exposants se proposent d'organiser une splendide fête de nuit dans le Pavillon ottoman, pour fêter glorieusement le 25e anniversaire de l'avènement au Trône de S. M. I. le Sultan. On dit déjà des merveilles de cette fête qui fera certainement sensation.

HADJI-EL-H'ACEN.

Nos Sincères Remerciements à nos chers confrères français et étrangers pour les gracieux échos et les bienveillants entrefilets qu'ils ont eu l'amabilité de consacrer, dans leurs journaux accrédités, à la dernière Conférence arabe du Cheikh Abou Naddara, à son voyage à Contrexéville, et à ses souhaits de bienvenue qu'il a adressés en prose et en vers à S. M. I. le Schah de Perse. Voici, par ordre alphabétique, quelques noms de ces charmants confrères : *Les Actualités diplomatiques, l'Agence Havas, l'Athènes, l'Aurore, la Bourse du Caire, la Croix, la Dépêche Algérienne, la Dépêche Coloniale, la Dépêche Tunisienne, l'Eclair, l'Echo de Paris, l'Époque, l'Estafette, le Faldh, le Figaro, la France, le Gil Blas, la Hadirah, la Justice, le Journal, le Kamul, la Liberté, la Mandoline, le Moniteur International, le Moniteur Oriental, le Moniteur de Meurthe-et-Moselle, la Nation, le National, le Nouvelliste de Rouen, l'Ouest-Eclair, la Patrie, le Petit Caporal, le Petit Journal, le Petit National, la Presse, le Paris-Province, le Progrès du Loiret, le Petit Bleu, le Rapide, le Rappel, le Sabahh, la Sentinelle, le Siècle, le XIXe Siècle, le Signal, le Soir, la Souveraineté, le Stamboul, le Tarbiat, la Vie Mondaine, le Voltaire, etc., etc.* — Que Dieu exauce les vœux que, notre Directeur et nous, faisons pour leur prospérité.

LA RÉDACTION.

Il est plus difficile d'éteindre QUE D'ALLUMER

Prends ton vol vers le ciel bleu,
ô roi des airs, que le génie de l'homme
a créé pour défier l'aigle intrépide
dans son ascension hardie.

Monte, monte vers le firmament, et
laisse-moi contempler de près les
chefs-d'œuvre sortis des mains de Je-
hovah qui glorifient leur sublime
Autour.

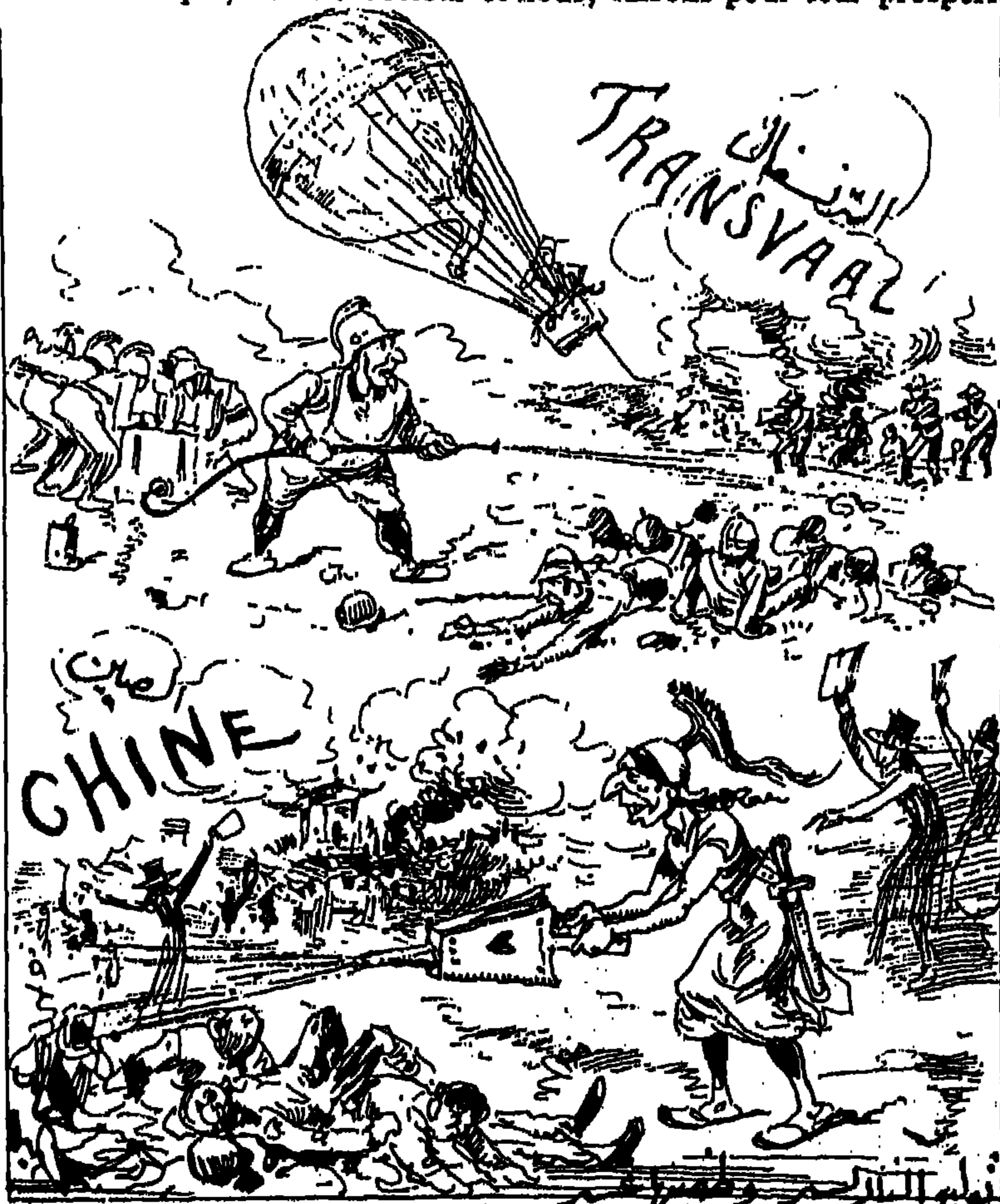
Et toi, Astre du jour, coïl brillant
de l'Éternel, Soleil, qui illumine son
Univers, tu nous quittes pour aller
réjouir l'Occident de tes rayons re-
splendissants. Vase reviens en paix.
Puisses-tu retrouver la Franco, cette
patric d'hommes de génie et de cœur,
aussi heureuse et prospère qu'elle l'est
en ce moment.

Que tu sois la bienvenue, ô étoile
des amoureux ! Tu m'inspires par tes
rayons d'argent. Oh ! que Paris est
beau éclairé par la pleine lune !

Scintille, scintille, ô bel astre de la
nuit, et rajeunis mon cœur vieilli par
les larmes.

Et vous, mes lunettes magiques,
découvrez à mes regards les scènes
d'horreur et de barbarie qui ont lieu
au Transvaal et en Chine.

Arme-toi de courage, ô Abou Nad-
dara, car ce que tu vas voir du haut

du ballon captif de Vincennes, n'est
pas fait pour te consoler.

Regarde ! Voilà la perfide Albion,
l'ennemie implacable de l'humanité ;
elle allume la guerre civile en Chine.
Avec quelle énergie manie-t-elle son
soufflet, tandis que son missionnaire
protestant excite ceux qu'il a converti
contre leurs propres frères. Pourquoi
tant d'iniquité ?

Pour prétendre pacifier le Céleste
Empire par ses soldats et ses ma-
rins et l'envahir, comme elle a envahi
les plus riches contrées de l'Afrique
et de l'Asie. Mais les troupes interna-
tionales qui marchent contre Pékin
pour venger leurs frères massacrés
ne laisseront pas les Anglais satisfaire
leurs convoitises.

Et toi, John Bull ; que fais-tu là avec
ta pompe ? Ah ! Tu te croyais déjà
maître du Transvaal ! Mais les échecs
que tes soldats viennent de subir au-
tour de Pretoria t'irritent. Tu ne crois
plus à l'invincibilité de lord Roberts,
et ton Kitchener, ce général de carton,
est absolument discrédité en Angle-
terre.

Tu as beau pomper, pauvre John
Bull, les intrépides Boers ne succom-
beront pas si vite. Avant de tomber,
ils feront mordre la poussière à d'au-
tres milliers de tes frères. Ne pompe
plus. Il est plus difficile d'éteindre que
d'allumer.

ABOU NADDARA.

LA FRANCE ET LA PERSE

Que ne fait pas le Cheikh Abou Naddara, dit notre aimable confrère
M. Holveck, dans le *Voltaire*, pour rendre la France de plus en plus
sympathique aux Orientaux et à leurs Souverains !

Depuis bientôt quarante ans, il célèbre l'amitié séculaire des Français

et des Musulmans, l'accord parfait de la France et de la Turquie et l'en-
tente cordiale qui règne entre nous et les Persans.

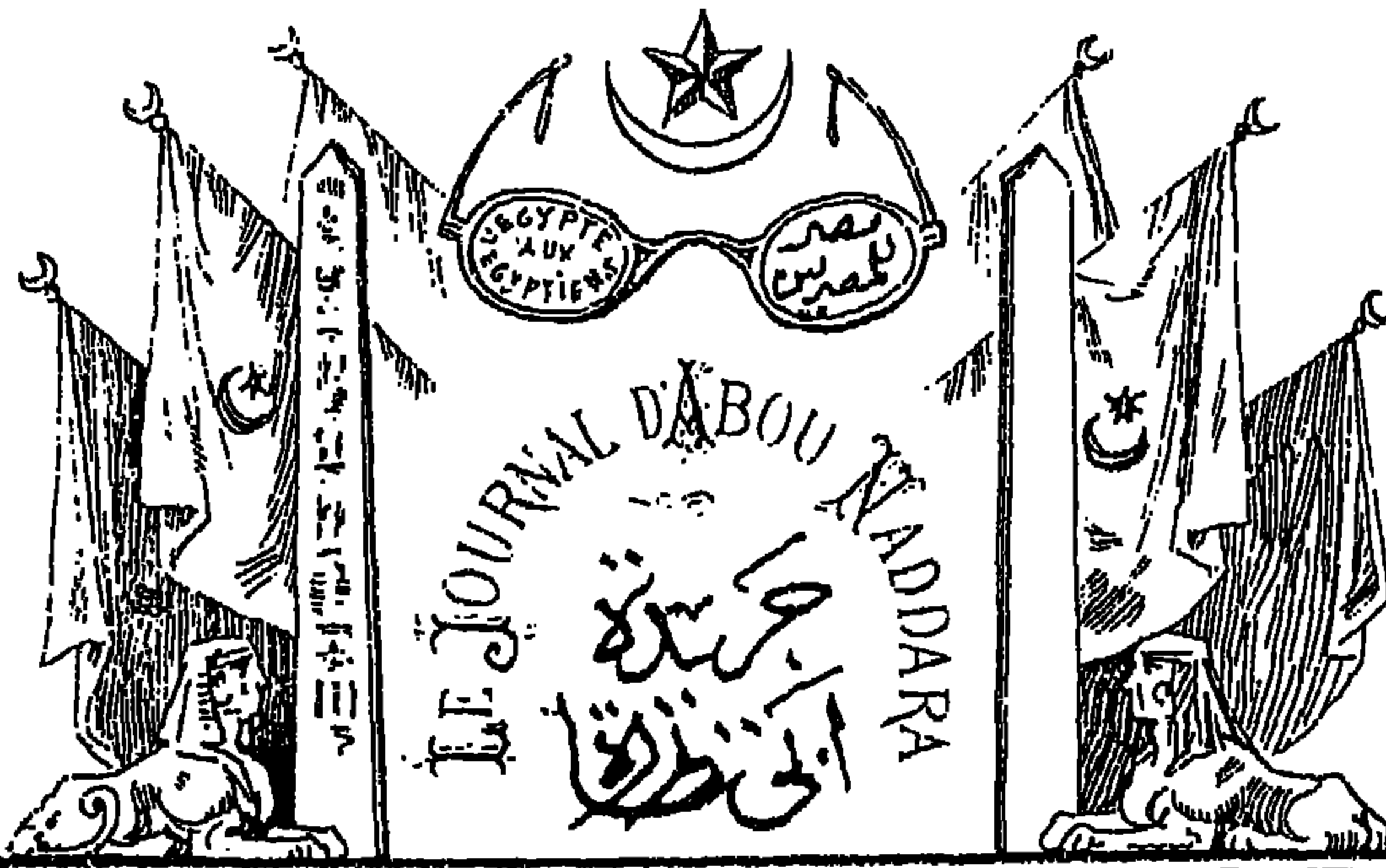
Nous avons publié ici il y a dix jours, ses souhaits de bienvenue au
Schah que nos confrères se sont empressés de reproduire à cause de
leur style oriental, si imagé et si poétique.

Le Schah les a lus et a exprimé, paraît-il, le désir d'en voir l'auteur.

قيمة الاشتراك سنوياً فركت
ومع التودد والملاوات فركت
النقود ترسل المبلد راساً
بطوانج بوسنة او بمحوالة تجارية

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
6, Rue Geoffroy-Marie. PARIS

السنة الرابعة والمثرون
جريدة وطنية مديرها ومحررها
الشيخ ج. سانوا ابو نظارة
بإريس شارع جوفروماري ٦

ABONNEMENTS :
Édition de Luxe avec sup-
pléments et primes. 1 an. 26' »
Abonnement simple. 1 an. 10 »

عدد « باريس فا » ربيع اخر سنة ١٤١٨
عيد الجلوس الشاهاني المائوس

الاهني يا جليل . موضوع جميل . اعمل عليه رسم لعيد الجلوس .
يشرح الصدور ويحيي النفوس . ويظهر ما في قواري .
من المحبة والاحسان لسطان بلادي . لان وطني العزيز
عثماني ما هووش ملك الانكليز . فلما طلبت الاعلام ده من
الرسم . حالاً اجابني الرب الملاك . فسحبت القلم ورسمت
رسم عجيب . يفيظ العذو ويسر الحبيب . وزينت به رابع
صفحة الجرنال كالمادة . وحياتي غنم تشرفوه بانظاركم
ياسادة . ده رسم واضح ولوانه غريب . يفهمه بدون
تفسير القاري اللبيب . وفي الواقع الي باذن التصور
سامعه بيقول . الرسم ده ما فيه شي المتبول . ككون
العدد ده مختص بعيد الجلوس السلطاني . احسنت
يا بونظارة يا لطيف المالح . بقي البسات دول الجالات
ما سكين الورد ورافعين الرايات . دول عبارة عن
الحنة وعشرين سنة اسميدة الزاهرة . الي قصاها
الخليفة الاعظم على الاريكة الثمانية الطاهرة . لان
اليوم عيد العام الخامس والعشرين . لسلطنة مولانا
امير المؤمنين . لبيب والثلاث بكوات . الي بيدخلوا
البسات . من هم ياترى . وما الحديث الي يشهم جري ؟
سألتني يا قاري ياسيد الاباب . مالك الا رضا خاطر
ادى الجواب . اولد خلتني اهنيك . على زكاوة العقل
الي ربنا جعله فيك . لكونك بسم الله ماشا الله
بدون تفسير . فمت معالي رسم البدا الفقير . فان
صفت لا قوالي . تسمع حديثهم العالي . بمعنى حديث
البسات . والثلاث بكوات . وهم دولوا ابراهيم بك
باش تشرنفي . وتحين بك الباشكات الشاهاني . وحاج
على بك باشماني . بقي سكت اوداك . واسمع
كلامهم انت واخوانك
قال ابراهيم بك للبسات - اهدو وهدا والفا مرحبا بكم

يا اول حنة وعشرين سنة من ملك جلالة مولانا
السلطان الغازي عبد الحميد خان الثاني خليفتنا الاعظم
انتم يقينا مجد وعظمة وفخر ونصر وشهادة وثروة ونجاح
وعدالة وغر وهناء ملكه كما هو مكتوب على راياتكم
البرية . تفضلوا يا سادات . افدينا من عليكم بالدخول
قال الحاج على بك - ادخلوا يا بسات . ما احلكم وما
اجلكم . فقم الورد في الحسن والبرية . ادخلوا وهنوا
مولانا العزيز وقدموا لجلالته زهوركم اللطيفة - قال
تحين بك - اري من الفرع اللص بيتلاد على وجوهكم
الحلوة ان غنم بشارة عظيمة مراركم تعرضوها على
المسمع السلطانية - قال ابراهيم بك للبسات -
يا هل ترى بمن لنا نسمع البشارة دي - قال البسات
- نعم يا سادة البكوات . بشارتنا افدينا هي ان
اخواتنا اعني الحنة وعشرين سنة الي رايحة تحلفنا
هي اهل واسعد واخزنا ومولانا السلطان بته تعالى
يقصها في غر وهناء وسرور - قال الحاج على بك -
البشارة العظيمة دي رايح يسط منها افدينا وجمع
المسلمين الي في الدنيا - قال البسات - ان شاء الله
بعد مضي الحنة وعشرين الي رايحين اخواتنا بخدموا
فيها مولانا السلطان المحبوب نزوره معهم ولا تكون
زيارتنا في سنة ١٤٢٥ اخر زيارتنا لجلالته -
فانطرب تحين بك وانس من هذه البشارة وقال للبسات
- ما اظفكم وما لطف بشارتكم . تفضلوا - فدخل الجميع
صايحين بالمر وطول البقار وتحليل الملك لجلالة
السلطان ابن السلطان السلطان الغازي عبد الحميد
خان خليفة رسول رب العالمين حامي دين
قرة عين المسلمين وتاج راس العثمانيين
في القدن والتقدم ما بقاشي فرق . بيننا الفرخ ونا الرق
بيننا انا قاعد وبدي القلم . واما في الخبر والورق
للاخذ بشار المظلوم من ظلم . الا ويا بيتي لرق

عمالی ابله شیخ ابوتقاره

(ع) السلطان ابله السلطان الفارسی عبدالمجید خانہ ملک
مفتی نیک بکرم شیخی دورہ سلطنتیہ مصادف اوتہ یوم معبودہ تہا
اجرا ابلہ جگہ شغلدارہ حاضر برلنہ عقدک عدوی فوجہ العادہ اولیٰ حقہ
اطعمہ لذیذہ و مشروبات متنوعہ تذکر الہلبکس؟ (شیخ) تروتم تروت
قاب اولیٰ بقدرہ جناب عقلہ و بریکلہ فصاحت البکری ایجاب ایدر .
(ع) مدعوتک مجلس برہہ کتور مکملہ بر شملک بر فانت دہا ترتیب
ایہ حکم . و دانایہ لغت بارشمن شیخ ابوتقارہ بی نصم و الطاف
شاهانہ لربنہ مستقرہ الیکہ اشو شغلدارہ ہم بر شملک اولیٰ حقہ طبعہ
(شیخ) همانہ جناب ہوجہ عمر و شوکت شاہانہ لربنہ فرار بیورسورہ
(ع) جریہ مقبرہ زردہ جاپس مباحہ ماٹوس مفتہ ہمار شہناہ
راثر نہ صورتہ ارادہ لسانہ ایہ حکم . (شیخ) اشو شغلدارہ
نشر ابتیکم رسدہ شوارہ کوربورسکس یا . (ع) بر سمدی
تذقیہ ایچوہ لکھا لفظا بمہہ رقیفہ ساعدہ بیوریکز . (شیخ) ارزدر
وہلہ تذقیہ ایہ بیوریکز . (ع) بر افکارہ جیدہ و جیدہ لربنہ
بولیکز؟ بوزنہ دہا معنیار و وطنہ لوجہ شمدی قدر شراہم بکز
اشو رسمہ تشریفات عمومیہ ناظرہ ابراہیم بک ، رزقانی مفتہ شہناہ اعظمی
ہامس علی بک و سرکنت مفتہ تاجہ دار اعظمی تحسیمہ بک افتد مفتہ لربنہ
شیخی دورہ سلطنتی ارادہ ایلانہ شمال بحرمتہ عالیبتہ ہما یونہ تقدیم
ایلیورر دکامس؟ (شیخ) اوتہ . فقط ساعدہ ایڈیکز ارادہ .
جریانہ ایڈہ مصادفہ لربنہ نقل ایڈہ ہم . (ع) بیورک بزی دیکایورم .
(شیخ) ابراہیم بک افتد مفتہ لربنہ بکرم سہہ سنہ لک دورہ سلطنتی
ارادہ ایلانہ شوکور دیکر شمال جسم منوط دیورک : ای شمال جسم
سہہ بارشہ عالیانہ افتد لک جاپس ہما یونہ لربنہ بری سمر و غیرت
تعارفہ لربنہ نیوس اولہ لربنہ مملکتہ و جودہ کنور دکاری مظہر بتدہ ، اصبت
داسایس و عدالتہ ، افی و استقلانہ شامہ و بربورسکس ، جودہ
شاہانہ لربنہ قبول اولیٰ حقہ شرفہ بکرمہ ناٹینہ معہ اولیورسکس . ہامس
علی بک افتد مفتہ لربنہ بیوریکز : بیورک بیورک اناکای شاہانہ
وضع ایہ جگہ جیچک قدر ظریفکس . تحسیمہ بک افتد مفتہ لربنہ ایہ
بر جودہ لربنہ خطاب ایلیورر . برور جوال کبی باد لایانہ کوز لربنہ لکلاشیور
کہ کوزل جہلہ بر یوم معبودی تبریک الہلک اسینورسکس شمال جسم
معلوم آقا ابلہ : اوتہ اختم جہلہ لربنہ دانا ہوتد . جید لیدر .
شوق جہلہ و برملک استرک بزی نفیقہ ایڈوب بکرم سہہ سنہ جہلہ
کلمہ جک اولیٰ حقہ شمال دورہ سلطنتی بزدہ دہ بار جودہ اولہ جہلہ .
اد بار لقلیلہ ، اوہیلینہ مضمونہ دانی اولیٰ حقہ سرفی استعا
ایہ حکم . بونک اوزینہ ہامس علی بک افتد ہرکس تبریکہ اہل
اسلام تحسیمہ کتاب ابلہ شمال بحرمتہ خطابا «بیوریکز بیوریکز»

فترت موقتاً المصري البري وادبکي العاير . وقت
استقبل الزائر . فدخلت علي شابه لطيفة . جميلة
ظريفة . بالحيا والمعة والتواضع متندرة . فقلت
ماالکم قالت اسکندرہ . قلت حضرتک حرم صدیقی
اورینوہ ملیادی . انجب واکرم اباہ بلادی ؟ قالت
نعم انا صاحبة انيس الجليس . فقلت لہا اهلًا وسهلًا
نورتي بارس . وحالًا قدمت لہا فجال قهوة يمنية .
والسکارة اياها المبخرة التركية . ثم وادربينا الكلام .
في العلوم والفنون ياکرام . فوجدتها ادبية فاضلة .
وليبة كاملة . ينبوع المعارف . ومعدن المعارف .
ذی ذهن ثاقب . وفکر صائب . و ذکرى وقادة .
وقريحة نقادة . ففرحت بتقدم وتمکن بنات الشرق .
ما بقاش بينهم وبين ناء اوروبا فرق . والفضل بده
لمولانا السلطان . الی بفتح مدارس ومکاتب في کل
مکان . لتربية وتعليم وتادیب بنات آل عثمان . انما
یرجع مرموعنا لصاحبة انيس الجليس . وما جری بیننا
من الحديث النفس . فاسح یا قاری کلادها الفالح .
کلام حلولید ولوانہ من القوافی خالہ - قالت -
مانتاش رایج تحضر منا عید الجلوس السلطانی ؟ -
قلت - ده کان احب ماکی یا ستي اما جی فی اقدیت
وامعہ الثمانية یزنی و یجری ان اقدہنا لربنا الخطب
المریة والفرناویة فی معرض بارس العام - قالت -
رایت ذلک فی الجراید المحلية والاجنبیة . ری خدمتہ
جليلة یعود منها نفع عظیم علی لشرق واهله - قلت -
الجمعة الجایة رایج ان شاکلہ القی خطبة کما فان
حبتي تقوی کلین فی مولانا السلطان الاعظم وهمہ
السامیة فی تنویر عقول الجنس اللطیف الی صبح فیہ
نشأت جراید ونشأت قصاید ومولفات روايات
تفتخرهم الاعیان والذوات فیدما اخلص کلادی تقوی
حضرتک بین الحاضرن خطیبة . وتوزیهم ان ناء الشرق
ما ینقصه من لافصاحة ولا لباهة ولا نباهة ولا
زکاوة - قالت - احضر خطبتک باذن الله واول
عند انترها کلین فی تدن وتقدم ناء آل عثمان
وابرهن بان سبب هذا النجاج هو مولانا السلطان
وقد حصل والقت خطاب لطیف بالفرناوی اظهرت
فیہ بان فی التمدن والتقدم ما بقاش فرق بین ناء
الافرنج و ناء الشرق

des Affaires Etrangères et des Colonies, assisté de son jeune et sympathique chef de cabinet adjoint, M. Malo, qui a ouvert la séance par un éloquent discours très élogieux pour le Cheikh.

Le sujet de la conférence était Paris, ses palais, monuments, écoles, bibliothèques, théâtres et jardins.

Les auditeurs Ottomans et Africains en félicitant l'orateur, lui ont promis de visiter Paris selon sa conférence, car, comme tant d'autres, ils n'ont vu de la capitale française, que les Boulevards, le Bois de Boulogne, et quelques théâtres et cafés-concerts.

Après le Cheikh, c'est Mme d'Avierino, l'intelligente directrice d'*Anis-el-Galis*, qui a pris la parole pour réciter son ode arabe sublime à S. E. M. Loubet et pour démontrer, en français, les progrès de l'instruction féminine dans l'Empire Ottoman. Nous publions ci-après, le discours qui lui a valu ce spirituel compliment de M. Malo :

« Vous nous avez prouvé, Madame, que les Ottomans ne savourent pas seulement les sirops et les confitures, mais les douceurs de l'instruction aussi. »

Le cheikh Tewfik Chalhoub a fait l'éloge de la France et du Président de la République aux applaudissements de toute l'assistance. Les chanteurs et les musiciens arabes du Théâtre égyptien ont clos la séance par leurs notes mélodieuses.

« C'est grâce à vous, Cheikh, a dit M. Malo à Abou Naddara, que la France est célébrée par tant d'orateurs et tant de poète... » ABD-UL-HAMID HRLMI.

Au Musée Commercial et Industriel de France.

Notre Directeur a présidé, le 28 juillet, la distribution des récompenses aux lauréats de l'Exposition internationale permanente des produits du commerce et de l'industrie.

Après le discours du Président, M. Ribaud de Sant' Agata, notre Directeur a pris la parole et a démontré, devant un public select, les progrès des relations commerciales entre la France et l'Orient : « Nous applaudissons de tout cœur au succès de cette institution et nous invitons tous les commerçants et industriels à adhérer à l'Exposition permanente en y envoyant leur produits; ils y seront récompensés selon leur mérite. Le Musée et son Exposition permanente, 28, rue Pigalle, à Paris, sont ouverts tous les jours de 10 heures du matin à 5 heures du soir. »

Ce discours d'Abou Naddara a été très applaudi.

Discours de Mme AVIERINO.

Le cadre restreint de notre journal ne nous permet pas, à notre grand regret, de publier in-extenso, l'éloquent discours que Mme Avierino, l'intelligente directrice de la revue *Anis-el-Galis* a prononcé à la fin de la conférence d'Abou Naddara, le 17 août, à l'Exposition Universelle. Nous allons donc en donner quelques extraits :

Et maintenant que je vous ai parlé, Mesdames et Messieurs, de la femme ottomane et de la pureté de ses mœurs, permettez-moi de vous dire un mot de leur instruction. Mes sœurs turques et arabes ne sont pas si ignorantes comme on le croit ici. Nous avons aujourd'hui en Turquie, en Egypte et en Syrie des écrivains et des poètes de notre sexe, que la galanterie des hommes appellent *beau*. La liste des noms de nos femmes littérateurs et savantes est si longue que je craindrais abuser de la bienveillante attention de mes aimables auditeurs en la citant. Oui, mes sœurs ottomanes ont écrit des contes moraux en prose et en vers et ont fait même des pièces de théâtre. Elles ont traduit des ouvrages français pour populariser votre belle littérature. Et à qui devons-nous toute notre instruction? Nous la devons à S.M.I. le Sultan, car depuis son avènement au trône, notre Auguste Souverain, connaissant le bien qui résulte de l'éducation de la femme pour la famille, n'a cessé d'encourager l'instruction féminine en fondant, non seulement dans les grandes villes de Son Empire, mais même dans les plus petits villages, des écoles de jeunes filles. D'ailleurs, mon cher et vénéré Maître, le Cheikh Abou Naddara, a visité ces écoles à Constantinople, par ordre de Sa Majesté, et vous en a rendu compte dans ses journaux et dans ses conférences...

Je n'ai jamais ambitionné la richesse, mais aujourd'hui je voudrais être Rothschild pour vous inviter, Mesdames et Messieurs, à m'accompagner dans le voyage que j'entreprends demain. Nous dirigerions ensemble nos pas vers les rives du Bosphore, où pour mieux dire, nous nous laisserons transporter sur les ailes de l'Express-Orient jusqu'à Constantinople.

Mais hélas, je ne suis pas assez riche pour payer ce coûteux voyage à mes nombreux auditeurs. Je prie donc Dieu de leur accorder la chance de visiter Constantinople pour se persuader que les Ottomans sont dignes des sympathies de leurs sœurs de France (*Chaleureux applaudissements*).

LA VIGIE ALGÉRIENNE

Pour plaire aux nombreux amis de notre cher Directeur, nous publions ici la lettre gracieuse et poétique que lui a écrite M. Perret, l'intelligent administrateur-gérant de la *Vigie Algérienne*, à laquelle nous souhaitons des longues années de prospérité.

LA RÉDACTION.

Alger, le 9 août 1900.

A l'ami sincère de notre belle France, au grandiloquent poète universel qui s'assimila le génie de notre race et s'en fit le chantre sublime, à celui qui célébra en strophes immortelles les antiques liens d'amitié des Français pour les Musulmans, les Egyptiens, les Turcs et les Persans, à l'écrivain et au penseur généreux, au Cheikh J. Sanua Abou Naddara, la *Vigie Algérienne* envoie par delà les mers son salut occidental le plus affectueux.

Tous ici, nous connaissons le retentissement des œuvres que votre cerveau et votre cœur ont semées sur votre longue route. Nous savons que votre profonde érudition, mise au service de votre plume infatigable, vous a permis de répandre votre noble pensée dans le monde entier, grâce à votre génie multiple des langues. Et il ne doit être votre Muse de voir ses inspirations, traduites par vous en noble style, pénétrer les âmes de tant de peuples divers.

Soyez fier aussi, vous, poète étincelant, qui avez su faire vibrer toutes les cordes de la divine Lyre.

Merci sincèrement, grand Cheikh, de l'autographe que vous m'offrez si gracieusement avec votre précieuse amitié. Je les conserverai avec soin l'un et l'autre et j'espère cimenter cette dernière par une visite que je compte vous faire le mois prochain à Paris.

Ce sera pour moi un grand honneur de serrer votre main loyale.

Au nom de tous les membres de la *Vigie Algérienne*, heureux de voir en vous un si brillant confrère, je vous réitère notre salut amical empreint d'estime et de sympathie.

R. PERRET.

Beaucoup de nos amis et de nos confrères de Turquie, de Syrie et d'Egypte nous chargent de complimenter en leur nom M. Gallois, l'intelligent directeur du *Courrier de la Presse*, 21, boulevard Montmartre, pour la régularité et la ponctualité des coupures des journaux du monde entier qu'il leur envoie.

ربك و حاضرک و اوجوز بلوره ريناك سليمانك دعای

مفرقه ارداس اورده يدستهم حوره ياسا، زانه سله

نعمت يادستهم يادستهم عاليه اقتدر مفرقه ارداس ابو ندر

(ع) : اي شيخ ابوطاهر اميه اوله حيره روح ممالك اسلاميك

كافيه رغبه فانت اوله حيره ! و صله الله التوضير .

الكوكب المثالي

ورد اليه العدد الاول من جريدة « الكوكب المثالي »

التي كانت تطبع في دار السعادة مطبوعة في مصر بالتركي

والعربي لصاحب امتيازها وحررها الفاضل النحرير محمود

زكي بك احد مترجمين المابين الشاهاني فاطمت عليها

والقياسها كلها درر وفور وقد ابدع كل الابداع في مدح

مولانا السلطان ودم اعداءه باللوب رشيق ياخذ بالالباب

وسماحة رفيقة تطرب فلما اطلع على هذه الجريدة اخوانا

العرب والترك هنا اعجبهم للغاية وطلبوا الاشتراك فيها

فاعطيتهم العنوان كذا « عزتلو محمود زكي بك بشكطرا

بالاستانة المليه » هذا وفي الختام اهنيه واسأل

الله ان يوفقه لخدمة الدولة العلية والذات المقدسة الشاهانية

من الجليل بصرا القاهرة الى الجليل نظارة بارسا لبا هرة

وحشتي يا استاذ ووحشتي كلامك العزيز . الى يسليتي

على تم الانكليز . دول صبحوا اظلم من فرعون . وزاد في

عذابنا المستبول الملعون . قال فرحنا لما انقلع كتشنر

في البر وقلنا زال الشر . جانا خليفته انطوط منه وامر .

أهو بيلم منا حكر للفرو على درفور . المصري يحارب

ومحوت والانكليزي هو المنصور . يتلطن على ابلدالي

كبوها عكرنا الجدهان . وينعل خاشنا ويضمرها

على السودان . والانكليزي يشبع نهب والمصري يطلع

جيمان . هكذا احوالنا يا غالي . المزللمايرين والذل

للاهل . هم بالهنا والسور متممين . ونحن في بحر

الفقر غرقانين . نتكلم في الامرده بعد عيد الجلوس .

لان السيرة ري تضايق النفوس . راينا في جرايدنا المحلية

نقد عن الفناوية . اخبار حلت قلنا . يرقص في

صدرنا . وهي ان شاه ايران . قبل منك خاتم هدية

واعطاك خاتم الماس . وقدرك باخر نيشان . وضافك

خمة ايام . وعمل لك غاية الاكرام . جناب البرنس طيم اللطيم

وتيتو باشا الطريف . وسى كمال واولاد اخواجه توشنه

كانوا هناك وارسلوا لنا من الاخبار دي زيبيل ومشته

فزيهيك يا ابو عبد الحميد ولوي قاهر . على هذه الانعامات الفاخرة

Le Cheikh Abou Naddara remercie sincèrement ses nombreux confrères et amis qui l'ont félicité de la décoration du Grand Officier du Lion et du Soleil que S. M. I. le Schah de Perse lui a conféré à sa dernière audience à Paris.

A S. M. I. le Sultan Ghazi Abd-ul-Hamid Khan II, pour le Jubilé de son Règne glorieux. Hommage du Cheikh Abou Naddara.

LL. EE. Ibrahim Bey, grand maître des cérémonies, Hadj Ali Bey, premier chambellan et Tahsin Bey, premier secrétaire, introduisant le Jubilé.

Ibrahim Bey. — Entrez, ô vingt-cinq années de gloire, de grandeur, de triomphe, de victoire, d'héroïsme, de prospérité, de progrès, de justice, d'abondance et de bonheur du règne de notre Souverain bien-aimé. Sa Majesté daigne vous recevoir.

Hadj Ali Bey. — Entrez, entrez. Vous êtes aussi belles que les roses que vous allez déposer avec vos sincères félicitations aux pieds du Trône impérial.

Tahsin Bey. — Je vois à vos yeux, qui

brillent de joie, que vous apportez une bonne nouvelle.

Ibrahim Bey. — Pouvons-nous l'entendre !
Le Jubilé. — Oui, Excellences. Nous voulons annoncer à Sa Majesté l'arrivée des vingt-cinq années qui vont nous succéder et l'assurer qu'elles seront plus belles que nous et que pendant leur séjour à Yildiz, Dieu ne cessera de répandre la rosée de ses saintes bénédictions sur son digne Représentant sur la terre et sur les 300 millions de fidèles Croyants.

Hadj Ali Bey. — Cette nouvelle fera plaisir à notre glorieux Padischah et remplira de joie les cœurs de ses amis sans nombre.

Le Jubilé. — Nous reviendrons avec elles en 1925, et ce ne sera pas notre dernière visite à Sa Majesté.

Tahsin Bey (enthousiasmé). — Entrez, entrez, ô vingt-cinq beautés.

Le Jubilé entre dans la salle du trône en criant : Vive le Grand Abd ul Hamid !
ABOU NADDARA.

SOUHAITS AU SHAH DE PERSE

On lit dans le *Voltaire* du 10 août :

Audience.

« Son Altesse Emin-es-Sultan, le sympathique premier Ministre du Shah, a présenté, hier matin, à son auguste Souverain, son ami le cheikh Abou Naddara.

« L'accueil a été des plus gracieux et Sa Majesté a paru très satisfaite des félicitations que le Cheikh lui a faites dans son langage si poétique et dont nous avons publié, il y a trois jours, la traduction qu'il nous a donnée pour nos lecteurs.

« Abou Naddara nous assure que notre hôte impérial est enchanté de son séjour en France et très touché de l'accueil enthousiaste qu'il y a trouvé.

« Il faut lire les journaux persans, nous dit le Cheikh, pour voir combien vos chaleureuses acclamations pour leur souverain vous ont rendus populaires dans ses États. »

Cet écho a été reproduit par un grand nombre de nos aimables confrères français.

CONFÉRENCES ET DISCOURS D'ABOU NADDARA

(12me ET 13me DEPUIS JANVIER 1900)

Avant de rendre compte du discours et de la conférence du cheikh Abou Naddara, qu'on nous permette de dire un mot des lettres de félicitations qu'il a reçues de M. le général Bailloud, alors secrétaire général de la Présidence et chef de la Maison militaire du Président de la République, de M. le commandant Binger, directeur des affaires de

PARIS. IMP. G. LEFEVRE, 5 & 7, RUE CLAUDE VELLEFAUX.

l'Afrique au Ministère des Colonies, et S. Exc. Savvas Pacha, ancien Ministre des Affaires étrangères de Turquie.

Dans leurs lettres aimables et flatteuses, le général Bailloud et le commandant Binger félicitent le Cheikh, lui expriment le vif intérêt qu'ils prennent à suivre ses conférences dont le succès leur fait un grand plaisir et lui disent :

« Vous rendez notre chère France populaire dans les pays d'Orient et vous nous attirez les vives sympathies des peuples d'Asie et d'Afrique. »

Après avoir complimenté Abou Naddara pour sa conférence du 25 juin à l'Exposition de 1900, à laquelle il a assisté, Savvas Pacha dit son estimable lettre :

« Vous avez insisté avec beaucoup de raison et un grand à-propos à faire connaître les rapports si heureux et si amicaux existant aujourd'hui entre S. M. I. le Sultan et S. Exc. le Président de la République Française.

« Je ne saurais, cher Cheikh, vous féliciter assez de la façon vraiment frappante dont vous avez parlé de la supériorité, de la haute sagesse et des grandes vertus de notre Auguste Souverain et Maître Sa Majesté Abd ul Hamid Khan, empereur des Ottomans.

« Continuez, mon cher Cheikh, à travailler. Votre labeur est utile. Il est de nature à renforcer les liens politiques qui unissent deux grands et glorieux pays. »

Ces compliments, venant de si haut, encouragent le Cheikh à persévérer dans la tâche qu'il a entreprise.
LA RÉDACTION.

A la salle des Conférences coloniales de l'Exposition de 1900.

La conférence d'Abou Naddara annoncée par toute la presse parisienne a eu lieu le 17 août, devant un auditoire select et imposant, sous la présidence d'honneur de M. J.-Charles Roux, l'éminent délégué des Ministères

Le Gérant : G. LEFEVRE

الستة التاسعة جريدة وادبيات شرقية عربية مديرها الشيخ جعفر الوائلي نظارة بباريس شارع جوفروا ماري

النقد

قيمة الاشتراك سنوي فرنك ٥ اثنى عشر مائة

الاسماء وقد طابت لي جريدتكم المتأخرة المعروفة باسم «النيابة» التي فيها مقالة «عيد الجلوس الشاهاني المائوس»
تشكركم كثيراً على التكرم بمحتوى جدي لا يصدق محمد وخصال
ملكنا العادل السلطان عبد الحميد خان الثاني ويكني ان
أذكر لكم بمناسبة العيد الفضي لملكنا ومالك رقبانا قد
توزعت الهدايا والروائح من مديرية المذاهب تذاكر
قبل يوم وفيها يعلن للبطاركة وكل الأباطرة بحضورهم في
الدائرة الرسمية في الساعة العاشرة ونصف عربية والداخي
ايضاً حضرت في الوقت الموعود وبعد ان كمل شملنا دخلنا
الحضور مولانا ورافع منار آل عثمان اتل الله اركاننا الى
مدى الدوران ولا شاهدنا نور محياء الوسم انحنينا بكل وقار
واحترام لدى اقدامه الجليلة واصطفنا كل حسب مقامه
وكان يرأس جمعا بطريك الروم الارثوذكس فالقي بطريك
المشار اليه خطاباً رومياً وترجمه ترجمانه لوقوف بك وثم
القي جدلة الملك خطاباً لفيضاً غنياً جداً ويلقي لي الفخر
ان الشربعض ما بقي في ذهني الحامل القاصر من كلامه
المعجبي النافع قال حفظه الله من كل آفة كاذبة
قد خدمت بكل عدل واستقامة خمساً وعشرين سنة هكذا
ارجوه تعالى ان ينعم علي لا خدم باستقامة وعدل ايضاً
الى شري حبيبي . كما والي كنت تحوكم اميناً يجب عليكم
ان تكونوا نحوي ونحو الدولة العلية امنا ولا الى احبكم
يجب ان تحبوا بعضكم بعضاً ويجب ان تعلموا ايضاً انكم اولاد
اب واحد يالا من العاطفة رقيقة عذبة لذيذة تنفث
الفؤاد وتحيي الارواح وبعد هذا قلنا الذيل المبارك
خرجنا وقلوبنا تلج بحامد السلطان عبد الحميد خان حرسه المولى
رحمة للعباد الداعي در سعادة سرالي قولتي بطريق
وكلي الخوري حنا

هدد «باريس في ١٧ جمادي الثانية سنة ١٣١٨»
عيد الجلوس القضي والتشريفات وخطبتي ام عشر لغات
اسمع لي يا حضرة القاري . بتلخيص اخباري . لان ما عندي
غير ثلاثة عواميد . للشم العربي المفيد . والخمسة الأخرى
نشرت فيها . من الصور والاسن ما يكفيها . والله الحمد قرأت
جرائد الى نظارة . يفهموا العاجز بالاشارة . فاقول ان
عيد الجلوس عملوه معي احوالي المصريين . ودعينا جميعاً
بالمر لا مير المؤمنين . وهنينا جلالتهم بتلفراف جنانرده من
عطوفة ابراهيم بك باش تشرفني يقول . ان تهنتنا عرضت
على الاعقاب الشاهانية ونالت القبول . ومكاتبنا بالديار
الشرقية . وبالممالك العثمانية . اخبرونا بان عيد مولانا
السلطان . كان فرح وسرور في جميع البلدان . ويرى هذا القاري
مكتوباً من استبول . يبرج العربي والعثماني ويفيط المستبول
هذا وربنا جبر بخاري ياسادات . وبارك في خطبتي ام
عشر لغات . وانطلق لاني . في العشرة السن يا احوالي .
فجميع الحاضرين . من افرنج وشرقيين . كثرة انبساطهم لخدوني .
وبالطبع والزمرا المصري زفوني . كما رست ذلك في هذا
العدد ياسادة . وكان رأس الخطبة صاحب السعادة .
ابن المهوم السيد عمر ملك الزوان . ترون صورته الجليلة في
الرسم يا خلدن . فلما وصل لي الموكب بين المعارض الشرقية .
هللنا جميعاً فرناً ومتمراتها وحبيبتها دولتنا العلية .
فشت جرائد باريس على براعة العرب . وقالت قبل الى
نظارة لدا حد في الدنيا بمشرة السن خطب
التشريفات الباهرة . بيلدز الزاهرة

حضرة سيدي الى نظارة المحترم
اعانقكم وانشر على محياكم ازاهير التحية الباقية الشدا
اما بعد فمذ سنة كاملة اطالع بكل لذة جرائدكم المختلفة

والسيد احمد صبري الصلح مكاتبنا الفاضل بصيدا تحفنا بمقالة طولية الذيل وصفنا فيها ما حصل من الافراح بتلك المدينة بمناسبة عيد الجلوس المائوس وولادنا العزيزة بكت شريف لربنا بقصيدته « فروض التهاكي » في عيد الجلوس الحميدي النفسي اللطائي

ضيوف كرام

حل بين اظرفنا في اول الشهر الماضي ضيوف كرام قدموا من محرومة تونس تلك البلاد البرية الشريفة بالعلم والادب ونفي بهم اصحاب الوجاهة والمحضوية الفاضل النبل الامام سيدي محمد بن الخوجه رئيس ادارة المحاسبة بالدولة التونسية والفاضل العالم الشاعر المفلح الشيخ سيدي محمد الحثاشي ناظر خزان الكتب بجامع الزيتونة الاعظم والوجيه العالم القانوني الشيخ السيد حمودة تاج قاضي التحقيق بوزارة تونس والوجيه الكامل الثقة السيد يونس هجوج عال ماطر والامام الفاضل السيد البشير صفر رئيس جمعية الاوقاف واقاموا بالماصمة الفرنسية نحو النصف شهرين زيارة المعرض العام واوطلوا على معالم المدن والحضارة الفرنسية وقد ساعفنا الحظ على الاجتماع ببعض هؤلاء الاعيان وتجادبنا معهم اعنة الحديث اللطيف وسالناهم عن احوال بلادهم واهلنا المحضرم ابتراجنا بمقدمهم سيما وان امثالهم من اهل العلم والفضل والنبل يجدون في نفع بلادهم وخدمة جنسهم العربي الشريف هذا ولا حاجة لنا بالتعريف شخصيا "بهؤلاء الفضلاء ان شرة سيادتهم عند اولي النبل والعلم بقطرهم المحروس غنية عن البيان عدا اننا نقول انهم لما حلوا ببائيس الباهرة اكتشفوا على غالب معالمها واستفادوا من انارها وعجزهم نظام ممرض البديع سيما القسم التونسي المحكم الاتقان وراوا به صورة سمو ملكهم المظلم ابقاه الله وولي عهده الفخيم ونحن نقول يا هذا لو ينحون نحوهم امثالهم من فضلاء بلادهم فيقدموا ببائيس ويطلعو على انارها ويعرفوا من بحر مدنها وقد كان سبقهم لذلك سنة ١٨٨٩ العالم الفاضل محبا الشيخ التسوي دار الممرض الفارط ولكن زيارة الممرض الحالي لا شك انها افيد واكمل من الممرض السابق ولا شك في ان بعض الفضلاء المتقدمين الذكر وبالحصون منهم سيدي محمد بن الخوجه الكاتب البليغ ورفيقه سيدي البشير صفر البارع في التحرير سيشف اسماح لي جنبه بفصول انيقة يقوم بارادها صديقي الاجل السيد علي بوشوشه صاحب جريدة الحاضرة النور الفاضل وفي الختام نقدم عبارات التهنئة والمواعدة معا لحضرة اولئك الفضلاء الذين بارحوا الماصمة ونتمنى لهم السلامة في الحل والرحال

شيخ ابو نظاره ايله عباس

(ع) بارسا مشرعي مبدع في تفكره زكوي في ترك، عجم، سوريا في مصر و عربيه مركب ادوية سامعه طقمه فخره الغاب الشجرة نائل اوله ربه مطفرا عود نكزي خالها من تبرك ابرم . زيرا بو سنايتده ، بر التقدم وبر عاينه مويضك . اوعيه مضوضه حفت خلد فنيا عود السنه عشره ابر و به مطارب اوزره ادا ايلديز . سري كاك وقت واعينا ايله ديكلبانه هم غفيري قونفرانس مالمونده آيفل قل له سنه قدر تنسيع المدهري زمانه و تالهم هوميه ياشاء ناسك اطرافه نفور ابتديريكي عكس صدي ايتديكي دناره مالك اطمسكم كي قليم اهتدازه بائلي . نطقدي دقا ديكلبانه وساميه مياشه بولنا صادا ياشا مضري بكا ديورديكي : جناب هقده قني ايتكم بر صيتده وني نمت يارنجر اخبرك اضفاني خلدني شيخ ابو نظاره كني اولديز . هوميه يكرمي ميه سنه ديور ياشاء عالميه مياح جليله نك كيم وكوندوز ذرة قدر اخرايف ايتور . (شيخ) صارا ياشا مضري كني عاكفده بر زانك هقده كني نوم و التقاني بنج خودانه بر نظره استامبولده هك ميانك آمال بدخواهانه لربي تاثيرن بر اقور . (ع) . علمه كنده كيمندك سوز سويله كيمند اميه اولديز ، مضويده سري هما بونده نفوذني دوستك واردر . خاكياي همارنه عرصه شكرانه . و محمدت انك ايتور استامبول نه زمانه عزمت ايدم جلكند . (شيخ) بر مضويده كني ارزدي قطعي يقيده انشائه تقاي موقع فعل افراج ايله كلم . (ع) بوجل طانه مشاب او كندرم شو كوردكم يقيده نه اوله عجب (شيخ) . ديه ميه احمد يندك مرتبه عال العالم ، تليفه و تدريس ايليكي اضارده تنوير افكاره و علو جنبابه دائر و برديكم قونفرانسدي ، بالجملة مؤلفات ذات عفت خلد فنيا هي قايوش سلكري اصناسات عبور بنگاراني متفحه ابراد ابتديكم نطقدي تدليك و تخينه دائر علماي اسلام و ادباي ذوي اسر هتمام طر فندنده ارسال اولدانه مخراندري . (ع) — بو مضويده نه رتبه مظهر نجسه و آفندي اولديكزي ارانه ايتور بر مخراني بر لكده استامبولده كورمك موزمدر . ذاتا اهل اسلامك سنايشده بر دليلده آفريقا قطري اطار ننده بر نيك مخدومي اولدي بر نسي سعد ينانك قونفرانسده رياسته ايلسي و كلمه . انك ايتور بر انه اول استامبول كيديكند . سري جناب هوم صمايه ابتديكي كني خليفه سري ترميه اخدر مضري نيك ده نوصهي واردر . (شيخ) — كلامات نواز سطرانه كند و نصايح عقودنه كند بني جبار نده بر بر عظيم شكر ابرم . —

ادای فرایض

La conférence s'est terminée par une vraie manifestation. Les auditeurs ont porté leur conférencier en triomphe, musique en tête, jusqu'aux sections coloniales, en face de la tour Eiffel. Là il a harangué ses frères d'Orient, et les cris de: « Vivent la France et ses colonies! Vivent les nations orientales amies de la France! » retentirent, tandis que la musique et le chœur du théâtre Egyptien chantaient la *Marseillaise* arabe!

Toutes nos félicitations au cheik Abou Naddara, ami dévoué de notre pays.

Le journal des Débats trouve cette conférence bien curieuse, et dit: « L'originalité de cette causerie, en dehors des aperçus ingénieux qu'a développés le cheik » consisté en ceci qu'il a loué l'Exposition des principales nations qui ont accepté l'invitation de la France dans la propre langue de chaque pays. Ce tour de force a beaucoup émerveillé les assistants ».

La Patrie, la Presse, la Liberté, l'Echo de Paris, etc., etc., disent ceci dans leurs comptes rendus:

Très piquante, la conférence que faisait hier matin, à la salle des conférences de l'administration des colonies, au Trocadéro, le cheik Abou-Naddara, bien connu des parisiens.

Le cheik Abou Naddara a entretenu son auditoire des Expositions universelles et de leur influence. Il a surtout envisagé, naturellement, l'Exposition actuelle. Mais le côté véritablement curieux de sa conférence, c'est qu'il a analysé et jugé les diverses sections coloniales ou étrangères dans la langue même de chaque nation. On n'est pas plus polyglotte.

La place nous manque pour citer tous les articles que nos estimés confrères ont consacré à cette conférence polyglotte; que nos chers lecteurs veuillent donc se contenter des quelques extraits que voici:

« Le Cheikh Abou Naddara a clos sa série de conférences à l'Exposition de 1900 par un tour de force oratoire sans précédent. Il a fait une conférence en dix langues » (Le Voltair).

« Le côté véritablement curieux de la conférence d'Abou Naddara, c'est qu'il a analysé et jugé les diverses sections coloniales ou étrangères dans la langue même de chaque nation. On n'est pas plus polyglotte » (Le Gil Blas).

« L'originalité de cette causerie a consisté en ceci que le conférencier a loué l'Exposition des principales nations qui ont accepté l'invitation de la France dans la propre langue de chaque pays. Ce tour de force a émerveillé les assistants » (La Lanterne).

La Dépêche coloniale, la Politique coloniale, le Courrier de l'Allier, La Croix, le Phare de Port Saïd, le Courrier du Nil, le Stamboul, la Haderah, etc., etc., et tous les journaux amis français et étrangers ont comblé Abou Naddara de leurs éloges. Que Dieu les bénisse!

LA RÉDACTION.

Conférence à la Confédération artistique et littéraire de France

Au lieu de se reposer sur ses lauriers et jouir en paix du triomphe que lui a valu sa conférence en dix langues, le 21 septembre, notre cher directeur a assisté, le 30 du même mois, à la séance annuelle de la distribution solennelle des récompenses de la Confédération littéraire et artistique de France, dont il est le président d'honneur depuis sa fondation.

C'est à la salle des fêtes de la fameuse Taverne Karcher et Cie, 77, rue de la Chapelle qu'a eu lieu cette belle réunion. Nos vaillants confrères de la presse parisienne l'ont décrite en des couleurs aussi brillantes que notre soleil d'Orient. Nous allons employer leurs éloquentes expressions pour en rendre compte.

L'assistance était sélecte et imposante. Beaucoup de jolies femmes. Plusieurs sociétés de Sauvetage étaient représentées avec leurs insignes et leurs bannières. L'Harmonie des enfants de la Chapelle a rehaussé l'éclat de la fête par ses beaux morceaux de musique. La séance fut ouverte par la *Marseillaise* que l'assistance a écouté debout. Le patriotisme français est admirable. Notre excellent ami, M. Ribaut de Sant'Agata, fondateur de cette confédération a prononcé un remarquable discours; il a parlé des services insignes, rendus aux lettres et aux arts par sa confédération. Notre directeur Abou Naddara l'a succédé. Ce n'est pas un discours qu'il a fait, mais une véritable conférence sur les progrès rapides que font dans les contrées orientales les sciences, les lettres, les arts, le commerce et l'industrie de la France. Il a démontré que de toutes les puissances européennes, la France est la plus sympathique aux peuples d'Afrique et d'Asie: « Les Arabes, les Turcs et les Persans aiment les Français, a-t-il dit, et leurs souverains estiment M. Loubet, leur imminent chef d'Etat ». Ensuite ce fut S. A. le prince Saldina, fils d'Essayed Omar, feu roi d'Anjouan, et frère de son successeur, qui prit la parole en arabe; il chargea Abou Naddara d'exprimer à l'assistance son amour pour la France, son dévouement pour son gouvernement et ses vives sympathies pour son peuple magnanime et généreux.

Son Altesse a salué le drapeau tricolore au nom de ses frères des Iles Comores. Ce petit discours que le Cheikh a traduit en français fut accueilli avec applaudissements chaleureux par les auditeurs.

Notre spirituel confrère M. Léautaud a clos la série des discours. C'est un orateur de marque; c'est un tribun, dont la parole chaude et vibrante pleine de patriotisme et d'humanité émeut, touche et ravit qui l'écoute.

Mme Philippe Gallois, la célèbre compositeur de musique et pianiste distinguée, nous fit entendre plusieurs de ses charmants morceaux et fut sincèrement félicitée. Notre sympathique ami, M. Gimpel, secrétaire général de la confédération, indisposé, n'a pu assister à cette importante solennité. Que Dieu répande sur lui la guérison à pleines mains. M. Léautaud l'a remplacé; il a fait d'une façon charmante l'appel des lauréats. En somme la fête a eu beaucoup de succès et M. Ribaut de Sant'Agata a été félicité par toute l'assistance.

A leur départ, le Prince et le Cheikh furent acclamés, non seulement par les nombreux invités, mais par une foule qui les attendait à la sortie.

ABD-UL-HAMID-HILMI.

Nous avons appris avec plaisir que le gendre de Mme Léon d'Ariel, l'écrivain distingué bien connue vient d'être nommé Chevalier de la Légion d'honneur. Toutes nos félicitations au sympathique diplomate, M. Garcia-Torres, tous nos compliments à notre aimable amie, Mme Léon d'Ariel.

مدتی بود که بواسطه ازدیاد مشغولیت و تکلیف و همه دسرا لیس همه دسرا لیس که در
حضرت ناصر خسرو شیخ نظراره که از درستان صمیمی و محبان حقیقی هستند چند دفعه
بجهت تبریک لقب و نشان مجتربان بنده قوم رنج نموده سرانته بودم بازیدم
این اوقات که از طرف قرین اشرف اقرس بنده کان علیحضرت ایله اردو حاکم
حاج میرزا به نیک قطع نشان شیر خورشید از درجه دوم خارج میباشی و
سرافراز شده و در شماره روزنامهات فارس تا مابین خبر خواهی و مداحی
ایشان نسبت بدولت و ملت ایران درج میشو و در مجلس کفرانس پیر
که شیخ میرزا به نیک قطع نشان شیر خورشید از درجه دوم استیت این
مواهب را یک دفعه عرض نمایم غرض ملاقات نموده و موفق شدم
حاشی از دربارم به اندازه اظهار محبت و خوشنود نمودن پس در آنکه
شرح مبسوطی بدی گوئی و شنا خوانی و از محنته صفات ایله در جهت سطر
بفرانسه نوشته از بنده خورشید نمودن که ترجمه نمایم و آخر نیز حسب
خواست ایشان بطور مختصر ترجمه برداشت

ابولنظاره سالهاست در ریاست فرانسه با در مبدع و مدعی
دولت و ملت ایران را فاش میگویم و از گفته خود دلشادم
در افشار شاه بنده سعد مرور در هم طوکانه شدم اوقات در مکتب ظفر که
عصرهای به شریف و نامتوقف اکثر کسور) بودند حسب وظیفه دعا کرد
بستان بوسی ششتم و دبر رحم خاص جزو آنه سرافراز و عظمای محنته شهری
الاس کران به با قطع نشان شیر خورشید از درجه دوم مفتخر گردیدم
حضرت ناصر اشرف در نظر صف ثانیه قای صدر عظمی طرجه کانه نمود
میرحتم داشتند این همه عنایات بسیار سپاس داری و از در جهت نظر ابولنظاره
نسبت بدولت و ملت ایران شده هر وقت هم ایران را بشنوم به حساب
دعا میکنم و هرگاه میگویند که ایران به پاریس آمده بلا وسيله بخوابم و مرا
بنده که مداحی خود را اظهار دارم سر این چند روز خبر در و در شریف
و نایندگان حسب سبطه اصبر اقای ستوریه الهامات و حسب سبطه شریف
اقای عظام عظمی مطلق شیده به ششتم و دبر رحم طوکانه را در حضورشان طیار
و شکرات خود را از در کرم زیارت این در نهال باغ زیبت و نهایت چیز نم
ست نموده دامن از دست رقت بقدری اظهار خیر و خیر نمودن و ادای شکرت
سهرت غرق غرق افغانی و شرفند که شدم اکثراً و الاضاف این زر که در
شیر و اناس عظام که طوکانه را خوب میداند ابولنظاره را غرق بخیر تمام فرمودند
در بنایش را عرض میکنم و الاکن نمودند ششتم و دبر رحم طوکانه را در حضورشان طیار
که از علم و فن آگاه و زبان خارجه فوق العاده آهسته آهسته به نیک
نامش را نمودم حسب سبطه شریف از معرزه فرمودند و از الا بعد از امر را عظام
باز در نواز الا امان الیه میرزا شریف قزاقی نواز سبطه نواز الا بحر مرزا الا عظام
نواز الا اسد الله مرزاد ششتم و دبر رحم طوکانه را در حضورشان طیار
زبان خود به بنای قلم که مدح این جوان خود نموده از بگویم (با تو دارم)
داعمر است ابر است قاهره و خجراه طبع با هر چه در حق سر جاب
سبحان الملك

LA TURQUIE ET L'ÉGYPTE

On lit dans le *Voltaire* du 1er septembre 1900.

Les Anglais ont beau faire, ils ne détacheront jamais la vallée du Nil de l'empire ottoman. Les Égyptiens resteront toujours fidèles au Sultan qu'ils considèrent comme leur souverain national. Ces malheureuses victimes de l'invasion britannique profitent de toutes les occasions pour affirmer publiquement leur amour et leur dévouement pour le Sultan. Nous les avons vus avant hier soir avec Abou Naddara, leur cheikh vénéré, à la fête de nuit de la section impériale ottomane et au brillant banquet du journal *L'Orient*. Ils étaient enchantés de voir si solennellement célébré le jubilé du règne de l'Auguste Calife de l'Islam.

Hier aussi ils ont fêté cet heureux jubilé par un déjeuner intime, présidé par Abou Naddara pour lequel ils ont un amour filial.

Ils ne brillaient pas par la quantité, mais par la qualité; tous patriotes animés de nobles sentiments. Ils ont tous pris la parole pour prouver que l'empereur des Ottomans travaille au bonheur et à la prospérité de ses États.

On n'a pas oublié notre pays. En portant la santé du Sultan et de son empire, ils ont levé leurs coupes de *cherbet* à la France et au Président de la République.

Les Égyptiens font des vœux pour la continuation de l'accord franco-turc. D'ailleurs voici ce qu'en dit Abou Naddara dans son discours :

« Tant qu'existera une entente cordiale entre les Ottomans et les Français, les Égyptiens ne doivent pas désespérer de la délivrance de leur patrie des griffes de l'étranger qui la ruine et la désole. »

Au sortir du repas, un télégramme de félicitations fut adressé à Son Exc. Ibrahim Bey grand maître des cérémonies et premier drogman du Divan Impérial, avec prière de le transmettre à Sa Majesté.

Les Égyptiens ont assisté aussi à la réception très brillante de l'ambassade impériale ottomane, où ils ont eu l'honneur de présenter leurs respectueux hommages à Son Exc. Munir Bey, l'aimable et sympathique représentant de S. M. I. le Sultan. Il l'ont prié de faire parvenir leur souhaits de longévité à l'Empereur.

HOLVRECK.

Cet article a été reproduit dans un grand nombre de journaux français et étrangers. Et maintenant voici les vers d'Abou Naddara.

Chers amis, célébrons la fête
De l'heureux Jubilé d'Argent
Du Successeur du Grand Prophète,
En criant : « Vive le Sultan ! »

En dix neuf cent vingt-cinq, j'espère,
Célébrer, de Sa Majesté,
Le Jubilé d'Or, et mon verre
Lever joyeux à Sa santé.

Le cœur content, l'Âme ravie,
J'envoie à Yildiz mon *salam*
Et mes souhaits de longue vie
Au Grand Calife de l'Islam.

ABOU NADDARA.

Je serai vieux à cette époque
J'aurai plus de quatre-vingts ans,
Ma voix, si claire, sera rauque
Et mes quatrains, peu séduisants.

Mais aujourd'hui, ma voix est forte;
Je suis sûr que chaque quatrain
Arrive à la Sublime Porte,
Même au Trône du Souverain.

Le gouvernement britannique jugé par un des siens

A signaler à propos de la guerre du Transvaal ce jugement exprimé par le célèbre agitateur John Burns dans une réunion électorale du quartier londonien de Battersea qu'il représente.

« Le gouvernement a abusé de son pouvoir, prostitué sa puissance, subventionné ses amis, choisi pour les hauts postes de la guerre, comme de la paix, les incompetents ou les intéressés... Il a sacrifié plus d'argent et plus de vies humaines, pour dépouiller un peuple, que l'Angleterre, à n'importe quelle époque, n'en a dépensé pour la défense du pays... Non, aucune nation ne peut être forte lorsqu'elle base sa force sur la faiblesse des autres ».

CHOSSES D'ÉGYPTE

C'est à croire vraiment que la plus grande des Bretagnes trouve qu'elle n'a point assez d'affaires sur les bras.

En effet, voilà maintenant que la vieille pieuvre veut avaler le Darfour, aussi je plains sincèrement Ali Dinar, le Sultan de cette contrée.

Les effectifs des troupes égyptiennes devaient être réduits de trois mille hommes et au lieu de cela, il est question d'augmenter les troupes et des officiers admis à faire valoir leurs droits à la retraite sont maintenus, quand même, dans les cadres.

Enfin les Égyptiens vont fondre sur Ali Dinar dont le royaume sera englobé dans le Soudan.... anglais.

Tel est le mot d'ordre parti de Londres.

DE SAINT-BONNET.

Le Cheikh Abou Naddara porté en triomphe par les auditeurs de sa Conférence en dix langues à l'Exposition de 1900

CONFÉRENCES D'ABOU NADDARA

(14e et 15e depuis janvier 1900)

Conférence en dix langues à l'Exposition

Grâce à nos aimables confrères des presses parisiennes, départementales et étrangères, cette conférence a eu un retentissement immense. « C'est la première fois depuis que le monde existe, disent-ils, qu'un

PARIS. IMP. G. LEFEBVRE, 5 & 7, RUE CLAUDE VELLEFAUX.

orateur a fait une conférence en dix langues différentes ». Nous les remercions tous de leurs bienveillants comptes rendus, dont nous allons emprunter quelques passages. Notre grand confrère parisien, *Le Figaro* dit ceci dans son numéro du 22 septembre :

« Abou Naddara a fait hier une conférence, en dix langues, sur l'Exposition de 1900 et ses merveilles. S. A. le prince Saladin Anjouan, qui présidait a fait l'éloge de l'armée française dont il venait de suivre les grandes manœuvres et la revue.

Le Gérant : G. LEFEBVRE

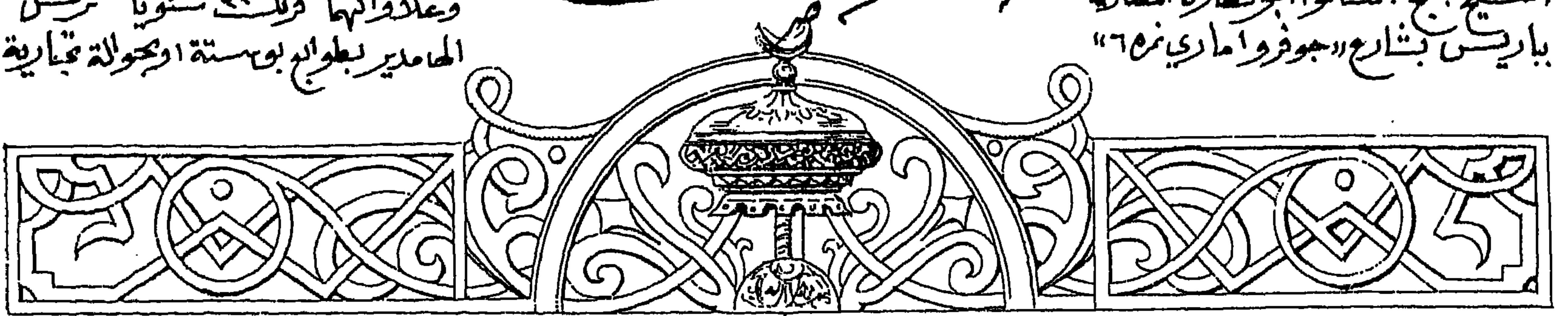

المنصف

السنة الثانية جريدة سياسية

ادبية تجارية مديرها ومحررها
الشيخ ج. سانوا ابونظارة المصري
باريس بشارع «جوفروا ماري نم ٦»

قيمة الاشتراك سنويا فرنك مع
جريدة الي نظارة ومحررها
وعلاواتها فرنك سنويا
الحامير بطونج بوسنة او بحولة تجارية

وما حصل للاهالي من الفرج والسرور. بزيارته ولهم العز
لان الدنيا كلها تحب البوير وتبغض الانكليز. والرسم الثالث
وهو الذي على الشمال. صورت فيه الضرب الى بياكلوه من
البوير الانكليز الانزال. والرسم الرابع وهو الذي على اليمين.
تري فيه يا حضرة القاري المندسين. وهم الانكليز الي
راحوا يتفرجوا في لندرة على المعسكر المطوعين. الي راحوا
من حرب البوير مضامين. فمن كثرة الزحف الجبال. دأست
النساء والاطفال. ويومها في لندرة زيادة عن الف
نفس اندهسوا تحت الرجلين. ده اكثرت رجله وده
صدره تعمور والآخر انقلعت له عين. والمتبول الي
مصورين الرسمين. أهوي بكر وبرقص وينفي كغراب
البين. عوضا يكي على اخوانه الي في الترانسفال يا ما بيقا.
سوا. وعلى اولاده الي في لندرة تحت الرجلين بينداسوا.
اما ام اوروبا غموما وخصوصا اباد فرنسا الكرم. راحين
يتقبلوا كروجر الضرغام. بغاية الكرم والاحترام
انتهاء معرض باريس الانيس النيس

اجتمعنا قبل ان نحالهم مع اخواننا الكرم. من اباد مصر وتونس
والجزير وبلاد العرب وبر الشام. ودارينا هكنا الحديث
وجري الكلام. في شان معرض باريس العام.
قلت لهؤلاء السادة. بلاني الدارج كالعادة. ان شاء
الله تكونوا مسافرين. خاظمكم مجبور من فحشهم انشغالهم
بسوطين. قال الجميع. فرجة المعرض عظيمة. جعلتنا
نشنى على دولة فرنسا الفخيمة. كيف لا وزاره من النفوس
خمسين مليون. اندهشوا ما حواه من اهل المبالغة وابدع
الصناعات وارفح العلوم والفنون هذا المعرض زادني تحر
الفرنيس. وجب اعظم الملوك والامراء والعلماء اربعة
اركان الارض لباريس. على رأيا ان هذا معرض جليل. ما
صار له ولا يصير له في الدنيا مثل. وحضرتك يا شيخنا

عدد «باريس في ٢٤ رجب سنة ١٤١٨»
حقا البوير جديان. اما الانكليز جديان
يا اهل تري وحشتك انا واخباري. مثما وحشتي انت يا
حضرة القاري؟ لان صار لنا شهر تمام. ما تحادثناش
سوا يا ابن الكرم. فان سالتني عن سبب تاخير صدور
جرائدي يا صاح. اقول بانه لان شعالي في نشر مقالات
في صحف باريس الملاح. ترى مقالة منهم في المدد ده
بالفرنيس. اظهرت فيها ما بتقاسيه مصر من جور المتبول
الخنيس. والعوايد والفرر والضرايب والتفريات. الي
ياخذها طمعا وعدوانا من الضالعين والذوات. والالوف
من المستخدمين. الي بيرفهم اللورد كزيب من الدواير
والدواوين. فله الحمد مقالتي دي الوطنية. وجدت
اعظم قبول لدى اصحاب الجرايد الاثرجية. وكنت قلت ده كله
في خطبي الاخيرة بباريس. ورثت لسوا احوال مصر
العرب والفرنيس. آريني يا مصريين. ولواني ابن
ستين. بادافع عن الاوطان. بالقلم واللسان. وله تعالى
مزيد الشكر مع جرائل مصر الوطنية. بتنادي اكثر مني
بحب الوطن والحرية. ربي يحفظهم بقالاتهم الجليلة
بيسكوتها. وعلى طول القربة يصبروني. فضونا من ده
كله يا اسدي وياساتي. واذا تولى بتفسير رسوماتي
رسوماتي الي تحفت بها الجرائل. ان شاء الله تعجبكم
وتقولوا عليها دي عال المال. رسوماتي اربعة وفخوها
البوير الجديان. والانكليز الجديان. ففي اول رسم
وهو الذي على الشمال. صورت خفر كروجر رئيس جمهورية
الترانسفال. والبنتين الي بيها دوه بالورد دول ثمانية
عن الجمهوريتين الي داير فيهم الحرب والقتال. والجنود
الي يودعوه دول عسكره الابطال. والرسم الثاني
وهو الذي على اليمين ده وصول كروجر المذكور. الحرف

قلت ذلك في خطبك التي أقيمت علينا بالمرضى في هذه
الشهور، وزفيناك علينا بالبوارق والطبول والرمور.
حقا كان يوم ما أسدده وما أبرأه. عمرنا يا مولانا ما نساء
قلت - وأنا كذلك ما أنسى لطفكم وفضلكم. والمطلب
من بلبي أنه يسد أوقاتكم. ويبلغ كل واحد منكم قصده
ومراد. ويرجعه سالم غانم بلادة - قالوا - اللهم يحفظك
يا أبو عبد الحميد. وفي عمرتك وقدرتك يزيد. أما المرض
فخرج منه المتفرج فحان. والتاجر رجحان. لله الحمد يا
بو نطارة. ما حدثش طبع من المرض بخارة - قلت -
يا بخت المتقنع يا خلدن. أما الطامع اغلب أوقاته خسران.
قالوا - صدقت يا أساذ ونحن نحمدك على كل حال. ونشكر
أهل ذنابنا على ما رأينا من حسن الاستقبال. لأن
مدة إقامتنا بما صحتهم البرية. عاملونا بماملة ودرية.
وسموا لنا في الخير. وخاطبونا بلطفة «مومن شير»
وكنا نراهم يصنعوا لخطبك بغاية الاتيابه والطيب. لما
كنت تتكلم من علماء وشعراء العرب. وتشكر في شريعة
الإسلام الطاهرة. وفي عوايد وفضائل الشرق الباهرة.
وفي خطبتك أم عشر لغات. صفقت لك السيد وهللكت
السيدات. وذلك لكونك فخرهم. باننا يا أبا الشرق
نعتبرهم ونحبرهم. وإن محبتنا ما هي من اليوم إلى يوم
الزمان. وفكرتهم بؤداد الخليفة هارون الرشيد
والملك شارلمان. والسلطان إيازيد والملك فرانسوا
الأول الشير. ومولانا الخليفة الأعظم أمير كل أمير. السلطان
عبد الحميد صاحب الملك العثمانية. وفخامة رؤساء
الجمهورية. ففرحنا لما سمعناهم ينادوا بالمر لفرنسا
وتدل عثمان. وفخامة رؤساء الجمهورية وجلالة مولانا
السلطان - قلت - وأنا كذلك فرحت ورفعت عيني إلى
السماء وطلبت لهم المزمع الرحمن - قال - طيب ومتى يا
أساذ تعود إلى الأوطان؟ - قلت - يوم خروج الجراد
الدمري يا خلدن. أما العام الجاي بأذنه تعالى أروا استانه
العلية. لتقديم فائق احترامني إلى الحضرة الشاخرة السلطنة
وعرض صدائقي على سامعه الشريفة. وإرا تيسري
عند رجوعي لهذه الديار الطيبة. أقر بقر أوكسندرية
أما لأزل المدينة بل أقدم على ظهر المركب وأشهد بدري
من بعيد. وأقول لمصر عزيزتي زيارك سعيد. ولبن يزوري
من الأهل إلى أشرعهم إن إذا انقضى اجلي في البرية.
يجبوني وادي النيل ويفتوا لي بارض ميلادي تربة -

قالوا - لا تقنط من رحمة الله فهو يرجعك على قيد الحياة لبلادك.
أنت وحمك وأولادك. وتخلي بروية الوطن حالي من الانكليز.
ومن هناك تجي تزور كل واحد منا في بلده يا عزيز
هذا وانفض المجلس السعيد. وودعتهم وودعتهم لحظة سكة
أحمد.

مآثرات الشيخ أبي نطارة

قالت جريدة «الحاضرة» القراء. رامت لدينا تونس الحضرة
لأحاجة لنا لتعريف حضرة القراء بالشيخ أبي نطارة وبترجمته
فقد طالما ذكرناهم بخطبه ومآثراته السياسية وأفادته الأدبية
ولاشك أن ذكره لم يبع عن خاطرهم بما قام به في الحاضرة التونسية
من المذاكرة التي حضرها بعض آل البيت الحسيني ورجال الفارق
وجم غفير من أعيان التونسيين وأربابهم وقديت الشيخ الموما
إليه على نفسه من نحو ٤٠ سنة عهدا يعلمه الخاص والعام
وهو دحض الدباطيل والأراجيف ومقاومة الأفكار الباطلة التي
يشتمها أهل الضلال بين الأمم والأقوام من التعصبات الدينية التي
حالت دون الوفاق وكانت داعية الخلاف والثقاق بين أبناء
البشر فهو القائل لو تولفت الأمم والأقوام لآسار الأمن بين أفرادهم
بالتام وكذلك تراه كلما تكلم في المجمع الأدبي وأية أعلن بفضل
القرآن العظيم وبكمال أئمة الإسلام وعلماءها كما أنه كلما تكلم من
النجيل أمام جمع الإسلام صرح بما في هذا الكتاب من المكارم والأدب
وبما بلغت الأم المسيحية من الترقى في مضمار المدنية فهو يؤمل من
سميه هذا التوفيق والتحاب بين الفريقين لأعلى معنى الرجوع
من دين إلى آخر بل على معنى التقارب والتوادد وكذلك طار
صيته في الاقطار الشرقية والغربية وبلغ ذكره الملوك والأمر
واعتنى (دون بدو) سلطان البرزيل بالحضور للخطبة التي القاها
في هذا الغرض بلشبونه سنة ١٨٨٩ وباريز سنة ١٨٩٠ فانه
خاطبه بقوله «أنت أمام الأخوة الفعلية بين الأقوام البشرية
وانت شاعر الملوك» فهو أول من نظم قصيدة بت لغات مختلفة
وقد نظم منها ثلثا قدمها للرئيس كارنو وللرئيس لوبي وجلالة
السلطان عبد الحميد خان وقد قال له الرئيس كارنو بهذه المناسبة
يا شيخ بفضلك أصبحت فرنسا أول أمة وجدت بت لغات
أما الحضرة السلطانية فلا زالت تفيض عليه صنوف العناية وتغمره
بالإحسان وقد أزهت سنة ١٨٩١ سلامها العالي على يده للرئيس
كارنو ولما حطى العام الفارط بلواعة فخامة ميولوبي ذكره بمراد
السفر للاستانه وأزى على يده واجبات الاحترام للحضرة السلطانية
وبعد ذلك بشر أهدى مولانا السلطان أعظم نشانا عثمانيا يهدي
للملوك لفخامة رؤساء الجمهورية وكذلك جلالة شاه العجم لما كان بحاج

être chargée d'autant d'impôts. C'est le contraire, il paye 40 pour cent de plus.

Les revenus du gouvernement anglo-égyptien, de huit millions de livres sterling, sont montés à onze millions de livres sterling, c'est-à-dire à 275 millions de francs.

Si ces malheureux ne peuvent pas s'acquitter, on les force à hypothéquer leurs terres, soit au Crédit foncier égyptien, soit à la Banque nationale, que les Anglais viennent de fonder, afin d'avoir l'argent nécessaire pour le paiement des impôts.

A l'échéance, comme ils ne peuvent faire honneur à leurs engagements, on met aux enchères leurs terres, que les Anglais vendent de la main droite et achètent de la main gauche, devenant ainsi les propriétaires fonciers du pays. Ils le sont déjà, puisqu'ils ont acquis à vil prix tous les domaines des princes et de l'Etat.

Mais là, ne se borne pas, hélas ! le mal qu'ils ont fait aux Fellahs. Depuis douze ans, la culture du tabac leur est interdite; c'était la plus fructueuse moisson; mais cette suppression est profitable aux Anglais, par suite des droits de douanes sur l'entrée des tabacs étrangers en Egypte.

Depuis ce temps, en effet, les indigènes dépensent annuellement six millions de livres (150 millions de francs) pour les tabacs étrangers, sur lesquels les Anglais perçoivent un million de livres) 25 millions de francs).

Le *Badliah*, c'est-à-dire l'échange, somme d'argent à payer pour se faire exempter du service militaire, et ne pas se battre contre les Derwiches, qui sont les frères des Egyptiens de l'Islam. Les Anglais encaissent de ce chef quatre cent mille livres (10 millions de francs) par an, et forcent ces malheureux paysans égyptiens à remplacer leurs frères riches.

L'impôt du *Khafar*, c'est-à-dire de la garde pour être protégé contre les malfaiteurs. Ceci coûte aux indigènes un demi-million de livres (12 millions et demi de francs) par an, sans que cela empêche les habitants d'être, hélas ! assommés et volés en plein jour.

Les *Taghrimates* et les *Magharems*, deux sortes d'amendes arbitraires, qui se chiffrent par 600,000 livres (15,000,000 de francs) par an.

De quels mauvais procédés n'avons-nous pas encore à nous plaindre, nous autres opprimés, fils du Nil : Quelques faits, entre autres, vous en donneront une idée.

Les Anglais, ayant acquis les biens de la Daïra Sania, consistant en domaines de l'Etat qui représentaient alors la garantie de la Dette égyptienne, ils en renvoyèrent tous les employés indigènes, directeurs, inspecteurs, gérants, commis et domestiques, au nombre total de dix mille, tous pères de famille. Ce sont donc, au moins, cinquante mille bouches auxquelles nos rouges despotes ont arraché le pain quotidien, pour les remplacer par cinq cents bouches britanniques à longues dents.

Ces dix mille familles indigènes, jadis aisées, mendient aujourd'hui un morceau de pain. Et ce ne sont pas les seuls employés égyptiens, que les représentants de sa Gracieuse Majesté aient mis à la porte, pour donner leurs places à leurs compatriotes et à leurs créatures. Il faut ajouter à ces dix mille, dix mille autres employés renvoyés des bateaux de la Compagnie Khédiviale, qu'une Société anglaise a achetée pour la dixième partie de leur valeur, et des grands terrains de Bessandilah, qu'une autre Compagnie de nos despotes a achetés à vil prix. Ces dix mille employés dont les familles représentent aussi cinquante mille âmes, sont, comme les précédentes, sur le pavé. Ces malheureux ne trouvent pas de travail et meurent littéralement de faim.

Tel est, chers frères français, le triste état de mes malheureux compatriotes que le monde croit heureux sous la domination britannique. Une semblable situation ne saurait se prolonger. Le désespoir rendra à l'Egypte la force que l'esclavage lui a ravie. Elle brisera la main qui étouffe dans sa gorge son cri de détresse. Ce cri arrivera alors jusqu'au trône du Tout-Puissant qui aura pitié d'elle et délivrera ses enfants des mains de leurs oppresseurs.

ABOU NADDARA.

S. A. le Prince Ectessam-es-Saltaneh.

Après le bel article élogieux que notre cher confrère Holveck a consacré, dans le *Voltaire*, à S. A. le prince Ectessam-es-Saltaneh, neveu de S. M. I. le Schah, et gendre de son éminent Grand-Vizir, voici notre excellent ami A. Buisson qui publie, dans l'*Athènes de France*, son sympathique portrait et son intéressante biographie. Qu'on nous permette de lui emprunter les passages suivants qui démontrent la délicatesse et la générosité de ce grand prince persan.

Comme tous les Princes d'Orient, Ectessam-es-Saltaneh, a une grande vénération pour le cheikh Abou Naddara avec lequel il a eu de fréquents entretiens. Au cours d'une de ces conversations, Son Altesse demanda au Cheikh.

— Comment se fait-il que vous ne portiez pas toujours la magnifique bague que Sa Majesté vous a donnée ?

— J'ai trouvé, répondit Abou Naddara, la main de ma femme plus digne que la mienne, pour faire admirer la précieuse bague impériale.

— Si la destinée décerne à votre épouse les cadeaux que vous recevez, dit en souriant Son Altesse, au lieu d'une bague, pour votre doigt, nous allons vous donner un bracelet pour son bras.

Et, le jour de son départ, Ectessam-es-Saltaneh offrit à son ami Abou Naddara un très joli bracelet émeraude et brillants.

BUISSON.

Récompenses méritées.

Nous apprenons avec grand plaisir que S. E. Naby Bey, le courtois et distingué conseiller de l'Ambassade Impériale Ottomane, vient d'être décoré par S. M. le Shah de Perse, de la plaque de Grand Officier du Lion et Soleil.

S. M. le Sultan vient de nommer grand-officier de l'Osmanie M. Chesnel, le très dévoué secrétaire général et délégué de la Turquie à l'Exposition de 1900. M. Chesnel reçoit en même temps la médaille en argent du Liakat (Mérite), distinction qui est très rarement attribuée à un étranger.

Mme Chesnel est promu au deuxième grade du Chéfakal.

Nos sincères félicitations.

A. N.

كونت كبريل هذه السنة احله ضيفا عنده واجله بازاعه وتبادل معه شعار الوداد واحسن اليه بالصنف الثاني من وسام الاسد والشمس وكذلك امر افيقيا وآسيا لهم مواصلة تامة معه وقد قاموا فيها بشكره على نشره فضائل الاسلام في معرض بايزالعام ولما كانت حكومة فرنسا عالة بمقاصد الشيخ اذنت له بالكلام باحة التروكايدرو وتحت اشراف كاتب سر مديرا قام المستعرات والبلاد المحمية وكلاهما وبحضور السيد حسن بن السيد عمر حاكم انجوان من خزانة القصور ورتت الجرائد الباريزية بذكر تلك المحادثات الادبية السياسية التي حضرها اقوام شتى بين عرب ومحج وقد كانت المذاكرة الاخيرة غاية في الاحتفال حضرها من التونسيين السيد علي البربوشي والسيد احمد جمال وقام السيد علي المذكور بواجب الجواب في هذا الباب وكانت القاعة غاصة باقوام الساميين فوضع الخطيب حجاب المعرض وفوائد من حيث العلوم والتجارة والصناع وامتح اقام الاوقات الاجنبية كل بلغة الوطنية وكانت المسامحة بمشروعات وهي اول مسامرة وقعت بهذه الاسن العديدة حتى اهتز الساميون طربا لمحدثه ورفصوه على الدفء وصدحت بمديحة الاله الاحسان المصرية بالمرح الخديوي ولما كان امام القسم التونسي وقسم الجزائر ذكر الحاضرين بما كان لمن تقدم من ملوك الاسلام من ملات الوداد كالتى كانت بين هارون الرشيد وكارلوس الخامس والسلطان بيازيد وفرنسيس الاول ورؤس الجمهورية الحالية وجلالة السلطان عبد الحميد فكان هذا المنظر العظيم ثناء لمن يستحكم روابط اللفة والوفاق فنحن نشكر حضرة الشيخ على هذا السعي المشكور ونال الله ان يثمر غرسه ويميد الها الحاضرة التونسية على الحالة المرضية «الحاضرة»

ايها المصري

اطلنا على مقالة جلية تحت هذا العنوان في جريدة «الفلاح»

الاغمر وتشرفنا بنقل الطور اتية من دررها

ماتت سمورك ايها المصري واصبحت كالجبان . تركت الناهب

يرتفع في خيرات بلادك وانت ترتفع في هذا الذل والهوان . وكما

نصحك الناصح لتترك هذا الفرور . وجهدك تزيد طينانا في الكسل

والفسوق والفجور . فوالله على الاحرار السالفين . ووا

خيبتاه على الانذال المجردين . الذين تكاسلوا وتركوا الفيريرج

في خيرات بلادهم . ويرتمون هم في فخايرهم

بالله عليكم يا ابنا مصر . ماذا تصدون بهذا الكسل وماذا يفعله لكم الدهر

الدهر . اف من هوذا الاقوام . المجردين من كل شرف وقدم . قوم احبوا

النفلة وتفضلوها على كل فخار وعفة قوم تراهم خيالا وفي الحقيقة ليسوا

LA TURQUIE A L'EXPOSITION DE 1900

Notre sympathique confrère, le *Moniteur de 1900*, vient de publier une étude très intéressante sur la section Ottomane de l'Exposition de 1900.

Son article est rehaussé par les portraits de S. E. Munir Bey, l'éminent ambassadeur qui a rempli avec tant d'habileté les fonctions de commissaire général; de notre ami E. Chesnel, le zélé et laborieux secrétaire général et délégué du commissariat ottoman; de M. Galil Haana, l'actif et sympathique administrateur; de M. Dubuisson, l'éminent architecte; de M. Passéga, le brillant délégué aux concours hippiques.

Le *Moniteur de 1900* publie aussi une très jolie vue du Pavillon Ottoman, des photographies de l'exposition des porcelaines de la Manufacture Impériale, des meubles et tapis du Pezhané et du Minis-

tère de la Marine; de la section militaire ottomane, si justement remarquée, et si entourée par les visiteurs.

En dehors de ces illustrations, notre confrère donne des détails approfondis sur les diverses parties de l'Exposition Ottomane et sur les récompenses qui ont été décernées à la section, parmi lesquelles quatre grands prix, deux hors concours, dix médailles d'or, de nombreuses médailles d'argent et de bronze, en tout cinquante-trois récompenses, sans parler des primes qui ont été attribuées aux chevaux de la section hippique ottomane.

Nous félicitons le *Moniteur de 1900* de son travail si intéressant et si complet, qui constitue le souvenir le plus recommandable pour tous les Orientaux qui ont apprécié la belle Exposition Ottomane de 1900.

ASSAB.

Le départ du Président Krüger du Transvaal :

Les 2 Républiques à Krüger :

Va, vénérable Président!
Partout notre âme l'accompagne;
Tu nous reviendras triomphant
Malgré la Grande-Bretagne.
Les peuples d'Europe ont du cœur;
L'injustice leur fait horreur.

Les Boers à Krüger :

Notre cause, ô vaillant vieillard,
Plaide en Europe et reviens vite.
En attendant, le Léopard,
Devant tes Lions, prendra la fuite.
Vaincre ou mourir, nous te jurons,
Ton cher Transvaal, nous sauverons.

L'arrivée du Président Krüger en France.

Les Français à Krüger :

Vive le héros du Transvaal!
La gloire du sud de l'Afrique,
Le patriote sans égal,
Le guerrier, l'homme politique,
Champion de la Liberté
Apôtre de l'humanité.

Ton peuple, pendant ton absence,
Dans tous ses combats est vainqueur.
Il aura son indépendance
Et chassera l'envahisseur.
Courage, ô grand Krüger, courage!
Le monde entier te rend hommage.
ABOU NADDARA.

Pendant que les Anglais tombent par centaines, sous les coups des Boërs, dans l'Afrique du Sud et sous les pieds de la foule à l'arrivée des volontaires à Londres, John Bull boit comme un trou, danse comme un ours et chante comme un corbeau : « God save the Queen ! »

LE CRI D'EGYPTE

Pauvre Egypte! Jadis, ton cri de détresse fendait les nues, traversait les cieux, et les anges du Très-Haut le déposaient au pied du trône de justice du Maître de l'Univers. Il donnait alors du courage à ton cœur, de la hardiesse à ton âme et de la vigueur à ton bras. Tu bondissais comme le lion de ton désert et ton rugissement faisait fuir les lâches ennemis.

Aujourd'hui, ce cri de détresse, John Bull l'étouffe dans ta gorge.

« Si tu gémissais, dit-il, j'égorgerai tes enfants sous tes yeux. »

Tu deviens muette, ô ma pauvre Egypte, et le monde considère ton silence comme un consentement à la domination britannique.

En effet, les grandes puissances ne s'occupent plus de toi : « La vallée du Nil prospère, disent leurs journaux, les fonds égyptiens sont en hausse. »

Ah! s'ils savaient à quel prix, les cruels envahisseurs te font payer les intérêts des dettes qu'ils te font contracter en leur faveur, ils auraient pitié de toi, et songeraient à te délivrer des griffes des tigres féroces qui mangent la chair de tes enfants et en boivent le sang.

Que les Français magnanimes et généreux entendent donc de la bouche de ton humble exilé Abou Naddara le récit de tes souffrances inouïes, et qu'ils disent s'il y a, sur la surface de la terre, une nation plus malheureuse que toi.

***

Le Fellah, ce bon, docile et paisible paysan égyptien, que les Anglais prétendent avoir enrichi, est plus malheureux que jamais, car depuis le jour fatal où la Grande-Bretagne a envahi son pays, le poids des impôts, des réquisitions et des amendes sous lesquels il gémissait pendant le règne de l'impitoyable khédive Ismaïl, a plus que doublé.

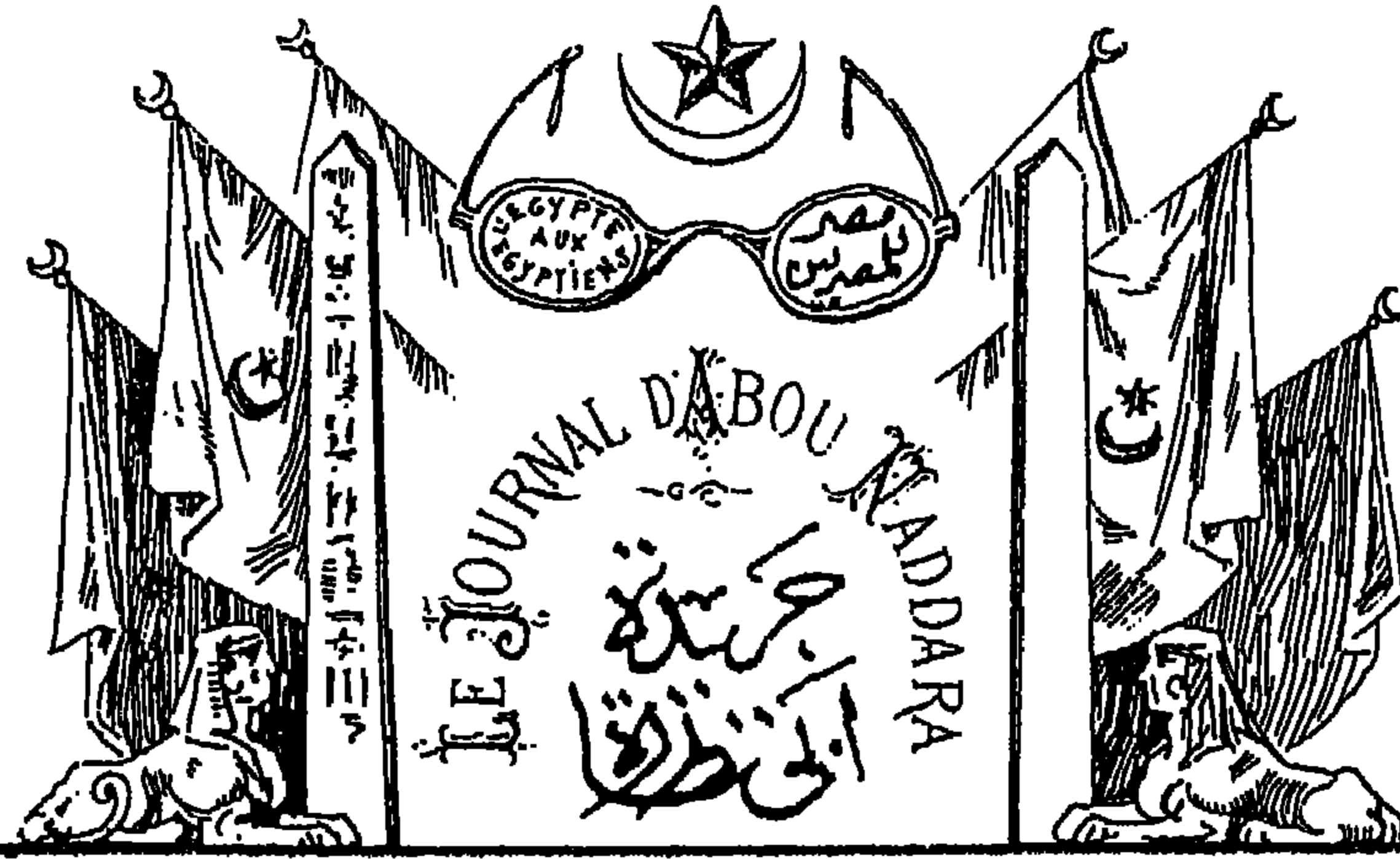
En 1880, deux ans avant l'entrée des jacquettes rouges dans la vallée du Nil, tous les revenus du gouvernement égyptien, ne montaient qu'à huit millions de livres sterling (200 millions de francs), ainsi qu'il apparaît de la loi de liquidation reconnue et approuvée par les grandes puissances intéressées de l'Europe. A cette époque, les produits de notre sol valaient le double de ce qu'ils valent à présent.

Les revenus du gouvernement égyptien devraient donc être, à l'heure actuelle, moindre qu'ils n'étaient en 1880, car, l'agriculture ne vendant aujourd'hui ses produits qu'à la moitié du prix d'alors, ne devrait pas

قيمة الاشتراك سنوياً فركل
ومع التودد والملاوات فركل
النقد يرسل المجلد بساً
بطابع بوسنة او بمجلة تجارية

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
6, Rue Geoffroy-Marie, PARIS

السنة الرابعة والعشرون
جريدة وطنية مديرها ومحرها
الشيخ ج. سانوا ابونظارة
بباريس شارع جوفروماري ٦

ABONNEMENTS :
Édition de Luxe avec sup-
pléments et primes, 1 an. 20.
Abonnement simple, 1 an. 10.

خلاصكم من يدي . افريقيا واسيا نهضها اليوم ملكي وفداً
ترونها بالعام تحت حوزتي - فقال الصيني - مولاي الموالي
الذي توج بوارق آل عثمان بالنصب منذ اربع سنوات قادر على
مؤسدة بأسنا حتى نتقد بلادنا من تخالكم - قال المتر
بول - على بال مايجي هذا اليوم الذي عركم ماثرونه ردوني الى
حيث ما نشتقوني منه لانكم هذلمت قواي - قال الهندي -
نيلفك هذا الدول اذا صحت معناليها - وقلت - اخذ فرجوق
يا شاه - قال المتربول - تفصوني على انك لاجب النطقه
- فقال له الصيني - رزقمها بالانكليزي - لو نغ ليقي ذي
سلطان - اي يمشي مولانا السلطان - عندها تصايق
المتربول وقال - ذهقموني ر واخرج قرازين خمرين جويوه
وقال دعوني اروي ظمائي - فقال الهندي - صح اولد
وقل يمشي امير المؤمنين وبمدها اشرب - فقال المتربول
- يا انزال اتناك على واحد - فقال الصيني - واكم نكم في
الترنغال على بوير واحد - اليس ارمون نذل على واحد؟
حاذروا بالانكليز . اذا بعد انمقدار الصلبيتنا وبين الدول
لم تجلوا عن اقطارنا فيكون شغلهم معنا نحن السبعون مليون
مسلو الصين الذين لم تتدخل مع البوسيد في هيجانهم -
قال الهندي - ادع يا متر بالفر السلطان ان رقت اشرب
- فقال المتربول - ما هو الشيء الذي ما اخلمه حجة في البراذي
والوكي ؟ لاجل خايمرك يا خمر اقول - لو نغ ليقي ذي
سلطان - عندها ناري الجمع وقال - عفارم عليكم يا هندي
ويا صيني برحمتك على الانكليزي - قال المتربول - أه . خيسد اشرب
خمر في حجة ملكتي - عندها نزع الهندي والصيني القرازين
من يديه وكسرها وقال له - هذا محرم في بلاد الاسلام . رجع اسكر
في انكلترا - فصاح الجمع وقال - عفارم . لمية وحتت . الحق
نيلفك يا بول بلاد الكروا عرق في مجور البراذي والوكي - قال
ابونظارة - ورأيت ان هذه النار زودت افرام المجتمعين
وصار الكروا ياري بالفر والنصر وطول البقا لمولانا الخليفة الافهم
وانا فقط من منى صاها - اخذ فرجوق يا شاه -

عدد باريس في ١١ شعبان سنة ١٤١٨
المولد الشاهاني . ولطائف التها في
اقبل علينا بافرحك وسرورك وانشراك ايها العيد المجد .
كم اشتقنا الى قدومك وتلفنا على رؤيتك ومشاهدة
نمرا نفعك وبدائمك التي تجذب القلوب نحوها وتتمش
الارواح بطوالها والناس كلها في انتظار ليجتك وانا كنت
من اشتغلت خواطره وافكاره بك يا مولد خليفتنا الافهم
حتى من شدة الشغلي وتصوري بك رأيت في احلامي
وطيب منى كأن العيد قد انمقدت مواكبه وانتشرت
بشاره ورأيت نفسي كائني في دار السعادة حاضراً
به واقفاً امام سارية يلينر المامرة التفت يميناً وشمالاً
ولم ار سوى بوارق من جميع الالوان وزينات فاخرة
والناس كلها في فرح وانا من نفسي تعجب ولما انا كذلك
غارق في افكاري واذا بالمتربول والفرجوق حولي فقلت يا
ناس ما هذا فقالوا لي هذا لرفاك لنوصلك بالحفة
الشاهانية لتوري واجبات التها فيلحقني من ذلك
الشرح تام . لكن واسفاه قد داحت مني التفاتة
فأيت ناساً عليهم غبار الفرجيلون على اكتافهم شخصاً
منقلب الصورة مخبط الطلعة فضمت بالبداهة
بانه لم يكن بهذه الهيئة الشيعة الا المتربول
يقودونه رغماً عن انفه وتحققت في القادين فرائت
احدهما من على الهند والثاني من على الصين وسمعت
الثلاثة يتناقشون وقد جرى الحديث بينهم هكذا
قال المتربول - لماذا لفضوني ببلاد الدنيا ؟ -
قال له الهندي - لنراك اعتنا الخلق باقامة شاعر
المولد السلطاني - قال الهندي - هذا يدلك يا متر
بول بان التلماية مليون مسلم الذين على وجه البسيطة
يجعون مولانا السلطان - قال الهندي - ولابد من ان
يوم يسرنا فعبورتم يا انكليز - فضحك المتربول
وقال - بلادكلام فارغ . فلما اجتمعت الدول ما يمكنها

مآثرات الشيخ أبي نظارة

قد نقلنا في عدونا الأخير المقالة الجليلة التي تفضلت بنشرها جريدة «الحاضرة» الغراء تحت هذا العنوان وثقت فيها على الخطب التي القاها مدبرنا في المعرض العام وقالت (اسم الله اوقات محريها الكريم) بان الشيخ يقصد بخطبه «محض الرباط والدرجيف ومقاومة الافكار الباطلة التي يشيعها اهل الفضل بين الدم والوثوم من القصص الدنية التي حالت دون الوفاق وكانت داعية الخلاف والثقاق بين ابناء البشر» وذكرت قول الشيخ وهو «لو تأخت الدم والوثوم لاد الدم بين اولادهم بالتقام الحلب وفي هذه الايام اطلعنا على اعداد «الصلاح» الأخيرة ورأينا ان رصيفتنا هذه الخطيرة نقلت المقالة المذكورة ثم قالت هكذا

«الصلاح» هذا ما قاله جريدة الحاضرة التونسية ونحن نقول لو ان البايين جميعهم اوجروا منهم على هذه الخطة التي امتازوا بحضرة هذا السياسي الخطير وسلكوا مثله واقتفوا حذو الرتبة العامة واعطوا كل امة وكل ملك وكل عظيم حقه من الوفاق والاعتبار ما رأينا هذا التفرق الذي نراه ولكن لو اخطأ نرى الساسة في هذا الاوان لا يبنون ذلك الوفاق كثيرا ما رأينا الخط من مقام عظيم والطمع على دين قوم والخوض في عباب العادات والاختلاف بالاقوام كثيرا ما يرمون الامة بالتمصب الى الجنس او الملة او غير ذلك ويشهون الامور على غير الحقيقة ويسهون في تحريف القوى على الضيف وهضم حقوقه وتلك سياسة خرقاء وذميلة شماء فالخطة السياسية النافعة هي التي اختطها الشيخ ابو نظارة ذلك الرجل المشهور فتقنى له العمر الطويل ونشكره الشكر الجزيل

سمعا يا صاح. اخبارك الملاح

هذا قول قراد. حرايدنا الغراء. لفظة غراء حرايدنا ما تتحضرهاش. انا قافية القراد غير غراء ما وجدناش. بقي تدرك يا سارة. سمعوا خدصة اخباري كالمادة. بلاني الدارع الصريح. مش زي مقالة المولد الشاهاني اللي كتبتها بالعربي الفصيح. حتى يفهمها كل المسلمين. في بلاد العرب والترك والهند والصين دون العربي لكونه سان كتابه العزيز. ثمانية مليون نفس تفرقه رجاء عن انفا الانطية. طيب ويا هاهل ترى محبتكم يا اخواني. نادرة المتربول في المولد الشاهاني؟ انا يقينا حملت نفسي في

استنبول. ورايت في منامي المتربول. انا اتم تقولوا لي يا هاهل ان حلام القطط كله فيران. وان من شدة اشتياقي لمشاهدة الحضرة الشاهانية. حملت نفسي في الاسانة المليحة. الحاصل الى فرحت بحمدني. لكونه يملئني قصدي ومرامي. وان شاء الله يكون اعظم بشاره. لداعيم ابي نظاره. والى بنه تعالى ازور دار الخلافة في شوال. وربي يملئني الامل. وان سالتوني يا اصحابي. عن كروجر امير الترنفال فهذا جوابي. وصل فرنا ومصله انخر استقبال.

وهللت له الالهالي ودعت بالنصر لقوم الترنفال. وزار الميولويه وفخامته زاره وهناه. واطلع على جرنالي واعناه. وحنى لذياب مصر الكرام. النجاة من ايدي الانكليز اللئام. وان جاد خاطرك بالسؤال عني. اقول الى اذ كنت في بلادتي كنت اعيش متهمي. لكن مع كل لطف الفليس. ومحبهم لي افضل كنة مصر على اقامتي بباريس. لان يا اخواني عهدي الوطن العزيز. رينا يطهره من نجاسة الانطية. بشارة خير وانا بالتيهذه الطور يا خلدان.

وردي تلغراف من عاصمة ايران. يخبرني بان جنادة الشاهر وظهر الدين. المحفوق بعناية رب الملين. انتم على صدره الاعظم صديقي امين السلطان. برتبة اتاليك وهي اعلى واسر رتبة في دولة ايران. والله يستاهل لانه رجل شريف. وامير لطيف لطيف. عالم اريب. وسياسي لبيب. عمري ما انسى كرمه وجوده. ربي لا يحرمني من وجوده. ويميش محفوقا بالسانية الصمدانية. ومالوفا لدى الحضرة الطاهرة الشاهانية. (الافندي التركي والمرزا الفاري الى كانوا بيتهم ومقالاتي بلغاتهم تركوا بباريس من اسبوعين. فالمدردة ما فيهم شي غير لائين. ربا يرزقا يا اصحاب بن يخلصهم من الترك والفرس الانجاب.

اختم مقالتي بخبر عظيم يا سارة. لاشك انه يساهل دار السادة. وهوان جناب شيخ بلد مدينة «سو» الشريفة. دعاني القى على اعيان البلد خطبه كبيره. مدحا في مولانا السلطان عبد الحميد. وتكون هذه الخطبه في ليلة مولده السيد. ورايحين يزينا قاعة الخطب الكائنة بالدائرة البلدية. والميتقى تدق السلام الحميدي وجملة ادوار تركية. اما موضوع خطبتي باذن الله يكون. ما هي الخليفة الاعظم في صلاح ممالك المحروسة ونشر الصنائع والمعلوم والفنون. هكذا ماعدا بباريس يا اخواني. نعم ايضا في «سو» المولد الشاهاني

Le Chinois. — Dis-le en anglais : « Long live the Sultan ! »

John Bull. — Ouf ! Qu'il fait chaud ! (il sort de sa poche deux bouteilles de whisky et de brandy). Laissez-moi boire, j'ai soif.

L'Indien. — Acclame d'abord S. M. I. le Sultan et tu boiras ensuite.

John Bull. — Vous êtes des lâches ; vous êtes deux contre un.

Le Chinois. — Et les frères, au Transvaal, sont vingt contre un. Mais gare aux Anglais ! Si, après la paix, ils ne quittent pas le Céleste Empire, ils auront à faire à nous soixante-dix millions de Musulmans. Nous n'avons pris aucune part aux révoltes et aux massacres des Boxers ; mais si vous envahissez notre territoire, vous verrez ce que les Chinois mahométans sont capables de faire.

L'Indien (au Chinois). — Que Dieu te bénisse et te protège. (A John Bull) Acclame notre Auguste Calife si tu veux boire.

John Bull (à part aux bouteilles). — Que ne ferais-je pour savourer le nectar délectable que vous renfermez ! (il crie avec dépit) Long live the Sultan !

La Foule (applaudissant). — Bravo l'Indien et le Chinois ! Vous avez vaincu John Bull.

John Bull. — Et maintenant je m'en vais boire à la santé de ma Reine.

L'Indien et le Chinois (lui arrachant les bouteilles des mains). — Le vin est descendu dans les pays de l'Islam (ils cassent les bouteilles). Va boire dans ton Angleterre.

La Foule (riant aux éclats). — Le tour est bien joué ! (à John Bull). Va te souler dans ton pays d'ivrognes et laisse-nous fêter notre Empereur et Calife.

***

Cette scène amusa fort les innombrables manifestants et augmenta leur joie et leur enthousiasme. Quant à moi, ô mes chers Ottomans, je me suis réveillé heureux et content en criant : « Padichahiniz tchok Yacha ! »

ABOU NADDARA.

Le voyage de S. E. Munir Bey à Constantinople.

Nous avons été bien heureux de pouvoir saluer, dès sa rentrée à Paris, notre cher et brillant Ambassadeur, S. E. Munir Bey. Quelques journaux, mal informés ou mal intentionnés, s'étaient hâtés d'annoncer que Son Excellence ne reviendrait pas parmi nous et serait appelé à un autre poste. Comme il était facile de le prévoir, cette nouvelle était erronée. Nous savons, au contraire, que durant tout le temps de son séjour à Constantinople, S. E. Munir Bey a été l'objet des marques réitérées et éclatantes de la haute faveur de son souverain.

Notre Ambassadeur a été reçu plusieurs fois en audience particulière par S. M. le Sultan, et il a été invité, à deux reprises, à dîner au palais.

Au moment de son départ, après un long entretien, l'Empereur des Ottomans lui a conféré le grand cordon du Medjidie avec plaque en brillants.

Le Souverain lui a d'ailleurs donné une marque encore plus éclatante de sa confiance et de son estime particulière en lui confiant la direction des légations de Bruxelles et de Berne. Par une faveur tout à fait extraordinaire, S. E. Munir Bey est donc chargé, à la fois de représenter son Souverain auprès des gouvernements de France, de Belgique et de Suisse. C'est là un honneur suprême et aussi une responsabilité considérable, et il faut toute l'habileté et le talent de l'éminent diplomate pour mener à bien cette triple tâche, et aussi, ajoutons-le, son dévouement éprouvé et infatigable pour son Auguste Maître.

Ajoutons que S. E. Munir Bey a rapporté des distinctions pour la plupart de ses collaborateurs. Nous avons déjà dit que notre ami E. Chesnel avait reçu l'Osmanie de 2e classe et la médaille du Linkat en argent.

Le Dr Mihan Kemhadjian, médecin en chef de l'Ambassade et de la section ottomane, a été promu à la 2e classe du Medjidie.

Chedid Bey, consul général de Turquie à Paris, et Mikran Effendi Cavallian, consul général à Toulon et à Nice, ont été décorés de l'Osmanie de 2e classe.

M. Calil Hanna, le sympathique et intelligent administrateur de la section impériale ottomane a été nommé commandeur du Medjidie, et élevé au grade de metemchiez, avec le titre de Bey.

MM. P. Bourgeois, membre du Jury ottoman des récompenses, et Canchois, sont décorés de la 4e classe du Medjidie.

Nous croyons savoir que ces décorations ne seront pas les seules et d'autres membres du Commissariat ottoman et des exposants seront prochainement récompensés.

HADJI EL H'SUEN

Conférences et discours d'Abou Naddara

(16e 17e et 18e DEPUIS JANVIER 1900)

C'est à la distribution des récompenses de la Société : *Les Sauveteurs Ambulanciers de la Seine et de la Marne*, dont il est président d'honneur, que le Cheikh a fait son discours. Il a fait l'éloge de cette Société éminemment humanitaire qui, grâce à son intelligent président, le docteur Heiser, et son actif Comité, se développe de jour en jour et se distingue par la valeur, le courage et le dévouement de ses membres qui bravent les froids et les flammes pour le salut de leur prochain.

Abou Naddara a parlé aussi de la femme française qui occupe aujourd'hui une place importante dans les sciences, les lettres et les beaux-arts. Madame Thénard, de la Comédie-Française, conférencière célèbre, l'a vivement complimenté et félicité.

A la fête de Sainte-Cécile de la Fanfare de Sceaux.

Cette fête à laquelle le cheikh Abou Naddara est invité tous les ans, a été cette année plus brillante et plus réussie que jamais. L'aimable docteur Reddon, adjoint au Maire de Sceaux et Président de la Fanfare de

cette ville a reçu fraternellement le Cheikh à la gare et l'a conduit à la Mairie où il l'a présenté à M. Chateau, le nouveau Maire.

L'accueil a été gracieux et cordial et la Fanfare de Sceaux avec ses nombreux portes bannières, drapeaux et flambeaux est venue chercher MM. Chateau, le docteur Reddon, Leplanteur et le Cheikh et les conduire à la grande salle des fêtes où un somptueux banquet de 130 couverts les attendait. Sur tout le parcours le cortège a été acclamé. Quant au banquet, l'entrain et la gaieté n'ont pas cessé d'y régner et les discours de MM. le Maire, l'Adjoint au Maire, du député Gervais et du Conseiller général Carmignac ont été chaleureusement applaudis. Le Cheikh a pris la parole et remercia les Sceaux de leur si constante amitié pour lui et les musiciens pour la *Marche Humidieh* qu'ils ont jouée en son honneur. Il a parlé des liens fraternels qui unissent les Français et les Ottomans, du succès de l'Exposition de 1900 et de l'admiration des Orientaux pour la France. Il a terminé son petit discours par ces vers :

Voyons Muse, que vas-tu dire,
De Sceaux, aux braves habitants ?
Que je les aime et les admire ?
Ils le savent depuis cinq ans.

Tu leur a dit cela, ma chère,
Dans leurs fêtes, dans leurs banquets,
Et le Docteur et l'ancien Maire
Ont applaudi tes vers coquets.

Ce soir, il faut donc autre chose,
Il faut chanter le beau succès
De l'Exposition grandiose
Qui rend fameux le nom français.

Des quatre coins de notre globe
Est accouru le visiteur,
Excepté l'anglais francophobe.
Rouge d'envie et de fureur.

Qu'il rage, tandis qu'on admire
Les chefs-d'œuvres de tes enfants ;
Car tout en toi, France, respire
Le génie et les beaux talents.

J'entends partout : « C'est magnifique !
Quelle belle Exposition.
Vive, ô France, la République
Et ta vaillante nation ! »

Et Sceaux, cette charmante ville,
Eût aussi des honneurs, des prix ;
Car son industrie est utile
Et très estimée à Paris.

Et maintenant, Muse chérie,
Ma joie unique dans l'exil,
Retourne un peu dans ta patrie
Pour réveiller les fils du Nil.

Qui, sous le joug de l'esclavage,
Dorment depuis bientôt vingt ans,
Inspire leur force et leur courage
Pour chasser leurs affreux tyrans.

Mais ne pars pas sans boire un verre
A la France et sa liberté,
A Chateau, Reddon et Churaire,
A Sceaux et sa prospérité.

C'est alors que M. le docteur Reddon a prié Abou Naddara de célébrer à Sceaux, par une conférence franco-ottomane, l'heureux anniversaire de la naissance de S. M. I. le Sultan. Le Cheikh a consenti. Cette fête aura lieu donc à Sceaux, le 8 décembre à 8 heures du soir, avec le concours de la Fanfare de Sceaux et de plusieurs artistes de cette ville.

L'Union Nationale de Gymnastique et de Tir.

M. L. Lagarde, le jeune et sympathique président de cette grande et belle Société, a invité le Cheikh à sa brillante fête annuelle, présidée par M. Loutil, président d'honneur de l'Union Nationale.

L'assistance était très nombreuse et imposante. Plus de 2.000 personnes s'étaient donné rendez-vous au gymnase Voltaire pour admirer et applaudir les jeunes gymnastes. Après MM. Loutil et Lagarde dont les discours patriotiques furent acclamés et applaudis avec un enthousiasme indescriptible, notre cheikh Abou Naddara a pris la parole pour saluer les Français au nom de ses compatriotes et leur dire combien ils sont aimés et estimés dans les pays de l'Orient. Il a félicité la France de l'accueil digne et chaleureux qu'elle a fait au Président Krugor, l'intrépide guerrier boër, l'illustre Chef d'Etat du Transvaal.

Dans notre prochain numéro, nous espérons rendre compte de la conférence franco-ottomane par laquelle grâce à notre excellent ami le docteur Reddon, le Cheikh va célébrer à Sceaux, la fête de notre Auguste Souverain.

ABU-UL-HAMID IHLAM.

Derniers échos des conférences d'Abou Naddara à l'Exposition de 1900.

On nous a communiqué, très tardivement, un article remarquable dû à la plume d'or de notre excellent confrère français Claude Arban, sur l'Egypte, où le sympathique écrivain, plaidant vaillamment la cause de notre malheureuse patrie, parla en ces termes d'une des conférences du Cheikh à l'Exposition de 1900 à laquelle il avait assisté. Nous reproduisons ici ces lignes si élogieuses pour notre rédacteur en chef en le remerciant sincèrement.

J'ai assisté, il y a quelque temps, à la salle des conférences, au Trocadéro, à une réunion, bien faite, pour parler au cœur français, en même temps, qu'à l'imagination. C'étaient les Orientaux à l'Exposition, non seulement les fils de notre domaine, mais Syriens, Arabes du désert, Egyptiens, ces derniers particulièrement, témoignant d'un contentement tout intime, étaient accourus, comme s'ils se rendaient à une fête familiale, pour entendre parler de la France, de la « Bien-Aimée » comme ils continuent à l'appeler, aux bords du Nil.

Abou Naddara, le cheikh qui paya l'exil ses sympathies pour notre pays, et son amour pour sa patrie. Abou Naddara, dis-je, notre excellent et dévoué ami, dans un discours rendu aussi attrayant, qu'il était approfondi, fit passer la France en revue, devant ceux assemblés, pour l'entendre. Après avoir exposé sa situation géographique, en même temps que sa condition économique, il la peignit dans sa vie nationale, en tant que puissance maritime et militaire, à la fois, s'appliquant, incidemment, à faire ressortir son action toute de civilisation et de progrès, dans ses rapports avec ses colonies, car dit Abou Naddara : « Partout où la France plante son drapeau elle humanise, elle civilise jamais ELLE n'extermine ! »

Et ainsi, durant deux heures, et sur le même sujet, parla l'excellent Cheikh, et sans qu'aucune trace de lassitude ne se trahit sur les visages de ses auditeurs, ceux-ci l'écoutaient encore, alors qu'il ne leur causait plus, tant il avait su les intéresser.

Cet article a paru dans plusieurs grands journaux parisiens : *le Petit Caporal*, *la Souveraineté*, *le Constitutionnel*, *le Parti National*, etc., etc. Ceci prouve que nos confrères français sans distinction de parti et d'opinion encouragent Abou Naddara dans sa mission de rendre la France et l'Orient réciproquement sympathiques.

LA RÉDACTION.

A l'occasion de l'heureux anniversaire de la naissance de S. M. I. le Sultan, le cheikh Abou Naddara fera à Secaux, le 8 décembre, à huit heures du soir, une conférence franco-ottomane présidée par M. le Dr Reddon, adjoint au maire de Secaux. La fanfare de Secaux, dont le Dr Reddon est président, jouera la marche *Hamidieh* et *La Marseillaise*.

بيان هذا الرسم في مقالة المولد الشاهاني. ولطائف الترهاني.

L'heureux Anniversaire de la Naissance de S. M. I. le Sultan Chazi Abd-ul-Hamid Khan II.

Je soupire après vous, malgré la distance qui nous sépare, comme la colombe soupire après les lieux où s'ébattaient ses douces compagnes, ou comme l'homme dévoré de la soif soupire après l'eau qu'il a rencontrée et dont l'approche lui est défendue par la pointe de lances meurtrières.

Ces tendres accents de notre poésie arabe expriment parfaitement l'ardent désir que j'ai de vous revoir, ô mes chers Ottomans; car la séparation augmente, au lieu de diminuer, l'amour paternel que je nourris pour vous dans le fond de mon cœur.

Comment ne pas vous aimer, vous estimer et vous admirer? Vous êtes si bons, si honnêtes et si valeureux! Ah! je n'oublierai jamais les jours heureux que j'ai passés au milieu de vous dans la Demeure de la Félicité et de la Seigneurie (1).

Sur les riantes rives du Bosphore, dont les eaux limpides reflètent de splendides palais et des maisonnettes gracieuses, nous nous asseyions pour chanter les louanges du Grand Abd-ul-Hamid qui ne songe qu'au bonheur et à la prospérité de ses fidèles sujets.

Ineffaçable est le souvenir de mes quatre pèlerinages au Siège du Sublime Califat. Et si contrairement à mon habitude, je ne me suis pas rendu cet été à Constantinople pour présenter mes respectueux hommages à l'Auguste Calife de l'Islam, réjouir mes yeux en contemplant son noble aspect et charmer mes oreilles en écoutant sa parole sublime, c'est l'accomplissement d'un devoir sacré qui m'a retenu à Paris. Oui, ce sont mes conférences à l'Exposition de 1900, qui m'ont empêché d'entreprendre mon pèlerinage annuel à Yildiz. Dans ces conférences, j'ai célébré la France, dont je suis l'hôte reconnaissant et la Turquie, dont je suis l'ami dévoué, et j'ai fait des vœux que le Très-Haut exaucera pour la grandeur et le triomphe de ces deux puissances amies. Ces modestes conférences se terminaient toujours par les cris de : « Vive le Sultan Abd-ul-Hamid! Vive le Président Loubet! ».

Ces cris qui parlaient du cœur faisaient exulter mon âme, car ils me prouvaient que mes humbles discours inspiraient des sympathies réciproques aux Français et aux Ottomans, que Dieu a créés pour s'entendre et s'aimer.

Lorsque la destinée m'accordera la joie de me retrouver parmi vous, ô mes Frères, je vous dirai combien vous êtes aimés par les fils magnanimes et généreux de la France. Je ne désespère pas de vous revoir, ô

mes chers Ottomans. Le Grand Prophète n'a-t-il pas dit dans le saint Coran : « Ne désespérez pas de la miséricorde de Dieu? »

En attendant ce jour béni, je pense à vous, et j'y pense tant que j'en rêve. Eclairés de vos regards brillants, mon dessin ci-dessus, il représente fidèlement mon dernier songe.

Il me semblait être à Constantinople, devant le palais impérial de Yildiz. Tout avait un air de fête. C'était l'heureux anniversaire de la naissance du Souverain bien-aimé. Quelle joie! Quel enthousiasme! Je me demandais : « Est-ce un rêve ou une réalité? » Je me joignais à la foule animée et, avec elle, j'acclamais le digne Représentant de Dieu sur la terre. Mais voilà un spectacle étrange qui se présente à mes yeux. C'était John Bull sur les épaules de l'Indien et du Chinois. Cette apparition troublait ma joie, mais leur conversation que j'entendais clairement l'augmentait. Les deux braves Asiatiques n'étaient ni bouddhistes, ni boxers, mais des musulmans qui aiment et vénèrent S. M. I. le Sultan, l'Auguste successeur de leur Prophète. Je ne me souviens, hélas! que de quelques passages de leur conversation. Les voici, écoutez, vous allez rire aux éclats :

***

John Bull. — Goddem! Vous m'avez fait faire le tour du monde.

L'Indien. — Pour te montrer que les 300 millions de Musulmans célèbrent la fête du Grand Calife et font des vœux pour sa longévité.

Le Chinois. — Ceci te prouve, ô John Bull, que l'Islam aime le Sultan.

L'Indien. — Qui brisera un jour ton joug infâme qui nous accable.

John Bull. — La Triple-Alliance, elle-même, toute puissante qu'elle est, ne pourra vous rendre votre liberté. L'Asie et l'Afrique, déjà à moitié anglaises, le seront bientôt entièrement.

Le Chinois. — Le Dieu de Mahomet qui couronna de victoires, il y a quatre ans, les étendards de l'Auguste Calife de l'Islam, fortifiera les bras des millions de fidèles croyants qu'Albion opprime et ils délivreront leurs pays de votre horrible domination.

John Bull. — En attendant ce jour qui n'arrivera jamais, veuillez me remettre où vous m'avez pris.

L'Indien. — Nous le ferons si tu cries avec nous : « Essendiniz tchok Yacha! » c'est-à-dire : « Vive le Sultan! »

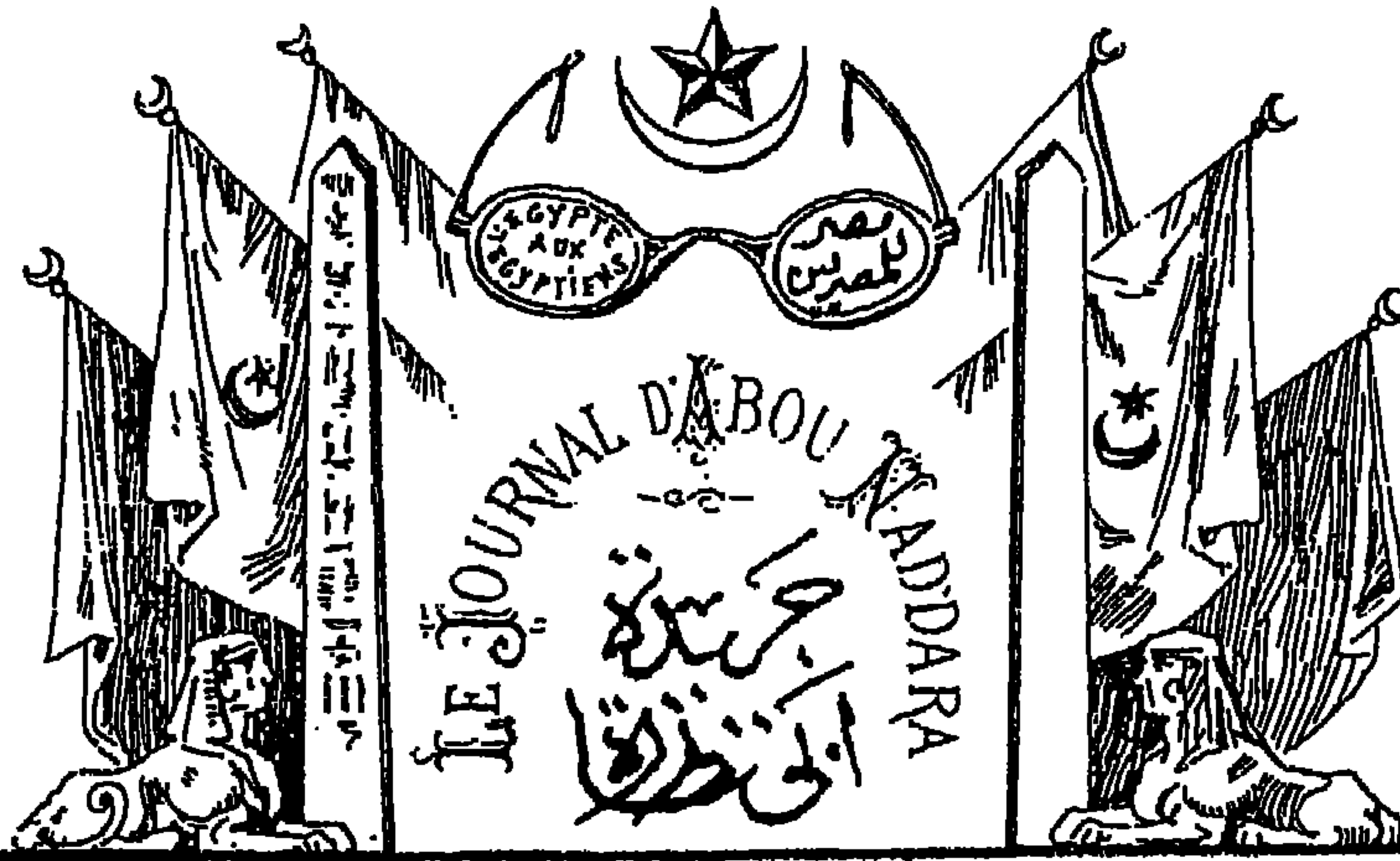
John Bull. — Je n'aime pas la langue turque.

(1) C'est ainsi qu'on appelle Constantinople.

قيمة الاشتراك سنوياً فتركها
ومع التوردد والملاوات فتركها
النقد ترسل المديراً
بطابع بوسنة او بحالة تجارية

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABU NADDARA
5, Rue Geoffroy-Marie, PARIS

السنة الرابعة والعشرون
جريدة وطنية مديرتها ومحررها
الشيخ ج. سانوا ابونظارة
باريس شارع جوفروماري ٥

ABONNEMENTS :
Édition de Luxe avec sup-
pléments et primes, 1 an. 26' »
Abonnement simple, 1 an. 10' »

والبور نازلين في ضربة انا واهلي - قال له كتشير -
انا اقهر البور مثما قهرت اهل السودان - قال المستر
بول ما انتصرت على السودانيين يا غمران . آذبا عدة
عسكر مصر الجديعان . فهم الي حاربوا وكروا الدرويش
واذ كانوا اكلوكم مثما ياكل الخمار الخيش . دول
عسكر كانوا في حرب السودان كناية عن متفرجين .
وما حد قاتل غير المصريين . والشاهد على ضعفنا
يا كتشير . هوان مع كثرتهم بضمضمهم البور - قال
كتشير - ما تخافني طالما عندنا اموال . ما يتقصناش
رجال - قال المستر بول - انما ما بقاش عندنا ضباط يا
جنرال . فتوهم توخرهم اهل الترنفال - قال كتشير -
ضباطنا عديدة في وادي النيل . الواحد منهم اكبر من الفيل
- قال المستر بول - انما اذا خلعتم من مصر يقوموا علينا
الاهالي . ويكرثونا من وادي النيل - قال كتشير -
خفي عليك في بطيخة صيني من الجهة دي يا غمران . دون
اولاد مصر كلهم جديان . وحكامهم مبوطين ما وكدكن
الاعيان والدوات . لانا بنحشي جيوبهم جنيحات .
ومن خصوص اهل الترنفال . من صبرنا . اقيمهم لك
ناد ورجال . وحجائر والفضال . واني ذكرتهم من الدنيا
يا حبوب . وتصيح افرقا كلها ملكنا من الشمال للجنوب .
رغما عن انفس الدول الافرنجية . المصريين حطيناهم في
الجرب والبور جزا لهم تربة انكليزية
هذا ما جرى من الكلام . بين كتشير وبول اللام .
وان انظر يا قاري الرسم الثاني . واسمع مني يا لطف
خلدك . حديث البيون الخزية . مع اللورد روبرتس
الى عاملين له زفة وزينة
قالت البيون للورد روبرتس - بد فجرة يا اللورد بلد
كبيرة . لان الموكب والزينة الى عاملهم لك الحكومة
الانكليزية . دي ما تتحقق يا جندي من قباط من
اربعة وعشرين . احنا بنهملكك ونجلك لكيد المدوين .

عده باريس في ٤ رمضان المبارك سنة ١٢٨٠
- سفر ووصول
ما اخذك يا قاري يا سيد الفحول . باذن القصور سامك
بتقول . المقالة دي لاشك مبنية . على سفر روبرتس
من الترنفال ووصوله الى العاصمة الانكليزية . نظرك
في محله يا حضرة القاري . ما اركان بدون ايضاح بتفهم
افكار . نعم هذا موضوع المقالة دي يا صاح . الي بها
راج افترلك رسوما في الملاح . بقي شرفهم بنظرة يا قرة
العين . وقل لي ما ذا فهمت من الرسمين . نعم الرسم
ده الي على الشمال . ده شئ حصل في بلاد الترنفال .
والرسم الي على اليمين . مصور فيه الي جري في بلاد
الحرا الطاميين . عفارم عليك وفي الرسم الاول العسكر
الانكليزية . من شدة ضرب البور فيهم صجوا في حالة
ردية . ولاتنين الي بيتشاجروا دول كتشير الجزال
والمستر بول انذل الانزال . والرسم الي على اليمين . صورت
فيه يا سيد المارفين . البيون الحجاز الشطط وحولوا
الازملا والاريا . والي بتخاطبه ده اللورد روبرتس
قائد عسكر الانكليز اللام . ولان خلتني تخفك يا
قاري يا عزيز . بترجمة ما سمعته بالانكليز . من الكلام
والحديث . الي جري بين كتشير الفدار ومستر بول
الخبث . وبين البيون الخزية والجزال روبرتس
المهايص . الحاصل راج ابلغك مخاطبات الاربعة
اشخاص . فبتدي بالرسم الاول وهو الي على اليسار
الي فيه المستر بول البري والجزال كتشير الي صبح
رسمه عار . انما اسمح لي يا حضرة القاري . اترجم
لك كلامهم الانكليزي بعربنا الجاري
قال كتشير - مالي يا بوا ليدبل اركان غضبان هي
الطة غررت يا سيد الجديعان ؟ - قال المستر بول - كيف
ما اغضبني يا حضرة الجزال . لما اركي اللورد روبرتس
قائد عسكرنا الابطال . سا فر لندرة وخفي الشملي بطي

ولاجل ما نترعينا وفضيحتنا . على انهما في الترنفال
وكسرتا . اما انت رجعت لنا بالهم . يدريك ما لي منها
الدم . دم الاربابا اثنى الاشقياء . قال لها اللورد
روبرتس . الخروبايات ما تعلمشي من غير قتل رجال . من
غير تسريض يملكشي تعلي حجة عال ؟ - قالت البيون
- ما اقبحك تهرز وتضحك وانك تبتدب وتبكي
ليل زهار - قال اللورد روبرتس - كيف تبكي ويرقها
مكمل بالانتصار ؟ - قالت البيون - استحي استحي يا
لورد ما تقولشي بالكلام . قالت قوم صغيرة بامة كبيرة
وده حرام . انتصرت على الجزال كروخ يا لورد باربعين
الف مضارب . وهو ما كان يحكم الادعي ثلاثة الاف
محارب . يعني كل اثني عشر انكليزي ضد بوير واحد يا
للعار - قال اللورد روبرتس - قولي الي تعجبك الحاصل
كان لنا الانتصار . بقي افرشتي حبتين لا اذكر عن
قريب . تشوفي منظر عجيب . وهو ان اقربنا تصب ملكنا
من الجنوب للشمال . مصر والسودان والحبش والترنفال
- قالت البيون - بلا فترات مثل الصياد . الي
يسع جلد النمرقبا يصتاد . الحبش بعيد عن شنيك يا
جنرال . وكذلك جمهوريتي الترنفال . ما تاش سام
اخبارهاك . دول اتوير يضرلونا ضرب هلاك -
قال اللورد روبرتس - انا عمري ما رايتك كده شفوقة
على الاعدادى - قالت البيون - ما نيش شفوقة عليهم
انا شفوقة على اولادي . الي ما خلوش منهم البوير . لا كبير
ولا صغير . قتلوا منهم خمسين الف ضرام . اتقري اللورد
ما تركوه عاكرا من الارامل والايام - قال اللورد
روبرتس - نصبرهم باعظم تقية . وهي بانطيمهم من
كنوز المعادن الذهبية - قال ابونظارة - هذه
افكار روبرتس وكثيرة . لب ذهب المعادن وفاء
البوير . دعنا يا قاري من الانكليز وسيرتهم الرية . ربي
يخلص من مخالبهم ديارنا المصرية

المولد السيد اثناساها

بلغنا بان عددنا الاخير . الي رسمنا فيه هذا المولد
الخطير . وما فله الصني والهندي اصحابنا غيظا في
المتربول . وجد في الماكرك المحروسة اعظم قول . نصر
الله مولانا السلطان . وبارك في ام آل عثمان . اما
داكم ابولولي وعبد الحميد . القيت خطبة ليلة
هذا المولد السيد . حضرها جم غفير من الاكابر والعيان .

اظهرت فيها مناقب ومجادل خليفةنا الاعظم على الثان .
وجرايد الترك والعرب وفرنسيس . مدموها بدم نفيس .
ورلسها شيخ مدينة « سو » اخبر عطوفة ابراهيم بك
باش تشريعي الماين . بنجاح خطبتي وباستحسانها عند
الحاضرين . فرد عليه . عطوفة الكبر المومنا اليه . بتلوف
شاهالي . لطيف المعاني . اخبره بقول واستحسان الخطبة
والتراني لدى جلالة مولانا السلطان . لحصل هذا التلوف
اهمية . في الدواير السياسية والعلمية . والجميع دعوا بالفر
لامير المؤمنين . خليفة رسول رب العالمين .
ملك الزوان وشقيقه على الثان .

رسم في جرايدنا السالفة ياخذون . رسم السيد محمد ملك
الزوان . وقراءتم حولها سيرة اللطيفة . وذكر صفاته
الشريفة . واطلتم في جرايدنا ايضا على محاسن شقيقه
السيد حسن المعروف بسيدنا عندا فرنسيس . امير لطيفنا
الجليس . فهو الذي حضر خطبتنا ام عشر لغات . ونطق
في اثناها مقالة من افصح المقالات . ثنى بها على
الدولة الفرنسية . وعلى جيوشرها الجارة وقوتها البحرية
فلغنا بكل فرح وسرور . ان الدولة الحسية التمت
عليها بيشان « الجون دونور » . فنرى جناب السيد
محمد ملك الزوان . واخيه السيد حسن ابوالشيمان
احوال مصرنا المحزنة

اشيع في هذه الايام بغرم نظارة داخلتنا على تعيين
مفتشين انكليز للمدريات اي لكل مديرية مفتشا بقبة
ينازع المدير في السلطة وان شئت حدث وارجح بان
المدير بجانبه يكون كخشة سدة لا حرك لها البت فقط
عليه يضع افضاره زعما عنه سوى كان راضي او ساخط
ضا جرع على التوقيع ان الله وانا اليه راجعون . الختم
يا قوم هذا الخول . وهذا التقاعد والثقاعس الذي
اوردنا موارد الذل والهوان حتى تم هذا الاستبداد
الاعمى تاملوا الصوت الشعب الي في ممالك الغرب صوت
قوم ابطل احياء عرفوا واجباتهم وما لهم وما عليهم صوت
بفوة حسارته يقلب الوزارات صوت تخشاه الامم لا
تقدر الممالك ان تاتي بعمل ما الا ان كان راضي عن
لما انا مجارون الغربي في تقاليد وعوائده الذميمة
وتكون له وحده التلم تقلدون اجنبي في ملبوسه
في زيه في حديثه مثل قول بون سوار بون جور
قوردي . قورسيه . هذا الكلام الذي لا يجدينا بشي

telles ardeurs que l'assistance enthousiasmée, l'acclamait frénétiquement. Puis il a prouvé par des documents historiques que les rapports amicaux des Français et des Ottomans ne datent pas d'aujourd'hui, mais depuis des siècles : Charlemagne et le Calife Haroun-er-Rachid, François Ier et Bajazet Napoléon III et Abd-ul-Medjid, étaient amis, ainsi que le sont le Président Loubet et le Sultan Abd-ul-Hamid. Il parla ensuite des progrès de la civilisation dans l'Empire Ottoman et de l'heureuse influence de la littérature, du commerce et de l'industrie de la France dans les pays de l'Orient, et termina sa conférence en exposant six belles aquarelles représentant des scènes, des mœurs et des coutumes orientales qu'il expliquait d'une façon charmante. Inutile de dire que les noms du Chef d'Etat de la France et du Souverain de la Turquie ont été très applaudis et le conférencier vivement félicité.

« Le cheikh Abou Naddara a voulu que sa conférence profite aux écoles de la ville de Sceaux où il venait de remporter un si grand succès. Il donna son turban à deux jolies demoiselles en leur disant : « Rapportez-le plein de pièces de vingt francs ».

« Il y a eu quelques pièces de vingt sous et beaucoup de sous au profit des écoles communales. »

« Bravo, Cheikh. Nous l'attendons à Beauvais. »

« Nous sommes sûrs d'avance que bientôt la cité de Jeanne Hachette te fera un bel accueil. » A.-N. PARTHENIS.

Cette conférence n'a pas empêché le Cheikh d'assister à la brillante réception de l'Ambassade impériale Ottomane à Paris et de présenter ses hommages et ses félicitations à S. Exc. Munir Bey, notre sympathique ambassadeur, et de le remercier de l'insigne honneur que Son Excellence a daigné lui faire en accordant son haut patronage à cette conférence, dont le but est de rendre de plus en plus vives les sympathies franco-ottomanes.

L'accueil de S. Exc. Munir Bey à ses nombreux visiteurs était si cordial et si charmant que l'éloge de ce digne représentant de S. M. I. le Sultan était dans toutes les bouches.

La conférence du Cheikh ayant eu lieu le même soir que la fête ottomane de notre cher confrère et excellent ami M. Nicolaïdès, il n'a pu, à son grand regret, y assister; mais il a appris par les journaux et par des amis qui y ont été qu'elle a eu un succès sans précédent. Toutes nos félicitations. Le déjeuner familial qu'offre à pareille fête le Cheikh a été, comme toujours, très joyeux. Voici le télégramme que notre directeur a reçu en réponse au sien, où il priait S. Exc. Ibrahim Bey, Grand-Maitre des cérémonies, de déposer aux pieds du Trône impérial ses sincères félicitations et de faire connaître à S. M. I. le Sultan l'heureux succès de la conférence qu'il a donnée en l'honneur de l'anniversaire de son auguste naissance.

Cheikh Abou Naddara, 43, rue Richer, Paris.

De Yildiz, 1670 — 38 — 10, 7 h. 50 S. G. R. D.

Sa Majesté Impériale à qui j'ai soumis votre télégramme à l'occasion de l'anniversaire de Son Auguste naissance, daigne me charger de vous en exprimer Sa Haute satisfaction. IBRAHIM.

Que S. Exc. Ibrahim Bey, le grand-maitre des cérémonies de S. M. I. le Sultan, veuille bien agréer les sentiments de profonde reconnaissance du cheikh Abou Naddara pour l'empressement que Son Excellence a mis à lui communiquer la réponse impériale. Que Dieu accorde à Son Excellence le bonheur qu'Abou Naddara lui souhaite. ABD-UL-HAMID HILMI.

Récompenses méritées.

Voici deux nouvelles qui vont réjouir tous nos amis d'Afrique et d'Asie. Sa Hautesse Essayed Mohammed, sultan d'Anjouan, et son frère le prince Saïdina, viennent d'être décorés de la Légion d'honneur, en récompense de leur amour pour la France et de leur dévouement à son gouvernement. Nos lecteurs connaissent ces princes comoriens; ils ont vu ici le sympathique portrait de S. H. Essayed Mohammed et lu son intéressante biographie. Nous avons aussi, en son temps, reproduit ici les justes éloges que nos confrères français et étrangers ont fait de l'éloquent discours que S. A. le prince Saïdina a prononcé en présidant notre conférence en dix langues à l'Exposition de 1900. Dans ce discours, qui lui fait honneur, le prince Saïdina a démontré que la France est la seule puissance occidentale amie de l'Islam, et il a célébré l'héroïsme des soldats français à côté desquels il a combattu à Madagascar. Il a terminé son allocution par l'éloge de l'armée française dont il venait de suivre les grandes manœuvres et admirer la brillante revue du 14 Juillet. Il a terminé par des vœux pour la grandeur et le triomphe de la France.

L'accueil cordial de M. le commandant Binger, l'éminent directeur des affaires de l'Afrique au Ministère des Colonies, a fait au prince Saïdina, que nous avons eu l'honneur de lui présenter, prouver une fois de plus la bienveillance et la sollicitude du gouvernement de la République pour les rois et les princes des pays du protectorat. A. N.

Sur la proposition de S. A. le prince Malcom Khan, le digne représentant de S. M. I. le Schah à Rome, nos deux amis Chesnel Bey, secrétaire général et délégué de Turquie à l'Exposition universelle, et le docteur Mirhan Kamadjan, le sympathique médecin de l'ambassade impériale ottomane à Paris, viennent d'être promus au grade de grands officiers du Lion et du Soleil. Nos sincères félicitations. A. N.

Conférences du Cheikh Abou Naddara

(19e et 20e DEPUIS JANVIER 1900)

La 19e conférence est celle que le Cheikh a faite à Sceaux en l'honneur de la fête de S. M. I. le Sultan et dont nous avons rendu compte plus haut. La 20e conférence, c'est à la fête de l'Estudiantina du Parc Saint-Maur qu'elle a eu lieu. Voici ce qu'en dit notre confrère, le Voltaire, après avoir décrit cette brillante soirée :

« Le cheikh Abou Naddara a fait une conférence sur la femme orientale, le progrès de son instruction, la chasteté de ses mœurs et la beauté de ses vertus.

« Telle est, Mesdames, la femme orientale en général, et ottomane en particulier, a dit le conférencier en terminant. Est-elle digne de votre sympathie? »

« Un tonnerre d'applaudissements a répondu à cette question. »

ربما يجعل الامان تحت قرونا ويذروا بنا بناني انهم فالبار
البنار يا اقوام لتخلع قنا هذه الافعال النضية هيا لتجاهد
الاتحاد يد واحدة لنرفع حنا جيوش الضاد هودة الليما
الغجار الخلدلين وكفانا ما قد مضى

الدهيا بني الاوطان نسج
فلا نرجوا لوطنا مقامنا
تموطننا يسززه القام

وانا فهدا المقام لانريد ان يتقادحوا سودا البناء بجد الحام
مكلا بل بالسان وقوة الدليل والبرهان وجميع ممالك الارض
قاطبة تمدا لينا يد المساعدة حتى ما ترى منا رافعة ومناضلة
على مقوتنا المقدسة التي هضمتها ما وسبلنا دولة بريطانيا

اتحدوا لرفع طامتنا لدولتنا العلية وذلك على السنة وقود
اما مخلصين وكذا لباقي دول الغرب ارمادا نستقر ليدتنا
هذا ؟ انظروا المصالح الادبية تجدون موطنها الكبار
هم من السادة الانكليز والفاينيين على زمامها ايضا هاهم
يرفون خمين اوسين موظف مصري من ارباب المايدوك
الكيرة ويضمون بلادهم عنهم موظف واحد انكليزي يتم
رايته بمقدار مائة تقريبا من صودا التصاد الماكين

مثلا فملوا ذلك في مستحذي الدائرة السنية وغيرها
من مصالح الحكومة . انظروا على من قايس على شركات
مصر التجارية والزراعية ايسهم ؟ اناللة . وفي القدر
كفاية لقوم يميلون وبمشيئة الرحمن سمود للكتابة
في هذا الموضوع في فرصة اخرى فتمون اوسع مجازا من هذه
الفرصة في جرايد ذاك الشرم النور والبارع المفضل
والعثماني الحرسدي ومودي الشيخ ج . سائقا ابونظارة
لان هذا الفاضل اوقف نفسه لخدمة الحقيقة والمناضلة
عن مهضوي الحقوق وجارده مشروعة عند الامم الغربية
والله الموفق الى سواء السبيل

قال ابونظارة - مقالتك عال الحال ودرستك انرا تمجيد
قرانا الكرم لما فيها من حب الوطن والحرية والمرحوم
لطيفه اتحافنا بمثلها انما رحياني عندك ما تمدهنيش
لان والدك ابو عبد الحميد ما يستحقش من ثناك الجميل ولد
واحد فخامة والسلام خير ختام
صفات سلطاننا الجليلة

اسمع يا صام . مدح جريدة القدام . في من لادم مصباح
ولادغرو فقد كان المولد السيد الشاهاني يوما مشهودا .
وعيدا مسودا . وتذكارا مجيدا . وطالما حميدا . حيث
اشترقت في مثل شمس المدالة . وبرزت فيه النوار الحكمة
والسيادة . وتداولت في خلافة انجم الاميد والسعادة . وهبطت
من سماء اسرار الجلالة على دار الكعادة . يوم تلقاه الثمانيون
بالفرح والسرور . واستقبلوه بالجان الطرب والحبور .
وهنا به ابضهم بوضا بالسنة الدعاء والشكر اذ البسهم
حلية المجد وحلة الفخر وتغالوا باقناله خيرا عظيما .
وسجوا المديح تسبيحا عجا . كيف لا وقد انعم عليهم بولود هو
لسادة اللطفة عنوان دهر سيد وامير و سلطان .

جريدة الانكار العتانية الضراء
تشرفنا بورودها وبطالمة مقالاتها القريدة وبافكارها الحميدة
وبنه تعالى لنقل جملة منها في عددنا القادم (ابونظارة)

Je te donne congé, vieille Muse chérie ;
De beaucoup de repos, tu dois avoir besoin.
Va donc passer un mois dans ta belle patrie
Où les enfants du Nil auront de toi grand soin.
Car voilà vingt-trois ans que dans l'exil tu chantes
Turquie, Egypte et France, amours de notre cœur
Et par le londre son de tes notes touchantes
Tu leur fais trouver grâce aux yeux de l'auditeur.

Va, Muse, et mon salut présente à tous mes frères ;
Dis-leur que ton poète attend dans son exil
Qu'ils aient chassé du sol les troupes étrangères
Pour rentrer triomphant et voir libre son Nil.
Mais avant de partir pour le Caire, souhaite
Un bon dix-neuf cent un à nos nobles lecteurs,
Que leur bourse soit pleine et leur santé parfaite
Et tous, réalisés, les désirs de leurs cœurs.

A. N.

Le départ de Lord Roberts du Transvaal et son arrivée à Londres.

LE DÉPART

Lord Kitchener. — Tu me fais peur, John Bull ; tu as l'air furieux.
John Bull. — Oh yes ! Je suis furieux contre Lord Roberts, qui nous plante là avec les Boers sur le dos et s'en va à Londres.

Lord Kitchener. — Mais ne suis-je pas là, moi ? Comme j'ai vaincu les Soudanais, je vaincrai les Transvaaliens.

John Bull. — Tu avais les Égyptiens, mon cher, qui sont de valeureux guerriers, cela soit dit entre nous. Tu as perdu dans ta glorieuse campagne soudanaise deux soldats tués, et dix blessés. Voilà tout, je parle des Anglais, car les morts innombrables de cette guerre là ont été des Égyptiens et des Soudanais, tandis qu'ici c'est différent ; nous avons déjà perdu cinquante mille Anglais ; et ceux qui restent, regarde-les, ils sont presque morts.

Lord Kitchener. — La Grande Bretagne ne manquera jamais d'hommes pour la défendre. Avec nos brillantes Guinées, nous aurons des Européens, des Africains, des Asiatiques et même des Américains qui se battront sous nos glorieux drapeaux.

John Bull. — Mais il nous faut des officiers britanniques pour les commander et Goddem ! nous n'en avons plus, car ces satanés Boers, si habiles tireurs, les ont tous canardés. C'est malheureux à dire ; mais nous parlons entre nous.

Lord Kitchener. — Nous avons encore quelques officiers dans la vallée du Nil.

John Bull. — Mais si nous les enlevions de là, les Égyptiens et les Soudanais se soulèveraient, Milord.

Lord Kitchener. — N'aie pas peur, mon cher. Les enfants du Nil sont des moutons et leurs ministres et gouvernants sont contents de nous. Nous les payons bien. Quant aux Boers, laisse-moi faire, ô John Bull, je les exterminerai tous, hommes, femmes et enfants. Ils disparaîtront de l'Afrique. L'Angleterre, malgré toutes les grandes puissances, aura son Empire Africain. Les Égyptiens et les Soudanais sont déjà dans le sac et les Boers seront bientôt dans la tombe.

L'ARRIVÉE

Albion (en deuil). — Le chaleureux accueil, les acclamations enthousiastes et le triomphe du vainqueur que le gouvernement britannique te fit faire pour cacher sa honte et vexer les Puissances, tu ne les mérites pas, ô Lord Roberts, car tu nous reviens les mains ruisselantes de sang innocent.

Lord Roberts. — On ne peut pas faire la guerre sans perdre des hommes, ô mère Albion. Poux-tu faire des omelettes sans casser des œufs ? (il rit).

Albion. — Homme sans cœur et sans entrailles, tu plaisantes et tu ris, tandis que la Grande-Bretagne est dans les pleurs.

Lord Roberts (en colère). — Mais je ne pouvais pas gagner des batailles et remporter des victoires sans morts ni blessés.

Albion. — For shame ! Et tu oses me parler de tes batailles et de tes victoires. Tu as fait battre un petit peuple par une grande nation. Il t'a fallu 40 mille hommes pour prendre le général Kronje et ses trois mille intrépides soldats.

Lord Roberts. — Sois donc positive, ô mère Albion et réjouis-toi de voir les fils maîtres de l'Afrique du Sud.

Albion. — Ne vends pas la peau de l'ours avant de l'avoir tué. Les deux Républiques Sud-Africaines ne nous appartiennent pas encore. Il faut d'abord vaincre leurs héroïques défenseurs qui nous font subir de sanglantes défaites.

Lord Roberts. — Mais je ne t'ai jamais vue, ô Albion, si magnanime, même pour les nations amies. Comment se fait-il donc que tu sois si tendre pour les Boers et que tu les défendes.

Albion. — Je ne les défends pas et je ne suis pas tendre pour eux. Je déplore cette guerre, qui a jeté dans le deuil et dans l'affliction tant de familles britanniques. Regarde, Milord, les milliers et milliers de veuves et d'orphelins qui pleurent des pères, des maris et des frères.

Lord Roberts. — Ils se consolent par l'or des mines transvaaliennes, qui leur sera distribué.

ABOU NADDARA.

L'HEUREUX ANNIVERSAIRE

de la Naissance de S. M. I. le Sultan.

Notre cher Directeur a eu une idée lumineuse pour célébrer utilement la fête de notre Auguste Souverain. Il a fait une conférence à cette occasion et il a démontré à plus de 600 auditeurs que l'amitié des Ottomans et des Français est séculaire, que l'entente de leurs gouvernements est cordiale et que les relations entre S. M. I. le Sultan et S. Exc. le Président de la République sont très amicales. Nos aimables confrères français ont annoncé cette conférence et en ont rendu compte ; nous les en remercions sincèrement, et des nombreux journaux que nous avons devant nous, nous en prenons un au hasard et le reproduisons. C'est le *Nouvelliste de l'Oise*. Voici ce qu'il dit de cette conférence :

« Notre correspondant occasionnel de Paris nous envoie un long compte-rendu de la conférence de notre cher confrère et excellent ami, le cheikh Abou Naddara, à Secaux. Le cadre restreint de notre journal ne nous permet pas de publier *in extenso* l'article intéressant de notre aimable correspondant parisien, nous nous bornerons donc à le résumer en quelques lignes.

« Le cheikh Abou Naddara, qui se dit plus riche en patries que n'importe qui, ayant l'Égypte pour sol natal, la Turquie pour pays d'amour et la France pour patrie d'adoption, a célébré l'anniversaire de l'auguste naissance de son Souverain Ottoman d'une façon originale, mais très utile. Il

a fait en l'honneur de cette fête impériale, une conférence sur la Turquie et la France et l'amitié séculaire qui les unit.

« La salle des fêtes de la mairie de Secaux, où cette conférence franco-ottomane eut lieu, était pavée et ornée de fleurs pour la circonstance. M. le docteur Reddon, adjoint au maire, présidait. M. Château, maire de Secaux, et plusieurs conseillers municipaux étaient présents, et plus de six cents personnes étaient venues pour voir le Cheikh, vêtu de son riche costume national, la poitrine couverte de décorations d'Orient et d'Occident, et pour entendre son langage si poétique et si imagé.

« La fureur de Secaux a ouvert la séance par la *Marche Hamidieh* et le *Marseillaise*, que l'imposante assistance a entendues debout. Puis, le docteur Reddon a prononcé une allocution où il a fait l'éloge du cheikh Abou Naddara qui, par la plume et par la parole, ouvre le cœur des peuples d'Orient et d'Occident aux douceurs de la fraternité. Il a parlé de l'estime qu'ont pour lui les monarques de l'Islam et les souverains et chefs d'Etat des pays de la chrétienté. Notre conférencier, a dit en terminant le docteur Reddon, est aimé par le Président de la République et par S. M. I. le Sultan, car ils reconnaissent son affection pour leurs peuples et son dévouement pour leurs gouvernements. Ce discours a été chaleureusement applaudi.

« Le Cheikh commence alors sa conférence qui a duré une heure et demie. Il a glorifié la France et célébré ses fils magnanimes et généreux, en prose et en beaux vers français. Il n'avait pas même de notes sous les yeux ; il improvisait. Il parlait debout, d'une voix douce et sonore. Tantôt il faisait frémir son auditoire en racontant les atrocités que les fils de la perfide Albion commettent partout où ils se trouvent, tantôt il réjouissait ses auditeurs en chantant leur beauté et leur grâce. Il parla des Boers et de Krüger avec une

Le Gérant : G. LEFEBVRE

1900

1900, l'année de la grande et merveilleuse Exposition, qui a réuni à Paris toutes les nations, a été une année de travail et de succès pour Abou Naddara; désormais sa réputation est faite dans les quatre coins du monde.

Pour récapituler les événements de cette grande période, nous n'avons qu'à feuilleter la collection de nos trois journaux pour 1900, en commençant, suivant la mode arabe, de droite à gauche.

Nous trouvons d'abord le récit de l'accueil si gracieux et si flatteur qui fut fait à Abou Naddara par S. Exc. M. le Président Loubet, à l'Elysée, et par S. M. I. le Shah de Perse, à Contrexéville, et plus tard à Paris. Rappelons en passant le témoignage de haute faveur et les distinctions que notre Directeur a reçues du Souverain Persan.

Un autre grand succès pour Abou Naddara a été ses conférences dans les réunions philanthropiques, les séances littéraires, les fêtes et banquets, et, surtout à l'Exposition, où il fut littéralement porté en triomphe par ses auditeurs. Le couronnement a été la brillante conférence donnée dernièrement à Secaux, devant un auditoire considérable, à l'occasion de l'anniversaire de la naissance de S. M. I. le Sultan.

Son ode en six langues et sa conférence en dix au Trocadéro ont eu un retentissement énorme dans tous les pays civilisés et ont été signalés par toute la presse internationale.

Soixante mille exemplaires de nos journaux ont été distribués dans les pavillons de Turquie, de Perse, d'Egypte, d'Algérie, de Tunisie, du Maroc, du Soudan et du Congo. Dans ces numéros, le Cheikh a glorifié la France et célébré les Français en parlant aux Orientaux; réciproquement il a fait apprécier à ses auditeurs européens les mœurs, les usages et la culture intellectuelle de l'Orient. Ses écrits et ses discours lui ont valu les compliments et les félicitations du Palais de l'Elysée, du Ministère des Colonies, de plusieurs rois et princes musulmans, d'hommes d'Etat turcs, persans et africains.

En envoyant nos bons souhaits à tous nos lecteurs, nous formons avec eux le vœu que le XXme siècle débute aussi brillamment qu'a fini le XIXme siècle.

HADJI EL H'SSEN.

سلامي عليك يا حضرة الفاري . يا مطلع على جرائدي
و داري لجباري . اهدي اليك شكري على اقوالك
الرفيعة . في خطابك الانيقه والفاظك البديعه
مدحا في جرائدي الشريفة . وفي عريتها الدارحة
المصريه . وان لم تكن مقالا في الوطنية . ورسوما في
الرونيه . وعباراتي المسليه . اهلا لاغتناء لك
المرصيه . وامتدادك الاخويه . ولم ابلغ من
ذلك قيراطا من اربعة وعشرين . في جانب طرائف
اسانذتنا الشرقيين . ولكن هذا من فضل ربي
ما قد وجدته لديك ولديهم من القبول . وعساه
كما سخرني القلوب ان يرحمنا واياكم من المستربول
واليوم انتشر باهداء كرايا كرام . ما صدر من مجموع
جرائدي طول العام . نثرونه يا اخوان قد حوى نوادر
عجب . وصورا مطبقة على المعاني طرب . نشرها
لبسان الوز الانكليزي . لتكون عيضا للمستربول وشفا
من كل داء لانباء وطني العزيزي . وان تفضلتم بالسؤال
عني باساده كالعادة . فاقول اني في هنا وسعاده .
ولسيت ما من المصائب التي كانت كالبحر . ولم اطلب

من المولى سوى السستر الى اخر العمر . كما قيل في الامثال
السائر (النس الهه ينساك . وان افكرت
اضناك) هذا وان رقيم الوقوف على احوال جرائدي
الثلاث يا خلدان . فاقبل انهار لتجد رنما عن الف
الانجليز . طبع من الاعداد التي ترونها في هذا
الكتاب . مائة وخمسون الف نسخة تصفها اولوا
السياسة والكتاب . اما من قبل الخطب العلوية والسياسية
التي القيتها بياربين والبناد الفرنسي وفيه في عشرين
خطبة تمام . مدحا في صحفهم شرقا وغربا بصفا
القمام . وفي هذه الاعداد الوجيزه . نثرون دفعا
عن حقوق مصر العزيزه . وعن جميع اخواننا الشرقيين .
بلد الثغاة الى مله ولادين . لان الذين امنوا
والذين هادوا والنصارى . حب الجميع كاسنان واحد
في صدر ابي نظاره . هذا وانتم يا خلدان . بان مولانا
السلطان . بتعطفانه الشاهانية صبحني على الشان
ولقبني بشاعر الملك واشهرني جلالة شاه ايران .
وشرفني برفيع الوسمات . وحلا في بحمل الكرام
ملوك الرنجبار وبحره والبحريجه والهنزوان .

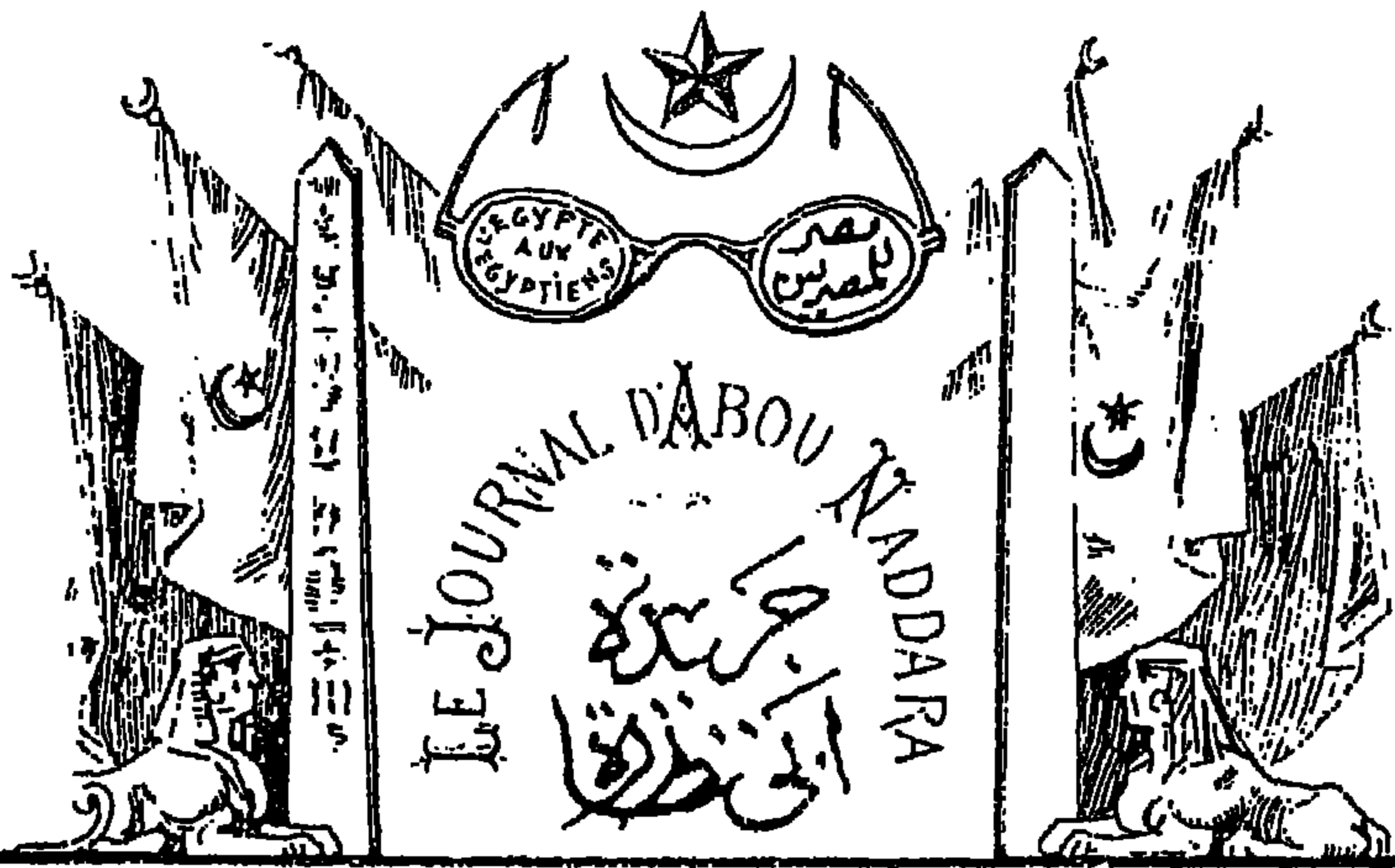

قيمة الاشتراك
في جريدة ابى نطارة
والتودر والمنصف وعلاواتها
عن سنة واحدة
فرنك ٤

النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة الخامسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. سبانوا بونطارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشه نرق ٤

فمن شدة غمها المكينة ببيد غم قلبها انشق. فماتت ودفنت
عليها الاهالي. وانا تحضرتها بمراثي فزاوية درجتها هنا في
جرائدي. لاني احترم المتوفي ولو كان من اكبر الاعداء.
وصدق من قال الضرب في الميت حرام. وفي الحديث الشريف
" انكروا امواتكم بالخير " فان قلت لي يا قاري يا مون شير
ان الملكة ما تعيش من امواتنا. اقول لك ان احبا يا عرب
المغو والساح من خصايلنا وعاداتنا. وغير ذلك ظم جور
الحكومة الانكليزية. ما هوش من الملكة لادن من وزارتها البقية
الحاصل مكاتي في لندن اخبرني بان عيد الميلاد ورأس
السنة كانوا على الانكليشمان. بميد عن السامعين اسود
من الرقت والقطران. كيف لا ومات لهم في حرب الترنفال
ستين الفا من الرجال. وصرفوا فيه مائة وستين مليون
من جنسها تم المال. يصعبوا على مكين. هذه معاقبة
رب العالمين

اختم بقى مقالتي يا بونطارة. بالدعاء لاجوائك مسلمين
ويهود ونصارى. ادام الله بقاهم. وما يمتنونه اولادهم.
يقظة الامم الشرقية. وقيامها على الدولة البريطانية.
تحفتم يا اصحاب الذوق السليم. في المدد دة برسم عظيم
شوفوه وتاملوا فيه ياسادة. تفهموه من غير تفسير
كالعادة. فالاربعة اشخاص دول الى على الجبل واقفين.
دول من انجب المؤمنين. وهم المصري والسوداني والهندي
والافغاني. ليتفرجوا على الجزال كشنير باشة الترنفال.
هريان هو وجيشه من خوفه من البوير الابطال. انظروا
يا اخواني كيف عاكر الانكليز بيدوسوا بعض وهم هاربين.
ذنبهم في رقبة حكومتهم مكين. اما الحديث الذي بين
اخواننا الاربعة جاري. لضيق المجال ما يمكن نشر نقله
هنا يا حضرة القاري. بقى اوضح لك مضمونه بكلام
مختصر مفيد. عن ثلاثين سطرا يزيد. فقط اسمع لي
بترك القافية. لانها لم يد غك بتعديني القافية.
مري يا مون شير او ثالك يوسير. زيجا يقول. المتربول

عدد ١ باريس في ١٨ شوال المحرم سنة ١٤١٨
عيد الفطر السيد. ورأس العام الافرنجي الجديد
اهدي اخواني الاسلام. اوفى التحية وازكى السلام. واقدّم
لهم تهاني كالدفاطر. على تذكركواكب ايام عيد الفطر.
والله تعالى ان يبيده بالسرور وصفنا الزمان. على خليفته
الاعظم مولانا السلطان. وعلى جميع ملوك وامراء واعيان
المؤمنين. حتى افرح لما اراهم بالفر والرفاهية مطمئين. حي
ووداري للامة المحمدية. ما يعمه الارب البرية. فاطلب
من الرحمن. النصر لمولانا السلطان عبد الحميد خان. ولحيي
مظفر الدين شاه ايران. ولصديقي ملك النجاشي علي
الثان. ولخليبي السيد محمد قرة عين امراء الزوان. ولصاحب
المملكة التونسية اعز الخلان. اللهم اقبل دعائي. وبلغني
قصدى وعنادي.

هذا واهني تباع سيدنا عيسى. وابنا سيدنا موسى. بالعام
الافرنجي الجديد. عام مبارك عام سعيد. اري فيه الشرق
مثما قلبي يريد. عام مبشر اهل الترنفال. بالحرية والاد
ستقلال. والهند والسودان ومصر. بالنجاح والنصر. لا
تقنط من رحمة المولى يا قاري يا عزيز. سبحانه وتعالى
قادر على خلاص وادي النيل من يد الانكليز. ربك فعله
حبيب. وفرجه قريب. والبرهان والدليل. على لطف ورحمة
المولى الجليل. هوان بعدما الانكليزي انتصر. والبوير انهم
وانسر بنا كسر المنصور. ونصر المنصور. بقى خلوا المتر
بول. يزعم من قرويه ويقول. فنت امة البوير وعلى معادلا
الذهبية. وضعت يدي القوية. كلام فارغ ما لموناف
ولا هوشاف. كذبة البنادق والمدافع. وبنادق الانكليز
وبدا فتم المال. خطفوها من يدهم شجاع الترنفال.
والجزال كشنير وعاكروا ياكلوا ضرب لما يشبعوا. وامام
البطال البوير يضطروا ويضطروا. واللورد روبرتس قائد
الجوش البريطانية. خلى الشطط يطي وهب على العاصمة
الانكليزية. هناك قابل ملكته فيكطورية وقال لها الحق

Les premières pages, écrites avec une précision toute militaire, sont consacrées à l'évaluation des forces belligérantes, ainsi qu'aux mouvements opérés de part et d'autre depuis la déclaration de guerre, jusqu'au jour où les troupes ottomanes et russes se heurtèrent devant Plevna. Le second chapitre nous montre les ennemis en présence. L'armée russe, dont les généraux se croyaient sûrs de remporter la victoire, plie et se disloque, sous l'élan merveilleux du soldat musulman, victorieux une fois de plus ! Osman Pacha est dès lors reconnu grand homme de guerre, et le Sultan lui envoie un télégramme de félicitations, ratifiées par toute l'Europe !...

La place nous manque malheureusement, pour donner une analyse quelque peu détaillée de cette étude magistrale. Tout serait à citer d'ailleurs, aussi bien les descriptions de combats et d'opérations stratégiques que les commentaires dont ils sont accompagnés. Il y aurait même à reproduire intégralement le récit de l'émouvante entrevue où le Tsar et le grand-duc Nicolas témoignèrent leur admiration au héros de Plevna !

En un mot, ce livre est de ceux qui « restent », c'est-à-dire qui unissent à l'intérêt du sujet traité, la perfection de la forme, et nous sommes heureux de pouvoir transmettre publiquement à Hakkı Bey, les plus vifs compliments de lettrés algériens, qui le placent dès à présent au premier rang des littérateurs arabes contemporains.

Alger, 11 janvier 1901.

Alfred LEMAÎTRE.

افكار « الافكار » في المتبول العذار

قد تنبأنا في عددنا الأخير . على جرنال الافكار الخطير .
ورأينا فيه اليوم مقالة عنوانها « ويديت الانكليز »
نحتف بجملتها منها القاري العزيز . وننتقي لصاحب الافكار
الجليل . النجاشي والفلاح والعمرا طويل . قال حفظه المولى
لوان الامة البريطانية نلت اننا ستال من وراء ظهرها المير
واستلها لحقوق الدم المستقلة كل ما نالت من انواع
الشقاء والخوار والخراب والدمار لما اقدمت على حرب
ولا تأت الكرب ولا حرضت لما هضت بعداء أو ماضية
بشقاء ولكن هو خطأ الضمير الذي اقتاد سائر رجال البطان
الانكليزي الى ان يعرضوا حكومتهم ومجدها وشرفها لهذا
البلد النازل متواليا والويلدات المنقضة بسرعة . بل هو
الطالع النحس . وسوء الاختيار وفساد التدبير هما الماملان
في استقطار امطار المصائب والفظائع والمآثم على الناج
البريطاني فدلوم ولا عتاب . ولوان اهل الطمع والشه
يدركون ان نتائج الشره تفضي بهم الى احط خصال الزمان
واخص اطوار الحيوان لتكروا الى الطمع جانيا . ولكن قدر الله
ان تكون الامة الانكليزية موضوع اعتبار الدم جمعا وفي
ارتباكاتها المظلمة وحرع موقفها السياسي والعمراني
مع اعدائها المحاربين فيها في كل ناحية من نواحي استمرارها
هذه العناصر المختلفة المعادية في سائرها للانكليز
ولكنها راضخة لاستعمارهم قد تارت وانضمت مع البوير
اولئك الرجال الشداء الذين برهنوا على انهم اكفاء
لان يحققوا نبوة بسمارك الألماني المبني بان سيقر
المجد البريطاني في جنوب افريقيا (الافكار)

بقي أدني راجح احاط بك يا قاري بلساني الدارج الاصطلاحي .
تارة بلدي وتارة فلاحي . سلك اودانك يا صاح . وا-
سمع افكار ابناء الشرق الملاح . اعلم اول كل شي بان اليد
عبد الرحمن امير الافغان نراه اليوم في غاية من الاستعداد
لمقاومة ما يتين الف الانكليزي وعساكره اسود يفصلوا الموت
على الفرار وعنده مهاج حربية عال مدافع وبنادق جبروتية .
الحاصل الفارس الانكليزي لما يشوق جندي افغاني من بعيد
يرمي سيفه ويندقته ويقول يا رجلي يا ملاح ويجري ما
يدري . فلذلك كلما طلبه الامير عبد الرحمن من حكام الهند
الانكليز يقولوا له سمّا وطاعة خصوصا الايام دي اللي
الحرب والطاعون يفضوا عاكرهم واموالهم . ومن جهة اخرى
السيد عي ديار امير الكردفان واقف على حدود السودان
بجيش جرار مترصد للانكليز الى حينهم في بلاده ولهم
يستولوا عليها . بقي بعدما افغاني والهندي والسوراني
شكروا فضل المصري الي بسحر جابهم في رتبة عين من
بلادهم لبلاد الترغال وبعد ما فرحوا بروية تصهرق
اعداهم والحالة الثيبة اللي صبحت فيها عاكر الانكليز
قال الهندي للافغاني بان حان الوقت على قيام الامير
عبد الرحمن لمرد الانكليز من الاقطار الهندية واته اذا
ما اغتتم الفرصة دي المظيمة ما يجد غيرها . كذا قال
المصري للسوراني بان دي صدفة احسن من ميعاد
لان اليوم عاكر الانكليز قليلة في وادي النيل وامير الكردفان
ممكنه يطردهم من البر ويخلص السودان ومصر من ظلمهم .
فالافغاني والسوراني جاوبوا الهندي والمصري وقالوا لهم
بان احب ما على الامير عبد الرحمن والسيد عي ديار نجاة
الهند وادي النيل من مخالب الفارين وهم منتظرين قيام
اهالي الهند والسودان ومصر على الحمر السلطتين عليهم
وهما حالا يتحدوا معهم وياعدوهم على محاربة الامة
البريطانية . وانا اري بان الحق بيدهم وان الواجب
على المظلومين مقاومة ظلامهم وحيشد . ينجدوهم
الحبايب . وقلبي يحدثني ان الامرد يصير لان
اليوم جميع الدم تمدنت وتهذبت وتعرف مالها وما
عليها فقد ترضى بالبودية بل تسى في حريتها لان
ربنا خلق الانسان حر متش اسير فيقطة الدم
الشرقية راضحة وقيامها على الدولة البريطانية
ما هيئش بميده . تميمش يا قاري وترى بلاد
الشرق كبلاد المغرب سعيدة
ابونظارة

chasser les envahisseurs de leur beau pays qu'Albion ruine et désolé. Ne dormez pas, ô mes frères, car l'heure de la délivrance va bientôt sonner. Regardez donc, regardez ces orgueilleux Anglais fuyant en déroute devant quelques bandes de braves Boërs.

L'Égyptien. — Quelle joie pour nous ! Les Boërs ont même envahi le territoire britannique.

Le Soudanais. — Ils coupent la ligne de retraite du général Kitchener, de ce scélérat qui faisait fusiller nos soldats prisonniers et assassiner les malheureux blessés. Bravo, les Boërs ! Ils menacent Capetown et Pretoria.

L'Indien. — C'est le châtiment qui commence pour cette nation égoïste et cruelle qui a étendu ses brigandages sur tous les points du globe.

L'Afghan. — Tu dis vrai ; car il ne se passe pas de jour sans que nous ne soyons pas obligés de lutter contre ces envahisseurs qui s'infiltrèrent perfidement à travers nos frontières et poursuivent leur marche vers Caboul.

L'Égyptien (sopirant). — Il n'y a de malheureux que moi, car le Soudanais peut encore défendre son indépendance ; il se passera de longues années avant que la domination britannique ait pu s'établir effectivement dans son pays.

Le Soudanais (à l'Égyptien). — Est tu ignores donc que Lord Cromer vient de parcourir nos contrées afin de préparer les moyens d'assurer son autorité.

L'Égyptien (au Soudanais). — Je suppose que vous l'avez bien reçu.

Le Soudanais. — Nous l'avons tellement assailli de réclamations, de plaintes et de pétitions, qu'il a dû se sauver précipitamment, bien convaincu que le Soudan n'était pas encore conquis.

L'Indien (à l'Afghan). — J'ai entendu dire que ton glorieux Emir importait une grande quantité de matériel de guerre et que cela déplaisait à nos gouvernants britanniques.

L'Afghan. — En effet ; mais notre vaillant Emir, que Dieu protège et conserve, a répondu très énergiquement aux observations malséantes de l'Angleterre, et il persiste dans sa politique d'obstruction contre les menées des envahisseurs.

L'Égyptien. — Ainsi, dans tous les pays, la voracité audacieuse et le sans-gêne britannique provoquent le réveil des peuples et les nations n'attendent plus que l'occasion pour secouer un joug intolérable.

L'Indien. — Sans parler de l'Europe tout entière qui se lasse de l'insolence et de la rapacité d'Albion. L'exemple du Transvaal a réchauffé tous les cœurs en montrant la fragilité de l'édifice britannique.

Tous (applaudissant). — Hourrah pour le Transvaal ! Que le siècle européen qui commence soit le siècle de la justice, le siècle de la délivrance pour les peuples opprimés par l'impitoyable Albion. Qu'il voie la fin de l'empire britannique. Amen !

UN DIPLOME D'HONNEUR.

Dans sa brillante distribution de récompenses, présidée par M. Decrais, ministre des Colonies, le Comité du Syndicat de la Presse Coloniale, a accordé un Diplôme d'Honneur à notre directeur le cheikh Abou Naddara pour les services qu'il a rendus à cette respectable association à l'occasion de l'Exposition de 1900.

Nos sincères remerciements à l'honorable Président et à l'estimable Comité du Syndicat de la Presse Coloniale.

LA RÉDACTION.

UNE INVASION

Nous recommandons à nos confrères et amis français la lecture de cet intéressant article que nous reproduisons du Courrier du Nil. Il plaide vaillamment la sainte cause de l'Égypte qu'Albion opprime et il attire à la France les vives sympathies des enfants de la Vallée du Nil. Tous nos compliments à son vaillant directeur M. J. Munier et à tous ses compatriotes qui dirigent si intelligemment les journaux français d'Égypte, qui défendent les droits de notre malheureux pays et de leur glorieuse patrie.

ABOU NADDARA

La présence sur le sol égyptien de MM. John Aird, Benjamin Baker et Frank Rhodes (frère de Cecil), sans compter d'autres personnalités apparentées au Foreign office, préoccupe quelque peu nos populations urbaines et rurales. Aujourd'hui que les journaux indigènes pénètrent jusque dans les plus humbles bourgades de l'Égypte, les moindres détails de la vie, sous leurs multiples facettes, sont connus et commentés par tout le monde. Et l'on tressaille, non de joie hélas ! mais de crainte. Quels moyens, dit-on, ces messieurs vont-ils encore inventer pour nous pressurer toujours davantage ? Car se sont là des noms qui sonnent comme les trompettes guerrières des régiments qui marchent à l'assaut des mines d'or du Transvaal.

L'Égyptien ne se fait aucune illusion : ce ne sont pas les réservoirs de M. John Aird qui vont inonder les campagnes et les couvrir d'un limon fertile, ce sont les campagnes au contraire qui vont inonder les coffres-forts des maisons anglaises exploitantes et les couvrir d'or. Après un réservoir, deux réservoirs, et ainsi de suite, ainsi que l'a dit sinon élogiquement du moins très clairement M. John Aird lui-même.

Et il en sera des réservoirs comme des passes d'Alexandrie, qui, malgré les millions absorbés, restent, comme avant, à l'état d'impasses. Vous verrez qu'avant dix ans, il ne se remuera plus un caillou en Égypte sans qu'on ne fasse appel à un entrepreneur de Londres. Cela, d'ailleurs, est dans le tempérament anglais ; tant qu'ils seront les maîtres, il n'en saurait être autrement. Beaucoup de nos lecteurs doivent se souvenir sans doute de ce richard anglais qui fit construire ici, il y a quelque vingt ans, une superbe villa. Il fit venir directement de Londres les plans, l'entrepreneur, les ouvriers, les pierres, le mortier, la menuiserie, etc. Tout fut anglais jusqu'au plus petit clou. C'est un toqué, disaient-ils. Non pas, c'était tout bonnement un anglais. A la même époque existait un juge, un Anglais toujours, qui jamais ne voulut passer sur le pont de Kasr-el-Nil, parce que, disait-il, un pont pour être solide

doit être calculé par pieds et par ponce anglais, non par mètres et centimètres. Et il ajoutait : « Je ne puis comprendre encore comment ce pont ne s'est pas effondré au moins cent fois ! »

C'est pour la même raison qu'il recommandait son Âme à Dieu chaque fois que son ministère l'appelait à Alexandrie : il lui fallait passer sur les deux ponts de Benha et de Kasr-Zayat, construits de la même façon que celui de Kasr-el-Nil, à la française, par conséquent calculé avec le système métrique. L'on comprend du reste qu'avec des Chinois de cette espèce, quand ils sont au pouvoir, les étrangers n'ont rien à gratter ; tout doit porter la marque de Londres. Et ils y sont au pouvoir. C'est pourquoi nous avons vu, nous voyons et nous verrons toujours des noms anglais de plus en plus nombreux à la tête de toutes les entreprises prometteuses de bénéfices.

Il y a deux ans, un Égyptien qui n'était pourtant guère anglophile, se consolait de la situation actuelle en supputant le nombre de millions que gagnaient par an le grand et le petit commerce par l'afflux toujours grandissant des touristes anglais. Un Européen lui répondit : Patience, vous voyez aujourd'hui des touristes, vous sentirez bientôt les tourments. D'autres Anglais viendront, qui sauront ramasser l'or semé en Égypte par leurs compatriotes.

Et Dieu veuille qu'ils se contentent du seul or anglais.

Cette prédiction s'est réalisée depuis ; malheureusement, comme le craignait cet Européen, avec l'or anglais, c'est l'or égyptien qui prend le chemin de Londres.

Il est donc facile de comprendre pourquoi les habitants de la vallée du Nil sentent un frisson leur passer dans les moelles chaque fois que débarquent des amis ou des protégés de M. Chamberlain, comme le trio : Aird, Baker et Rhodes. Pour eux c'est une invasion de « sauterelles rouges » cent fois plus malfaisante qu'une invasion de sauterelles ordinaires.

J. MUNIER.

L'AFFAIRE DE L'ILE

L'English est amoureux des îles, surtout de celles qui appartiennent à autrui. Chacun sait ça ; mais l'Anglais a une façon toute particulière pour s'en emparer.

Les exploits sont nombreux, il serait trop long de les énumérer ici ; contentons-nous donc de parler du dernier exploit de la vieille Angleterre.

Il y a dans la mer Rouge une belle île bien peuplée, contenant sept villages prospères ; cette île est à la Turquie, on l'appelle : Camaran.

L'Anglais, pour s'en rendre maître, ne part point en guerre, non, il s'en gèle bien, sachant pertinemment qu'il n'y est guère heureux, surtout en ce moment.

Donc, il se contente de faire dresser par des géographes à tout faire, des cartes sur lesquelles il désigne ladite île comme étant sa propriété, et le tour est joué.

Ces cartes sont fort répandues ici, on les trouve dans toutes les écoles, aussi bien dans celles du Gouvernement Égyptien que des particuliers.

Ah ! ce sans-gêne fait faire un beau tapage dans la presse indigène, puis on se demande ce que vont dire la Russie et l'Allemagne qui guignent d'autres bons endroits sur la route des Indes, si la prise de possession définitive suit ces signes nettement précurseurs.

Que les puissances veillent, car bientôt elles se trouveraient en face du fait accompli, Albion retirant rarement sa patte.

DE SAINT-BONNET.

Conférences et discours du Cheikh Abou Naddara (1er, 2e et 3e depuis janvier 1901).

Le Cheikh ayant promis, à l'Athénée de France, une série de conférences sur la littérature et les mœurs arabes, en a donné la première le 26 janvier, à l'issue du dîner mensuel de cette société littéraire et artistique. Il a parlé du Théâtre National qu'il a créé sur les bords du Nil en 1869 et 1870 et a amusé ses nombreux auditeurs par des anecdotes et des scènes humoristiques de ce théâtre qui est aujourd'hui très renommé et sur la scène duquel des artistes égyptiens et syriens représentent des comédies et des drames d'auteurs indigènes et des pièces traduites du français.

A la R. L. Clémentine Amitié, le Cheikh a fait un discours sur la tolérance des Musulmans et sur leur amour de la science.

Enfin, au banquet de la société Paris-Provence, présidé par Mme Elisa Bloch, la célèbre statuaire française, connue par tous les amis des beaux-arts, il a parlé élogieusement des Orientales, de leur instruction et de leurs sympathies pour les Françaises dont elles admirent la beauté, la grâce et l'esprit et il a levé en leur nom son verre aux charmantes dames présentes qui, par leur entrain et leur brio, rendaient brillante la soirée.

ABD-UL-HAMID HILMI.

DÉFENSE DE PLEVNA

par AZM ZADA HAKKY.

Un jeune et brillant écrivain, Hakky Azm Zada, vient de faire paraître au Caire, une relation détaillée de cette prodigieuse série d'actes héroïques, inscrits à jamais dans l'histoire sous le nom de « Défense de Plevna ». C'est la première fois, croyons-nous, que la noble figure d'Osman-Pacha a été aussi vigoureusement représentée en langue arabe, et que la conduite de ses admirables soldats pourra être appréciée autrement que dans des traductions par le monde musulman tout entier. Il est donc permis d'affirmer à l'historien que d'enthousiastes approbations accueilleront son ouvrage, en même temps qu'une vive sympathie s'éveillera autour de son nom.

Il est impossible en effet de ne pas éprouver une réelle émotion à la lecture de ce récit, plus captivant que n'importe quel roman, et dont le moindre détail a son intérêt.

La Mort de la Reine Victoria.

Sa Gracieuse Majesté a quitté cette Vallée de pleurs pour le Royaume des Cieux.

Son âme, plaise à Dieu, sera admise au séjour des élus.

Là, elle priera le Maître de l'Univers de guider Edouard VII, son successeur bien-aimé, dans le sentier de la rectitude et de le protéger contre les perfides conseillers qui ont noirci les dernières années du long règne de sa mère.

Victoria, morte, nous la respectons et sollicitons pour son âme le pardon céleste et l'éternel repos. Mais, vivante, nous n'avons jamais cessé de lui signaler les ignominies que ses ministres commettaient en son nom, souvent, peut-être, à son insu.

Nos journaux, pleins des récits des infamies de ses représentants civils et militaires, lui parvenaient, recommandés, tantôt de France, tantôt de Russie, tantôt d'Allemagne et quelquefois même d'Irlande, et les cris de détresse des peuples d'Asie et d'Afrique arrivaient à ses oreilles par les champions de la justice et de la liberté.

Que de lettres ne lui avons-nous pas écrites en sa propre langue qui nous est familière ! Elle les a toutes reçues. Oui, grâce aux puissants apôtres de l'humanité, elle les trouvait à la portée de sa main.

« Abou Naddara est un insensé, lui disait son entourage. Au lieu de faire aimer le gouvernement de Votre Majesté Britannique qui fait le bonheur et la prospérité de son pays, il excite, par ses écrits haineux, ses frères d'Égypte contre nous, leurs bienfaiteurs. » Et la défunte reine croyait ce que lui disaient ces courtisans impies.

Que Dieu ait pitié de son âme et ne châtie que ses ministres qui, en son nom, occupent, contre le droit des gens, la vallée du Nil et exterminent ses populations dans des guerres fratricides, dominant sur les Indiens et laissant leurs pauvres habitants mourir de faim par milliers, envahissent le Transvaal et brûlent ses fermes, tuent les vieillards, les femmes et les enfants et oppriment les Irlandais qui les enrichissent en travaillant pour eux comme des bêtes de somme.

Ce châtimement a commencé. Salisbury, Chamberlain et consorts sont maudits par leurs millions de compatriotes qui voient en eux les bourreaux de leur reine bien-aimée. La guerre inique et scélérate que ces ministres avides d'or ont fomentée au Transvaal a abreuvé d'amertume les derniers jours de Victoria. Les soixante mille Anglais qui tombèrent sous les balles des Boërs ont accablé de douleur son âme, et Lord Roberts lui a donné le coup de grâce.

Que le Très-Haut répande sur la nation anglaise en deuil la rosée de ses célestes consolations et fortifie le bras du nouveau Roi pour frapper les coupables qui conduisent la Grande-Bretagne à l'abîme et la couvrent d'opprobres.

Nous connaissons personnellement le Prince de Galles, aujourd'hui Edouard VII, roi et empereur. Nous l'avons vu au Palais Khédivial, en 1870, à l'inauguration du Canal de Suez ; nous avons causé avec lui et présenté nos hommages à la Princesse. Ils nous ont paru animés de nobles sentiments d'honneur et d'humanité. Les Égyptiens, grands et petits, les admiraient alors et les acclamaient.

Puissent-ils bientôt les célébrer et les glorifier en les voyant retirer leurs troupes d'occupation de la Vallée du Nil, dont elles ont ravagé les champs et désolé les populations.

Soyez, ô nouveaux Souverains de la Grande-Bretagne, roi de justice et reine de paix, et Dieu vous bénira.

ABOU NADDARA.

Dernier écho des Conférences du Cheikh Abou Naddara à l'Exposition de 1900

MINISTÈRE DES COLONIES.
EXPOSITION UNIVERSELLE DE 1900.

Mon cher Cheikh,

Au moment où va se fermer la Salle des Conférences de l'Exposition Coloniale, au Trocadéro, je suis heureux de vous adresser toutes mes félicitations pour la brillante série de conférences que vous y avez données.

En vous adressant aux indigènes orientaux de l'Exposition dans leur langue, vous leur avez rappelé leur pays d'origine et prouvé qu'ici, en France, on s'intéressait à eux et qu'on s'efforçait de leur rendre agréable leur séjour dans la capitale. J'ai pu les voir, nos Algériens, nos Tunisiens, les Égyptiens, les Marocains, tous ceux qui comprenaient l'arabe, assister en foule à vos conférences, qu'ils écoutaient avec la plus vive attention, et qu'ils applaudissaient avec entrain. Vous leur avez expliqué la France, et en particulier Paris et l'Exposition de 1900, et vous leur avez fait comprendre bien des choses qui, sans vous, eussent passé inaperçues à leurs yeux.

En somme, en leur faisant connaître la France, vous leur avez appris à l'aimer.

Du reste, c'est sous de hauts patronages que ces conférences ont eu lieu : M. le Dr Loir, commissaire de la Tunisie à l'Exposition ; M. Monteil, délégué de l'Algérie ; M. Saint-Germain, directeur de l'Exposition coloniale et sénateur d'Oran ; le prince Salina, cet autre ami de la France, et M. Charles-Roux, délégué des ministères des Affaires Étrangères et des Colonies à l'Exposition, qui, s'il n'a pu venir en personne, a tenu du moins à se faire représenter, ont tour à tour présidé vos conférences, et leur ont donné le haut appui de leur personnalité.

Ce que je souhaite, mon cher Cheikh, c'est que vous puissiez un jour réunir en une brochure ces intéressantes conférences, de manière à pouvoir les distribuer ensuite dans les pays de langue arabe : vous y développerez encore plus cet amour de la France, dont vous nous donnez personnellement chaque jour une preuve nouvelle, et vous rendrez ainsi service à la cause de la civilisation.

C'est en formulant ce vœu que je vous prie d'agréer l'assurance de mes sentiments cordiaux et de ma sincère sympathie.

Henri MALO.

PERSE

Une correspondance datée de Téhéran, 1er janvier, nous dit qu'à son retour à la capitale, S. M. I. le Schah a reçu les ministres étrangers présents à Téhéran et les chargés d'affaires. Le Schah a particulièrement exprimé au chargé d'affaires de Turquie sa haute satisfaction pour l'accueil grandiose dont il a été l'objet à Constantinople.

Quand tous les chefs de mission rentreront à Téhéran de retour de leur congé, le Schah leur offrira un grand banquet.

S. M. I. le Schah a commencé à écrire l'histoire de son récent voyage. Cet ouvrage sera traduit en français et publié à Paris.

Aux termes d'une décision du Schah, l'enseignement du français et du turc dans les écoles persanes sera obligatoire.

Le Souverain persan a demandé à S. M. I. le Sultan l'envoi à Téhéran de quelques officiers ottomans pour réorganiser l'armée persane.

بيان هذا الرسم في مقالة « نقطة الدم الرقية الح »

Le Réveil des peuples qu'Alblon opprime.

L'Égyptien. — Qu'ils sont habiles, les magiciens de mon pays. C'est grâce à eux que nous nous trouvons réunis sur cette colline pour voir ce qui se passe au Sud de l'Afrique.

Le Soudanais. — Spectacle réjouissant pour nous que les Anglais oppriment.

L'Indien. — Vous n'êtes pas les seuls, ô mes frères de la Vallée du Nil, qui gémissiez sous le joug infâme de la Grande-Bretagne. Mes

150 millions de compatriotes souffrent bien plus que vous de la domination britannique. Nous mourons de faim par milliers, tandis qu'eux mangent notre chair et boivent notre sang.

L'Afghan. — Vous méritez tous les maux qui vous accablent, car vous êtes des lâches. Vous supportez le despotisme britannique sans murmurer. Notre glorieux Emir Abdurrahman est prêt ; il attend que les Indes se soulèvent pour courir à leur secours, et, de l'autre côté, Essayed Ali Dinar, l'Emir intrépide du Cordofan, attend un mouvement en Égypte et au Soudan pour se joindre aux guerriers nilotiques et

النور

ومع جريدة الجنازة «دالتور» و«المضا» فرك ٢٦

قيمة الاشتراك سنوي فرك ١٥ تدفع سلفاً

يخبروا البلاد . ويهملوا العباد . قال لي بان خديونا المعظم
وزراء الكرم . اخبروه بان منذ حلول الانكليز صبحو المصيرين
اسعد الانام . فقلت له وكيله اللورد كرومير عزرائل وارينا .
هو الي يجبر وزرانا وافدينا . بان يقولوا لجلالته الكلام .
لمنع المجادلة والملام . وتحدثنا طويلاً في معاملة الدولة
الانكليزية . وجور نوابها في مستمراتها الشرقية . فترآي
لي بان احب ما عليه سمع شكاية المظلومين . بحضور وزراء
المجرمين . عندها طلبت من ربنا يلقه مراده . ويوري الملك
ظلم الانكليز في عباد . ففقت قليلاً من لومي وبمهاخت
بالتالي . ورايت في الحلام وراي الهندى والمصري والسوداني
واحد الاربعة امام الملك ادوار . وحوله السبوري وشامبلين
وزريه اكبار . فقال ادوار لاخواني الثلاثة عليكم الامان .
تكلوا بكل حرية يا جدعان . فقال له المصري كنا نجح قوي
الانكليز . قل لظلمهم على وطننا العزيز . انما الان بغضنا فيهم
جيم . كغضنا في الشيطان الرجيم . لانهم هم الي ظلموا
ورتبوا مذبحه اسكدرية . وهم الي حرقوها بدافعهم الخبيثة .
نعم انتم يا انكليز الي برطلمت المريان بالجنسيات . فتركونا
في اوقعة تل الكبير وهربوا بعد ما طيروا الجنجانات . اه
ان شئت يا ملكك تضم المبارة . اقرا حرايد الي نظارة . ترى
فيها عمال اللورد كروب والجنرال كشكار الذميمة . وما
تسبق لنا من المصائب المظيمة . ثم حكي له على طر ابناء
الوطن المستخدين . من المصالح والدواوين . ووضع انكليز
غشم في محلم . وفقرهم اليوم وذلهم . وبيع املاك البسات
والاسايل المصرية والترسحانات . واتشاد كرومير
واعوانه على هذه الخيرات . بنوكة وشراكات .
وغناوتهم من كل الايرادات . قنط وقال المت
شامبلين الدجال . الحق بيدهم سفكوا الدم وصرفوا

عدد ٢ باريس شهر ربي القعدة سنة ١٢٨١
نكون من اللسام . اذا ساعدنا الظلام
هذا هو يا اخواني . جواب اصحابنا المصري والهندي
والسوداني . الى اللورد السبوري الفريد . امام ملك
انكلترا الجديد . سمعت باوراني هذا الكلام . ليلة امس في
المسام . نعم ان حلام القطر كله فيران . وحلام الي نظارة
الانكليز . الحاصل علمت لم ياسادة . على حدي مقالة
فراوية كالعادة . وترجمتها باللغة الانكليزية . لرى الامة
الحراء البريطانية . ظلم حكومتها في الشرقيين . من هنادرة
وسودانية ومصريين . ومن الان فصاعداً بانه تعالى في
كل عدد من جرنالي . اكتب مقالة بالانكليزي للدفاع عن
شرقنا العالي . لان لسان داعيكم الي نظارة ياسادات .
يضرب بمشرفات . بقي يرجع مرحوبنا يا كرم . لما رانته
في المسام . وعلمت عليه في هذا الجرنال . بالفرنساوي والانكليزي
مقالتين لحوال . كذلك رسم عال . صورت روي فيه وحوالي
اغراخواني . المصري والهندي والسوداني . واروار الباع
ملك انكلترا الجديد (اعرفه من مصر من زمن مديد)
وعلى اليمن والشمال . اللورد السبوري والمترشامبلين
الدجال . والان لضيق المجال يا اولادي . الحصل لكم مقالتي
الافرنجية بسالي الاعتيادي .
رايت في منامي ملك انكلترا الحالي . بقرء المدد السابق
من جرنالي . ولما رايتي وعرفني شكرني على المراتة والنفرة .
الي كتبتها على امه في جريدتي الوطنية . ثم دار بينا الحديث
في ظلم الانكليز من قديم ومن حديث . انما مش لبهاة
الارباية النطرف . لان الملك ادوار صاحب لطف . وراسع
شورتي وسج عاكرو من مصر . اثني عليه وادعي له
بالمر والنصر . فلما قلت له ان نوابه في وادي النيل

الدينار . للاستيلاء على تلك الاقطار بقي يحق لهم يقتنوا
من خيراتها ويأكلوا جميع ثمراتها . فصبحنا احنا يا انكليز ليا
الاهالي والبلاذ . فما سمعت منه الكلام ده يا اخواني .
ما قدرتش امك لاني . وقلت له ان يجدر به انه خلقه
في بلاد الانكليز الي فيها بيظموه . لانه لو كان في بلاد
اخرى كانوا زمان قظموه وفرموه . لانه هو الي كان سب
حرب الترنسفال . الي تكلف لليوم مائة وستين الف الف
جنيه ومات فيه ستين الف من الرجال . ولما القتال دير
وديرة على انكلترا الدوير . ومات مع اديكاري وندب وتولول
في سراية الملك وداركل اميريل . فاذا يجب عليه يجرس
ومخلي المظلمين . يمرضوا على سامع الملك خبائة نوابه
الظالمين . فقال الملك شاميرلين . الحق بيد الي نظارة .
خلينا نسمع من السوداني كلمتين . فقال السوداني لفرعون الانكليز
باين عليك رجل ملج . وقلبي يجديني ان في عهدك من ظلم
حكومتك نترج . فلا اريد اخرتك بقصة ما قاساه السودان
من الجور والعدوان . اقول فقط ان الانكليز هم سب
الحرب والقتال . بينا والمصريين وان عاكرت وقوارهم كلام
انزال . ما يفلح الا في الكر وقل الاسرار والمجاريح . فتجوا
قبلي المهدي المرموم وفعلوا في جثة الطاهرة كل فعل قبيح .
قظموها وفرقوها بينهم بصفة استذكار . صافوا اظفارهم
المقدسة وعطوها للقباب والفجار . لكن ربنا كريم . هو
يخلصنا من ظلمهم ويماقهم بالعباد الاليم . ففتح الملك وقال
ما افطع واشنع هذه الافعال . ثم امر الاندي بالكلام . فقال
الاندي لافاندة في الشكي من الظالم . لان اهل الهند
بيننا زعوا ويموتوا عن قريب . من الجوع والطاعون ولا
حد منهم يطيع . نقتي نصنع عبيد في الغربة . ونترك الهند
الي صبح تربة . ارحم على الهند يارب العالمين . ونجسهم من
مخالب الانكليز الملاحين . فقال شاميرلين للملك ارور .
لا تصني لاقوالهم الزور . ده بيمصهم علينا ابونظارة الي بالجثة
مشهور . فقال الملك رعايتنا ما كذبوش علينا . فقلت
له اسحب عاكرت من بين رجلينا . ونحن نرجع كما كنا اصحاب
قط اللورد السبوري وقال لي دعنا من الملام والقباب .
ومخلي احبارك المصري والسوداني والهندي . يسمفونا بمقدار
نمين الفاجندي . يا عدونا في حرب الترنسفال ضد
البوير . وما يشوفوا منا اكل خبز نجس مصر والهند
والسودان . متممين بالحرية كالانجليز . فطلع الدم
في راسي وقلت له بقي بذكر ان الاسلام . الي بظلمهم

يدافوا عنك ويجاربوا البوير الضعغام . ده شئ ما تراه ولا
في الحلام . الموت بالنسبة لنا يا شرقيين . اولي من الدفاع
عن الظالمين . عندها صابحو اخواني . المصري والهندي
والسوداني . وقالوا نكون من اللام . اذا ساعدنا الظلم
. ففقت من حناجي . وكنت لكم حلاحي . (ابونظارة)
هل فينا من مصير

تحفنا صديقنا احمد افندي عبد الكريم مكاتب « الفلاح » والافكار
بالاسكندرية بقالة رفاة اقتطفنا من روضها هذه الزهور
لا تجرعوا بالقوى من (نياشينهم)

بل افرعوا من فيال القوم بالوطن
يعمون للخيم عاجله واجله

ونحن نسبي (لخير) جامع الفتن
نسي لتحرير (عقل) جل نشاة

بل (للجنون) فما شخض بمؤمن
نسي لتبديد (مال) مات جافعة

مورث اهل رب الدار ذا الفطن
يقضي حياة لجمعه فوا آسفا

ناتلي على ضيق يا خبيثة الزمن
الناس تبني جدار البيت مرتفع

والذين تبني بعبس الوالد الثمن
فالموت اولي لمن هذا يضرحة

ولم ليكت ضمير صاير للحن
اصبح المصري في عصر توفرت فيه اسباب الفساد والتهتك للجور

والقبول على اقتباس البدع . وعدم الاقدار بانثار الصالحين من
السلف وصار ياخذ في الاسباب التي هي اوهن من بيت النكوة

فما لا يحصى بغير . ولا يدخل تحت حصر .
وطالما وجهنا الافكار والانتظار لهذا الاخطا العظيم . والناظر لخم

فراينا انفسنا كاتنا نصير في حديد بارد . او مخاطب المصريين بالاساء
الذي يشير في الروار . فلاحول ولا

فلاحول بعد ذلك ان صرنا لا نرى اننا وديارنا نزل بر الحضيض
الى مراقي السخية والاضطراب واستحاط حلقه الجمل بيننا . فضلا عما

فقدناه من الحقوق المادية والادبية وقوة العزة والعمال وان
كان ذلك لا يتم الا لله وحده

فامة مثل الامة المصرية التي انحطت الى الدرك الاثمن وقلت
الضمة والذل والاروان . وضحخت لحم الشروات الشيطانية والاد

تعباد النفس الملق لكل عضو من نبي الانسان لجدير ان تقيد
في دفاتر الاموات . ويكونوا كالاموات . ويكون عليها الدموع زفرت

par l'élégie sublime dans son dernier numéro sur ma mère affectionnée. Le Cheikh parle et écrit l'anglais comme vous et moi. C'est un polyglotte; il a fait à la dernière Exposition française une conférence en dix langues et fut porté en triomphe par ses auditeurs enthousiastes.

— Ne me flatte pas, dis-je à Sa Majesté, et fais justice à mes pauvres frères. Permettez-leur de parler librement et ne les laissez pas interrompre par ton Grand-Vizir et ton Ministre colonial.

— Parlez, dit le roi, aux trois Musulmans, et ne craignez rien. Je vous rendrai justice.

L'Égyptien salua et dit :

— Avant que vous envahissiez notre pays, ô fils d'Angleterre, nous vous aimions tendrement et invoquions sur vous les saintes bénédictions d'Allah. Mais depuis le jour fatal où vous avez tourné vos yeux avides vers nous, nous vous avons haïs comme nous haïssons Iblis, le démon maudit, car c'est vous qui avez organisé le massacre d'Alexandrie et bombardé injustement cette gracieuse épouse de la Méditerranée. C'est votre or impur qui corrompt les chefs bédouins et leurs guerriers qui abandonnèrent notre armée nationale à Tel-el-Kébir. Oh ! ce n'est pas par le cimeterre d'un valeureux combattant que le général Wolseley nous a vaincu, mais par son épée dorée. Les guinées anglaises ont couronné de victoire son expédition. Lis, ô Souverain britannique; lis les journaux patriotiques de notre noble exilé Abou Naddara et tu verseras des larmes amères sur l'horrible état des malheureux enfants d'Égypte. L'insatiable Lord Cromer et le sanguinaire général Kitchener nous ont rendu votre nom exécration. Vous avez chassé par milliers les indigènes de leurs emplois au Gouvernement égyptien et les avez remplacés par vos compatriotes qui ne connaissent ni notre langue, ni nos mœurs, ne rendent aucun service aux ministères, aux administrations et aux postes publiques auxquels vous les désignez. Nous avions, hélas ! une si haute honnabilité que toutes les fois que nous prenions un engagement solennel, nous disions : « Je te donne, ô frère, une parole d'honneur anglaise ». Mais vous nous avez montré que celui qui se fie de votre parole, se trompe affreusement. Les Grands Vizirs et les Ministres de Sa Gracieuse Majesté la Reine Victoria, n'ont-ils pas tous promis de quitter l'Égypte aussitôt le pays pacifié ?

Lord Salisbury interrompit le parleur et dit :

— Le jour où nous évacuons la Vallée du Nil, la France l'occupera.

— Tes lèvres, ô Salisbury, dit l'Égyptien, n'expriment pas tes pensées. Si la France avait des vues sur notre pays, elle l'aurait envahi avec vous. Ses bâtiments de guerre étaient à côté de ceux de l'Amiral Seymour. Oh ! les mères, les veuves et les orphelins de nos martyrs crient vengeance et Allah punira les assassins de leurs chers fils, maris et pères. Et maintenant voilà que Lord Cromer vient de vendre les domaines des Princes, ainsi que notre flotte et arsenaux presque pour rien à ses amis et associés qui en firent des Compagnies et s'enrichissent ainsi à nos dépens.

— Ils font bien, s'écria M. Chamberlain. La conquête d'Égypte nous coûta des vies et des guinées; nous devons donc en gagner des fortunes comme une récompense légitime de notre sang et de notre bourse.

Je n'ai pu, hélas ! mettre un frein à mon indignation et en m'adressant à Chamberlain, j'ai dit :

— Remercie Dieu qui t'a fait Anglais; car si tu étais né ailleurs, tu aurais été lynché pour tes noirs méfaits. N'es-tu pas l'auteur de la guerre du Transvaal par laquelle tu as fait ta fortune en vendant à ta nation et à ses ennemis les armes que tu fabriques ? Le royaume britannique est en deuil et la faute en est à toi. De la famille impériale à la famille du humble paysan pas une ne fut épargnée; elles pleurent toutes la mort de chers enfants et parents. Ta guerre infâme a coûté jusqu'à présent soixante mille vies précieuses, et hélas ! ces combats sanguinaires ne sont pas près de finir. Aie donc honte et ne te mêle plus des affaires des gens opprimés qui plaident vaillamment leur sainte cause.

— Dans les paroles d'Abou Naddara, il y a de la raison et de la justice, dit le grand Pharon. Laissez-nous entendre le Soudanais.

Le Soudanais s'avança alors, salua le Roi et lui dit :

— Tu es le premier mortel anglais, dont l'aspect me réjouit, attire mon affection et m'inspire confiance. Mon cœur brisé me prédit que sous ton règne, les vrais croyants en Allah et son grand prophète Mahomet ne souffriront plus de la méchanceté des fils de l'Angleterre. Je n'affligerai pas ton âme, ô Gracieux Souverain par mon histoire de malheur. Je dirai seulement que ceux qui représentent le Gouvernement britannique sur les bords du Nil furent la cause de la guerre Soudanaise. Ce sont eux qui, par leurs intrigues, mirent de l'inimitié entre nous et nos frères égyptiens afin de nous diviser et régner facilement sur nous. Ils ont armé les enfants de l'Égypte contre nous, et ce fut par leur valeur et non par la bravoure de Kitchener et de ses guerriers que nous fûmes vaincus. Kitchener, Lord of Khartoum, et ses officiers se distinguèrent seulement en assassinant les blessés et en déterrants les morts. Oh ! Sire ! si tu avais été présent au triste jour dans lequel le corps de notre grand Mahdi fut arraché à la terre, coupé en morceaux et distribué aux soldats ivres et aux femmes étonnées, tu aurais craché à la face de tes généraux et donné un coup de pied aux femmes qui prirent les doigts et les ongles de ce saint homme pour en faire des bijoux et orner leurs seins impudiques. Mais Allah est grand ! Il fortifiera notre bras et nous aidera à sauver notre terre bénie, des infidèles qui la profanent.

Le roi Édouard soupira profondément et dit à Salisbury :

— Ne me parle plus, Milord, du bonheur et de la prospérité des habitants de la Vallée du Nil, et toi, ô Indien, de quoi as-tu à te plaindre ?

— Je ne me plains plus, dit l'Indien. Je suis en agonie en attendant la mort à chaque instant. Que Dieu ait pitié de nous, peuples Indiens, qui mourons de faim par milliers et sommes cruellement dévorés par la terrible peste. En quoi avons-nous péché contre toi, ô Seigneur de Mahomet, pour que tu nous envoies ces Sauterelles Rouges qui ravagent nos champs ? Mais les fidèles doivent se résigner aux décrets du Très-Haut sans murmurer. Notre misère est si grande et notre état est si désespéré que nous voudrions être vendus comme esclaves à l'étranger et quitter notre sol qui est devenu inhabitable.

— N'écoute pas leurs lamentations, ô Gracieux Empereur, dit Chamberlain au Roi Édouard. C'est cette canaille d'Abou Naddara qui les excite contre nous.

— Oh ! non, dit le clément Édouard; nos sujets n'osent pas nous dire un mensonge, et le cheikh Abou Naddara est un de nos vieux amis. C'est un frère.

— Si la Grande-Bretagne retire ses troupes de la Vallée du Nil, lui dis-je, je jure de devenir comme avant l'invasion anglaise en Égypte, ton ami, ô Roi d'Angleterre.

Salisbury, qui était aussi silencieux qu'un muet éleva la voix et dit :

— Que les amis, ô Cheikh, l'Égyptien, le Soudanais et l'Indien, nous envoient quelque cinquante mille volontaires intrépides à l'Afrique du Sud pour combattre avec nos soldats contre ces satanés Boers et les subjugués de notre bien-aimé Souverain Édouard leur accorderont tout ce que leur cœur désire. Ils seront comme nous aussi libres que leurs pensées.

Alors, je ne pus contenir mon indignation et je m'écriai :

— Tu veux faire combattre pour toi les Musulmans que tu opprimes, contre une nation que tu veux exterminer, afin de posséder son territoire et ses richesses. Plutôt la mort que de combattre pour les tyrans !

Et mes trois frères s'écrièrent aussi : « Plutôt la mort que de combattre pour les tyrans. »

ABOU NADDARA.

sublime elegy written in his last number on my beloved mother. The Cheikh speaks and writes English as you and I. He is a polyglot; he hath delivered in the last French Exhibition a lecture in ten different languages and was brought in triumph by his enthusiastic hearers.

Flatter me not, I pray thee, said I to his Majesty, and do justice to my poor brethren. Allow them to speak freely and let not thy Grand Vizir Salisbury and thy colonial minister interrupt them.

Speak, said the King unto the three Moslems, and fear not. I will do ye justice. The Egyptian saluted and said :

Before ye invaded our country, o sons of England, we loved you dearly and upon you we called the holy blessings of Allah. But from that fatal day in which ye turned your covetous looks towards us, we have hated ye as we hate Iblis, the cursed demon. It is ye who organised the massacre of Alexandria and unjustly bombarded that graceful bride of the Mediterranean. It is your impure gold that bribed the Chief Bedwins and their followers who forsook our national army in Tel-el-Kébir. Oh ! It is not by the scimitar of a brave warrior that Lord Wolseley conquered us, but by his golden sword. The English guineas crowned his expedition with victory. Read, o British Sovereign, read the three patriotic papers of our noble exile Abou Naddara, and thou shalt shed bitter tears on the awful state of the unfortunate children of Egypt. The insatiable Lord Cromer and the blood thirsty General Kitchener rendered your name execrable to us. You have driven away by thousands the natives from their governmental employments and put in their places your countrymen who ignorant of our language, of our usages and customs, render no service to the ministries, administrations and public offices to which you design them. We had, alas ! so high an opinion of your honorability, that whenever we took a solemn engagement, we used to say : « I give thee, o brother, an English word of honour. » But ye showed us that he who relieth upon your word is dreadfully deceived. Have not all the Grand Vizirs and ministers of Her Gracious Majesty Queen Victoria promised to leave Egypt as soon as the country was pacified ?

Salisbury interrupted the speaker saying :

The day we evacuate the Valley of the Nile, France will occupy it.

Thy lips, o Salisbury, express not thy thoughts, said the Egyptian. If France had any views on our country, she would have invaded it with you. Her men of war were by the side of those of Admiral Seymour. Oh ! the mothers, widows and orphans of our martyrs cry for vengeance and Allah shall punish the murderers of their dear sons, husbands and fathers. And now Lord Cromer sold all the properties of our Princes as well as our fleet and arsenals to his friends and partners almost for nothing. They made companies of them and thus enrich themselves at our expense.

They are quite right, cried out Mr Chamberlain. The conquest of Egypt cost us lives and guineas; we must then gain fortunes as a lawful reward of our blood and purse.

I then could not hold my poor tongue, and, turning towards Chamberlain, said to him :

Thanks be to heaven who made thee English, as wert thou born else where thou wouldst have been lynched for thy black misdeeds. Art thou not the author of the Transvaal war by which thou hast made thine fortune selling to thy people and to their enemies the weapons you manufacture ?

The British kingdom is in mourning and the fault is thine : From the Royal family to the family of the humble peasant, not one was spared. All weep the loss of dear children and relations. Thy infamous war has cost till now sixty thousand precious souls, and, alas ! that bloody fighting is not yet over. Be therefore ashamed of thyself and interfere no more with the oppressed people who gallantly plead their sacred cause.

In Abou Naddara's words, there is reason and justice, said the great Pharaoh. Let us hear the Soudanian.

The Soudanian then advanced, saluted the king, and said unto him :

Thou art the first English mortal whose appearance delighted me, attracteth my affection and inspirith me confidence. My broken heart telleth me that under thy reign, the true believers in Allah and his Great Prophet Mohammed shall suffer no more of the wickedness of the sons of England. I shall not afflict thy soul, o gracious Sovereign, with my tale of woe. I will only say, that those who represent the British government on the banks of the Nile were the cause of the Soudanian war. It is they who, by their intrigues, put enmity between us and our Egyptian brethren in order to divide us and rule easily over us. They armed the sons of Egypt against us and it was by their valour, not by the bravery of Kitchener and warriors that we were vanquished. Lord Kitchener of Khartoum and his officers only excelled in murdering the wounded and interring the dead. Oh ! Wert thou, ô Sire, present on that sad day wherein the sacred body of our Great Mahdi was taken out of the ground, cut to pieces and distributed amongst the drunken soldiers and shameless women, thou wouldst have spat upon the face of thy Generals and kicked the women who took the fingers and nails of that holy man to make jewels there of and adorn the lewdness of their bosom. But Allah is great ! He shall strengthen our arm and help us to redeem our blessed land from the unbelievers who defile it.

King Edward sighed deeply and said to Lord Salisbury.

Speak to me no more, Mylord, of the happiness and prosperity of the inhabitants of the Valley of the Nile, and thou, o Indian; what hast thou to complain of ?

I complain no more, said the Indian; I am in agony waiting death at every instant. May Allah have pity upon us, we poor Indians, who starve by thousands and are cruelly devoured by the dreadful plague. In what have we sinned against thee, ô Lord of Mohammed, that Thou sendest to us these red locusts who ravage our fields ? But the Faithful must resign themselves to the decrees of the Most High without murmuring. Our misery is so great and our state is so desperate that we should like to be sold as slaves to foreign nations and leave our native land which hath become uninhabitable.

Listen not to their wailing and lamentation, o Gracious Emperor, said Chamberlain to King Edward. It is that rascal of Abou Naddara who excite them against us.

Oh ! no, said the merciful Edward, our subjects dare not tell us a lie and Cheikh Abou Naddara is an old friend of ours. He is a brother.

If Great Britain, said I to him, withdraws her troops from the Valley of the Nile, I swear I shall become, as I was before the English invasion of Egypt, thy friend, o king of Great Britain.

Salisbury who was as silent as death, lifted up his voice and said :

Let, o Cheikh, thy Egyptian, Soudanian and Indian friends send us some fifty thousand intrepid volunteers to South Africa to fight with our brave soldiers against those satanic Boers and help us to subdue them, and our beloved Sovereign Edward will grant them all that their hearts wish for. Thy shall be like us, as free as their thoughts.

Then I could not restrain my indignation, and cried out :

Thou wishest to make the Moslems whom thou oppressest fight for thee against a nation whom thou wilt exterminate in order to possess their country and her wealth. They prefer death to fighting for tyrants.

And my three brethren repeated my words : We prefer death to fighting for tyrants.

ABOU NADDARA.

CONQUÊTE DU DARFOUR

Ces gentils incendiaires de fermes boers font démentir, à chaque instant, leur intention, pourtant bien arrêtée, d'occuper le Darfour. Chacun sait ça, mais avec eux, il y a toujours anguille sous roche et le jour ne tardera point à luire où les braves et bons enfants du pays nilotique se mettront en marche pour la plus grande gloire de la plus grande des Breagnes.

Le rusé Statin Pacha vient d'arriver à Darfour, venant tout de go d'Omdurman et il confère avec Aly Dinar qui n'en peut mais.
Donc bientôt Statin annoncera à la vieille Albion de nouveaux succès remportés avec la fameuse cavalerie de St-Georges.

Cette victoire certaine reposera toujours un peu nos bons voisins de leurs rossées au pays des mines où la fièvre les mine et les tue presque aussi sûrement que les carabines des valeureux Boers.

DE SAINT-BONNET.

Dorénavant nous traduirons en anglais les articles pouvant faire connaître à S. M. Edouard VII et à ses sujets les souffrances des peuples d'Orient soumis à la domination britannique. Abou Naddara.

Plutôt la mort que combattre pour les tyrans.

Et le Cheikh Abou Naddara parla ainsi à ses frères d'Orient et leur dit :
J'ai rêvé et voilà que j'étais devant Edouard VII, roi des envahisseurs de ma patrie bien aimée.

Vénérable était sa figure et ses yeux avait des regards de bonté.
Il me fit un accueil bienveillant et me traita avec égards.
Il tenait le dernier numéro de mon humble journal dans sa noble main et lisait à haute voix mon élogie sur sa défunte mère, la Reine Victoria.
Comme il écrivait avec douceur ce vieux poète égyptien ! j'ai entendu Sa Majesté s'écrier,

Puis m'apercevant, Elle dit :
— Qui est-tu, ô homme de l'Orient ? Ta figure ne m'est pas étrangère, Je t'ai vu, il y a longtemps ; mais où, je ne m'en souviens pas.

— Au Caire, dans ma ville natale, répondis-je, tu m'as vu en 1868.
— Oh ! me dit-il, je m'en souviens. Ce fut le Khédive Ismaïl qui te presenta à moi en disant : « Voici notre Molière égyptien ».

— J'étais alors auteur dramatique, dis-je ; mais aujourd'hui....
— Qu'es-tu aujourd'hui, homme ? Parle.

— Je suis le rédacteur de la feuille patriotique que tu honores en y jetant tes regards royaux.

— Ah ! Est-ce possible ! Es-tu en vérité ce Cheikh Abou Naddara qui maudit mon peuple et appelle la colère divine sur nous ?

— Je ne suis pas l'ennemi de la nation britannique ; mais du méchant Gouvernement de Ta Majesté qui envoie aux pays orientaux des ministres rusés et de cruels soldats pour envahir leurs demeures et remplir leurs terres de ruine et de désolation.

— Que tu es ingrat, ô homme ! Tes compatriotes n'ont jamais été aussi heureux et libres qu'ils le sont depuis notre occupation de la Vallée du Nil. Ton Khédive Abbas a dit cela à moi et à tous mes ministres.

— Pauvre Khédive ! Que Dieu ait pitié de lui ! C'est Lord Cromer qui l'oblige de parler ainsi à Ta Majesté par des menaces de déposition.

— Mais j'ai eu beaucoup d'adresses de sincères remerciements signées par tous les Pashas, les Beys, les Effendis, les Ulémas et les Cheikhs d'Egypte à ma mère bien-aimée, dont tu célèbres les vertus dans ton journal. Tes frères ne sont donc pas de ton opinion. Les Soudanais aussi sont reconnaissants à nous qui les avons délivrés de la tyrannie des Mahdis et des Derviches.

— Les malheureux ! Eux aussi sont obligés de signer ces fausses adresses de remerciements. Oh ! si tu pouvais les entendre, ô noble Roi ! ton cœur royal serait touché de pitié et tu te joindrais à eux et à moi pour appeler les malédictions du ciel sur les représentants civils et militaires du Gouvernement britannique à l'étranger. Oh ! les enfants de l'Egypte et du Soudan ne sont pas les seules créatures infortunées qui gémissent sous le joug d'Albion, les Indiens aussi souffrent sous la domination de la Grande-Bretagne.

— Je voudrais voir nos sujets égyptiens, soudanais et indiens et entendre leurs plaintes en présence de mes ministres.

— Dieu est tout-puissant. Il peut faire ce miracle pour Ta Majesté et tu connaîtras qui sont les coupables et les innocents.

Et j'ai dormi et rêvé la seconde fois, et voilà que j'étais de nouveau devant le Pharaon de l'Angleterre.

A sa droite et à sa gauche, j'ai vu Lord Salisbury et M. Chamberlain, et voilà que derrière moi, debout, se tenaient l'Egyptien, le Soudanais et l'Indien.

J'ai parlé alors au Roi et lui ai dit ceci :

Jette un regard bienveillant sur ces trois fidèles croyants qui sont devant toi, ô aimable Roi, et vois comme ils sont tristes et maigres !

Et maintenant daigne prêter une oreille compatissante à leurs paroles afin qu'ils puissent convaincre Ta Majesté de l'affreuse misère à laquelle les réduisent ceux que tu envoies pour les civiliser et les guider dans le sentier de la prospérité et du bonheur.

Le Roi Anglais se tourna alors vers Salisbury et Chamberlain et leur parla ainsi :

— Vous voyez devant vous, le Cheikh Abou Naddara qui trouva grâce à mes yeux, il y a trente-deux ans en Egypte et qui touche mon cœur aujourd'hui

We prefer death to fighting for tyrants.

And Cheikh Abou Naddara, the Egyptian exile, spake to his Eastern brethren and said unto them :
I dreamed ; and behold, I stood before Edward the seventh, king of the invaders of my beloved fatherland.

Venerable was his face and his eyes had looks of bounty.
I found favour in his sight and he dealt kindly unto me.

He held the last number of my humble paper in his noble hand and read loudly my elegy upon his late mother, Queen Victoria.

« How sweetly doth he write, that old Egyptian poet ! » I heard His Majesty exclaim.

Good Edward I then perceiving me, said :

« Who art thou, o man of the East ? Thy face is not strange unto me. I saw thee long ago, but where, I wot not.

— In Cairo, my native city, answered I, thou hast seen me, in 1860.

« Oh ! said he unto me ; I remember. It was Khedive Ismaïl who introduced thee to me saying : « This is our Egyptian Molière. »

I was then a dramatic author, said I, but today, I am...

— What art thou today, man ? Speak.

— I am the writer of that patriotic paper thou hast honoured by casting thy royal looks upon.

— Ah ! Is that possible ? Art thou indeed that Cheikh Abou Naddara who curseth my people calling God's wrath down upon us ?

— I am not an enemy to the British nation, but to the wicked Government of thy Majesty who sendeth forth to the Eastern countries ministers of cunning mind and cruel soldiers to invade their homes and fill the land with black ruin and desolation.

— How ungrateful thou art, O man ! Thy countrymen were never so free and happy as they are today since we have occupied the Valley of the Nile. Thy Khedive Abbas said this unto me and unto all my ministers.

— Poor Khedive ! May God have mercy upon him ! His Lord Cromer who obligeth him to speak thus unto thy Majesty by threats of deposition.

— But I saw many an address of sincere thanks, undersigned by all the Pashas, Beys, Effendis, Ulémas and Cheikhs of Egypt, to my beloved Mother, whose virtues thou extoldest in thy paper. Thy brethren are not of thine opinion. The Soudanians too are grateful to us who have delivered them from the tyranny of the Mahdis and Dervises.

— Poor and unhappy people ! They too are bound to sign those false addresses of thankfulness. Oh ! couldst thou but hear them, noble King ! thy royal heart would be touched with pity and thou wouldst join them and me and call God's curses upon the civil and military representatives of the British government abroad, Oh ! The sons of Egypt and of the Soudan are not the only miserable creatures who moan under the yoke of Albion ; the Indians too suffer under the rule of Great Britain.

— I should like to see our Egyptian, Soudanian and Indian subjects and hear their complaints in the presence of my ministers.

— God is Almighty. He can do this miracle for thy Majesty, and thou shalt know who the guilty are and who are the innocent.

And I slept and dreamed the second time, and, behold, I stood again before the Pharaoh... of England.

On his right and on his left I saw Lord Salisbury and M. Chamberlain, and behold, near me stood the Egyptian, the Soudanian and the Indian.

I then spake to the King and thus said unto him :

Cast a benevolent look on these, three faithful believers who stand before thee, o kind hearted King and see how ill favoured and leanfleshed they are.

And now I pray thee to lend a compassionate ear unto their words, that they might convince thy Majesty of the awful misery to which reduce them those whom thou sendest to civilise them and lead them in the path of prosperity and bliss.

The English King then turned to Salisbury and Chamberlain and spake thus unto them :

« Ye see before you Cheikh Abou Naddara who found grace in my sight thirty two years ago in Egypt and touched my heart today by the

المنصف

السنة الثالثة حيدة سياسية
ادبية تجارية مديرتها ومحررها
الشيخ ج. سانوا البونطاره
باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قيمة الاشتراك سنوياً فرنك
ومع جريدة الى نظارة « والتودر »
وعلاواتها فرنك سنوياً
الى المدير بطولع بوسته او بحالة تجارية

عدد « باريس شهر ذي الحجة سنة ١٤١٨

النمر والغنم

ايك تطن يا حضرة القاري يا لبيب الى رايح اكل لك
ش من ١١ مثال لقمان الحكيم زي مثل الاسد والفار والتعب
والارانب والفراخ وقوله : يا نجي . لا . ده ما هوش القصد
. الامرالي بدي القيه على سامع الجناح هو امر حقيقي
حصل بالفعل لفلاح من فلاحين مصر وقصته على صاحب
من اعز اصحابه واصدق احبابه وبالصدقة ان صديقه
من اوفى خلالي حتى انا نصبنا بيننا من باريس الباهرة
لمصر القاهرة تليفون على اجنحة النسيم نصبح ونمسي
على بمضنا به ونخبرني بكل ما يحصل بوني في العاصمة
السنية وانا اعرفه بجوارث بلاد الاندلس قبما شركات
ها واس روتر يملونها بتلفرافاتهم للعالم . بقى امبارح
بعد ما دق التليفون ورن الجرس وقال لي صديقي المذكور
« الو » « الو » قال لي . عندي لك نادرة حلوة ياسي
الشيخ اسمها وازا حبيبتك اعمل عليها رسعين من رسوماتك
المشخمة ومقالة فنيادية تملأ مخ الجماعة الطراف الي
انت ضيفهم واتحضرها كذلك بمقالة انكليزية لان عددك
الابق الي ترعته بان المتربول الموزوز حصل له يا
افدم طنة وركة في قبلي وبحري وباعوا منه لحد اربع
تلفيات النسخة الواحدة وكنت ترى جماعة المتربول
الي بشاية حمراء والي بستان والي بططور ماسك
جرناك الخفي ويقراه بفاية الفيلز وكلما يقرأ منه
كلمتين يلحظهم بقولة « كوديم » يا بلاد الفول وبعد ما
يقراه من طمطق السلام عليهم يبرعه ويريه تحت رجليه
ويدوسه من شدة زعله منه والحال بتقول فيه يا
بونطارة انك ما تاشش عدو الامة الانكليزية الاخصم
حكومتها الغبية الي وعدت بالانجلد عن وارين واليوم

بتقول مصري مصري وعجري ما تركها . لكن دعنا يا
استاذ من ده كله ويرجع محققنا للامر الى حصل للفلاح
بقى ياسي الفلاح المذكور ده من غير مواخذة ماهوش
من الفلاحين القدام من عينة ابوشدوف والي ياكل في
كل طقة خروف . لا . لا . ده رجل قنوع والي يكتفيه يابو
عبد الحميد بتاوة وبصلة . الحاصل فلاح متدن من فلاحين
اليوم يعرف الصورة ايه مدرج والسلام . انما بقى اخوانه
غلبان فيما ضاق به الحال واشتد به الكرب من تركم الفرد
والعواید وما الشبه ذلك باع المكين ما قداه وما وراه
واصبح كما به سواه ترك المشة والدشة واتخذ على وجهه هائم
لا يعرف رايح فين ولا جاي من اين وما زال يطوي البراري
والقفار حتى خلس النهار فبالخت راي شجرة كثيرة الفروع
واسعة الضلوع وهي حميرة من حمائر افنديا محمد علي
المرحوم محمد رينا الي عثر بشي يد جوعه وصمده على
الشجرة المذكورة وصار يقتطف من اثمارها اللذيذة ويساولها
وهو يقول . الحميرة دي باين عليها مستوية يا بوعمة وزي
حمراء وري نخونة وري بختم ربريا وري خدقة حتى ملابطنه
الحالية ومحمد المظلي ثم نزل وشرب من اناجارية بجانب الشجرة
فانطلق سلة حلقى وكوبه فحله وغرق في نومه - عندها
قاطعت صاحبي في الحديث وقلت له . دلوقت تقول لي يا
خليبي بان فلاحك حلم . فجاوبني وقال . نعم هو انخر زيك
حلم حلام محجب لا شك لما تسمعه تحب قلبك وتعمل عليه رسعين
عال لما يطلع عليهم المتربول وجماعته حقا يكرهوا الدنيا . بقى لما
نام عننا الفلاح وصار نومه شحرجيب التايهية حلم اولد
بحرويات مصرية وسورية وترنغالية لان لا يخفى البر الحرايد
ايقتطت جميع المصريين من فلاحين واولاد بلد حتى انك
اليوم يا حضرة الشيخ لا تجد قرية ولا كفر ولا غربة الا وتقرار
جرائل وتعرف الاخبار الجارية في العالم بأسرها . كل ده من

على الفلاح وهو نايم ثم ابصر بعد ذلك نفسه على رابية عالية وامامه نمر ازرق هائل وغنم على صفة وزراء وقواد جيوش مصرية وبنينا هو مستغرق في هذا التأمل ومتفرب له واذا ببوير من ابطال الترنفال على القامة يرى عليه هيبة الشجمان قد اقبل عليه . نعمت يا بونطارة ؟ بقي شرم في الرسم الاول يعني التي على الشمال في رابع صفحة من جزائك النمر الانكليزي والغمم المصري من ملكيه وجهادية امامه ووراء الفلاح والبوير . هذا ما كان من امر المنظر فالبوير لما اقبل على الفلاح (في الحلام) صاحبه وقال له يا مصري الفصح مالي اراك مدهوشا وعليك الكأبة والحزن ؟ تجاوبه الفلاح بلسان بلادنا وقال له . ما حزني اراي وما ليكش عوضا عن الدموع دماء وانا شايف ولهي وقوي وناسي اصحو افريسة للنمر البريطاني ده . والكرب ده ماهوش من اليوم . لا . ده يا اخنوم بقي للوحش ده واولاده - تقريبا عشرين عام وهم بيرتموا في خيرات بلادنا ويلبوا اموالنا ويستخدمو اولادنا ويرمو الفتن بينا على شان ما نضئ بعضنا بعضا بالدهاء والمكر والخداع . بقي كيف اري ده كله وما حزني ؟ اه ده لو كان قلبي من حلايه لذاب من تراكم المظالم دي . يا اخنوم من كثرة جور النمره صير اخواني المصريين خرفان كما ترى . اه . انظر يا اخ كيف انهم بيطيحوه في جميع ما يامرهم به . لامراجعة ولا كلام بس يقول لهم اختموا الورقة دي . يروحوا حالا واضعين امضاهم وختمهم عليها من غير ما يعرفوا مكتوب ايه فيها . وده كله من الرعب الذي ركنه في قلوبهم . لدحول ولا قوة .... والتا هده على قولي هو انه (كما نرى ببيوتنا) اهو يملئ النظر دول الى قدامنا على اوامر وشروط تضمر مصر وتحملها اسيرة الحكومة البريطانية . وانظر ايضا يا حضرة البوير القمام انظر الجماعة التي بجانب الوزراء الخرفان دول قواد عاكزنا الكرام . اسمع النمر يقول لهم باليطان . كورتم . هيا . امشيوا اتو وعكروا اتو على دارفور اضربوا امير علي دينار مهدى بتاع دول بلاد وازرعوا على بيت بتاع هو بريق النكليزي بتاع احنا . فاسمهم يقولوا له سمعا وطاعة وهاتم حاجين سيوفهم وللمين يجروا على دارفور يقتلوا اخوانهم المسلمين وياخذوا بلادهم يملوها كما فعلوا من سنتين بالسودان اه يا غلي يانا . بين الشاير التي يمكنه يقبل في المصريين دول ويرجعهم لي رجال كما كانوا قديما ربنا بلادنا بالمستربول وشفا

سخته ؟ لان حالة الانعام التي هم عليها الان دي راحة تخلفني لدمع الله اكفر . قنط البوير وقال للفلاح . لك علي ذلك . تماال وراي وانا بفضلها تماال ارجعهم لك بني آدم . فقال له الفلاح . حقا بقي جدد اذا طلع من يدك الامرده وجميع الناس تشهد لك بالفرسة . وراي همك . يا عم . غدها انقض البوير على النمر البريطاني اللين وراح قافشه من جلد ظهره وعلقه في الرها وهره هزق بالتح ونفض الجلد فخرج منه حشش قافل طلع يبرح ويزيق ويشكت ويسب ارباع زي الرعد فصاروا المعيين الخرفان ان النمر الانكليزي انقلب حمارا انقلبوا هم اذخرين رجال وزالت غمهم وحشة الانعام فتبسطوا وراحت الكرة وجات الفكرة بقي اجمل هذا الساذ موضوع رسمك الثاني التي على اليمين صور فيه البوير ويده جلد النمر وجنبه الفلاح ووزرانا الخمام وقواد عاكزنا الكرام رجال بني ادميه وامامهم الحشش البريطاني هريان من روية البوير . اما ما كان من امر الفلاح هو انه لما تحقق بان النمر الانكليزي ماهو في الحقيقة الارحام عادة ظهرت البشائر في الحال على وجهه وصار يكثر البوير على شرايمته وقوة غممه . فقال له البوير طيب . شكرك يا فلاح اخني بقبول لكن ليس هذا محط الفائدة . انا شايف المصريين عوضا عما يجروا والجار البريطاني ويقفشوه ويطردوه من ابراهم يتفرجوا على برطيمته ولا يبدون حراك ولا وراكا . فقال الفلاح وهو يصعد الزفات وكثر الحشرات التي عليك يا صديقي يا بوير غلته ووريتهم ان التي كانوا يحبوه نمر ماهو اذ حمار باوران كبار لكن جرهم وراءه وقفشه ورميه خارج القطر المصري دي حاجه ما يقدرهم عليها الا القادر على كل شي . هذا وقد فاق الفلاح من نومه وقال لا بد ان يكون هذا الحلام فالخير وانا فرته له انه خير وانت يا بونطارة لا شك انك تقول انه فالخير . فقلت لصاحبي الحق بديك حلام الفلاح خير وارحو ان المصريين يفهموا معناه كما يجب وبفضل المولى يتم لهم الخير (البونطارة)

خليفة الرحمن . مولانا السلطان
عبد الحميد خان

هو ذلك البطل العثماني . خليفة الرحمن . ناشر النوبة العدل في الرعية . وحاميا من كل بلية . مؤسس سكة الحجاز الحديدية . وخادم الارض المقدسة النبوية . الحامي محي الدولة والدين . وقاطع دابر الاعدا المفاقيين . السلطان الشهابي . ملكنا (عبد الحميد الثالث) الذي لا يزال ولن

S. A. ETTABAGUE-AAZAM & S. E. ZOKA-EL-MOLK.

Nous extrayons les passages suivants de l'éloquent discours qu'a prononcé notre cher ami Cheikh-el-Molk, au banquet de l'Athénée de France :

Son excellence Zoka-el-Molk, le directeur du Journal de « Tarbiat » et qui incontestablement est en ce moment le littérateur le plus célèbre et le plus éminent de toute la Perse (ses nombreux écrits en prose et en vers lui ont valu le surnom de Victor-Hugo persan) a célébré dans une ode remarquable les talents de S. A. le Grand-Vizir. Cette ode, le poète la récita lui-même devant S. A. entourée de tous les grands dignitaires de l'Empire. Après avoir rappelé à S. A. l'importance de ses fonctions et la puissance de son influence sur les destinées du peuple, le poète continue :

« Soyez le Bienvenu, nous vous accueillons avec joie, car votre retour nous rend la sécurité. Votre intelligence puissante a gagné encore pendant ce voyage d'Europe. Vous avez pu vous rendre compte de l'influence des grands et aussi des droits imprescriptibles des petits, qui font la prospérité des États européens. S. M. I. second Navehirvan le juste, vous a confié la haute mission de sauvegarder les intérêts du peuple, dont je me fais ici l'interprète. S. M. I. veut faire régner l'ordre de la justice, et vous a donné l'autorité nécessaire pour faire respecter Sa volonté. Puisse le Très-Haut donner à S. M. I. une longue vie, conserver votre Altesse longtemps sur les marches qui conduisent au trône; Altesse, veuillez écouter mon inspiration. Vous êtes l'âme, le pays est le corps, qu'est-ce qu'un corps sans âme ? Vous êtes le remède qui guérit la douleur, le baume puissant qui cicatrise la blessure. Le troupeau est faible, les loups sont avides, puissiez-vous être le berger tutélaire. »

S. A. le Grand-Vizir répondit avec bienveillance à cette charmante et sage allocution : « Si je ne réussis pas à améliorer le sort futur du peuple de mon maître magnanime ; si je ne puis mettre mes projets à exécution, pour le bien-être de mes compatriotes, mon âme souffrira cruellement, car réaliser mes projets est le plus cher de mes désirs », et S. A. développa pendant plus de deux heures le plan des réformes essentielles.

AMABILITÉ PRINCIÈRE.

S. A. R. le prince Ahmed ben Saïd Omar, frère du sultan d'Anjouan, vient d'adresser au Cheikh Abou Naddara une longue lettre en arabe, très gracieuse et très poétique puisqu'elle termine par un acrostiche portant le nom d'Abou Naddara.

Dans cette missive amicale, Son Altesse remercie le Cheikh des soins paternels qu'il a prodigués à son frère, le prince Saïdina, pendant son séjour à Paris et parle de la France en termes très élogieux.

« La France, dit le Prince, mérite tout notre amour et tout notre dévouement. Elle fait tout ce qu'elle peut pour le bien de ses colonies et des pays sous son protectorat. C'est pour cela que Dieu la bénit. »

Nous sommes heureux de dire qu'un tel langage, tiennent les rois et les princes d'Afrique qui honorent Abou Naddara de leurs lettres personnelles.

LA RÉDACTION.

Discours & Conférences du Cheikh Abou Naddara.

(4e, 5e, 6e, 7e, et 8e depuis janvier 1901).

L'abondance des matières de notre dernier numéro ne nous a pas permis de rendre compte des discours et conférences que notre Directeur a faits en février dernier. Nous allons donc en dire un mot ici en parlant de ceux qu'il a faits en mars.

En février, il a parlé de la fraternité universelle au banquet du Temple de l'Union et de l'Honneur, présidé par le V. F. Louis Lefèvre. Au dîner de nocce Saint-Agata-Vildieu, il a fait l'éloge du mariage et célébré les jeunes mariés par une brillante chanson. Au banquet Chincholle, le Cheikh a chanté l'éminent rédacteur du *Figaro*, en prose et en vers. Au dîner mensuel de l'Athénée de France, sa conférence avait pour sujet : La femme orientale, ses vertus, ses qualités et le progrès qu'elle fait dans l'instruction.

En mars, le Cheikh Abou Naddara a fait une conférence ; à l'inauguration de l'Union des conférenciers d'Etampes, le 7 mars, dont le compte-rendu se trouve dans l'article « France et Turquie » publié par le *Public*, et reproduit en tête de ce numéro.

A M. CHINCHOLLE, rédacteur au Figaro.

A l'occasion de la Légion d'honneur qui lui a été décernée, en récompense de son talent et de son patriotisme.

Vive mon confrère Chincholle
Qui me console dans l'exil
Par ses écrits dont je raffole
Et qu'on savoure aux bords du Nil !

Par ses articles pleins de charmes,
D'entrain, de grâce et de gaieté,
Il met un frein aux chaudes larmes
Que je verse sur ma cité.

J'voudrais pouvoir rendre hommage
A cet éminent écrivain
Dont le beau style et doux langage,
Enivrent plus que le bon vin.

Son éloge n'est plus à faire ;
On le célèbre en Orient,
A Stamboul, à Damas, au Caire,
On aime son esprit brillant.

Qu'au *Figaro*, Dieu le conserve !
La perle, il est, des rédacteurs,
Par son intarissable verve,
Il enchante tous ses lecteurs.

Groix d'honneur, je te félicite,
Car tu n'as jamais décoré
Plus beau talent, plus grand mérite
Que ceux du maître vénéré !

Bois à Chincholle, ô ma musette,
A son ruban qui deviendra
Bientôt une belle rosette ;
C'est le vœu d'Abou Naddara.

ABOU NADDARA.

ELOGES & BLAMES.

Notre dernier numéro, dont nous avons traduit en anglais l'article de fond, nous a valu des blâmes terribles de Londres, qui peuvent se résumer ainsi :

« L'Egypte est aujourd'hui une colonie britannique ; nous ne l'évacuerons jamais. Vos compatriotes et vous, avez beau crier et protester, nous nous moquons de vous. »

Et nous nous moquons de vos blâmes et de vos menaces. Les éloges que nous adressent les Irlandais, nous consolent des injures anglaises.

Et puis, voici une aimable petite lettre qui nous encourage à continuer la lutte. C'est l'illustre poète lyonnais, M. Aimé Vingtrinier, l'auteur de : « *Soliman Pacha* » et de « *L'Histoire d'Egypte au XIXe siècle* », qui a bien voulu nous l'adresser.

A. N.

Lyon, le 15 mars 1901.

Cher et illustre ami,

Votre vieux centenaire a reçu hier votre si intéressant journal.

Quelle verve ! quel patriotisme ! et quels dessins ! une vraie satire de Juvénal.

Je vois avec bonheur que vous allez toujours bien, que vous êtes toujours jeune, vaillant et, plus que jamais, patriote ardent, aimant la France et voulant la faire aimer. Vous valez autant qu'une flotte à notre pays. Que l'ange de lumière veille sur vous et continue à vous protéger pour le bien de la France et le malheur de nos ennemis !

Je vois souvent votre nom dans les journaux et c'est une douce satisfaction pour ma vieillesse.

AIMÉ VINGTRINIER.

يزال شاملكا بانظاره . وحامكنا بقوة ومكارم احسانه
واقداره . والى سال المولى جل وعلا ان يجعلنا من المتممين
برضاه . والمحتمين لحماه . وان يقطع رابر كل من خرج عن
سلطته . ونكت تقدر ولائه وخدمته . لان من اطاعه
فقد اطاع الرسول . ومن خالفه طرد من جنة الوصول
ولا تمنكم ايها الثمانيون قول المضري على جلالة
والنازلين بالحكومات النيرة تابعة لولايته . وازاعظم
افترأ اخبارا مكذوبة عن دولته . ونكت اهن ان حكومة
مصرياتي حقوق الولد . وتطرد كل من نزل بارضا من
الاعداء . لكن وجدنا حكومة هجم واحتلال . بل حكومة
نقصه واضمحلال . ولولا ذلك لما قبلت من اعداي
جلالته في هذه الايام جموعا . وكان الواجب علينا ان
تطردهم رجوعا . ومع كل ذلك فان مكارم السلطان الشريفي
وعدله شهدت بها الخاضع والعام . واقرت عليها جميع
ملوك الانام . ونفي هذا دليلنا للنام . اعداء دولته
ومملكة الاسلام . ومن نكت فانما نكت على نفسه . ومن
اوتي بالطاعة وعاد عن الفكر الشيطاني نجما من غضب
الله وغضبه . وقد قال لسان الحال
عنت عطاءه الملوكة وعدله . بالمكرات مطر الزجاء
تاج الملوكة جهمهم واما هم . هذا (المليك) وسيد الشفاء
ورث النصارى حكمة وشيعة . سجدت له الاقوام في الاراء
استد (الخلافة) بالشريعة ملحد . غالى (التمجيد) نذر العقلاء
الله يحفظ قدره لبلادهم . من حكمه (للدين) خيسما
محمد عبد الكريم
مكتب « الملاح » بالسكندرية

FRANCE ET TURQUIE

Tel a été le sujet de la conférence franco-orientale de notre confrère Abou Naddara à l'inauguration de l'Union des conférenciers d'Etampes. M. Guillard, fondateur de la Société, présidait. Il a ouvert la séance par un discours très élogieux pour Abou Naddara.

La belle salle Pavard, où a eu lieu la fête, était bondée d'auditeurs, dont beaucoup de jolies femmes, que le galant conférencier a célébrées en prose et en vers.

Nous avons remarqué dans l'assistance composée de la haute société étampoise, MM. le procureur de la République, l'inspecteur de l'enseignement primaire, tous les magistrats et avocats de la ville, Mmes les présidentes des associations des Femmes de France et des Secours aux blessés, etc., etc.

Le conférencier était vraiment inspiré. Il a chanté la France, sa patrie d'affection, d'une manière si éclatante, que les applaudissements ne lui ont pas manqué. Puis il parla des sympathies réciproques du Président de la République et du Sultan, et de l'amitié séculaire qui existe entre la France et les nations orientales. Il a démontré, avec des preuves à l'appui, que notre littérature, notre commerce et notre industrie ont fait des progrès immenses dans les pays musulmans. Il a fait l'éloge des écoles chrétiennes et israélites en Asie et en Afrique et il

a prouvé que ces établissements d'enseignement, en propageant notre langue dans ces pays, font plus de bien à notre influence que les mitrailleuses Maxim et les fusils Lebel. Il a rendu compte de sa dernière visite aux écoles impériales ottomanes à Constantinople et a constaté le développement de l'instruction publique en Turquie.

Abou Naddara a ému ses auditeurs par le récit des souffrances de ses compatriotes sous la domination anglaise.

Nos félicitations à Abou Naddara du succès légitime qu'il a eu à Etampes jeudi soir.

(Le Public).

Nous remercions sincèrement nos aimables confrères français et étrangers qui ont bien voulu rendre compte de cette conférence d'Abou Naddara à Etampes. Nous allons les nommer par ordre alphabétique, pour ne pas donner la place d'honneur aux uns plutôt qu'aux autres : *L'Abeille d'Etampes, L'Athénée de France, le Courrier du Nil, La Dépêche, La Dépêche de Paris, Le Falah, Hadikat-al-Ahbar, Al Hadirah, Le National, Le Nouvelliste de l'Oise, Le Paris-Provence, La Patrie, Le Petit National, La Politique Coloniale, La Presse, Le Public, Le Rapide, Le Réveil d'Etampes, La Santé-Beauté, Le Stamboul, La Vie Moderne*, et beaucoup d'autres journaux et revues que nous nommerons dans notre prochain numéro.
LA RÉDACTION.

Le Léopard et les Moutons.

SCÈNE I.

Et le Fellah, le paisible paysan d'Égypte, parla ainsi au Boër et lui dit :

Regarde et vois s'il y a un chagrin égal à mon chagrin !

Depuis bientôt quatre lustres, le féroce Léopard britannique infecte la vallée du Nil, massacre ses habitants et ravage ses champs fertiles. Le vaillant fils du Transvaal indigné, s'écria :

Les enfants d'Égypte sont donc devenus des moutons !

Oui, répondit le Fellah en soupirant, et ils baisent la main qui les bat, les tond et les égorge. Regarde-les ! La peur les change en moutons. Oh ! honte des hontes ! Nos lâches ministres acceptent et signent les lois scélérates que le Léopard leur dicte, et nos vils généraux obéissent à ses ordres et marchent contre le Darfour pour combattre leurs frères musulmans, les vaincre et livrer leur pays au Léopard britannique, comme ils ont déjà fait du Soudan. Telle est la scène qui se déroule sous nos yeux.

Le Boër alors dit fièrement au Fellah :

Ce spectacle est navrant ! Est-ce possible que six millions de Nilotiques se laissent opprimer par trois mille anglais ?

Tu ne peux pas le croire, ô brave Boër, toi qui depuis dix-huit lunes combats l'armée du Léopard dix fois plus nombreuse que la tienne, dit tristement le Fellah. Ah ! qui rendra les enfants d'Égypte hommes comme ils étaient avant l'invasion britannique ?

Moi, s'écria le Boër. Suis-moi et tu me verras accomplir ce miracle.

SCÈNE II.

Et le Boër alla droit vers le Léopard qui trembla en le voyant et se jeta à ses pieds en murmurant : « Pitié ! Pitié ! ».

Non, cria le Boër, le Léopard britannique n'est pas digne de pitié, et c'est le Boër qui montrera au monde la bête qu'il est en réalité.

Et le brave Boër saisit fortement le Léopard britannique par les deux oreilles, le souleva, le secoua énergiquement et lui enleva la peau dont il se parait depuis des siècles.

Et voilà que de dessous la peau du leopard, un âne sortit. Et l'âne britannique se mit à trotter et à braire.

À cette vue, les moutons égyptiens redevinrent des hommes.

Et le Fellah, surpris et étonné, baisa la main du Boër en lui disant :

Tu m'as rendu mes frères, Dieu te rendra ton pays ?

Mais, dit le Boër, je ne vois pas les Égyptiens poursuivre l'âne, l'attraper et le chasser de leur contrée.

Ce miracle, il n'y a que Dieu qui puisse l'accomplir, dit le Fellah.

ABOU NADDARA.

The Leopard and the Sheep.

SCENE I.

And the Fellah, the peaceful Egyptian peasant spake to the Boer and said unto him :

Behold, and see if there be any sorrow like unto my sorrow.

Since four lustres, the ferocious British Leopard is infesting the Valley of the Nile, slaughtering its inhabitants and ravaging its fertile fields.

The valourous son of the Transvaal indignant, cried out :

The children of Egypt are then become sheep.

Yes, answered the Fellah sighing, and they kiss the hand that heateth, sheareth and butchereth them. Look at them ! Fear hath changed them into sheep. Our mean ministers accept and undersign the infamous laws that the Leopard dictateth unto them, and our vile generals obey his orders and march against Darfour in order to fight their Musulman brethren, vanquish them and deliver their country to the British Leopard as they did with the Soudan. Such is the scene that is now unfolded before our eyes.

The Boer then proudly said unto the Fellah :

This sight is heart rending. Is it possible that six millions of Nilotics let three thousand Englishmen oppress them ?

Thou canst not believe such a thing, o galant Boer, thou who since eighteen moons art fighting the Leopard's army ten times more numerous than thine, sadly said the Fellah. Ah ! who will render the children of Egypt men as they were before the British invasion ?

I, exclaimed the Boer. Follow me and thou shalt see me make this miracle.

SCENE II.

And the Boer went up to the Leopard who trembled on seeing him and threw himself at his feet murmuring : « Oh ! Have mercy upon me, miserable sinner that I am ».

No ! cried the Boer ; the British Leopard is not worthy of mercy, and it is I who shall show the world what kind of beast he really is.

And the brave Boer seized the British Leopard strongly by his ears, raised him up, shook him vehemently and took off the skin that had adorned him during long centuries.

And behold ! from under the skin of the Leopard an ass came out.

And the British ass begun to trot and kick and bray.

And the Fellah amazed and astonished kissed the hand of the Boer and said unto him :

Thou hast given me back my brethren. May God give thy country back to thee.

But, said the Boer, I do not see the Egyptians pursue the ass, catch him and drive him out of their country.

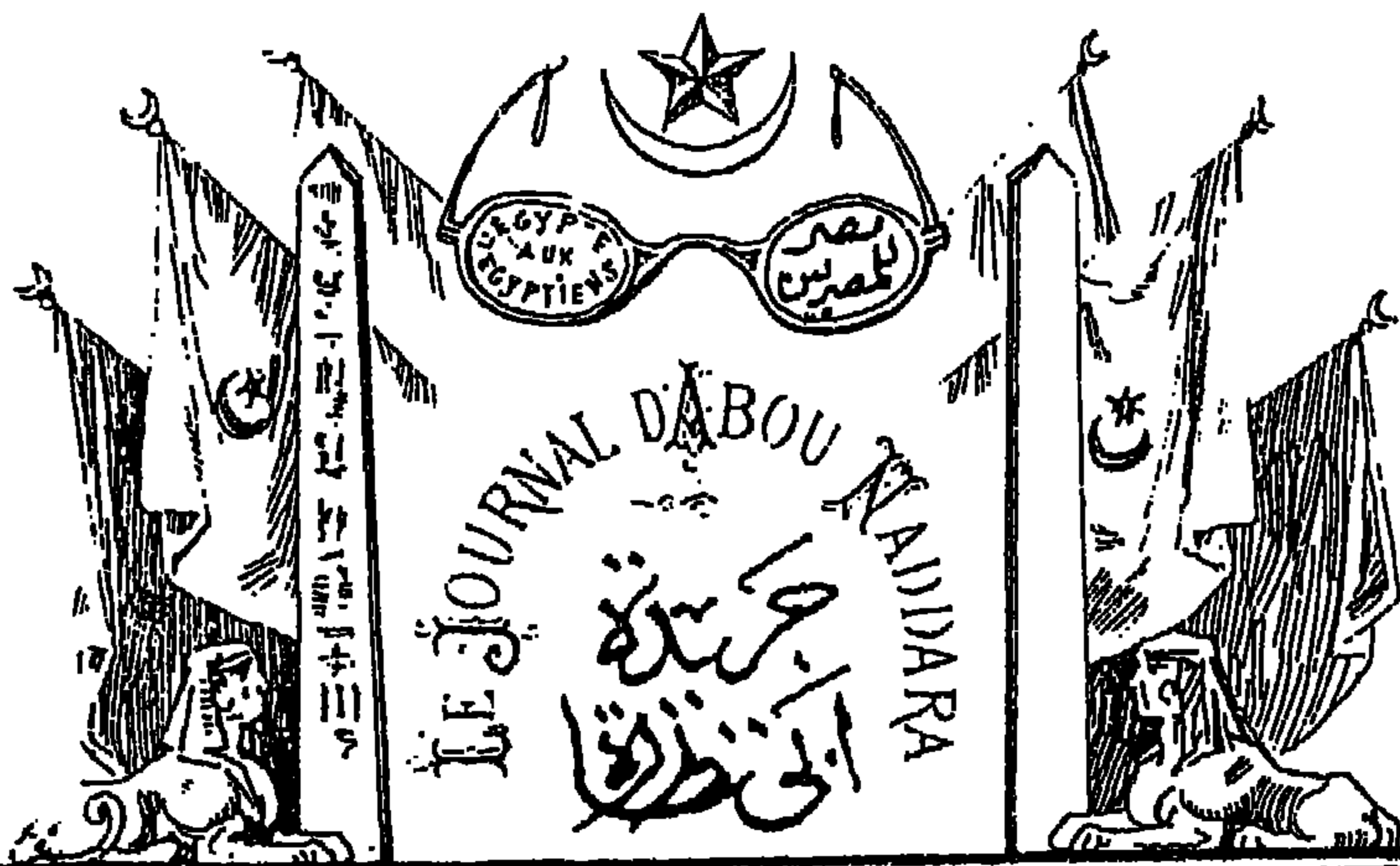
This miracle, said the Fellah, no one but the Almighty can make it.

ABOU NADDARA.

قيمة الاشتراك
في جريدة ابى نظارة
والنور والمنصف وعلاواتها
عن سنة واحدة
فرل ٦٤

النقود ترسل الى المدير راساً
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة الخامسة والعشرون
حيدة مرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. بانوا ابونظارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشة رقم ٤

جرائك في عصره فريد. ربي يحفظك ويحميك من غدر
المستربول النيد. طيب دول مين دول البنين اللي زي
الدور. ومن الشابين اللي بيها دوهم زهوره قلت -
أم تاج دي كناية عن الامة الايطالية. والثانية دي
جمهورية فرنسا العلية. والشابين بحرية الامتين فالطلياني
بيقدم لفرنسا زهوره الجميلة. والفرنساوي بيقدم لاطاليا
الجميلة. وبحول الرسم نشدت بالفرنساوي والطلياني.
اشمار هيتهم بها بالنيابة عن خدتي واخواني - قال -
والرسم والاشمار دي عملتها بالنسبة لزيارة ملك ايطاليا
تفرطولون فرنساوي - احنت يا بونظارة يا افصح
راوي. اه والرسم ده المشعل التحتاني. فتره لي بكلمتين
يا لطيف المصالي. انا تقريباً خافه ده الرسم السياسي.
حقاده رايح تعجب اهلي وناسي. الملهول ده المسطول.
ده صاحبنا المستربول. راسه على حجر «البيون» امه.
باين عليه عيان من كثرة سكر وطمه. والي قاعدين حوله
دول معروفين عندي. وهم الصيني والمصري والسوداني
والهندي. فالصيني بيحس لبطه والهندي بيطلق على
صدره. والمصري والسوداني منتظرين انقضاء عمر -
قلت - اولاد العرب يفهموا صعب شي بالاشارة.
احرهم يا الراي لاونظارة - قال - سمعني يا ابن الكرم.
ما جرى بينهم من الكلام - قلت - قبلما دخلوا الجامعة
على البيون وابنها. كانت بتنوح وتولول والدمع سائل على
خدها. وتندب وتقول. يا كبري عليك يا مستربول.
التم رايح يا بوالبلبل يموتك فطيس. لمة الله على البوير
اخو ابليس. وعلى ابناء واري النيل والهند والصين. اللي
عليك وعلى جيوشنا قاعين. ما ترملشي يا اشجع
الشحمان وابطل الابطال بعدكم يوم تتصد على الترنفال
ولحقه بمالكنا البريطانية. وتعد لك سكة حديد من الطاب
لنفر الاسكندرية. ويقي لك ملك كبير في افريقيا حندي.
مثل ملكك العظيم الهندي. وفي وقتها الدول الافريقية

عدد بباريس في شهر محرم الحرام سنة ١٤١٩
حوادثي ورسوماتي وافكاري. بالمخاطبة بيني وبين القاري
قال - اتخفني يا بونظارة بعبارة لك. والهجني بروماتك
تسني بفكاهتها الهوم. وتشفي غليلي في المستربول
المشوم - قلت - حقا المرة دي رايح تبت يا قاري
يا عزيز. من مقالتي ورسامي على الانكليز - قال - هات يا
بو عبد الحميد من تخايفك هات. وسمعي مقالتيك وقولي
ما حملته من الرسومات - قلت - سمعاً وطاعة.
يا صاحب المعرفة والشجاعة والبراعة. بقى لا يخفاك ان
بسبب الحرب. الجراد الأحمر في غاية من الكرب. نعم انهم
اخيرا يفضوا اهل الترنفال. بعد صرف ملايين من
الجنيهات وفقد الوف من الرجال. وده كان ماهوش
امراكيد. لان ربنا يفضل ما يريد. ولنحي الارباب من ايدي
الظلام. انما نفرض ان النصره تكون اخيراً للانكليز
اللأم. نراهم في غاية من الضيق الان. غرقانين في
بحر الاحتقار والاهوان. كيف لا وجميع الدم الي كانت تحب
لهم حباب. راسهم اليوم تحت رحلين ابطال البوير كالزب
كل عشرين منهم ضد مقاتل واحد من الترنفال بيضضهم
فطر ضعضهم والناس عرفهم انزال. بس ابناء الشرق
هنا دوة وسودانية ومصريين. عوضا يفتقوا الفرصة
شايفينهم ناعمين - قال - الحق بيدك يا بولولي قاهرة
كلنا وجباتنا ونذالتنا صبحت عند الافرنج ظاهرة.
دول كتابنا وخطباءنا غلبوا يسيروا العالم ويقولوا لهم
بلانوم. انرضوا وخلصوا وطنهم يا قوم. كلام في الهوا
يا سي الشيخ احنا فقط لاهيين. في لعب القمار وشرب
الوسكي مع الغايرين. انما دعنا من السيرة والخصي
مقالتيك. وفتر لي لطيف رسوماتك - قلت - انظر
الى رابع صفحة من هذا العدد يا صاح. ترى فيها رسوماتي
الملاح - قال - ما مثا الله دي رسومات مفندة
ومزبقة. وباجل الالوان مزخرفة ومزوقة. يقينا ان

الى اليوم يتسخرنا علينا وعلى جيوشنا الجارة . يهنونا ويقولوا حق الانكليز اصحاب همة وجارة . والناس تنسى الضرب الي الكناه . ونحن نموض المال الي في الحرب بفرقناه . افي دي عمتك يا بول نارية . صبحت حالتي ردية . طيب ودول بين الي علينا قايدين ؟ دول اعداينا اللئام . مع كل ذلك نعمل لهم اكثرهم - وفي الواقع تبسمت للزوار وهم الصيني والهندي والفلاح والسوداني وقالت لهم - اهلا وسهلا يا اسياي . يا اهل ترى نيتهم طيب يا اولادي ؟ فقالوا لها انهم في الطب مشهورين . خصوصا في معالجة الظالمين . اما المتربول قاطعهم في الكلام . ومن شدة السخونة اخذ يهلوس كأنه يرى غراب في المنام . وصار تارة " يضحك وتارة " يبكي . وتارة " يتفاخر وتارة " يثكي . فاذا ذكرك يا حضرة القاري جملة من كلامه او جملتين . تضحك لما تسمعهم ضحكة رطلين . عطس وضبط وشخر وقال . كأنه شاي فكتشير الجبال - صحيت يا تشنري يا بطل يا مقام . اسرت قواد البور « بوطه وديوت » اولاد الحرام . دخلهم لي حال يا غزيري . في القفص العظيم ده الانكليزي . ادور الدنيا هم وافرغ عليهم الاثم والشموب . ونخلد بالجئيرات اكيانا والجيوب . وارغلق في الموالد والهواق واقول . تمالوا تفرحوا على اسرار المتربول . الفرجة بنصف جنيه على قواد الترغال الي قبض عليهم تشنير المارشال . فكتب من الفرجة دي الملايين . الي صرفاهم في انتصارنا على البور الملاعين . فقالت البيون للزوار - هذه حالة طول الليل والهار ان كنتم اطباء صحيح . امتحنوه واخبروني برضه ودواه وقلبي يترج - عندها كما ترى يا قاري يا نجيب . مصور في رسي التختاني العجيب . الصيني جس نيطة والهندي طقطق على صدره . والفلاح والسوداني التطروا انقضا عم . ثم قالوا الالبيون الام . انك نصاب بمرض حب الذات والنظم . وروا المرض ده شربة شرقة . مركبة من المدالة وحب الانسانية - فطرق الكلام ده اودان المتربول المشوم . وايقظه من النوم . فالتحق وقال لاهم البيون المكارة . الهريهم يا نيتي دول اصحاب ابونظارة . دول حاشي حكام دول مزورين . انا انقض الانسانية والمدالة الكره ازي المات . ولذة حياتي النظم وحب الذات - قال واخذ في التهلوس والاذيان . فتركوه الزوار قايدين خلصا من ظلمه يا رحمن

قال حضرة القاري - اما ياسي الشيخ لك تصورات غريبة . وتصغيرها في مقالات ورسومات عجبية . هاه . يا اهل ترى اطلعتش على مجلة انيس الجليس ؟ دي مدحتك مدح نفيس . شكرت فضلك على الشار الجين الي تحضرها به في اعظم الجرائل . وما قاله فيك . ا. لجلة دي يا استاذ تكفيك . قالت انك في اوربا نعيم عن المرأة الشرقية . تظهر محاسنها وتدل على اداها وتشني على عواذها المرضية . وقالت انك نصبت نفسك في البلاد الافريقية . لحمة جدالة سلطانا الاعظم والدولة المليمة . وخضت مقالها هكذا قد راى الشيخ ابونظارة من تمام تلك الخدمة ان يكون مطرا لما بلغه النساء العثمانيات في عهد جدالة السلطان جملته الله مع سائر ملأنا الافاضل اجل قدوة يقتدي بها الكتاب . وتولي مكافاتهم على هذه الخدم الادبية با عمل اجر والثواب - قلت - مدحي في مادام الكندرة صاحبة انيس عين الصواب . اما ثانيا على ما استحق منه قيراط يا اغرا احباب . ربنا يحفظهم للشرقين - قال القاري - امين اللهم امين . طيب وغندتشي اخبار مرة يا من للمين ثرة - قلت - اقرا القسم الفناوي من هذا الجرنال . تجد فيه من الاسنانة مكتوب عال المال - قال - اقرا وترجمه للاخوان . ونطلب لك هيمما النصرة على الانكليشمان

(ابونظارة)
آفة مصر اهلا

اطلنا على مقالة جلييلة تحت هذا العنوان . بحريه الانكسار عليه الشان . نقلنا من كلامها الزين . لقارنا جملتين . وهذا ليس بغريب على امة بلادهم واشباح بلادهم ونفوس عبودة الى الفساد طوعة الى التقليد لا تلوي على فضيلة عنانا ولا تعيل الى كمال ديني اوسياى ارجي ليس هذا العجيب على اهل هم آفة بلادهم وقوم هم عار اثمهم ان يكون باللام وهم ضابها ولا يشعرون بالتمرر والتملل وهم اسبابها . متى يصير مصر في حاضرها كما كانت في غابرها فتصرف الاشجان وتذهب بالخران فلا يكون المصريون آفة بلادهم وموضع شقاها وعلتها والذين الاعداء على مقاتلها منضين عن مواطن الدار منها . . . . . ومما كثرت اراس الناس وتشمت ظنوزهم واضطربت عقولهم واقوالهم فلا يستطيع احد ان يمتدح عن اهل مصر لمذير مقبول في عمود غشيم ونوم عن الفضائل وتوفرها للزوال على غير هدى ولغير مصلحة والى اسو مضيع . فلا يتقرب القاري لو حكمتنا بان آفة مصر اهلا

LETTRE DE TURQUIE

L'abondance des matières ne nous permet pas de publier in extenso la lettre de notre correspondant de Constantinople; nous lui empruntons les passages suivants que nous traduisons fidèlement à nos lecteurs européens :

« Ici, louange à Dieu, tout va selon les souhaits des bons Ottomans. L'agriculture, le commerce et l'industrie prospèrent, l'instruction se développe et les finances sont dans un état satisfaisant. Que le Très-Haut nous conserve notre Auguste Souverain, qui ne pense qu'au bonheur de ses fidèles sujets!... »

« Nos rapports avec les gouvernements étrangers sont meilleurs que jamais, et l'agitation macédonienne se calme graduellement, surtout depuis la circulaire que S. Em. le Patriarche grec a lancée à tous les évêques de Macédoine... »

« Les fausses nouvelles de Turquie, que les feuilles de Londres publient journellement, ainsi que les attaques de quelques journalistes européens, ne nous émeuvent pas. Leurs méchants articles et leurs livres injurieux nous laissent froids. Pourtant si ces livres insulteurs avaient assisté à l'imposante cérémonie du Courban Baïram, qui a eu lieu en grande pompe dimanche dernier à Constantinople, ils n'oseraient plus dire que S. M. le Sultan ne sort jamais de chez lui, car ils l'auraient vu porté en triomphe de Yildiz à Beşiktaş, et de la mosquée de Sinan Paşa, où Sa Majesté fit ses prières, jusqu'au palais de Dolma-Baghtché où eut lieu la cérémonie du baise-main. Ils auraient été témoins aussi d'une nouvelle preuve de son sang-froid et de son courage; car, au cours de cette cérémonie, une secousse de tremblement de terre ébranla le palais, et Sa Majesté ne manifestant, aucune émotion, rassura d'un signe la nombreuse assistance. Mais, hélas! rien ne détournera ces écrivains de leur méchanceté. Calomnier, injurier et traîner dans la boue les peuples et les rois est un métier lucratif dans quelques villes d'Occident. Dieu merci, il n'existe pas dans notre pays... »

« Si je ne craignais offenser ta modestie excessive, je te dirais que tes journaux font fureur ici, surtout depuis que tu y écris en anglais. « Abou Naddara est un brave; il dit aux ennemis de l'Islam ce qu'il pense d'eux dans leur propre langue. » Salut. »

OSMAN EZIK BEY.

LETTRE D'ÉGYPTÉ

10 avril 1901.

L'héritier présomptif de la couronne d'Angleterre, S. A. R. le Duc d'York, vient de visiter Port-Saïd.

Bien que la foule, mue par un sentiment de curiosité très compréhensible en pareille occurrence, ait été très nombreuse sur tout le parcours suivi par le Prince et sa femme qui l'accompagne dans son voyage en Australie, aucun cri de joie, aucun signe d'allégresse ne se sont fait entendre.

On aurait dit vraiment, en voyant ce mutisme complet, que le régime exercé de l'occupation avait vécu.

Le jeune couple princier semblait avoir compris la signification de cet abord froid de la foule, car il avait l'air consterné.

C'est égal, lord Cromer, qui accompagnait ses princes, aurait dû chauffer l'enthousiasme du populaire à coups de baqchich.

Encore quelques bonnes piles dans l'Afrique australe et de sanglants affronts en Chine, nous verrons alors la plus grande des Bretagnes excessivement modeste.

DE SAINT-BONNET.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(9^h ET 10^h DEPUIS JANVIER 1901).

Le Cheikh a payé aussi son tribut à l'influenza, mais comme il l'avait attrapée en portant secours à deux pauvres malades, Dieu lui accorda vite la guérison. En attendant, il était invité au banquet de l'Union amicale de Solidarité, société qu'il aime et respecte. Il ne pouvait donc y assister; mais ne voulant pas perdre une si belle occasion de célébrer ses trois chères patries, la Turquie, l'Égypte et la France, il nous dicta un petit discours que son excellent ami M. J.-H. Gaches, a lu à la grande satisfaction des convives qui, non seulement ont applaudi l'orateur absent, mais ils ont même porté sa santé. Voici un passage de ce discours :

« Il est vrai que, hôte de la France comme je le suis, je ne dois pas me mêler de ses affaires intérieures; mais la reconnaissance que j'éprouve pour l'hospitalité qu'elle me donne me la rend si chère, que je l'aime autant que mon pays. C'est donc naturel que je désire la voir heureuse et prospère. Or, il n'y a ni bonheur ni prospérité si l'union et la solidarité n'existent pas dans un pays. Voici pourquoi je regrette vivement de ne pas être des vôtres, ce soir, pour féliciter sincèrement vos honorables collègues et vous du progrès de votre patriotique société; car le vrai patriotisme, selon moi, est celui qui travaille avec ardeur et désintéressement à faire régner la paix et la concorde parmi les fils de son pays et rendre indissolubles les liens de leur union et de leur solidarité. La désunion d'un peuple afflige ses amis qui voudraient le voir fort pour vaincre, et réjouit ses ennemis qui voudraient le voir faible pour être vaincu. »

Au nom du Cheikh, nous remercions M. J.-H. Gaches, président de cette belle et utile société, et nous croyons être agréable à nos lecteurs en leur citant ici quelques passages de l'éloquent discours qu'il a prononcé à cet imposant banquet :

« L'Union amicale de Solidarité, fondée depuis peu, compte aujourd'hui près d'un millier de membres. Si tous ne sont pas ici, c'est qu'ils vivent dispersés dans la vie sociale, séparés les uns des autres par les distances, par les nécessités de l'existence quotidienne, de la lutte de chaque jour pour le droit à la vie et le droit au travail. Mais il est un lien puissant qui les réunit tous, pourtant, c'est celui de la solidarité humaine que nul jamais ne songerait à détruire. »

« Je remercie les membres de l'Union amicale de Solidarité qui ont bien voulu ce soir s'asseoir à cette table. Je remercie surtout les dames qui sont la resplendissante parure de nos fêtes, le charme, la joie et la poésie de nos agapes fraternelles. D'ailleurs, sans elles, la pauvre humanité risquerait fort de sombrer dans un désespoir d'agonie. »

Il a ensuite remercié les personnes éminentes qui se sont trouvées à cet imposant banquet et a terminé ainsi son allocution :

« A tous encore merci! Merci aux présents, merci aux absents heureux et malheureux dont la pensée est avec nous ce soir. Et puisque les toasts ne sauraient se terminer sans les santés d'usage, je bois à la République, à la Civilisation par la Solidarité, à l'humanité reconciliée, à l'oubli de toutes les haines de peuples et de races, à l'harmonie entre les hommes au labour fraternel et à la paix universelle. »

Sa conférence, le Cheikh l'a faite à la Société de l'Athénée de France. Elle avait pour sujet le mariage en Orient, ses pieuses mœurs et son but très louable, celui de fonder de nombreuses familles. Le conférencier a profité de ce sujet pour s'élever contre la dépopulation et des femmes coquettes qui croient vieillir avant le temps en donnant le jour à plus d'un enfant ou deux. Cette conférence, comme celles qui l'ont précédée, sur la littérature et les usages et coutumes d'Orient, a eu du succès.

Et puisque nous parlons de l'Athénée de France, annonçons son excursion à Ermenonville en l'honneur de J.-J. Rousseau et du Tasse. Elle aura lieu le 18 mai. Ceux qui désirent en faire partie, n'ont qu'à s'adresser à M. Bonneval, président de l'Athénée, 17, rue des Martyrs.

ABD-UL-HAMID HILMI.

Nos sincères remerciements à notre cher confrère et excellent ami, M. Bonneval, pour l'article flatteur, le Molière égyptien, qu'il nous consacre dans sa revue et dont il nous fit cadeau d'un millier d'exemplaires pour nos lecteurs.

AN

قصيدة

هذه هاشم بن جاهري يوم ورود في ميناء (مزارون) مصافداً
لجلوس سلطان المولى المنصور في السنة ٥٠٠ من مازها وميناء جلد
برفت شمس الخدود من سموات القدود وجنينا الورود من وحنه البكار
رافلت في ثياب من حرير ولسرود حسنة الدين نور الدين في دار الخلود
غادة فيهن كالسمط من الدر الفريد قد هافهن به النعمان الزهور
بالي حوراء اقديرها لم ينجي وتليد ضربت في فروعها المسك بما ورد في عود
وحكت شاكلة الورد في جفن وحيد وقضيب البان في حلق في قعود
فشفينا النفس من تقيلها ربح الخود وسقينا شرب من كفا شرب الورد
كلما شرب قلنا يا اهل من نريد وشدا الطير على الرفضان انواع الشيد
من قوافي واعاريض طويل وحديد وكحي القمري عن سجع حبيب ووليد
وعلمات الحمى يروين عن تجم لبيد والثر يا شبيه غنود بدت او كمقود
نضدت من لؤلؤ في نحر ارب وفيد وطلوع القمر ازهر من افق بريد
كطلوع الخير من راحة مولانا الفريد حط في (المرزند) رحلتنا في يوم عيد
يوم تأيد الامام المصطفى (عبد الحميد) آية الرحمن لخص الخلق بناد الجود
وامين الله ذو العزة والملكك السديد تامن السبع على الساج على السمود
وابو الراهية الدهياء ذو البشاشيد بطشه يفرى قلوب الخصم قبل الجلود
لوسكين حديد وبرج من حديد هرق من زكراه روي يا غداة العيد عودي
فلقد بورك يا عيد مع الفاعل العيد يا ايل سار في موكبه جيش الجود
رعد طوع يديه الناس طرا كالبيد قد ملكك الخلق بالان من يرض وودي
وكذا تشبه الناس باهان وجود انت في الناس كلهم من في قوم هود
خصمك المشنوم امي كقدار في نمود يا مفيد مستفيد من نوال وجمود
باليات وامى من مفيد مستفيد عش حيد اساما في شفق القطر الليد

كل يوم لك عن عيش جديد في جديد

بقلم السيد محمد صادق الحسيني اديب الممالك
مدير جريدة «اراب» الفارسية بمشهد في خراسان بمكة ايران

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
43, Rue Richer, PARIS

Le Journal d'Abou Naddara

Toute communication et demande d'abonnement doivent être adressées au Directeur du Journal

MAI 1901 N° 2

ABONNEMENTS :

Avec la Revue Attawadda
et suppléments... 1 an. 26' »
Abonnement simple, 1 an. 15' »

OTTOMANS ET PERSANS

La sympathie réciproque de ces deux peuples vient de nous être encore une fois confirmée par une coïncidence frappante. A la même époque, presque le même jour, nous sont parvenus, avec prière de les insérer dans nos journaux, deux panégyriques enflammés, l'un de Son Exc. Adib-el Mamalek, éminent poète persan, consacré à S. M. I. le Sultan, l'autre de Son Exc. Hekmet Chérif Bey, écrivain distingué ottoman, en l'honneur de S. M. I. le Schah.

Nous ne saurions trop nous féliciter de cette entente que nous avons toujours préconisée et sommes heureux d'offrir à nos lecteurs ces deux poèmes, le premier dans la partie arabe du présent numéro, et le second dans le prochain.

Nous sommes flatté de l'estime que nous témoignent ces vaillants poètes orientaux en nous adressant, pour les publier, leurs vers inspirés. Ce n'est d'ailleurs pas la première fois que nous avons ce plaisir. Déjà, nous avons reçu des odes sublimes pour la France et son illustre chef d'Etat.

ABOU NADDARA.

Lire plus loin nos intéressantes lettres de Turquie et d'Egypte.

A LA FRANCE ET A L'ITALIE

Hommage d'Abou Naddara

A L'OCCASION DES FÊTES DE TOULON

J'aime la France et l'Italie.
Et depuis bientôt cinquante ans, (1)
Je chante l'amitié qui lie
Leurs dignes et braves enfants.
C'est pour s'aimer et pour s'entendre
Que Dieu fit ces deux nations.
Sur Elles, je te vois répandre
Ses saintes bénédictions.
Au Caire, à Paris, à Florence,
Sur mon humble luth, j'ai chanté,
De l'Italie et de la France,
L'amour, la grâce et la beauté.
J'ai consacré plus d'un poème,
D'Italie, aux bons Souverains.
De France, aux Chefs d'Etat que j'aime
A leurs soldats, à leurs marins.
Dans leur langue et dans mon idiome,
J'ai loué Présidents et Rois,
Et célébré Paris et Rome
Qui, des gens, défendent les droits.
Aujourd'hui, les fêtes brillantes
De leurs flottes charment mon cœur,
Je les trouve resplendissantes,
Et j'applaudis avec chaleur.
Quitte le Nil, Muse chérie,
Monte en ton magique ballon.
Viens dans ma seconde patrie
Pour voir les fêtes de Toulon.
Regarde cette escadre ancrée
Qu'entourent les vaisseaux français !
Comme une épouse elle est parée :
Sans précédent est son succès.

(1) Abou Naddara écrivit en 1853 sa première ode franco-italienne, en Toscane, où son père l'avait envoyé d'Egypte pour y faire son éducation.

De l'Italie, elle est la flotte
Que le Duc de Gênes conduit.
Son drapeau tricolore y flotte ;
Tout en elle plaît et séduit.
Elle est formidable et jolie
Et ses marins sont gracieux.
Les cris de : « Vivent l'Italie
Et son Roi ! » l'accueillent joyeux.
Qui vois-je ? De la République
Le Magnanime Président,
Qu'il est distingué, sympathique,
Modeste, aimable et bienveillant !
La foule, avec amour, l'accueille
Et lui fait accueil chaleureux.
Et du fond du cœur et de l'âme
Lui souhaite longs jours heureux.
Voici l'illustre Duc de Gênes !
Comme on l'accueille avec ardeur.
Pour son Roi, les âmes sont pleines
De vœux de triomphe et grandeur.
Que parfaits soient l'accord, l'entente
De ces grandes nations sœurs !
Que leur union soit puissante !
Que leurs fils soient toujours vainqueurs !
Réalise, ô Dieu de clémence,
Ces souhaits que j'éleve au Ciel !
Bénis l'Italie et la France,
Loubet, Victor-Emmanuel !

Doh! gradisci, Italia cara,
Il francese picciol canto
Del tuo vate Abou Naddara
Il cui core t'ama tanto !
Di tuoi figli e lor Sovrano
Lieto celebra il valoro ;
Ché col senno e colla mano
Al tuo nome fanno onore.
Non ublio la tua favella,
Né tua dolce poesia.
Vivi ! Vivi l'Italia e bella,
Adorata Italia mia.

ABOU NADDARA.

PAUVRE JOHN BULL

Albion. — Pauvre John Bull ! Quelle pernicieuse fièvre ! Nos succès au Transvaal, notre échec en Chine, le nouveau Mahdi au Soudan, les révoltes aux Indes, les fêtes franco-italiennes à Toulon, le calme en Macédoine, le Sultan acclamé par ses populations et félicité pour son courage par l'empereur d'Allemagne. Tout cela l'a rendu malade malgré sa ferme conviction qu'en deux mois nous serons maîtres du Transvaal, que nous aurons une satisfaisante indemnité en territoire et en argent en Chine, que la France, l'Italie, la Turquie, l'Allemagne, et même la Russie, nous féliciteront lorsque nous aurons exterminé les Boërs et fondé notre Empire africain. Voilà des visiteurs pour John Bull. Goddam ! Ce sont ses pires ennemis ; mais faisons leur bon accueil (au Chinois, à l'Indien, au Soudanais et à l'Egyptien qui entrent saluent et s'asseyent autour du malade). Soyez les bien venus, Messieurs. Êtes-vous médecins ?

Tous. — Oui, mudame, et nous espérons guérir votre malade.
John Bull (délirant). — Botha et Dewet prisonniers ? All right, Kitchener. Enfermez-les dans cette grande cage et donnez-moi la clef. Quelle belle affaire ! Mesdames et Messieurs. Voyez les généraux boërs. Un shilling d'entrée. Je parcourrai les foires du monde entier et gagnerai les cent millions que la maudite guerre nous a coûté.

Tous. — Il délire, le malheureux.
Albion. — Eh bien, Docteurs, examinez-le et dites-moi ce qu'il a.
Le Chinois (lui tâte le pouls). — Quelle fièvre infernale !
L'Indien (auscultant). — Quelle congestion pulmonaire !
Le Soudanais (solemnement). — Il est atteint de deux terribles affections : l'égoïsme et la tyrannie.
L'Egyptien. — J'ai des remèdes efficaces qui le guériront.

Albion (réveillant John Bull). — Ces médecins disent que tu es atteint de deux affections : l'égoïsme et la tyrannie.
L'Egyptien. — Une solution de dix grammes d'humanité et de quatre gouttes de justice te guériront assurément.

John Bull (en colère). — A la porte, ces faux médecins ! Je déteste l'humanité. J'exècre la justice. L'égoïsme et la tyrannie sont ma vie.

But let us welcome them nicely. (To the Chinese, Indian, Soudanese and Egyptian who enter, salute and sit round the sick man.) Welcome, Doctors.

The Visitors. — We hope to recover your son.
John Bull (delirious). — Botha and Dewet prisoners ! All right, Kitchener ! Shut them up in this large cage and give me the key. What a splendid business ! Ladies and Gentlemen, come and see the Boer generals ! One shilling entrance fee. I shall expose them in all the fairs of the world and I shall gain the hundred millions this war has cost us.

The Visitors. — The unhappy fellow is delirious.
Albion. — Well, Doctors, examine him and tell me, what ails him.
The Chinese (feels his pulse). — What an infernal fever !
The Indian (touching his breast). — What a dreadful pulmonary congestion !
The Soudanese (solemnly). — He is attacked by two awful diseases : selfishness and tyranny.

The Egyptian. — I have efficacious remedies that will cure him.
Albion (awaking John Bull). — These are physicians who say that thou art affected with two mortal diseases : selfishness and tyranny.

The Egyptian. — A solution of ten grams of humanity and of four drops of justice shall surely recover him from his illness.

John Bull (in a passion). — Put out of doors these false physicians ! I hate humanity and execrate justice. Selfishness and tyranny are my life and my joy.

ABOU NADDARA.

POOR JOHN BULL

Albion. — Poor John Bull ! What a pernicious fever ! Our unsucces in the Transvaal, our check in China, the new Mahdi in Soudan, the rebellious in India, the Franco-Italian feasts in Toulon, the calm in Macédoine, the Sultan acclaimed by his populations and congratulated for his courage by the Emperor of Germany. All this rendered him ill inspite of his firm conviction that in a couple of months we shall be masters of the Transvaal, that we shall have a satisfactory indemnity in land and money in China, that France, Italy, Turkey, Germany and even Russia will congratulate us when we shall have exterminated the Boers, and founded our African Empire. Hallo ! there come visitors for John Bull ! Goddam ! They are his worst enemies !

But let us welcome them nicely. (To the Chinese, Indian, Soudanese and Egyptian who enter, salute and sit round the sick man.) Welcome, Doctors.

The Visitors. — We hope to recover your son.
John Bull (delirious). — Botha and Dewet prisoners ! All right, Kitchener ! Shut them up in this large cage and give me the key. What a splendid business ! Ladies and Gentlemen, come and see the Boer generals ! One shilling entrance fee. I shall expose them in all the fairs of the world and I shall gain the hundred millions this war has cost us.

The Visitors. — The unhappy fellow is delirious.
Albion. — Well, Doctors, examine him and tell me, what ails him.
The Chinese (feels his pulse). — What an infernal fever !
The Indian (touching his breast). — What a dreadful pulmonary congestion !
The Soudanese (solemnly). — He is attacked by two awful diseases : selfishness and tyranny.

The Egyptian. — I have efficacious remedies that will cure him.
Albion (awaking John Bull). — These are physicians who say that thou art affected with two mortal diseases : selfishness and tyranny.

The Egyptian. — A solution of ten grams of humanity and of four drops of justice shall surely recover him from his illness.

John Bull (in a passion). — Put out of doors these false physicians ! I hate humanity and execrate justice. Selfishness and tyranny are my life and my joy.

ABOU NADDARA.

السنة الثامنة جريدة واداية شرقية هدية مديرها الشيخ ج. سانوا بوتطارة ياريس بشارع ريشه من

قيمة الاشتراك سنوي فرنك ١٥ تدفع سلفاً
ومع جريدة الحظارة «والتودر» «والنفسا» فرنك ٤٦

والهند والصين والترنغال . والآن تفضوا الماكر وتضيّقوا
الاموال . ما تتحقّقش يا انكليز ان الناس تربي لذل
حالكم . لانكم تهاولوا كلما جركم . هذا فزج لما كافيته .
ربي ايقوي البوير ويمافيه

قال الفلاح المتربول - من على التل ده يمكنك تشوف
الي بيحري في افريقيا الجنوبية - فقال له المتربول - ما
اشوفشي لاني عارف كل الي بيحري يوم بيوم وهوان عاكري
يسهرقرو البوير ويضربوهم ضرب موت - قال الفلاح -
مشن دايما يا فشار . عاكر ان تصروا عليهم مرة في زمانهم
لما اخذوا الجزال كرونج اسير هو والثلاثة الاف هكي الي
كانوا معه ودي ما هيش شطارة لان عاكر كانوا
خمسة واربعين الفا يعني كل خمسة عشر انكليزي على بوير واحد
فالكثرة تغلب الشجاعة واليوم صبحتم خمسة وعشرين انكليزي
على بوير واحد . انا لا اقرأ جرائل - قال المتربول -

منذ عشرين سنة ما كتش تعرف تقراء . انا عاكر
احمد ريك الي اعطانا بلادك - قال الفلاح - مصر
للمصريين ما هيش للانكليز . واري النيل قسم من الممالك
العثمانية . انا كنت اقراء وكتب قبل حلولك في طني الي
بازن الله تجلي عنه من قريب . انا ترجع لحرب الترغال
اتفع من مشور نظارة جراديتك ان عاكر الانكليز في الترغال
اليوم ١٩٠٤ والبوير يادوب ١٠٠٠٠ - قال المتربول - طيب ان
كنا احل ١٠٠٠٠٠ وهم ١٠٠٠٠ نصير قديم مرتين ونصف يعني
اثنين ونصف منا على واحد منهم - فضحك الفلاح وقال -
شرب الوكي والكنياك نساك الحاب ما اغشك . اسأل
اصفر فلا حينا وهو يقول كين ان كنتم انتم ١٠٠٠٠٠ وهم
١٠٠٠٠ تبقوا خمسة وعشرين على واحد . يا للعار خمسة
وعشرين انكليزي على بوير واحد وما يمر يوم الا ويضربكم

عدد ٢ باريس في شهر صفر الحيرة سنة ١٣١٩
خمسة وعشرين انكليزي جاحد . على بطل بوير واحد .
ما تفحكشي يا قاري جرنالي . ولا تشك في صدق
مقال . كلامي ده كلام جد ما هوش مزاج . معناه
ما هوش في مخاطبة المتربول والفلاح . الي تراهم يا قاري
يا سيد المارفين . على راس الجبل واقفين . يتفرجوا
على الحرب والقتال . الديرين البطل البوير والانكليز
الانزال . وهم خمسة وعشرين انكليزي جبان . على
حسينا البوير ابو الشجمان . انظريا قاري يا غالي . الي
رسم جرنالي . تتفحكش يا اني العبارة . ككونك فهم
وتفحكش الاشارة . بقى كلك لي اودالك يا صاح .
واصف لي حديث المتربول وصاحبنا الفلاح . والرسم
ده المال . الي زينت به الجرنال . ومخاطبة المتربول
الخران . واخينا الفلاح سيد الجدعان . دي صفتها
على الاخبار الي رايتها في الجرايد الانكليزية . ان شا الله
تجب اولاد بلادنا الشرقية . نعم الانكليز غدهم اليوم
في الترغال مائتين وخمسين الف عكري يامون شيز
وما قدامهم غير عشرة الاف مقاتل بوير . يعني خمسة وعشرين
انكليزي . بيضار بوير واحد يا عزيزي . والادكي ما
هشي قادرين عليه . وهو يدمر الارض ويهدمهم
تحت رجله . والدليل على ذلك والبرهان . على نصرة
البوير وكرة عمنا الانكليز . هوان الجزال كتشتر
قايد الجيش البريطاني بزعق من قرونه ويقول . جاي
البوير هلكوني الحقني بمساكر يا متربول . وما عدا الامداد
الجزايرية . نراه يطلب لحكومته بالملايين من الجيترات
الانكليزية . يا كبي عليهم يا انكليز وعلى ما جرى فيكم . تولوا
واتصفوا يمكن ربي من المصايب يجيكم . اتركوا بومر

سنة وعشرون سنة في خدمة السلطان
ثمرة الاخلاص - كتب الملا

وردت اليها المقالة الدتية من دار الحادة المظمية فنشرناها بحروص
انتصار الحق مع مزيد الاذنياع . قال حضرة صديقنا الملا الذي تفضل
نحن لا نريد ان نأتي في محالنا هذه على ترجمة حضرة
الامام النجيب والحبيب النسيب اعلم العلماء الفخام وصدر الصدور النظام
الاستاذ الاكبر صاحب السامحة والرجاحة السيد البالي اهدي افضي ولا نور
ان نطلق لليراع الضان في بيان خدماته الجليلة التي برهن براعي
فطر اخلاصه للعرش الشاهاني النور . وانما اردنا ان نسطر كلمة
واحدة لترتة حضرة الشرم الماجد قدوة الاماجد صاحب
المطوفة السيد بك خالد نجل سماحته ولعدين القراء الكرم
لتجبر مقالات متتابعة تحت العنوان المرقوم اعلاه . وذلك قياما
بواجب الذمة وقطعا لسنة الحاد وانتصارا للحق واعترافا
بالفضل رغبا عن انفا كل حور وكنود . كيف لا وان ذكر الشرف
فروا بن يحدته . العلم هو الماقد لبرته . والدين فقد كن
بلدته . والجود فقد لبس جلده . والتواضع صار لبدته .
وان يتا تولى الله غر وجل بناء . ومهد الرسول صلى الله عليه
وسلم فناء . وخدم جبريل اهله لتحقيق ان يصان عن
مدح لان قصير . فماذا عسى ان يصف اليراع من كانت
هذه بمضجاياء ومن غدا لان حاله يقول

وقد علم السلطان الحاميه وفخامه الكافي الجديد الموفق
اوازره فيما عا واهله برأي يريه الشمس والليل اغنى
فلذا لكون جلالة سيدنا ومولانا امير المؤمنين اليعظم
السلطان الفارزي عبد الحميد خان الثاني خلد الله ملكه بقدر
خدمات سماحته حق قدرها لوسما وانه منذ سنة وعشرين
سنة رآه على خدمة المقام الاقدس بكل تراهة واخلاص
فقد صدرت الارادة السنية بتعيين حضرة صاحب المطوفة
السيد حسن بك خالد نجل سماحته في الماين الشاهاني
بوظيفة (كتابي ثاني) علاوة على وظيفته والتفاناً خص
به هذا البيت الرفيع الممار . وناهيك به من منصب خطير
صادق اهله . وحل محله . وكان على الاعلاء انكي من السرم
وليالي الهم . واشد من وقع الحام في خور السام . فالحمد لله على نعمائه
وله الشكر على جزل عطائه . حيث قد اعطيت القوى باربرا
واسكنه الدار بانيرا . فرفع في هذا المقام واجبات الترابي
ونال الله تعالى ان يديم جلالة سيدنا ومولانا امير المؤمنين
دخل الصادقين . ونصير المخلصين . وآخر دعوانا ان الحمد لله
رب العالمين (مرور)

والشاهد على ذلك انك كما ترى بميونك البوير فزاد به ثقل
الحنة وعشرين الي هجوا عليه ورماهم الارض . فالوقعات
الي زى دى هي الي جبرت الجزال كتنيد يطلب من حكومته
عسكر جدار والاجيشه يعدم - فقال له المتربول - انت
ادري مني في امورنا - قال الفلاح - محتمل وعرف كذلك بان
عسكركم بدلو الون دميهم الاحمر وجعلوه « كلكي » اسمرون الارض
حتى ان البوير ما يثفون عيشي من بعيد . اما البوير عيونهم عال
وعمره نيشانهم ما نجيب كل تقويصة بقتل ضابط بريطاني -
قال المتربول - دعنا من ده وانظر كيف عاكري الي ثقلهم
البوير الملمون قايمن عليه ثانياً ولما يصلوا العسكر الطازة
ما تخلوش ترنسالي على سطح الارض . انكرا ما ينقصها لاجال
ود اموال فتتصر على كل حال - قال الفلاح - انما اسرها صغار
في جميع الاقطار واذا حصل لكم الانتصار كثرة النفوس وقوة
الدينار فما زال للبوير الافتخار . (ابونطار)

مصابب الانكليز

من اعظم المصائب التي حدثت في هذه الايام . وتحدث بها
الخاص والعام . هي اثاره الخواطر الانكليزية من رجال الرعية
على حكومتهم . لكثرة النفقات الطائلة التي صدقوا على
حرب الترنسفال وكذلك الدين الويل الذي اضرم بمصالحهم
وعلاوة على ذلك كله فقد الكثرين من ابناء جلدتهم
حتى لقد بلغ دين تركيا المظمية المصونة عيلا مائة مليون من
الجنيهات . ما عدا باقي عموم الدول الاخرى فانها تدبر
بمثل ذلك الوقات . فلو كانت حكومة الانكليز تعقب مثل
هذا ولا تفرح عند وقوع اي حادث كزمنادتها من الدول
وتدس لهم السهم في السلم وتثير خواطر رعاياهم في الشرما
تركوها . ضحية قوم اصغار اعدوها . بل كانوا ارشدها
للصواب . وسدوا سبل هذا الباب . الذي هو في الحقيقة
عليها وبالك وويل . وهم عظيم ثقيل . ولكن هذا يريد
الله ان يستقم منزله . فهو حسبه ونعم الوكيل عليها
اصدر الانكليز امرا بنوع الجبل المصرية من دخولها السودان واستنوا
الجبل المنوبة لهم . فكيف كانوا اليومون الحكومة القناية لمنوا جرائهم
المارقة عن الطريق المستقيم التي تشغل راغبهم آل عثمان مع انهم شرقا
اهل هذا الزمان . وهم احسن خيار بني الارض قاطبة في هذا العصر
الفريد الثاني . كما تشهد بذلك عموم الناس والحبان . وملك هذا
الوان . فاللام نخب مقاصد السلطان بن السلطان (عبد الحميد خان)
واجعلنا من الحائرين رضاه مدى الايام والازمان كانه
خادم الدولة المليحة بالديار المصرية احمد عبد الكريم مكاتب الفلاح

LE GÉNÉRAL BAILLOUD

Commandant les troupes de la région de Pao-Ting-Fou en Chine.

Louange à Dieu! Nous avons de bonnes nouvelles de ce valeureux Général que les Français aiment et apprécient et les Chinois estiment et admirent. Le Général n'admet pas l'égoïste proverbe: « Loin des yeux, loin du cœur ». Non; il est toujours bon et aimable envers son ami et professeur Abou Naddara, qui ne cesse de faire des vœux pour son retour triomphal. Il vient de répondre à sa respectueuse lettre du 15 février dernier, accompagnée de l'Album de ses journaux de 1900, par le très gracieux mot qui suit, où paraissent l'exquise bonté de son cœur et la spirituelle gaieté de son âme:

« Cheikh. Merci de ton souvenir. — Accepte le mien en échange. — Il y a ici beaucoup de *Musulmans*, mais ils ne savent pas lire l'arabe et encore moins l'écrire. Tu pourrais venir leur donner des leçons. — Qu'Allah te protège et t'accorde un jour la réalisation de ton désir. »

Pao-Ting-Fou, 5/4 1901.

Général BAILLOUD.

Ce bienveillant petit mot, qui flatte le Cheikh Abou Naddara, va réjouir nos lecteurs arabes, turcs et persans qui tous connaissent l'intrépide Général, dont ils ont si souvent lu ici les gracieuses lettres, adressées au Cheikh, pendant qu'il était chef de la maison militaire du Président de la République et secrétaire général de la Présidence.

Que les anges du Très-Haut le gardent pendant son séjour en Chine et l'accompagnent dans son retour en France, sa patrie bien-aimée, dont il fit respecter et vénérer le glorieux drapeau en Extrême-Orient.

ABD-UL-HAMID HILMI.

OTTOMANS ET PERSANS

Ainsi que nous l'avons dit à nos chers lecteurs, deux panégyriques nous sont parvenus en même temps, l'un d'un éminent poète persan en l'honneur de S. M. l'Empereur des Ottomans, et l'autre d'un distingué écrivain turc en l'honneur de S. M. I. le Shah de Perse. Le premier de ces beaux panégyriques a paru dans le dernier numéro et dans le présent, nous publions le second.

Nous remercions nos chers confrères persans de Téhéran, de Mechhed, de Tauriz, de Bombay et du Caire de la bonté qu'ils ont eue de traduire, dans la belle langue de Saadi, notre long article sur S. M. I. Mozaffer-ed-Din Schah et ses grands hommes d'Etat et de le reproduire dans leurs journaux et revues.

A. N.

SON EXCELLENCE HASSAN KHALED BEY

SECONDE SECRÉTAIRE DE S. M. I. LE SULTAN

Un de nos aimables correspondants de Constantinople, Masrour Effendy, nous adresse un bel article que nous publions avec plaisir dans la partie arabe du présent numéro.

Après avoir fait l'éloge du Cheikh Abou el Hoda, qui depuis vingt-six ans sert avec dévouement et fidélité son Auguste Souverain, l'écrivain parle de son noble fils, Son Exc. Hassan Khaled Bey et célèbre son savoir et son intelligence qui lui ont valu la haute sollicitude et la grande bienveillance de S. M. l'Empereur des Ottomans. Il le félicite sincèrement de sa nomination au poste très honorable de second secrétaire impérial et lui souhaite de trouver toujours grâce aux yeux de son Auguste Maître.

A. N.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(11me, 12me ET 13me DEPUIS JANVIER 1901).

Fidèles à notre habitude, nous commençons cet article par les sincères remerciements de notre Directeur à ses aimables confrères français et étrangers qui, dans leurs journaux et revues, annoncent et rendent compte de ses conférences et discours.

Nous avons jusqu'à présent reçu de nos amis *L'Argus de la Presse* et *Le Courrier de la Presse*, les coupures de *L'Athénée de France*, *L'Aurore*, *L'Agence Havas*, *La Cocarde*, *Le Constitutionnel*, *L'Éclair*, *L'Echo de Paris*, *L'Echo de Jeunes*, *L'Époque*, *L'Événement*, *Le Gil Blas*, *L'Italia a l'Estero*, *L'Intransigeant*, *Le Libéral*, *Le Ménestrel*, *L'Orient*, *La Patrie*, *Le Public*, *La Presse*, *Le Petit National*, *Le Pays*, *Le Radical*, *Le Rappel*, *La Réforme*, *Le Siècle*, *Le XIVe Siècle*, *Le Voltaire*, etc., etc.

Ses discours, le Cheikh Abou Naddara les a prononcés en l'honneur de Jean-Jacques Rousseau, à Ermenonville, et à Chaalis en l'honneur de Torquato Tasso. Sa conférence sur la littérature et les mœurs d'Orient, il l'a faite à la Fondation Universitaire de Belleville.

Notre cher confrère et excellent ami Bonnerot, l'intelligent directeur de *L'Athénée de France*, en rendant compte de la magnifique excursion d'Ermenonville et de Chaalis organisée par lui, a publié dans son intéressante revue les deux discours français et italien du Cheikh. Nous aurions voulu les reproduire ici; mais le cadre restreint de notre journal ne nous permet que de les résumer brièvement en ne publiant que les vers par lesquels ils se terminaient.

Au banquet d'Ermenonville, Abou Naddara a exprimé sa grande joie de voir les Français et les Italiens fraternellement réunis pour glorifier leurs patries, dont Dieu a créé les peuples pour s'aimer et s'entendre, et pour célébrer la mémoire de leurs immortels écrivains.

Il a dit les raisons pour lesquelles la France et l'Italie lui sont également chères. Il doit à l'une l'hospitalité, à l'autre l'instruction. Sans la haute protection de l'Italie, il aurait été supprimé en Egypte, au lieu d'être exilé pour avoir prêché la liberté de son pays et défendu les droits de ses compatriotes. Il fit ensuite des vœux pour la continuation de l'entente cordiale des deux nations sœurs et leur porta ce toast:

Dieu fit la France et l'Italie
Et leur dit: « Soyez toujours sœurs;
« Que la fraternité vous lie,
« Et vos peuples seront vainqueurs!
« Vous serez deux grandes patries
« D'hommes vaillants et généreux.
« Soyez toujours deux sœurs chéries
« Et vos enfants seront heureux ».

Depuis, d'Italie et de France,
Les enfants ont toujours été
Les soldats de l'Indépendance,
Les héros de la Liberté.
Partout ils portent la lumière
De la civilisation.
A leur santé, je bois mon verre:
Seigneur, bénis leur union!

Ces vers ont été accueillis par les cris de: « Vive la France! Vive l'Italie! »

Son discours en l'honneur du Tasse, le Cheikh le fit en italien et le termina par une de ses odes à l'Italie, que voici:

Il tuo cielo azzurro e limpido,
Tue fiorite e amene sponde,
Del tuo mar le lucide onde:

Quando, o Italia, rivedrò?
Tuo palazzi, musei e templi,
Capi d'opra d'arte e ingegno,
Che fan celebre il tuo regno:

Quando, o Italia, rivedrò?

I tuoi figli, or fatti liberi
Col lor senno e colla mano,
Lor magnanimo Sovrano;

Quando, o Italia, rivedrò?
Le tue figlie che non donano,
Lor gentil, sublime core
Che a chi nutre patrio amore;

Quando, o Italia, rivedrò?

Verrà il giorno, io l'veggo giungere

Che fia pago tal desio

E dei genii il suol natio

Tanto amato rivedrò?

Inutile de dire que quoiqu'en italien, le discours et les vers d'Abou Naddara ont été compris et applaudis par les assistants.

LA RÉDACTION.

L'EXPOSITION DE BUFFALO

Nos trois journaux, nos conférences et les préparatifs de notre voyage d'Orient, en été, nous privent du plaisir de visiter la splendide Exposition de Buffalo. Nous avons donc chargé notre confrère ottoman Haroun Arar Effendy, qui part demain à New-York et de là à Buffalo, de nous décrire cette belle Exposition, afin que nous puissions en parler à nos chers lecteurs, qui connaissent bien les États-Unis, dont nous leur avons résumé la glorieuse histoire ici, en 1892, en leur rendant compte de l'Exposition de Chicago. Nous prions nos aimables confrères américains de faire honneur à notre correspondant Haroun Arar Effendy et de l'éclairer de leurs lumières.

ABOU NADDARA.

عريضة المبودية
مرفوعة لتحلي شرفاً بثلثم اعقاب جلالة الملك المهاب الأعدل
الشيخ الحاج المجل جلاله مظفر الدين شاه شاه دولة ايران
المعية الاعظم دام مظفره آمين
يا حادي العيس قبل ارض طهران
مظفر الدين والذيا الذي اشترت
هو الرعام الذي فاقت فضاله
بناس علم وآداب ومكره
أثارة في الملا كالشمس طمة
اضحى منار الملا بالعدل مرقيا
حيج الآله بلاداً طاب مفرها
بحر من الفضل قد فاضت جوانبه
منه الذي بدت عقداً وتاجعلا
زهت للفرب يامولاي مطمنا
فكست كالشمس اوكالبدرة في اقبال -
وقد لقيت بلاد الروم في فرح
وقد رأيت الفرب منكم اياما ملاك
وحيت ارض فربه بالصفاء
وقد جعلت ختام الملك نم وفا
قدومكم الصفاء دار السادة قد
اجل ولا التقي الملكان خلتها
ارام رب السما اعلام نصرتكم
ما قال حكمت المبدل ومن
بنك البعد الذي بدوام حلالته
حكمت شريفه بشكاتب محبسية في الشام

LETTRÉ D'ÉGYPTE

Vis-à-vis de ce pauvre Aly Dinar, on procède toujours par intimidation.

Le gouvernement du Soudan n'est pas encore fixé sur la valeur du tribut à faire payer à ce pauvre roi nègre.

En attendant, on a fait occuper par une centaine de soldats, El Melhoud, malgré ses protestations.

Ces bons Anglais viennent encore de commettre une gaffe; ils ont

envoyé quelques milliers de soldats indiens pour surveiller les Somalis-Ogadens.

Ces troupes sont numériquement insuffisantes, car les Abyssins, malgré les dires d'Albion, n'ont nulle envie de se frotter aux Somalis, ils resteront prudemment sous la tente, dans l'attente des coups, et ils auront raison.

Les Somalis-Ogadens sont des peuplades belliqueuses qui vont tailler de nouvelles croupières à la Grande-Bretagne, croupières dont le besoin ne se faisait pourtant point sentir pour la vicille édentée.

DE SAINT-BONNET.

VINGT-CINQ CONTRE UN

Le Fellah. — Du haut de cette colline, ô John Bull, tu peux voir tout ce qui se passe dans l'Afrique du Sud.

John Bull. — Je n'ai pas besoin de le voir; je le sais. Mes intrépides guerriers infligent des défaites sanglantes aux Boërs.

Le Fellah. — Pas toujours, mon vieux. Ils étaient quarante-cinq mille pour capturer le général Kronje et ses trois mille combattants, c'est-à-dire quinze contre un. Mais aujourd'hui, ils sont vingt-cinq contre un.

John Bull. — Qui t'a dit cela?

Le Fellah. — Le War Office, mon cher. Je lis les journaux.

John Bull. — Tu ne savais pas lire, il y a vingt ans; remercie donc ton Allah qui donna ton pays aux Anglais.

Le Fellah. — L'Égypte est aux Égyptiens et non pas aux Anglais. La Vallée du Nil est une province de l'Empire Ottoman, et elle le sera toujours. Je savais lire et écrire avant que tu envahisses ma patrie, dont tu sortiras plus tôt que tu ne le penses. Mais revenons à la guerre du Transvaal. C'est ton fameux War Office qui nous dit, dans le relevé qu'il a publié la semaine dernière, qu'il y a 249 410 soldats britanniques actuellement dans l'Afrique du Sud, et tous les généraux constatent que les Boërs ont à peine 10,000 hommes.

John Bull. — Si nous sommes 250,000 et eux 10,000, cela fait deux et demi contre un.

Le Fellah (*riant aux éclats*). — Tu ne sais pas calculer. Que tu es ignorant! Pose cette question au dernier des paysans égyptiens et il te dira que si vous êtes 250,000 et eux 10,000, vous êtes vingt-cinq contre un. Vous êtes donc, ô valeureux fils d'Albion, vingt-cinq Anglais contre un seul Boër, et il ne se passe pas un jour sans que vous receviez quelques coups. Regarde ce qui se passe au pied de cette colline. Vingt-cinq de tes intrépides guerriers attaquent un seul Boër. Il n'a qu'à écarter ses bras vigoureux pour les culbuter tous. Les voilà par terre, les uns sur les autres. Ce sont de semblables combats qui ont obligé ton Généralissime Kitchener à demander des renforts sans retard; autrement il serait obligé de retirer ses troupes du Transvaal pour sauver la colonie du Cap que les Boërs envahissent.

John Bull. — Goddem! Mais tu es plus renseigné que moi.

Le Fellah. — Peut-être. Je sais aussi pourquoi tes preux ne portent plus des jaquettes rouges. Ils ont adopté la couleur khaki, couleur de la terre, pour ne pas être aperçus par les Boërs. Mais les incomparables tireurs du Transvaal ont des yeux de lynx, ils ne manquent jamais leur coup; chacune de leurs balles fait mordre la poussière à un officier anglais.

John Bull. — Goddem! C'est vrai. Mais regarde, ô Fellah, mes soldats, que ce démon de Boër a culbutés, se relèvent et, grâce aux renforts qui courent à leur secours, ce fils fanatique du Transvaal et tous ses frères seront vaincus par nos invincibles guerriers. Les guinées et les hommes ne manquent pas à la Grande-Bretagne.

Le Fellah. — Dis tout ce que tu veux, ô John Bull. L'Angleterre sortira diminuée de cette guerre. La cruauté et la sauvagerie de ses soldats, et surtout de leurs chefs, l'ont rendue odieuse à toutes les nations civilisées du monde. Le mot anglais est aujourd'hui synonyme de barbare. C'est malheureux, car il y a tant de braves et honnêtes Anglais.

John Bull. — Nonsense. L'essentiel est que nous vainquions les Boërs.

Le Fellah. — La défaite d'un contre vingt-cinq est plus glorieuse que la victoire des vingt-cinq contre un.

ABOU NADDARA.

TWENTY FIVE AGAINST ONE

The Fellah. — From the top of this hill, thou canst see all that taketh place in South Africa.

John Bull. — No need of that. I know every thing about it. My intrepid warriors are inflicting on the Boers bloody defeats.

The Fellah. — Not always. They were forty five thousand when they captured general Kronje with his three thousand brave fighters. They were therefore fifteen against one. Now they are twenty five against one.

John Bull. — Who told you this?

The Fellah. — The British War Office, my dear. I read the papers.

John Bull. — You could not read, twenty years ago. Thank then your Allah who gave your country to the English.

The Fellah. — Egypt belongeth to the Egyptians and not to the English. The Valley of the Nile is and shall ever be a province of the Ottoman Empire. I could read and write before thy invading my beloved fatherland; of which thou shalt go out sooner than thou supposest. But let us return to the Transvaal war. It is thy famous War Office who told us, in its account published last week, that there are 249,410 British soldiers now in South Africa. As for the Boers, all thy generals are certain that they are scarcely 10,000 men.

John Bull. — If we are 250,000 and they are 10,000, that makes two and half against one.

The Fellah (*bursting into laughter*). — Thou knowest not how to calculate. What an ignorant fellow thou art! Put this question to a poor Egyptian peasant and he will at once tell thee: « If you are 250,000 and they are only 10,000, you are twenty five against one. » What a shame! Twenty five brave sons of England against a single Boer! And no day passeth away without his giving them hard blows. Behold and see what is taking place at the foot of this hill. Twenty five of thy intrepid warriors are assailing a single Boer. He hath but to stretch out his hands in order to precipitate them over on their backs. There they are on the field of battle crowding one upon another. I am sure that similar fights have been the cause of General Kitchener's appeal to the War Office. Yes; he asked for fresh supplies of soldiers, otherwise, said he: I will withdraw my troops from the north of Transvaal in order to defend the Cape which the Boers are now invading.

John Bull. — Goddem! But you are better acquainted with what is going on than I.

The Fellah. — Perhaps. I know also why thy troops in South Africa no more wear red jackets. They adopted this kaki colour because it resembleth the colour of the ground. They hope, in so doing, not to be perceived by the enemy. But the Boers are incomparable shooters: they are keen sighted, they never miss their aim and kill a man at every shot.

John Bull (*sighing deeply*). — That is true. But look now at my brave soldiers whom that cursed Boer has overthrown; they are rising again and, with the help of the fresh troops who are running to their assistance, they will vanquish this fanatic son of Transvaal and all his brethren. Great Britain is never short of men and guineas.

The Fellah. — Say whatever thou wishest, ô John Bull. England shall come out of this war greatly diminished. The cruelty and barbarity of her soldiers and their chiefs have rendered her hateful to all the civilised nations of the world. The word « English » has today become synonymous with savage. That is a pity, because there are so many honest and humane English people!

John Bull. — Nonsense! The essential thing is to conquer the Boers.

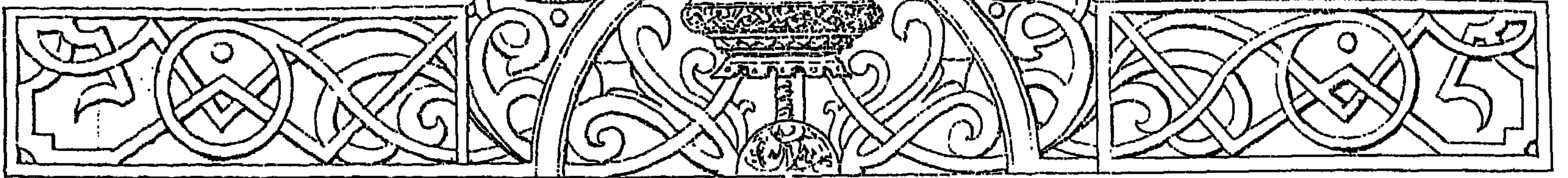
The Fellah. — The defeat of one by twenty five is more glorious than the victory of twenty five over one.

ABOU NADDARA.

المنصف

السنة الثالثة جريدة سياسية
ادبية تجارية مديرتها ومحررها
الشيخ ج. سانوا البونطارة
باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قيمة الاشتراك سنوياً فرنك
ومع جريدة الجي نظارة « والتودر »
وعلاواتها فرنك سنوياً
الى المدير لطوال بونته او كجولة تجارية

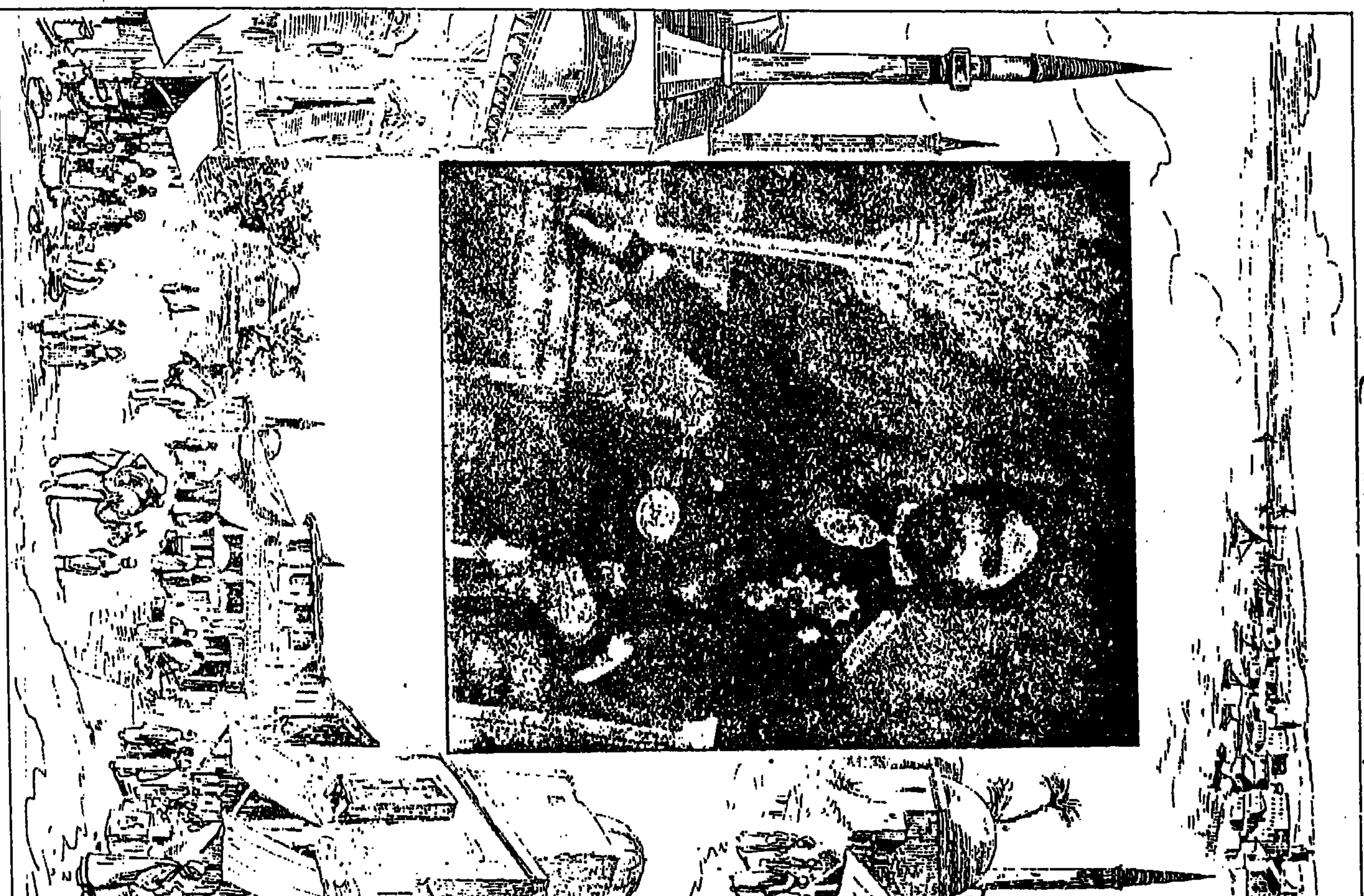

عدد ٤ باريس في شهر ربيع الآخر سنة ١٤١٩
الحضرة الخديوية . في الاستانة العلية
صبح على القراء من قريب ومن بعيد . وقالوا لي يا
سي الشيخ نراك سعيد . فجاوبتهم من بعيد ومن
قريب . نراكم ابيض من القشطة والحليب . قالوا
مالنا نرى الافراح على وجهك ظاهرة . يا بوعبد الحميد
حملي ولولي قاهرة ؟ . يا هل ترى الانكليز انجلوا
عن مصر . وتركوها لعباس باشا فريد العصر ؟ . قلت
لا تقبلوا من رمة الله يا سادة . ينجلوا عنها وتعود
لها الثروة والسادة . ادعوا بالفر والنصر لادير
المؤمنين . وبالقبول لديه ادعوا لعباس عزيز المصريين
قالوا طيب انما مالنا نراك اليوم . نازل في بحر السادة
عوم . قلت كلون بلغني يا خديونا العالي . وجد
القبول في الاستانة لدى المتبوع الاعظم والاهالي .
قالوا ما اعظم هذه البشارة . حقا تتاهل عليها
الف دينار يا بونطارة . يا ما يفاطوا الانكليز . لما
يلغزم الامرده يا شيخنا العزيز . قلت . اناس
غيظهم لدا بالي . وازين برحلة خديونا جرنالي .
عندها القراء هللوني وقالوا لي . عفارم عليك
يا بولي ولولي . هات من تحايضك هات . وقل
لنا موضوع الى راج عمله من الرسومات . قلت
على العين والرأس . ربنا يحفظ لنا عباس . عباس
خديونا العزيز وينصره على اعادينا الانكليز .
وزي في ايامه الاوطان . متبعة بالثروة والعز والطمع .
قالوا امين اللهم امين . ويكون خلاصنا على يد امير
المؤمنين . بقي يا سي الشيخ قسربا رسم جرنالك بكلمين
من كلامك الحلو يا نور العين . قلت رسم المدد
ده ولوانه غريب . بدون تفسير يفهمه كل لبيب .

رسمت في نظارتي المصرية . سفر خديونا المحبوب
من ثمار سكرية . هذا العين التي على يمين المتر
بول . وفي العين التي على الشمال رسمت وصول خديونا
العالي الى استانبول . وصورت المتربول المذكور . ووزنه
الصلاح الجبور . ونظارتي على منقار بول الحبث . وهذا
ما جرى بينهما من الحديث
قال بول - عمري مارايتك فرحان مثل اليوم يا متر فلاح -
قال الفلاح - كيف ما افرحشتي وربنا قتل رعاي وجبر
بجناظر الجبابر العباسي . خليني السك نظارة شيخنا
وانت ترى الخديوي المحبوب ما فر من هنا وواصل بالله
هناك - قال المتربول - طيب حطرا لي التفرح - فضلل
ذلك الفلاح وقال له - الوابور الفاخره التي تراه
بعينك خارج ده حبل اقدينا والناس دي التي شافها
على شالي البحر دي بتدعي له بالسلامه والنصر وبوجود
القبول لدى جلالة مولانا السلطان الاعظم - قال بول
- انا شاف ده كله حقا الملمون ابو نظارة سيحار
وانا شاف الوابور الخديوي داخل بلدا اعرفهاش
واهاليتها بتهللاه - قال الفلاح - دي دار السادة
يعني استانبول - فطلع الدم في رأس المتربول وقال -
هو كان لازم يروح لندره يهني ملكه ادوار السابع -
قال الفلاح - فشرت يا خمران . ادواره ملكك انت
اما احنا وخديونا عزيز مصر سلطاننا الوحيد خليفتنا
عبد الحميد . ربي ينصره عليهم ويطردهم من برنا - فذدب
بول وزعق من قرويه - كوريم . - لازم تقطع من اليوم
وراج جميع العلاقات الودادية والسياسية التي بين السلطان
والخديوي - فقال له الفلاح - عمرك ما تشوف اليوم ده يا
فاير . زيارة الخديوي والاكرام الفايق التي حصل له المرد
قال خير وبشاره عظيمه لخديونا وادينا من ايكم الغيبة (النظارة)

رسم جانب جلالة مآب آية الله العظمى الخليلي شيخ خزائن مصر السلطنة

تلك الاقطار ففتول الله بعبادنا من
الاطار شيخ العرب وبيها الشيخ خنزل
حانك الائمة بمر السلطنة امير تومان
وحاكم محرق وشط العرب قظمة من
المالكي الاريانية المحروسة
قد فاهر هذا الامير من الاريين بوجه
ازهر وحنزل اقر وحية سورامي
من الارب الخلها ومن المارق اخرها
له من الفصاحة في لتي العرب والمج باع
وي باع ليه واضح وعقله راجح
وساسته مرضية ورياسته بريه مع ما
وهب له من الشجاعة الباعية والشرامة
الارمسة . جهوده طامر وحسن استقباله
عالم بسوم في وجه الضيوف والذخوان
ليكل نهم لو بقو الالديه احيانا ليكم الضيفه
بدون استلام من اي جنس ونعم بالكرم
اصطفاه المعروف ابتعا وجهه الموك
ولذاتية يخطب كل مر باياسته ويحي
من التجار بحاه بعباده المافر وما من حد
يندرأ بداره الا ويخرج حامدا شاكر
يا شرف ولايته بنفسه الاحكام بدرك
اعتاد على نائب حضوي او وكيل عام
لا تأخذه في الحق لومة لائم جانيا على
الشريعة المسونة والقوانين المشروعة للمنفعة
هذا امر محبت وسير غيت : خاليت جميع
رباب التروة تياسون بهذا الفصل الجبل وتقتربوا
ذي الرأي الجليل ولولا مخافة طرد المثال
وضيق الحال لزرنا الفاري اقطاعا ونيسر
على هذا الشرح ختم بالعباء لجانبه لاي (البنظارة)

بذكر الاكابر تطول السرير

قد ارجنا فوط السرور وانفتحت ارواحنا
من مريد الجبور ببودة صديقنا الدجند
وهزينا الادهد الشيخ محمد حسن الرجائي
الفارسي الملقب بشيخ الملوك الذي طالما
نمقت انامله جلالنا العام الماتحي ونحنها
بغالاة الفارسية التي استصانورها
كثير من سكان المشرق لاسبيا الامة اليرانية
التي اشع نطقا تدنزا حينما طمع برق
تقدمها قد عاد اليوم صديقنا هذا
المثار اليه الى باريس من سياسته العلمية
وقص علينا طرفا مما صارده في طريقه من
الغرائب تجموس المشرقين لاسبيا الامة
الاسلامية ما ابرنا مقالنا واذهل فذلنا
مصممه من مابقة الشريقين في ميدان
الرهان كوزهم ورحبات البقي في المام
والمخاريف والغفون والصحاح شيا تباها
به صحف النوارخ وترفعو بانهاه ايام
التصانيف مع اتقناهم اثارا لاسلام فيما
جلوا عليه من الكرم والتفاض باصطناع
المعروف واداء الضيوف وغالاة
الملحوف . والتجمل بالمطامير وكل خلق سألوف
وملا اسامنا بأمورك كثيرة باختصاص
الشرقين ولورهم ومكياهم حتى كذا ان
نظير لشدة البركة والسرور فاجبنا
ان لا نجيم القراء من ذكر بعض من العلم
بالشي ولا الجمل به ونشغل عن لسانه كما
اكرت لنا ذلك توبرت الاخبار التي سارت
بغارسها السفار وجبنا من حارة

Les Anglais dans la Vallée du Nil.

Notre cher confrère et excellent ami, M. Claude Arban, consacre une série d'articles remarquables à la question égyptienne dans le *Petit Caporal*, que beaucoup de grands journaux reproduisent littéralement.

Cet éminent publiciste plaide vaillamment la sainte cause de notre malheureuse patrie. Que Dieu, qui aime les défenseurs des opprimés, l'en récompense.

Au nom de nos frères d'Egypte, nous remercions cet aimable confrère et lui exprimons notre reconnaissance pour les quelques passages qu'il daigne citer de nos articles et les gracieuses paroles qu'il nous adresse comme celles-ci :

« Et vous, Abou Naddara, noble exilé, courage ce jour viendra pour vous de revoir votre patrie bien-aimée. Puissiez-vous être du nombre, parmi ceux qui vous auront précédé à Alexandrie, ou qui vous feront cortège, pour jouir de votre honneur, pour être témoin de votre triomphe. »

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(14me, 15me ET 16me DEPUIS JANVIER 1901).

Ces trois discours ont été prononcés à l'anniversaire de la bataille de Magenta, au dîner mensuel de l'Athénée de France et à la fête familiale de la Société des 1. Comme toujours, nos aimables confrères parisiens en ont parlé élogieusement. Nous leur en sommes très reconnaissant.

Au banquet de l'anniversaire de la bataille de Magenta, le Cheikh a célébré la valeur des formidables armées de la France et de l'Italie et l'impétuosité des rois Victor-Emmanuel et Humbert, de glorieuse mémoire. Il a chanté les justes louanges de leur digne successeur, S. M. le Roi Victor-Emmanuel III, que son peuple aime, estime et admire à cause de ses hautes vertus et qualités supérieures. Le Cheikh a profité de cette belle occasion pour exprimer les sentiments de sa vive reconnaissance envers Sa Majesté pour l'insigne honneur qu'Elle a daigné lui faire en agréant ses vers français et italiens pour la fête de Son escadre Royale à Toulon et ses sincères félicitations pour l'Auguste naissance de la Princesse Yolande, que le Très-Haut bénisse et conserve. En effet, S. Exc. le Comte Tornielli, l'éminent Ambassadeur d'Italie à Paris, a bien voulu informer le Cheikh que Sa Majesté avait chargé le général Ponzio Vaglia, Ministre de Sa Maison Royale, de lui transmettre Ses Royaux remerciements et l'expression de Sa haute satisfaction. Le Cheikh a dit que si la destinée lui accordait le honneur d'aller cette année à Constantinople pour déposer ses respectueux hommages aux pieds du Trône Impérial, il irait à Rome avant de rentrer en France pour présenter le parfum de son salut nilotique à l'Italie, sa patrie d'inspiration, à son bien-aimé Souverain qu'il admire, et à son peuple qu'il aime fraternellement.

Au dîner mensuel de l'Athénée de France, le Cheikh a exprimé sa joie de voir les sympathies entre Italiens et Français de jour en jour plus grandes et plus vives. Il a terminé son discours par ces vers, consacrés au pèlerinage franco-italien au Tasse et à Jean-Jacques Rousseau.

Il est toujours devant mes yeux,
A la campagne comme en ville,
Le souvenir du jour joyeux
De Châlis et d'Ermenonville.

Je vois encore Bonneval,
Entouré de messieurs, de dames,
Comme le Ducha du Transvaal,
Unissant les cœurs et les âmes.

Il ne menait pas à l'assaut
D'un fort, d'un kopje ou d'une place,
Mais à la tombe de Rousseau,
Au couvent où vivait le Tasse.

En l'honneur des deux écrivains
Nous fîmes ce pèlerinage
Pour rendre à leurs livres divins,
Notre respectueux hommage.

La journée eut un grand succès,
Car elle était brillante et belle.
Des Italiens et des Français,
Ce fut l'union fraternelle.

Nous n'oublierons jamais
Cette excursion mémorable,
Qui fut, grâce au beau sexe aimé
En tous points vraiment admirable.

Ces dames méritent donc bien
La louange juste et sincère,
Du vieux poète égyptien,
Qui lève à leur santé son verre.

Au déjeuner de la Société des 1, à Versailles, le Cheikh a parlé de l'amour des Orientaux pour les Français, qu'il a constaté au cours de ses conférences à l'Exposition.

« Ce n'est pas mon éloquence, a-t-il dit, qui m'attirait des centaines d'auditeurs arabes, turcs et persans. Non; mais c'est la France qu'ils aiment et dont je leur parlais. »

Voici les vers par lesquels il termina son discours que MM. le Comte de Kératry, Charles Solier et A. Rousseau ont loué :

Je sacrifie un grand mariage,
Ainsi qu'un lunch très abondant,
Pour venir ici rendre hommage
Aux 1, à leur bon Président.

Et passer une heure charmante
Parmi vous, amis de mon cœur,
Dont l'accueil gracieux m'enchanté,
Dont l'entretien fait mon bonheur.

Car par votre brillante fête
Et splendide réunion,
Vous fournissez au Cheikh poète
Une très belle occasion.

D'employer toute l'éloquence
De son langage pétillant.
Pour dire à la vaillante France
Combien on l'aime en Orient.

En effet, je l'ai dit en prose,
Tout à l'heure, dans mon discours,
Parfumé de jasmin, de rose,
Qu'on l'aime, en Orient, toujours.

Puissiez-vous, amis, vingt ans encore
Faire entendre mes humbles vers
A notre France que j'adore,
A ses enfants qui me sont chers !

Ses filles aussi me sont chères;
Anges de grâce et de beauté,
Messieurs, levons bien haut nos verres,
De ces Dames, à la santé.

Cela va sans dire que les applaudissements et les braves n'ont pas manqué à l'orateur.

ABD-UL-HAMID HILMI.

RÉCOMPENSE MÉRITÉE

Nous apprenons que M. Garcia-Torres, attaché à la Légation du Mexique à Paris et gendre de Mme Léon d'Ariel, l'écrivain sympathique et bien connu, qui compte de nombreux amis dans le monde des arts et des lettres, vient de recevoir la décoration du Médjidié après avoir été nommé chevalier de la Légion d'honneur.

Au Cheikh Abou Naddara

IMPROMPTU

Ce doux parfum de poésie Orientale
Magnétise mon cœur, le charme en l'étonnant;
C'est un nouveau filon, un gracieux dédale
Qu'ignorait ma pensée, et qui les tient rêvant.
Le soleil du désert, plus chaud et plus intense,
Fait éclore des fleurs, inconnues à nos bords,
Mon esprit sous leur charme au ciel bleu se balance,
Dans un rayon d'azur, s'élève à ses accords.
O Cheikh Oriental, à l'âme poétique,
Idéalisant la femme en ton cœur de feu,
Voulant l'assimiler à l'esprit séraphique
Et prenant pour étoile ou l'œil noir, ou l'œil bleu,
Daigne joindre aux lauriers, dont tu fis d'amples gerbes,
Cette modeste feuille éclose en te lisant,
Craignant d'être mêlée avec les fleurs superbes,
Souvenirs gracieux, peut-être palpitant!...
Un souffle du désert vient de raviver l'âme
De la Muse des pleurs, dont s'éteignait la flamme!

22 juin 1901.

Comtesse de GIDROL d'HAÏSSON DE POLASTRON.

A Madame la Comtesse de Gidrol.

D'où vient ce chant doux et sublime?
Est-ce alouette ou rossignol
Qui, ce que sent son cœur, exprime?
C'est la comtesse de Gidrol.

La vaillante Muse de France
Que chanta et célébra toujours
L'honneur, la vertu, la science,
Ses chères et tendres amours.

Ton chant, Comtesse, je l'adore;
Il m'inspire céleste ardeur,
Il change ma nuit en aurore,
En joie, il change ma douleur.

Merci, merci de tes louanges,
Qui me grandissent à mes yeux,
Vis, chère poète des Anges
Et des belles Houris des Cieux.

ABOU NADDARA.

زيارتكم المحمدية التي جددت مولانا السلطان اعظم
طالما تعلقت الامل ورجونا من المولى المتعال بالهدى
والاصال ان يحصل النيران على القرن في طالع مسود
وبرج محمود اجتماعا تاما يكون للخير عاما لينتج منه
دوام النجاح للامة المصرية وتكشف عن غياثها
الغمة بالكلية فتطمئن القلوب ببلوغ المطلوب
ويرد زرعنا وترطب اسماحنا فبلغت الامل بمنه
تعالى ما تمنيت من المبادى وتحدث بصواب هذا
كل راح وفادى وحصل القرن الابهر في مكان كانه
روض ازهر على مرج اخضر تحف خديونا الاعظم بالادرام اللام
والقبول العام من مولانا السلطان خليفة الرحمن
صاحب المكان الارفع والمقام الامل وتسل عما جرى
بين السادة فكله سعاد فاستبشرنا بما اهدتنا به
ايدي الدهر وعمدنا المولى في السروالجر وقلنا المود
احمد والختام اسعد والان نرجوا للخديوي الارب الضم
القريب لان في انتصاره صلاح الوطن وخصمه من
الاجن والمخن وزوال شدته وثبوت ثروته
محمد عبد الصالح الازهرى

تلطيف شاهالى

صدرت ارادة سيدنا ومولانا امير المؤمنين اعظم
نظم فمس ليرات على مرتب حضرة صديقنا الوفي
الكتابة الفاضل صاحب السعادة محمود رضى الله
وترقية معاشه الى مرتبة ليرة عظمية ترفع اليه في
كل شرف رعاية الانتظام من الخزانة الخاصة الشاهانية
نفقدهم لحضرة الفاضل المومالية واجبات البراى
ونال له نيل الترقى والنجاح في ظل العرش الشاهالى
الاقدر

ن . ا . ن

S. A. LE KHÉDIVE A CONSTANTINOPE

C'est avec un bonheur indicible que nous avons vu S. A. le Khédive aller porter à S. M. I. le Sultan, Son Auguste Souverain, les témoignages de sa fidélité et de son loyal dévouement. Le gouvernement anglais a multiplié, ces dernières années, les intrigues et les menaces afin d'empêcher S. A. Abbas Hilmi d'aller à Constantinople. Mais la morgue britannique a dû baisser pavillon, ces derniers temps, devant les sévères leçons qu'elle a reçues au Transvaal et en Chine.

Malgré tout ce qu'a pu imaginer lord Cromer, S. A. le Khédive est allé officiellement saluer Son Souverain, qui lui a fait un accueil plein de cordialité et de sympathie.

C'est là un gros événement, car il réveille en Egypte les espérances tant de fois déçues que les protestations contre le joug britannique auront un jour une issue favorable.

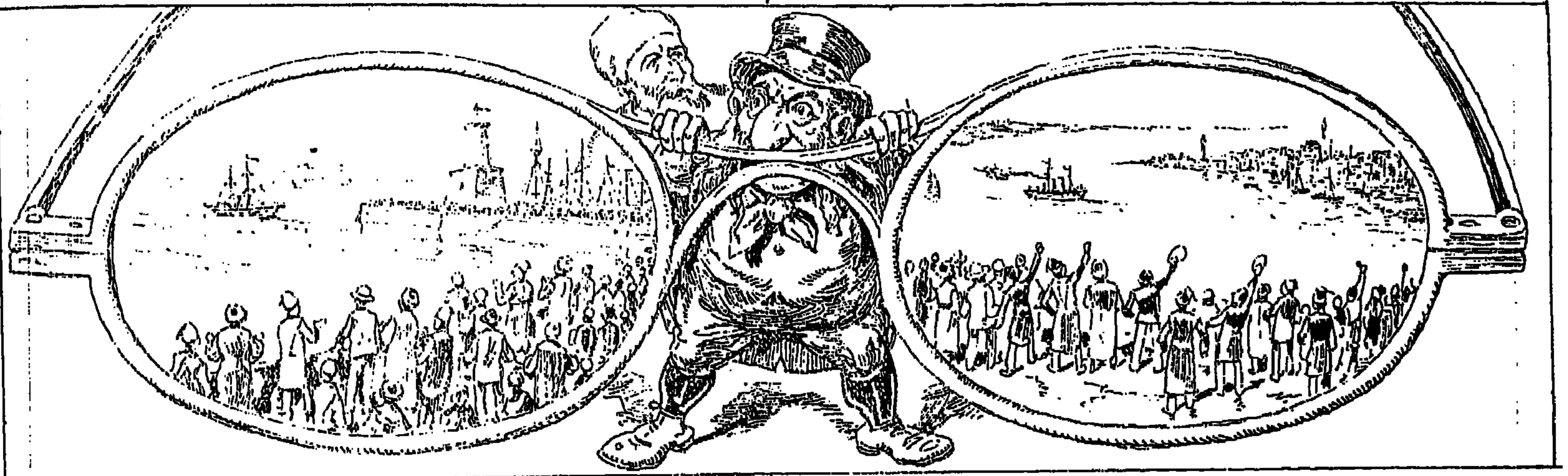
Nous n'avons pas la témérité de préjuger les résultats de l'entrevue

qui vient d'avoir lieu, mais nous avons la conviction qu'elle aura une grande influence sur les destinées de l'Égypte.

Ce voyage de S. A. le Khédive resserre publiquement les liens qui unissent la Vallée du Nil aux autres provinces de l'Empire Ottoman; il démontre à l'Europe que les Egyptiens, en dépit des efforts de l'Angleterre, se considèrent toujours comme les sujets directs du Sultan et que rien ne peut ébranler leur fidélité à l'égard de Khalife de l'Islam.

Nous remarquons aussi avec joie que S. A. le Khédive, en quittant Constantinople, s'est rendu directement à Paris. C'est pour nous, Egyptiens, un nouveau motif d'espoir et de confiance.

Aussi nous convions, à Paris, les Egyptiens et les Français, amis de l'Égypte, à célébrer, avec un éclat exceptionnel, la fête de S. M. I. le Sultan, le 1er septembre prochain. Cette grande manifestation aura, cette année, une portée politique considérable, et c'est pour nous un devoir de nous y préparer, dès à présent, afin qu'elle consacre les résultats du voyage de S. A. Abbas Hilmi à Constantinople et à Paris.

Le départ de Son Altesse Sérénissime d'Alexandrie et son heureuse arrivée à Constantinople.

John Bull. — Depuis que, pour son bonheur, nous occupons l'Égypte, je ne t'ai jamais vu si joyeux, ô bon Fellah. Quelle est la cause de ton allégresse?

Le Fellah. — Le voyage de notre bien aimé Khédive réjouit mon âme et charme mon cœur. Grâce aux lunettes magiques de mon vénérable Cheikh Abou Naddara, j'assiste à son départ d'ici et à son arrivée là-bas. (Il lui place les susdites lunettes sur le nez.) Regarde! Voici, à ta droite, le bateau khédivial sortant du port d'Alexandrie. Vois-tu la foule immense d'indigènes et d'étrangers qui acclame Son Altesse Sérénissime et fait des vœux pour le succès de son voyage vicé-royal!

John Bull. — Oh, yes! Je vois tout cela. C'est un magicien, ce maudit Abou Naddara. All right! Je vois à gauche ce même bateau.

Le Fellah. — Oui. C'est l'heureuse arrivée de notre cher Abbas Pacha Hilmi à Constantinople. Quel accueil enthousiaste lui font nos frères Ottomans!

John Bull. — Goddem! Mais c'est à Londres qu'il devrait aller pour saluer son Souverain.

Le Fellah. — Son Auguste Souverain est à Constantinople. Edouard VII est ton roi, il n'est pas le nôtre. La visite de S. A. le Khédive à S. M. I. le Sultan enchante les Egyptiens et fait naître en eux l'espoir de revoir leur pays libre et prospère, comme il était avant ta néfaste invasion. Rage, ô John Bull, et crève de colère.

John Bull. — Le Khédive ne doit avoir de rapports qu'avec Sa Majesté britannique.

Le Fellah. — S. A. le Khédive, comme nous, ne reconnaît d'autre Souverain que l'Auguste Khalife de l'Islam. ABOU NADDARA.

The departure of His Viceregal Highness from Alexandria and His safe arrival at Constantinople.

John Bull (to the Fellah). — Since I occupy Egypt for thy prosperity, I never saw thee so merry. What is the cause of thy joy?

The Fellah. — The voyage of my beloved Khedive rejoices my heart and delights my soul. Thanks to the magic spectacles of our venerable Cheikh Abou Naddara, I see his departure from here and his arrival there (he places the above mentioned spectacles on Bull's nose and says;) Look and see the khedivial ship leaving Alexandria. Oh! What an immense crowd! Thousands of natives and foreigners are hailing His Viceregal Highness and raising ardent vows to heaven for the success of his voyage.

John Bull. — I see all that on my right. That cursed Abou Naddara is really a magician. Oh! I see the same ship on my left.

The Fellah. — Yes. This is the safe arrival of our beloved Khedive at Constantinople. Just see, o John Bull, how warmly and enthusiastically he is welcomed by our Ottoman brethren.

John Bull (kindled with wrath). — But it is to London that he ought to go in order to salute his Sovereign.

The Fellah. — His August Sovereign is at Constantinople. Edward the Seventh is thy king, not ours. The visit of H. H. Abbas Pacha Hilmi to H. E. M. the Sultan fillets the hearts of the Egyptians with joy and reviveth their hope to see again their fatherland as happy and prosperous as it was before the awful British invasion.

John Bull (in a passion). — Goddem! Thy Khedive hath nothing to do with the Sultan. He hath only to deal with His British Imperial Majesty.

The Fellah. — Nonsense. H. V. H. the Khedive as well as all the sons of the Valley of the Nile recognize no other Sovereign but the August Khaliph of Islam. ABOU NADDARA.

LE 14 JUILLET

Ce n'est pas seulement en France et dans ses colonies que cette fête nationale a été solennellement célébrée, mais partout où existe le culte de la Liberté. Le cri de : « Vive la France! » a retenti ce jour-là en Orient comme en Occident, et son glorieux drapeau a été respectueusement salué par tous les peuples qui aiment cette nation magnanime et généreuse.

France, vive ta République!
C'est le cri de l'Égyptien
A qui ton peuple est sympathique,
Sympathique autant que le sien.
Seigneur! bénis ce jour de fête,
Qui brisa le joug des tyrans!
Tout peuple qui lève la tête
Lui doit ses jours indépendants.
Vis prospère, ô France chérie!
Heureux ton peuple sous ta loi;
Quand pourrai-je voir ma patrie,
L'Égypte, aussi libre que toi?

Comme tous les ans, quelques compatriotes ont déjeuné chez moi, à la campagne, en l'honneur de cette fête nationale de la Puissance amie. Des discours ont été prononcés et des vœux ont été faits pour la gran-

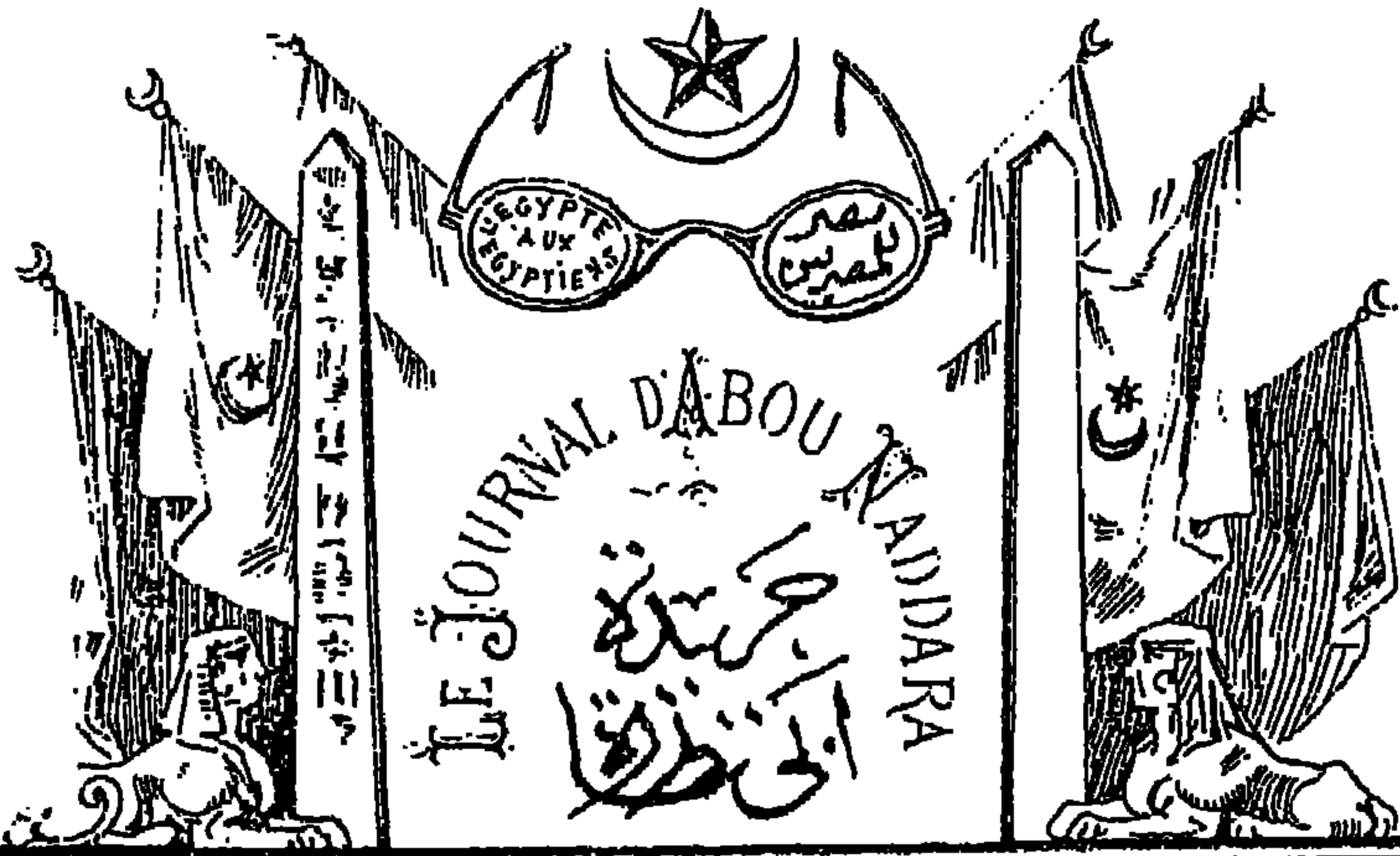
deur et le triomphe de la France et pour la continuation de l'amitié séculaire qui l'unit à l'Empire Ottoman. Ce repas amical se termina par les cris de : « Vive la France! Vive la Turquie! Vive le Sultan Abd-ul-Hamid! Vive le Président Loubet! »

Grâce à l'exquise amabilité de mon ami, le très estimé général Dubois, j'ai pu, avec trois de mes confrères orientaux, assister à l'imposante revue du 14 Juillet. Oui, le bienveillant général Dubois, secrétaire général de la Présidence et chef de la maison militaire du Président de la République, a bien voulu me donner des places à la tribune de la Guerre pour mes confrères, MM. Gourdj, du *Moniteur Oriental*, Zenié, du *Moayed*, Gamil Medawar, du *Lissan-el Hal*, et moi. Nous avons admiré les valeureux défenseurs de la France et leurs intrépides généraux et, avec les milliers d'assistants, nous avons acclamé l'Auguste Président de la République et la belle armée française. Nous avons tous été fiers de remarquer notre attaché militaire impérial ottoman parmi les officiers étrangers qui suivaient le général André, le vaillant Ministre de la Guerre.

Toutes nos sincères félicitations au très honorable et très honoré Chef d'Etat de cette nation hospitalière et aux superbes officiers et braves soldats qui prirent part à cette magnifique revue, dont les trois confrères qui nous ont accompagné ont rendu compte dans leurs journaux de Constantinople, de Beyrouth et du Caire. ABOU NADDARA.

قيمة الاشتراك
في جريدة ابى نظارة
والنور والمنصف وعلاواتها
عن سنة واحدة
فرانك ٤

النقود ترسل الى المدير راساً
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة الخامسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. بنابو ابونظارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشة رقم ٤٤

عدد ٤ باريس في شهر جمادى الاخر سنة ١٢١٩

عيد جلوس مولانا السلطان

بالمخاطبة بيني وبين الخلال

قالوا - الحمد لله بالسلامة يا شيخنا العزيز. ان شاء
الله تكون انبسط في استنول وانشرت في يديك.
قلت - شرفوا بانظاركم يا اخوتي. مقالة محمود بك
زكي خليفة المعالي. تبصركم من قرائها ما حصل لي من
الاكرام والقبول. في دار الخلافة العظمى رغما عن انف
المستبول. قالوا - نقرأها بكل فرح وسرور. لان
محمود زكي بالفصاحة مشهور. طيب وكتب لنا ايه كرامة
لسيد الجلوس. الشاهالي اما نوس؟ قلت كتبت
اشعار ذناوة. مدحا في الحضرة الشافحة السلطانية.
ثم عملت رسم عال بالوان باهرة. صورت فيه عيد الجلوس
في مصر القاهرة. قالوا - اقاري يا بونظارة فكرة
عظيمة. الرمك برا قلبك الصالح وروحك الكريمة.
قلت - انا في عرضكم ما تعلقونيش. لان المواربة
ما تعجبنيش. قالوا - لا تشك في صداقة اقوالنا.
وتيقن بان مدحك صبح راس مالنا. بس كيف لا
نشكر والدراء والملكوت. بالنياتين العالية
والالطاب العالية يتحفونك. طيب وايش موضوع
رسمك الجليل. يا استاذنا اجميل؟ قلت - موضوع
الرسم حلام. اسموه يارام. قالوا - هات لنا من
تحياتك يا ابو عبد الحميد حلمي ولولي قاهر. ولما مشا
بعبارة لك الفاخرة. قلت - من شدة اشتغال
فكري بالعيد السلطاني. رايته ليلة امس في المنام يا
اخواني. فرأيت نفسي في الحلام. كائني على سطح
الاهرام. وبالتقريب في اللورد كرومر وملك الانكليز.
وبتفرج جميعا على عيد الجلوس في وطننا العزيز. وا
لحديث التي جري بيننا ودار. هاهو يا سارقي بالادحار
قالوا - وقفنا نكك الاودان. ونشف مامنا

بكادملك يا فصيح اللسان. قلت - اتكلم والسليم
بكلامي كالعادة. بشرط انكم تبطلوا مدحا يأسادة
قالوا - سمعا وطاعة. يا صاحب الفكاهة
والخلعة. بقى سمنا يا نور العين. فحاطبتك مع الـ
ثين. قلت - رايت ملك الديار الانكليزية. ونائبه
في الديار المصرية. اما في واقفين على سطح الاهرام.
يتفرجوا على عيد الجلوس السلطاني يا كرم. وسمعت
الملك يقول للنور كرومر هذا الكلام. بقى امال
اولاد مصر مغربين. في امير المؤمنين. لاني همي ما
رايت اله من هذا العيد. اسمع تريلهم وصياحهم الغزاة
لعبد الحميد. امارع كانت مصر حزينة. واليوم تبطل
وترمر وعاملة لارينة. فقال له اللورد كرومر يا
ملك الزمان. عيد جلوسك يعملوه اعظم من عيد
السلطان. خالفت لي الملك وقال - اتظن
ان المصريين يعملوا لي عيد عال؟ فتبعت انا وقلت
له بحجة. يعملوا عيد جلوسك انا سمعت عاكرهم من
الديار المصرية.

هذا. وفقت من المنام. ووجدت اهل بيتي يحضروا
ماربة عيد الجلوس اخواني النخام. وقد حصل
واجتمعنا وتناولنا ما رزقنا من الطعام. وذهينا
لمولانا السلطان بالفر والدوام. وهينا جلالة
بتلغراف عن يد عطوفة ابراهيم بك الباشا تشرافي
الجيل. وتاني يوم وصل لنا رده بتلغراف جميل بخبرنا
فيه بان ترشينا وحدث القبول لى امير المؤمنين.
فما تليناه على اخوانا المصريين. انبسطوا وطلبوا
من الرحمن طول البقاء والفر والنصر وتخليد الملك
لافندينا عبد الحميد خان.
فما سمعوا الاخوان والكلام في تبسموا وقالوا لي.
احسنت يا لولوي. والبار والبنات غرطوي. وجميع
بالنقدم والنجاح دعوي. (ابونظارة)

خديوي مصر . فريد المصري .

مدح اهلي وناسي . في سمو الجناح المبكي . زاد شوقي
مشاهدة رؤيته السنية . وطلعت البرية . فملت في
نفسه لا يداني اري افدينا . غرير مصرنا وفخر وادينا .
فاظطت على المولى وركبت والبورسكة الحديد . ورجت
در ريقون « لزيارة جناحه العيد . وهي بلد عمامات
معدنية . اتناشراة بعيدة عن العاصمة الفريارة
وهناك قومت فايق احتراحي . لجناحه السني . وراحت
نظري رؤيته الشريفة . وثنفت سامي باقواله اللطيفة
والتي تحبني قوي في سموه العالي يا اخواني . هو انه
ما كملني لا بالفراوي ولا بالانكليزي ولا بالالماني .
بل خاطبني فقط بلغة العرب . تحصل لي من ذلك
البررور واعظم طرب . اما محادثتنا فلم تكن سياسية
بل علمية اربية . في التعليم والتهذيب . فوجدت الجناح
العباسي للتمدن اصداق حبيب . وطلعت من محله
العالي خاطري محبور . داعياله بالفر والنصر
والسرور

زيارة الشيخ الى نظارة

لدار الخلافة العظمى

بقلم صديقه الكاتب النور افال محمود زكي احمد نيدكان

الحضرة السلطانية

قد اعتاد القراء الكرام ان نفص عنهم من لطائف اخبار حضرة صاحب
العادة المفضال الشيخ الجنطارة « شاعر الملوك » وتتمتع من
طرائف نوايره الشائقة المنعشة ومسامرة الديعة المطرية
ومحاضراته الجميلة المبهجة ما ينفش اليابهم ويوجب ارتياحهم
ولاديب فان تاريخ الشيخ من يوم ولادته الى الآن واحاديثه
ورواياته وخطبه وكتابات وحركاته وسكناته وملابسه
وهيأته وشكله وعمامة ونياسيه ونكة كل ما عجب في حجب
جمال وطرب تسبح النفوس وتضجك العيون وتسبي
اللسب وتشرح صدر الارب كأنه السند باد الهوى في
غرابيه او شجوه حال الدين في نوايره ومحجابه او الاصحى
في رواياته او الحارث من همام في مقاماته او عيسى
بن عشتام في حكاياته تشبع الطاري من غررائره وتقلد
السامع من سماع اخباره كأن الفاظه الرقيقة خلقت
لتكون مغناطيسا لجذب حداثد القلوب او كأن مانيه العذاب
جعلت لتكون أية لكل طروب او كأن له قوة كبريائية تؤثر
على الافدة كالتأثير الكهربائي على السلك او كأن قد ورث عن

سيدنا سليمان عليه السلام معرفة الحسن ما عدى السن الطير
وما اوتية من بسطة في الملك على اننا لنطيل الكلام
في وصف شئ يعلمه الخاص والعام وموضوع مقالنا هذه
في زيارة حضرة الشاهانة العلية وما ناله من لطفات
الحضرة الشاهانية فنقول . برع الشيخ غاصصة بارس
في يوم الاثنين الواقع في ٢٥ ربيع الثاني سنة ١٣١٩ هجرية
على قطار الكبرس وصحب معه بنين امرة نجله الفطن
النجيب عبد الحميد حلي فوصل دار السعادة في صباح يوم الخميس
١٤ من الشهر المرقوم وقد كان بانتظاره جماعة من اخصائه
وفي مقدمتهم الصغير محرر هذه الاطر وعندما وقف القطار
هنا الشيخ بسلامة الوصول وقبلنا نجله المحروس فاحبنا
بان من نحن حظه قد رافقه في سفره من صوفيا حضرة
الاحام الخطير صاحب الطوفة نجيب محم افندي قومير الدولة
العلية في البغار وما كاد تيم حديثه حتى اقبل عطوفة
مع ليفض اسرته الكريمة فانطفنا نحوه وادنا واجبت التظلم
له وقمنا بترسيه دولته بسلامة القدوم وكان لنا
حالنا يقول

على الطائر الميمون يا خير قادم وهلا كرهنا بالعلي والمكارم
ثم اخذنا عربة اوصلتنا الى الاوتيل المصري الذي اعتاد الاستاذ
المحبي اليه في كل سنة وكنت في خذل السيد لا جد لنا ما يترحم بني
وبين نجله سوى الاشارة او حضرة الاستاذ والده الذي كان
يترقم يسنا من الفريادوي الى العربي ومن العربي الى الفريادوي
وقد سمعت منه بعض كلمات بالعربي وسمعتة ايضا يقرا
سورة الفاتحة بفاة الاتقان هذا ولما وصلنا « اول
لدقيل » اخذ الشيخ راحته واصبح هيأته ثم قصدا
الملايين معا فبلغه حضرة صاحب الطوفة تحين ذلك
افندي ارتياح الحضرة الشاهانية من قدومه وصدر الارادة
السنية بان كافة مصاريفه ولوازمه من اكل وشرب واجرة
اوئل وغير ذلك ستكون من الجيب الشاهاني على حساب
الحضرة السلطانية فعندئذ قرن مع عرض عبورته فريد
شكره ثم في اليوم الثاني الذي هو يوم الجمعة ٢٩ من
تاريخه ذهبنا الى الملايين الشاهاني وحظينا ايضا بحضرة
صاحب الطوفة باشكاته الملايين فعرض الشيخ بواسطة
عطوفته ما كنا بمرضه وتباينه من سلام حضرة صاحب
القائمة الميولويه رئيس الجمهورية واثني الشا الجليل على
الحضرة الفخيمة الخديوية واعرب عن عظيم احترامها وقطر
تعلقها بحب جلالة ولها النعم الاعظم وادى ما سمعه من اطرا

جلالة شاه ايران على ولي النعم الى غير ذلك مما لا يسيل لذكر
وقد وقع كل ذلك موقع القبول لدى جلالة مولانا امير المؤمنين
وعلى اثر ذلك قصدنا دائرة حضرة صاحب المطوفة باش -
ما ينبغي الحاج عبيد بك اخي فاسعدنا الخط بلقاء حضرة صاحب
المطوفة كمال الدين باشا دمار الحضرة الشاهانية ونحن ساكن
الجنان المحروم الفاري عثمان باشا وحضرة صاحب الدولة
المشير الخطير نور باشا وعندما حضر حضرة الباشا ساجد
بالشيخ ورجع بقدمه وبعد برهة خرجنا من دائرته وتوجهنا
الى دائرة التشرفات الملوكانية ففي الحال استقبل حضرة
ناظر التشرفات الازم حضرة الشيخ وهذا بسلاطة الوصول
وكذلك حضرة صاحب المطوفة غالب بك اخي معاون التشرفات
وبعد ذلك خرج الشيخ الى حفلة السمرق للشرف بـ هذه
جلالة سيدنا ومولانا امير المؤمنين قربنا لك رأي من جلال
القطعة والارادة ما ارهت اليه والرج قلبه وغيب صلاة الجمعة
قصد الشيخ اصحابه فادى الزيارة مباركة لهم وقد دعاه لما ربه
شائقة في يوك طه حضرة العالم المتفنن صاحب السعادة
لويس بك الصابوني احد متري المابين الشاهاني وفي يوم
الاثنين حاول التفرقة لارادة الشيه بتاحيل سفره
ليوم الجمعة وفعلنا صار ذلك وكان وفي خلال كل
هذه المدة قد رأى الشيخ من التغطيات الملوكانية ما انقش
قلبه على اننا لا نقفل عما لحضرة صاحب المطوفة الازم تخين
بك اخي من الايادي ايضا وما لحضرات اصحاب
المطوفة جوار بك اخي احد كتاب المابين ونجيب اخي ملحه
قومير الدولة العلية في المعار وقد تشرف الشيخ
في مدة اقامته بكثير من الافاضل لحضرة صديقنا العالم
الفاضل سعادة روي بك الخالي وحضرة صاحب الفضيلة
الشيخ كمال الدين اخي الصوفي وحضرة الوجهة غزلورسلان
اخي الرهوني وحضرة غزلورسلان حني بك من اعضاء
البحر المعارف وحضرة ساري بك من اطباء الحضرة
الشاهانية وحضرة الفاضل صاحب السعادة ولي الدين بك
يكن من اعضاء مجلس المعارف الكبير وحضرة غزلورسلان اخي
وحضرة الفاضل غزلورسلان اخي خاله وجانب سيم اخي
وغيرهم من العلماء والوجهاء الذين لا تطيع وصف زيارهم ولا احصا
ما اثرهم فضلاء عن اسماءهم ثم في يوم الجمعة خرج حضرة الشيخ
بعض لطيفات سنية وقال عطية ملوكانية قابلا بالشكر
وفي الساعة الثمانية قصد الدكتور مع نخلة شخص الى باريس
للاحتفال بعيد الجول الشاهاني بلفه الله لمة في الحل والاقامة

جناب السيد محمد ملك الزفران الساجي
صار للجرايد الفرنسية ثلاثة اسابيع تمام . تزين اعمدتها
البهية بذكر هذا الملك الزام . وتظنه في مناقبه وما
يليق بحضرة من الاحترام . وما حصل لسموه العالي
من القبول والاکرام . لدى فخامة ريس الجمهورية ووزراء
القائم . ونشروا كذلك تفاسير زيارة هذا الظل القمام
رأوا عيكم الى نظارة اكرام . وتناوله على ما تدنا ما قسم
من الطعام . فذكرت الخطاب الذي تفضل بالقائه في
دارتنا وما قاله من بديع الكلام . مدحا في الدولة المحيية
وفي اهلها وثني على محبتنا في الاسلام . واخذنا بالملوك
ومدافعتنا عنهم على الدوام . فحنن نشكره ونهديه ارحي
تحية واوفي سلام . فانه بتشريفه من لنا رفعا الى
اعلى مقام . وكان يوم زيارته عندنا اسعد والرج الايام
لحي يفتحه السلامة لبلاد . وحسن له الحام (البوطا)
الكواكب اليازة . في تراثي الى نظارة

ما حير البق في اقطار الدنيا ببار البشرى الشتملة على انعام
جلالة مظفر الدين شاه شاه ايران المظلم بلقب در شاعر
الملك ، الذي لقب به حضرة صاحب السعادة الشيخ بالنظارة
مير جلالا حتى وردت له التراتيبيات التي وردت لنا من
في مقدمة هذه التراتيبيات الغرالبات التي وردت لنا من
حضرة الكاتب البليغ والشاعر النادر صاحب السعادة ولي الدين
يكن احد اعضاء مجلس المعارف الكبير بالاسانة العلية

ابا نظارة اسلم للمعالي وللشرف الرفيع والكمال
فشا عر خير ملك انت قدما نعم وكذلك اكرام المعالي
ترها ان تهنتي عليها لآية المعالي خير قال
يكن زاره محمد ولي الدين

وقال حضرة صديقنا الفاضل النور صاحب السعادة محمود بك
زكي احد بندكان الحضرة الشاهانية مرهبا
يا شاعر الملوك دام الملك والشاعر هذا الشا فلان ولآخر
قد فتحت للفضل ثوبى الفضل زمته فكان شكره مفروضا على شاكر
تعطى الربعة املا تصدرا وفي الربعة معنى ليس في الباتر
ليذكر الناس اعمالا دعت بها حقوق مصر والى قلم ذال
تبقى بالولي لا يمت ابد حتى تنظم في عقد امري ناثر
حتى توافي على عبد الحميد با وفي ابوك فتمسى الذخر والذخر
اهدي لتخوك شاه الفرس رتبة وقلة عالم بالفخر والفاخر
ما مال قبلك هذا اذ تطلبه يا شاعر الملوك دام الملك والامر
دار السعادة الطمس في ، بريح الشاهانية
و محمود زكي

LE TZAR EN FRANCE

Le Journal d'Abou Naddara, qui s'associe à toutes les joies et peines de la France, enregistre avec bonheur la nouvelle de la prochaine arrivée de S. M. l'Empereur de Russie et de Sa gracieuse compagne. En venant saluer la flotte et l'armée françaises, le Tzar a tenu à attester une fois de plus que l'alliance franco-russe existe toujours et qu'elle est le plus sûr garant de la paix européenne, aussi bien en Occident qu'en Orient, où elle tient en échec les mystérieuses intrigues et la voracité britanniques. Nous nous unissons donc de tout cœur à nos amis français qui s'apprêtent à acclamer l'Empereur de toutes les Russies.

LE DIFFÉREND FRANCO-TURC

Nous avons vu avec tristesse le différend qui s'est élevé entre la France et la Turquie à propos du règlement d'affaires d'intérêt dans la question des quais de Constantinople et quelques autres réclamations d'ordre financier. Les discussions qui se sont élevées à ce sujet, ont pu amener un conflit entre les diplomates des deux pays, sans que cela ait altéré un instant les sentiments d'amitié et de confiance qui unissent les deux nations, ainsi que leurs gouvernements. Aussi avons-nous la conviction que le différend sera vite réglé, puisque les deux parties intéressées ont un égal désir de trouver rapidement une solution amiable.

LA CÉLÉBRATION EN ÉGYPTÉ

du 26e anniversaire de l'avènement de S. M. I. le Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan II
(1er septembre 1901).

J'ai rêvé de cette brillante fête à laquelle j'ai tant pensé, et il me semblait être sur le sommet de la grande Pyramide avec le Roi d'Angleterre et lord Cromer, son représentant en Égypte. De la longue conversation que nous avons eue, je ne me souviens que de ce qui suit :

Le Roi. — Tes compatriotes, ô Abou Naddara, aiment donc sincèrement le Sultan. Ils célèbrent sa fête avec beaucoup d'enthousiasme.

Lord Cromer. — Ils célébreront avec plus d'enthousiasme la fête de Votre Majesté.

Moi. — Si Sa Majesté retire ses troupes de la Vallée du Nil, les Égyptiens célébreront respectueusement sa fête.

ABOU NADDARA.

THE CELEBRATION IN EGYPT

of the 26th anniversary of the ascension to the throne
of H. I. M. Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan the Second (1st september 1901).

I thought so much of this brilliant feast that I saw it in a dream and behold I stood on the top of the great Pyramid with H. M. the King of England and lord Cromer, His representative in the Valley of the Nile. Of the long conversation we had, I only remember the following passages :

The King. — Thy countrymen, o Abou Naddara, love sincerely the Sultan. They celebrate with great enthusiasm His feast.

Lord Cromer. — They shall celebrate even with more enthusiasm Your Imperial Majesty's feast.

I. — If His Majesty withdraws His troops from the Valley of the Nile, the Egyptians will respectfully celebrate it.

ABOU NADDARA.

A L'AMBASSADE IMPÉRIALE DE PARIS

A l'occasion de l'anniversaire de l'avènement au Trône de S. M. I. le Sultan, l'Ambassadeur de Turquie (1er septembre) a reçu, comme d'usage, les membres de la colonie ottomane. S. E. Munir Bey, qui était revenu exprès de Suisse pour la circonstance, était entouré de Naby Bey, conseiller, Tuéni Bey et Moukbil Bey, secrétaires; Chesnel, secrétaire particulier.

S. A. le Khédive arrivé le matin même, a tenu à exprimer personnellement Ses vœux pour Son Souverain; S. A. Féréd Pacha, beau-frère du Sultan; S. E. Nassyr Pacha; S. E. Savvas Pacha, ancien Ministre des Affaires étrangères de Turquie et toutes les notabilités ottomanes présentes à Paris sont venues saluer S. E. Munir Bey. Un somptueux buffet avait été préparé pour les visiteurs. L'hôtel de l'Ambassade, pavoisé aux couleurs turques, a été brillamment illuminé durant toute la soirée.

PARIS. IMP. G. LÉFÈVRE, 5 & 7, RUE CLAUDE VELLEFAUX.

Sa Hautesse le Roi d'Anjouan chez Abou Naddara

On lit dans le Figaro du 5 septembre:
Sa Hautesse a déjeuné hier à Champigny, chez le Cheikh Abou Naddara qui au dessert a porté un toast à la prospérité des colonies françaises.

Sa Hautesse lui a répondu par un discours dont nous citons ce passage :

Vous avez raison, Cheikh, la France est la meilleure amie des peuples d'Orient... Partout où flotte son glorieux drapeau, l'instruction se répand, et l'agriculture et le commerce se développent... La France travaille à régénérer les Orientaux et non à les asservir; à les civiliser, à les enrichir, et non à les exploiter!

C'est pourquoi nous l'aimons et nous sommes dévoués à son gouvernement... Nous sommes reconnaissants au Ministre des Colonies et à ses honorables collaborateurs, de leurs efforts pour rendre nos contrées aussi florissantes que la France...

Que Dieu exauce les vœux que nous faisons pour la grandeur de ce pays et pour la longue vie de son honorable Chef d'Etat.

Le Gérant : G. LÉFÈVRE.

السنة الثامنة جريدة ودادية شرقية عربية مديرتها الشيخ ج. سانوا! بوظارة ياريس بشارع ريشه من

النورد

قيمة الاشتراك سنوي فرك ١٥ تنفع سلفاً

عدد «باريس في شهر رجب سنة ١٤١٩»
 البور لاهم ربهم ومن ظلم الانكليز نجيم
 زارني ابو خليل زينة كتاب مصر في الفصاحة وا
 لباهة فريد مصر. كلنا اطلعنا على مقالته في
 المولد والاهرام. وقلنا الله الله على المقالات العظام
 كلام حلو وافكار عال. يفتخر بنشرهم اكره جنال. لانه
 بس الله ماشا الله له في الشرايع اطويل. وفي النظم
 ذوقه جميل. الحاصل اول امبارح جاني. وباقوله
 اللطيفة سادني. اسكنهم بعض شي منزا يا اولادي. كما
 قالوا بحرية بلاد. معلوم الخ قدمت له قوة
 عثمانلية. وكارية فينو مصرية. فشرب ودخن وانبط
 وقال. عجنني قوي اخبر جنال. الي فيه وصف عيد مولانا
 السلطان. يا ما انما طمنا منه الانكليز ثمان. والقدر الي
 قبله الموصوفة فيه زيارة الخديوي الاسانة العلية.
 وما حصل له من الاكرام والقبول لدى الحضرة السلطانية
 ساعيك يا استاذ في تاليف قلوب الترك والعرب. دي
 ساعي جيدة ونما يجربا طرب. والشاهد على ذلك هو
 ان مولانا السلطان. والجناب الساسي وملك الزنون
 علموا لك اكرام ماله نظير. كائنك بك اوباشا اوزير
 اما زيارتك خديونا العزيز العالي. ومدحك فاسموه
 العالي. قوي انبطوا منه المصريين. ودعوا لك
 بطول السنين
 هذا وبعد ما دعينا بتجليد الملك لامي المؤمنين
 وبالتقدم والتجاح لدخوانا العثمانيين. والجناب الساسي
 بالنصر والسيادة. وللمصريين بالثروة والسعادة. اخذ
 ابو خليل يتكلم ثانيا وقال. طيب ورايح تعمل لنا ايم مرة
 دي في الجرنال. هات يا بوظارة من تخافك هات

وشرب عيوننا يا غلته من الرسومات. فقلت له -
 بس كذا يا سيد الملاح. مالك الارضا خا طرك يا
 صاح. ادي يا بو خليل. الرسم الي حاله مثل. ده رايح
 ازين به جرنالي. ان شا الله نجيبك يا غالي. قال
 - احنت يا استاذ ده رسم ما تحتاجشني لتفسير.
 بقى ده الي ماسك الرشاشة الجهنمية ده الجنرال
 كتشيد الشر. ليس في البرعة والمهارة. والشجاعة
 والجسارة. لاره فقط شرب في غدر وقتل الارباب.
 ومكافئة الخوان والاشقياء. قلت - ما زلت يا بو خليل
 يا زينة شبان واري النبل. والنظم ده الي واقف
 حذاه ده المستر شاملين. ياربي اضربه بكبتين.
 وانفيه في جهنم هناك يري الاخوان والاصحاب. ليقاسوا
 امر العذاب. في جهنم الحراء يعملوا من لحمه يفتشك
 وكباب. لان الملعون مدهن وسمين. يعملوا على
 كرشه عزومة الشياطين. فضحك ابو خليل وقال -
 لك يا سي الشيخ افكار خرية. ونكت مضحكة محببة.
 طيب والابطال دول ونسوانهم واولادهم لا بد انهم لبور
 الاسود. الله الله على وجوههم السامية وعيونهم السود.
 لاشك ان البور دول سكان قرية من قرار الزنقال
 هم عليها ليدور الجنرال كتشيد وعسكره الاندال. ولخدا
 الاكالي اسرا اولاد ونا ورجال. قلت - نعم وها
 هو رايح يقتلهم بالرشاشة الجهنمية. ولوان من سلم
 سلاحه حرم قتله في شرايع الانسانية. قال - الانانية
 مالاش اعتبار. عند المستر شاملين الطماع وتشنيد
 العذاب. وكلامك ده يا شيخنا العزيز. رايته في جرائل
 الانكليز. ما احبته وما افحش في الخصايل. ولوالبر
 ما يعملوش في العمايل. هو حد في الدنيا يقتل الاسرا

ولاديتي لحالهم . ويذبح امامهم والديهم ونساءهم واطفالهم
 دول الانكليز ذاتهم يسيحطوا على كتشيد وشاميرين
 الى حلبوا لهم لسة ام الشرق والغرب . بفعايلهم الذميمة
 في الحرب . صار لهم بيجار بوالترنفال سنين تمام .
 ضيعوا سنين الف اعكري ومايتين مليون من خيرياتهم
 العظام . ولليوم القتال دائر . ودارة على الانكليز الدويل
 اما يرجع مرجوعنا لرسك يا بونظارة . وما حواه من
 الجبانة والدناوة والشجاعة والجارة . الجبانة
 والدناوة للانكليز الانذال . والشجاعة والجارة لجنود
 الترنفال . بقى يظهر من رسك بان المترشاميرين
 بيا مكرتشير . بطر بطلقة رشاشة كل البور
 قلت - نعم وقال له غصنا تضع في تقويم الكلاب دول
 ساعين . رشاشك تقتلهم كلهم في دقيقتين . لان
 جماعة المتربول . عندهم مثل يقول "تايم ايز موني"
 اعنى الوقت خلوس . فلا تضعه واتدفعه مخوس .
 فزت يا بونظارة . والمثل احل - قال - وفي الواقع يا
 بونظارة . تضع الوقت نالبا طل خسارة . طيب انما باقى
 عني شي في الرسم ما فعتوش يا بولولي . بالله عليك
 تقره لي . وهو المفريه دي ام تاج الزامرة على
 الاثنين . اعنى على الجبال كشيد والمترشاميرين .
 قلت - حرام تقول عفرته يا بونظارة . ده خيال محترم
 حتى في وادي النيل . وتعو خيال فيكطورة ملكة
 الانكليز . الى كانت تدم ظلم حكومتها في وطنها
 العزيز - قال - يا حفيظ طيب ومن ده الى قبحها من
 ترشيرا يا بوعبد الحميد . وشعلها بهذا الغضب الشديد
 قلت - سالتني يا اغرا الاحباب . طيب حاتم في لحظة
 وخذني الجواب - قال - خذ نفسك يا نورالدين
 ولذ ما معي بكلامك الزين - قلت - الي قيم الملكة من
 نومها . سخط العالم على نومها . كيف ما يخطوش عليهم وهم
 يدوسوا ناموس الانبياء تحت رجلهم . اما تراهم اعين
 في قنا اهل الترنفال . وقتل النساء والاطفال . فصياح
 الثعوب ولعناتهم على امة البريطانية . وصلت لربة
 الملكة المتوفية . فارقت وارقت عظامها . وفاقت
 المسكنة من منامها . فطلبت محجة من الرب المتقال .
 فاجابها وفي رشة عين رات نفسها في ارض الترنفال
 وشافت المترشاميرين وزير متعراها . والجبال كشيد
 هالك عاكرها وفاقد مهماتها . رايجين يقتلوا الكراد

كبار وصفار ويجلبو القوم السنتة وملكهم العار - قال -
 يتاهلوا لانهم سيب كل اذية اوبلية . وعينهم في معارك
 الترنفال الذهبية . ومرادهم هلاك البوير بسايم واولادهم
 للتشيد على بلادهم . فلمستهم فيكطورة وقالت لهم موتولي
 من كثرة الهم . وشدة الغم . فطق القلب ووقف الدم . ونزلت
 القبر متوجهة بالاحتقار . ومكفنة بالعار - قلت - يا ما
 انت يا بونظارة حاري . ومدرج وارجاوي . كانك
 حضرتي الخطابية يا مون شير . وسعت ما قال شميرين
 وكشيد . فخذني يا اصدق الصحاب . باقى الخطاب -
 قال - هات يا بونظارة من تخافك . ومن لطائفك
 وظرائفك . انما احنا نينا المكري ده الي جاي بحري
 مكروب . وسلم المترشاميرين مكتوب . قلت - ده
 مرسل . من ميدان الحرب والقتال - قال - ان شا الله
 يكون جايب لهم . اخبار ردية زني وشهم - قلت - يا بونظارة
 خليل من صبر نال . نجي ليرة المرسل . احنا قلنا ان
 الملكة المتوفية . لغتهم واخبرتهم بان فعايلهم الوحشية
 قتلوها من الغم والرشكة والمار . ولاشك انهم يقولوا
 سب موت ابننا الملك ادوار . فشرهم عن قتل الكراد
 ونساءهم واولادهم . اغاثا ميرين وتشكيرا قالوا ان
 ما هلكناهم لاننا سلطنا على بلادهم . ثم والتفتوا للبوير
 قالوا لهم بلد نشد مزير . لان اذا صليت ليل نهار ريتنا
 ما نجحكم من ايدي الانكليزي الجبار . فقالوا له نحن لانقسط
 من رحمة الباري المتعال . هو نجينا من ايديهم يا انذال .
 عندها جاي بحري المرسل . وسلم المكتوب لثاميرين فقراء
 وقال . حظ رشاشك على جنب يا حضرة الجبال . لانك
 اذا قلت يا كشيد . اصفرها واحد من البوير قايدهم
 بوطه يقتل ما اثنين . اقل المكتوب يا نورالدين وترى
 ان البوير كسروا جيوشنا في وقتين . واخذوا منا
 مدفعين . وقتلوا منا كثير واخذوا من الدرا مايتين . اما
 الكراد البوير سجوا المولى ومجدوه . وعلى خدامهم حمده
 والملكة المتوفية . قالت لوزير المستعرات ولقايد المسار
 الانكليزية . ربنا خلص الدير يا . من مخالفكم يا اشقياء .
 حلاله يا شاميرين ويا كشيد . اطلبوا الصلح من
 الرئيس كروجر . وردوا اهل الترنفال وكرمهم
 العزيز . واتر الول الول لانكليز . (بونظارة)
 فما سمع البونظارة من الشيخ هذه الحكاية . تبسم وقال لاشك ان
 كتاب مصرنا اتفهام بملوا على الحادثة دي رواية .

LACHES ENVAHISSEURS ET INTRÉPIDES ENVAHIS

De notre Correspondant d'Alexandrie (Égypte)

La façon de guerroyer de Kitchener, ce lord qui se bat pour l'or du Sud-Africain dépasse en barbare celle des hordes d'Attila.

Et puisque l'Angleterre approuve ces atrocités, elle sera flétrie de honte et d'opprobre et mise au ban des nations civilisées.

Quant aux braves et chevaleresques Boërs, ils auront avec la victoire définitive les lauriers immarcescibles.

***

La proclamation de lord Kitchener, le déterreur du Madhi, a produit des effets diamétralement opposés à ceux attendus.

Kitchener voudrait bien maintenant, comme son prédécesseur, céder la place à un autre commandant en chef, car les Boërs opposent aux jaquettes rouges une résistance plus opiniâtre que jamais.

Cette terrible guerre, dont la plus grrrrande des Bretagnes sortira flétrie, est une honte de plus pour les dirigeants d'Albion.

Vivent les Boërs!

***

Les procédés de la vieille Angleterre continuent à être jugés avec sévérité par le monde entier.

Lord Kitchener, honteux et confus du peu d'effet de sa proclamation dont il attendait monts et merveilles, se dit malade, il voudrait bien s'en aller, mais l'ancien cordonnier de Birmingham veut maintenir quand même son généralissime dans le Sud-Africain.

Attendons-nous donc à de nouvelles atrocités de la part du violateur de tombes, mais les valeureux et infatigables Boërs continueront à répondre aux violences par de nouvelles victoires, qui auront bientôt leur triomphe définitif.

DE SAINT-BONNET.

M. ÉVARISTE CARRANCE

Nos lecteurs connaissent bien M. Évariste Carrance, le vaillant directeur de la *Revue française*, et intelligent rédacteur en chef de l'*Indépendant d'Agou*. Nous leur avons parlé ici de cet éminent écrivain et poète exquis que les amis des lettres, des sciences et des arts aiment, estiment et admirent. Qui n'a pas lu ses œuvres en prose classique et en vers impeccables? Que de tristes heures d'exil nous a-t-il rendues gaies par la lecture de ses amusants contes grivois et ses monologues spirituels! D'ailleurs nous avons essayé de traduire, en arabe, une page de ces écrits; mais nous nous sommes aperçu que l'esprit d'Évariste Carrance, comme celui de notre essence de rose, s'évapore en le transvasant.

Nous félicitons la France, la nation amie des Orientaux, d'avoir des publicistes aussi actifs que notre cher et vénéré maître, M. Évariste Carrance, qui glorifie ses hommes d'État, célèbre ses savants et ses poètes, et encourage ses jeunes écrivains par ses concours littéraires.

Que Dieu exauce les vœux que nous faisons pour le succès et la prospérité de M. Évariste Carrance!

ABOU NADDARA.

SODFA KHEIRMEN MIAD

C'est un proverbe arabe qui signifie à peu près ceci: «Mieux vaut un hasard qu'une chose prévue.»

Eh bien, mes amis d'Orient, résidant à Paris, qui me visitent une fois par semaine pour causer de nos pays, ont répété ce dicton lorsque je leur ai lu le billet, écrit sur papier chinois, que le facteur venait de me remettre en leur présence. Ce billet, couvert de baisers par mes visiteurs, c'est le général Bailloud qui me l'adressait du fond du Céleste Empire. Pourquoi ce billet excita-t-il tant d'enthousiasme? Je m'en vais vous le dire en deux mots.

Le sujet de notre conversation était la sympathie des Français pour les Arabes. Il y avait parmi nous quelqu'un qui contestait cela en disant: «Ils nous traitent de sales Arabes, d'ignorants et de fanatiques.»

Or, la lettre du général Bailloud que j'ouvrais lorsque ces paroles étaient proférées, fermait la bouche de notre antagoniste par un de ses passages que voici:

«Le Chinois ne vaut pas l'Arabe. Je préfère le cheikh Abou Naddara au grand chef des Bonzes de Theng-ting-sou.»

Ce jugement flatteur, venant d'un homme de valeur tel que le général Bailloud, qui a vécu tant d'années en Afrique et qui connaît les Arabes, doit nous faire pardonner ce Français qui, dans un moment de mauvaise humeur, aurait injurié un de ceux qui se sont valeureusement battus à ses côtés, en 1870, pour la France que nous aimons tous.

Voici pourquoi le billet du général Bailloud, que j'ai reçu le 12 septembre 1901, fut accueilli par mes frères d'Orient avec tant d'enthousiasme.

ABOU NADDARA.

LES JOURNAUX AMIS

Lorsque nous avons montré à S. H. le Sultan d'Anjouan, avant son départ pour son royaume, les journaux de Paris et des départements qui ont rendu compte de la journée du 4 Septembre qu'il a daigné passer chez nous à la campagne et publié le toast qu'il a porté à la France et au Président de la République, au dessert du repas oriental que nous lui avons offert, Sa Hautesse a dit: «Je ne m'attendais pas à moins de la presse française. N'est-elle pas le miroir du caractère noble et chevaleresque du peuple qu'elle représente? Les journalistes français sont aussi aimables et aussi bienveillants que leurs chers compatriotes. Veuillez donc, Cheikh, leur présenter mes salutations parfumées d'estime et de reconnaissance, et leur dire que je fais des vœux que Dieu exauce pour leur prospérité.»

Selon notre habitude, nous allons citer, par ordre alphabétique, des journaux amis que Sa Hautesse nous charge de remercier et complimenter:

La Correspondance de l'Agence Havas, La Dépêche coloniale, Le Figaro, Le Journal, Le Journal de Caen, Journal des Débats, Journal du Havre,

Journal de Rouen, Le National, La Nation, Le Petit Colonial, Le Petit National, La Politique Coloniale, Le Public, Le Rapide, Le Voltaire, etc., etc.

Nous citerons les noms des journaux d'Afrique et d'Asie dans notre prochain numéro.

Et maintenant, puisque nous sommes dans les remerciements, présentons-en à notre ami Manuel, photographe de Sa Hautesse (27, rue du Faubourg-Montmartre), qui a bien voulu venir de Paris, avec son grand appareil, jusqu'à notre maison de campagne, à Champigny, pour prendre le portrait de Sa Hautesse, seul, et le groupe que nous publions ici, qui nous représente, à sa droite. Ce brave photographe royal a fait plus: il a illustré des cartes postales pour ce groupe, dont il a fait un tirage considérable et nous donna 200 exemplaires pour nos abonnés.

ABOU NADDARA.

هذا رسم السيد محمد ملك الزوان
على يمينه الشيخ البونظارة وعلى يساره كاتبه الاقيم
قال صديقنا النقيب محمود زكي بك في كتابه الاخير الى مديرنا
الى نظارة: والها اقدم تحضتكم مزيدا لثراي لزيارة حضرة
صاحب المجد الوكيل والشرف الخزل كوكب سما المجد وقره
عين الكمال والسعد ملك الزوان الاقيم حرس الله
مرجته وادام لرحمته فان زيارته لكم لاجة تدل على سلامة
ذوقه وعلو جنابه كيف لا وقد زار الفضائل كلها
والمحامد كلها التي استاذنا لم عقدتها وناسج بردها
لرئاسة محمد ابي عبد الفتاح على لقب «شاعر الملك»
ابصرت برقا في الدياحي يومض على دمع قد علا كبراس
فوقمت ان النور قد وطى الرى كما يرضى حارس الادلوس
لكن وساما نك تحق بعدا في صدر الى نظارة الحسن
قيمت من الدر نفيس بسج بانق شكل جذا قسطاس
ملت لكلكه ورافم بضره بمضاقران بحسنا المتفاسي
لكنها مرفوعة في وكفها صفت برسم خالي الالاس
فقلت مهلا قد سماك الشاه عرومكه وجيت دون الناس
شرف رفيع من لدن اكرمه وتحنن من الورم الماس
هلا ازهرت لدا الورم خيرا فقال كيف له جميع الراس

LES FÊTES FRANCO-RUSSES

Aucun incident fâcheux n'est venu troubler les magnifiques fêtes que la France a offertes à son Hôte Impérial. Les revues de Dunkerque et de Bèthény ont permis d'admirer les immenses ressources navales et militaires dont la France peut disposer et qui lui assurent le respect et l'estime des autres nations. Dans les toasts qui ont été échangés à Wilry, S. M. I. le Czar et S. E. M. Loubet ont affirmé hautement l'alliance Franco-Russe, dont le programme pacifique est d'assurer le triomphe de la justice et de l'humanité. Nobles paroles qui ont un retentissement dans le monde entier et nous permettront d'augurer favorablement de l'avenir!

L'INCIDENT FRANCO-TURC

Ainsi que nous le prédisions dans notre dernier numéro, l'incident Franco-Turc marche vers une prompte et satisfaisante solution, sans que les relations d'estime réciproque et de cordiale sympathie entre les deux nations aient été un seul instant troublées. Il n'est que juste de constater le grand esprit de conciliation et de sagesse que la Sublime-Porte a montré afin d'arriver à un arrangement qui puisse être accepté par le Gouvernement français, sans peser trop lourdement sur les finances ottomanes. Les chiffres des réclamations primitives ont été considérablement réduits, et cette réduction énorme suffit à prouver que S. M. I. le Sultan a eu raison de vouloir qu'ils fussent discutés.

بيان هذا الرسم في معاملة البوير من قبل انجليز نيجيريا

DIEU PROTÈGE LES BOËRS

Les Boërs (*psalmodiant*). — Seigneur! si les martyrs de la Foi et de la Patrie trouvent grâce à Tes yeux, nous espérons être dignes de Ta clémence et de Ta miséricorde. C'est pour avoir défendu notre pays où régnait la prospérité, nos demeures où la concorde siégeait et nos temples où Ton nom était glorifié que ces rouges païens nous tuent pour s'emparer de nos mines, de nos fermes et de tous nos biens. Écoute nos prières, exauce nos vœux et admetts-nous au royaume des Cieux.

Un vieux Boër. — Ne désespérez pas, ô mes frères, de la miséricorde divine. Le Dieu des armées nous arrachera aux griffes de ces impies.

Chamberlain. — Ni Dieu ni diable ne vous sauvera de nos mains. (*A Kitchener*) Le temps, c'est de l'argent, mon cher général. Au lieu de perdre deux heures à faire fusiller ce gibier, prenez la mitrailleuse et, par un seul coup, débarrassez-nous en. Cela fera réfléchir ces braves guerriers. D'ailleurs, nous les avons prévenus que s'ils ne l'ont pas leur soumission, nous mettrons à mort tous ceux qui tomberont dans nos mains, prisonniers ou non.

Kitchener (*saisissant sa mitrailleuse*). — Quel coup! Quatre cent trente-deux! C'est un beau chiffre à inscrire au tableau!

Chamberlain. — Qu'on ose dire en Europe que nous ne sommes pas des habiles chasseurs. Vise bien, général, et tire.

Victoria (*apparaissant*). — Arrêtez, lâches! arrêtez le coup fatal.

Chamberlain (*furieux*). — Goddem! la Reine! Qui l'a ressuscitée?

Kitchener. — Quelle désagréable apparition!

Victoria. — Les cris d'horreur et d'indignation que vos noirs méfaits arrachèrent aux peuples d'Orient et d'Occident sont arrivés jusqu'à ma tombe, où, vous deux, m'avez fait descendre couverte de honte et accablée des malédictions des veuves et des orphelins des Anglais et des Boërs (*levant les yeux au ciel*). C'est grâce à Toi, Dieu de miracles, que j'arrive ici à temps pour empêcher ces deux tigres sanguinaires de massacrer des innocents.

Chamberlain. — Mais si nous n'exterminons pas les Boërs...

Kitchener. — Nous ne serons jamais maîtres du Transvaal.

Victoria. — Il vaut mieux y renoncer que couvrir d'ignominie le manteau royal de mon pauvre fils Edouard VII.

Chamberlain. — Retournez à votre tombe et laissez-nous faire.

Kitchener. — Montez au ciel, et dites à Dieu de bénir nos armes.

Victoria. — Seigneur! sauve ces innocents et châtie ces infâmes.

Une estafette (*vient en courant et donne une lettre à Chamberlain*). — Nous avons eu, hélas! deux défaites sanglantes. Nos pertes sont considérables. Botha a pris plus de deux cents prisonniers. « Le premier prisonnier Boër que Kitchener exécutera, je ferai sauter tous les Anglais que je tiens. » Ce sont ses propres paroles.

Chamberlain (*soupirant*). — Remisons notre mitrailleuse.

Les Boërs. — Sois béni, Dieu de nos pères. Tu nous a sauvés!

Victoria (*à Chamberlain et à Kitchener*). — Faites la paix, autrement, ainsi que l'a dit Bismarck, l'Afrique du Sud sera notre tombeau.

ABOU NADDARA.

THERE IS A GOD FOR THE BOERS

The Boers (*singing*). — If the martyrs of faith and father land find favour unto Thy sight, we hope to be worthy of Thy clemency and mercy. It is for our having defended our country where prosperity reigned, our dwellings where concord was seated and our temples where Thy name was glorified that these red heathens slay us in order to seize upon our mines, farms and property, Lord! Give ear to our prayers, harken unto our vows and let us enter the kingdom of heavens!

Anold Boer. — Dispair not, my bretheren, of the divine mercy. The God of our fathers shall snatch us from the claws of those impious.

Chamberlain. — Neither God, nor devil can save you. (*To Kitchener*) Time is money, my dear General. Instead of losing a couple of hours in shooting this game, just take your mitrailleuse and with a single blow get us rid of it. Such a courageous act will make them reflect. Besides we have warned them bloody Boers that if they do not surrender, we shall put to death all those who fall in our hands, prisoners or not.

Kitchener (*seizing the mitrailleuse*). — What a fine blow! Four hundred and thirty two Boers? What a splendid number to inscribe on our hunting table!

Chamberlain. — Can Europe now say that we are not intrepid hunters? Take good aim, General, and fire.

Victoria (*appearing*). — Stop, cowardly men; suspend the fatal blow.

Chamberlain. — Goddem! The Queen! Who resuscitated her?

Kitchener. — What a disagreeable apparition!

Victoria. — The cries of horror and indignation that the Eastern and Western nations uttered when they heard of your black misdeeds reached my grave in which both of you made me descend crowned with shame and over loaded with the curses of the widows and orphans of the English and Transvaalians (*raising her eyes to heaven*). Be praised, o God of miracles, who let me arrive here in time to prevent these two bloody tigers from massacrating innocent creatures!

Chamberlain. — But if we do not exterminate the Boers...

Kitchener. — We shall never be masters of Transvaal.

Victoria. — You had better renounce to it than cover with ignominy the royal mantle of my son Edward the Seventh.

Chamberlain. — Go back to your tomb and let us do our business.

Kitchener. — Or go up to heaven and pray God to bless our arms.

Victoria. — Lord! Save the innocent and chastize the guilty.

A Courier (*comes running and gives Chamberlain a letter*). — Alas! we have been twice dreadfully defeated with great losses of men and arms. The enemy took of us two hundred prisoners. General Botha, tells you that he will slay them if you kill a single Boer.

Chamberlain (*sighing*). — Let us put aside our mitrailleuse.

The Boers. — Blessed be Thy holy name, o God of our fathers! Thou hast saved us.

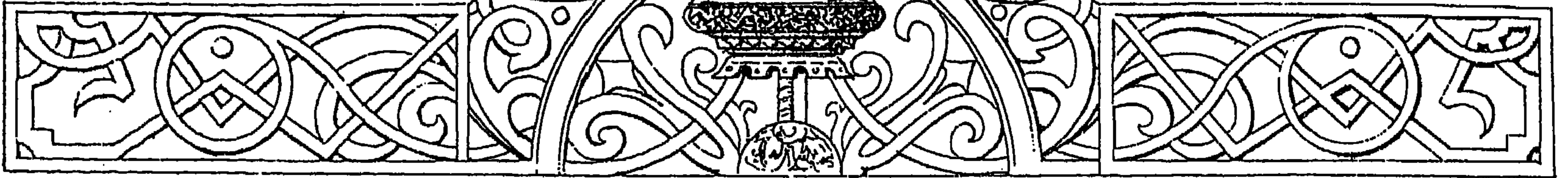
Victoria (*to Chamberlain*). — Make peace, otherwise, as Bismarck said, South Africa shall be the tomb of England.

ABOU NADDARA.

المنصف

الجنة الثالثة حريدة سياسية
ادبية تجارية مديتها ومحررها
الشيخ ج. سألوا لوططاره
باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قيمة الاشتراك سنوياً فريضة
ومع جريدة الجي نظارة «والقود»
وعلاواتها فريضة سنوياً فريضة
الى المدير لطوطاله بومته او بحواله تجارية

عدد «باريس في شهر شعبان سنة ١٤١٤»
نقطة دم شهيد تولد الف بطن صديد
لله الحمد نصبت يا اخواني . رغا عن انفا الميربول .
تليفون روحاني من باريس لوتبول . واول من خطبته
به كان . ابني محمود بك ركي سيد المدعان .
وبعد ما سالت بالتركي كيفك ناص دريك افندي يعني
ابش حالك بلغتنا المصرية . قلت له اتخفي يا جندي .
باخبار الاساتة السلية . وترقني باخبار جدلة امير
المؤمنين . خليفة رسول رب العالمين . فجاوبني
باقواله الفصيحة . المشهور بها عند الترك والعرب .
بان صحة المشوع ابو علم لله الحمد مليحة . وكما يخص
بجدلته طرية . فحدثت على ذلك الباري . وفحيت كما
سيخرج القاري . فالتة ان كان وصل استبول .
عدد جرنالي الاخير . فقال لي وصل ووجد القول .
لدي كل افندي ولك وباشا وزير . خصوصاً مقالة
البوراهم رب تحميم . ومن طلم الانكليز تحميم . واخبرني
بانه يصنف دوزغال . لاجلما يفتوه في وادينا .
الاولاد والنساء والرجال . في يوم مولد افندينا افندينا
عبد الحميد خان زينة ملوك مصر قرعة عيون ال
عثمان وتاج راس اهالي مصر . فقلت له ما اللف
والطرف ادوارك . ربنا لا يحرمنا منها يا غثري . الشرقي
يلتذ من اشعارك . وينقاد منها الانكليزي . بقي التحم
يا ابني وارسل لي دورك الجميل . الى لاشك يصير لي
طنة ورنه في وادي النيل . ثم قلنا كلمتين في الاحوال
السياسية . المتعلقة بالشرق والغرب . وطلنا من
رب البرية . انتشار السلم وزوال الحرب . فقال مدد
يا بونظارة مدد . اخبرني بموضوع رسم هذا العدد .
فقلت له سمعاً وطاعة يا شاعر الزمان . يا بلبل

وادينا . يا انس كل مكان . ربي ينصرك على اعداءنا .
اعضني عن السج يا نور العين . وانا الحصن لك الرسم
ومقاتله بكلمين . فقال بالله عليك تخفي كما ان كيم
قافية . الذبها اوراني . وادري لك بالحد والمافية .
واقرأ جرنالك لكل اخواني . فاجبتهم واستمرت في السج
الثقل . وقلت له اصني لاقوالي يا زلي يا تليل .
لاشك بلفك بان البطل رلوتير . احد قواد جنود
الترسفال . وقع اسير في يد المحتال كشنير . بالخيانة
مش في ميدان الحرب والقتال . وامر عليه بالاعدام . ولو
ان قتل الاسير حرام . فخطت ام الشرق والغرب .
على الانكليز المتوحشين . الي بياكل من البور ضرب .
ولو انهم اكثر منهم الطاق عشرين . فالجدة الامني رسم
عال . رايح ازين به رابع صفحة الجرنال . فقال لي
سي زلي انت ما تفوتني الواحدة يا حي المياد .
اولما اتهم بجرم الاجتقار والدم . للامة البريطانية
خرابة البلاد . خالداً تعمل عليه رسم ومقالة يا غثري
المستبول في كل شارع وسوق . وشوية كان تططره
على خنزوق . والحق معك يا بونظارة . بتزل محردك
على راسه ورجليه . لان الرحمة في الفدا خسارة .
والطالم حرام الشفقة عليه . حلم اولاد وطننا العزيز
بطول اقامة الانكليز . انما يرجع مرجوعنا لجرنا لك
الاغن وفري الرسم الي في عددك رايح تدرجه .
خلي روحي تتشش وقلبي يسر . ولما يجني للذخون
كالعادة آفرجه . ونشرت عليه في محبتك شربات .
بقي هات من تحايك يا بونظارة هات . فقلت
للقافية . خليك بمافية . وفرت له الرسم يادة .
بدون سج بعربة بلادنا الادة . وقلت اعوز بالله
الملي العظيم . من الشيطان الرجيم . صورت في الرسم

المذكور الجبال كتشير اللي صبح اليوم اسم عارفي جميع
الاقطار وعلى يمينه وشماله ضابطين اركان حرب
سيوفهم ملوثة وامامه رر لوتير، البطل البوري السيد
الممثل بين يديه وصورت ابطال البوير خارجين من
تحت الارض لان نقطة دم شهيد تولد الف بطل ضيلا
وصورت ايضا كروحيه رئيس جمهورية الترنفال اما
الحديث الذي جرى بينهم ها هو
قال الجبال كتشير للضابطين بصوت خفي - ارفع
الترنفال ده عينه حمراء ده يقدر يبط على وتقف
رقتي - قال اول ضابط - حظ قلبك يا جبال في
بطيخة صيفي لاننا قبضنا عليه وهو نائم وشكناه
واخذنا سلاحه - قال ثاني ضابط - واذا تجار
وهي على جانبك نقطعه احنا الاثنين بسيوفنا -
قال كتشير - كتر خيركم يا جبال لم تنوني على روي
- ثم التفت للوتير وقال له - انت اسري اليوم - قال
لوتير - انا كسرتك اول وثاني وكنت اقدر ان اشرك
انما عتقتك - قال له كتشير - علمت ردي لان
المفوض لاجل له في الحرب - قال لوتير - في شريفكم
يا انكيز اما في شريفنا احنا يا اهل الترنفال الغفو
والساح فرض على كل انسان فالمرحوم من افضالك يا
حضرة الجبال بان تامر الحاديين الي يمسكون يزلوا
على سيوفهم ويقفوا ارض نلاري بدني ويرجوني من
روثكم الكنية - قال كتشير - انا صريح قلت
بالى ما احترشي الاسراء والى اعتبرهم عصاة وانذهم
انما انت باين عليك جدد طيب وخارتك في الموت
فانا راج اعفى عليك بشرط - قال لوتير - شرطك
اعرفه واسمى اسمه - قال كتشير - دمتي تلمني
اعرضه عليك - فضحك لوتير وقال له - لو كنت
صاحب ذمة يا حضرة الجبال ما كنتش تعاملنا معاملة
البر - فلا شك انك راج تعرض على الى عرضته على
جميع البوير الى لسو بختمهم وقموا تحت ايدىك الغيبة
وتفوا لك تنفي عنهم اذا عركوك مقدار عاكرنا ومحل
وجودهم وعدد مدافعهم ومقدار مهاجمهم وسيرهم و
مقاصدهم واراها - فقال له كتشير - لا لا انا
ما اطلب منك الا شئ واحد وان اعلمتني به فوجياة
شرفي - فقاطعه في الحديث لوتير وقال له - لا
تخلف با لا تعرفه ولا تملكه لان الشرف تركى الجيش

الانكليزي وهربه وهو يقول - بلاد الله خلق الله .
بقي احلف يا كتشير بشئ غير الشرف . احلفا مثلاً
محب الذات او بالهوى او بنصرم السكر وقتها تحتل اني
اصدق كلامك - فقال له كتشير - لا يمكنك
تحتني بخافتك لان الحلم والصبر فضائل انكليزية
فلا اعاقبك على ذمك في حقى وما اطلب منك الا
امر واحد وهو انك تخبرني عن الممثل الموجود فيه اليوم
الجبال ليوبيت قائد العاكر الترنفالية وانا اعطيه
حريتك وتذكرة حماية تروح بها مطرح ما تحب في غاية
الامان . فمت يا اني؟ - فصاح عليه البطل
لوتير وقال له - الخيانة محقرة عندنا ومقيرة
عندكم يا انكيز والشاهد على ذلك والبرهان اسم
عمرم ما تحصلتم على معرفة سر واحد من اسرارنا لامن
ابن ولامن اصفر عاكرنا لاننا عندنا الموت اهون
من الخيانة اما عاكرم وضباطهم بقدر بوطه ام
بكاس كنيك تعلم منهم كلاما رونا . بقي انا في عرك
ما تعلش بكلامك الفارغ يا حضرة الجبال وامر
حراكك رول الي جايهم يحاموا عليك من بكشي
لاني شايفك بترجف قداني كاني راج الكلك
نعم امرهم يقو صوني او يذكوني او يقطعوني حته
حتهم بسيوفهم فان جل مراري اموت في حب وطي
الى عمرم يا انكيز ما تشوفوا فيه يوم خير ولا دقيقة
راحة وراحين تفنوا فيه الوق من الرجال ومدين
من الاموال - فاحمر واحضر واصفر وجه الجبال
كتشير من شدة الغضب الذي لحقه وقال للبطل
لوتير - اخبرني يا كلب وانذ اذ ثقتك امر العذاب
فضحك البطل لوتير وقال له - ما اخاف لان تهديدك
ولامن عذابك ولامن الموت لان وراي اسود
بازن الله ياخذوا بشاري منك يا انذل الجنود
ايواكده . اراك يا خمران اخرجت غدارتك من جيبك
لقتلي . اطلب من الشيطان يلصق الحارة ونقوت
قلبك يا ربي واضربني - فقال كتشير وشرار النار
طالع من عينيه والرقاوي خارجة من فمه - نعم
افرح الس رصاصات الي عمرت بها غدارتي في
صدرى وكركبك وافرح في هلاكك - فقال له البطل
لوتير - بلا ضحك بقى فارخ ان كنت جدد يا سر دار
اقتلي ولا تبالي - ورفع عينيه الى السماء وصلى لله

s'éteignent, les valeureux et héroïques Boërs diminuent; l'Angleterre pourra librement pousser son cri de victoire sur ce sol arrosé de sang.

Dans un dessin superbe, tracé d'une main vengeresse et généreuse, mon ami, le vaillant Cheik Abou Nadarra, défend la cause de la justice et de la liberté!

Cela se passe dans un défilé du Transvaal: à gauche, quelques centaines de femmes, d'enfants, de vieillards et de soldats vaincus.

Au milieu, Kitchener, dressant contre ce bétail humain une mitrailleuse prête à cracher la mort... et Chamberlain, dont l'histoire enregistre les hauts faits, disant à ce général:

« Le temps, c'est de l'argent. Au lieu de perdre deux heures à faire fusiller ce gibier, prends ta mitrailleuse et, par un seul coup, débarrasse-nous en. Cela fera réfléchir ces braves guerriers. D'ailleurs, nous les avons prévenus que, s'ils ne font pas leur soumission, nous mettrons à mort tous ceux qui tomberont dans nos mains, prisonniers ou non ».

Et, comme l'œuvre de mort va s'accomplir, voilà qu'à droite une pierre se soulève; c'est une tombe qui s'ouvre, formidable, et c'est la reine Victoria qui surgit:

« Les cris d'horreur et d'indignation que vos méfaits arrachent aux peuples d'Orient et d'Occident, dit-elle à Kitchener et à Chamberlain, sont arrivés jusqu'à ma tombe, où, vous deux, m'avez fait descendre, couverte de honte, accablée de malédictions des veuves et des orphelins ».

Et les deux chefs sanguinaires résistent.

— Si nous n'exterminons pas les Boërs, s'écrie Chamberlain...

Nous ne serons jamais maîtres du Transvaal, peste Kitchener en regardant avec amour sa belle mitrailleuse inactive.

Et alors, le doux maître, l'incomparable humanitaire qu'est le vaillant Abou Nadarra, met dans la bouche de l'ex-reine Victoria, impératrice des Indes, ces paroles superbes, humaines, rayonnantes:

— Maîtres du Transvaal? « Il vaut mieux y renoncer que couvrir d'ignominie le manteau royal de mon pauvre fils Edouard VII ».

Abou Nadarra vient de crier bien haut ce que tant de consciences disent tout bas.

Je le remercie et le félicite avec une émotion qu'il me serait impossible de dissimuler.

EVARISTE CARRANCE.

En reproduisant dans son journal l'Indépendant un autre article du Cheikh, sur la guerre Sud-Africaine, notre cher confrère et excellent ami M. Evariste Carrance écrit ceci:

« Abou Nadarra est un vaillant; c'est un ami de la France, dont la sincérité ne saurait être ébranlée d'un doute.

« Mais il aime aussi la grandeur et le courage, partout où ces deux vertus sociales se rencontrent; il n'a pas été long à admirer les Boërs, si vaillants et si braves; il n'a pas été long à appeler sur le drame qui se déroule au Transvaal, l'attention des hommes de cœur de son pays.

« Malheureusement, le cœur est une monnaie qui n'a guère cours dans les chancelleries humaines.

EVARISTE CARRANCE.

Nous remercions sincèrement l'aimable et bienveillant Rédacteur en chef de l'Indépendant de l'éloge qu'il fait de notre Directeur.

LA RÉDACTION.

Banquet de la Presse Coloniale

L'abondance des matières nous empêche, à notre grand regret, de rendre compte de cet imposant banquet de 200 couverts auquel nous avons eu l'honneur d'assister. Il suffit de dire que la cordialité et la parfaite harmonie régnaient pendant le repas, et l'admiration des convives pour les discours éloquentes de M. Deceis, l'éminent Ministre des Colonies, de M. Vivien, président du Syndicat de la Presse coloniale, et de M. J.-L. Brunet, secrétaire général de ce Syndicat, a rendu les applaudissements chaleureux.

A. N.

RÉCOMPENSES MÉRITÉES

Nous sommes heureux et fier d'annoncer à nos chers lecteurs deux bonnes nouvelles qui leur prouveront la considération dont jouissent nos humbles écrits auprès du Gouvernement Impérial Persan. Nos chers confrères et excellents amis MM. J.-L. Brunet et A. Buisson, qui ont publié nos articles sur le voyage de l'Auguste Souverain d'Iran en France, sur ses grands hommes d'Etat et sur ses progrès de ses populations, ont été décorés, le premier de la croix de commandeur, et le second de celle d'officier du Soleil et du Lion.

En mettant sous presse, nous apprenons avec une vive satisfaction que nos amis décorés sont en train de prouver leur reconnaissance de l'insigne honneur que S. M. I. le Shah a daigné leur faire. M. J.-L. Brunet prépare une intéressante étude sur les distinctions honorifiques persanes, qu'il publiera dans une élégante brochure illustrée, et M. Alfred Buisson prépare une belle conférence sur l'entente cordiale franco-persane et le voyage de Sa Majesté Impériale en France.

La rosée des bienfaits de l'Auguste Souverain d'Iran n'est donc pas tombée sur une terre stérile, elle y fera fleurir des roses dignes de leur reine, la Rose de Saoudi, l'immortel poète persan.

A. N.

FÉLICITATIONS

Vénérable Cheikh,

Paris, le 2 octobre 1901.

Même dans notre riche langue persane, je ne crois pas pouvoir trouver des accents capables d'exprimer le plaisir que j'ai éprouvé en lisant, dans les deux derniers numéros de votre journal, les odes sublimes par lesquelles vos confrères arabes vous ont félicité du titre honorifique que, dans Sa haute sagesse et incomparable bonté, notre Auguste Souverain a daigné vous accorder en récompense de votre amour pour le peuple persan, de votre admiration pour ses poètes et

écrivains immortels et de votre dévouement pour Sa Majesté Impériale.

Quant à la joie que j'ai de vous appeler dorénavant « Chaër Al-Molk », elle est aussi grande que celle qu'éprouve le vainqueur le jour de son triomphe.

Vous méritez vraiment ce titre de Poète de l'Empire que S. M. I. Mozaffar-Eddine Chah vient de vous conférer. Qui, mieux que vous, a célébré par la plume et la parole les nobles fils d'Iran et glorifié leur Empereur bien-aimé? Je me souviens encore des articles en prose et en vers dans lesquels vous souhaitiez la bienvenue en France au Soleil d'Orient, au Lion de la Perse, ainsi que vous appeliez notre Chah glorieux. La modeste version que j'en ai faite fut publiée dans les journaux de Téhéran, de Tauris, de Machhad et même dans nos journaux des Indes et d'Égypte. Ce titre vous fait honneur et vous rend plus cher à vos nombreux admirateurs persans qui vous réclament comme compatriote et font des vœux, que Dieu éminent et miséricordieux exauce, pour votre heureuse longévité. Oui, mon cher Chaër-Al-Molk, nous désirons que vous viviez longtemps pour faire aimer, par vos écrits et vos discours notre Patrie et pour chanter les justes louanges du Grand Mozaffar-Eddine, qui travaille pour le bonheur et la prospérité de Ses États.

Veillez agréer, cher et vénéré Maître, mes sincères félicitations et mes salutations cordiales.

A vous de cœur,

Cheikh Al-Molk

MOHAMMAD HASSAN SIRDJANI.

55, Rue Claude-Bernard.

Au nom du Cheikh Abou Nadarra, Chaër-Al-Molk, nous remercions tous ses amis d'Orient et d'Occident qui ont bien voulu, en cette heureuse occasion, le féliciter de cet insigne honneur que S. M. I. le Shah de Perse a daigné lui faire.

LA RÉDACTION.

ونشد مدائح البور وغنى بيتين من دور الميرسلي
الفرناوي وقال لكششير - اضرب يا نذل خليتي
اترك الدنيا دي الغاية وارحل الجنة لان رب العالمين
يجب الشهاد اما انت يا جنرال لما تفضل بطبع الشيطان
يمررك من رحلك وينزل بك على جهنم هناك تدلي
الستين الف عكري انك تزي الي ععضوا تراب
بدورنا وماتوا - عندها طلع الدم في راس الجنرال
كششير وضرب البطل لوتر بغدادته وقال له -
روحة بدو رجعة - اما ما كان من امر الضابطين
فما راوا بان حينما سقط البطل لوتر على الارض
وخرج منها عاكر لوتر لا عدد الا صا حوا وقالوا الي
الجنرال كششير - انظريا عادة الجنرال كيف البور
خارجين اقواما اتوا من الارض لآخذ نار اخيرهم
لوتر - حينئذ طهر كروجر رئيس جمهورية الترنفال
وقال بصوت مرعد لكششير - اما ترى كيف الظلم
الحق وبرزة جنود لبور من تحت الارض للانتقام منك
يا ظالم يا كافر يا عدو الانسانية - اعم يا جنرال بان
نقطة آدم شهيد تولد الف بطل صندي
هذا ولا سمعني هذه الرواية الغريبة فحالي
الذي انبط منها جدا - وقال لي بالتلفون الرجائي
النصوب بينا - احسن يا حضرة الاساذ ونشقل
اجل اننا على روايتك دي لانها رواية وطنية
ولاشك ان الحزق يفهم معانيها - يا هل ترى رايح
تجرع كما هي بالفرناوي لا يظنني؟ - قلت - لا بل
الخصر لصيق النحال واجعلني قال اورويادي - فقال
لي - انت تكتب كل لغة على هوا اهل بلدها (ابونظارة)

LA RENTRÉE DU PARLEMENT

Abou Naddara, hôte et ami de la France, a pour principe de se tenir à l'écart de tout ce qui concerne les affaires intérieures et la politique intime du pays; son affection s'étend à la nation française tout entière, sans distinction de partis, ni de sectes.

C'est pour ce motif que Abou Naddara, sans froisser personne, tient à souhaiter une bonne et fructueuse session au Parlement qui reprend ses travaux. Puisse-t-il développer le bien-être et la prospérité du pays et accroître les liens d'amitié qui unissent les peuples d'Orient et d'Occident.

Que Dieu exauce les vœux qu'il fait pour la grandeur et le succès de la France, devenue, depuis cinq lustres, sa seconde patrie, une patrie qui lui est aussi chère que sa terre natale.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara
(17me DEPUIS JANVIER 1901)

C'est au premier dîner de la saison de la Société de l'Athénée de France, que le Cheikh a prononcé ce discours. Il y a rendu compte de son voyage à Constantinople et parlé des vives sympathies des Ottomans pour les Français. « L'incident Franco-Turc, a-t-il dit en terminant, marche vers une prompte et satisfaisante solution, sans que les relations amicales des deux nations aient été un seul instant troublées ».

LETTRE DE TURQUIE

Constantinople, le 28 octobre 1901.

Nous avons vu avec grand plaisir l'attitude conciliatrice du Journal d'Abou Naddara en présence de l'incident Franco-Turc. Vous avez eu bien raison de dire que cette divergence de vues sur des questions d'intérêts financiers, n'a pu altérer les sentiments d'amitié et d'estime qui existent entre les deux nations.

Je ne vous surprendrai pas en ajoutant même que tout le monde garde ici un excellent souvenir de S. E. M. Constans, et de la gracieuse Mme Constans. On sait que l'illustre homme d'Etat avait conquis l'amitié de Notre Auguste Souverain, et nous nous plaisons à croire que cet éminent diplomate se rappelle avec satisfaction l'accueil exceptionnel qu'il a trouvé à Constantinople. Avec de tels sentiments, une entente ne doit pas être bien difficile à rétablir, puisque chaque partie n'a qu'une pensée, celle de mettre fin le plus vite possible aux dissidences qui ont pu la troubler momentanément.

C'est à cette tâche que s'emploie avec beaucoup d'habileté et de finesse S. E. Munir Bey. Depuis son arrivée à Constantinople, le brillant diplomate consacre tout son temps à activer la solution des problèmes financiers qui retardent seuls un accord désiré par tous.

M...d Bey Z...Y.

Le sang des Martyrs fait naître des Héros

Kitchener (à ses deux officiers). — Dick, Jack, ouvrez l'œil; (à Lothair) Vous avez, sans doute, lu ma proclamation. Les prisonniers, j'en fais...

Lothair. — Vous les faites assassiner. Assassinez-moi donc, et vite, car votre vue m'est odieuse. Vous avez en main un revolver; tirez.

Kitchener. — Non. Je ne vous ferai pas fusiller. Je veux sauver votre vie et même vous rendre votre liberté, mais à une condition.

Lothair. — Qué je vous dise où se trouve le général Dewet. Non. Non. Je ne trahirai jamais mon pays. Voyons! Exécutez-moi.

Kitchener. — Pourtant, beaucoup de vos compatriotes nous ont donné les renseignements que nous leur avons demandés.

Lothair. — Vous mentez, Général. Le Boër préfère la mort à la trahison. Ce sont vos soldats, qui vous détestent parce que vous les forcez à se battre pour une cause infâme, qui nous donnent des renseignements utiles sans que nous les leur demandions. Assassinez-moi,

Kitchener. Je meurs heureux, car le royaume des Cieux est ouvert aux martyrs, tandis que les scélérats comme vous et vos généraux vont tout droit à l'enfer.

Kitchener (furieux, le tue). — Meurs, chien de Boër! Meurs!

Lothair (tomba en chantant l'hymne national français):

Amour sacré de la Patrie! Liberté! Liberté chérie!
Conduis, soutiens nos bras vengeurs. Combats avec tes défenseurs (Il expire).

Kitchener. — Quel bon débarras. Je respire. Vive l'Angleterre!

Kruger (apparaissant et levant les yeux au ciel). — Seigneur! accueille l'âme pure et sainte de ce martyr dans Tes célestes parvis et fortifie les bras des fils valeureux du Transvaal! Amen. (A Kitchener): La guerre de l'indépendance n'est pas encore finie. Avant qu'elle soit close, des milliers d'Anglais auront mordu la poussière et des millions de livres sterling auront été gaspillés. Vous ne pouvez exterminer pas. Regardez! Regardez! Les guerriers boërs sortent par centaines des entrailles de la terre. Le sang des martyrs fait naître des héros! ABOU NADDARA.

The blood of Martyrs brings Heroes to life

Kitchener (to his two officers). — Dick, Jack, look sharp. (To Lothair) You have, no doubt, read my proclamation. I get all prisoners....

Lothair. — Murdered, I know that. Murder me then. Make haste, as your sight is hateful to me. I see you holding your revolver. Fire.

Kitchener. — No. I will not get you shot. I wish to save your life and give you your liberty on condition...

Lothair. — That I tell you where General Dewet is at present. No. I'll never betray my country. Do execute me, Kitchener. Do.

Kitchener. — Yet many of your countrymen have given us the informations we required.

Lothair. — You tell a lie, General. The Boer prefers death to treason. Your soldiers who hate you because you compel them to fight for an infamous cause, it is they who give us useful informations without our asking them. And now do fire your revolver at me. I shall die happy as the Kingdom of heavens is opened to martyrs, whereas the wicked men as you and your colleagues go straight way to hell.

Kitchener (in a rage, kills him). — Die, dog of a Boer; die.

Lothair (falls singing a couplet of the French national hymn). — Sacred love of fatherland, lead, support our revengeful arms. Liberty, O dear Liberty, fight with thy defenders (He expires).

Kitchener. — All right! We got rid of him, Hail England! Hail!

Kruger (appearing and raising his eyes to heaven). — Lord! Open the gates of the dwelling of the righteous to the pure and holy soul of this noble martyr and strengthen the arms of the valourous sons of Transvaal! Amen! (To Kitchener) The war of independence is not yet over. Before it ends, thousands of Englishmen shall have bitten the dust and millions of pounds shall have been spent. You shall not exterminate us. Behold and see the hundreds of Boer warriors coming forth out of the bosom of the earth. The blood of martyrs brings heroes to life.

ABOU NADDARA.

LE MASSACRE CONTINUE DANS L'AFRIQUE DU SUD

Sous ce titre, notre cher et vénéré Maître, M. Evariste Carrance, l'intelligent Rédacteur en chef de l'Indépendant d'Agen public, dans sa feuille accréditée, le remarquable article suivant que nous reproduisons avec fierté en le remerciant de l'éloge qu'il y fait de notre cher Directeur, le Cheikh Abou Naddara.

LA RÉDACTION.

Il n'y a plus d'hommes en Angleterre; le Transvaal a tout dévoré, sans doute, car des recruteurs belges, travaillant pour le Royaume-Uni, parcourent, depuis quelques jours, le district minier de Thionville, pour y racoler des volontaires!

Ces agents, disent nos correspondances, qui paraissent agir avec le consentement tacite des autorités allemandes, offrent aux ouvriers sans travail, en ce moment très nombreux, de les embaucher pour

faire campagne contre les Boërs, moyennant un salaire quotidien de six shillings.

D'assez nombreux Italiens ont, paraît-il, accepté ces conditions et se sont embarqués pour l'Angleterre.

C'est que la misère est une mauvaise conseillère et que la faim possède une voix impérieuse.

Cette guerre inique, cette guerre d'argent, les pauvres bougres iront la faire pour quelques sous... Qu'importe la mort qui guette au passage, ces misérables sans travail; mourir ici ou là-bas, c'est presque la même chose...

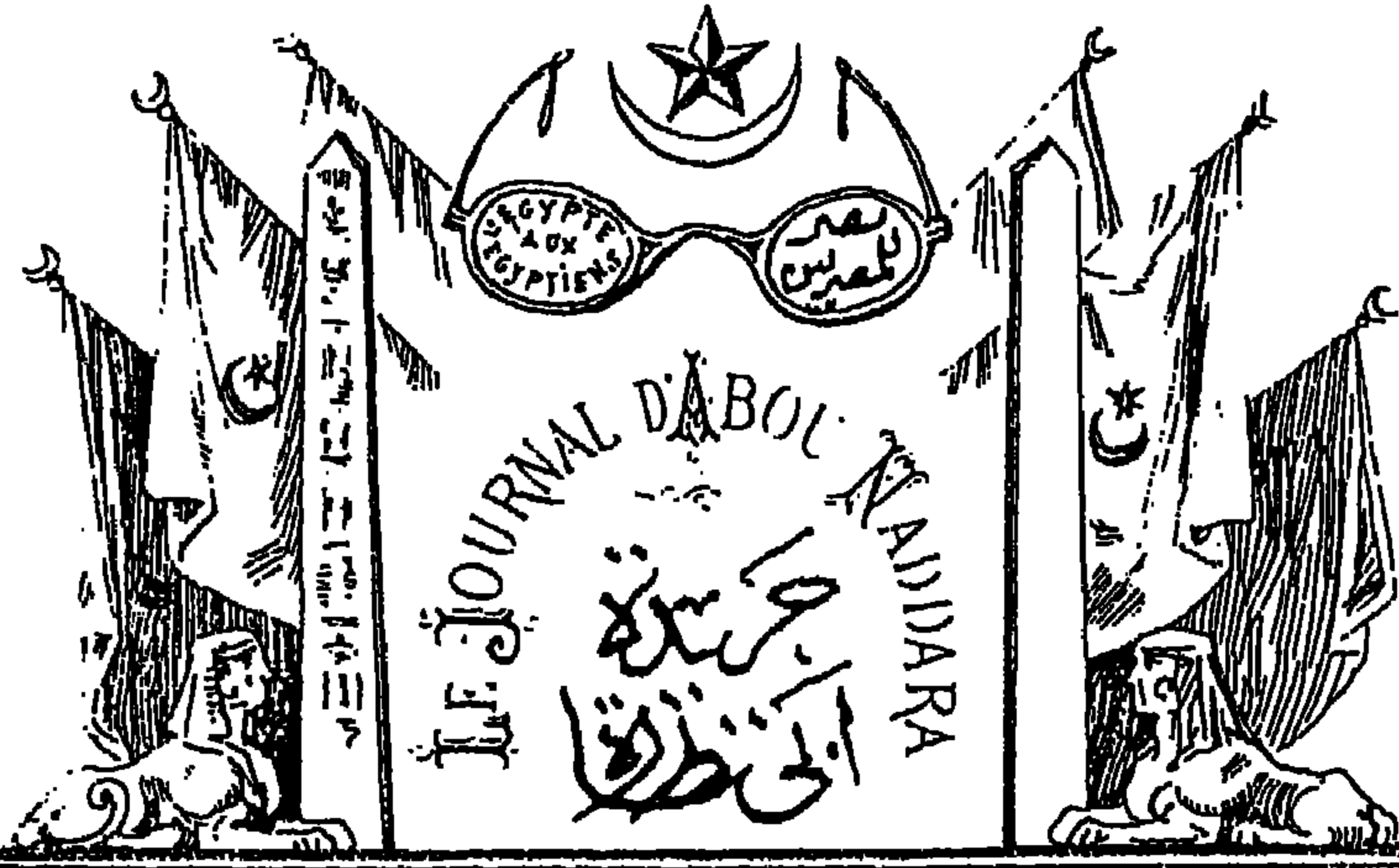
On aura mangé, peut-être, pendant quelques jours... avant de « claquer ».

Et la morale humaine?

Ça ne compte pas.

Les atrocités continuent au Transvaal, peu à peu les résistances

قيمة الاشتراك
في جريدة ابى نظارة
والتودر والنصف وعلاواتها
عن ستة واحدة
فرانك
النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة الخامسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. بنانوا ابونظارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشه نمق ٤٤

عدد ٤ باريس في شهر رمضان العظيم سنة ١٣١٩

مولد جلالة مولانا الخليفة الاعظم
المؤيد بالسبع المثاني . السلطان الاعظم عبد الحميد خاله الثاني
خدا الله ملكه . وجعل البسيطة كلها ملكه
امين

مولد افندينا . مجمل ومحترم في وادينا . فزهر عند الخاص والعام عيد
مبارك سعيد . ويومنا ما حدثش في وطننا العزيز . يذكر سيرة
الانكليز . وتري جميع الشوارع والديار . مزينة باجمل الرايات
وابرجح الانوار . وما تشبع الا زغاريط وارت طرب ولامور
وطبول . ودعا للسلطان بالفرخ غماغن انف المستربول . فانا
هناكنا . دعيت عدي الاموات . وراحين نقيم شعائر
هذا المولد الرئيس . اعظم مما سبق في باريس . ونرقص
ونغني دورعال . نظمته شاعر زكي محمود الخصال . هاهو
يلفتنا الدارمة المصرية . المألوفة لدى جميع الامم العربية .
اقراده وخنوه ياسادة . فادعوا لمولانا السلطان بالنفرد
الفرد السعارة . (ابونظارة)

ابرجح الترابي . بالمولد الشاهاني

بشائر الاسعاد لاحت
والسن الافداح نادت
يا الله انصرك يا افندينا

اول خليفة للاسلام
ورحمته للخاص والعام
بعد الفارق يبرج عدله
كم عمت العالم كله

افند من شوككتاس حميد
شوپاد شاه ذوري سيد
يك چوق يشا عمر و اقبال
اشي عدالت عال المال

في عمرة الزاهي الانور
و اتبسم الروض الزهر

فظم و شمع افكارك
وانظم في مدحه ادراك

وانظم بدايع قمارها
احبتي الممالك وملاها

يا شمس باطل الرحمن
انت الحميد نور الاعيان

كم لك ما اثر في مزاي
وكك محامد وسجايا

لوا الشجر كانت اقلام
وده مقام يلزم له كلام

هاترا البشاري يا عشاق
والصعب والرك والرزاق

آري الحجاز قزب ينزار
بكره يد بدب كل قطار

يجري ويطري كل بعيد
عفيت ولكن كله هديد

السلك جنبه زي ابليس
فحك بقى من وصف العيس

قد اشرفت شمس العرفان
دغرد الدوع في الارغفان

يا قلب و ابرج و اتفتخر
و لنمغ الفقد الانور

في مدح مولانا السلطان
بالعدل والجود والرحمان

مدحك على الداعي واجب
والعين ما تملوش عال واجب

تشهد ساسي افكارك
قد برهنت عن مقدارك

برصنك تقصرفي مدحه
و شى كثير ويظرك شرمه

طه النبي الرادى المختار
مع المراهرين والارصار

بكل راحة وسرور
من الحديد ذي النفورة

لالبرق لكن في لحظة
والسلك ما يترك لحظة

لما يوسوس للارسات
يا شاعر الذوق والعمرات

بين الى انشادي السكة /
بكره المدينة مع مكة

أليس مورنا السلطان
تصير كداري البشتاك

ضم مدعي الحين و الايام
هذا دعا كل الاسلام

يا كرهف يا هل الخالق
وفي قبوله انا واثق

***

و حياة عيتيك يا ابوتقاره
وصبحت ارضن بعباره

اني نسبت كل الانكسات
منفشة زي الشربات

لكن امرك على راسي
يمكنني عن درك راسي

عمري ما اقصر في الخدمة
بانك همام صاحب ذمة

كلفتني انظم ادوار
كالعقد في جيب الربكار

بذوق بلردنا المهرية
الفاط رشيقه و بلدية

فابرج و رندش مرنالك
واصحي تقول عن عذالك

واهي رسومك و انظلم
والضرب في الميت يحرم

مع العذول يخضع لفعله
هل الذك يخفي فضله

و يدور كداري المجهنون
اترا على الغر الملعون

كل البلايل يا اخوتنا
و تقول في عرضك سمعنا

بكره تنفرد المياد
من د الطرب بالله كمان

يا مهر ياما اتعوب
و كل واحد يستغرب

اذا رايت فعل كرومر
من البوير و الاكرومر

امة قليلة نظارمة
واينا نكت في عزيمة

تلت سنين وهي بتجارب
و نذهل النكتة في قالب

وان قام جبع فينا انكلام
وان ارتقى و اتر التقلام

ما نفلح الا في ذمه
نلعن ابوه و نسب امه

و بعضنا يدوع البورصة
وكم فنيحة وكم هرسة

بيهرق فافسه و يفتس
داشني يقرب و ينجس

و البعض شاطر في الموضة
و البعض مزخرف له اودة
يقبل القربي في شكله
خير بوفية من شان امله

و بعضهم ايف له كتاب
و البعض مزخريشة هباب
مرجل الحرار تنبردل
قال ذوق ولكنه مغفل

في كل مارة همارة
و اتقول لك ايه يا برنظاره
واي مدامة برارية
و ده كل واحد له غتة

كل البلاد خيرا ابطال
واينا بلردنا ان ذام الحال
تسعى في تهذيب الامة
كدا تصير زي الرمة

ايتمى بلردنا تعود خيرا
و يرف السعد عليل
محاسن المهجد المطلوب
في ظل مورنا المحبوب

بريه ياناس من رالشدة
بشيرا والله عقدة
الى تحار خيرا الربطال
و كل عقدة ولها هلال

مكتوب على راس الكتكوت
واللي ما ير ضا شي بالتوت
اللي عطاءه شي يرضي به
ربد يرضي بشرا به

فالصير من شرط الحكمة
و كل واحد له قسمة
و كل شيء ياخذ حده
و ربنا ادلي بعبده

ياما نكد سادتر اقوام
وجا الفرج خلصرا قوام
من الجابرة والقسن
من فخلب القوم الظلمين

واينا مد منا في اخلاص
من الجراد نلقا لنا خلاص
لعرش مورنا السلطان
بالرغم عن انف الشيطان

فادعو جميعا يا سمعين
لماجا الدولة والدين
بالنصر والسعد الدائم
وللاذكي قولوا عفا م

***

قال القاري ر عمارم واحد للذكي ما تكفش . جاله
من الف عظام بخشيش . لان الدودة دورطرب .
ياما رايحين بنس طرامنه ادول العرب . انا الذكي
ده شعره ميج . كمارنه حلو ولفظه فصيح . قل له

FRANCE ET TURQUIE

Tout est bien qui finit bien, quand même le début aurait laissé quelque prise à la critique. Sans vouloir revenir sur un incident heureusement clos, nous nous réjouissons aujourd'hui de voir dissiper tout froissement entre la Turquie et la France. Ne semble-t-il pas que l'approche de la fête anniversaire de la naissance de S. M. I. le Sultan ait contribué à éclaircir la situation et à faire désirer aux deux peuples l'occasion de se donner une fraternelle accolade ?

Depuis le commencement de l'incident, nous n'avons jamais cru à un conflit entre deux Puissances dont l'amitié est séculaire et nous n'avons cessé d'admirer avec quelle sagesse, avec quel esprit de conciliation le glorieux Empereur des Ottomans s'appliquait à écarter successivement tous les obstacles qui pouvaient retarder l'entente définitive. La Sublime-Porte et le Quai-d'Orsay ont pu, cette fois encore, résoudre leur différend sans l'aide ni l'intervention d'aucune des Puissances; c'était là le point essentiel.

Les sympathies du peuple ottoman pour la France sont si vives, qu'elles ne pouvaient être ébranlées par cette passagère divergence. Quant à l'amitié des Français pour les Ottomans, elle n'a pas fléchi un seul instant : la meilleure preuve, c'est que, pendant les trois mois qu'a duré l'incident, nous avons pu, dans les banquets, fêtes et réunions auxquelles nous assistions, faire l'éloge du peuple turc et de Son Auguste Souverain sans jamais être interrompu. Au contraire, les auditeurs venaient nous féliciter en disant : « Cheikh, vous pouvez affirmer à vos amis de Turquie que nous les aimons autant qu'ils nous aiment et que les discussions diplomatiques ne portent pas atteinte aux liens indissolubles de l'affection qui nous unit ».

Nous nous sommes aussi appliqué à rassurer nos confrères français et étrangers, en leur prédisant la solution prochaine de ce fâcheux dissentiment. Nos lecteurs peuvent s'en convaincre en jetant les yeux sur cette interview publiée par le journal *La Patrie* dans son numéro du 6 novembre dernier :

Nous avons demandé au Cheikh Abou Naddara de bien vouloir nous dire ce qu'il pensait du conflit franco-turc. Voici les déclarations qu'a bien voulu nous faire le patriote égyptien bien connu :

— Il m'est difficile en ce moment de me prêter à une interview. Je me trouve, en effet, dans une situation délicate, et il ne m'est pas possible de prendre part dans l'affaire pour deux raisons principales. D'abord, parce que j'habite la France depuis vingt-quatre ans et que je suis l'hôte reconnaissant de votre pays; ensuite parce que je suis de nationalité égyptienne et que le Sultan est souverain de mon pays.

Cependant, je puis vous dire que mes vœux les plus chers sont que la France reste toujours ce qu'elle a été, c'est-à-dire l'amie séculaire de l'Islam.

— Que pensez-vous du conflit qui divise en ce moment la France et la Turquie ?

— Je crois que le mot « conflit » est employé improprement; ce n'est pas d'un conflit qu'il s'agit, mais bien d'un simple différend. Votre Ministre des Affaires étrangères, M. Delcassé, a fait lui-même la distinction et vous pouvez relire le discours qu'il a prononcé avant-hier à la Chambre au cours de la discussion sur l'interpellation Sembat : jamais le mot conflit n'a été prononcé par lui. Il ne s'est servi que du terme « différend ».

La remarque était bonne à faire, car cela prouve que M. Delcassé lui-même ne considère pas la rupture avec la Sublime-Porte comme définitive.

Je vais maintenant répondre à une question. Selon moi, le différend s'apaisera rapidement, car S. M. I. le Sultan et ses ministres sont toujours animés de sentiments amicaux pour la France. J'ai pu le constater lors de mon dernier voyage à Constantinople.

Peut-être certaines puissances cherchent-elles à envenimer les choses, pensant retirer du différend un avantage appréciable, mais elles ne réussiront pas dans leurs desseins ténébreux. La France, par sa littérature, par son commerce, par son industrie et surtout par ses relations passées avec les puissances musulmanes, ne sera jamais supplantée.

Le Cheikh Abou-Naddara, en terminant, a exprimé l'espoir qu'avant peu le différend sera aplani au mieux des intérêts des deux pays en cause.

Je suis enchanté de voir mes prédictions réalisées; le soleil d'Orient a dissipé les nuages qui obscurcissaient le ciel d'Occident. Les relations diplomatiques entre la France et la Turquie sont aujourd'hui plus amicales que jamais.

A Constantinople, on comprend, une fois de plus, que la Turquie n'a pas d'amie plus sûre ni plus désintéressée que la France et que cette amitié-là vaut bien quelques sacrifices.

La fête que célèbre aujourd'hui tout l'Islam est donc une date doublement heureuse puisqu'elle annonce une nouvelle ère de prospérité et de paix pour l'Empire Ottoman, sous l'égide du Souverain habile et respecté qui préside à ses destinées.

ABOU NADDARA.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(18me, 19me ET 20me DEPUIS JANVIER 1901).

La saison des banquets, des fêtes et des réunions a commencé et notre cher Directeur répond à tous les appels et porte aux Français le salut des Orientaux, salut parfumé d'amitié sincère pour eux et accompagné de vœux que Dieu exaucera pour la grandeur et le triomphe de la France, la nation amie.

Ses trois discours, le Cheikh Abou Naddara les a prononcés à la Confédération Littéraire et Artistique de France, présidée par M. Ribaud de Sant'Agata; à la Sportive de Paris, présidée par M. Lefauve, et à l'Athénée de France, présidée par M. Bonneval.

Nos grands confrères parisiens : *La Patrie*, *La Presse*, *La Nation*, *Le National*, *Le Public*, *Le Rappel*, *Le XIXe Siècle*, *Le Petit Caporal*, *L'Echo des Jeunes*, etc., etc., ont rendu compte de ces brillantes fêtes et ont complimenté notre Directeur.

Nous en parlerons dans notre prochain numéro. Voici en attendant le toast que le Cheikh a porté au banquet de l'Athénée :

Ce que fit Abou Naddara
Pendant ses vacances, Mesdames,
Ma Mère en vers vous le dira
Pour réjouir vos nobles âmes.

J'ai consacré tout mon été
A célébrer en poésie
Votre incomparable beauté
Et votre aimable courtoisie.

Oui, Mesdames, je suis d'avis
Que la Française, que j'admire,
Est la femme dont sont ravis
Les poètes, car elle inspire.

Nous vous chantons dans nos discours
Et levons à vous notre verre;
Vous êtes nos chères amours
Et nos beaux anges sur la terre.

يا ابو عبد الحميد هلمي ولوى قاهرة . يكثر لنا من داور دار
الذاهرة - قلت - على الين والداس يا اخواني . وارون
اسمعي مقالة بليضة المعاني ورتت بي من صاحب المكتبة
دبرنسية . بلغاتنا الارنتين التركية والعربية

فرائض الصوديت

ميلاد سلطاننا عبد الحميد
فخسه يارب نصرًا منك يكلوه مازاه آي الدعافى الملك ترتيل
في ذروة المجد والوقار
اقطار صبرانه نستلوى معارف الهم ظل ليلاني بقوه رعايك شاه
نه لربنا بسط ونميرد اياهمه وبرد علومك طامعيل اخوه عثمانى
حياد ارامته ادويه وباهفوص خلصاي لاسينك سنت جليلسى
باهر عدل ايله اميا اتكله برابر همه سيرت وسيرت سنيه ملوك
لرب ملوك سالفك ذكربى اوتوتيريه ربه كرده زعافى نعم مترا
فرسير اهاط وبالحافه سبه صادقه ملوك لى اهاطه عظيم
منعم اعظميدى مشمول اتمه بولناه بدارته نتار خلافت و
كوكب مير سلطنت ولى نعمت بي منقر « سلطانه بي مدافى
غارنى عبد الحميد خواجه كافى » اخوه حضرتينك وروت برنقبت
لهايوندى شرفصاف ادويه بوزوز فيروزك نجي امثال عيدهوى
اوراك جومردى ودهود عالمود وشهنتاهيدى بوملك
وعلته صرر همه وحصه منع دالم بولرس دعافى عديم
القلب مجيب الدعوات حضرتينه رضى وتقيم ايدز
ادم يارب سلطانه البرايا شرا لعلم فينا والمعارف
دابره بنفرتك بيقى علينا ظله فى الكوره دارى
بيروتهم معاف طبعسى مديرى
عبداللطيف الرشدى

قال القاري - دي مقالة مالراش نظير . يستاهل صاحبها
الثنا الجميل و مليون من الدنانير . طيب و ما عملت لنا شئ
موسم على المولد السلطاني ؟ - قلت - نعم و زيننت به الصفحة
الرابعة يا اخواني .

تفسير رسومات هذا العدد

صورة يارونا الجميلة . وزينتها الجميلة . وفى وسطها
اشعار فرسادية . نظمناها فى زيارتي اربستانه العلية .
مدهانى مودنا السلطان . وفى ايامنا واربعيا . والرسم التيماني
واضح يا لغز خفي . رسمت فيه اصحابنا ابرور باردين . بيزننا اها
هم العثمانيين . بالمولد الشاهانى الجليل . و بيد عوا لمودنا الخليفة
ارعظم بالتصو والافز والسم الطويل (ابونظارة)

A. S. M. I. LE SULTAN GHAZY ABD-UL-HAMID KHAN II

A l'occasion de l'Anniversaire de Son Auguste Naissance (28 Novembre 1901)

HOMMAGE D'ABOU NADDARA, CHAËR-EL-MOLK.

SOUVENIR DE MON VOYAGE A CONSTANTINOPLE

Dans l'Express-Orient, le 12 Août 1901

Quitte l'Égypte, chère Muse,
Et viens me rejoindre à Stamboul;
Là-bas, tout te charme et t'amuse
Et te fait oublier John Bull;

Prends avec toi ton luth, ta lyre,
Pour faire entendre ton doux chant
Au Padischah qui nous inspire
Par son accueil si bienveillant.

En diverses langues tu chantes
Ce Grand Monarque Oriental,
Et par tes notes si touchantes,
Tu célèbres son cœur loyal.

Te voilà, ma Muse chérie,
Vers Yildiz, dirigeons nos pas.
Sois souriante, je t'en prie.
De ta tristesse, il n'en faut pas.

A Yildiz, 26 août, jour du départ.

Daignez, Souverain glorieux,
Agréer ma reconnaissance
Pour Votre accueil si gracieux,
Pour Votre haute bienveillance
Et pour le don Impérial
A Votre serviteur loyal.

Aux grands personnages de la Cour
et du Gouvernement impérial.

Votre haute sollicitude
Et votre concours influent
Sont dignes de ma gratitude
Et de mon entier dévouement.
Vivez toujours heureux, prospères!
Voilà mes vœux les plus sincères.

Au petit Abd-ul-Hamid, mon fils
et mon compagnon de voyage.

Voyons. Que pense la Musette
De ton voyage et ton succès?
Elle en est fière, la coquette!
Dis-le moi, mais en vers français.
Courage! Pouvés que ça rime,
Ta Musette aura mon estime.

Voici littéralement sa réponse.

Du voyage, je suis content,
Car j'ai vu deux fois le Sultan.
Son éloge n'est plus à faire:
Abd-ul-Hamid a tout pour plaire.

Tous Ses soldats sont vraiment beaux;
Ils font honneur à leurs drapeaux.
Constantinople et le Bosphore,
Je les reverrais bien encore.

Les Bazzars, Jardins et Palais,
Tout en eux me charme et me plaît,
Bref, je suis content du voyage
Et j'offre au Sultan mon hommage.

Dans l'Express-Orient de Constantinople à Paris, le 26 août 1901.

Tandis que le train saute et roule,
Je pense au vaillant Souverain.
Aux beaux selamlis, à la foule
Qui l'acclame avec tant d'entrain.

Je pense aux soldats héroïques,
Braves défenseurs de l'Islam,
Je pense à leurs belles musiques
Jouant Sa marche et Son Salam.

Je pense aux rives du Bosphore,
Aux îles, ces nids d'amoureux.
Puisse l'Éternel, que j'adore,
Rendre ce grand Empire heureux!

J'aime les Turcs et les admire,
Car ils sont honnêtes et francs.
Leur esprit gracieux respire
De doux et nobles sentiments

Je ne dirai rien de leurs femmes,
Car on n'aperçoit que leurs yeux.
Mais ces beaux yeux charment les
Par leurs regards délicieux, j'ajoute

Constantinople! Adieu, ma chère!
Je me dirige vers Paris
Pour célébrer l'anniversaire
Du Padischah que je chéris,

D'Abd-ul-Hamid, le Magnanime,
Le Bon, le Juste, le Clément.
Vive le Khaliphe sublime!
Vive le glorieux Sultan!

A notre déjeuner égyptien à Paris,
le 1er septembre.

Du siège de la seigneurie
Où règne la félicité
De Constantinople, patrie
Du Sultan, je suis enchanté

Beaux le ciel, le soleil, la lune!
Tout, en Turquie, est rayonnant!
Jolie et charmante la Brune,
Fier et superbe l'Ottoman.

A Stamboul, ville souveraine,
Dans ce terrestre paradis,
J'ai passé plus d'une semaine,
Puisque j'y fus deux vendredis.

Tout ce bon peuple aime la France
Pour sa vertu, pour son honneur,
Il fait des vœux pour sa puissance:
Le Musulman a si bon cœur.

Chers Messieurs, Dames ravissantes,
Qui rendez ce banquet charmant,
Levez haut vos coupes brillantes
Et criez: « Vive le Sultan!... »

Le Cheikh J. SANUA ABOU NADDARA,
Chaër-el-Molk.

Les Européens félicitent les Ottomans de l'Anniversaire de la naissance de leur Auguste Souverain, et souhaitent à Sa Majesté Impériale longue vie et règne glorieux.

The Europeans congratulate the Ottomans on the birth day of their August Sovereign and wish His Imperial Majesty long life and glorious reign.

1901

ALBUM

1901

JOURNAUX D'ABOU NADDARA

ANNÉE 1901

DES L'ABOU NADDARA 25me ANNÉE.L'ATTAWADOD 10me ANNÉEL'ALMONSEF 3me ANNÉE.

ADMINISTRATION ET REDACTION

43, RUE RICHER, PARIS

1901

Nous présentons au lecteur la collection annuelle de nos journaux pour 1901. Plus de 150 mille exemplaires de ces trois publications ont circulé cette année en Orient et en Occident; en effet, quatre des numéros contenus dans cet Album ont eu plusieurs éditions.

Nous avons publié, en outre, deux brochures tirées chacune à 25 mille exemplaires: *Les Anglais dans la Vallée du Nil*, et *La Dol Sanglante et La Vengeance*, que nos abonnés ont reçues comme prime.

Ainsi qu'on le verra en parcourant cet Album, notre Directeur a fait en 1901 vingt discours et conférences, dans lesquels il a plaidé la sainte cause de sa Patrie égyptienne et célébré l'amitié séculaire qui unit la France à l'Islam en général et à l'Empire Ottoman en particulier.

Notre cher Directeur, Abou Naddara, malgré ses occupations, a eu la joie de pouvoir aller avec son fils, Abd-ul-Hamid Hilmi, présenter ses hommages de fidélité et de reconnaissance à S. M. I. le Sultan. Tous deux ont été l'objet de la bienveillance particulière de l'Auguste Empereur des Ottomans, qui les a comblés des marques répétées de sa confiance. On trouvera dans le numéro de décembre les vers que les deux voyageurs ont écrits au cours de leur excursion afin de consacrer le témoignage de leur reconnaissance.

Le Cheikh Abou Naddara a eu l'honneur d'être nommé par S. M. I. le Shah « Chaër-el-Molk » poète de l'Empire, ce qui met le comble à sa réputation littéraire en Orient.

En février, notre Directeur a consacré un article plein de tact et de convenance à la mort de la Reine Victoria. Depuis cette époque, chaque numéro de son journal a été écrit en français et en anglais, la partie orientale étant rédigée en arabe, en turc et en persan. Cette innovation a beaucoup contribué à augmenter la popularité du *Journal d'Abou Naddara*, qui pénètre dans les Indes, en Afghanistan, au Transvaal, chez les vaillants commandos des admirables Boërs, etc.

Abou Naddara n'a pas manqué de signaler avec joie le voyage de S. A. le Khédive à Constantinople; au mois de septembre, notre Directeur a eu l'honneur de recevoir chez lui S. H. le Souverain d'Anjouan, qui a passé une journée entière à sa villa de Champigny.

Dans son dernier numéro de 1901, Abou Naddara a eu le bonheur de saluer la reprise des relations cordiales entre la France et la Turquie et la fin d'un différend passager auquel succédera, nous en sommes certains, une longue et amicale entente. HADJY EL I'SCEN

١ مجموع جرائد سنة ١٩٠٢

ايها القراء العزيز

نتشرف ببسط مجموع جرائدنا السنوية جرائد سنة ١٩٠٢
بين ايديكم الكرام مصوبة بتهانينا القلبية لسيادتك
العلية على قدوم ثلثه عليكم بخير واجين من المولى
لكم دوام اوقات المسرات وتكون جرائدنا في نظاره هدية
اليكم على حسن اغنائكم بمطبوعاته وتكون محفوظات
لديكم لذكرا على ممر الايام ولا يخفى على سيادتك ان الاعداد
التي تضمنها هذا المجموع قد طبع منها ما يتوفى عن المساية
وخمسين الف نسخة طبع كل مرة من كل عدد من
الاعداد العادية ما يزيد عن عشرة الاف نسخة اما
الاعداد ذات الاهمية مثل التي تضمنت عيد الجلوس
والمولد السلطاني فقد طبع من كل عدد منها ما يتوفى
عن خمسة وعشرين الف نسخة وبجده تعالى فلقد
حافت مشارق الارض ومغاربها وسلت الحزن على همه
وملات قلب المظلوم اصلا بنوال ناف العبودية من على
اكفاه ولبجائه ممن يريد منه انتصافه اما الشيخ ابو
نظاره فلم يول جهدا في العام الماضي مع تقدمه في السن
وضعف بصره وكثرة اشتغاله بالتعليم والترجمة

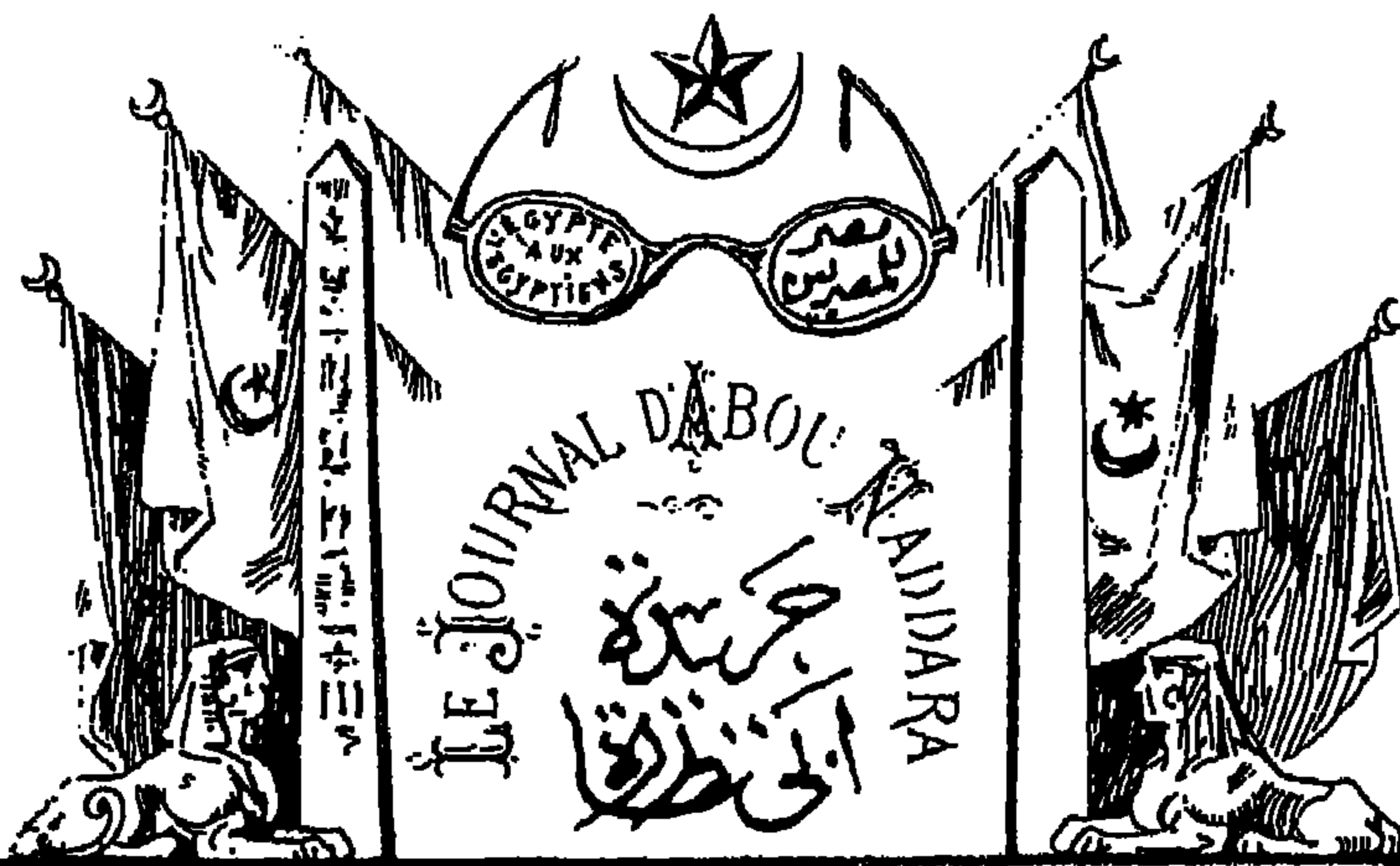
ان يصدر جرائده في كل شهر ويلقى الخطب في المحافل
والمآدب السياسية والعلمية حتى بلغ مقدارها
عشرين خطبة ذكرت الصحف الشرقية والغربية
جميعها واثنت على همته اجل الثناء وكانت سنة
واخرة الخطب على الشيخ كما يرى ذلك في اعداد هذا
المجموع لان في ابتداءها قد عقد له زملاؤه الجرائدية
الباركسيون مادة عظيمة كرامة لبلاغ جريدته
من المربع قرن اى سن الخمسة وعشرين عاما
وفي منتصف العام توجه الى الاستانة العلية
كعادته السنوية وحصل له فيها غاية الاكرام
وعاد منها بجوار خاطر هذا والاعداد التي حواها
هذا المجموع تتضمن عشرين رسما منها اثنان ملونان
بافرح الالوان المناسبة لعيد الجلوس والمولد
الحمدى السعيد وباقي اغلب الرسومات في حرب الانكليز
والترنسغال وغارة الامة البريطانية بوارى الليل ولعل
الطبعكم على هذا المجموع ايها القراء العزيز يكون فيه الشرح
خاطركم وحلب شمول انظاركم وكونوا على يقين بان تدبرنا الشيخ
ابونظاره داعيكم بطول العز والبقا وخلصا لدينا (الشيخ) الادارة

السنة السادسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. سانوا ابونظارة
المصري
القاطن بباريس
شارع ريشه نرق ٤٤

قيمة الاشتراك
في جريدة ابونظارة
والنودر والمنصف وعلواها
عن سنة واحدة
فرانك ٤٦
النقد بترسل الى مديرها
عن يد البوستة او بحواله تجارية

عدد ١ باريس في شهر ذي القعدة سنة ١٢١٩

والجونا ل . اه . دي كانت ليلة من ابرح وابهر الليالي
فوقك على من حضرها مائة نسخة من مجموع جرنالي
وتم هذا المجلس السعيد . بالدعالمولا لنا
السلطان عبد الحميد . ورئيس جمهورية فرنسا
ولحد يوبنا عباس . وانصرفت مسروره جميع
الناس (ابونظارة)

شائرين في جهنم

قبل ما احدثكم يا قراء . عنه وعن دخوله جهنم الحرام .
ارجوكم نظروا في رسم هذا العدد وتقولوا مدد يا ابو
نظارة مدد . ها . تقولوا ايه يا سادة .
في الرسم ده اللي فوق العاده . سامعكم بتقولوا
يا حفيظ ده رسم شيطاني . فطرهم في محله يا اخواني
دي صورة جهنم يا جدعان . واللي قاعد
على الكرسي ده دامت الجان . عفرتين من اجعص
ابطاله . واقفين عن يمينه وشماله . عيون
محمرة وشفتف شلضمه ووجه مزعج كتيب .
ان شاؤه الوليد ليشيب . هذا ولزج لذكر
الرسم ونقول . بان امامهم شائرين صهر المستر
بول . والمستر شائرين المذكور . صبح اسمه
في زمرة الطلاب مشهور . نبتهم هنا على حكايته
الشنيعة . وما امر يا جراه في الترسيغال من
الافعال القطيعة . والاشبين اللي واقفين حوله
شمال ويمين . دول عفرتين صرايين .
وفي وسطهم جوره جهنمية . مستعدة لشوى
جثة شميرلين اللي بالبحث محشية . وان جاد
خاطرهم بالسؤال يا اخواني . عما الامني هذا الرسم
الشيطاني . اقول بان لو ادم ابونظارة
صديق مصري اتخذ لقبه ابوزماره . ومن
ابتدا العام الا فرنكي الجد بد يتخفى من لوند رة بكل

السنة السادسة والعشرون

جريدة ابونظارة . صبحت اليوم اختيارة . لان صار
لها خمسة وعشرين عام . تدافع عن ابناء الشرق
الكرام . وتطعن في اعدائكم الانكليز . اللي غزوا وطنكم
العزير . وقالوا مصر والسودان . صجوا ملك الانكليزية
نصرف فيها كاشاء وزيد . واصحابها صاروا لنا
عبيد . عبيد الامة الانكليزية . سيدة الاقطار
الشرقية . دعنا يا حفرة القاري من سيرة الانكليز
لنقيسة . ونرجع لذكر جريدتي الانيسة . بلغت اليوم
مع قرن بعين خمس وخمسات من السنين . وهامي داخله
في الستة والعشرين . ادعوا لها يا اخوان بالعرا القوييل
وهي تحفكم ببناءها الجمل . تنشر حلكم ومقالا نكم
السياسية . وقصائدكم الجليلة واشعاركم الفكا هية
وتشهر في اعدتها ما للعرب من على الفضائل وجميل
العوائد . وما لعلومهم وفنونهم من البدائع والفوائد
ما لكم الارضاء خاطرهم يا سادة . وازين الجريدة
برسومات حلوة كالعادة . بشرط انكم تشملوها
بانظاركم الجليلة . وتشرفوها بتأريكم الجميلة . لان
الداعي صبح اليوم اختيار . وكلامي اللي كان كالزيت الطيب
صبح اليوم زيت حار . بقى ايجبوا اقلامكم يا كتاب
العرب . وشنفوا مساع جرائدي با اقوالكم
الطرب . وانا اقول لمن يرسل لي مقالة مفيدة .
او دورا وموال او قصيدة . مرسى يا منشير .
رني يحفظك وينعم عليك بالعافية والخير . هذا
وزملائي الجرنالجية . كرامة لولد جريدتي الشرقية
حيث حكمت خمسة وعشرين عام . وهي تحامي
من الابرياء وتقاتل الطلاب . علوا الى عزومة بمأدبة ما
ما شئ تطير . حضرها من الخطباء والشعراء جمر عفير
تلوا علينا حطب وقصائد عال . شواها على سلطانتا
المحبوب ولحد يوبنا العزيز وعلى فرنسا وتمنوا النجاح لديكم

خبر مهم مفيد . يخلص بالحكومة الانكليزية . من
سورها الداخلية والخارجية . وذلك اكثر ثمة حبه .
في اهل العدل والانصاف . وشدة بغضه في اصدقاء
الاستبداد والاعتساف . ومرارا باعمل حمل ومقالا
من حوادثه وانشرها هنا في الجرائد والمجلات .
فاخبرني اخيرا بان كان في الثورنال كلوب محل
عظيم . يجتمع فيه كل سياسي شهير وكل وزير عظيم
فبالصدفة وجد هناك مشاهيرين . وكان يادون
بينه وبينه شبرين . فسمعه يقص على اصحابه
منام . مهول مزيج ناجح من سورفعال اللثام . وجد
سروحه في جهنم امام الشيطان الخبيث . وحكى
لاصحابه ما جرى بينهم من الحديث . فلما وصلني
مكتوب ابي زماره . واظلمت عليه وفهممت
منه تفاصيل العبارة . قلت اماده موضوع عال
اعمل عليه رسم ورواية ازين بها الجرائد .
فحالارسمت الصورة التي فسرتها في ابدا هذه
المقالة البهية . فاسمعوا يا اهل الفضل هذه الرواية
الجهنمية . لاشك انها تجذب حضرة القاري ليدل
القبول . وتنتسا مرزها في سهراتك وتشطلي
عيلك في المستربول .

زعم ملك الجان . رعدة نظيفة رجب الاربعه
اركان . وقال — يا مشاهيرين هانت
امانا واقف دليل مكمل بالخطايا وجميع ما احتوت
عليه من الخبث والمكر السيئ معلوم لدى دولتنا
التيجه ومسجل في دفاتر دائرنا السنية
لايخطا ما شئ منه . كما نعلم اننا امكر العالم وحشهم
لكن وجدناك فعينا وزدت بالامسا وعدم الرحمة
انت السبب في شتت ناو حرب المترسفال التي
اهلكت فيها ستين الف نسمة من ابناء جنسك
واقمت الحزن بين الوف من العائلات الانكليزية
والفر من من هذا كله فواللهك الذاتية للزويج
تشغيل فوريقا من اسلحة ومهمات والوجه
الثاني زواج عيليك فيما هو في اراضي المترسفال
من المعادن الذهبية فرميت شرورك على تلك
الاقطار قصدا بسلبها من ايدي اهلها وتقيهم كما
فليت قوا الجملد الاجر للاسبيلة على بلادهم (وبعدما
استعده تويجا وزجرا اشار الى خدمه بجلده ثمانية

قزوا عليه نرلة اخمى في عتمة ثم امرهم بتوقيفه
بينهم وقال له) دافع عن نفسك يا مشاهيرين قل
زفلك في هذه الجوره الجهنمية التي تشعل دهنك
وتشتعل عظامك وتضيرك فمه في جمه
— فتمسكن مشاهيرين وقال يا ملك يا ابراتور
لدمت على ما فعلت وعز من على ان لا اعود فان
عقبتني هذه المرة من يدك المبروكة واعادتنني
الى الدنيا ابلل الحرب في الحال وارجع المترسفال
الى اهلكه — فقال له ملك الجان —
لك على ان امكلك مما اطلبته والملك مشهرا فان
وقيت كان لك منا الحظ الاوفر وان كان قولك
هذا اقترار وزور وبهتان جيتاك هنا وزوقنا
استد العذاب

هذا ما كان من سروريه عما مشاهيرين حسب
الخبر ابي زماره اما مشاهيرين المذكور
ظن ان ما راها في الميام ما هو الا سوء هضم عشو
سالسري الدسمة وتحيوت النعاش البرندي
والوسكي والسبائيا التي شرهم تلك الليلة
اما انا فاقول له ان هذا اللثام انذار الظالمين وانه
اذا لم ينف وعده لملك الجان من ابطال الحرب وعمل
الصالح تطبق على راسه المصاب في هذه الدنيا
اما في جهنم له دار على الدمة في وادي الحاروف
تهنئة ابي نظاره الود ودلوله زكي يدعجو
تستاهل باحوى شعر . كل الخير . لآلك بسيرك الجليل
شملت بانظار سلطانا الجليل ويشهد لك بذلك
الغامة عليك بالحمدي الثالث وقوطيفك عضو
بنطارة المعارف الجليله . ولتعد صدق ما دخلك
حيث قال فيك هذه الايات الجيلة

اذا صنعت ذرعا بالخطوب ولم تجد
شهما يذكى النفس مما تشتهي *

فانفض الى دار الخلة مسرعا
وانزل بساحة سيد القوم الذكي
عودة عرابي يا مشاهير وطبه

درجنا في هذا الموضوع مقالة بهية بالظر يساوي
ابحاثها وطبيتنا الفاضل احمد اودي محفل ووعدا
بادامة مراسلاته لنا لتع فيها سرور الاهالي وراحم
بعوده رئيس حزبهم الوطني الجليل فتشكر افضال مكاننا

Selon notre ami Abou Zommara, Chamberlain attribue ce songe infernal à un grand banquet politique où il a beaucoup mangé et bu plus que d'habitude. Mais nous disons à l'Honorable Ministre des Colonies d'Angleterre, que ce songe pharaonique, est un avertissement du ciel afin qu'il cesse cette guerre scélérate qui ruine et déssole, non seulement les valeureux Boërs, mais aussi ses compatriotes : « Nous finirons par vaincre les Boërs et nous emparer de leur pays, nous dirait-il. » Et nous lui répondrions : « Votre victoire sera lâche et infâme, tandis que leur chute sera glorieuse et héroïque. »

ABOU NADDARA.

Le Retour d'Arabi en Egypte

Le Caire, 1er février 1902.

Qu'Allah grand et miséricordieux conserve à l'humanité les cœurs magnanimes et généreux !

Qu'Allah du haut de ses sept cieux détruise les Despotés, les fléaux du genre humain.

Arabi est un de ces cœurs magnanimes, à qui Allah a confié le soin de protéger le faible contre l'oppression du fort.

Nul n'ignore, en effet, la situation déplorable de l'Egypte lorsqu'Arabi conçut l'idée et prit sur lui la tâche de délivrer son pays du joug odieux de ses maîtres barbares.

L'Egypte, alors, n'était plus cette prairie agréable et souriante, ce bosquet odoriférant si admiré et chanté par les poètes de l'ancien et du nouveau temps, mais bien une cour d'exécutions, où se passaient tous les jours mille sortes de supplices, faisant horreur à l'humanité entière.

Ainsi on mutilait les corps ; on jetait sous les croisements de la cour-bache des êtres innocents qui n'avaient commis aucun crime, et on épargnait les coupables. On condamnait à la pendaison sans aucune forme de procès. On privait le vieillard de son enfant, seul appui de son père, pour aller en corvée, travailler dans les domaines des Grands.

Ce furent là, en effet, des prétextes assez raisonnables qui déterminèrent Arabi à élever sa voix pour demander aux cruels tyrans de cesser de répandre tant de sang innocent.

C'est alors que toute la nation reconnut Arabi pour son Bienfaiteur, et, unie autour de lui le proclama Père de la Patrie, malheureuse et sans défense jusque-là.

Cependant il serait inutile de citer une série de faits historiques, que nul n'ignore dans les pays civilisés ; mais je dirai seulement qu'Allah avait voulu que vingt années de la vie d'Arabi fussent écoulées dans l'île de Ceylan. Aussi, ce ne fut que le 27 septembre 1901, que le bateau allemand *Princesse-Irène* rendit à l'Egypte son ami et son Père.

A Suez, où le Fondateur du Parti National Egyptien descendit pour prendre la route du Caire, des notables sans nombre et de toutes les provinces de l'Egypte étaient venus à sa rencontre. Partout, à son passage, le peuple formait deux haies. Les amis se jetaient à son cou pour le couvrir de baisers, les autres voulaient l'empêcher de marcher pour le porter sur leurs têtes.

Ceux-ci s'écriaient : « Tu reviens, ô Arabi, pour nous éclairer de ton radieux soleil, car depuis vingt ans nous vivons dans l'obscurité et les ténèbres, mais puisque tu es revenu sain et sauf, nous pouvons alors être compris parmi les bienheureux ». Et ceux-là, d'autre part, lui disaient : « Certes tu ne trouveras chez nous que des cœurs pour te contenir et des yeux pour jouir de ta présence ».

Pour se reposer des fatigues d'un long voyage, Arabi passa deux jours à Suez avant de rentrer dans la capitale, et sur sa demande, le Gouvernement mit à sa disposition un train spécial pour le conduire au Caire, avec toute sa famille et sa suite, où il était attendu impatiemment.

Les maisons de plusieurs notables avaient été illuminées, et la lecture du Koran se faisait solennelle par les Cheïcs les plus renommés de l'Egypte. Dans la plupart des mosquées, les croyants avaient organisé des Zikrs qu'accompagnait la voix angélique du mouchik. Du haut des minarets à la fin de l'azan, le muezzin à la voix de bronze remerciait tout haut Allah d'avoir prolongé les jours d'Arabi pour revoir son pays natal. Quant au palais de l'exilé de Ceylan, il se trouvait jour et nuit envahi par les milliers de visiteurs venus de tous les points de l'Egypte. Mais si le Fellah paraît être loin de tout ce mouvement, la campagne n'en retentissait pas moins des cris d'enthousiasme répétés : « Allah Yousourak ya Arabi! Que Dieu protège Arabi ».

Un jeune Egyptien,
AHMED MOKBEL.

(A suivre).

On nous écrit d'Alexandrie :

« Votre vaillant collaborateur de Saint-Bonnet qui, depuis des années, lutte sans cesse contre les jaquettes rouges pour le droit et la patrie égyptienne, vient d'être portraituré par un maître, Michelet, dont l'éloge n'est plus à faire.

« Le portrait de Saint-Bonnet est exposé à la Papeterie de la Bourse.

« Saint-Bonnet est représenté en pied, il tient un cigare d'une main et de l'autre sa canne.

« La ressemblance est frappante, et bien que tout Alexandrie connaisse notre modeste et sympathique collaborateur, Michelet a spirituellement joint ces deux vers à sa gracieuse dédicace :

C'est Saint-Bonnet qui jamais ne recule
Devant le boniment, le point et la virgule.

A la Glorieuse Mémoire de Victor Hugo

A L'OCCASION DE SON CENTENAIRE

26 Février 1902.

C'est le grand génie immortel,
C'est Victor Hugo que je chante,
L'auteur d'*Hernani*, de *Cromwell*,
Qui, par ses chefs-d'œuvre, m'enchanter.

Ses grands drames, ses beaux romans,
L'homme de lettres les admire
Pour les nobles sentiments,
Qu'au lecteur, chaque page inspire.

Je l'ai connu de son vivant
Et fus admis en sa présence.
Il a la verve du Levant,
D'Occident, il a l'éloquence.

Il est pour son pays natal :
Goëthe, Homère, Shakespeare et Dante ;
C'est le poète sans rival ;
C'est l'archange du ciel qui chante.

Je vois encore ses yeux charmants,
Illuminés par la sagesse.
J'entends encore ses doux accents
Plein d'entrain, d'esprit, de finesse.

Mais Victor Hugo n'est pas mort ;
Il vit dans ses œuvres sublimes ;
Il laisse au monde un vrai trésor
De vers exquis, de riches rimes.

Son nom, à la postérité,
Est passé couronné de gloire,
Et la juste célébrité,
En or, l'inscrit dans l'Histoire.

ABOU NADDARA.

Conférences et discours du Cheikh Abou Naddara

(1re, 2e, 3e, 4e et 5e depuis 1902.)

Outre son discours au Jubilé de son journal, dont nous avons parlé plus haut, le Cheikh en a prononcé quatre que l'abondance des matières ne nous permet pas, à notre grand regret, d'en rendre compte. Ces discours ont eu lieu : 1er au Banquet de la Presse non quotidienne ; 2° au Dîner mensuel de l'Athénée ; 3° à l'anniversaire de la Bataille de Dijon ; 4° au Jubilé du *Journal d'Abou Naddara*, et 5° à la fête de la Société *Pro Patria*. La presse parisienne et départementale a bien voulu nommer élogieusement notre Directeur en rendant compte de ces banquets et fêtes. Nous remercions tous ces aimables confrères au nom du Cheikh et leur exprimons sa profonde reconnaissance.

LA RÉDACTION.

1902

La pieuvre britannique menace encore, mais cette fois, avec une cruauté et un acharnement épouvantable, l'indépendance du Transvaal.

En 1850 des Hollandais et en 1685 et 1688 des protestants français fondèrent la ville et la colonie du Cap que les Anglais occupèrent en 1795 et qu'ils gardèrent depuis 1815. Les Boërs allèrent alors plus loin, ils fondèrent Natal en 1825 et en 1843 les Anglais trouvèrent bon de se l'annexer.

Les Boërs poussèrent plus avant et Orange fut fondée. En 1848, les anglais s'en emparèrent. Enfin les infortunés Boërs conduits par Pretorius s'enfuirent au Transvaal, le pays des richesses, le pays des mines d'or que veut, à tout prix, le léopard britannique.

Pour atteindre son but, l'anglais ne recule devant aucune atrocité ; il pile, il brûle puis fait périr d'inanition les femmes et les enfants dans les camps dits de concentration. Le vampire ne l'ignore point, c'est la façon la plus expéditive d'anéantir une race.

Les bulletins de John Bull sont atroces dans leur réalité cynique puisqu'ils accusent pour le mois d'octobre et de novembre 1901, cinq mille décès environ d'enfants.

Honte à Albion et vivent les Boërs qui luttent depuis deux ans pour le seul bien désirable : La Liberté.

Ces hommes courageux sont sublimes et en recommençant l'épopée des anciens preux, ils ont montré au monde étonné combien un petit peuple est grand quand il se bat pour son indépendance.

Pour l'an de grâce 1902, nous souhaitons aux valeureux Boërs le triomphe définitif car leur cause est celle de l'humanité.

DE SAINT BONNET.

LA VIE AUX ENFANTS BOERS

Les femmes de France ne se distinguent pas seulement aujourd'hui par leur beauté, leur grâce et leur esprit, mais par leur humanité aussi.

Les mortels qui souffrent, n'importe à quelle race ou à quel culte qu'ils appartiennent, n'ont pas de meilleurs protecteurs qu'elles. Les cris des enfants boërs, qui meurent par centaines, de faim et de froid, ont ému les cœurs de ces femmes charitables, et les pleurs des mères désolées ont touché les nobles âmes de ces anges qui font de la France un paradis terrestre. Aussi ont-elles fondé une association philanthropique pour soulager la misère des mères et des enfants boërs, victimes de la cruauté britannique. Le Président Krüger en accepta la présidence d'honneur et adressa à ces femmes de bien une lettre touchante.

Nous félicitons Mme Maurice Fauqueux, présidente du Comité : « La Vie aux Enfants Boërs » et ses charmantes collègues : Mme la vicomtesse de Villebois-Mareuil, Simone de Villebois-Mareuil, Juliette Adam, comtesse de Sesmaisons, J.-Paul Valentin, L. de Rosbo, J. Chauveau d'Hilot, J. Abdon-Boisson, A. Verken de Vreuschmen, M. de Sardent, marquise de Varelles-Sommieres, V. de Sardent, R. de Robertier, duchesse de Bojano, M. Gay-Lussac, comtesse de Ramel, baronne B. d'Orgeval, de Mauny, M. Jullemier de Mauny, comtesse de la Ruelle, comtesse de Vicilcastel, comtesse de Blaury, comtesse de Gerson, baronne d'Eichtal, B.-Charles Fauqueux, J. Planès.

A. N.

Souverains & Chefs d'Etats amis

Que Dieu, Roi des rois, exauce les vœux ardents que forme le Cheikh Abou Naddara pour la grandeur et le triomphe des nations dont les Souverains et Chefs d'Etats l'honorent de leur auguste amitié. Nommons respectueusement LL. MM. II. le Sultan Abd-ul-Hamid et Moyasser-ed-Din Shah; LL. MM. Victor-Emmanuel III, Roi d'Italie, et Alphonse XIII, Roi d'Espagne; LL. EE. Monsieur Loubet, Président de la République Française, et le général Porfirio-Diaz, Président des Etats-Unis du Mexique; LL. HH. Hammoud-ben-Mohammed, Sultan de Zanzibar, et Mohammed-ben-Omar, Sultan d'Anjouan, qui tous daignèrent lui faire parvenir leurs remerciements pour les souhaits qu'il eut l'honneur de leur adresser à l'occasion du nouvel an et pour l'envoi de l'Album des journaux de 1901, et des brochures : *Les Soupirs du Proscrit* et *Les Conférences d'Abou Naddara à l'Exposition de 1900*.

Ces publications ont été appréciées d'une façon si flatteuse dans tous messages dont nous parlons plus haut, que cela ne peut qu'encourager notre cher Directeur de poursuivre la mission qu'il s'est donnée depuis 1856 de combattre par la parole et par la plume les préjugés populaires, le fanatisme religieux et les aversions nationales, trois fléaux qui divisent les hommes.

LA RÉDACTION.

LE JUBILÉ DU « JOURNAL D'ABOU NADDARA »

On lit dans la *Patrie* et la *Presse* du 29 janvier :

« Le président et les membres de la Société littéraire et artistique de l'Athénée de France ont célébré hier soir le jubilé du *Journal d'Abou Naddara* par un banquet de quatre-vingts couverts, à l'hôtel de l'Europe. Plusieurs orateurs et poètes firent l'éloge du Cheikh Abou Naddara. Des toasts chaleureux ont été portés à la France, à la Turquie et à l'Egypte.

Toutes nos félicitations à notre confrère Abou Naddara, l'ami de la France. »

Ce court, mais éloquent compte-rendu, a été reproduit par plusieurs de nos aimables confrères français et étrangers. La Revue de l'*Athénée de France*, le *Public* et quelques autres journaux ont bien voulu donner les noms de ces orateurs et poètes. Nous empruntons à ces aimables confrères les passages suivants :

« Mme d'Ariel, journaliste, romancière et auteur dramatique distinguée, aussi connue sur les rives de la Seine que sur celles du Bosphore et du Nil, dans une allocution charmante, a fait l'histoire du *Journal d'Abou Naddara*, dont on célébrait les noces d'argent. MM. Bonneval, président de l'*Athénée de France*, Vibert, Picquet, Coutaud, le baron d'Armstrong et Salih Gourdgî Effendi, lui ont succédé et ont félicité le Cheikh du 25e anniversaire de son journal, dont le nom passera à la postérité. Le Cheikh les a remerciés dans des termes émus de leur affection confraternelle et a levé son verre à la presse française. MM. Moniot, de Martholde, Ch. Paget et Mme Dion ont célébré le patriotisme d'Abou Naddara, ses talents d'écrivain, de poète et de conférencier, par des poèmes exquis, où la France, la Turquie et l'Egypte ont été chantées et glorifiées. Mme Lemaire, du Conservatoire, a dit, d'une façon charmante, l'ode magnifique que M. Munier, directeur du *Courrier du Nil*, a dédiée à Abou Naddara à l'occasion du jubilé de son journal. MM. Merian et Charpentier ont dit des monologues charmants, et Mme Galois, la célèbre compositeur de musique, a joué, à la satisfaction des convives, sa nouvelle composition : *Abou Naddara Valse*.

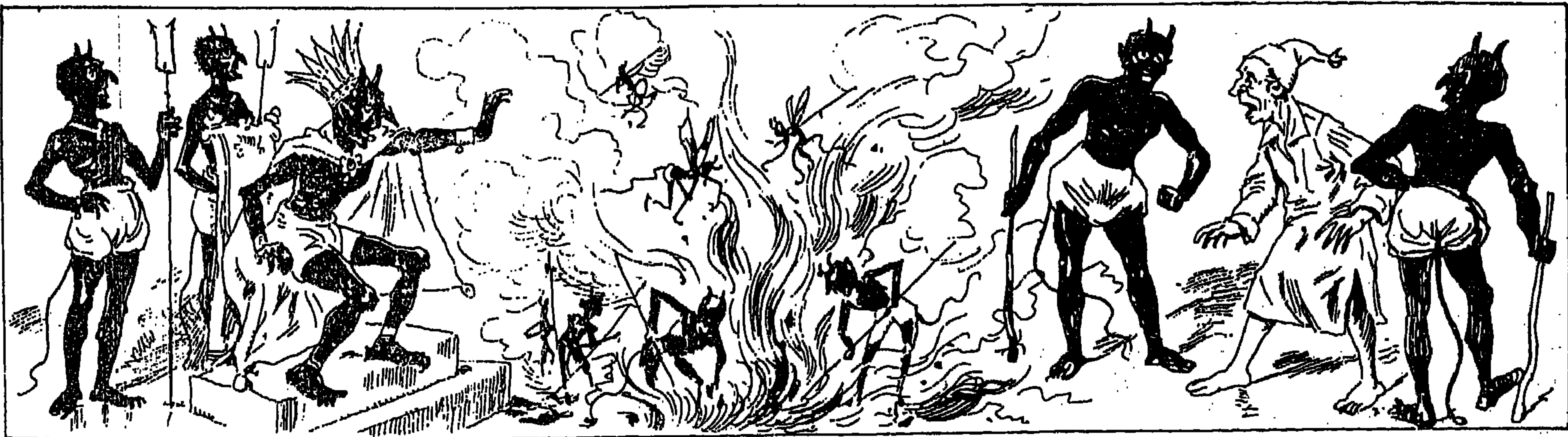
A ce propos, notre grand confrère, *Le Stamboul*, de Constantinople, consacre au *Journal d'Abou Naddara* un très gracieux article dont nous extrayons les passages suivants :

« En effet, c'est bien le 25e anniversaire de ce journal, fondé en 1877.

« A cette occasion, le Cheikh publie une jolie plaquette où se trouvent réunies quelques-unes de ses poésies de circonstance. Elles débordent toutes de cet enthousiasme qui a fait l'unité de sa vie : l'amour de la Turquie et l'amitié de la France. Ce sont des toasts, des souhaits, des prières, qui peuvent se résumer en ce seul vers :

Mes amours sont Turquie et France.

» Nous sommes heureux de saluer, dans ce journal, le nouveau petit volume d'Abou Naddara : *Les Soupirs du Proscrit*. »

بيان هذا الرسم في مقالنا بئرلين في جهنم

Chamberlain aux enfers

Mes amis, donnez-moi le Dante;
Il m'inspire par ses beaux vers.
Surtout aujourd'hui que je chante
Le gros Chamberlain aux enfers.

Chamberlain, le ministre infâme,
Auteur de la guerre du Transvaal;
Egoïste sans cœur, sans âme,
Plus féroce que le chacal.

Pourvu qu'il écoule ses armes
Et vende ses munitions;
Il se moque des pleurs, des larmes
Et de la mort des nations.

Mais son sommeil est plein de songes
Horribles, nés de ses remords,
Car ses intrigues, ses mensonges
Ont amené cent mille morts.

Le dernier de ces songes épouvantables qui troublent le repos nocturne de cet homme assoiffé d'or et de whisky, est dramatique. Il l'a raconté lui-même à ses amis au National Club, de Londres, le 27 janvier, et notre compatriote Abou Zommara qui heureusement s'y trouvait, nous l'a textuellement téléphoné. Ce songe nous a inspiré le dessin ci-dessus et la scène infernale qui suit :

Le Roi des Enfers. — Te voilà devant nous, ô Chamberlain, chargé du poids énorme de tes péchés. Tes infamies nous sont connues. Tu es l'auteur de cette guerre inique qui fit périr soixante mille de tes compatriotes et mit en deuil plus de deux cent mille familles. Les malédictions des veuves et des orphelins pleuvent sur toi sans interruption. Les Boërs vivaient heureux dans leur pays et jouissaient en paix du fruit de leur travail. Tu as convoité leur sol et ses mines d'or, et tu as lancé contre

eux tes hordes barbares : » Extermine-les, ô Kitchener, dis-tu, à ton impitoyable généralissime ! Massacre femmes, enfants et vieillards ! Sans la possession du Transvaal, nous ne pouvons pas fonder définitivement notre empire africain. » Voilà ce que tu ne cesses de télégraphier à ce tigre sanguinaire qui a nom Kitchener, et il exécute tes ordres avec des transports de joie féroce. Tu nous as surpassés en méchanceté, ô diable rouge. Ton châtiment sera donc long et dur. Regarde la fosse ardente que nous t'avons préparée. Tu n'y mourras pas, mais tu y sentiras éternellement les morsures de notre feu vengeur. (A ses serviteurs) Faites-lui goûter notre bastonnade infernale, et lorsque vos bras seront fatigués, précipitez-le dans la fosse, où il demeurera tant que notre royaume sera debout. (Les serviteurs frappent Chamberlain.)

Chamberlain (hurlant). — Goddem ! Vous déchirez ma peau ! Vous m'assassinez. Je me repens.

Le Roi des Enfers (aux serviteurs). — Suspendez vos terribles coups et laissons-le se disculper.

Chamberlain. — Si vous me pardonnez et me rendez à mon ministère, je m'engage à faire immédiatement cesser la guerre et rendre le Transvaal à ses maîtres légitimes.

Le Roi des Enfers (à ses serviteurs). — Rendez-le au monde des hommes, et remettez-le dans son lit, dont vous l'avez arraché. (A Chamberlain) Si d'ici à un mois tu n'as pas rempli ton engagement, nous exciterons, contre toi d'abord, tes propres compatriotes, qui l'insulteront dans les rues et te cracheront à la figure, et puis nous te ferons descendre dans le plus profond de notre royaume.

T. S. V. P.

السنة الحادية عشر جريدة شرقية عربية مديرتها الشيخ ج. سافوا بوتطارة بباريس بشارة ريشة نم ٢٤

النقد

ومع جريدة الحظارة «دوالقود»، و«النصف»، فترك ٢٦

قصة الاشتراك سوى فترك ١٥ تدفع سلفاً

عدد باريس شهر في الحجة كسالة
الثور والنمر

داما هو مش يا اخوان . مثل من امثال لقمان . لا . لا .
دي حادثة جرت في حرب الترسفان . نشرها
وعظمها ومدحها ونجها كل جنرال . فرائت من المناسبه
ياساده . اني اعمل لكم عليها رسم كالعاده . وانحفة
خياليه . تفقع مرارة الانجليز وتشرح صدر الامة
الشرقية . لان المستر بول الخمران . زاد في الحياة
والطفيان . دعنا يا قاري من سيرته التي توجع
القلب . داماهو شاطر الا في الغدر والهيب والسلب
انما فعل ربنا عجيب يا عزيزي . اهو سبط البوير على
الانجليزى . خليه يخلص نامرنا منه ويشفى علينا
فيه . ونحى ذكره من الدنيا ونجفيه . عمار لمصر
اليوم عشرين سنة تمام . وهي تزوج تحت ناف
عبوديته يا كرام . انما نرجع الى ما كنا بصدد ده يا اخواني
من امر الثور الترسفان . والنمر البريطاني .
لا يخفاكم بان الجنرال كيتشنير اغناظ غيظا شديدا من
دويت . دويت قائد ابطال البوير التي في الشيطنة
فا في العفاريه . فرسى اخيرا على محل وجوده واراد
يقفشه فعمل حوله سور من سلك حديد . وحصنه
بمدافع وشاشات من الطرز الجديد . فلانا بذلك
ان دويت وابطاله . لا يملكهم القرار منه ومن
رجالهم . اما دويت التي في المكر والحيلة والدولاب
فاق شبيحة . لعب على كيتشنير ملعوب من ملاعبه
المليحة . فخنس بقره برطعت وساق وراها قطيع
ثيران . جريوا على سور سلكه الحديد كسبرو .

وداسرا ما وراه من الفرسان . رشتقلوا الرشا
والمدافع . وتبعهم دويت وجنوده والكل يقتل
ويذبح . فكان لهم انصار ماله تطير . ومن جيش
الانجليز فطس يومها جمر غفير . فالزم الجنرال كيتشنير
يضرب تلغراف لوزارة الحربية . بخبرها بنصرة ثيران
البوير على العساكر الانجليزية . هذه هي الحادثة المدهشة
التي حصلت لها طنة ورنه في جميع البلدان . وصحكت
الناس على هبل وتعسة الانجليشان . فانا كالحرينه
التي بدها جنازة تشبع فيها لطم يا اسيا دي . اغتم
كل فرصة اسرها اولاد بلادي . وكما قلت لكم في ابتداء
الكلام . على حادثة الثيران علمت لكم رسم ورواية
يا كرام . اما الرسم ظاهر كالشمس وموضوعه مفهوم
وهو انصار الثور البوير على النمر الانزرق الانكليزي
المشوم . ومعلوم عندك يا قاري يا عزيزي . بان
النمر الانزرق هو كانه عن الشعب الانكليزي . مثلاً
كان في قديم الزمان . السريمبره عن دولة الرومان
فاعنى بالنمر شعب الانكليز عدوا لانسانيه .
سبب كل سيئة وبلية . ولذلك رسمت موكب
الانصار . عربية فاخرة راكب عليها الثور الترسفان
الجبار . جالس على تحت باخر الاقشة مفروش
وقرونه مطرطره وغيونه تطلع كانه ملك الوحوش .
والنمر الانكليزي تحت رجليه والضباط الاسرا كانهم
خيل او بغال يجرهم والعربية العال على رونق العز
والانجليز في الاحوال . واللي يسوقهم جنرال من البوير
راني يعطيهم العافية والخير . وورا العربية
مسيقة بهية . تطرب السامع بالحانها الجميلة

البهيمة والى على الخيل هم المصري والسوداني على المشاي
والهندي والافغانى . وهذا المخلص ما جرى بينهم
من الكلام ان شاء رى يحكمكم يا قراء يا كرام - هنالك
اقبلوا اخواننا الاربعة على الجنرال دويت الدرغام .
واهدوه اوتى ثحية وازكى سلام . وهنوه على
تدايره الغالية . وعلى انصاراته المتواليه .
علمت عليها هنا بالفرنساوى اشعار . مدحافى دويت
التمتاع الباج وزمافى كتشنير العذار . وترجعت
حرثيا مخاطبة الابطال . الحضا بالعزلى لصيق المجال
قال الفلاح - احصنت يادويت اما يا عم صاحبك
كتشنير ما بقى عليه الا كم يوم ويفرق من خابه من شدة
الغنى والكمد كان بده يصطادك تشيكة الحديد ويحطك
فى قفص من حديد وينادى عليك الفرجة بجنيه الراس يلى
مصاريف الحرب ويعوضها بك جاء تور هدم له كل مادبره
وقشقل له تحاصينه وركب له اماله وطلع بصيدته
السعر ان الاثصار على الانجليز بتور ربنا ما محرم من تدبير
الغزاة يا كتشنير كان كم تدبير زى ده يصحوا بيبيعوا الب وشنار
فى مولد ابوشادوف - قال السودانى - ما تشتهطروش
بالتورده البان عليه انه من ذرية (ايسس) التور المصرى
القديم بس الليران ما يعرف فوش يحفظوا على نسبة الجدود
لكن كتبوا له فى الوصية انه يخلص تارنا من الجراد الاحمر
ومن اسطاهم كتشنير نباش المقابر قال ببش بيده الى ربنا
ما يجرها من شلة فى هله قبر المهدى ويخرج جثته ويعداها
شطاره هو الميت عليه شطاره يامر مسير حاله المشوم
يضعض ويعمل ملا فى زاوية العزى بالتمه والخلقه - قال
الهندي - كان منا عيني ارى الانجليز لما قبلوا الارض
بين ايدي البويرى - قال دويت - يحق للانجليز ان يعملوا
من تيرانا قوادجيو شهم يعلمهم تعبىة الحرب - قال
الافغانى - اظنك يا جنرال دويت عازم على استمرار
الطر على قمة ناصيت الانجليز وتلك وراهم يثيرانك للكلوه
حتى تطفشهم من افرقة الجنوبية يا ترى باقى ساكثير من
البذره - قال دويت - باقى خمسة وسبعين الف
من التلمايز الف اما نحن فعندنا خمسة وعشرين الف رجل
قال الفلاح - رك الباقي على كم تور وهم يقضوا الشغل
وينظفوا الوادى من الحبث والحياث - قال دويت للآز
- يا جدعان كان هذا وقتكم وكمتم تقوموا وتقصوا الغرض
وتخرجوا الانكليز من افرقة واسيا ومخرجوهم كاس الدمار

قال الفلاح - احنا ما تناق لناش الحالة دى لان
البلد بن اللى عليهم المعول وفيهم الاحزاب الوطنية مصر
واسكندرية محكم عليهم بالكلية فلو نخرجنا بمصر رشنا الانكليز
بالقنابل من على القلعة ومقاتلها ونحارزها بايديهم ولو نخرجنا
باسكندرية طبقوها علينا بمرآهم الحربية - قال السنوانى
- والسودان ما بقى فيها سوى الشيوخ والنساء والاطفال
والباقي ما زال يدبر فى انقاذ الوطن بمعوة المولى القادر
قال الهندي نحن ما نمنا ابدا وما رجنا بيب من حين الى
آخر لكن لم نصب غرضنا ولم نشيف كمد لان الكثرة تغلب
الشيعة والمؤنة عزيزة والطاعون فاشى اما كننا
يحصد منا بالثبات والالوف - قال الافغانى - عن قريب
بمشيئة المولى ستسمعون اخبارى وتطفون من طايب
اشارى ولما تعجبكم اشغالى تفقدون بافعالى - قال الفلاح
- هذا غير مستغرب من راعتك المعروفة ثم قال هلا
تسمعوا طبلا وزمر - قالوا - نعم - قال دويت -
لا تضطربوا ما سمعتموه ما هو الاموك تورنا البويرى هزام
عساكر كتشنير - قال الافغانى - من فضلك يا جنرال
دويت وضح لنا ما احتوى عليه هذا الموكب اتى ارى عليه
سروق العز والبهاك قال دويت للفلاح - من لطفك نب
عنى فى ايضاح ذلك لاني اعرف الناس بفصاحتك وقوة
جنانك - فشرح الفلاح يفسر ويقول - ده اللي تروه
قاعد على التخت البهرجاني وتحت رجله مطروح النمر
البريطاني هو التور الاسطى المنسوب واللى تروه
بيشد واعزبة النصر هم ضباط الانكليز اللى استناسهم
التور والبطل اللى ساقهم هو ابن كتاب دويت - فطاح
الكل لبسان واحد وقال العز العز للبوير بعبج الانكليز
هنالك رفع دويت طرفه الى السما وقال نحمدك يا خالق
وانت المحمود ونقصدك وانت الموجود يا من بما فى
الصدور عالم وناصر المظلوم على الظالم يا شديد
البطش يا قوى النصر البوير على الانكليز العوى
(البرنس محمد عبد القادر) (ابو تظاره)
للمجديت لايزال حميدا - تقشى الفضائل بابه المحودا
قد رانه بالامس مولودا قى كاليد رطفا ساعدا مسعودا
فرحت بطلعته النفوس وهلت واستبشرت فكان يوما عيدا
ومتى تولع بالطعام وقد جرى خرت اعاد بنا له تجيدا
ومتى انتشى بحمى السوم ما يزين بيتنا بالجدود وتجيدا
محمد عبد الفتاح الارهرى

L'Indien. — Ils ne dorment pas mais toutes les fois que nous nous levons, les Anglais nous déciment par leurs machines infernales. Je parle des gens des campagnes car les gens des villes ne peuvent pas se tenir debout, la faim et la peste en font des cadavres ambulants. Notre unique espoir de délivrance est en l'Afghan; que Dieu soutienne son bras et lui accorde la victoire sur l'Anglais, l'ennemi le plus acharné de l'Islam!

L'Afghan. — Vous entendrez bientôt de mes nouvelles, et j'espère que vous suivrez mon exemple.

Le Fellah. — Tu peux en être sûr. Mais j'entends les sons des tambours, des trompettes et des clairons. On fête donc quelqu'un chez toi, De Wet. C'est d'un bon augure pour nous tous. L'astre britannique ne brille plus et ce sont les Boërs qui l'éteignent. Tiens, tiens! Mais c'est un grand cortège qui s'avance vers nous.

De Wet. — C'est le cortège triomphal du Bœuf qui a battu deux fois les troupes de Kitchener.

Le Soudanais. — Il mérite ce beau triomphe.

L'Afghan. — Explique-nous, ô glorieux De Wet, ce cortège qui est magnifique.

Le Fellah. — Je te l'expliquerai, moi, si le général le permet.

De Wet. — Je te le permets, car je sais que tu es très intelligent.

Le Fellah. — Eh bien! Regardez, mes amis, et vous verrez sur le char triomphal le Bœuf héroïque qui a infligé deux sanglantes défaites aux troupes de Kitchener. A ses pieds, vous voyez le Léopard, c'est l'animal qui représente l'Angleterre, parce qu'il est aussi assoiffé de sang qu'elle. Criez donc: « Vive le Bœuf des Boërs, qui a terrassé le Léopard des Anglais! »

Tous (criant). — Vive le Bœuf du Transvaal!

Le Fellah. — Celui qui conduit le char est un officier boër, et ce sont les prisonniers anglais qui remplacent les chevaux. L'idée est lumineuse. Bravo, De Wet!

De Wet. — L'idée de ce char est fantastique; elle est digne des rêves et des visions d'Abou Naddara. (Au Fellah) Si tu le vois, remercie-le au nom des Boërs, pour la campagne vigoureuse qu'il ne cesse de mener en leur faveur.

Le Fellah. — Je ne le vois pas, hélas! mais je le lui écrirai.

De Wet (levant les yeux au ciel). — Pénétré de reconnaissance pour Toi, ô Dieu des armées, je te rends grâce du courage invincible que Tu nous inspires au jour du combat. C'est Toi qui éclaires nos esprits et nous fais trouver des moyens nouveaux pour abattre des barricades et détruire des murs d'acier. Protège les défenseurs de l'Afrique du Sud et accorde-leur le triomphe final sur leurs ennemis.

Tous. — Exauce, ô Seigneur, les vœux de DeWet! Amen.

ABOU NADDARA.

Voici ce que dit à ce propos notre très spirituel confrère, M. Alban de Paladru, dans sa charmante causerie du *Phare de Port-Saïd*, le grand et important journal français d'Egypte:

Je m'étonne qu'il se trouve encore parmi les Anglais des membres de la Société protectrice des animaux. Après le vilain tour qu'ont joué à l'armée sud-africaine les mules d'hilarante mémoire, voici maintenant que les bœufs s'en mêlent. On ne s'attendait pas à voir en cette affaire les paisibles animaux qu'a chantés Leconte de Lisle. Buffon lui-même a oublié de parler de svertus belliqueuses de la race bovine. C'est un chapitre de zoologie à refaire. Et c'est ce machiavélique De Wet qui nous vaut cette découverte du bœuf bouclier. Il est délicieux, ce télégramme de lord Kitchener nous apprenant que le général boër « a réussi à franchir la ligne de blockhaus en lançant un troupeau de bœufs contre le cordon de fil de fer et s'est échappé, mêlé au troupeau ». Non, elle est bien bonne! On ne sait trop ce qu'il faut admirer le plus: l'audace inouïe du héros qui joue des tours de clown à des soldats soi-disant d'élite, ou la naïve crédulité d'ennemis aveuglés quand on leur montre les cornes. L'ombre d'Annibal doit bien rire; il était coutumier de farces pareilles. Lord Kitchener ne nous dit pas si les bœufs de De Wet, comme ceux du rusé Carthaginois, avaient des torches. En tous cas, les Anglais n'y ont vu que du feu. Allons! les camelots de Londres pourront renouveler leur stock de questions du jour: une reproduction du fameux tableau de Troyon est très indiquée: « Cherchez De Wet! ». N'importe: voilà des bœufs qui ont bien mérité de la patrie, et leurs congénères de tous les pays, en Bretagne surtout et en Normandie, ruminant les exploits de ces illustres champions de la liberté, sentiront des énergies nouvelles tressaillir dans leurs flancs et oseront dire: « On est des bœufs! »

Les Conférences d'ABOU NADDARA jugées en pays musulman

Tlemcen, le 2 février 1902

Cher Maître,

J'ai reçu votre première conférence en brochure. Je l'ai lue et relue avec grand intérêt et plaisir. Permettez-moi de vous en faire mes sincères et meilleurs compliments. C'est simplement un petit chef-d'œuvre dans son genre. Du reste, El Hadira et El Falah en ont écrit ce que tous ceux qui l'ont lue ou entendue ont pensé; je suis plus que sûr. Elle a fait plaisir à tous mes amis auxquels je l'ai communiquée ou donnée. Ceux-ci ont trouvé que le style, tout en étant clair, simple et facile, est éloquent. Aussi ils n'ont pas ménagé leur admiration.

J'ai bien reçu, en leur temps, toutes les revues et petites brochures que vous m'avez fait l'honneur d'envoyer. Merci bien. Mes dettes de reconnaissance envers vous augmentent tous les jours, je ne sais comment m'en acquitter, si ce n'est en priant Dieu, le Très Haut, de vous accorder, ainsi qu'à toute votre honorable famille, une longue vie et une bonne santé, afin que vous voyiez de vos propres yeux votre patrie débarrassée de la Rougeole, et que vous assistiez à une alliance générale franco-musulmane, ce qui est mon rêve. Le jour où ces deux peuples se comprendront et se connaîtront mieux, non seulement ils deviendront des intimes, mais des frères. C'est le but vers lequel tout bon Français et tout bon Musulman doivent se diriger.

Votre dévoué

A. BENDIMERAD.

Conférences et discours d'Abou Naddara

(6e et 7e depuis Janvier 1902).

C'est au grand banquet de l'Athénée de France en l'honneur du centenaire de Victor Hugo, le 22 février, et aux splendides agapes fraternelles du Temple de l'Union et de l'Honneur, le 2 mars, que notre cher Directeur a prononcé ces deux discours, en prose et en vers. L'abondance des matières du présent numéro ne nous permet de publier ici que les extraits suivants:

Voici ce que le Cheikh a dit en l'honneur de la mémoire de Victor Hugo:

O éloquence de mes vénérés Maîtres, illustres orateurs arabes, viens à mon secours, afin que ma faible langue puisse clairement exprimer ma haute admiration pour Victor Hugo, ce génie immortel dont nous célébrons l'auguste centenaire.

Et toi, Être suprême, Dieu de justice, d'amour et de paix, daigne accorder à mon âme, en deuil de par les malheurs de ma cité, un peu de ta sérénité divine, afin que mes paroles perdent pour un instant leur tristesse et n'affligent pas par leurs lamentations le cœur sensible de mes aimables auditeurs.

Et maintenant réveille-toi, ma fantaisie assoupie, et chante les justes louanges du grand poète que la France adore, l'Europe aime et l'Orient admire.

Mais qui me donnera la voix puissante et pure des chantres divins qui célébrèrent jadis des héros invincibles et des illustres savants? J'invoque cette voix pour chanter dignement le grand Victor Hugo, cet astre de science et de poésie qui illumina le siècle dernier et éclairera les siècles futurs de ses rayons resplendissants.

Isaïe, Homère, Dante, Milton et Lamartine inspirez-moi de votre ardeur céleste afin que mes accents soient à la hauteur du chantre des *Orientales*, que je veux glorifier.

Reviens; reviens à ma mémoire qui te chérit, ô doux souvenir des instants heureux que la destinée amie m'accorda de passer auprès du grand maître! Brille, brille, ô vénérable aspect de Victor Hugo, devant mes yeux qui te désirent ardemment!

Ah! cette céleste vision me transporte sur les ailes de la pensée au séjour des Elus, où ton âme, ô Victor Hugo, couronnée de gloire et entourée d'anges, prie pour la grandeur et le triomphe de ta France adorée.

Tant que je vivrai, ô Victor Hugo, ta mémoire me sera chère. Ne m'as-tu pas encouragé par tes poèmes patriotiques à plaider la sainte cause de mon pays opprimé? Ne m'as-tu pas consolé dans mon exil par tes odes douces et mélodieuses? Oui, mon Maître bien-aimé; tes œuvres sublimes ouvrent sans cesse mon cœur à l'espoir de voir un jour ma patrie arrachée des griffes de ses envahisseurs.

Oh! ne dédaigne pas, ô immortel Victor Hugo, ces modestes vers que le proscrit d'Egypte consacre à ta glorieuse mémoire.

Le Cheikh a clos ce discours par son ode que nous avons publiée dans notre dernier numéro et à laquelle nos confrères et amis firent un accueil chaleureux.

Et maintenant, voici le toast en vers, qu'après son discours il a porté aux dames aux agapes fraternelles du Temple de l'Union et de l'Honneur:

TOAST

Pas à chameau, Muse d'Afrique,
Mais en ballon, viens à Paris
Pour porter un toast poétique,
De France, aux célestes Houris.

— A tes ordres, mon cher poète;
Me voici, mon luth à la main;
J'assiste heureuse à cette fête
Pour t'inspirer plus d'un quatrain.

Tes sœurs de France sont charmantes,
En elles tout est ravissant.
Depuis quarante ans, tu les chantes
Sur la lyre au son caressant.

— Je les chante, car ce sont elles
Qui font aimer le beau, le vrai.
De nos agapes fraternelles,
Elles sont le plus grand attrait.

Grande ou petite, brune ou blonde,
La Française toujours sera
La première femme du monde:
C'est l'avis d'Abou Naddara.

A ses vertus rendons hommage,
A son esprit, à sa beauté.
En contemplant son doux visage,
Levons le verre à sa santé.

ABOU NADDARA.

A M. ÉDOUARD LOCKROY

Député, Ancien Ministre

Pour adhérer au désir des convives du grand banquet donné par la Ligue Franco-Italienne en souvenir de la bataille de Dijon, nous publions les vers italiens par lesquels le Cheikh Abou Naddara a terminé son discours. Ce toast en vers, le voici:

Il mio calice di vino
Bevo lieto alla salute
Di Lockroy garibaldino,
Uom d'onore e di virtute.

Nostro nobil Presidente
Non è col grand'uom di stato,
Ma scrittore egli è valente
Ed intrepido soldato.

L'ammirarono a Digione
Garibaldi e i prodi suoi:
Ché pugnato ha qual leone;
Per sua patria fra gli eroi.

Che dall'una all'altra riva
Della Senna un grido s'oda:
« Viva Francia! Italia viva! »
E Lockroy che ognun qui toda!

ABOU NADDARA.

LETTRE DE TURQUIE

Constantinople, le 8 mars 1902.

La concession du chemin de fer de Bagdad, la grande route des Indes et de l'Extrême-Orient, a ramené l'attention sur l'état des chemins de fer en Turquie; on est frappé d'admiration quand on considère le développement rapide des voies ferrées depuis l'avènement de S. M. I. Abd ul Hamid.

L'achèvement de la ligne entre Sarembeï et Vakarel a rattaché définitivement l'Orient à l'Occident et permis la création de ces grands trains rapides qui de Paris, Ostende, Berlin et Vienne, roulent directement jusqu'à Constantinople. Depuis lors, que de progrès n'ont-ils pas été réalisés! — La création de la ligne de Dédéagatch à Salonique, d'une importance stratégique si réelle qu'elle a beaucoup contribué au succès de la dernière guerre de la Turquie contre les Grecs envahisseurs; — la ligne de Salonique-Monastir, si utile pour les populations albanaises; — la ligne de Haïdar-Pacha à Angora, et celle d'Eski-Chéhir à Koniah, qui ont transformé littéralement la condition des

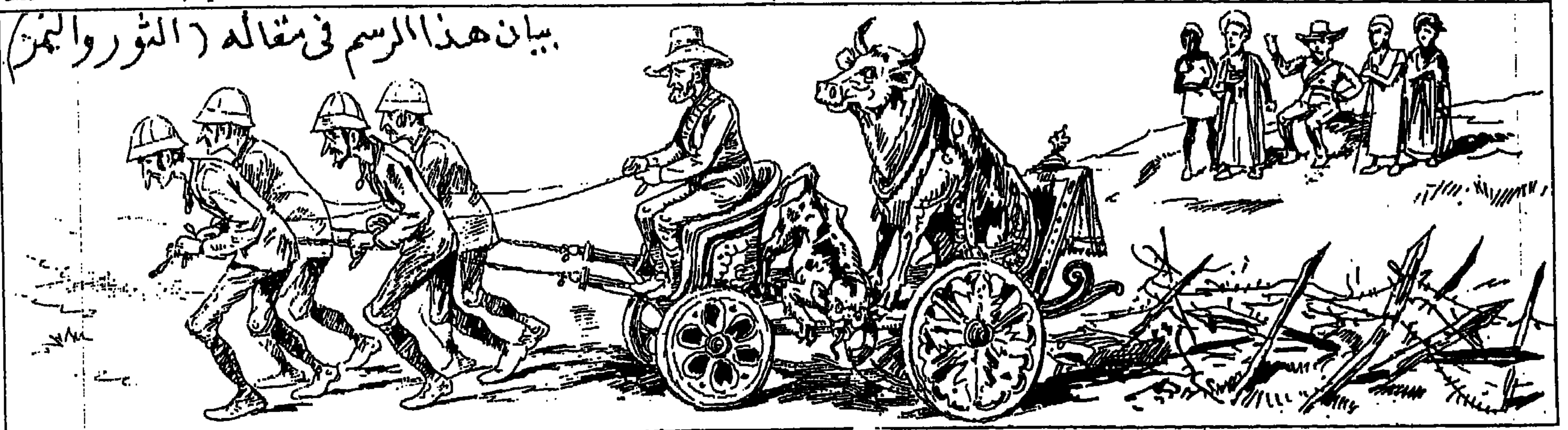
populations de la Turquie d'Asie, en donnant à l'agriculture les débouchés qui lui manquaient, en décuplant la production des mines, en provoquant la création d'industries nouvelles et la transformation d'industries existantes.

N'oublions pas le réseau de Belrout-Damas à Hauran et à Hama, qui doit se souder bientôt au précédent et, plus tard, à la grande ligne de Bagdad et du golfe Persique.

En même temps, le Magnanime Commandeur des Croyants, dont la pitié égale le patriotisme, a décidé la construction de la ligne de la Mecque, qui permettra d'aller en chemin de fer depuis Scutari jusqu'au tombeau du Prophète. Quel soulagement, quelle sécurité pour les Fidèles Croyants, et combien ils doivent être reconnaissants à l'Auguste Souverain qui a entrepris cette œuvre si méritoire.

Les faits que nous venons de résumer brièvement, ne sont pas des choses imaginaires ou inconnues. Personne ne peut contester que tout ce vaste réseau ferré n'est dû entièrement qu'à l'initiative et à la sagesse de S. M. I. Abd ul Hamid. Ce sont là des actes historiques contre lesquels viennent se briser toutes les calomnies de la malveillance et de l'envie, et on ne peut que hausser les épaules lorsqu'on lit certaines correspondances où on reproche au Gouvernement impérial d'être hostile au progrès.

HABIB-UL-HAQ.

Du Transvaal, le Bœuf héroïque,
Dans deux combats longs et sanglants,
Bat le Léopard britannique
Et décime ses combattants.

C'est Kitchener qui nous annonce,
Sans doute en pleurant comme un veau :
« Goddem! Bœuf, nos blockhaus enfonce
Et tue hommes, mulets, chevaux ».

Le Bœuf du Transvaal donc mérite
Ce beau cortège triomphal.
Il met l'armée anglaise en fuite.
Hourrah! Brave Bœuf du Transvaal!

Le Bœuf et le Léopard

Le Fellah. — Salut! De Wet! Salut! chef des lions du Sud de l'Afrique!

Le Soudanais. — Que Dieu te bénisse, ô De Wet, car tu nous venges de l'infâme Kitchener qui massacra nos vieillards, nos femmes et nos enfants et profana la tombe sacrée de notre grand Mahdi.

L'Afghan. — Que le Très haut, le Tout puissant Dieu des armées couronne de victoire le drapeau boër, dont la vue inspire la force et le courage à tes intrépides guerriers, et l'épouvante et la terreur à tes ennemis.

L'Indien. — Nous venons te féliciter, ô indomptable De Wet, du tour inouï que tu viens de jouer à Kitchener.

De Wet. — Merci, mes chers amis, je suis touché de vos cordiales félicitations.

Le Fellah. — Kitchener doit être exaspéré. Il croyait te tenir déjà entre ses mains immondes. Il pensait que tu ne pourrais jamais franchir les fils de fer qui entourent ses fameux blockhaus.

Le Soudanais. — Les bœufs! les bœufs! Les anciens Egyptiens avaient raison de les adorer. De Wet, ton stratagème est splendide! Je t'en fais mes compliments.

L'Indien. — J'aurais voulu être là pour jouir du spectacle. Tes bœufs, ô héroïque De Wet, doivent avoir brisé en un clin d'œil les fils de fer, détruit les blockhaus, culbuté et éventré hommes, mulets et chevaux.

De Wet. — Ils ont accompli toutes ces prouesses. J'étais au milieu d'eux; car c'est ainsi que j'ai échappé au siège de Kitchener. Ah! il y avait de quoi rire et pleurer; rire en voyant les Anglais lancés en l'air par les formidables coups de cornes de nos bœufs, et pleurer en les voyant tomber sous les énormes pieds de ces animaux féroces et mourir écrasés par eux.

Le Fellah. — Les Boërs sont humains, même envers les Anglais, qui font mourir de faim et de froid leurs femmes et leurs enfants.

Le Soudanais. — Ainsi te voilà sauvé, toi et les tiens, mon cher De Wet. Et que vas-tu faire maintenant?

L'Afghan. — Il va continuer la guerre, au grand désespoir de la nation anglaise qui croyait s'emparer du Transvaal en deux semaines, et voilà plus de deux ans que des milliers de ses soldats mordent la

poussière, battus par les valeureux Boërs. Et ce n'est pas fini. Que de millions de livres sterling ont été dépensées dans cette guerre fatale, où la Grande-Bretagne a perdu tout son prestige.

De Wet. — Depuis le commencement de la guerre jusqu'à ce jour, trois cent mille Anglais ont débarqué ici. Il n'en reste que soixante-quinze mille.

Le Fellah. — A peine le quart.

Le Soudanais. — Puisse ce quart suivre les trois quarts que le désert a engloutis! Amen.

De Wet. — Mais vous, mes quatre amis: vous perdez une belle occasion, dont vous pourriez profiter.

Le Fellah. — Je te comprends; mais c'est impossible. La force et l'accord ne nous manquent pas pour nous soulever contre l'Anglais envahisseur. Mais, hélas! les deux grandes villes où parait le mouvement pourraient se faire sont Alexandrie et le Caire: l'une est commandée par les navires de guerre de nos envahisseurs, qui peuvent la bombarder, comme ils l'ont fait, il y a vingt ans, et l'autre, qui est la capitale de l'Egypte, est commandée par la grande citadelle, qui est dans les mains des Anglais, et d'où ils peuvent bombarder quartier par quartier, si la population fait mine de se révolter. Quant aux Soudanais, ces lions noirs du désert, qui mirent en pièces, il y a dix-huit ans, les armées anglaises et les ont chassés de leur territoire, ils n'existent presque plus, les représentants civils et militaires de la Grande-Bretagne les ayant exterminés traîtreusement. Mais tout espoir de délivrance n'est pas perdu.

De Wet. — Je respire. Mais sur quoi fonderas-tu cet espoir?

Le Fellah. — Sur le parti national égyptien.

De Wet. — Il en existe donc un, dans la Vallée du Nil?

Le Fellah. — Oui, mon général, et il travaille bien, grâce à la liberté de la presse dont nous jouissons. Par ses journaux, ce parti inspire aux enfants de la Vallée du Nil l'amour de la patrie et la haine des Sauterelles Rouges qui ravagent ses champs fertiles.

De Wet (riant). — Les Sauterelles Rouges sont les Anglais. Pas mal.

Le Soudanais. — C'est notre vénérable Cheikh Abou Naddara, l'exilé de Paris, qui leur a donné ce surnom.

De Wet. — Je reçois ses journaux. C'est un sincère patriote. Donc tu espères, ô Fellah, qu'avec le temps, tes frères briseront le joug britannique sous lequel ils sont honteusement courbés depuis vingt ans. Tant mieux; mais je crains qu'ils ne trouveront pas une occasion aussi propice que celle que nous leur offrons. (A l'Indien) Et tes frères, pourquoi dorment-ils?

المنصف

السنة الرابعة جريدة سياسية

ادبية تجارية مديرتها ومحررها

الشيخ ج. سألوا البونطاره

ياريس بنارح ريشه نم ٤٤

قصة الاشتراك سنوياً فركت
ومع جريدة الجا نظارة « والتودر »
وعلاواتها فركت سنوياً فركل
الى المدير لطوال بوسه او بحواله تجارية

حدد اباريس شهر محرم الحرام سنة ١٢٤٤

مروثة البوير

سلام سلام يا ابناء الشرق . اسمعوا حادثة واحكموا بالفرق .
بين كتشوير عديم الانسانية وقواد البوير اهل النحر والحربة .
كتشوير اذا اسرعد وبندقه والبوير اذا قفشن انكليزي بيقته
يقى انظر وافعل النحول . وظلم اللتام الغير مجهول . من حين ما برز
الجنرال كتشوير من نطن امه . خربش الداية وعمى عين الدادة
بكه . هل سمعتم عنه كلمة جميلة . او فعل في احد جميلة . ما عنده
الا يقول . ليل نهار كوديم يا بلود الفول . كسراته دايا متواليه في
القتال . والشاهد الجارى له اليوم في الترسفال . اما في الانتقام
يا ابطال . فهو عال العال . يحرق ديار واطفال واختيارية . ويهدمها
في مذهبه من الانسانية . تكن ربك بالمرصاد . سيهلكه عن قريب كما
هلك ثمود وعاد . الغرغرون وجوده في الجيش لاى سبب . لاجلا
ربنا يفضلك على الانكليز الروم والجم والعرب . من كان يظن ان اسم
الانكليز يمتنى كداعار . في جميع الوديان والاقطار . داشى واضح .
لان ظلمهم صار فاضح . ودى مبادئ الدمار . وهذا يستحق الاشرار
لا ينجحكم كسرتهم الاخيرة المصعة بالنظران . كسرة اللورد منفلن
الغبان . اما محل الواقعة . صبح قبر منتن ورونيه بشعة . والى ماتوا
فيه خلفوا اراذل وايتام . كانوا غنيين عن هذا الاعدام . اما عفارم
على البوير . رجال شجعان وفيهم خير . قادم الجنرال دولارى ابوزيد
الهلالى . وخلي الانكليز كيدهم يلاى . بمياتكم يا اهل الكلال . الانكليز
ما هم اندال ؟ ان وقع في ايدهم اسير قوصه . اما البوير اسيرهم
بقتوه ويكرموه . عتق الجنرال دولارى اللورد منفلن . بعدما
كان قد ايقن بالمدفن . وقال له هكذا معاملتنا مع الاحصام .
ولسنا مثل ما سرفى اسراء بالاعدام . دى حادثة غريبة سطرها
الجرانك الشرقية والغربية . وزاهاكل انسان صاحب حسية
حتى الانكليز شهد والبوير بالشجاعة والذمة . وقالوا ان
الجنرالهم دولارى على الهمة . فعملت باسادة . حسب العادة .

رسم . مروثق بكل اسم . تشوفوا فيه الاكلشمان تحت ارجل
البغال والثيران . والمدافع بيد البوير المنتصر . اللصيح اسمه في
اركان الدنيا شتهر . اه لو شغتم اللورد منفلن وهو مجروح .
يبكى على حاله وينوح . وحده احد ضباطه . يسليه على ما من
الهم حاطه . وامامه الجنرال دولارى صاحب المدح . وفي الجو
صبية كروجير كانه قوس قزح . والحديث اللين بين الاثنين صار
ثم بين الثلاثة دار . هكذا ايا اهل الخبرة والمعرفة . واصحاب الحكمة
المنصعة . وردلى من خصوصى بوير عندى عزيز . ومكاتب لى
بالدراهم انكليز . حديث اللورد منفلن للملازم قال - يا ملازم
الطن ان جرحى غير خطير - قال له الملازم - نحمدك يارب -
عندما قاطعه منفلن وقال له - لاحد . كان عندى الموت في
ميدان الحرب اهلون على من وجودى في ايدى العدو يا مرفى كما يجب
- قال الملازم - انا فاهم معنى كلامك لكن نجتك عال انك وقعت
في يدا مير ولوانه بوير لا تظن ان الجنرال دولارى يعاملك الا
حسب مقامك ورتبتك - فلما سمع منفلن هذا الكلام غضب
وقال - يا رجل كم انا من سيرة المقام والرتب . هو الذى يوسر
ويقلب مثل ببقى له رتب او مقام وتقول لى لك نجت . من اين جاني
النجت ببقى هو النجت عسى لما ينجنى . بقى ككلاث سنين وانا اقاتل
هو لاء الشياطين البوير . اللى ما فرحت لى يوم مثل الجدها ن بعتر
تسرق لى الا دائما مكسور وعلى كل حال كنت كاتم الدم على القبح الحرقى
وتملكى فيا د نفسى اما اليوم اهوانت شايف حال اللى ما ببقى لى ذكره
قل عبدا سير كما بعبك . يارب ما ذا عملت حتى استحق ذا كلمة
قل لى يا ملازم بالصدق اعطيتك الامان اى ذنب جنيتته . انت
تصرفنى اصلا وفصلا اما انا عسكري مخلص صادق والحرب
اللى . . . قاطعه الملازم فى الكلام وقال له - يا جنرال الحرب
هلا تعرف ان الحرب التى جارتها كلها ظلم وعدوان ؟ هل هذه حرب
للدفاع عن الوطن او لصد عدو عن اهل - لا - ولكن الغرض
الوحيد من هذه الحرب المشؤمة ما هو الا الطمع وزوال العين

فيما هو في ايدي الغير . مالنا و مال البوير . لا ما يصح الا لازم
نقطع دابرهم ونستولي على سواطهم لتبقى لنا معادتهم لكن
اراهم انهم هم الذين استولوا علينا وليس نحن الذين استولينا
عليهم . وابن صاحب الكون ؟ هي الدنيا ساوية لنا ؟ انت
بئ يا رب . شئت كيف نصر الضعيف على القوى والغليل
على الكثير ولم تغن عنا كثرنا شيئا ولا اموالنا ولا جاهنا
تا مل من فوق هذا الجبل الذي نحن على سطحه فعل الجنرال دولا
وابطاله وكيف هزقوا جيوشنا ودقوا ابطالنا دق الكعينة
في الهون يعني لم يبق من عساكرنا الا كبشة وهذه الكبشة
الباقية نسفها الاريح انظر كيف حال جنودنا المضراغ الا باسل
صرع تحت ارجل الدواب تذبل عليهم اما هم اننا وزادنا وكفشنا
وامتعنا فقد راحوا في علم كان كما السليخ الليل من النهار استولى
على جميع ذلك العدو . يعني البوير . الاسارى ما عليهم خوف انما
الخوف على ملبوسهم البوير يشلحهم من ثيابهم لكن ليس من ثيابهم كلها
لا . يجلون لهم القيص ولوانه راقى هذه عادة البوير يا ميلورد
فقال تنفن يا للعار ما ذا افعل ؟ اما ترى ان هذا تو حش من البوير ؟
- قال الملازم - هل هذا بعد تو حش بجانب قطاعتنا ؟ ما فعل البوير
الا ما فيه المنفعة لهم اما نحن ما تكون منفعتنا من قتل الاسرى ؟
نهم يفعلون المنفعة ويحتبون الضرر اما نحن قد استوى عندنا
الضرر والمنفعة على ان هولاء القوم لم يفعلوا سوى الواجب
يدافعون المساكين عن اوطانهم التي وطئوها ويرومون استقلالهم
اما نحن بشر فك قل لي يا ميلورد ما شغلنا هنا وايش نريد منهم ؟
هولاء ما يمكننيون بنا لهم . لا عارضونا ولا غاروا علينا
ولا زاحمونا في اشغالنا فمن من الفريقين ينسب له التوحش
والطع هل تمثلنا ونبدقنا اسرا هولاء القوم بند في قانون
الانسانية ؟ ونفعل ذلك ولم نخش من السنة الامم التي
سلطنا بها هل نعد قتل الشيخ والنساء والاطفال مدح
نزين بها تاريخ تمدنا ومع ذلك لو لم ترخص لي في الكلام ما كنت
بشي من ذلك والمرجو من جنابك السماح ولنتعلم ان كل انكليزي
حريظ ظني ويخذ واحد وي لا ينكر من ان حربنا هذا
ظلم وعدوان وازهاق ارواح من الطرفين بدون حق
وانت في اموال يا ميلورد لا يخفك انتا نقدنا الى الان ما ينور
عن مائتي الف نسمة ومن الجنيهاات مائتي مليون كما مستغنيين
عن هذا كله ولو فرضنا فرض الغراب باننا نملك معادنا
البوير هل نرى فيها ما يغني ما صرفناه قد رنا انتا نجد الاموال
هل نجد الارواح ؟ خليغي يا ميلورد ساكنا . كان فيما نقد مر
للا انكليز افكار صائبة لكن الان البابين انها كبرت فخرت وخرمت

نذابيرهم - قال مدفن والدموع تسيل على خده - كلامك
يا ملازم كله حكم تستحق ما رثنا به الشعوب بالسنتها
الحداد وحقد من ظلمناهم وسلطنا امتعهم - ثم قال -
سكنة . الجنرال دولا ري قادم علينا - فاجابه الملازم وقال
له - انظر حالة مجيئه علينا بغاية الادب والاحترام وبريطة
بيده تبنى بامارته - قال اللورد مدفن في سره - واقضيته
- وقال الجنرال دولا ري وهو يسلم سيفه - تفصل يا حشر
الجنرال ها هو سيغني . قتالكم معنا بالحق ولذلك دأبنا
منهزني علينا لخذ سيفي - فاشار الجنرال دولا ري بيده
علامة على عدم قبوله منه وقال له - لانهم لذلك والبق
سيفك معك ولك مني تحلية السبيل والحرية النامة والعنق
البويري لكن اوصيك يا لورد بان لا تسعمل هذا السيف الا
في دفاع عن وطن او صد غائر حينئذ تعلم الان بانك لست
باسير فقط تحتاج الى الراحة حتى تعطب جراحاتك ثم اوسلك
الى العرضي الانكليزي وانت مكرم ومنز ولا باس عليك بصيحتك
خسة صباط من اركان حربى واملى ان لا يغدر بهم الجنرال
كتشنيير كعادته - عندها اندهش اللورد مدفن من مروءة
الجنرال دولا ري وقال له بغاية التواضع - اني لست اهلا
لهذا الكرم والاحسان وعلو الهمة التي انجلتني وجبرت انكارى
وهولاء الافعال مطابقون لما اعطيت من الشجاعة وتحقق الحقيقة
الناس في اعتبارهم لكم واحترامهم لنا وارجوان تكون كسرتنا هذه
سببا في حسم هذه الحرب المشؤمة وتوطيد السلم بيننا وبينكم
وننسى ما قاسينا فيها - فامتن الجنرال دولا ري على قوله ثم قال
- ارى شيئا غريبا كان توس قرح البوير خط في الافق - فقال
الملازم للورد مدفن - اما انظر كان صورة كروجير رئيس جمهوريته
الترنسمال رسمت على صفحات السحاب - قال اللورد مدفن -
عسى ان تكون هذه الروية بشرى وخير وينتج منها انتهاء الحرب
وسلب السلم - فقال اللورد والملازم امين (ايونظارهم)
عجائب الحرب

عثرنا على مقالة جلييلة تحت هذا العنوان بجريدة الافكار الاسلامية
العثمانية السياسية فاقطفنا منها هذه الجملة الوجيزة وهي
ان المعجزات التي ابداهها البوير في حروبهم الجارية ليس بغريب
لماها ما كان يفعله عنزة وغيره من شجعان العرب الذين دونهم
التاريخ القصص الضخمة والحكايات المدهشة . وكل هذا برهان
كاف على ان الليالي جهلى تلدن العجائب والغرائب وان الحرب سجال
بين المتحاربين ولعل الانكليز يكونون قد شعروا بتأنيهم مستقبليهم
ويعودون الى رشدهم وصوابهم ويمسكون تلك الحرب التي دمرتهم

Lord Methuen. — J'admire votre magnanimité, dont je suis indigne. Votre cœur généreux et votre âme noble sont à la hauteur de votre héroïsme. La liberté que vous me donnez va augmenter le mépris des nations pour nous et leur estime pour vous. Puissent notre sanglante défaite et votre éclatante victoire amener la paix et nous faire oublier les grands malheurs dont cette guerre est la cause!

Le Général Dalarey. — Amen! Que vois-je? L'arc-en-ciel boër apparaît à l'horizon.

L'Officier (à Lord Methuen). — Regardez, général, regardez! C'est merveilleux! Les nuages représentent au ciel la silhouette du Président Krüger.

Lord Methuen. — Puisse cette apparition être signe de paix!

ABOU NADDARA.

Noces d'argent du "Journal d'Abou-Naddara".

A mon ami J. Munier.

Pends-toi, brave Munier, la fête littéraire
Donnée à ton ami, Cheikh Abou Naddara,
Pour ses noces d'argent, touchant anniversaire,
Eut un succès superbe, et tu n'étais pas là!

ABOU NADDARA.

... Et je n'étais pas là!... Vos paroles vibrantes,
Je n'ai pu les entendre. Aux coupes enivrantes,
Pleines d'un doux nectar, mes lèvres n'ont pas bu;
La fête était superbe, et mes yeux n'ont rien vu!
Les voiles du lointain me cachaient ton sourire,
Ma main n'a pu presser la tienne, c'est tout dire...
Mais mon cœur était là battant avec vos cœurs;
Mon âme frémissante errait parmi les fleurs
Que t'offrait l'amitié. Le meilleur de moi-même
Était avec vous tous, puisque l'ami que j'aime
Était là. Comme une ombre attachée à tes pas,
Mon cœur te suit partout et ne te quitte pas.
Dis-moi, quand tes amis, présents à cette fête,
Célébraient en beaux vers ta gloire de poète,
Dis, n'as-tu pas senti quelque chose passer
Sur ton front de penseur, comme un souffle léger,
Un suave zéphir aux ailes embaumées
T'apportant le parfum des rives bien aimées
Où tu rêvais jadis, où tu reçus le jour,
Que ta Muse en exil chante avec tant d'amour?
Pour tes noces d'argent, l'Égypte tout entière
Acclamait, elle aussi, l'enfant dont elle est fière.
Ton vieux Nil, dont les bords se déroulaient plus beaux,
En ce jour glorieux faisait chanter ses eaux.
Et le Sphinx accroupi devant les Pyramides
Eut un éclair joyeux sous ses paupières vides.
Oui, nous avons pris part au festin solennel;
Nos âmes t'ont porté le salut fraternel;
L'âme de tes amis, comme l'âme des choses
Étaient autour de toi, martyr des nobles causes.
C'est ainsi qu'invisible et pourtant bien présent,
J'assistais de tout cœur à tes noces d'argent.

Le Caire, le 3 mars 1902.

J. MUNIER.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(8me ET 9me DEPUIS JANVIER 1902).

Nous avons publié plus haut le compte-rendu que nos confrères français ont bien voulu faire de la conférence que le Cheikh a faite à l'Institution Graillet, à Monthéry. Quant à son discours, il l'a prononcé le 29 mars au banquet que l'Athénée de France a donné en l'honneur de l'entente cordiale qui unit les deux grandes Puissances française et italienne.

Dans son discours, Abou Naddara a parlé des Italiens et des Français résidant dans l'Empire Ottoman, de la grande bonté dont ils sont l'objet de la part du Gouvernement Impérial et de l'amitié sincère qu'ont pour eux les fidèles sujets de l'Auguste Commandeur des Croyants. Il a exprimé sa joie pour l'insigne honneur que ses confrères, MM. Raqueni, Vibert, Buet et Penso ont eu d'être reçus par S. M. le Roi Victor-Emmanuel III, qui daigna leur accorder un accueil gracieux et les décora de Ses ordres Royaux. Le Cheikh a terminé ce discours par ce toast en vers :

C'est depuis quarante et cinq ans
Que je souhaite l'alliance
De l'Italie et de la France,
Pour le bonheur de leurs enfants.

Et voilà mes vœux exaucés!
Les deux nations sont unies
Dans leurs pays et colonies,
Et leur accord a grand succès.

Leur bon Roi, leur cher Président
Les rendent fortes et prospères;
A leur santé levons nos verres
Et buvons en les acclamant!

Vivan! Vivan France e Italia
Col lor popoll felici!
Alla lor salute, il calice
Leviam Metl, o cari amici!

Et maintenant voici les vers par lesquels Abou Naddara a commencé sa conférence à l'Institution Graillet.

Graillet me met sur la sellette
Et me dit : « Abou Naddara,
On vous demande une causerie,
Parlez; on vous applaudira.

Vous savez que votre langage
Oriental plaît aux Français.
Commencez donc, bon Cheikh; courage,
Vous aurez beaucoup de succès.

Parsemez votre belle prose
De vos vers simples et touchants;
Parfumez votre speech de rose,
Et d'amour parfumez vos chants.

Célébrez notre chère France,
Oh! règnent la vertu, l'honneur,
Et dites-nous ce qu'on en pense
Chez vous, parmi les gens de cœur.

Aux bords du Nil et du Bosphore,
Aime-t-on les Français toujours?
Dites-nous ça, je vous implore,
Dans votre intéressant discours.

Parlez-nous de votre patrie
Qu'hélas! nous entendons gémir,
Et nous, de votre causerie,
Garderons un doux souvenir.

A M. Henri BRISSON

ancien Président du Conseil des Ministres.

Le Cheikh Abou Naddara a terminé par les vers suivants sa lettre à cet éminent homme d'Etat par laquelle il le remerciait de l'éloge qu'il a bien voulu faire de lui dans son discours à la fête de la Société « La Sportive » qu'il a présidée.

Je voudrais, honoré Brisson,
Vous faire entendre une chanson;
Mais ma lyre n'a plus de son;
Elle est en deuil sur ma patrie.

L'Égypte, où les fils d'Albion
Sèment la désolation;
Je pleure sur ma nation;
En vain, au secours, elle crie.

L'Europe a pour nous du mépris.
Elle se moque des hauts cris
Des opprimés et des proscrits,
L'amie elle est de l'Angleterre.

L'Europe se repentira,
Car victime elle aussi sera,
Croyez-en Abou Naddara.
L'Europe a tort de laisser faire.

Mais les Français, amis de cœur,
Les Croyants et leur Commandeur
Chasseront cet envahisseur
Des pays d'Asie et d'Afrique.

Je vous promets que ce jour-là
Le Soudanais et le Fellah
Feront des vœux au grand Allah
Pour la France et sa République.

ABOU NADDARA.

Ce que la civilisation doit à l'Égypte.

Le mois dernier, lors de la belle fête où les membres de l'Athénée vous témoignaient toute leur reconnaissance pour la chaude sympathie dont vous avez toujours fait preuve envers leur Société, je crus remarquer, au milieu de la joie bien naturelle que vous causaient toutes ces marques d'affection, une certaine mélancolie, et je n'eus pas de peine à deviner les causes de cette peine secrète. C'est que vous vous souvenez de votre cher pays, dont vous fûtes exilé, il y a plus de vingt ans pour avoir plaidé trop chaleureusement sa cause. Parlons donc aujourd'hui du noble passé de votre patrie, ô Abou Naddara, car c'est sans doute le vrai moyen de vous être agréable...

Et d'ailleurs quelle contrée fut plus digne de l'attention de l'historien et des méditations du philosophe? quoi de plus étrange que cette Égypte placée pour ainsi dire sur la côte de l'Arabie, cette grande terre desséchée et comme incendiée par un soleil implacable, qui n'y laisse croître qu'une bien chétive végétation, et bornée d'autre part par cet immense désert d'aspect si grandiose, mais si lugubre, auquel on donne le nom de Sahara, et qui serait stérile comme les sables arides qui l'entourent de tous côtés, si elle n'était pas arrosée par le Nil, un des plus grands fleuves de la terre, dont l'origine mystérieuse a longtemps préoccupé les géographes et qui, échappé des lacs africains de la région équatoriale, vastes comme des mers, quitte bientôt l'hémisphère austral pour se diriger vers la Méditerranée où il finira par se perdre après avoir créé ce delta dont la fertilité prodigieuse est connue de tous. Le long de ce grand cours d'eau s'étend de chaque côté une bande de verdure dont la largeur ne dépasse pas quinze kilomètres dans la haute Égypte et trente kilomètres dans la moyenne Égypte. Ce n'est que dans la basse Égypte, c'est-à-dire dans le Delta, que l'étendue du sol cultivable est vraiment considérable; plus au sud, il n'existe plus qu'une étroite vallée, très longue il est vrai, puisque de l'embouchure du Nil à la cataracte de Hycane, elle mesure plus de huit cents kilomètres. C'est sur ces quelque vingt mille kilomètres que vivent des millions de paysans, grâce aux inondations fertilisantes du Nil, qui remplace ici les pluies dans une région dont le ciel est toujours serain. Mais ces particularités géographiques et météorologiques ne sont rien à côté des merveilles que son histoire nous révèle. C'est en Égypte, semble-t-il, que l'homme a pour la première fois élaboré une civilisation digne de ce nom. C'est là que furent créées l'agriculture, l'architecture, la peinture, la sculpture, les mathématiques, que l'organisation sociale propre aux grandes monarchies succéda à l'anarchie primitive des petites tribus isolées, ennemies impuissantes. C'est là aussi que la pensée religieuse commença à s'élaborer, et si le culte populaire est encore manifestement empreint d'un fétichisme grossier, il ne semble pas en être de même de certaines doctrines secrètes confiées aux seuls initiés dans les parties les plus secrètes des temples... Un panthéisme éclairé, peut-être même une sorte de déisme, commencent à y être enseignés.

Et c'est en Égypte, d'autre part, que se fit la grande découverte de l'écriture, qui a donné à la pensée humaine une puissance et un essor si prodigieux. D'abord hiéroglyphique, puis syllabique et enfin alphabétique, elle a fourni à l'écriture phénicienne et à la grecque ses éléments principaux.

Des monuments grandioses couvrent encore de tous côtés son sol et racontent la gloire de ses Pharaons dont quelques-uns, tels que Sésostris, soumièrent une grande partie de l'Asie à leur joug. Moins éphémères furent leurs conquêtes dans le centre de cette Afrique mystérieuse. Ils pénétrèrent plus loin que la Nubie, dans les contrées équatoriales, et les peintures des temples nous montrent la procession de captifs nègres et les animaux étranges, tels que girafes, éléphants, lions, panthères, rhinocéros, hippopotames, qu'ils ramenaient comme butin. C'étaient, à un certain sens, de grands explorateurs de ce continent noir longtemps si mystérieux, où nous suivons depuis peu de temps leurs traces. Et que de travail encore dans l'art de l'ameublement, de la poterie, de la verrerie, de la métallurgie, de la bijouterie. Il ne faut pas oublier non plus que l'antique Égypte avait une jurisprudence très raffinée et le plus souvent très humaine, et une littérature non sans mérite dont nous commençons de peine à retrouver les vénérables restes (poème héroïque de Pentaur sur Sésostris, poésies légères, poésies lyriques, etc.). Or, ce qui étonne, c'est que les temps des premières dynasties, qui remontent, d'après les dernières recherches, à plus de 4.000 ans avant Jésus-Christ, se faisaient déjà remarquer par la plupart des progrès que nous venons d'énumérer. A quel passé prodigieusement lointain remontent donc ceux-ci?

Mais les peuples les plus favorisés du sort ont leur période de déclin. Après avoir excité l'admiration de la Grèce, dont elle fut en partie l'éducatrice, l'Égypte fut conquise par les Perses, et, enfin, par Alexandre, ce conquérant prodigieux, qui poussa jusqu'aux bords de l'Indus le cours de ses conquêtes. C'est ce grand homme qui fonda Alexandrie, dont il avait compris d'un coup d'œil la splendide situation, placée à l'embouchure des trois continents. Son œuvre fut continuée, à la dissolution de son empire, par un de ses plus brillants lieutenants, Ptolémée Hégide, ainsi que par ses descendants.

(A suivre.)

Dr TENNERY,
84, rue de Turenne.

LETTRE DE CONSTANTINOPLE

Constantinople, le 20 mars 1902.

On est très frappé des marques d'estime particulière et de véritable sympathie que S. M. I. le Sultan prodigue à l'Ambassadeur de France et à Mme Constans. Les grands talents, le caractère loyal et franc, la haute compétence du représentant de la France lui ont assuré de la part de l'Empereur des Ottomans une confiance que n'a pu amoindrir une passagère et superficielle divergence. S. E. M. Constans a prouvé assez de fois qu'il savait être un ami sincère de la Turquie en même temps qu'un serviteur dévoué de son pays ; sa rondeur et son affabilité prêtent un charme irrésistible à ses relations, et on sent combien ces qualités sont appréciées en voyant la prédilection véritable dont il est ostensiblement l'objet et qui s'affirme en toute occasion.

S. M. I. le Sultan vient de donner un dîner suivi d'une soirée de gala en l'honneur de M. et Mme Constans. Aucun autre membre du corps diplomatique n'avait été invité au dîner. A la représentation théâtrale qui a eu lieu dans la soirée, le Souverain avait fait asseoir Mme Constans à sa droite et l'Ambassadeur de France à sa gauche.

S. E. M. Constans est resté près de six heures au Palais Impérial. On assure que la conversation a été particulièrement cordiale. On en a eu la preuve, du reste, par un résultat qui s'est immédiatement manifesté.

En effet, l'Ambassadeur de France a présenté une requête en faveur des sœurs de charité françaises qui dirigent un asile d'aliénés à Férikeul. Leur hôpital était séparé de la route par une bande de terrain qui appartenait au Ministère de la Liste civile Impériale ; jusqu'à présent, il leur avait été impossible d'acquiescer ce terrain à n'importe quel prix.

Non seulement, à la demande de M. Constans, S. M. I. le Sultan a aussitôt donné le terrain, mais le Souverain a voulu même se charger de le faire enclore à ses frais par des murs couronnés de grilles. Dès le lendemain, l'architecte du Palais, Yanco Bey, est venu se mettre à la disposition de l'Ambassadeur pour commencer les travaux immédiatement.

On voit que nous ne nous étions pas trompé en disant que l'amitié de la France et de la Turquie était insoluble ; il n'en peut être autrement quand la France est représentée par un homme comme S. E. M. Constans.

Le progrès de l'instruction dans les pays Ottomans.

Tel a été le sujet de la conférence que notre confrère égyptien, le Cheikh Abou Naddara, a donnée à la brillante matinée littéraire et musicale des élèves de l'Institution Graillet, à Montlhéry, le 9 mars.

L'auditoire était select et nombreux. Nous y avons remarqué la municipalité et les notabilités de la ville. Le Cheikh ne manquait pas de muses pour lui inspirer des vers charmants, puisque beaucoup de jolies femmes se trouvaient dans l'assistance.

Le conférencier a parlé d'abord de notre littérature en Orient et des belles traductions de nos classiques en arabe, en turc et en persan.

Des écoles françaises de Turquie, d'Égypte et de Syrie, a dit Abou Naddara, sortent des milliers d'élèves chaque année, connaissant à fond la langue de Victor Hugo et l'histoire de la France qu'ils appellent : « *Eddawle al-Habib* », la puissance amie. Ces écoles civiles et religieuses, ainsi que celles de l'alliance française et de l'alliance israélite font beaucoup plus pour l'influence française en Orient que toutes les mitrailleuses du monde.

Le Cheikh a ensuite fait l'éloge des écoles impériales ottomanes qui développent l'instruction non seulement à Constantinople et dans les grandes villes de l'empire, mais dans les petites villes et dans les campagnes.

En parlant des collèges et des écoles de la capitale turque qu'il a visités par ordre de l'auguste souverain, dont il est annuellement l'hôte personnel, Abou Naddara a dit :

« Dans aucune capitale du monde civilisé on trouve, comme aux écoles impériales ottomanes, des jeunes étudiants parlant couramment quatre langues : 1re leur langue maternelle, l'arabe, l'albanais, le kurde, l'arménien ou le grec ; 2e le turc, 3e le français ; 4e l'anglais, l'allemand ou le russe. L'instruction féminine est aussi encouragée par S. M. I. le Sultan, et les écoles de jeunes filles que j'ai visitées m'ont étonné. On m'a joué au piano la marche Hamidié et on m'a récité des morceaux choisis en prose et en vers des éminents écrivains et poètes français. Que ceux qui veulent s'assurer des sympathies ottomanes pour tout ce qui est français visitent la Turquie, l'Égypte et la Syrie. »

Toutes nos félicitations au Cheikh Abou Naddara, l'éloquent conférencier franco-ottoman.

(Le Public.)

Ce gracieux article du *Public*, grand journal parisien, a été reproduit par nos grands confrères, *Le Soir*, *La Nation*, etc., etc. Les journaux arabes, turcs et persans, aussi aimables que les français pour le Cheikh, ont consacré de beaux articles à cette conférence et à l'Institution Graillet, d'où sortent tant de braves étudiants qui font honneur à cet estimable établissement d'enseignement.

MAGNANIMITÉ BOER

Lord Methuen (à son officier d'ordonnance). — Ma blessure n'est donc pas mortelle.

L'Officier. — Non, mon général ; elle n'est même pas grave, Dieu merci.

Lord Methuen. — Goddem ! Ne dites pas Dieu merci. J'aurais préféré mourir sur le champ de bataille que tomber vivant dans les mains de l'ennemi.

L'Officier. — Je vous comprends ; mais heureusement pour nous, nous avons affaire à un gentleman, quoique Boër. Le général Delaroy vous traitera avec tous les égards dus à votre rang.

Lord Methuen (colère). — Homme. Ne me parlez pas de mon rang. Je ne suis plus rien. Je suis vaincu ; je suis prisonnier. Voilà plus de trente mois que je me bats contre ces satanés Boërs sans remporter le moindre succès. Pourtant, j'étais toujours libre ; aujourd'hui, je suis esclave. (Levant les yeux au ciel) En quoi t'ai-je offensé, ô Dieu des armées, pour me punir si sévèrement ? (À son officier d'ordonnance) Dites-le moi, vous. Parlez, parlez, je vous le permets. Quel péché ai-je commis ? Je suis un soldat loyal, et la guerre que je fais est...

L'Officier. — La guerre que nous faisons est criminelle, mon général. Est-ce pour défendre notre patrie que nous nous battons ? Non. Cette guerre inique et scélérate n'a d'autre but que la convoitise. Nous voulons exterminer les Boërs pour nous emparer de leur pays et posséder leurs mines d'or. Mais Dieu est juste. Il fait triompher le faible sur le fort. Du haut de cette colline, vous pouvez, Milord, contempler la sanglante défaite que le général Delaroy et ses braves nous ont infligée. Que reste-t-il de nos troupes ? Le vent du désert les a emportées. Regardez ; regardez ! Que voyez-vous ? De valeureux soldats écrasés par les

chariots et étouffés sous les pieds des bœufs et des mulets. Nos canons, nos munitions de guerre et nos bagages sont dans les mains de l'ennemi. Les 250 prisonniers et les 400 fuyards, qui seront fatiguement atteints par les héros de Delaroy, nous reviendront en chemise ; les vainqueurs les dépouilleront de leurs habits.

Lord Methuen. — Shocking ! Les guerriers boërs sont des sauvages.

L'Officier. — C'est nous qui le sommes. Nous mettons à mort les prisonniers qui se battent pour leur indépendance. Nous n'avons aucune pitié des vieillards, des femmes et des enfants, dont nous brûlons les fermes et volons les biens. Votre Seigneurie m'a permis de parler franchement : eh bien, j'ai dit tout ce que je pense de cette guerre néfaste qui nous fit perdre plus de deux cent mille hommes, plus de deux cents millions de livres sterling et tout notre prestige. Voilà tout ce que nous avons gagné en nous battant pour le compte de Chamberlain, Cecil Rhodes and Co.

Lord Methuen (les larmes aux yeux). — Vous avez raison, mon ami. Oui, nous méritons la haine de tous les peuples dont nous envahissons les pays pour nous enrichir de leurs dépouilles. Chut, voilà le général Delaroy qui vient vers nous.

L'Officier. — Voyez avec quel respect il s'approche de votre Seigneurie. Il a son chapeau à la main. *He is a perfect gentleman!*

Lord Methuen. — Quelle honte ! mon Dieu ! Quelle honte ! (À Delaroy, qui s'incline et salue) Voici mon épée, général. Vous vous battez pour une juste cause ; voici pourquoi le Seigneur vous a accordé la victoire.

Le Général Delaroy. — Gardez votre épée, général, mais ne l'employez plus que pour défendre votre patrie contre ceux qui menaçaient votre indépendance. Vous n'êtes pas prisonnier, et aussitôt que votre blessure sera cicatrisée, je vous serai accompagner au camp anglais.

السنة السادسة والعشرون

جريدة حرة شرقية

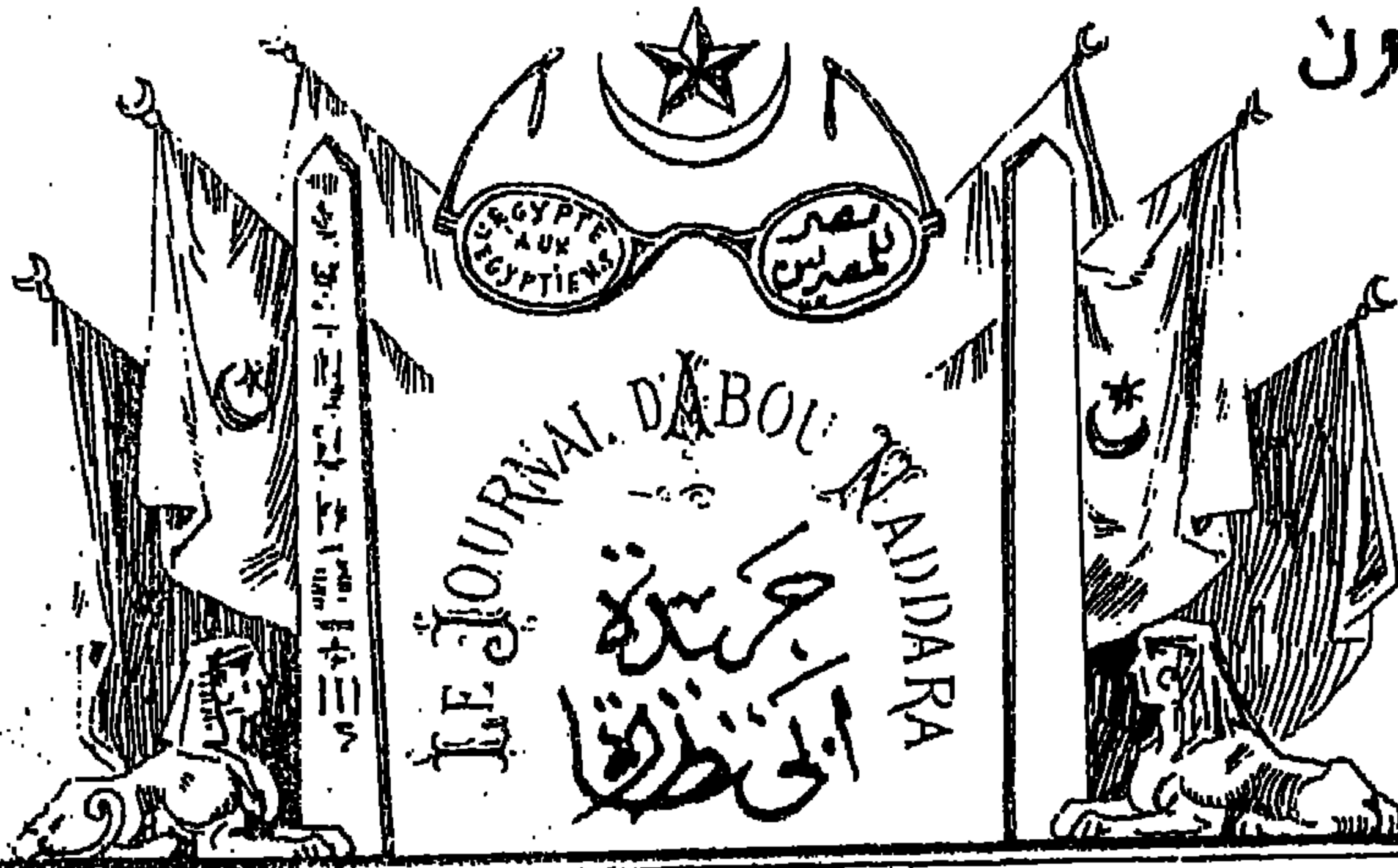
مديرها ومحررها الاول

الشيخ ج. سانوا بونظارة

المصري

القاطن بباريس

في شارع ريشة نمق ٤٤

قيمة الاشتراك
في جريدة ابونظارة
والنودر والمنصف وعلواها
عن سنة واحدة
فرانك ٤٦

النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحواله تجارية

عدد ٤ باريس في شهر صفر الخير سنة ١٢٩٤

قال الاحرار خراب الديك

لا حاجة بذكر اسمه . ولا بوصف قبائحه وكسبه يكفي انه
بين الناس مشهور بانته شرب . شراب الوسكى واكل الخنازير
مخبشه عند الخاص والعام معلوم . وغدره بالبرى مفهوم
ليس عن التدبير هامل . لكنه عن طرق الرشاد خامل . هو
الجنرال كتششير الذى ابتاد الشرق عرفوه . واهل مصر لسوء
حظهم شافوه . عمره ما نزل للحرب ميدان . الا واكل عصديته
وشرب من كؤوس الخسران . ولذلك تراه كلما بدا القتال
يقف من بعيد على مسافة عشرة اميال ينظر في الطول والعرض
خوفا من ان تصيبه كلة تطيره بين السماء والارض .
وحينما تنكسر عساكره تلفاه حلالا . يشمع القلعة وفي الشمس
يقعد بفلى . هكذا فعله في كل حرب واوان . والباين عليه
انه كان في صباه من رعاة الجديان . اما له شجاعة وبراعة
في قتل الشيوخ والنساء والاطفال في كل ساعة . برصه
شجاع من الابطال الاملعة . في هنب الحرب وسلب الامعة .
كلما يقدر عليه يفعلها يا اهل الحبرة . ان ما قدر على العدو
يقتل رصنه مواشى وخيل ويتركه في حومة الميدان عبرة .
كله حرب ما راي نفسه تلى مغلوبا وفي حيرة . لائلوموه
خلوه يشفى غليله وان كان لا يرى حرمة ويقول وهو محرق
في الزرع ليس بعد حرق الزرع حيرة . كله يا جدها حرب .
وان كان هو وجيشه يشبعون من اكل الضرب . كلامى
هذا ما فيه مبالغة ولا انا على جيشه عينته . انما شهد
بذلك كل جنسه وعينته . صحيح ان حكومة الانكليز كلها

غدارة وغيبة . لكن شعوبها ناس يزنون اوتارا الانسانية
احرارهم لاموا نواب حكومتهم . وسخطوا على احراف
مشيئتهم . ونشروا في جرائدهم الحرة العال . تقرير الجنرال
دولارى لكر وجر رئيس الترستفال . لعلمهم بموجوعا عن
فعل القبايح . وترسيل النساء النوائح . اما دعيتكم ابونظارة
يا اولادى . حينما اطلعت على هذا التقرير جرت دموعى
كسيل الوادى . وقلت في نفسي الغيلان اكلين الناس لهم شبة
اما كتششير اللئيم ما انا شائف له رجعه ابن الفرعة . لكن
عند ما يموت يلقي له جورة في جهنم على الذمة . يشروه فيها
ويمزقوا له ذى الرمة . ويعملوا من لحمه طاجن لابليس واولاده
لانه رفيقه وللمشققا قاده . دعنا يا قارى الساعة من
كتششير وابليس . واسمع تقرير الجنرال دولارى لرئيسه
بطل البوير صاحب الدرجة الجليلة . وما فيه من اتبيان
عن قطاعة الانكليز الوحشية . وترى فيه يا حضرة القارى
ما سمعته من صحة اخبارى . قطعت من جملة ازهار الكوت
ها رسومات عقلية . يجير الناظر من اوصافها العقلية .
قد حوى التقرير من المعاني الرفيع . ومن المباني البديع . ترى
فيها ما ذكره الجنرال دولارى . لكر وجر رئيس الترستفال المشهور
بندبهره . اما ما نقلناه من تقرير هذا البطل الحمام . هاهو
يا كرام بالتمام . لكن اسمحو الى قبل تلخيص ما حواه هذا التقرير .
ان اوضح لكم رسوما الى بساهل التفسير . وهي اربعة
رسوم متتابعة . مرقومه ومروقة ببديع الالوان .
بالصفيحة الرابعة . فالرسم الاول الذى على اليسار صورت
فيه مواشى وخيل البوير . التى يعثرها في طريقه اللورد كتششير

هكذا يكرام انتقامه . لما يشد شوه اخضامه . كل
هذا موضح في التقرير والرسم . وكما هو بالكيفية والكسم .
والرسم الذي على اليمين . قلع نزع البوير المظلومين . والرسم
الثالث الذي تحت الاول على الشمال . صورت فيه نساء واولاد
عساكر الترشفال . الذين اوقعهم سوطهم بيد ككتشنيير
الجود . فجعلهم ترسا يجمعهم ما عنده من الجنود . لان البوير
اذا راوا نساءهم واطفالهم ذرا للجيش الانكليزي لا يجمعون عليه
بالقتال . حذر امن قتل الاهل وضرر العيال . والرسم الرابع
يرى فيه بالصريح . معاملة اللورد ككتشنيير بالمجاريح .
وهجوم عساكره على العربات التي تحملهم الى المدن والقرى
وكسرها . وقتل من فيها فخرقها . هذا يأسادة هو تفسير
الاربع رسومات ثم نرجع الى ما كنا بصدد من تقرير الجنرال
دولاري الصنديد . لرئيس الترشفال كروجر صاحب
العقل السديد . هذا ولما كان ذلك التقرير خالي من السبع
وكلامه سادة . فخذ بنا حذوه وصرفنا القواني يأسادة
تلخيص ما عرناه من قول الجنرال دولاري

واسفاه قد اصبحت بلاد الترشفال بعد غزها وبها ثلها
وشروها بلا وقع يزعق فيها اليوم والغراب خربه لم يرها سوى
اثارات كانت فيما تقدم ديار شاهقه وكاس فائمه
ومدارس بارقه لخلها شوم اقدام الانكليز فغاروا عليها
بقنابلهم الدنيا ميئية فصارت اكوا هذا اما الديار التي
مروا بها بدون حلول فقد اثار اثارها بالكلية بل اخراج اهلها منها
حنيا عرايا جوعا في حالة برثي اليها والمواشي لم يري ولا حيا لا
لان ما لم يتبر للانكليز ايقاده منها الى محطاتهم بيد قوه برسته
برصاصهم ورشاشاتهم الجهنمية قصدا بعدد انتفاع البوير
به هذا ما كان من جهة البقر والغنم والخيول اما ما كان من امر
المزارع فاذا كانت احدى في النبو سلطوا عليها رعاة المواشي
واذا كانت في حالة الحصاد اطلقوا فيها النار . اما معاملتهم
بالنساء والاختيارية والاطفال من في غاية العظامة وتدل
على توحشهم وفي مبادي هذه الحرب للسؤمه ما كايلا ركه

البوير خلفه من العيال بالديار كان الانكليز يرسلونه
الى محطاته المقيم بها وينهبون ما بالمساكن من الامتعة
ثم يحرقونها ولما علموا بان البوير اتخذوا الحفظ عيالهم
خيا ما ومحطات قلبوا الموضوع وصاروا يجمعون نساء
البوير واولادهم ويشحطونهم خلفهم نهارا ويجعلونهم
دواعي اصرهم ليلا حتى يوافقوا امن وامان لعلمهم بان البوير
لا يطلق النار على اهلهم ولم تحص كية ما قتل جوعا وبندقة
من النساء والاولاد الترشفالية في هذه الحرب الذميمة
وفعل الانكليز ذلك عيظا منهم لشقاء صدورهم من الم
القلب . واعجب من ذلك ان زوجة الجنرال دولاري
كاتب هذا التقرير قد ارضها اللورد منتفن بترك دارها
والثقل عن جميع ما تملكه واليوم صار لها عام تمام حائرة
باولادها الستة من بلد الى اخرى وكذلك فعل مع ولده
وقد بلغت من العرسة وثمانين سنة احرمها ممالك
من الاطيان والمواشي حتى حرق دارها

فهذه فاعل اللورد منتفن احد رؤساء قواد الجيوش الانكليزية
بالترشفال مع زوجة الجنرال دولاري وامه واولاده
اما الجنرال المذكور فقد رايتهم وعلمت حضرات القراء ما فعله
مع اللورد منتفن وكيف خلى سبيله ولم يعاقبه بكلمة واحدة
فضلا عن معاقبته مع انه كان اسير تحت يده ذليلا محقرا
وانتم عليه بسيفه واوصله الى عراضيه مكرما معظما
يحفظه بعض الضباط البويرية فانظروا فعل الكرام من
اللئام واحكموا يا اهل العقول في هذا الامر الغير مجهول
ولنرجع الى ما كنا فيه من تلخيص تعريب تقرير الجنرال
دولاري — قال — اما معاملة الانكليز بالمجرحا
فلم يسمع بمثلهما في تواريخ البربر الذين بلغوا النهاية
والغاية في التوحش بهم هو لاء الانكليز على عربات الخيل
ويترلون بما فيها الغناء ثم يطيرونها بالمداغ فتري
الان المجاريح حينها يحسون بقدم الانكليز يتركون العرا
ويلحقون باهلهم ولوان جراحهم عضلا (ابونظاره)

بحمد الحضرة السلطانية وتقدم الدولة العلية
 اخبار دار السعادة . عال المال يا سادة . مخزن المالية
 مليانة . بالجنهات التركيه الزانة . ولست من سلك حديد
 الاناضول الملاح . رايح يدخل منها مليون جنيه ارياح .
 ربايزيد خير بيت المال . لان عليه سراج الاحوال . وزرى
 اليوم جميع الدول الغريبة . صلاتهم مع دولتنا مرضيه .
 وصحت في اوربا اعظم الجرائل . تثني على سلطاننا الجليل
 ونقول ان امير المؤمنين . ماله فكر الا في صلاح العثمانيين
 مضاروا في عهده متمدين بكا في الامم . وكل ذا بفضل
 على المسم . وكلما اكمل في المحافل العلية . في شان المدارس
 الشاهانية . وفي براعة اللامذه صبيان وبنات .
 ومهارتهم في المعارف واللغات . واصف لهم شجاعة
 جنود آل عثمان . وبزوزهم كالاسود في حومة الميدان .
 كل السامعين بنسطوا من اقوالى . ويدعوا بالفر للخليفة
 الاعظم وبالفخر للباب العالي . اما حب انباء مصر في مولانا
 السلطان . يعجز عن وصفه اعظم لسان . ما احلى مقالهم
 الفريدة . وقتما ادهم الحميدة . التي بين يديها الجرائد
 المصرية . مدح في الذات المقدسة الشاهانية . وارى
 هنا من المناسب لشرايات وردت لي منذ ستة شهور
 اتفقت لها شاب مصرى بين الشعراء مشهور . ترك مصر
 ساخطا على المستربول . وها هو اليوم ساكن مع اهل بلاده
 في اسلامبول . يظهر لنا من ابياتنا اللطيفة . شدة حبه
 وصداقة اخلاصه في مولانا الخليفة . فنشكره على ذلك
 بالمزيد . لان قوله سديد وفعله حميد . ويحق له يقول
 بان اعدائنا . صبح آماننا في الخلو من محالب اعدائنا .
 انما المرجو من مكارم هذا الشاعر اللطيف . لانه اذا
 تفصل علينا بارسال حمل رجل ظريف . ان لا يبالغ في مدحنا
 كما فعل في الايات الآتى ذكرها . لان جميع فعلنا نحو مصر
 واجب علينا لسلطانها وخدمتها واهلها . بقى سلك
 يا قارى اذ انك . واسمع الايات دى انت واخوانك (ابونظر)

دار السعادة الاستانة
 يا رب تنصر مولانا
 مصر وطنى يا استاذ
 وبس مين لي مثله ملاذ
 تقيش لنا يا ابونظراره
 ولك جرائد مشهوره
 سنين عديدة والاخلاص
 وكلما يظهر خباص
 يارب اشوف اخضر واحد
 حكيم شريف عالم ما جد
 رب الادب ابونظراره
 ولجيز جتهم عاره
 يارب تملك ديك الناس
 حتى نشوف اعظم سواس
 وتكشخ تخرج بره
 وهذا قول ابونظراره
 وبعدها اشكر سلطان
 يارب تغفر يا رحمن
 وقد كتبت في موضوع غير هذا اذكره تحت القبول وعدمه
 اولجئ المراسلة الودية
 شوع بوع يا امه زور
 ودى ويت يصيح منصور
 نخرج الناس في الطالم
 وبلتى الى عمل عالم
 وينكشف حالهم بالين
 ويتبدل دختهم شين
 اغطسوا انكسروا يا امه
 حرب البوير جاكم حكه
 عروس القوامم والبلدان
 ملك وفي الدنيا سلطان
 وجيت اقدم له الطاعة
 في الامة عدله كالساعة
 نخلص ونعبل ملا وطان
 ننشر حقيقة بالبرهان
 وصفك وجرنا لك خفة
 يشهد والى بالغة
 للوطن يرجع ثالى
 بليغ ويكي بمكانى
 صاحب الفكر العالى
 وينعتق وطنى العالى
 المحرق جنوب افرقياس
 انكرا في شوقه ولوقه
 ومصر قل للمصريين
 وصح قوله بعد سنين
 يعيش وسيف نصره لامع
 لكل قاريها وسامع
 ينكسر وسطك خالص
 وكشش عرقان لا يمس
 الله بغي وزاده الطغيان
 حين السياسة اللورد جنان
 والربله ماتقاوى الطيار
 ويطلعوا منها بمصار
 في الشراه زى النار
 لبس رجالكم ثوب العار
 محمد فاضل
 المصرى

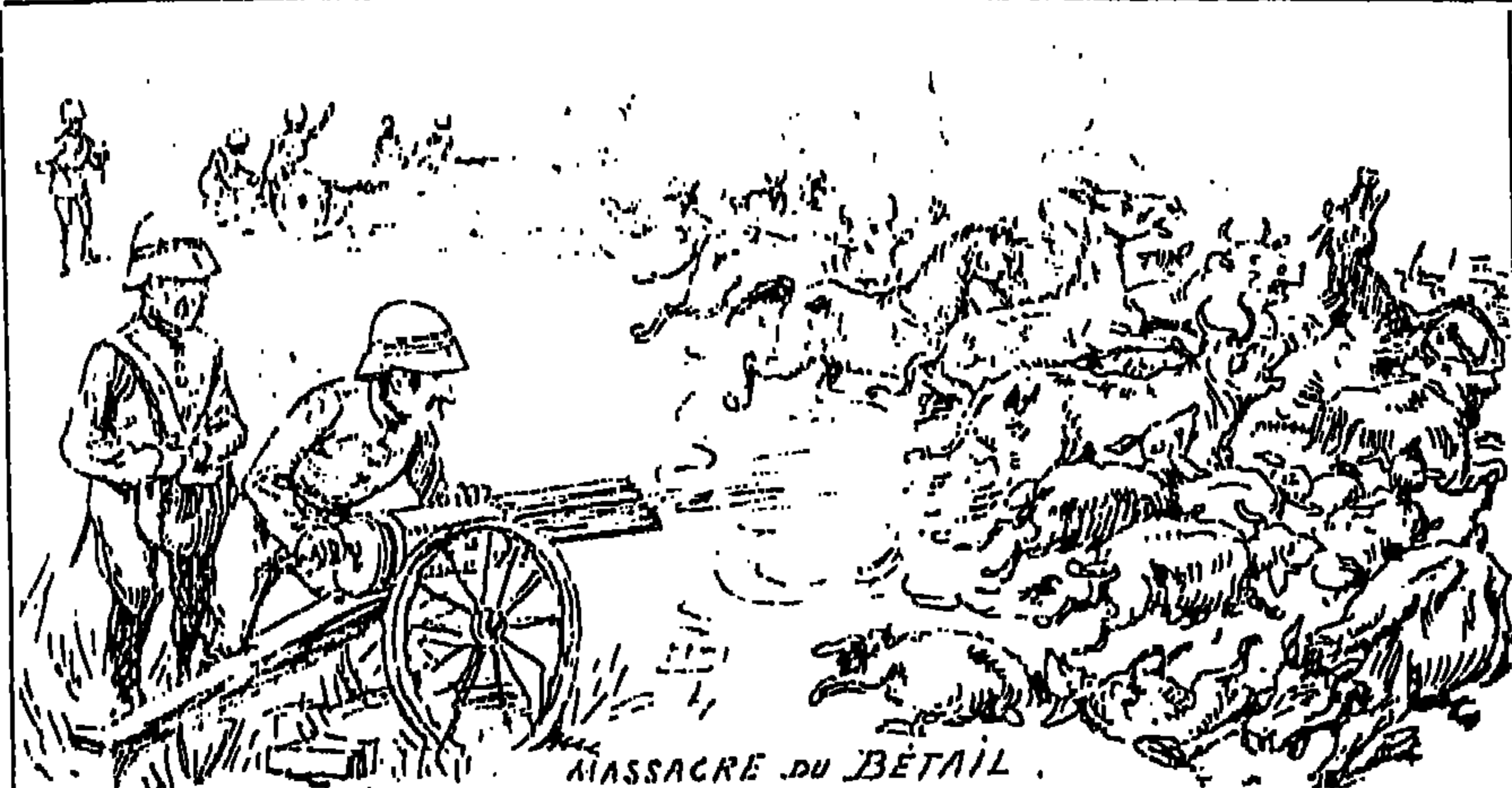

NOUVELLES DE TURQUIE

L'abondance des articles arabes du présent numéro ne nous permet pas de publier la belle lettre que nous recevons de Constantinople. Nous lui empruntons les passages suivants qui réjouiront nos lecteurs :

Le Gouvernement Impérial Ottoman est en train de négocier avec la Compagnie des chemins de fer d'Anatolie, un arrangement qui pourra donner à la Porte un bénéfice net d'un million de livres (25 millions de francs).

La bande de trente Macédoniens, qui avait réussi à passer la frontière bulgare, a été repoussée avec pertes par les troupes Impériales.

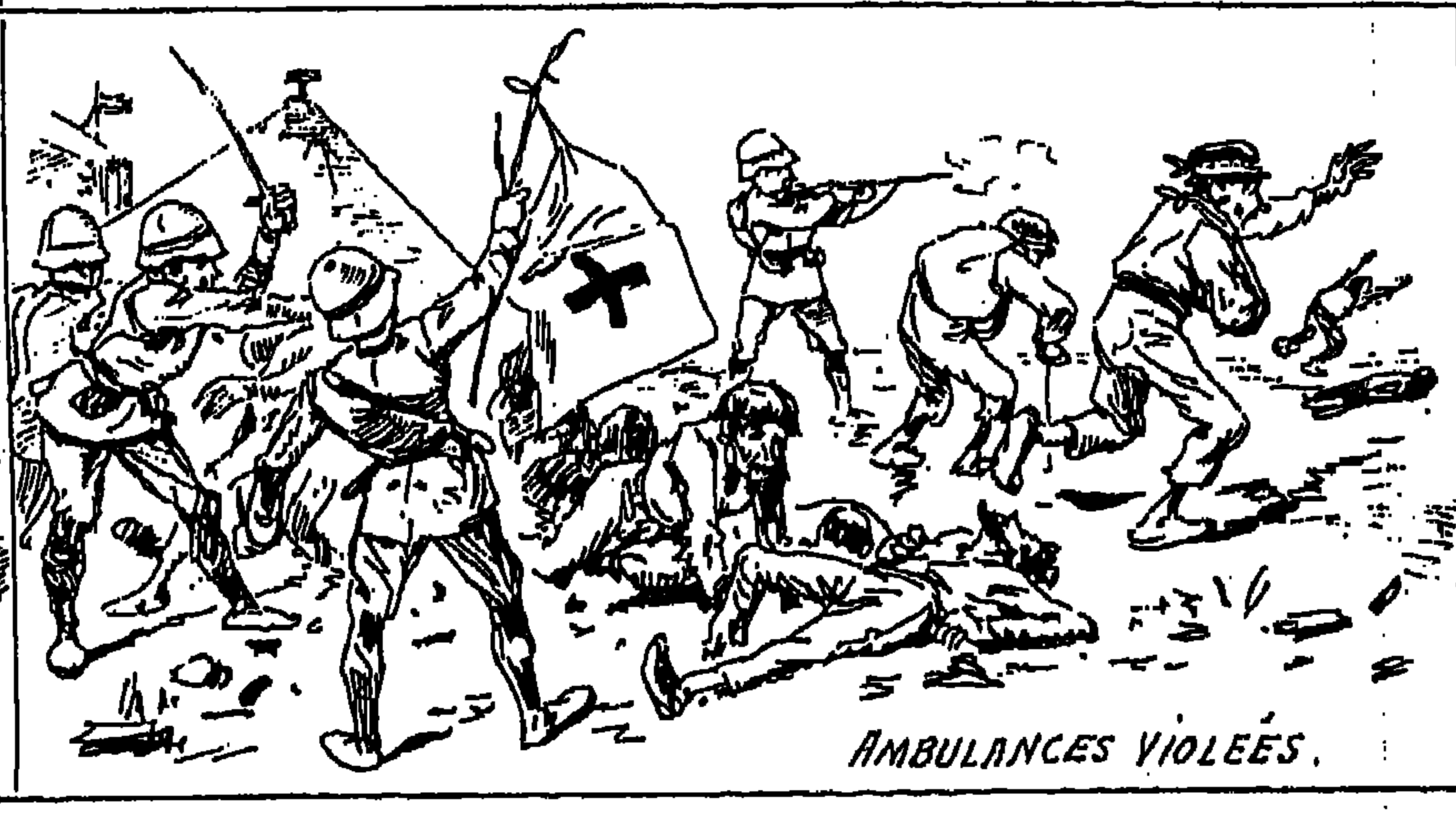
MASSACRE DU BÉTAIL.

DESTRUCTION DES RÉCOLTES.

LES PRISONNIÈRES SERVANT DE REMPART.

AMBULANCES VIOLEES.

بيان هذه الرسومات بمقاله (قتال الاحرار خراب الديار)

LES RUINES CAUSÉES PAR LA BARBARIE ANGLAISE DANS LE SUD DE L'AFRIQUE

Le rapport officiel du général J.-H. de la Rey, le vainqueur de lord Methuen, au Président Krüger, nous a touché jusqu'aux larmes. Les troupes britanniques ont donc surpassé en sauvagerie les hordes les plus barbares. La lecture navrante du rapport, que ce brave général adresse au vénérable Président de la République Sud-Africaine, nous a inspiré les dessins ci-dessus. Donnons la parole au général de la Rey. Il dit :

LES RUINES

I. Notre pays est en ruines. On ne rencontre plus que les murs des habitations, sauf là où la dynamite a fait son œuvre. La destruction n'a épargné personne. Les propriétés des neutres, comme celles des burghers tués à la guerre, ainsi que celles des prisonniers aujourd'hui déportés dans les îles anglaises, ainsi que celles des veuves et des orphelins — tout cela est détruit.

Les églises, les presbytères, les écoles, ont eu le même sort. Dans ma région, les villages de Wolmaranstad, de Bloemhof, de Schweizer-Renne et de Hartbeesfontein, dans lesquels l'ennemi ne s'est pas installé, ont été brûlés de fond en comble.

Même situation dans l'Etat libre d'Orange et dans les districts orientaux de la République Sud-Africaine, où se trouve le général Botha.

II. Tout notre bétail a disparu. Là où on n'a pu les emmener, on a réuni les animaux par milliers et on les a massacrés à coups de fusil, à coups de sabre, à coups de couteau. Quant aux jeunes chevaux, on les chasse dans des kraals où on les tue en masse à coups de feu ; là où ils paissent en liberté, on pointe sur eux des canons Maxim et on les abat.

III. Depuis que les semailles ont eu lieu, les récoltes ont été détruites et dévorées encore en herbe, par le bétail. En outre, là où les plantations promettent déjà, des détachements anglais se transportent d'un endroit à l'autre et envoient des soldats et des Cafres, par centaines, qui vont, armés de faux, couper, arracher et détruire. Là où les récoltes sont déjà faites, les mêmes détachements les livrent aux flammes.

LES FEMMES ET LES ENFANTS

IV. Le traitement infligé aux femmes et aux enfants, ces pauvres êtres sans défense, constitue certainement la plus sombre des nombreuses pages sombres de cette lamentable guerre. Au début, nos femmes habitant les villages étaient arrêtées par centaines et envoyées aux divers commandos. Quand nous eûmes partout installé des camps où elles trouvaient un abri avec leurs enfants, l'ennemi a changé sa tactique. Il a alors retenu les

femmes arrêtées et, quand tout était brûlé dans les lieux d'habitation, il les installait sur des trolleys et les forçait de suivre ainsi les troupes anglaises dans leurs déplacements ; la nuit on les plaçait autour des campements pour se protéger d'une attaque de notre part. Ayant remarqué cette manière d'opérer, les prisonnières ont commencé à prendre la fuite. Elles ont été alors poursuivies par l'ennemi qui n'hésita pas à tirer sur elles des coups de mitraille aussi bien que des coups de fusil. Parfois, les fugitives ont été reprises, et alors tout leur avoir a été livré aux flammes. Ensuite, on les a concentrées dans des camps. Les femmes qui occupaient des habitations à elles, dans les villages, sont aujourd'hui déportées sur d'autres points et logées sous des tentes. Et pourtant, de ces camps de femmes, nous recevons invariablement, par centaines, des messages pleins de résignation et se terminant par ces mots : « Ne vous préoccupez pas de nous, mais continuez à combattre pour votre pays ».

Nombre de femmes ont péri sous les balles, et d'autres de privations. Ma femme même a dû quitter, sur l'ordre de lord Methuen, sa maison, en abandonnant tout son avoir. Voici douze mois pleins qu'elle erre à l'aventure avec ses six enfants. Ma mère, une veuve de quatre-vingt-trois ans, qui a perdu son mari depuis neuf ans, a été arrêtée. Tout son bétail est confisqué. On a brûlé sa maison. Elle a été elle-même transportée à Klerksdorp.

LES AMBULANCES

V. Relativement à la Croix-Rouge, je dois remarquer que la situation est très pénible pour nos blessés. J'avais organisé plusieurs ambulances, mais elles n'ont pas été généralement respectées par l'ennemi, qui a emmené les blessés et tout brûlé, en enlevant les médicaments et le matériel de pansement.

Dans ces conditions, tous les blessés, quelque grave que soit leur état, doivent prendre la fuite aussitôt que l'ennemi approche. J'ai sollicité des médicaments contre paiement, mais, jusqu'à ce jour, mes demandes ont été rejetées.

Général DE LA REY.

Comme tous les amis de l'humanité, nous souhaitons ardemment la paix ; mais nous la voulons favorable à ces héros boers qui se battent depuis bientôt trois ans, comme les lions de leur désert, pour l'indépendance de leur pays. Mais que les fils intrépides de l'Afrique du Sud ouvrent bien les yeux ; ils ont affaire au gouvernement britannique qui ne tient pas ses engagements et ne remplit jamais ses promesses : son occupation de l'Egypte prouve sa déloyauté.

ABOU NADDARA.

Le Gérant : G. LEFEBVRE.

السنة الحادة عشر جريده شرقية هرية مديها الشيخ ج. سانوا بوتظارة ياليس بشارع ريشه من

النود

ومع جريدة الخنطارة «والنود» «والنفا» فرك ٢٦

قيمة الاشتراك سنوي فرك ١٥ تنفع سلفاً

عدد ٢ باريس في شهر ربيع الاول سنكته

الثلاث بليات الانكليزية

زارني البارح يا اخواني . سعادة الباشا الفلاني . من اعيان
وطنا العزيز . رجل حريتمني خلاص مصر من الانكليز . اما على
راي المثل العين بصيرة . واليد قصيرة . فبعد ما شربنا
القهوة واتخذته بسكارة . قال لي مالي اراك زعلان يا بوتظارة
فقلت له كيف ما ازعلشي يا عز الحلان . وحوادث بلادنا
اليوم اسود من الرقت والقطران . فتعهد الباشا وقال .
اه واواه مصرنا ما بقاش فيها رجال . كلهم اصبحوا الكرومر
عبيد . يتصرف فيهم كما يريد . يا هل ترى اطلعت يا سي
الشيخ اطلعت على المقالة المغندرة . التي كتبها المستر
بلونت الانكليزي في جرائد لندرة . قلت نعم اطلعت عليها
ووجدتها عال العال . وتعلمها المرة دي في الجزء الفرنسي
من الجرنال . اسكت لما قرأتها طلع الدم في راسي . وقلت
يا كيدي عليك يا مصر يا بقاسي . قال لي لاسك يا استاذ
انك تعرف ولغريد سكاون بلونت كاتب المقالة المذكورة .
قلت اعرفه حق المعرفة هو وقرينته التي بالعفة والفصله
مشهورة . قال حق المقالة التي كتبها المستر بلونت لما يراها
اللورد كرومر زرعق ويقول . جريم يا بلاد الفول . لان
كلاهما اقوى من الرصاص المحصن . يخلى اللورد كرومر ونبه طبع
ويغصن . فيقول فيها ان طاطين انكليز ارادوا يدخلوا

جنينه مخنصة بالحريم . حاشتم البواب فضر به حتى
بقي دمه حميم . وضابط ثاني قتل احد اعيان الوطنيين .
واللورد كرومر حاش المحاكم عن قضاة المذنبين . والحال
ان الامور دي بتكدر خد يونيا . ويتجسره على جورهم
في وادينا . قال الباشا احنا في لخبارك يا بحب الاوطان .
اللي تراها راي الرقت والقطران . ارجو ان تستمع الي .
يا بوتظارة يا غالي . قلت دي اخبار الحرائق الموهولة اللي
حصلت الشهر الماضي في السكة الحديد . وفي ميت عمر
وسمبلاوين والاقصر وفي جهة الصعيد . فعملت على
الموضوع ده رسم بخن القلب . نيران شايبة الى الجو
فرحان بمنظرها القفا المستربول ابن الكلب .
وعملت عليه مقالة فريساوية سميتها بالثلاث بليات
الانكليزية . قال بخيانك يا شاعر الملك مترجم الي بدون
قوافي . وان عجبني يا استاذ اقول لك عوافي . قلت على
المعين والراس . ادي تغريبها كرامة لطلنا عباس .
ليس خافيا ان ما حصل به فرعون من الضربات العشر قد
نصيب عنه عشق امة مطلومة لكن نرى ان الضربات
الثلاث التي ابتلانا بها رب العرش منذ حلول الانكليز بوادينا
وهو عشرون عاما لم يزل فتحها بالمصريين يرايد يونيا فيوما
عرق وحرق وروبا .
بحيث لا تمر سنة حتى يعياب قطرا يا حداها وفي الغالب

نتعاون الثلاث بليات علينا ونضد منافقنا واحد
ومصدق قولنا ما هو جارا السنة الحالية وهي ختام
العشرين عاما من نزول الجراد الاحمر بمصرنا . يا اقدم
سنة بهج علينا النيل ويغرق اطيابنا وهذا من اهلنا
وسنة تلهب النيران بابعادنا ومصالحنا وهذا من
فصورهم وسنة يغشى الطاعون وتنتشر الكية وهذا
هم الجالبون له من هندهم وكم اغنا لنا هذه المصائب
واقنت منا رجالا ونساء واطغالا لاعدادها يزيد حصرها
على ما تسبب الانكيز في هلاكه من عساكرنا في حروبها
الباعية فيا ترى باي ذنب استحققتي يا مصر هذا العقاب
الايم حتى سلط المولى عليك القوم الظالمين وارحوان
تكون سبيائك تدكرت بما قاميت به هذه المدة المديدة
وانت تاتي فيها من ثقل نافي العبودية على كاهلك بعد المعز
والرفاهية وتكن صبرا ولا تياسى من رحمة رب رحيم
فما هناك الا العرج والمولى بحجب الدعوات مغيث المظلوم
منقذ الضعيف من مخالف القوى وانتظري يا حبيبتنا
يا مصر العرج عن قريب واما ما جرى من هولاء الخرائق
في الشهر الماضي سواء كان قبلي او يجري وتسبب عنه
ازهاق ارواح وخراب ديار فما صدر الا من بعض الايتام
قصدا بالانتقام من الانكيز لغرق حد ظلمهم بسكان اهل
افريقية واسيا مع انه واسغاهم بضر الابا ولا الوطن
بل زيادة على ذلك تسبب عنه منفعة الانكيز لانه
لا يخفى ان املاكهم مؤمنة باصناف ما تساوى بواسطة
السيكورتاه فحينئذ يدرون لهم ضعف ما فقدوه
خلاف ما نعمتهم الانكيز من الغرضه في تخليص الحكومة
المصرية دعوى بالها لم تنقذ للتحفظ على املاك اسبياد
البر فيا معشر العرفان تاملوا في هذه المصانع وانظروا
رسم هذا العدد الذي وصله الى احد الوطنيين
لكم . ما اشبع هذا المنظر وما احزنه . رجال ونساء
واطفال فرسية للهب ومن يخرج من الموت فماله ماوى

ولا سرق غير ان المصري لم يزل قلبه رجيا واسعافه
في اجر المنافع للفقارب والاجانب مشهورا وبمساعده
وحسن لطفه ينسى المصائب مصيبتة . هذا والمستر
بول واقف ينظر هذه التقادير نظر الشامت حتى ينقل
جميع ما يسمعه ويراه الى اخوانه وابناء جنسه وامر
الانكيز معلوم فانه متى كان خارجا عن وطنه لا يكلف
خاطره بالتقاد انسان من مصيبيه بل يرمى الحمل على غيره
من وطني واجبي فادعوك يا حبيب الدعوات ان تنقذنا
من هذه الثلاث بليات الله على ما تشاء قد ير (ابو نظاره)
جلالة شاه ايران الاعظم بفرسا

حينما يظهر اسد ايران يزول غيب الغيوم الحاجبه لسم العرب
وتضي شمس المشرق ويستولي نورها بدمع بارق الاشعة ويهبط
الناس الانهار والانهال مما يرونه من راية طلعة شاهنا
المعظم ويصبحون من بشدة الفرح به مهللين برومية وجميع اعيان
اوربا بهمة ووجد سرورين بمظهر اله بن شاه ولا يخفى ان جميع
الشعوب المتمدنة بالغه كما الغله ملوكهم وزارت في اخر امه
اما انا فلا ذرة لي على تكليف ما كلفني من العرج منذ علمت بان مولاي
بلغنى طلبتي وسعدت بان اراه مرة اخرى لا شرح له شكر اتي الغلبة
على تطعانه الشاهانية واحمد المولى جل وعلا على سعادتى ببلوغ مبتدئ
واساله ان يبارك فيه ويحفظه ويؤمل بقائه لان دوام عظمته تمكث به
وهذا غاية امل منى (شاعر الملك)

ما بلغ صديقنا محمد اتمدى عبد الفلاح الشاعر المصري الشهير
قدوم جناب شاهنا بفرسا بادرا الى نظم قصيدة بدعية
تنبئ باشتهاده وسروره بقدمه وراجيا لسموه الشفاء التام
ودوام العز العام (التودد)

وحداد

حضرة الشيخ ابو نظارة شاعر الملك . كتابي اليك ايها الصديق
الاوحد والهام المرشد بمالك سبيل السداد وهادي قومه الى
طريق الرشاد وبعد فهذه بطاقة من مسترشد افكارك
ومغترف من بحار فضلك متمثلة بين يديك لتوب عنى وعن

geurs étrangers des peuples d'Afrique et d'Asie que la Grande-Bretagne opprime et exploite.

Inscusés ! Ils croient faire du mal aux Anglais. C'est aux Egyptiens qu'ils le font. La caisse des envahisseurs de l'Egypte n'est ouverte qu'aux profits. Les pertes, c'est le trésor égyptien qui est condamné à les payer.

Les propriétés anglaises dévorées par les flammes seront indemnisées, non seulement par les Assurances, mais par le Gouvernement égyptien aussi, coupable de n'avoir pas bien surveillé les fermes et les demeures des Maîtres du pays.

Regardez ! regardez ! ô mes chers lecteurs, ce dessin qu'un patriote égyptien m'envoie pour vous.

Quelle vue affreuse ! Quelle triste scène ! Hommes, femmes et enfants en proie aux flammes. Ceux qui échappent à cette mort cruelle sont sans gîte et sans pain.

Mais plein de pitié est l'âme des Egyptiens, et leur cœur est magnanime et généreux.

Ils volent au secours de leurs malheureux frères et leur font oublier leur infortune.

En attendant, John Bull, qui aime les spectacles terribles, contemple avec satisfaction les incendies qui s'offrent à ses yeux pour les décrire à ses amis.

L'Anglais, au dehors, ne risque pas ses jours précieux pour sauver un étranger. Il laisse ce soin aux indigènes et aux résidents européens des pays qu'il occupe.

Seigneur ! Quand délivreras-tu la Vallée du Nil de ces trois fléaux britanniques ?

ABOU NADDARA.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(10e, 11e et 12e DEPUIS JANVIER 1902)

Le manque de place ne nous permet de publier ici que les vers par lesquels le Cheikh a clos ses trois discours à la Société lyrique *La Mignonnette* au 25e anniversaire de la *Revue Diplomatique* et au banquet des *Uns*. D'ailleurs, nos aimables confrères parisiens, en rendant compte de ces fêtes et banquets, ont élogieusement inséré le nom d'Abou Naddara, le grand ami de la France.

Voici d'abord les vers à la *Mignonnette* :

Je te salue, ô Mignonnette,
Ravissante Société !
Sois pour aujourd'hui ma Musette ;
Inspire-moi par ta beauté.

Vis, ô Mignonnette chérie !
Pour ouvrir nos âmes, nos cœurs
Au grand amour de la patrie,
Dont nous sommes les défenseurs.

O Mignonnette bien aimée !
Crie avec tes amis ceci :
Vivent la France et son armée !
Et vive ton beau sexe aussi !

M. Creutzer, président de cette société, a informé le Cheikh que le Comité l'a nommé membre d'honneur. Abou Naddara l'a remercié.

Voici le toast que le Cheikh a porté à la fin de son discours à la gracieuse fête du jubilé de la *Revue Diplomatique* qui, pendant vingt-cinq ans, a donné à ses lecteurs, les portraits et les biographies, dignes de Plutarque, de mille trois cents hommes illustres entre Souverains, Chefs d'Etats et Ministres :

Bois, ô Cheikh Abou Naddara,
A l'Apôtre Diplomatique
Qui fut, est, et toujours sera
L'âme du monde politique !
En ce beau jour nous célébrons
Le vingt-cinquième anniversaire
De sa Revue, et nous levons
A sa prospérité le verre.

C'est Meulemans, l'homme loyal,
L'ardent ami de la justice,
Le publiciste impartial,
Dont les écrits sont mon délice.
Au nom du peuple d'Orient,
Dont il défend l'indépendance,
Je bois mon champagne en criant :
« Vive la Belgique (1) et la France ! »

Nos chers lecteurs connaissent la Société des *Uns* ; nous leur avons parlé de ses fêtes et banquets annuels, auxquels, Dieu merci, le Cheikh ne manque jamais, notre ami, M. Albert Roussseau, conseiller du Consulat général de Turquie à Paris, l'y invite toujours.

Après son discours, où il parla de son dernier voyage à Constantinople et de l'entente cordiale qui existe plus que jamais, entre les deux grandes Puissances amies, la France et la Turquie Abou, Naddara a porté ce toast joyeux à la Société des *Uns*. Les dames présentes l'ont chaleureusement applaudi :

Pourquoi votre société
S'appelle « Les Uns » pas « Les Unes » ?
Pourant sa joie et sa gaieté
Sont ces dames blondes ou brunes.
Accordez-moi l'insigne honneur
D'être des Unes le poète :
Ne font-elles pas la splendeur
Et le succès de chaque fête ?

Leurs doux et gracieux regards
Réjouissent vos cœurs, vos âmes.
Les uns sont vraiment des Veinards
D'avoir d'aussi charmantes femmes.
Oui, Mesdames, c'est votre esprit
Qui rend vos fêtes si brillantes.
Je l'ai dit et toujours écrit :
« Les Françaises sont ravissantes ».

Aux Uns, aux Unes, chers Messieurs,
Je lève avec plaisir mon verre.
Que Dieu, le Souverain des Cieux
Rende leur Union prospère !

Puisque nous gratifions nos lecteurs des nombreux quatrains de notre cher Directeur, donnons-leur le toast en sonnet bi-rimé qu'il a porté à son cher confrère et excellent ami M. Chrysaïdès, écrivain distingué et exquis poète helène. C'est chez un ancien Ministre, leur ami commun, où il espérait le voir à déjeuner, que le Cheikh a composé ce curieux toast tout en savourant le menu diplomatique :

Chrysaïdès, ami sincère,
Pour moi, vous n'êtes pas absent.
De mes yeux, étant la lumière,
Où je suis, vous êtes présent.

Me voici chez le Maître Austère,
Dont, pour vous, l'amour est croissant.
A votre santé, mon grand verre,
Je lève joyeux en disant :

A Chrysaïdès, mon confrère,
L'écrivain dont la Grèce est fière,
Au poète exquis et séduisant !

Exauce ; exauce, ô Tout puissant,
Les vœux ardents de ma prière,
Rends-le très-heureux, très prospère !

(1) Notre cher confrère et excellent ami M. Meulemans, directeur de la « *Revue Diplomatique* » est Belge.

أخواني في القيام بواجب الشكر لحضرتك على ما منحنا به من
اهدائك لنا مجموعة من جرائد غرافيكاركم التي اعربت عن محبة
الاسلام سنة حسنة خلدت لكم عبقري الذكر في صحف
النارخ وحبك في الاسلام واهله وسعيك في ربط عري
المحبة بينه وبين غيره ونشرك فضائله في اقصى الديار
امر يعجز الخاص والعام وما ذاك الا حسن النية
ولذا كرايت كثيرا قلدوك في سنتك فلم يستمروا مع
خطتك ولم يخطوا بمثل خطك ولم يبالوا ما نلت من القبول
عند امراء العالم خصوصا امراء المسلمين حتى خيلت لنا
الا عظم خلد المولى ملكه لما راك من اصل نشاءك باذلا
جميع افكارك شاغلا او قائل بالقيام على اقدم الاهتمام من
خدمة الدولة والملة مواظبا على الصداقة وحسن النية
لجانبا السلطنة السنية قولت لديه بالوضع القبول
والاقبال وصنوف الاعزاز والابحار واصرت مستأففة
من جلالتهم بزيارة دار الخلافة في كل عام اما حبك لمصر امر
مشهور بين الجمهور اذ جرائدك الزاهية الزاهرة الثمرة
قد مضى عليها نحو الستة وعشرين سنة معنونة بهذه القبا
المقدسة (مصر للمصريين) فيالها من عبارة اسفرت
بامور اولي ان خطتك لا تفتقر عن المدفوعة والذب عنها وهي
وطنك وثاني ان مالها لاهلها وهذا نظرك الصائب
لا ينجب وثالث ان مولانا الخديوي نصره المولى على اعدائه
وحرس انجاله القام حينما زرت في فرنسا اكرمك اكراما
ما قابل به احدا من امثالك لانك اول من ناد بالحرية في وادي
النبيل ولستحق ما تعطف به عليك من شاه ايران العجم
(بلقب شاعر الملك) فالمولى سبحانه وتعالى يزيد في عظم
لنستمر زعيم الشرقيين عموما والمسلمين خصوصا بالقلم
واللسان يا خطيب عثمان هذا والى مشتاق لرويتك
منتظر فرصة لزيارتك ليدوم الوداد بيننا ويزداد
(احمد النابهي خوجه بمدرسة الاسن الشرقية بباريس)
(التوردي) في العدد القابل بمهنة تعالى نهني (الاقبال)

RÉJOUISSANTES NOUVELLES

Le voyage triomphal de S. E. M. Loubot en Russie. — Les splendides fêtes du Couronnement de S. M. T. C. le Roi Alphonse XIII à Madrid. — La brillante soirée de L. E. l'Ambassadeur d'Espagne et la marquise del Muni à Paris. — L'enthousiaste accueil de S. M. I. le Schah de Perse en Italie.

Tels ont été les sujets de nos longs articles dans les feuilles orientales, dont nous sommes le correspondant parisien. Le cadre si restreint de notre journal ne nous permet pas de rendre un compte détaillé de ces heureux événements. Nous nous bornerons donc à exprimer ici la joie et le plaisir qu'ils nous ont fait éprouver.

La France, la Russie, la Perse, l'Italie et l'Espagne sont nos Puissances amies. Leurs augustes Souverains et illustre Chef d'Etat sont sympathiques à S. M. l'Empereur des Ottomans et à S. A. le Khédive d'Egypte, et leurs nationaux sont aimés sur les rives du Bosphore et sur les bords du Nil. Notre joie est donc légitime et notre plaisir est compréhensible.

Louange à Dieu, Maître de l'Univers ! Il daigna exaucer les vœux ardents et les sincères souhaits que nous fîmes pour les voyages de Son Exc. M. le Président de la République Française à Saint-Petersbourg et de S. M. I. le Schah de Perse à Rome, et Il les couronna d'éclatants succès.

L'éminent Chef d'Etat de la France, à la capitale du Tzar, et le valeureux Monarque d'Iran, à la Ville Eternelle, eurent un accueil cordial et chaleureux, et les acclamations enthousiastes des fidèles sujets de l'auguste Empereur de Russie et du sympathique Roi d'Italie retentissaient sur les rives de la Néva et du Tibre.

Que Dieu Clément et Miséricordieux fortifie les liens d'amitié qui unissent les nations d'Orient et d'Occident.

La belle soirée que L. E. l'Ambassadeur d'Espagne et la marquise del Muni ont donnée à Paris pour célébrer l'avènement au trône de leur jeune et intelligent Roi a eu un succès sans précédent. Nous avons eu le bonheur d'y assister, et l'accueil bienveillant que Leurs Excellences ont daigné nous faire nous a touché, et nous rappela le jour inoubliable dans lequel, grâce à notre noble ami S. E. M. Sagasta, l'éminent Président du Conseil des Ministres, nous eûmes l'insigne honneur d'être reçu par S. M. la Reine Marie-Christine. Nous gardons de cette audience un souvenir parfumé d'estime et d'admiration. C'était le 7 décembre 1889. Journée magnifique, brillant soleil et ciel splendide. En sortant de l'auguste présence de Sa Majesté, nous vîmes le jeune Roi, alors âgé de trois ans, et, inspiré par son gracieux aspect, nous avons dit au chambellan qui nous accompagnait : « Ce petit ange sera un grand Roi ». Notre prédiction se réalise. Que Dieu conserve et bénisse le Roi Alphonse XIII pour la joie de Son Auguste mère et pour le bonheur et la prospérité de son peuple ! Amen.

ABOU NADDARA.

La Cordialité des relations Franco-Ottomanes

Dans son remarquable article intitulé « Italie, France et Turquie » que nous avons lu avec un vif intérêt dans plusieurs grands journaux parisiens, Madame Claude Arban, la publiciste bien connue, dit ceci à propos de l'entente cordiale qui existe entre la Turquie et la France (1) :

Sans doute grâce au talent, ainsi qu'aux grands talents de notre ambassadeur, nos relations avec la Sublime-Porte, ont repris leur cours normal, c'est-à-dire qu'elles sont devenues ce qu'elles étaient, avant l'incident que l'on sait, particulièrement cordiales. M. Constans a prouvé, du reste, qu'il pouvait être un ami sincère de la Turquie en même temps que serviteur dévoué de son pays.

Mais, si ici, nous l'en félicitons, nous avons également pour devoir de constater que la tâche lui fut facilitée par S. M. I. le Sultan qui, non vindicatif, ainsi qu'on l'a représenté, vis-à-vis d'exigences financières, on pousse l'oubli jusqu'à la magnanimité.

En parlant de l'Empire Ottoman et de l'Auguste Souverain qui le civilise et le rend prospère, Madame Claude Arban dit ceci :

L'Empire Ottoman, de même qu'il y a cinq cents ans est encore aujourd'hui le foyer du mouvement panislamique et l'Islam ottoman représente une armée toujours prête, toujours mobilisable... et puissante.

La France donc, tant pour les intérêts de la civilisation que pour les siens propres, doit se montrer « l'ami sincère » de la Turquie.

S. M. I. le Sultan Ghaz y Abd-ul-Hamid Khan II, à lui-même, sur des fondations anciennes, pose la première pierre d'un nouvel édifice. A peine assis sur le trône, un de ses premiers soucis fut celui d'ordonner immédiatement d'élever et d'instruire son peuple. Il voulut que l'instruction ne fut pas exclusivement réservée aux jeunes gens, mais aussi donnée aux filles, d'où un progrès dans la condition de la femme. De nombreux établissements destinés à servir et à instruire le peuple des écoles civiles et militaires furent fondés, grâce à ses libéralités, en même temps que sous sa propre initiative. Cette question de l'instruction « pour tous » en Turquie est sans contredit, « un sa portée », l'une des plus intéressantes qui se présentent de nos jours à l'observation, puisqu'elle marque, en vérité, le « premier » échelon vers une Turquie nouvelle qui, au XXe siècle, occupera le monde, à la tête de l'Islam, formidablement développé. Cette question, je me propose d'aller prochainement l'étudier sur place, avec l'intention de communiquer à nos lecteurs le résultat de mes recherches.

Nous souhaitons à la vaillante et intelligente Madame Claude Arban un voyage couronné de succès. Nous sommes sûr et certain que nos aimables confrères de Constantinople lui feront un excellent accueil. N'est-elle pas l'ami dévouée des Ottomans et la sincère admiratrice de leur Auguste Empereur ? Oui, elle l'est, et le but de son voyage est de faire connaître par ses écrits le progrès de la nation ottomane et les efforts constants de son bien-aimé Souverain pour les rendre heureux et prospère.

ABOU NADDARA.

(1) Cet article de Madame Arban a paru dans *Le Petit Caporal*, *La Paix*, *L'Estafette*, *Le Parti National*, *Le Moniteur*, etc., etc.

LES TROIS FLÉAUX BRITANNIQUES

Les dix plaies d'Egypte n'eurent qu'une courte durée et encore avaient-elles pour but la délivrance de tout un peuple opprimé ; mais les trois fléaux britanniques, qui sévissent depuis vingt ans et augmentent sans cesse, ruinent la Vallée du Nil et désolent ses populations.

Inondations, incendies, épidémies !
Il ne se passe pas une année sans que l'Egypte soit frappée par une de ces calamités.

Il arrive souvent, hélas ! que ces trois maux l'accablent à la fois. Tel a été le triste sort de cette vingtième année de l'invasion anglaise de la Vallée du Nil.

Les flots furieux, les flammes féroces et l'implacable peste ont enlevé à la terre des Pharaons, autant d'habitants pendant ces quatre lustres de domination britannique, que les guerres infâmes de la perfide Albion lui ont massacrée de valeureux soldats.

Pauvre Egypte ! Quels graves péchés as-tu donc commis pour que Dieu juste et bon te châtie si sévèrement ?

Mais tu n'as plus de péchés, tu les as expiés en gémissant pendant vingt longues années sous le joug de la tyrannie britannique.

Tes cris de détresse sont arrivés jusqu'au trône du Très-Haut et ils ont touché de pitié pour tes enfants le cœur du Dieu Clément et Miséricordieux.

Les terribles incendies qui, le mois dernier, ont coûté la vie à tant d'innocentes créatures et ont détruit tant de belles fermes et d'habitations superbes à la Haute et à la Basse-Egypte, sont l'œuvre de ven-

المنصف

السنة الرابعة جريدة سياسية

أدبية تجارية مديرها ومحررها

الشيخ ج. سائو ابونظارة

باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قيمة الاشتراك سنوياً فرنك
ومع جريدة الحظاظرة « والتودر »
وعلاواتها فرنك سنوياً
الى المدير لطوابع بوسه او بحواله تجارية

عدد ٤ باريس في شهر ربيع الآخر سنة ١٢٨٤

الصلح

بالخطبة يا اخواني . بيني وبين العثماني . قال - هات
لنا البشارة . يا بونظارة . قلت لبشر لا رى بالخير . يا اهل
ترى بشارتك تحض البوير - قال - نعم يا بوعبد الحميد .
نضاح الانكليز مع البوير البطل الصندي . فانهى الحرب .
وانقطع الضرب . والهدوء . والصلح تم . والبوير سلم
السلح . وقامت في لندره الافراح . بنى على الى مات .
وتعزى الى على قيد الحياة . اما جنود الترستغال . صبح لهم صيت
عال . اسمهم يكتب بماء الذهب التاريخ . ويكتب اسم الانكليز
بما العيش . الانكليز ذاتهم في دار الندوى والجرايل .
شوا على البوير ثناء جميل . وشهدوا لهم بالسجاعة والشهامة
والفداوية . وعلو الهمة والجدادة والحمية - قلت -
يستحقوا المدح ده وزيادة يا عزيزي . لانهم في كل وقعة
ومقابلة انتصروا على الانكليز . والا ما كان اللورد كشتير
يلتمس الصلح من البوير - قال - ولكنهم هزموا لجيشه الجرار
وقهقروه وكركبوه . اعطاهم كل ما طلبوه . طيب وابتش
رايك في الصلح ده يا شيخ افندي - قلت - راسى تراه
في العدد ده يا جندي - قال - ها . بك ايى . لا بد انك
علمت في امر الصلح مقالة ورسم عال . ربيت بهم صفحات الجرائد
اطلعنى على الرسم ولز مسامعى بالمقالة يا مون شير . وانا
من صميم قلبى ادعوك بالخير . كيف لا وانت بالقلم
واللسان . بتعلم وتعلم وتجد الخليفة الاعظم تاج راز

آل عثمان . هابده چابوق چابوق عزيزى دوستم
سمعتى المقالة وفسرتى رسمك . وانا اشهر في الدنيا
اسمك . بقى لكفى بتفسير . رسمك الى ماله نظير
قلت - الرسم ما يجب لوش توضيح . انت تعرفه تكونك زكى
وفصح - قال - تشكر ايدرم يا استاذ بقى الاربعة
اشخاص هم فلاح مصر اللطيف والبوير البطل والارلا
العلبان ومستربول الجصاص . وعلى شهاهم الانكليز اساء
ورجال بيسكروا ويرقصوا رى الجديان . من فرحتهم
بتبطل الحرب الى طلع منه جيشهم هلكا . والى على
يمينهم دول اهل الترستغال بيضعوا الزهور على ترسب
اخوانهم الابطال - قال - ربنا رحمهم برحمة الصاوى .
رسمك محبب عا فرم يا بونظارة . بقى دى الوقتى سمعتى ياخو
افندي . كلام الفلاح والبوير والمستربول والارلا ندى
- قلت - على العيون والراس يا عثمانى . يا ابنى لجانى وصدي
اخوانى .

قال الفلاح للبوير سلا . عليك يا بوير يا بطل يا حامى قطر
الترستغال قد مضى عليك ثلاثون هلال وانت لتقاتل
وتدافع عن اوطانك كاسد الشرى لتبضع بحرية الاحرار
اعلم ايها البطل الحام ان صديقنا الشيخ ابونظارة الذى
لم يؤل جهدا منذ مبادى هذه الحرب عن مراقبة قصيتك
التخوية واشهار قد ركع عند الناس وجذب محبتهم اليك
قد كلفنى بان اهديك ترستغه المخلصه على ما رزقت من الهد
بمعد الصلح واعطرت انك برأى هذا اللورد المصرى

الذي جنيته من سباين عزيزنا عباس وهذا انشا كذلك
غيرتنا عليك وعلى قومك - فثناول البوير بيد الشكر
ورد الفلاح وقال له - لك المنة على هذه اللطافة
ايها الفلاح الصبور ولا تياس فخرج المولى اقرب ما يكون -
فنهذه الفلاح وقال ربنا يحقق قولك - عند تبسم المستر
بول وقال للفلاح - طيب وما عندك لي انا الاخر تهنته
لا تكون من قبل الى نظارة لانه يكرهني بل من عند اخوانك
المصريين الذين يحبوني - فضحك الايرلندي وقال له
- على اي شئ تستحق محبة المصريين ؟ على اغارتك على
اوطانهم او على قتلك شبانهم او على سلب اموالهم - على
ايش يا اخي ؟ فقال المستر بول - انا الذي جلبت الشقا
والعزل لادى النيل - قال له الفلاح - نعم انت الذي جلبت
لنا الشقا والمذل - فصفق الايرلندي وقال عمارم
عليك يا فلاح - الفر العزل لمصر واهاليها الملاح - فقال
البوير للفلاح - من فضلك اشرح لحضرة الشيخ اقرانا
بالشكر له على ما صنعه بخوانا من الجمائل وعلى هنته في ذكر اسمنا
في المحافل وجمع ما يتيسر لمساعدة من ارسلهم من بارلين الديا
لما ولسنا في الحرب واخبره بان جرائده التي ارسلها للقواتينا
وعساكرهم وصلت وكانت سببا جيذا في تسجيهم ومعا
العدو - قد بدب المستر بول وقال - ابو نظاره هذا
قد طلق منا قسنا ما احبه للحرب - فقال الفلاح -
لا اصل لهذا الكلام الشيخ يكره الحرب ويالف الصلح
لعله بانه اعظم النعم وحالما طنت ورنث كلمة الصلح بلنذره
قام ابو نظارة شكر المولاه على توفيقها وذكر في احدى
جرائده الاخيره انه يمتنى وقوع الصلح في الترسغال بمعنى
انه يكون على رغبة البوير - فقال البوير - فمخه المولى
امنيتته واصلح الصلح يتلالي بين ابناء وطانا بعد خراب
الديار واقفار العباد والمعشم في وجهه تعالى اننا
عنايته الالهية فتعود اليانا ثرونا كما كانت - فقاطعه
الايرلندي وقال له - كما كانت قبل هذه الحرب المنكوبة التي

تسببت فيها حكومة الانكليز لاستيلاءها على خيراتكم لكن
فصل رتي عجيب خمسة وعشرون الف بوير مددوا ما بينين
وحسين الف انكليزي سوى ما توجه من الفخر بهوار قهم
وما توجه من العار بهوارق - ييش الجنرال كستشير الحاج -
فنهذه الفلاح وقال - يا ما عساكر الانكليز مساكين انا ارثي
لحاهم لانهم مع مغالبتهم في ظلم الغير قوادهم يربوهم انهم مجاهدون
في سبيل الخير والمدن ولشرف اوطانهم تدمروا الوفا تارة
بالسيف واخرى دهسا دهسا تحت ارجل الثيران وانظركم
ادام طمعهم الى انفاق ملايين من الجنيهات وارمى عائلاتهم
لا تحصى في قاع جحار الحزن على فقد رجالهم في هذه الحرب
المشؤمة - فقال المستر بول - فصورنا من سيرة الاحرار
وفقد الاموال والمختوار واسما بكلمات السرور
والافراح لان الصلح اسانا ما فقدناه من الرجال والجن
الانكليزيه هيبنا على الحار تر مزيم الطاس والكلاس ونحلي
من الهجوم جميع الراس هناك لنسحق البعدندي والجن والوكي
والحيثاء ونغني الادوار الجديدة ونرقص ونشطح
مثل النساء والرجال الذين تروهم امامكم بالشتوار
فقال له الفلاح - كتر خيرك رح انت على كيفك اما
انا فديانتي تحرم على السكر والرقص مع نساء الغير اما يجيئ
هنا فقط هو لاهني جيدي البوير على الصلح وابشيره بان
اسمه يستمر باستمرار الدهور والاجيال متوجها
بالافتخار والتعظيم والاجلال وسيطر التاريخ على صفاته
الذهبية بين الامم اهل البراعة والهمم - ثم خرج -
فقال الايرلندي للمستر بول - وانا يجيئ هذا لافرك
جملة مغلفة في شان الصلح ذكرها جرنالنا الشهير
ايريش اندبندنت يتا ريج غرة شهر يونيو الجاري وهي
مما كانت شروط الصلح فافعال البوير قد كسبهم مجدا
وفخر على مدى الدهور والبسالة التي عاثرها مدة عامين
ونصف قدام جيوش غزيرة العدد كثيرة العدد لم يسمع
بمثلها في غابر الاعصار وبامثالهم الى ما لا مد منه قد

جلالة اعلي حضرت شملت مظفر الدين شاه الاعظم
دام علاه وبلغه المولى ما تمناه

سبحان من انشا الدهور واهلها
ويديرها بالحكم طور او الدها
ومتى تلى عصر التمدن والنجلى
اهدى لنا ملكا توشح بالعدا
نسل الاما جدد لا يزال ذكره
مذا ملىك من طريف وتالده
شلى له ولنه العدا محاسن
ان حل قطر افهوغيت ما طر
وهو الكريم متى يحل سيدة
ما البحر الامن جداول حوده
اتو حفرة المذبح والشا
ان غصت في بحر الدالى ما دحا
واقام من كيفوها وپياشر
بيكون مسعود الاولى واواخر
اهدى لنا من السياسة ابكر
ومظفر الدين جاب بها در
بين المشارق والمغارب يعطر
بايد ثم الجد قام بغياخر
ما زال مشكورا وبغره شاكر
ولذا ترى بقية ومه تشبشر
فيكفها لولم يتبع ما طر
ويقل احبانا وبحره زاخر
تجد افكارى وتل عبار
فجر عسى في علاه جا زر
محمد عبد الفتاح الازهرى

اجمال الاحوال

اخبار الشهر مسرة لخصها باوجز الاقوال
حوادث فرنسا الداخلية في غاية ونهاية من السرور
امور انتخابات مجلس نوابها ووزارتها الجديدة في غاية
الاحكام جميعها مكن من له الغيرة والمحبة للادولطان
اما اخبارها الخارجية فمكذره لما حدث بمدينة
سان پير الكائنة بمستعمراتها الامريكانية من المصائب
من فقد ارواح شتى واموال وخراب ديار لا تحصى مما
بوتعه جبل سيليه من الاحجار الجهنمية والميران السعيرة
ومن بادرباسعاف هولاء المنحويين مولانا السلطان غفر
فانه ارسل مبلغا فائعا الى الحكومة الفرنسية وية هذا الشا
وقد اسر شاجدا زيارة سفير ايطاليا جلالة الخليفة الاعظم
وتبليغه سلام ملكه وتاكيد محبته وما قيل من عايات
دولته بالنسبة للرئيس الغرب فلاصل له وشرقتا ملكة
اسبانيا مكتوب تشكر على زيناها بتويج ولدها الجليل

خلعوا الغيرهم مثلا لاتبه الا زمان وكلما قدم ازداد بهجة
وفخرا ولم تكن شيب ذلك اعداهم مع انشيازهم عليهم واليوم قد
انقضت حقائق احوال الانكليز وظهر للناس خبثهم وعدم انسانيتهم
وضعفهم في مقام الحرب و... فقطاعه المستر
بول في الكلام وقال له - كوديم يوبلادى قول وفسنا من جريدتك
الجملة ومن كلامها البايخ الصلح نمر على كل حال وجلالة ملكها
ادوار المعظم الذى سيمير انرا طور ارغما عن انك وانك
الجري الاهل الذى نقشت تلك الجملة الباردة سيجرى تويجه
بالسرور والافراح النائية من ابطال الحرب وعقد الصلح
- وبعد التفت الى البوير وقال له - لا تنفع الخرافات هذا
الايرلاندى الخاين لانه من رعاية ملكها وبلاده من ضمن اقطارنا
البريطانية دعه يبيع كالكب واتبعنى الى التجارة الغربية
وانا منتظر فيها - ثم خرج وهو يصيح ويقول - العز العز
لا تكثره العجيمة ملكة البر والبحر والظفر لا تراها اذ وار
السابع - ولما بعد المستر بول سأل الايرلاندى البوير وقال له
- يا هل ترى يا اخى انت راى تبعة - عندها نزلت دموع
البوير على خدوده وقال - لا يا سيدى قلبى ما هو فاضى
للجمعة وشرب المدام خلنى اروح مع اولاد بلادى اودى
ما وجب على من لازم الاخوة من زيارة ترب الابطال الذين
قتلوا في سبيل الحرية والدفاع عن الاوطان والدعاهم
بالرحمة وانزعى قلوبهم هذا الورد الجميل الذى هادى به
صادقنا الشيخ ابو نظاره - ثم تهذا سفا على مصر واهلها
- فحن قلب الايرلاندى لهذا الكلام وقال له - لا تناسف
يا اخ ولا تياش من الاستقلال لان اهل مصر والنسفال
وايرلانده ما ما توابل باقون على قيد الحياة وربنا القادر على
كل شئ يقوى عزهم ويشيد ساعدهم حتى يزيحوا عنهم ثايف
استعباد الانكليز لهم لا نقطع العشم فاني ارى علامات
فجر الفرج قد لاحت - فقمة البوير الى صدره ورفع
طرفه الى السماء وقال امين وانصرف كل منهما الى حال
سبيله (ابو نظاره)

CONTENU DE NOTRE TEXTE ARABE

La conclusion de la paix anglo-boër, la satisfaction générale, la grande joie en Angleterre et dans le sud de l'Afrique, l'éloge des soldats boërs et de leurs chefs au Parlement et dans les journaux anglais. — Explication du dessin ci-dessous et sa légende arabe. — La France nos félicitations pour ses élections législatives et son nouveau ministère. — La terrible catastrophe de la Martinique, la douloureuse impression qu'elle fit dans le monde entier, empressement du Ministère des Colonies pour l'envoi des secours et le don généreux de S. M. I. le Sultan pour les sinistrés. — L'Italie ses relations amicales avec l'Empire Ottoman,

son ambassadeur au palais de Yildiz, l'assurance que son gouvernement n'a aucune vue sur la Tripolitaine, la haute bienveillance de l'Auguste Calife de l'Islam pour le digne représentant de S. M. le Roi Victor-Emmanuel et le Grand Cordon qu'il lui a conféré. — L'Espagne, les belles fêtes du couronnement de S. M. T. C. le Roi Alphonse XIII et la gracieuse lettre que l'aimable M. Aguilar, secrétaire de la Reine Douairière nous a adressée pour nous remercier, au nom de Sa Majesté, pour nos félicitations et notre article élogieux. — La Perse, l'arrivée de S. M. I. le Schah en France et l'ode magnifique que notre confrère, Mohammed Effendy Abd el Fattah, dédié à l'Auguste Souverain d'Iram.

ABOU NADDARA.

LA PAIX

Le Fellah. — Salut, brave Boër, intrépide défenseur du Transvaal qui, depuis trente lunes, te bats comme le lion de ton désert pour la liberté de ta patrie bien aimée. Le vénérable Cheikh Abou Naddara qui, depuis le commencement de la guerre, plaide ta sainte cause, célèbre ta valeur et t'attire les vives sympathies de l'Orient et de l'Occident, me charge de te présenter ses sincères félicitations pour la conclusion de la paix et t'offrir de sa part ce bouquet de roses nilotiques parfumées d'amour, d'estime et d'admiration pour toi et les chefs valeureux. *Il lui offre le bouquet.*

Le Boër. — Merci, aimable Fellah, vaillant agriculteur d'Egypte, qui attends patiemment l'heure de la délivrance : puisse-t-elle bientôt sonner.

Le Fellah (soulignant). — Que Dieu réalise ton souhait !

John Bull (au Fellah). — Et tu ne dis rien à moi non pas de la part d'Abou Naddara qui me déteste, mais au nom de tes frères d'Egypte qui m'aiment.

L'Irlandais (riant aux éclats). — Pourquoi t'aimeraient-ils ? Est-ce pour avoir envahi leur pays, massacré leurs frères et semé partout la ruine et la désolation ?

John Bull. — J'ai fait le bonheur et la prospérité de la vallée du Nil.

Le Fellah. — Tu as fait son malheur et son adversité.

L'Irlandais (applaudissant). — All right ! Vive l'Egypte !

Le Boër (au Fellah). — Veuille exprimer notre reconnaissance au Cheikh pour tout ce qu'il a fait pour nous. Les feuilles françaises nous ont appris qu'il a organisé des soirées et fait des conférences en notre faveur. Le produit de ces fêtes a été donné à des jeunes français qui vinrent se battre pour notre indépendance. Dis à Abou Naddara que ses journaux parvenaient régulièrement à nos chefs qui les distribuaient dans leurs commandos ; car ses écrits nous encourageaient à la résistance.

John Bull. — Goddenn ! Il aime la guerre.

Le Fellah. — Il la déteste. Il aime la paix qui est la bénédiction céleste que Dieu accorde à ses élus ; la paix qui est le meilleur souhait du fidèle croyant à son prochain. A peine cette parole divine, douce et affectueuse fut-elle prononcée à Prétorie que le Cheikh la salua avec joie. Depuis de longs mois il la souhaitait ; mais ainsi qu'il l'a dit dans son journal du mois de mai, il la voulait favorable aux Républiques sud-africaines et honorable pour leurs indomptables guerriers.

Le Boër. — Dieu exauce ses vœux et nous voyons aujourd'hui la paix briller dans toute sa splendeur dans notre pays en ruine et parmi ses habitants réduits à la misère. Mais Dieu est Clément et Miséricordieux. Il nous ouvrira les portes de sa divine Providence et nous reverrons bientôt notre patrie aussi heureuse et prospère qu'elle l'était avant cette guerre. ....

L'Irlandais (l'interrompant). — Cette guerre inique et scélérates que le gouvernement anglais a provoquée pour s'emparer du Transvaal. Mais Dieu est juste ! Les vingt-cinq mille Boërs ont infligé aux deux cent cinquante mille guerriers de la perfide Albion des défaites sanglantes qui ont couronné de gloire l'étendard Boër et couvert de honte et de mépris la drapeau anglais.

Le Fellah. — Pauvres soldats anglais ! Je les plains sincèrement. Ils

se battaient valeureusement pour une cause infâme que leurs généraux leur faisaient croire juste et honorable. Ils sont tombés par milliers sous les balles infatigables des héros boërs et sous les pieds de leurs bœufs belliqueux. Cette guerre de convoitise a coûté à l'Angleterre des millions et des millions de guinées et a plongé dans le deuil des milliers et des milliers de familles britanniques.

John Bull. — Ne parlons pas de douleur, mais de joie. La paix nous fait oublier nos morts et notre argent perdu. Allons au bar, ô mes amis, où le gin, le cherry, le brandy et le whisky nous attendent. Nous en boirons en chantant nos hymnes nationaux ; puis nous irons danser joyeusement comme les hommes et les femmes que vous voyez dans les rues de Londres.

Le Fellah. — Merci, John Bull. Ma religion me défend de me saouler et de danser avec les femmes des autres. Je ne suis venu que pour féliciter mon ami le Boër de la paix conclue et pour lui dire que son nom ceint de gloire, passera à la postérité, et l'Histoire l'inscrira en lettres d'or dans les annales des nations héroïques et magnanimes. *Il sort.*

L'Irlandais. — Et moi, je suis venu pour te faire entendre, ô John Bull, ce que l'« Irish Independent » notre journal nationaliste de Dublin du 1er juin, dit à propos de la paix. *Il lit :* « Quelles que soient les conditions de paix, les actions des Boërs les ont couverts de gloire à tout jamais. L'héroïsme de la lutte qu'ils ont soutenue pendant plus de deux années contre des forces d'une écrasante supériorité numérique est sans exemple dans les annales de l'humanité. »

En cédant à l'inévitable, ils ont laissé au monde entier un exemple auquel le temps ne pourra que donner une sanction plus éclatante encore. Il n'en est pas de même des vainqueurs.

Etant donné que ces derniers ont provoqué la guerre, qu'ils en ont marqué le cours par des infamies qui sont à l'heure actuelle reconnues, que leur infériorité au point de vue militaire vis-à-vis des fermiers des deux Républiques a été clairement démontrée et qu'ils n'ont triomphé, finalement, que grâce au nombre, l'exploit des Anglais dans l'Afrique du sud apparaîtra dans l'histoire comme le triomphe le plus honteux et le moins glorieux qui ait jamais été enregistré, si nous faisons exception de la soi-disant conquête de l'Irlande. »

John Bull (à l'Irlandais). — Je me moque de ce que dit ton imbécile de journaliste. La paix est conclue et le couronnement de notre Roi, qui devient Empereur, sera célébré dans la joie que la cessation des hostilités nous fait éprouver. *(Au Boër) :* Je t'attends au bar voisin. *(Il sort en criant) :* Vive l'Angleterre ! Vive l'Empereur Edouard !

L'Irlandais (au Boër). — Vas-tu le suivre ?

Le Boër (s'essuyant une larme). — Non, mon ami, je n'ai pas le cœur à la joie. Je vais joindre mes compatriotes qui se dirigent vers le cimetière. Là, en priant Dieu pour le repos des âmes de nos martyrs, je déposerai sur leurs tombes les roses du Cheikh Abou Naddara, notre ami sincère. Pauvre Egypte !

L'Irlandais. — L'Egypte, les Républiques sud-africaines et l'Irlande ne sont pas mortes ; elles vivent encore. Dieu fortifiera le bras de leurs enfants et le joug anglais qui les accable sera brisé plus tôt qu'on le pense. *(Il sort.)*

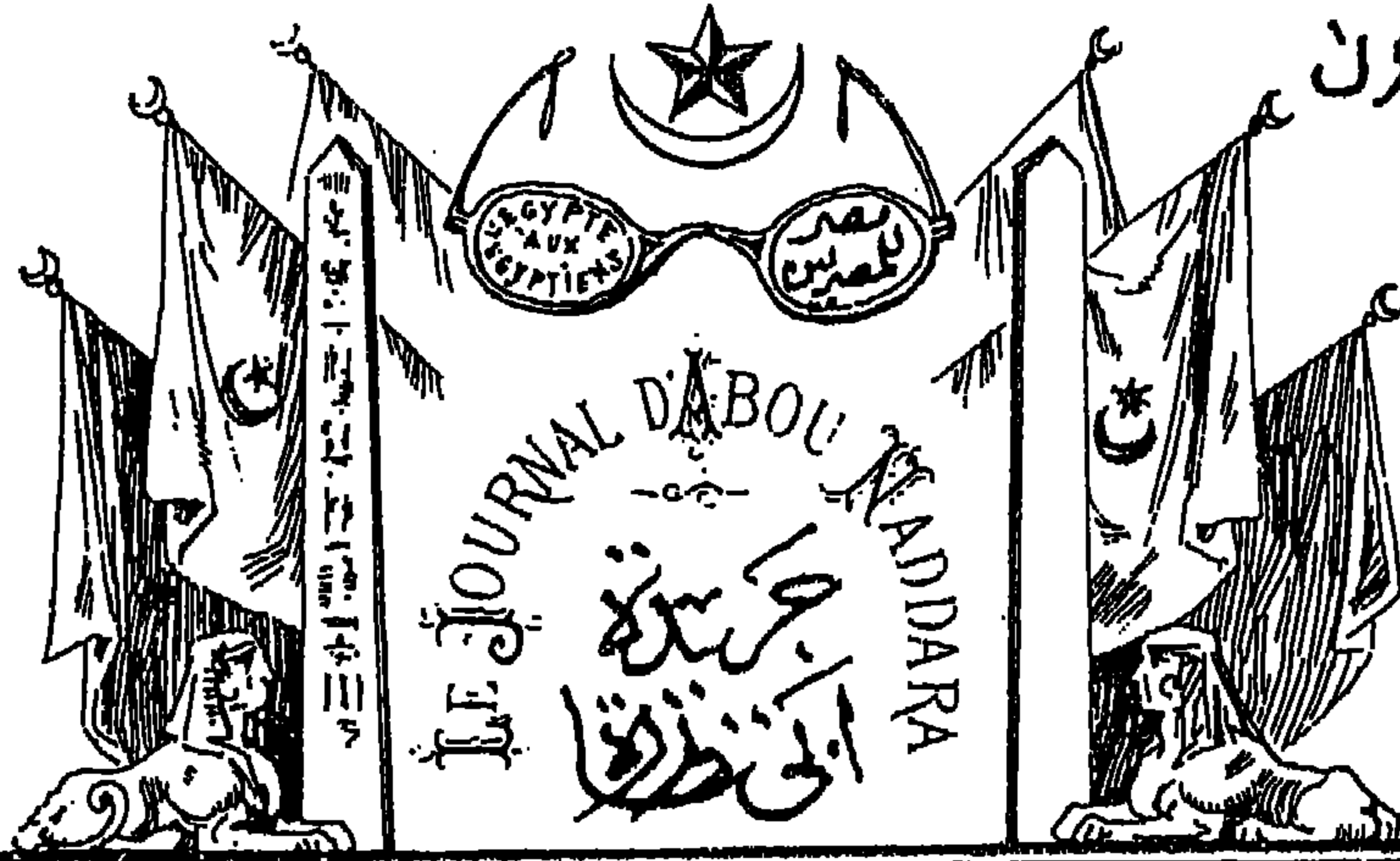
Le Boër. — Amen !

ABOU NADDARA.

Le Gérant : G. LEFEBVRE.

قيمة الاشتراك
في جريدة الجي نظارة
والتودد والمنصف وعلاواتها
عن سنة واحدة
فرانك ٤

النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة السادسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. بنانوا بونظارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشه نمق ٤

تهنئة سنية في (خير سنة) هجرية لجلالة المحسن السبع
التماني مولانا المعظم السلطان عبد الحميد خان الثاني
تيسم وجه الصغرى في نعمة كبرى
وامطرت السحب المسرة والبشرا
بعميد جلوس للمليك الذي سما
واولاه رب العز من فضله نصرا
ملك تولى الملك فاعتز عرشه
وهز القنا واستسهل السهل والوعرا
ملك اقام العدل بعد ان دواسته
وقد سبغ العز الرفيع له ازرا
ملك الوري وابن المعالي ومحرها
وحاكي نداه قادم الغيث والبحرا
طرار المعالي ذروة الفضل والنهى
فصل عن معالي فوق الشمس والمبدرا
له حب تعديم البلاد سجية
وناهيك للحسناء هذا الحلا مهرا
ملك حمير تدل للملكه
رقاب البرايا بل اعز الوري قدرا
امولاي انت العدل في كل فدد
وقد نشرت اعلامكم في الوري تشرا
وما انت الاكعبة الحلم والعلا
فمن امها نال السعادة واليسرا
امولاي وافي العيد بالرفد والصفاء
فامطرت المزن السورور على الصبرا
وماست عضون الروض ترقص فرحة
ويتخذ الزهر المنصير على الزهرا

عدد ١٤٠٠ بباريس في شهر جمادى الثاني سنة ١٣٠٠
عيد الجلوس السلطاني المانوس
سبب تاخير العدد ده باكرام . قعادي في الاستانة
شهر تمام قضيتته في خط على الدوام . النور بصري بمشاهدة
ناس عظام . واشنف مسامعي بكلام . الذين شرب
المدام . الحاصل ياله من ايام . صرت زينا للاحلام .
امامناق وبمحمد مولانا السلطان تاج راس الملوك العظام .
وما حصل للعاجز من المعطيات والاكرام . لدى جلالتهم
ورجاله الى ما لهم مثيل بين الانام . مذكور هنا في مقالة
السيد محيي الدين سعيد الهام . جدد بجهنكم بنوس يده
انحر الافلام . سامعكم بتقولوا ياقراء غير العافية والابقي
عبيك مدام . يكي افندي لم يمتى سمعا وطاعة يا سادة .
بلسان اهل دار السعادة . قالان خليتي قاري يا عزيز اخبر
لك رسم عيد الجلوس الى فوق رسم تنويج ملك الانخير .
الرسم ده ظاهر كالشمس الشرقية . وهو فرحي وفرح
اخواني بعميد الحضرة السلطانية . وبنتي التي افندينا
انعم عليها بنشان الشفقة المرصع بالاماس بتقدم زهور
للعازم وتقول لهم يا ناس اطلبوا من ربنا بان يجعل حياة
خليفتنا الاسلام ملك آل عثمان . مرهرة ومعطرة طول
الزمان . وابني بيتنا ولهم شرابات عثمانى . ويقول لهم
دني بجعل عيشة مولانا احلى من الشرابات دي يا اخواني
كل ده حصل في دار داعيكم الى تطاره . وبعد ما رحناهينا
منير بك بالعيد الشاهاني في السغارة . وتفسير الرسم ده
عملته باستشار فرنسا وية . لنشر فضائل ولي نعمنا بين الامم
الاfrنجية . ونحتم المقالة دي للطبعة بالدار بالعر والنصر
للحضرة الحميدية الجليلة الشريفة
(ابونظارة)

امولاي هذا العبد را في مهنتنا

جلالة مولانا وقد تمت الميثرى

(بقلم احمد النابغى خوجه بمدة ستة الالسن الشرفيه بآل)

زيارة الشيخ الى نظاره دار الخلافة العظمى

لازلت يا دار الخلافة ملجاء للمستجير وكعبة للقاصدين

ولمن باخلاص يجب خلاصنا (عبد الحميد) وصاحب الغنى المبين

من قد غدا كالشمس طلع نوره في ذا الزمان على جميع العالمين

ان اعظم ما تقدر به الامم المتمدند على اختلاف اجناسها ودينتها

به الشعوب في جميع احوالها وطوارها وجود رجال مخلصين

في حب اميرهم وخدمة وطنهم تمسون وافكارهم متهمة الى

ما يعود على ابناء وطنهم العزيز بالخير والمنفعة ويصبون

واقلامهم نقد واى ميدان في ميدان الصحف تشطر ما يشتر

على افكارهم من نور الاصلاح وهم غير طامعين في جزاء ولا شكور

ولكنها عواطف شريفة خص لها الخالق من شاء من عباد

فهذا الرجل الكاتب الشهير باى نظارة قد اصبحت يشار اليه بالبنان

من طبقات الكتاب الثابتين على خدمة دولتهم وحسن وفائهم

حتى لم يبق في اخواننا المسلمين خصوصا والعثمانيين عموما

في مشارق الارض ومغاربها الا من طرق سمعه هذا الرجل

الغيور الذى قضى اليوم خمسا واربعين سنة بجهد افكاره

وقله ولسانه بالدفاع عن حقوقنا معشر المسلمين واشتهار

بحامد جلالة مولانا الاعظم امير المؤمنين وبيان ما اثره الجلييلة

واعتناءه بتقدم البلاد وراحة العباد - ايد الله مولانا

السلطان الجليل بصر منه وابد عرشه الحميدى ملحوظا

برعاية من لدنه - ولم تكن همه ذلك الشيخ الفاضل

متصورة على خدمة الدولة فقط بل له عدة مساع

يستوجب عليها ما جرب الشاء فانه دثب على ان يملأ الصحف

الاجنبية سيما جرائده الخصوصية في بيان فضائلنا معشر

المسلمين تجاه الامم الاوروبيه وبيان فضائل علمانا وبراعة

شعرنا وادبنا وتقدم بلادنا سيما في العصر الحميدى

الغنيم بالصنائع والعلوم والفنون ويترع من افهام الغربيين

ما ينسبون له الياس من الخمول والجهالة والناخر وغير ذلك

فكان جزاءه من الله العادل عز وجل ان يجعله مقبولا عند

الملايك والامراء في سائر اوروبا وخصوصا عند دولتنا

العلية حرسها الله اما صداقته وحميه للعرش الحميدى

الانور فلا يخفى على بصير فهو ينجح في كل عام الى الاستانة

حبا في تقديم الاخلاص والعبودية الى جلالة مولانا امير

المؤمنين فيحظى منه بالالثقات والمخطف في قبيل خلوصه

وفائه وخليفنا الاعظم قد ايد الله بحكمة يعرف بها وفاقا

عبيده الصادقين فيكافئهم بالاکرام والانعام ومما يستوجب

الثقات ذوى البصائر هو ان الشيخ المشار اليه يتردد في كل

سنة الى دار السعادة منذ احدى عشر سنة وفي اثناء

هذه المدة ومولانا امير المؤمنين لله الحمد والشكر متمتع

بالراحة والرفاهية وجنوده متوجة بالمصر والطغر

واعلامه تحقق بالعرض والافتخار والدولة ساقية

في مجيوة السيادة والملايين الساكنون في الممالك

المحررة راقلون بحلل السعادة ولذلك عند وصوله

الى عاصمتنا العلية قابله الكثيرون من الاحباب عثمانيون

واورويون وفي اليوم ذاته وهو يوم السبت الموافق

٤٠ ربيع آخر فقص المايين الهيموني وزار ارباب الدولة

وطلب منهم عرض سلامه واخلاصه على الاعتاب المسنية

فهنا ه الجميع بالسلامة وهم عطوفة لتحسين بك

الباشكاتب الهمايوني وابراهيم بك باش تشريحي والحاج

على بك اول ما ينجي والسيد عبد الغنى الباش آغا الجليل

والسيد جوهر آغا البيل قال من الجميع غاية الترحيب

والاقبال ثم العطف لزيارة صاحب السماحة والفضيلة

الحسيب النسيب سيدى ابي الهدى الصيادى ومعه

بعض سمجات رائعة نثرها بالقلم الدارج بين يديها

بعض مناقب السيد المشار اليه والثناء على مكارم اخلاقه

وعنوه مع جلالة قدره وجميع هولاء الفضلاء عرضوا

ذكره لدى الاعتاب الشاهانية واستقبلوا الى اللغات

فبعد ثلاثة اسابيع عاد مجبور الخاطر الى باريس فشرع

جرائله المختص بعبد الجلوس المائوس ودعوة الاخوان

لإقامة شعائر هذا العيد الجليل فالعود واحد ونطلب من
المولى أن يتجفنا بزيارة حضرته في العام القابل كيما نحاط به
عند اللقاء بهذا الانشاء قائمين

ما دمت يا استاذ نشتر في الوري فضل الخليفة بالصدقة والولا
سرحيت بشئت فما املك دائما الا السعادة والنجاح لدى الملا
ولك الهنا على الذي قد نلته عند الامير من التعطف والعلا
بقلم محيي الدين مسعيد البغدادي عثمانى

تلوح ادوار السابغ ملك الانكليز
تاخر هذا التوقيع عن مبعاده شهر ونصفا لسبب ما اصاب
هذا الملك من المرض الخطير قد صور في رواية مختصرة
تشعب عنها ثلاثة فروع ورسوماتها في الصحيفة الرابعة
من هذا العدد كما يراها القاري تحت رسم عيد الجلوس
ولولا شجن هذا العدد بالمقالات والاشعار لذكرتها
مطولة في قالب خطابي ولكن جئت الى الاختصار

الفرع الاول من الرسم المذكور
قد تنكرت في صفة مضموني لكني لم اخف على المستر
بول وامه البيون بل عرفاني وقال الى كوديم يا ابا
نظاره لعلك اثبت تشمت فينا معا شرا الانكليز لما
مس ملكنا العزيز من المرض الخطير تاخر تنويجه عن
مبعاده حينئذ رفع المستر بول يده على وكشرت
البيون انبياءها وهمت ان تعضني باسنان علاظ
فقلت لهما قفا ولا تفعلوا فاني ما اثبت هذا العلاج
ملككم لا تشفاء غليل في امة الانكليز كما زعمتم قيدوني
الى الملكة اسكندره حتى اصف لها دواء نزوجها
عندها وصلوني اليها كما يرى ذلك في الفرع الثاني
الفرع الثاني مرسوم فيه الملكة اسكندره جالسة
وانا وام المستر بول واقفان امامها

فقلت لها يا ملكة الانكليز ان وعدتي بانيلا وعساكركم
من وادي النيل ادع المولى الملك بالشفاء وارجوا
يتقبل ربي دعائي فقالت اعدك بذلك ثم دعوت ربي
شفاء وتوج عند رجعت الى لندره وشررت الملك

مع المستر بول كما يرى ذلك في الفرع الثالث المصور فيه
الملك جالسا على تخته وانا والمستر بول امه واقفان
نطلب منه وفاء الوعد فقال لي ان ورسره لم يرضوا
بهذا الامر وقالوا انهم يستغفون ان سجت عساكر
الانكليز من مصر والسودان عندها سخطت على الدينار
وما فيها وخرجت وانا اقول هكذا وفاء وعد الامر والا
فلا ثم قلت يا مصريون بعد هذا اليوم لا تشظروا
نجاكم من سواكم

فروض النهاى بعيد الجلوس المشاهاني

عيد الجلوس المشاهاني عم البلاد الله ببارك
وكل من كان عثمانى يعرج وبالا من يشارك

عيد الجلوس بدره طالع نور على كل الدنيا
والسعد بقدمه لامع بعيش خلقنا وبجيا

عيد الجلوس يا الله اجينا لكل عام نخرج منه
عشاني منى افنديا وكل الرعايا تهنئوا

قال بالسنة دي يوم واحد لكن اقول افضل من شهر
وان حد عارضني وعاند يكون حسود خطيه بالقهر

اما الاشار والزينة لو كان لها لسان تتكلم
كانت تقول وتهنئنا وبالنهاى تترنم

صوت المدافع لما يرن كل المسامع تفرح فيه
اما العدو وينكاد ويحن نرى اللي جت بنبه في قلبه

صوت المدافع في ده العيد ارق من صوت الانحان
صدها يقول يا رب تزيد في عمر مولانا السلطان

عيد الخليفة مولانا رعبد الحميد مولى الانعام
والكل شهد واويا منا له بالعدالة في الاحكام

عبد الحميد اعظم سلطان ساس الممالك في حزمه
بسطوته بهز البلدان كل الملوكة تخشى عزمه

وله ما شمشوره اقلها نشر العرفان
فافت على كل البلدان

خلاد بلاد المعجوره يا رب ايد سلطاننا
بالنصر والفتح المبين
من الكدر قولوا امين

L'Anniversaire de l'avènement au trône de S.M.I. le Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan II

(1er Septembre 1902.)

Chez le Cheikh Abou Naddara, Chaër-el-Molk.

A Champigny

Le Cheikh Abou Naddara :

Soyez les bienvenus, Messieurs,
A célébrer l'anniversaire
De l'avènement glorieux

De notre Roi, Calife et Père.
Fêtons le Grand Abd-ul-Hamid,
Le digne Fils d'Abd-ul-Medjid.

Les invités en chœur :

Fêtons le Grand Abd-ul-Hamid,

Le digne Fils d'Abd-ul-Medjid.

Le Cheikh Abou Naddara :

Des Ottomans, n'est-il pas l'âme?
Des Croyants, n'est-il pas le cœur?
Voilà pourquoi chacun l'acclame

Et fait des vœux pour Sa grandeur.
Vive le Sultan magnanime,
Dont le saint amour nous anime!

Les invités en chœur :

Vive le Sultan magnanime,

Dont le saint amour nous anime!

Loult, Aïle du Cheikh, flétrissant les invités :

Que le sentier de l'existence,
De notre Sultan bien-aimé,
Par la divine Providence

De belles fleurs soit parsemé!
Que tout le monde avec moi crie
« Vivent Hamid et sa Patrie! »

Les invités en chœur :

Qu'avec Loult Hanoum on crie :

« Vivent Hamid et sa Patrie! »

Abd-ul-Hamid, Aïle du Cheikh, offrant des sirops aux invités :

Que parfumée et douce soit,
De mon Parrain, la vie entière,
Comme ce bon sirop qu'on boit

A son heureux anniversaire!
Amis! orions tous : « Tchok yachah
Effendimiz le Padichah! »

Les invités en chœur :

Amis, orions tous : « Tchok yachah! »

Effendimiz le Padichah! »

ABOU NADDARA.

Le Couronnement de Sa Majesté le roi Edouard VII

ABOU NADDARA, ALBION et JOHN BULL.

Londres, 25 juillet 1902.

John Bull (à Abou Naddara). — Tu as beau te déguiser, je te reconnais malgré ton burnous.
Albion (au même). — Goddém! Tu viens te réjouir de la désolation de mes enfants pour la maladie de leur Roi bien-aimé. Si tu dis un mot, ils te lyncheront.

John Bull. — Pas besoin, mère. S'il ouvre la bouche... (Il lui montre les poings.)

Albion. — Et moi, je le mange vivant. (Elle ouvre la bouche, menaçante.)

Abou Naddara (se défendant). — A bas ces pattes assassines, ô John Bull! Et toi, mère Albion, ferme vite ta gueule d'hyène, ou je cogne. Je ne suis pas si méchant, comme vous croyez. Je suis venu pour guérir votre Roi, que j'ai connu personnellement, il y a trente-trois ans, au Caire, à la cour du feu Khédive Ismaïl. Conduisez-moi chez la Reine Alexandra, que j'ai connue aussi, et je lui dirai ce qu'il faut faire.

Albion et John Bull. — Es-tu médecin?

Abou Naddara. — Non; je suis un déiste que Dieu écoute. Vite, ô Albion, conduis-moi chez ta Reine, et le 15 août, après le couronnement du Roi, tu me conduiras chez lui, ô John Bull. Est-ce convenu?

Albion et John Bull. — Oh! yes, c'est convenu. En route. God save the King!

II.

LA REINE, ALBION et ABOU NADDARA.

Albion (à Abou Naddara). — J'ai tout dit à Sa Gracieuse Majesté. Dis ton remède.

Abou Naddara (à la Reine). — Si, avec l'aide du Tout Puissant, je guéris ton royal époux, retirera-t-il ses troupes de l'Egypte?

La Reine. — Il les retirera après le couronnement, je te le promets.

Abou Naddara. — J'ai confiance en ta parole, ô bonne Reine (puis, levant les yeux au ciel, il prie à part). Dieu Clément et Miséricordieux, si je Te supplie de guérir Edouard VII, ce n'est pas pour réjouir les Anglais qui viennent d'écraser un petit peuple héroïque au sud de l'Afrique; mais pour délivrer les malheureux enfants de la Vallée du Nil, qui gémissent depuis vingt ans sous le joug infâme du despotisme britannique. Répands donc, Seigneur, la guérison sur le Roi Edouard VII, afin que l'Egypte redevienne libre comme elle l'était avant l'invasion des Sauterelles Rouges. Amen! (Puis il salue la Reine et sort en lui disant): Le 15 août prochain, j'exigerai de ton royal ou impérial époux l'accomplissement de ta promesse sacrée.

Albion (à part, à la Reine). — Que Sa Majesté guérisse d'abord. D'ici là, Abou Naddara peut crever, et ce sera un bon débarras.

III.

Le Roi Edouard VII, JOHN BULL, ABOU NADDARA
Londres, 15 août 1902.

Abou Naddara. — Dieu écoute ma prière. Il t'a guéri. Vas-tu remplir la promesse que ta charmante épouse daigna me faire lorsque ta vie était en danger?

John Bull. — Sa Majesté retirera ses troupes de la Vallée du Nil le jour que ce pays, encore sauvage, sera tout à fait civilisé.

Abou Naddara (à John Bull). — Ce n'est pas à toi que je m'adresse, mais à ton Souverain. C'est de Sa Majesté que j'attends la réponse.

Edouard VII (à John Bull). — Le gentleman a raison et nous lui répondrons avec plaisir. Mais, d'abord, remercions-le de la bonté qu'il a eue de prier Dieu pour notre guérison. Le Seigneur exauça ses vœux et nous lui sommes reconnaissants. Quant à l'évacuation de l'Egypte et du Soudan, nous en avons parlé hier à nos ministres, en leur exprimant notre désir de rendre l'Egypte aux Egyptiens. Ils nous ont prouvé que ce sera la perte de toutes nos colonies d'Asie et d'Afrique, et la ruine de notre commerce. Nous le regrettons pour toi, Abou Naddara; mais que faire? Nous préférons te manquer de parole que...

Abou Naddara. — Merci, Majesté. (A part, en sortant) Egyptiens, ne comptez plus que sur vous-mêmes pour la délivrance de votre pays. A. N.

السنة الحادة عشر جريده شرقية حربية مديها التيج ج . سانوا بوتظاره يباريس بشارع ريشه من

ومع جريدة الحظارة «دوالنور» «دوالنصف» قرك ٢٦

قيمة الاشتراك سنوي قرك ١٥ تدفع سلفاً

عدد ٢٤ باريس في شهر رجب الاثني عشر

عار المنصور وفتح المكسور

لا شك ان كل من ينظر الى عنوان هذه المقالة ياخذ به العجب
ويبدع في افكاره ويقول كيف كان ذلك حتى انقلب
الموضوع فصار المار على المنصور والفتح للمكسور الا
اني مستحق فراه بالجواب الشافي والامر واضح البيان
فالمنصور هو الانكليزي لكن باي طريقة كانت نصرته
يلزم معرفتها والوقوف على حقيقتها . نصرته ما كانت فروسية
ولا شجاعة ولا حمية في ميدان الحرب تكن واسفاها بل كانت
تارة خدعة واخرى حيلة ومواعيد كاذبة فاقه مواعيد
عرقوب مواعيد ما وفي منها ولا حرف فنده هي النصر التي
اقر بها جميع الامم وستأخذ في التاريخ الانساني
صفحات وصفي تفقد حضرة القاري لمقال عرف باقي
القضية وعلم ان الفتح للمكسور في هذا الموضوع لاجال البوير
ما حقي على احد قط فهدا فخر واي فخر لطائفة لم يكن عددها
عشر ارجانب الانكليز الذين تارصيتهم في مشارق الارض
ومغارها وعدد رجالها حال حرب الترسغال كان عشرة
امثال البوير كان مايتي وخمسين الفا فضلا عما كان البوير فيه
من العاقبة وقلة المهمات والذخيرة ومع ذلك رايها هم
قاوموا الانكليز البغاة وثبتوا امامهم مدة تنوف عن سنتين
ونصف مع الشجاعة والهمة والبسالة حتى جبروا افكار

سكان البسيطة باسرها كسر واجيوشا واسر واجنالات
فوق الحصر مع ما كان ثوابه من قلة المدد والعدد هذا وقد
سبوا العالم بمروءتهم وكرمهم لانهم عاملوا اعداءهم الانكليز
بضد افعالهم فالانكليز كانوا اذا استولوا على قرية او بلدة
حرقوها واهلكوا اهلها ولم يرحموا طفلا ولا امرأة ولا شيخا
اما هم فكتم عنقوا اسرى جنراليتة وطبعا وجنودا ولا
ينكر احد عليهم هذه الغضائل كما لا ينكر احد ما فعل الانكليز
من العطايج والردائل ومع ذلك فقد قبل البوير الصلح
لسفاسر برته وخلوص نيته وطنه بانهم يرفعون له
جميع ما وعدوه به من الشروط التي كانت في حقه مدلهما
نسخ حكم كما ظهر ذلك من الجوابات التي اداها الجنرال
كششير والمستر شامبرلين ناصر المستعمرات الانكليزية
الى الجنرال بوطه ودويت ودلاره قواد البوير في لندره
في هذه الايام عندها شرع العقود المومي اليهم في
تدوين تاريخ الحرب وما وقع فيه حتى يكون امام
اعين الحاضرين والمستقبليين ويحكم كل عاقل بما
يراه من براءة البوري وظلم الباعني وقد اعلنت الجرائد
الانكليزية بان هذا التاريخ سيترجم بجميع لغات اهل
الدنيا ويتباع نسخه وتكون عديدة ويجمع محصولها
ويعطى لارامل وايتام من فقد في الحرب منهم للدفاع
عن الاوطان وبلغنا من ثقتي بتقلد ان الانكليز اجروا جميع

الغرق اللازمة لمنع نشر هذا التاريخ كنهم لم يبلغوا
 ما ربههم واطلغنا بعد ذلك في الجرائد بان جزالات
 البوير عرضوا على الرحلة من لندره والتوجه الى عواصم
 اور وبا ليلقوا بها خطبا في شأن الحرب ومواقفه
 واجهت هذا الانكليز في تشغيرهم الى الترشفال فلم ينجحوا
 وسافر الجنرال بوطه والجنرال دويت والجنرال دلاره
 الى بلاد البلجيكا والهولانده ومنها يقصدون بلاد
 الالمان وكلا وصلوا الى مدينة نلقاهم اهلها على الرحب
 والسعة فرحين بقدر ومهم ويهللون بهذه الكلمات
 عار المنصور وحرر للكسور عند هاتصور الى من هذا
 الامر ان اشرف مسامع قراء جرائدى وابهج انظارهم
 برواية ورسومات في هذا الشأن وهذه الرواية
 تشتمل على ثلاثة فصول يختص كل فصل منها برسم
 الرسم الاول يرى فيه تصوير الجزالات كتشنير وطه
 ودويت ودلاره وما وقع بينهم من الحديث هكذا
 قال كتشنير - نماركم سعيد يا جزالات
 عندي لكم اليوم خبر ان يلحان الاول عدم تكليف خاطرهم
 بتأليف تاريخ الحرب ونشره بجميع اللغات وبيعه لاعانة
 فقراء بلادكم فالمستر شامبرلين ناظر مستعراثا راسل
 لكم مبلغا وقدره عشرون الف جنيه توزعونه عليهم
 - فقال دويت - نرجوا ان تشكر لنا فضلهم وتقول له
 ان كتاب التاريخ قد تم تأليفه واخواننا في بلاد هولاندا
 صثمون في طبعه وبيعه - عند انقاط الجزال كتشنير
 وقال في نفسه واخيئناه لان نشر هذا التاريخ في جميع
 اقطار العالم سيجلب لنا العار واى عار - فقال له
 دلاره الا صوب عندي بان المستر شامبرلين
 يتصدق بهذا المبلغ على ارامل وايتام الالف الانكليز
 الذين ضحاهم على مذايح طبعه عوضا عما يجهد في سد
 افواهنا بهذا المال - قال كتشنير ما اقساكم يا بوير
 نحو المستر شامبرلان والخال انه يحكم - قال بوطه
 لم تظهر تحبته لنا في افعاله والشاهد على ذلك انه لم ينف

الى الان بوعد من وعوده - قال كتشنير -
 سيفيكم بها - قال بوطه - وما هو الخير المبلغ الثاني
 - قال كتشنير انه قد اعد لكم مركبا مخصوصة
 لسفركم الى الترشفال - قال بوطه - لستنا مسافرين
 الان الى بلادنا بل الى العواصم الاور وبا وياه -
 فالتحق عندها كتشنير وقال - كى تلقوا فيها مقال
 مشيعة صندنا كما قصدتم بذلك لنشر كتاب التاريخ
 الخبيث . هل هذا مكافئة لملكنا الجليل لكونه
 شرفكم بتسميتكم بلدين انكليزية - قال بوطه
 لم نلتس منه قط هذا الشرف - قال دويت -
 ما زلنا وما تزال بوير وبلدنا بلاد البوير - قال دلاره
 - بلغ المستر شامبرلين عنا ذلك يا حصرة الجنرال -
 قال كتشنير في سره وهو خارج - طيب اصبروا
 لا بد من انتقامى منكم
 الرسم الثالث يرى فيه المستر شامبرلين والمصري
 والسودانى والهندي وهذا ما جرى بينهم من
 المقال والخطاب -
 قال شامبرلين حال قدوم هولاء الزوار عليه -
 ها هم الثلاثة الذين مدنى لهم صدق كتشنير
 وقال لى ان اعدهم بلوغ جميع ما ربههم بشرط انهم
 يرجحونى من شرح جزالات البوير الذين ضيقوا اخلاقنا
 - ثم التفت الى القادسين وقال لهم اهلا وسهلا
 والى مرحبه باصدق محبى الدولة البريطانية -
 فقال له المصرى - ان الجنرال كتشنير هو الذى اتى
 بنا هنا في لندره للبيعة والفرجة على جمال مدناكم
 ارسلنا الى سعادتك لاجرى امر تريدونه منا -
 قال شامبرلين - ان اجر بتم جميع ما طلبناه منكم
 منكم جميع ما تطلبونه منا - قال الهندي -
 ولو طلبنا منكم الايجلاء عن الهند وادى النيل
 - قال السودانى - اما اذا تركتم بلادنا تفعل لكم
 كل شئتم ما عليكم الا الامر وعلينا الاطاعة

— قال شامبرلين — هل تعرفون قواد البوير
الموجودين الآن هنا — قال له المصري — كيف نجعلهم
وقد انقمينا اسسح الانكيز وهللنا لهم معهم —
قال شامبرلين — لا لا . هؤلاء لا يستحقون التليل
ولكنهم يستحقون الطر على قفة ناصيتهم — فتبسم
السوداني وقال له — غرضك تنزل عليهم بالضرب
حتى تضعضهم ثم تشتمهم بشفقتك الزور
بارسالهم الى الاستباليا ثم من هناك الى الجبانه —
قال الهندي — والقصد من ذلك منعهم لنشر
كتاب تاريخ الحرب والقاء الخطب بافعالكم الذميمة
— قال السوداني لا مديد ناظر على ابطال حاموا عن
اوطانهم — قال شامبرلين — حينئذ فاعلمكم بحجة
في بلادكم وحريتها والاكنتم تعلم ما طلبته منكم
لخلاصها — قال المصري — عند الموت واناف
العبودية اولى من اجراء فعل ذميم مثل ذلك ولو كان
كما زعمتم فيه حرية اوطاننا — قال السوداني —
ربنا المدينى مهمل ولا يهل عقاب بالجنش . يعيشتنا على طردكم
من بلادنا نحن معشر المسلمين لانكم بدلتكم عمارها بالحرب
— ثم يخرج الجميع ويتركون شامبرلين يتقل في غيظه ويصيح
ويقول — كوديم نجم بريطانيا العظمى قد طوس
الرسم الثالث يرى فيه صورة سلك انكلترا راقد او يجابه
زوجه الملكة اسكندره وهى تامر شامبرلين
وكتشير بالدحوال وحديثهم هكذا
قالت الملكة بصوت خفى لشامبرلين وكتشير —
الليلة الماضية كان الملك فيها منحرف المزاج جدا
انظر واكيف انه تعبان وليس نائم بل تعبان وعقلانا
ها هو قد فتح عينيه يمكنكم انكم تظنون انما رجاى عندكم
بان لا تذكرون له سيرة البوير لانهم ابيح افكاره —
ثم التفت الى الملك وقالت له هل تحسن من نفسك
بالاحسنية — قال الملك لها نعم يا عزيزتى —
ثم التفت الى شامبرلين وكتشير وقال لهما —

ما اخبار جزالات البوير الا بطلان قد رايت في الجرائد
بانهم اينما حلوا بمدينة من مدن اوروبا الشهيرة فرحوا
بهم وهللوا لهم واستقبلوهم بالنشاط والمحبة والوجد
وصاحوا وقالوا العز العز للبوير والحرى الحرى للانكيز —
فقال له شامبرلين — لم يحصل لهم ذلك الا من فرنسا المغرور
— قال كتشير نعم لا احد معتنى بهم ويهمل لهم الا اهل
فرنسا الطيشاء واحببنا عليهم الصياح — عندها رعل
الملك وقال لهم — لا اجوز لاحد ان يتكلم اى كلمة في فرنسا
واهلها المحبوبين عندي واما من خصوص البوير فالى اعترهم
واوقرهم كل الوقار ولا الومهم على نشر تاريخ الحرب الجارين
نشره ولا على خطبهم ولو كان كل ذلك في حقنا وبجلب لنا
حق العالم واخفقارهم فينا — عندها قالت له الملكة
اسكندره بيجالى لديك فضنا من هذه السيرة وتكلم
في امراخ — فصاح الملك وقال — هل عندنا سيرة اهم
من سيرة هذه الحرب التى كبدتنا خسائر مائتين مليون من
الجنهات وفقد مائتين الف من النفوس لعن المولى من كان
سببا في شوب نارها والآلة شررها ما اسأماها كانت سببا
في موت والدتى عما على ماجرى من كسر شرقنا وشرف رجالنا
والى حاسسنا فى ساحقها الاحالة وانزل قبرى مختفيا بالملك
والامم — ثم اخذ فى الخرفة وهو يقول — هاهم قواد
البوير ما اجهلهم رموسهم متوجه بالفخر واعينهم مرفوعة
الى السماء طالبين من المولى تعالى الانتقام منا . الاغارتنا
على بلادهم واتلاف مزارعهم وجرق اباغدهم واقناء
اهاليهم وشيوخهم ونساءهم واطفالهم هاهم
قادمون والناس يصيحون عند لقاءهم ويقولون
العار للنصر والفخر للنكسر
فالعار علينا والفخر لهم — ثم غمى عليه فقالت
الملكة لشامبرلين وكتشير — اخرجنا من هنا
يا عديمي الرحمة قد قتلتم على العز من بوجودكم هنا
— عندها افاق الملك وهو يقول —
العار للنصر والفخر للنكسر (ا - ن)

HONTE AU VAINQUEUR ! GLOIRE AU VAINCU !

Dessin I. — KITCHENER, BOTHA, DE WET ET DELARAY.

Kitchener. — M. Chamberlain me charge de vous présenter ses salutations et de vous remettre ce chèque de vingt mille livres sterling pour vos compatriotes pauvres. Il a appris par les journaux que vous allez écrire l'histoire de la guerre pour la publier dans toutes les langues et la vendre à leur profit.

Botha. — Et il nous envoie cet argent pour nous épargner la peine de le faire.

Kitchener. — Considérez donc le chèque comme la vente de l'ouvrage que vous allez publier.

De Wet. — Trop tard, mon général, le livre est fait, il paraîtra bientôt.

Kitchener (à part). — Goddam ! ce livre va nous faire un tort immense.

Delaray. — Que M. Chamberlain donne cette somme, par laquelle il espérait acheter notre silence, aux veuves des Anglais immolés sur l'autel de sa convoitise.

Kitchener. — Vous êtes dur pour cet honorable gentleman qui vous aime.

Botha. — Il ne nous le montre pas. Il n'a rempli aucune des promesses qu'il nous a faites.

Kitchener. — Il les remplira. Il met en attendant un navire à votre disposition pour votre voyage au Transvaal.

Botha. — Mais nous ne rentrons pas encore. Nous allons d'abord en Europe pour...

Kitchener (à part). — Pour y faire des conférences sur la guerre et nous attirer la haine universelle, ainsi que vous allez le faire par la publication de votre histoire infâme. Vous ne méritez pas l'insigne honneur que vous a fait le Roi en vous nommant « citoyens anglais ».

Botha. — Nous n'avons pas sollicité cet insigne honneur.

De Wet. — Nous sommes et nous serons toujours des citoyens boërs.

Delaray. — Allez dire cela à votre honorable ami, M. Chamberlain..

Kitchener (à part, en sortant). — By Jove ! Je me vengerai.

Dessin II. — CHAMBERLAIN, L'ÉGYPTIEN, LE SOUDANAIS ET L'INDIEN.

Chamberlain. — Voilà les braves de lord Kitchener. Il me conseille de leur promettre tout ce qu'ils me demanderont, à condition qu'ils nous débarrassent des généraux boërs, qui nous gênent (aux visiteurs qui entrent) : Soyez les bienvenus, ô amis de la Grande-Bretagne !

L'Égyptien. — Kitchener, qui nous a fait venir à Londres pour nous amuser, nous dit que tu as un service à nous demander.

Chamberlain. — Oui, et si vous me le rendez, je vous accorderai tout ce que vous désirez.

L'Indien. — Tu quitterais les Indes et la Vallée du Nil ?

Le Soudanais. — Si tu nous rends nos pays, nous ferons tout ce que tu voudras. Commande, et nous t'obéirons.

Chamberlain. — Connaissez-vous les trois généraux boërs ?

L'Égyptien. — Nous les avons acclamés hier avec tes compatriotes.

Chamberlain. — Il ne faut pas les acclamer, mais les cribler de coups.

Le Soudanais. — Pour les transporter à l'hôpital où tu les feras mourir. **L'Indien.** — Tu as peur de l'histoire de la guerre qu'ils vont publier et des conférences qu'ils feront en Europe contre les Anglais.

Le Soudanais. — Est-ce cela que tu nous demandes ? Quelle horreur ! Mais nous ne lèverons jamais la main contre ces champions de la liberté.

Chamberlain. — Vous ne faites rien pour délivrer vos patries.

L'Égyptien. — Plutôt mourir esclaves que de commettre l'infamie que tu nous suggères pour sauver nos pays.

Le Soudanais. — Dieu, qui tôt ou tard châtie les méchants, nous aidera à vous chasser de l'Asie et de l'Afrique où vous semez la ruine et la désolation. (Ils sortent.)

Chamberlain (exaspéré). — Goddam ! l'astre britannique pâlit.

Dessin III. — LE ROI, LA REINE, KITCHENER ET CHAMBERLAIN.

La Reine (à part, aux visiteurs). — Sa Majesté a passé une mauvaise nuit. Regardez comme il est abattu ! Il vous sourit. Ne lui parlez pas des généraux boërs, car cela l'excite beaucoup. (Au Roi) Te sens-tu mieux ?

Le Roi. — Oui, ma Reine. (A Chamberlain et Kitchener) Quelles nouvelles des braves généraux boërs ? Il paraît que partout où ils vont on les acclame chaleureusement.

Chamberlain. — Il n'y a qu'en France qu'on les prend au sérieux.

Kitchener. — Les Français sont si légers. Ils ne demandent qu'une occasion de crier.

Le Roi. — Je ne permets à personne de dire du mal de la France que j'aime et des Français qui me sont toujours sympathiques. Quant aux Boërs, ils m'inspirent de l'estime et de l'admiration. Ils ont raison de se venger de nous et de nous dénigrer dans l'histoire de la guerre qu'ils publient dans toutes les langues et dans les conférences qu'ils font dans les grandes villes de l'Europe. Nous leur avons fait tant de mal.

La Reine (suppliante). — Parlons d'autres choses, ô mon Roi !

Le Roi (excité). — Avons-nous un sujet plus important que celui de cette guerre qui nous a coûté deux cent mille hommes et deux cents millions de livres sterling ? Qu'ils soient maudits les auteurs de cette guerre inique et scélérate ! Ils ont causé la mort de ma vénérable mère. Accablée de douleur et d'affliction, elle descendit dans la tombe. Je la suivrai bientôt, couvert du mépris des rois et des peuples. (Débrant). Je les vois, les valeureux généraux boërs. Qu'ils sont beaux ! leurs têtes couronnées de gloire et les yeux levés au ciel. Que demandent-ils au Tout-Puissant ? Ils invoquent des malédictions sur nous. N'avons-nous pas envahi leur pays, pillé leurs champs, brûlé leurs fermes, massacré leurs bestiaux, torturé leurs femmes et leurs enfants ? Voilà les héros du Transvaal ! Je les vois ! Ils s'avancent ! J'entends les cris de : « Vivent Botha, De Wet et Delaray ! » Quel enthousiasme soulève leur apparition ! D'autres cris retentissent dans l'air : « Honte au Vainqueur ! Gloire au Vaincu ! » La honte est donc pour nous et la gloire pour eux. (Il ferme les yeux.)

La Reine (à Chamberlain et Kitchener). — Sortez, auteurs de nos maux.

Le Roi (révolté). — Honte au vainqueur ! Gloire au vaincu !

L'Anniversaire de l'avènement au trône de l'Empereur des Ottomans.

Je remercie très sincèrement mes nombreux confrères français et étrangers qui ont bien voulu consacrer de gracieux entrefilets aux fêtes de jour et de nuit par lesquelles mes compatriotes et moi avons célébré cet heureux anniversaire à Paris. J'exprime ma profonde reconnaissance à S. E. Ibrahim Bey, grand-maître des cérémonies de S. M. Le Sultan, pour l'insigne honneur qu'il m'a fait en déposant mon humble dépêche de félicitations aux pieds du Trône Impérial et en me communiquant télégraphiquement la haute satisfaction que l'Auguste Souverain daigna en témoigner. Je remercie de tout mon cœur S. E. Munir Bey de l'accueil gracieux qu'il a bien voulu faire, à la brillante réception de l'Ambassade Impériale Ottomane, à mes amis et à moi qui sommes allés lui présenter nos respectueux hommages et le prier de faire parvenir nos félicitations à S. M. I. le Sultan. A. N.

Conférences et Discours du Cheikh ABOU NADDARA

(13e, 14e et 15e depuis Janvier 1902).

L'abondance des matières arabes du présent numéro ne nous permet pas de rendre compte ici des conférences et discours du Cheikh, à

PARIS, IMP. G. LEFEBVRE, 5 & 7, RUE CLAUDE VELLEFAUX.

Montesson, à la Taverne Karcher et au Rocher Suisse, sous la présidence de M. le Maire de Montesson, du fondateur de la Confédération littéraire et artistique de France, et du président de la Société lyrique et patriotique la Mignonnette. Nous nous bornerons à dire que la première conférence et le premier discours ont été au bénéfice des victimes de la catastrophe de la Martinique, et l'allocation faite au Rocher Suisse a été au profit des jeunes sociétaires de la Mignonnette qui se trouvent sous les drapeaux. Nous publierons dans notre prochain numéro les poésies par lesquelles le Cheikh a terminé sa conférence et ses discours. Remercions, en attendant, MM. de Sant'Agata et Kreutzer des éloges qu'ils ont bien voulu faire au Cheikh en le présentant à leurs imposants auditoires.

LA RÉDACTION.

La presse parisienne, entre autres ouvrages à sensation, vient d'annoncer la prochaine publication d'un livre qui aura pour titre : *Le Règne d'Abd-ul-Hamid Khan II*, et dont l'auteur est Mme Claude Arban, le correspondant sur la « Politique Extérieure », bien connu du public, ainsi que du monde de la diplomatie.

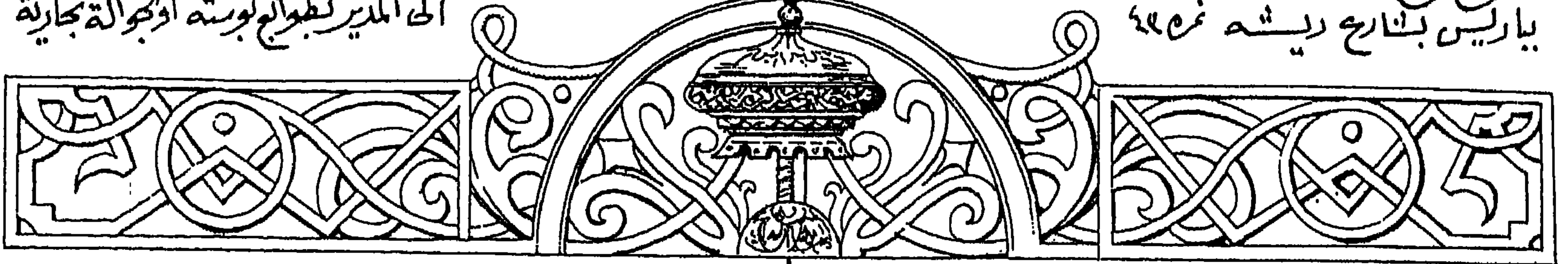
Nous espérons que le séjour que Mme Claude Arban vient de faire à Constantinople, et que nous avons annoncé à cette même place, aura eu pour résultat de développer, en les confirmant, ses sympathies pour la Turquie.

Le Gérant : G. LEFEBVRE.

المنصف

السنة الرابعة جريدة سياسية
ادبية تجارية مديرتها ومحررها
الشيخ ج. بانو ابونظارة
باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قيمة الاشتراك سنوياً فرنك
ومع جريدة البنية نظارة « والتود »
وعلاواتها فرنكاً سنوياً
الى المدير لطول بوسه او بحواله تجارية

عدد ١٠٠٠ باريس في شهر شعبان المعظم سنة ١٢٨٠
المولد الحميدى الفاخر

محمد المولى ان من علينا بروية الاخلاص حيث يرى فيها الانسان
ما تمناه في النية وفي بعض الاحيان يتحقق له وقوعها بفضل
نعمته ويتحقق بها الرأى المشتاق واسلى حصول ما رايته في
النوم ليلة أمس
رايت نفسى كاني في ساحة قصر يلدز العاصم والشمس في
غاية من طلوعها والطيور على اقنان الاشجار تغرد ويتبع حالها ولا
مسكن مولانا الخليفة المعظم رافى في حل العيد مبتهج بالزيات
سويح بالملاحات والسماحات والالوية المكللة بالخر تحف
على بابها محط الكرم واليخود ثم لاحت منى الثغاة فرايت رجلاً
مخلفين الاشكال والالوان والملبس قائلين على ذلك العصر
قادمين من اربع اركان العالم عند قرئت كبيرهم السلام فقال
السلام على من اتبع الهدى وخشى الردى فقلت له ايها السيد
اني ارى تلو نور الايمان على صفحات وجهك انت ومن معك فقال
الحمد لله رب العالمين قد اتينا من اطراف الدنيا حتى نشهر مولد
مولانا السلطان عبد الحميد خليفة رسول الرب الحميد اما انت
يا سيدي الشيخ ابونظارة فقلت له نعم قال قد عرفناك بما منك
ابيضاً وجنتك المطرزه وسدرك المزارحه عليه الشياطين
الملك الرجل المشهور بمجنتك للمسلمين اعلم اننا منذ خرجنا من
اوطاننا الى هنا ونحن نتسلي بنشداد وارك المديحية
في حب صاحب السلطنة العثمانية والخلافة المحمدية
وحبنا في تكرار هذه الادوار لا نقدر اننا موقع كلامك
حسننا وكما قلته في امير المؤمنين اصاب موضع الصواب
واعلم ان امة عساكره وشجعانهم وبراعتهم وقدومهم في الميدان
وتقدمهم في فنون الجهادية وعزة نفوسهم وعفتم جميع ذلك
ما هو الا بنفسه وقد راينا هؤلاء الاسود الكوا سرجينها
ما يقدمون على نعمة او يتزلون في ميدان حرب يرفعون

طرفهم الى السماء ويقولون يا رب انصر جنودك من هو ظالم
في ارضك وقامد خلقك عندها تراهم يتجدفون على العدو
انخذاف السيل من اهل الجبل ويشفون منه الغليل
ويكادون ان ياكلون لحمه ويشربون دمه عندها
يكلون بالضر والظفر وينهزم من بقي من جيوش
اعدائهم فهنت واخذني الوجد عند قوله وكفدت
اقول لا قصر المولى فاك ولا عاش من يشنالي فلقد حسنت
فيما نطقنت واصبت فيما تكلمت فانزل على الرجب والمسلم
انت ورفقائك هذه هي دار السيادة والسعادة وكان
المودن في تحيد الاله فابهل هذا الشيخ من صوته
الحسن وقال ما الطف هذا الاذان لهذا الصوت
الرحيم والترنم الكرم فقلت لهم علموا ايها الاجاب الى موضع
الصلوة ومحل العبادة والاجابة هيا الى الجامع الحميدى
واد والهروض والنواقل ثم ادعوا بنية صافية وقلب
صادق الى مولانا صاحب الحق الشاهق والعقل الرائق بان
يطيل بقاءه وينصره على اعداءه ويعز به الاسلام والمسلمين
وكل من اتهم اليه بدون الثقات الى ملة ودين وهما لك ترون
صاحب الخلافة العظمى وتملون بالنظر اليه ويفض عليكم
بما تاملونه وتحبون وتعودون بحجورين الخاطر حينئذ صاح
الجميع بصوت واحد وقالوا العز العز لصاحب الخلافة الإسلامية
قدوت الجمة بصوتهم حتى صار له طنة وزنه عندها يتخطت
من منامي وحدث المولى على هذا السرور الذي اناني في منامي
لكن لم تاخذني الدهشة لان ما قدر لي في منامي فهو حاصل
في اليقظة بالاستئانه العلية كل عام وتحت الخلافة الكبرى
وضولجيه وجزائره يادوب تكفي ما يرد اليها من الزوار
لاقامة الشعائر اللازمة للمولد الحميدى الجبل اعاده للولى
على مولانا السلطان الغازي عبد الحميد خان بخير وسلامه
ابونظارة شاعر المسلك

المكافئات والعقاب الديني

لا شك ان المولى سبحانه وتعالى يكافئ بالاحسان اهل التقوى
ويعاقب المجرمين بجرهم ان شاء وهذه المكافئات وهذه العقاب
يرونه اولائي الدنيا ثم يستوفون في الآخرة اشدهم
ومن ذلك جذب القلوب الى محبة اهل الصداقة الى اوطانهم
وايمانهم حتى ان كل من يراهم يعظمهم ويحلمهم اما اهل النعم
والظلم فيعطيهم من يذمهم ويسخط على افعالهم اينما حلوا
وبانوا هذا هو الجاء والعقاب الديني جميع المكافئات والمعاقبات
الدينية اما المكافئات والمعاقبات الاخرى فاقبل الصالح
عليهم الرضا ويتنعمون في دار النعيم مع ما اعد لهم من الخيرات
والفضائل التي لا حصر لها وبينما هم كذلك اذ المجرمون من
غاروا على بلاد غيرهم ونعدوا عليهم وظلموهم وخربوا ديارهم
وسلبوا اموالهم واستحلوا ما حرم المولى بدون مراعاة
حق ولا واجب نحو الانسانية فهم يتقلون في الجحيم وياكلون
الرزق ويشربون الحميم وذاو ذلك الى ما لا نهاية
وقد رايانا من المكافئات والعقاب الديني ما حصل في هذا
الشهر لثلاث جنرات البوير واللورد كيتشنير باريس
وفي الآخرة لا شك ان يحصل لاهل الخير منهم النعيم ولاهل
السوء الجحيم وياسادة يا كرام ان تأملتم في هذا الرسم اي الثاني
من هذا العدد ترون ما حصل من الاستقبال والتجذاب
القلوب الى بوطه ودويت وولاري قواد البوير الابطال
وكيف اجتماع اهل باريس حولهم وتقديم انواع الزهور
اليهم باشتياق ومودة وترون اللورد كيتشنير يمشي
القبور الطاهرة متروى في ركن من اركان هذا الرسم تنكرا
لخافة ان يلحقه احد الفرنسيين فتقوم عليه القيامه وياكلون
لحمه بلا ملح ولذلك رسمناه وهو عجول الى دخوله العربة المرسولة
من طرف السفارة الانكليزية الى محطة باريس لتوديته
اليها بدون اشعار احد ولا تفطن باحضرة القاري ان ما
حصل لابطال البوير من الاكرام والتبجيل فقط بغرض اسل ايما
حلوا تخرج الاهالي الى لقاءهم وتهلل لهم بالرحب والسعد وكن
على يقين يا بوطه ويا دويت ويا دولا اهل العزم والهمة
ان سكان البسيطة باسرههم يهنونكم على محبتكم وشجاعتكم
في حومة الميدان وما اتصفتم به من الصداقة والايمان
كما يحتقرون طاعتكم القشوم اللورد كيتشنير على محبتكم
الذاتية ومساعييه الوحشية ودائته الفريزية
فهذه ياسادة هي مكافئات الصالح ومعاقبات الطالح
في هذا العالم
ابونظارة

نظر السلطنة

انظر ايها القاري السبيل الى هذا الرسم الجميل تزي وجها
سريعاً بالخشية وعيوننا منوره بالحكمة وهيئة شمس
الناظر وسمايح تشرح الخاطر وهذا هو الامير الهمام رب
القلم والحسام جناب جلالته ابجل اكرم محمد ولي خان سردار
اعظم نظر السلطنة على شان حاكم رشيت وكيلان قد
انفنا بصورته البديعة صدقنا شيخ الملك المشهور بالحمام
الرفيعه وابنا نانا هذا الحاكم من الخصال الحميدة والفضائل
الغريزة والارادة السديدة فانظر قلبه ما قد سمعه ووعاه
وجرى السان في مدح هذا الامير ورعاه ليف لا ومدينة
رشيت الكبرى اصبحت في محله مرفقة شريفة معدودة
من اعظم المدين الشرقية لما حوته من الانظمة والمناقع الجليلة
تبني زائرها بحسن مظهرها وتعلمه بالتقوى والعمران
الباري في جميع اطرافها كمانك ايران وما ذلت في الحقيقة
الابغائية اعلى من شاه شاه لانه هو الاصل والفرع في
هذا العرس وانشاء وتخصيص ولايات المظفطنة بحكام
مثل جناب نظر السلطنة الصادرق البارع الذي لهمة راجت
المناجر وتمت المزارع واصبحت الناس يكيلان من كل بالدو حمار
تخرج الى مدينة رشيت لاقتباس المعارف في المدرسة المظفطنة
التي باعته ساني لميد تتعلم الفنون واللغات الشرقية
والغربية والذي دنا على الله من الامجاد حيث انه بمحضه
ومساعييه وجديين ما معدني لخدمة الجساد ووفر على
الاهالي الكلفات والاسفار الى اوروبا للنداون بالجماعات
ولما قد شرف مولانا الشاه الاعظم مدينة رشيت وراى
عدل هذا الحاكم والقائه غمره بتمطغانه واحسانه
اطال المولى بقاء مظفر الدين الشاه المنصف العادل وكثر
من امثال هذا الحاكم اليقوظ الفاصل
شاعر الملك

Conférences et discours du Cheikh Abou Naddara
(16e depuis Janvier 1902).

LES VIVES SYMPATHIES FRANCO-OTTOMANES

Tel a été le sujet de la grande conférence annoncée par la presse parisienne, que le Cheikh Abou Naddara a donnée le 16 octobre dernier, à la vaste et belle salle de l'Université populaire « La Coopération des Idées », devant un auditoire select et imposant, où nous avons remarqué plusieurs de nos grands confrères français qui, à la fin de la conférence, ont complimé et félicité le Cheikh ! Nous les remercions sincèrement des élogieux comptes-rendus qu'ils ont bien voulu consacrer à son intéressante causerie, que nous allons résumer en peu de mots.

Le Cheikh a démontré, avec des preuves et des documents à l'appui, que pour les Orientaux, la France est la seule nation occidentale qui les aime et désire les voir heureux et prospères ; tandis que les autres ne pensent qu'à les exploiter et s'enrichir à leur dépens.

Il a rendu compte de son dernier voyage à Constantinople, où il a constaté avec joie que, grâce à l'énergie, au tact et à la clairvoyance de l'éminent ambassadeur Constans, le souvenir du dernier conflit franco-turc est complètement effacé.

« Les Français, mes frères adoptifs, a dit le Cheikh, sont aujourd'hui plus que jamais, l'objet de la haute sollicitude de l'Empereur des Ottomans, qui les aime et encourage leur commerce et leur industrie dans Ses Etats. »

L'orateur a alors décrit l'accueil princier que S. M. I. le Sultan a daigné faire au général Saussier tant aimé pour sa bravoure et tant estimé pour sa loyauté. Des fêtes splendides ont été données au palais de Yildiz en l'honneur de ce digne représentant de l'armée glorieuse de la France, fêtes auxquelles assistaient l'Ambassadeur de France et l'honorable M. Berger, président de la Caisse de la Dette Publique Ottomane. Les Grands-Cordons avec plaques en diamants conférés à ces grands personnages attestent la cordialité de l'entente franco-turque.

Le conférencier a parlé ensuite du progrès de l'instruction dans les pays ottomans et du développement de la littérature, du commerce et de l'industrie de la France en Orient, et il a clos la séance par l'exposition de ses grandes aquarelles représentant les mœurs et les coutumes des Arabes qu'il a expliquées à la grande satisfaction de ses nombreux auditeurs, hommes intelligents et jolies femmes, qui ne lui ont pas ménagé leurs bravos et leurs applaudissements !

LA RÉDACTION.

Souvenir de ma conférence à la "Coopération des Idées" le 16 Octobre 1902

Salut, Coopération
Des Idées libres et savantes !
Salut, belle Association
De conférences éloquentes.

Paris doit être fier d'avoir
Ce siège où brille la science ;
Où des orateurs, chaque soir,
Célèbrent l'esprit de la France.

Il faut écrire en lettres d'or
Aux portes de ce sanctuaire :
« On acquiert ici le trésor
De la véritable lumière ».

Vive cette Société
Qui, du progrès, sème le germe !
Souhaitons-lui prospérité,
Et longue vie à son Deherme.

BOERS ET ANGLAIS

Les yeux des généraux des républiques Sud-Africaines sont dessillés. Comme tout le monde, ces vaillants ont été victimes de la foi britannique.

L'homme à l'orchidée leur en a fait voir de cruelles, mais aussi quelle idée se faisaient ces guerriers de l'ancien marchand de chaussons de Birmingham.

Les sacrifices de ces héroïques combattants ne comptent point, les promesses des Kitchener, des Milner et *tutti quanti* n'ont aucune valeur, car Chamberlain oppose aux justes réclamations un *non possumus* insolent et grossier.

N'importe, le léopard, en dépit des conseils de résignation qu'il fait donner railleusement par les journaux londoniens, est bien empêtré là-bas et... ailleurs.

Illustres guerriers, magnanimes soutiens d'une noble cause, vous avez humilié trop cruellement les hordes d'Albion en défendant le sol sacré de la patrie pour vous attendre à être mieux traités par le néfaste ministre des colonies ; mais l'histoire, l'impartiale histoire dira toujours : Honneur aux vaincus et honte à l'Anglais.

DE SAINT-BONNET.

Voici les vers du Cheikh à sa conférence et au banquet en faveur de la Martinique.

Salut, ô les sublimes de France !
Vrais amis de l'humanité,
Apôtres de la bienfaisance,
Souverains de la charité !

Vous êtes toujours prêts à tendre
La main aux malheureux.
Votre âme est si bonne, si tendre !
Et votre cœur si généreux !

Salut, Kreuzer, hon Président
De la vaillante Mignonnette !
Âme sensible, cœur ardent,
Tous les succès, je vous souhaite !

J'aime votre société
Si noble et si patriotique
Qui célèbre la liberté
Et fait chérir la République.

Vos secours à la Martinique,
Si naturels, sont imposants.
Que la France est philanthropique !
Et que ses fils sont bienfaisants !

Que le Très-Haut les récompense
De tant de belles actions !
Qu'il accorde à leur chère France
Ses saintes bénédictions !

Vos fêtes, vos réunions
Sont au profit de votre armée,
Dont les soldats, des vrais lions,
Gardent la France bien-aimée

J'offre ces vers comme bouquet
À ces belles femmes de France
Qui font le charme de ce banquet
Par leur radieuse présence.

Et maintenant, levons, Messieurs,
À la Mignonnette, nos verres.
Qu'elle vive et rende joyeux
Par ses fêtes, ses sociétaires !

هدى الارواح براس كل صلاح

هذا اسم الكتاب لطيف المباني . بديع المعاني . تفتحه ارباب
الفصاحة العربية الفه احمد افندي التابعي خوجه بالمدارس
الشرقية . وقد اطلعنا عليه قبل نشره . فوجدناه فريدا
في عصره . فاقطفنا هذه الزهور . مما حواه رباض من
المفهوم والمنثور .

قال المؤلف لما استنظر بذكر وصف سماحتو الحبيب
الذنب البنيدي ابوالهدي صاحب الكارم والندي
من اراد الله به خيرا ارشدته الى طريق الهدى ومن
اراد به شرا ابعدته عن هذا الطريق وما بلغنا عند الا
كل خبر من اسعاف المضطر واتقاذ الهالك فلا جرم قد
شغبت اليه القلوب قبل احتشائها ومالت اليه الارواح
قبل استباحها

التم انامله فلسفنا ناملو لكن من مفاتيح الارزاق
واشكر صنائعه فلسفنا ناملو لكن من قلوب الاعناق
فانا على الدوام ادعوا الله ان يديم سرونقه للعباد ويحمله
كعبته للقضاء

تصبح السعادة كل يوم باجلال وقد غم الحسود
ولا زالت له الايام بيضا وايام الذي عاداه سود
وقال في موضع اخر
بدر فصاحته تحلى بصفته الكمال

وشمس بلا غتة لا يبتري سناها زواي
كلامه تعشقه الطباع . وتلتذ به الاسماع . وله شعر
احذب من الماء الزلال . واغرب من السحر الحلال . ونثر
الطف وارق من سمات الشمال . فالتظم والنتع عند
جنتان عن يمين وشمال

وقد ختم هذا الفصل بهذين البيتين
لازال بابك كعبه مقصودة وترابها فوق الجباه رسوم
حتى ينادى في البلاد باسرها هذا المقام وانت ابراهيم
في كمالك

من اطلع على تاليف هذا الشهم البارع وما حوته من بديع
المعاني تحقق لديه ان اسمه طابق سماه وما هو
ما لوف لدى جلالة الشاه الاعظم ووزرائه القمام
الا اعالى فضائله بجميل سجايه

وقد مدحنا بمقاله في جريدته (تريبت) الغراء ابناات
بصافي نيته وخالص محبته فوجب علينا لجنايه الشكر
الجزيل والشاء الجميل لا زال ذكاه ابيض (شاعر المثل)

L'Heureux Anniversaire de la Naissance de S. M. I. le Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan II

Louange à Dieu Juste et Clément
Qui daigne exaucer dans le rêve,
Le vœu qu'au Ciel notre âme élève !
Et le réalise souvent.

Que de rêves ai-je vus réalisés !

Qu'il en soit ainsi de celui de ma nuit dernière !

Ce rêve m'impressionna tellement que je l'ai encore devant les yeux.

Il me semblait être sur la place du palais Impérial de Yildiz.

Le soleil, cet œil du Maître de l'Univers, brillait dans toute sa splendeur et les oiseaux amoureux chantaient sur les branches embaumées les louanges du Créateur de l'astre du jour.

Yildiz, la somptueuse demeure de l'Auguste Khalif de l'Islam, était en fête. Les glorieux drapeaux ottomans flottaient majestueusement sur sa grande porte à laquelle le solliciteur ne frappe jamais en vain.

Et voilà des pèlerins musulmans, de types et de costumes variés, venant d'Orient et d'Occident, et se dirigeant à pas lents vers Yildiz, où règnent l'amour, la clémence et la justice.

« Que la paix soit avec toi et tes compagnons, dis-je au chef !

Qu'elle soit aussi avec tous ceux qui suivent le sentier de la rectitude, me répondit-il !

— Sur ton visage brille la foi. Tu dois être un fidèle Croyant.

— Nous le sommes par la grâce de Dieu, mes compagnons et moi. Nous venons des quatre coins du monde pour visiter Constantinople, le siège de la Seigneurie et de la Félicité, et pour célébrer la fête du Grand Abd-ul-Hamid, le digne Successeur du Prophète d'Allah, l'Auguste Empereur des Ottomans. A ton turban plus blanc que la neige, à ton manteau noir brodé d'or, à ta poitrine que les Monarques du Levant et du Couchant ont couverte de décorations aussi étincelantes que les étoiles du ciel ; nous te reconnaissons, ô vaillant Cheikh Abou Naddara, ô Chaër-el-Molk ! Nous chantons joyeusement tes odes en l'honneur de

l'illustre Khalif de l'Islam. Tout le bien que tu dis dans tes vers du Commandeur des Croyants est vrai. N'est-ce pas Lui qui inspire le courage, la hardiesse et l'impétuosité à Ses valeureux soldats ? Invokant l'aide de Dieu, dont Il est l'ombre sur la terre, ces valeureux défenseurs de l'Islam se lancent comme des lions indomptables sur leurs innombrables et puissants ennemis et leur font mordre la poussière rougie par leur sang. Qu'il vive, ce Souverain magnanime et généreux qui honore l'Islam et couronne de gloire Ses étendards !

— Que Dieu bénisse ta bouche pour les paroles qu'elle vient de proférer ! Sois le bienvenu, ô noble chef de ces sympathiques pèlerins qui craignent le Seigneur et aiment le digne Successeur de Son grand Prophète !

— Qu'entends-je ? Quel chant angélique !

— C'est le Moazin, qui, du haut du minaret de la mosquée Hamidié, appelle les Fidèles à la prière du midi. Allez-y, ô mes amis, et faites des vœux que Dieu exaucera pour le long règne du Grand Khalif et pour la grandeur et le triomphe de l'Islam. Dans cette Maison du Dieu de Mahomet, vous verrez S. M. I. le Sultan qui vous honorerait d'un regard bienveillant. Puis, entrez dans Son palais Impérial où l'hospitalité règne en maîtresse absolue. Là, vous célébrerez royalement l'anniversaire de l'heureuse naissance de votre Auguste Souverain avec des milliers de fidèles Croyants.

— Padischahinez tohok yachà ! Longue vie à notre Souverain ! »

Ce cri formidable, poussé par les pèlerins et leur chef, retentit dans l'air comme le tonnerre et me réveilla de mon sommeil.

Mais ce rêve se réalise tous les ans à pareille époque. Constantinople et ses grands faubourgs et les nombreuses contrées à peine les Musulmans qui accourent en foule au Siège du Grand Khalifat pour célébrer la fête de l'Auguste Successeur de Mohammed, le saint Envoyé du Maître de l'Univers.

ABOU NADDARA, Chaër-el-Molk.

RÉCOMPENSES ET CHATIMENTS TERRESTRES

Dieu récompense les bons et châtie les méchants, d'abord pendant leur vie, et puis après leur mort.

Sur terre Il fait acclamer les valeureux défenseurs de la Patrie et de la Foi et conspuer les envahisseurs des pays, les exploiters des peuples. Au Ciel, Il accueille les uns au Paradis pour y goûter les joies célestes et jette les autres dans les fosses de l'Enfer pour y périr misérablement.

C'est ce qui arrive à présent et arrivera plus tard aux Généraux boërs, et à Lord Kitchener, le massacreur des innocents.

Regardez le dessin ci-dessus, chers Lecteurs, et vous vous ferez une idée de l'accueil chaleureux et cordial que les Généraux boërs ont eu ces

jours derniers à Paris ; tandis que Lord Kitchener s'est déguisé pour ne pas être reconnu et conspué. C'est lui qui se glisse furtivement dans la voiture que l'Ambassadeur d'Angleterre a envoyée à la gare pour le prendre.

Et ce n'est pas en France seulement que les héros du Transvaal sont reçus avec enthousiasme et portés en triomphe ; mais partout où ils vont.

Botha, Dewet, Delarey, glorieux généraux, votre patriotisme, votre bravoure et votre loyauté vous attirent l'admiration universelle, tandis que l'égoïsme, la sauvagerie et la lâcheté de Lord Kitchener le rendent méprisable aux yeux du monde entier. Voilà la récompense et le châtiment terrestres.

ABOU NADDARA, Chaër-el-Molk.

Le Gérant : G. LAFAYETTE.

السنة السادسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرتها ومحررها الاول
الشيخ ج. سانوا البونظارة
المصري
القاهن ياريس
في شارع عريشه رقم ٤٤

قيمة الاشتراك
في جريدة ابي نظارة
والنودر والنصف وعلاواتها
عن ستة واحدة
فرنك ٤٦

العدد الرابع
باريس في شهر رمضان المعظم سنة ١٤٢٠
المولانا السلطان السعيد

ما بهج المولد السلطاني . السنه دى فى باريس يا اخوانى .
 عقدت له ماذبه حضرها جم غفير من ترك و فرس و عرب .
 ما يحلى منكم يا سادة دى كانت ليله طرب . و بعد تناول الطعام
 فى مدح صاحب المولد دار الكلام . و شنفوا مسامعنا النخبا و
 مقالات لطيفه . اتنوا بها على محمد جلالة مولانا الخليفه .
 و اثبتوا براهين . ان امير المؤمنين . ماله بين الملوك مشيل .
 و دعواه بالعرز و النصر و العمر الطويل . و كريمى لولى قاهره .
 دقت على البيا نواد و اربا هره . اولها المارش الحميديه .
 و اخرها المارش ليزا فرنساويه . و ما فضلت بباريس
 بريد . الا و صنعت ماذبه داعيكم السعيد . هذا
 و يوم المولد كالعاده . نزلنا منير بك صاحب السعاده . سفير
 دى و لنا العليه بباريس . المحبوب عند العثمانيين و محترم عند
 الفرنسيين . فاستقبلنا ربا يحفظه بقاىة اللطف . هو
 و ارباب السفاره اصحاب الكرم و الطرف . ثم ارسلنا للفراف
 لد و للو ابراهيم بك باش تشريفات المايين . كى يفضل علينا
 و يعرض لنا ايننا مولانا امير المؤمنين . و ثانى يوم حطينا بورود
 للفراف من جابه السامى اخبرنا به بان ثمانينا . و سجدت القبول
 لدى افنديا . اطال المولى بغاه . و اولاه ما يمتناه . و فى
 ذلك اليوم السعيد وردت لنا يا اخوانى . قصيده عال من نظم
 عقل افندى الشير محمد و محمد البا كوره « جريده عربيه عثمانيه
 مشهوره . و القصيده المذكوره الرانه . بمدح جلالة
 الخليفه الاعظم مليانه . جريده البا كوره مستقبلا عظيم .
 لان صاحبها شاب عاقل حكيم . نراه دائما يطلب فى فضائل امير
 المؤمنين . و يشهر ما يفعله فى صالح العثمانيين
 (ابو نظاره)

القاهرة الانكليزية على الديار المصرية

هذا موضوع خطبة سياسية لمحبرة وصيفة الكاتب
الشرير والخطيب الخطير ، رافى رينه فيقومون ، المولود
ومترى ، مصر ومتوطن منذ بضع سنين بفرنسا محرر باعظم
جرائد باريس وملقى خطب في اشهر المحافل العلمية والسياسية
ومن لطفه ارسل لنا المذكور عنا في مقالته راجيا منا الاذن
بمعرضه على مسامع الحضار وببشره في جريدتنا وتزيينه
برسوماتنا الاعتيادية فاجبناه على ذلك ودرجنا مقالته بحروفه
في القسم الفرنسي من هذا العدد اما تعرفه فتلخصه
لبساتنا الاصطلاحية افكاهة قرائنا الغراز بعفد مخاطبة
بين المصري والانكليزي

قال الانكليزي — كوديم . ايه ده جرنال في يد بتاع انت —
قال المصري — ده جرنال حبينا ابو نظاره المدافع عن حقوقنا
وحقوق الوطن — قال الانكليزي — ارمي ده جرنال —
قال المصري — ارميه انا احطه على راسي يامستر — فوقع
الانكليزي كبريته وقال للمصري — اخرقتو ده شيطان جرنال
— فتبسم المصري وقال له — طيب اخرقه على شان عيشك
انما بشرط تخلي افسره لك — قال الانكليزي — طيب فسر تو
مكن موش كلمه كثير . لا . كلمه شويه . ثلاثه خمسه عشره كلمه
بس — قال المصري — طيب وسبب كراحتكم فيه ايه —
قال الانكليزي — على شان هودا بما قلتم لازم اهدا بخر جتو
من مصر — قال المصري — الحق بيده لان مصر للمصريين —
قال الانكليزي — كوديم يولا دي قول — فقا طعه المصري
وقال له — بلاذ العول دي بلاذنا سر وحو البلاد كم بلاذ
البلطاطس وخلو لنا الغول المد من بتاعنا اللي بتاكلوه
يا انكليز وتحسوا القدره بلبساتكم النجس — قال الانكليزي
— دي كلمه نجس انا مش فهمتو — قال المصري — نجس
يعني لطيف طريق — فضحك الانكليزي وقال — هاه
اهنا انكليز كلنا نجسات لكن ابو نظاره بتاع انتو هو

مشى نجس — قال المصري — نعم ما هوش نجس ده
 رجل طاهر وجرنا له طاهر — قال الانكليزي — اوه
 ياس .. هو طاهر من راسك بتاع هو لرجلك بتاع هو
 طيب فسر توده خنزير جرنال بتاع هو لكن مش بكلمات
 كثيرات . لا . لا . بكلمات شويات شويات — قال
 المصري — وتربت فيك طوريا وراس سيدك اد وارثك
 بسكالك . بكلمات بلا شويات . لما يجمعك الكلام
 قل .. سحاب .. وانا اقوم من جيبك يا مستر —
 قال الانكليزي . لا . لا . انت مصري نجس — ففعلك
 المصري وقال في نفسه — معنى كلام العكروت
 ده اني مصري لطيف . ما علينا — ثم قال للانكليزي
 — اعلم يا مستر بان رجلي عالم كبير القى خطبه رنا
 بباريس موضوعها غارتكم على بلادنا — قال الانكليزي
 — ده كلام انا ما في هوش — قال المصري — واحد
 رجل تكلم في مصر في واحد مطرح هناك مسترات
 ومدايات كثير . خمسماية . الف . الغين وقال ان ابوتظاره
 يعرف لسانكم لسان الوز — ففعلك الانكليزي وقال —
 انا بتعلمتو من انت كلمات كثيرات — هاه وزيعني انكشمان
 ونجس يعني لطيف — قال المصري — ماشاء . انت رجل
 فهم — قال الانكليزي — اوه ياس — انا وزنجس ومراك
 بتاع انا . . . . . فقاطعه المصري وقال له — نعم يا مستر
 مادامك وزه نجس . انا خليتي افسرك جريدة ابوتظاره
 وما قاطعه نيش في الكلام — قال الانكليزي — اوه ياس ..
 لكن لسان بتاع انا ناشف هو يلبتو كبه كبير بيره —
 فصاح المصري وقال — يا ولد هات المستركه كبيره بوطه
 وكاس ويا — قال الانكليزي — ويا — انا مش نفهمتو ويا
 — قال المصري — ويا يعني براندي — فانا صبي لبوطه
 بكايه بيره وكاس براندي فشرب الانكليزي وطرق
 طقه بلسانه النجس وقال للمصري — انت كلمتو وانا
 اشربتو وبعد اخرقتو شيطان جرنال — فقال المصري
 — بقى الخطيب قال للسامعين بان الشيخ ابوتظاره له حبايب
 كثير في بلاد الانكليز واعلمهم ببطوه الحق في مقاومه حكومتهم
 وطلب وفاء وعد وراها بانجله عساكرها عن مصر الى صا
 لهم عشرين سنه وهم ياكلوا الحم او لادها ويمصوا دمهم
 ابوتظاره دائما يقول ان الامة ليست مسئوله بظلم حكومتها
 التي ترسل للبلاد التي تتسلط عليها نواب ملكيه وجهاديه
 لسلب نعمة الاهالي واخذ جميع ايراداتها وطردها ابناء

الوطن المتوطنين في الدواوين والدوائر والمصالح
 ووضع محالهم انكليز لا خيرة لهم بالاحوال ولا قصد
 لهم لحيوى الاغنى من قفا مستعمراتهم سيئمة الخط
 — قال الانكليزي — ده كله كلام مش نجس —
 قال المصري — صدقت يا مستر ده كلام ما هوش لطيف
 بالنسبه لك . ما علينا فاقطع الخطيب برهن للسامعين برهين
 قاطعه بان عينكم على مصر من قديم الزمان وان غنيتكم
 على ابوتظاره من اربعين سنه تكونه اوله من قال في
 خطبه وفي كتبه .. مصر للمصريين .. ودا سبب كراهة
 الانكليز فيه خصوصا لما نشر جرناله الى سماه ابوتظاره
 وقال ايضا ان قنصل جرنال انكلتره وصى عليه ناس يهود
 البهاه ولما راي ان ربا سجناده وتعالى حماه منهم شار على
 المرحوم اسما عيل باشا جد البطل عباس بان ينفذ من مصر
 كما ترى في الرسم الاول من الاربع رسومات من هذا العدد
 وهو على اليسار — عندها وراه الرسم المذكور وقال له
 — اللي في القارب ده ابوتظاره رايح على المركب القاصده
 مارسييليا ومن هناك في السكة الحديد لباريس —
 وده اللي يرقص زي الدب الاكبر ده صاحبك المستر
 بول من شدة فرجه بنفى الى نظاره من وطنه — قال
 الانكليزي — مش فهمتو الدب الاكبر — قال المصري —
 — الدب الاكبر يعني لورد كبير — قال الانكليزي —
 زي اللورد كتشير — قال المصري صدقت اللورد
 كتشير هو اللورد الاكبر . ثم قال الخطيب بان فرح المستر
 بول بنفى الى نظاره كان نصير مش طويل لان بعد وصوله
 الى باريس بشهر صدر جرناله الوطني وارسل منه
 الوف من النسخ دارت اربعة اركان الدنيا خصوصا
 وادي النيل وقال انه راي بيع وشاري الجرنال في
 ظهر بعضها ده ياخذ الجريدة وده يستلم ثمنها وراء
 كذلك البوليس الانكليزي يخطف جرائد ابوتظاره من
 يد البياع ويغيره ثم اطلعه على الرسم الثاني المصور
 فيه بايع ومشتري الجرنال ومعاملة البوليس في بيع
 جرايد ابوتظاره وقال للانكليزي — انه يظهر من تحريككم
 على بيع جرائد ابوتظاره انها بتكتشف ستركم وتفتشكم
 — قال الانكليزي — رفو بسنس . يعني كلام انت ما في
 هو . . . . . قال المصري — يعني كلام هلسن مستر
 ما علينا الحاصل ابوتظاره شاطر كونه رغبا عن انكم بيدخل
 من كل عدد من جرايدله خمسة الاف نسخة في مصر والسوكلا

mes propres yeux, tant au Caire qu'à Alexandrie, vendre et saisir ce journal patriotique, le marchand et le client, dos à dos, recevant, l'un la feuille, l'autre son prix.

J'ai vu aussi le policeman arracher des mains du lecteur ce journal anglophobe et l'assommer de coups.

Cela prouve qu'il dévoile vraiment les vils intrigues et les noires machinations des représentants civils et militaires du gouvernement britannique et attire contre eux la haine des peuples soumis à leur domination.

Pourtant Abou Naddara était un anglophobe de la plus belle eau.

A l'âge de douze ans, il entra dans une école anglaise, au Caire, où il apprit la langue de Schakespeare, et dans les deux sociétés qu'il fonda plus tard : « Les Amis des Sciences et le Cercle des Progressistes », il fit ses conférences sur la littérature et l'histoire de la nation britannique. Cela lui attira la sympathie des fils d'Albion qui, le croyant partisan d'une occupation anglaise de l'Egypte, lui confièrent les vues de leur gouvernement en lui faisant miroiter la haute position qu'il aurait si la Grande-Bretagne devenait maîtresse de la Vallée du Nil.

C'est alors que le Cheikh devint l'implacable ennemi du gouvernement de la Reine Victoria, et, depuis quarante ans, jour par jour, il profite de toutes les occasions qui se présentent à lui pour attirer contre l'Angleterre l'exécration de tous les peuples d'Asie et d'Afrique. Quant à la nation anglaise, Abou Naddara ne lui en veut pas : « Elle n'est pas responsable des méfaits de ceux qui la gouvernent, dit-il, dans ses articles et ses discours ».

Il a beaucoup d'amis en Angleterre, la plupart lui donnent raison d'attaquer les ministres qui ne remplissent pas leurs engagements et n'évacuent pas l'Egypte ainsi qu'ils l'ont promis aux grandes puissances européennes avant et après le bombardement d'Alexandrie.

Tous les ministres anglais, passés et présents, des Affaires Etrangères et des Colonies sont furieux contre Abou Naddara qui persiste à refuser toutes leurs offres, soit pour supprimer ses trois journaux anglophobes, soit pour les rendre anglophiles. En effet, ils lui font parvenir de temps à autre, indirectement, des propositions très séduisantes qu'il rejette par ses deux mots significatifs : *Egyptian soldier* (Egyptien invendable), c'est-à-dire que le patriote égyptien ne se vend pas.

Au Foreign Office et au Colonial Office on ne comprend pas qu'un Cheikh égyptien dédaigne le chèque anglais qui l'enrichirait.

Et maintenant, Mesdames et Messieurs, permettez-moi de vous dire en peu de mots ce que pense le brave Cheikh Abou Naddara des représentants du gouvernement anglais dans les pays d'Orient. Il les a étudiés sur place et les a vus à l'œuvre. D'ailleurs, le dessin qu'il leur consacrera dans un numéro de son journal est assez éloquent. Il est divisé en deux parties : Avant et Après. Dans la première, on voit le Consul général britannique faisant la courbette devant le Roi, le Khédive ou le Chef du pays convoité par son gouvernement. Il est humble et attend l'ordre de s'asseoir. Telle est son attitude pendant qu'il cherche un prétexte pour le débarquement des jaquettes rouges. Mais une fois le pays occupé par les valeureux soldats de la mère Albion, le Consul général est assis et c'est le souverain du pays envahi qui fait la courbette devant lui, ainsi qu'on le voit dans la seconde partie du susdit dessin. Et puisque nous parlons des dessins de ce vénérable proserite égyptien, citons en un autre qui donnera à nos aimables auditeurs une juste idée du despotisme britannique dans la Vallée du Nil. L'Egypte y est représentée par une vache très maigre que John Bull et Albion, sa mère, s'efforcent de traire, tandis que le fellah, le paisible paysan nilotique, leur crie : « Barbares ! Elle n'a plus de lait. Vous avez vidé ses mamelles. C'est son sang que vous sucez à cette heure ».

En effet, l'Egypte ne possède plus rien aujourd'hui ; l'Angleterre s'est emparée de tous ses biens. Ses palais splendides, ses vastes terres, ses belles fermes, ses édifices merveilleux, ses navires magnifiques, ses grands arsenaux, tout son commerce, toute son industrie, toutes ses richesses coulent dans les coffres forts britanniques. Malgré tout cela, le Cheikh Abou Naddara est toujours sur la brèche. Rien n'ébranle sa confiance dans un avenir meilleur. Il proclame toujours sa devise de 1862, chère aux patriotes nilotiques : « L'Egypte aux Egyptiens ».

ARY RENÉ D'YVERMONT.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(17, 18, 19 et 20 depuis Janvier 1892).

L'abondance des matières du présent numéro ne nous permet pas de rendre compte, ainsi que l'ont fait nos très aimables confrères parisiens, de ces quatre discours, que notre cher Directeur Abou Naddara a prononcé le mois dernier. Ils ont eu lieu au banquet annuel de la Société lyrique et philanthropique de la Mignonne, au dîner du Cheikh, en la fête l'honneur de S. M. I. le Sultan ; au banquet de la Société Paris-Province, et à la distribution des prix de la Confédération littéraire et artistique de France.

La Rédaction.

Sonnet au Cheikh Abou-Nadarra.

Quant l'ingrat t'eut banni, ton cœur se déchira.
Tu voyais dans l'Egypte une trop bonne mère.
Oh ! désespoir cruel de la douleur amère !
Patience. L'exil injuste finira.

Sois notre hôte éternel, cheikh Abou-Nadarra.
Demeure parmi nous, loin du sol victimaire
Qui croit longtemps jouir du triomphe éphémère,
Car encore il entend des Anglais le hurra.

Puis-je, noble poète, adoucir ta souffrance
Et chanter tes vertus sous le beau ciel de France
Où souffle sans répit un vent de liberté ?...

Sylphes, montez là-haut d'un seul coup d'aile agile
Et pour Allah, pour Dieu, montrez la vérité,
Lumière du coran, soleil de l'évangile !

AUGUSTE CAPDEVILLE.

ثم يجمع مرجوعنا الخطبة ، اري رينه ، بصيبينا . انه بعد
ما اتى احملا على سماءه الشيخ ومدافنته عن الاموال
بلع والذراع وحرمانه من مشاهدته الاهل والكلان
وقال السامعين ان اردتم يسهده معرفته انكارا لظناره
في الانكيز فقد وصيها في رسم رايته في جزائه يوم دخول
البحر والى القاهره بعد نصرته بالجنات الحمر
على التل الكبير . صور من جهته امير شرقي جالس
وقد امة الكيز في غاية الخشوع كعبه امام سيده وفي
الجهة الاخرى الانكيز ذاته جالس والى امير الشرقي
واقف امامه ويداه على صدره كما هو مرسوم هنا في الرسم
الثالث وفي الواقع بينما الانكيز يدس دساسة
الجيشه للاستيلاء على القطر الى عيليه عليه ويتخرج
له غناقه بطلما من تحت رجلين القراخ لخلول عسكره
فيه نراه ذليل منكسر ملق ولسن يرفع يده على البلاء
الى غار عليها حلا ينفس فيه زى الديك الرومي لا يقولوا
له ملطه خربت ويا مرميكم ويامل امير القطر كانه
عبد ابية والحال انه قبلها يوم كان بيوس يده ظهر
وقفا — قال الانكيزي — لازم يعلتو كدا على شان ما
يمسكتوا البلاد ذات ولما ياخذوا البلاد ذات يشرتو
الكائنات بتاع البيرات والوبا — قال المصري —
بالهنا والمشتغا ودلوقتي درى بالك في الرسم الرابع وهو
وصف ما قاله الخطيب في احوال مصر الحاضرة وقد
رسمه منذ اكم سنة ابو نظاره بجر يده — قال
الانكيزي وهو ينظر الى الرسم الرابع — انا فيتموده رسم
من غير انت قسرتو هو على شان انا — قال المصري —
وريني شطارتك يا خمران — قال الانكيزي — دى
بقره ما فيش في جلد هالحم دى مصر — قال المصري
— نعم دى كانت سمينة قبل ما تشبطوا عليها واليوم
صبحت رفيعة من كثرة حليمكم فيها انظر كيف المسير
بول وامة البيون نازلين على نرازاها عصر ومصر والفلح
الغبان حزين عليها ويرق ويقول للجوزة وابنها بالى
ما فيش في قلبكم رحمة اشفقوا على دالبقره المسكينه
انتم ما خليتوش فيها ولا نقطة لبن واللى تمصوه دالوقتي
ده دوما ما هوش حليها . كين يا مجرمين الظلم له حد ورتنا
ان كان يميل لاهل . وها هو فتح عليكم حرب جديد في
بلد الصوامل جبارة مسيلين يخلصوا نارا منكم
ما تفكروش انكم اكلتم مصر وتلقوها مصيركم كملوها

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
43, Rue Richer, PARIS

Le Journal d'Abou Naddara

Toute communication et toute demande d'abonnement doivent être adressées au Directeur du Journal

DÉCEMBRE 1902 — N° 4

ABONNEMENTS :
Avec la Revue *Attawadod*
et suppléments... 1 an. 26' -
Abonnement simple, 1 an. 15'

LA FÊTE DE L'EMPEREUR DES OTTOMANS A PARIS

L'anniversaire de l'heureuse naissance de S. M. I. le Sultan a été dignement célébré cette année à Paris ; les grands journaux de la Ville Lumière en ont parlé ; nous les remercions sincèrement. Notre confrère *La Patrie* a rendu compte du dîner que nous avons offert à nos amis et compatriotes en l'honneur de cet anniversaire impérial, où des éloquentes discours ont été prononcés en arabe et en français en portant la santé de la Turquie et de la France, de l'Auguste Calif de l'Islam et de l'Éminent Président de la République.

Nous avons eu l'insigne honneur de recevoir le télégramme suivant de Son Exc. Ibrahim Bey, maître des cérémonies de S. M. I. le Sultan :

« Je vous exprime la haute satisfaction de notre Auguste Souverain pour vos hommages déposés à l'occasion de l'anniversaire de son heureuse naissance. »
IBRAHIM

Nous avons assisté à la brillante réception que Son Exc. Munir Bey, notre cher Ambassadeur Impérial Ottoman, a donnée en l'honneur de la fête de son Auguste Souverain.

Comme nous, les nombreux visiteurs ont été charmés et touchés de l'accueil gracieux et bienveillant dont ils ont été l'objet de la part du digne représentant de S. M. I. le Sultan.

Dans notre article de fond arabe de ce numéro, nous avons décrit cette belle réception.

ABOUNADDARA.

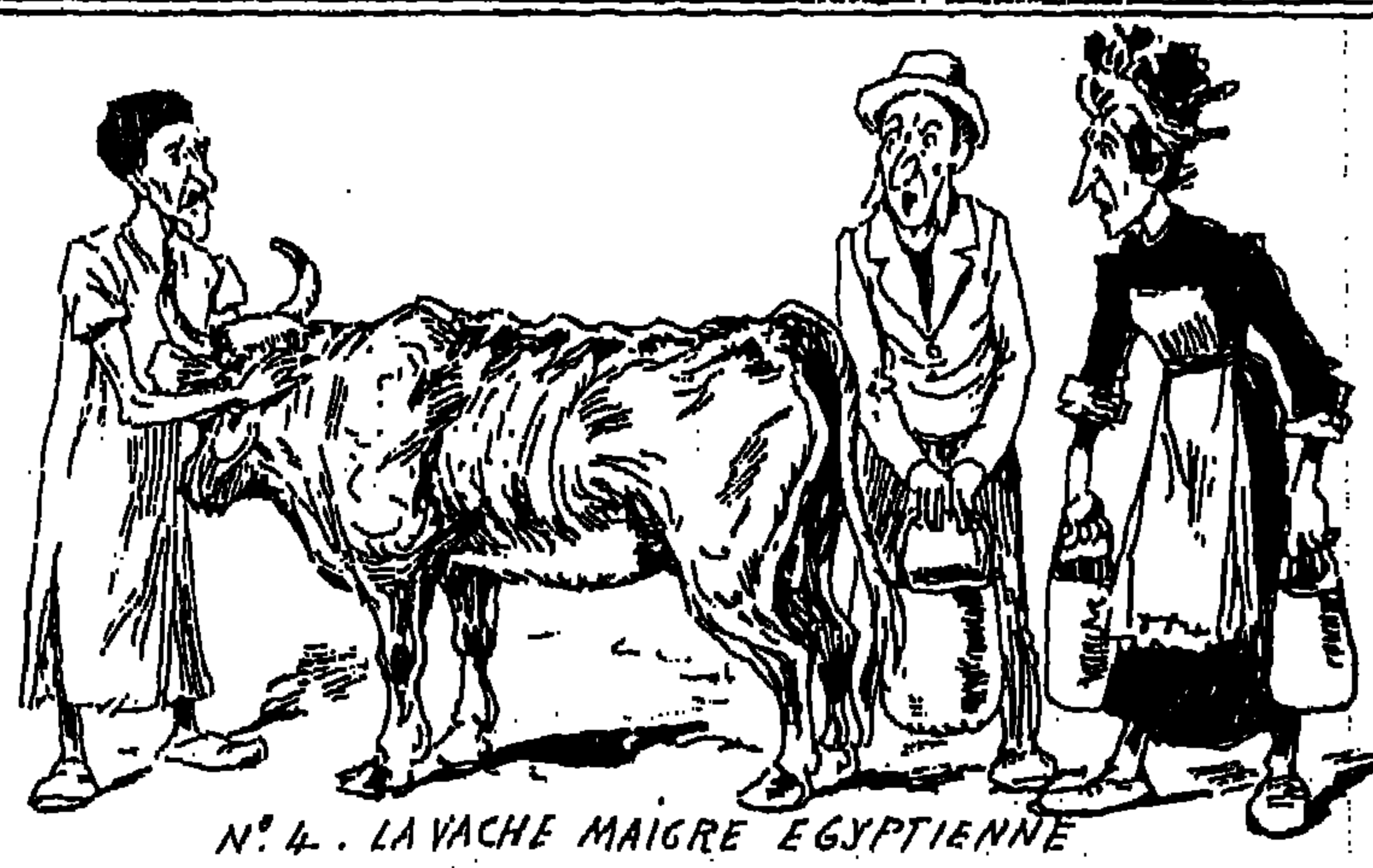
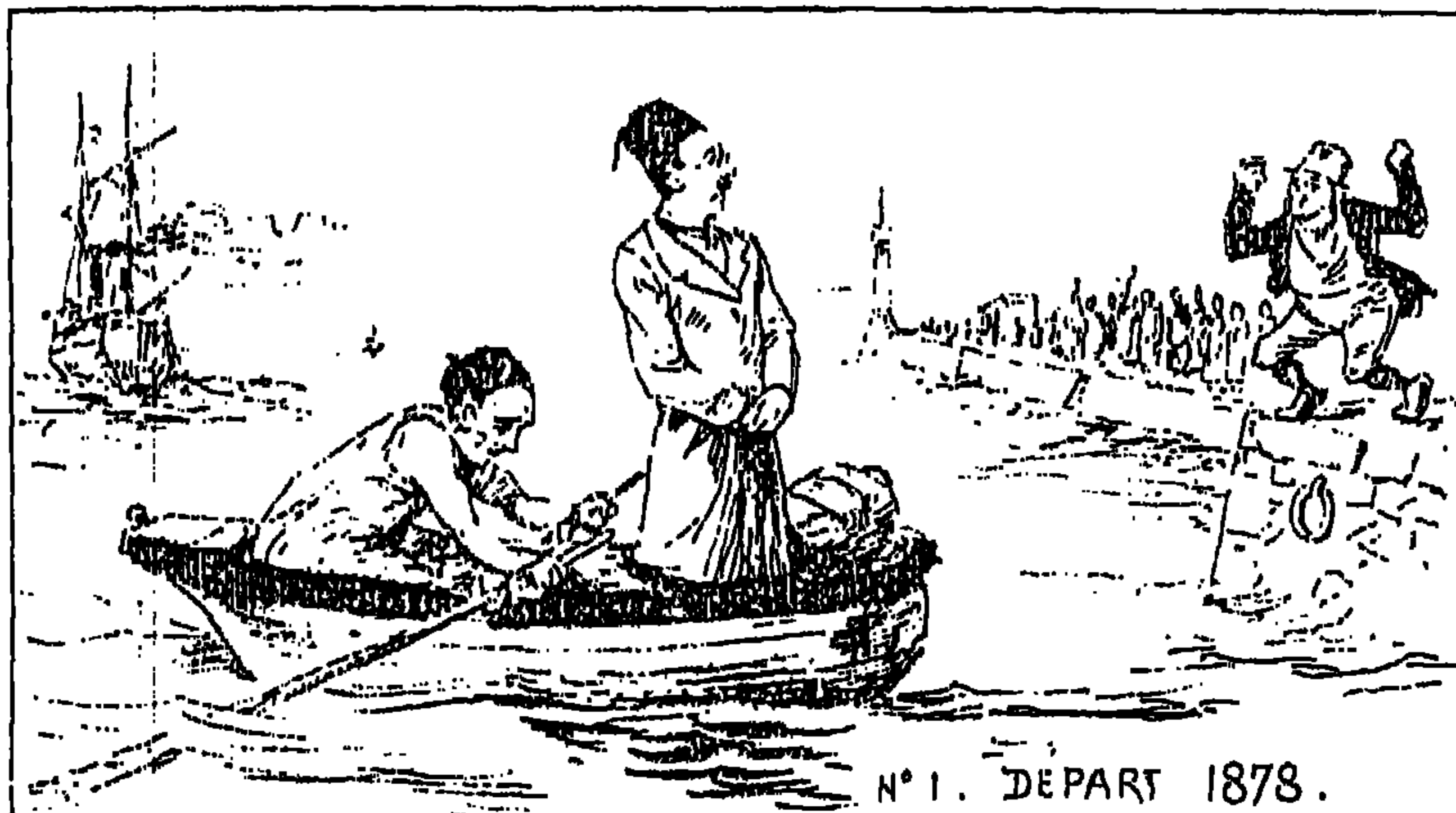
CONVENTION FRANCO-ÉGYPTIENNE

Nouvel accord commercial. — Traitement de faveur.

LE CAIRE, 24 novembre. — M. Cogordan, ministre de France, a conclu une convention commerciale entre la France et l'Égypte assurant toutes les garanties contre les éventualités d'une augmentation ultérieure des taxes douanières.

La convention maintient pour tous les produits intéressant spécialement la France la taxation actuelle et constitue une sérieuse amélioration pour l'avenir commercial de la France auquel elle assure le régime le plus favorable, celui consenti à diverses puissances ayant déjà des conventions commerciales avec l'Égypte.
(Havas.)

بيان هذا الرسومات في مقالته بالفارسي الإنجليزي

L'INVASION ANGLAISE DE L'ÉGYPTE

Tel est le sujet de la grande conférence politique de notre cher confrère et excellent ami M. Ary René d'Yvermont, à la Mairie du 1er arrondissement de Paris. Dans sa gracieuse lettre d'invitation, il nous communique les passages suivants qui concernent le Cheikh Abou Naddara dans sa conférence, et nous prie de les publier dans notre journal en les illustrant de dessins. Nous adhérons à sa demande très flatteuse pour le Cheikh et le remercions en son nom et au nom de nos frères d'Égypte, dont il plaide si vaillamment la sainte cause.

La Rédaction.

Je ne puis parler de la domination anglaise sans mentionner le nom de celui qui a joué un grand rôle, d'abord, en la conjurant et en la combattant ensuite. C'est du Cheikh J. Sanua, Abou Naddara, que je veux parler, à qui le Shah de Perse vient d'octroyer le titre de *Quadr-El-Molk*, c'est-à-dire poète de Sa Cour Impériale. Je n'ai pas besoin de présenter le Cheikh à mes aimables auditeurs, sa popularité est aussi grande aujourd'hui en France que sur les bords du Nil et du Bosphore. On le rencontre partout, dans tous les banquets politiques et littéraires et, partout, il prend la parole pour faire connaître les maux qu'endure sa patrie sous le joug britannique et pour exprimer hautement à la France l'amour qu'ont pour elle les Orientaux.

Pauvre Abou Naddara ! bien des fois je l'ai vu verser des larmes en me (les Anglais) parlant de sa terre natale. Pourtant, il ne désespère pas : dans ses journaux, il rappelle à ses frères d'Égypte que l'heure de la délivrance sonnera plus tôt qu'on le croit et qu'Allah guillandira les bras des fellahs pour chasser les Sauterelles Rouges qui ravagent leurs champs pour s'enrichir.

La campagne patriotique d'Abou Naddara n'est pas d'hier, elle date d'il y a bientôt quarante-cinq ans ; c'est d'ailleurs cette campagne qui a été cause de son exil, mais l'exil, au lieu d'effacer, n'a fait que de le relever.

Depuis vingt-cinq ans, il est l'hôte de la France, qu'il célèbre par la plume et par la parole depuis l'âge de dix-huit ans, c'est cet amour pour la France qui lui a attiré la persécution anglaise, car il n'a cessé de dire qu'elle désire la régénération et la liberté de l'Égypte, tandis que l'Angleterre ne pense qu'à la posséder et à l'annexer à ses États. En effet, c'est le Consul général britannique en Égypte qui, n'ayant pas réussi à supprimer Abou Naddara, a conseillé le feu Khédive Ismaïl de l'exiler.

L'histoire de l'attentat contre le Cheikh a été racontée dans les journaux de Paris par le capitaine Gérard, ancien officier français, alors résident au Caire, qui en fut témoin. Qu'on nous permette de citer une strophe d'une ode magnifique que le capitaine Gérard, poète à ses heures, consacra à Abou Naddara à propos de cet attentat et de son exil (juin 1878) :

« Dieu seul est grand, - dit le Prophète !
« Ne l'ai-je pas toujours écrit ?
« C'est pour cela qu'on veut ma tête
« Et qu'aujourd'hui je suis proscrit ;
« En dépit de cette disgrâce,
« La vérité triomphera,
« Un Khédive naît, règne et passe
« Sous les yeux d'Abou Naddara. »

Et en vérité, le Cheikh a vu naître, régner et mourir le Khédive Tewfik, père de l'honnête Khédive actuel.

John Bull, qui représente l'Angleterre dans les journaux d'Abou Naddara, dans de joie en le voyant prendre le chemin de l'exil. Mais cette joie n'eut qu'une courte durée. Aussitôt arrivé en France, le proscrit publia sa feuille patriotique ; et le premier être expédition qui fut de vingt mille exemplaires fit irruption dans toutes les villes de la Vallée du Nil. Depuis ce jour-là, ce journal vengeur pénétra en Égypte et au Soudan par des voies mystérieuses. Il arriva souvent de Londres inclus dans les grands journaux de la Cité, cela trompe la vigilance anglaise et fait retentir l'air égyptien des *Goddams* de la police.

Les vendeurs du journal d'Abou Naddara sont tous fortunés. Ils vendent quelquefois à cent sous l'exemplaire qui ne leur coûte qu'un. J'ai vu, de

1902

1902

ALBUM

JOURNAUX D'ABOU NADDARA

ANNÉE 1902

ABOU NADDARA 26me ANNÉE.

L'ATTAWADO 11me ANNÉE.

AL-NAJAF 4me ANNÉE.

ADMINISTRATION ET RÉDACTION

43, RUE RICH

Chers Lecteurs

Permettez-nous de vous présenter, avec nos meilleurs souhaits pour 1903, l'Album des journaux d'Abou Naddara de 1902. Veuillez agréer ce modeste cadeau comme souvenir de notre reconnaissance de l'accueil si gracieux que vous faites à nos publications.

Le moindre des numéros contenus dans cette collection a été tiré à dix mille exemplaires; on peut donc dire que plus de cent cinquante mille ont circulé en Occident et en Orient en 1902. Ces feuilles ont consolé les peuples opprimés en ouvrant leur cœur à l'espoir de secourir un jour le joug des tyrans.

Quant à notre cher Directeur et Rédacteur en Chef, le Cheikh Abou Naddara, nous sommes heureux de vous dire qu'il n'a pas perdu son temps l'année dernière. Malgré son âge mûr, sa faible vue et ses occupations multiples, ses feuilles patriotiques ont paru mensuellement. Et ce n'est pas par la plume seulement qu'il a travaillé, mais par la parole aussi. Il a fait depuis janvier 1902 à fin décembre de la même année, une vingtaine de conférences et discours dans des réunions, des fêtes et des banquets politiques et littéraires, dont nos aimables confrères français et étrangers ont rendu compte dans leurs journaux accrédités.

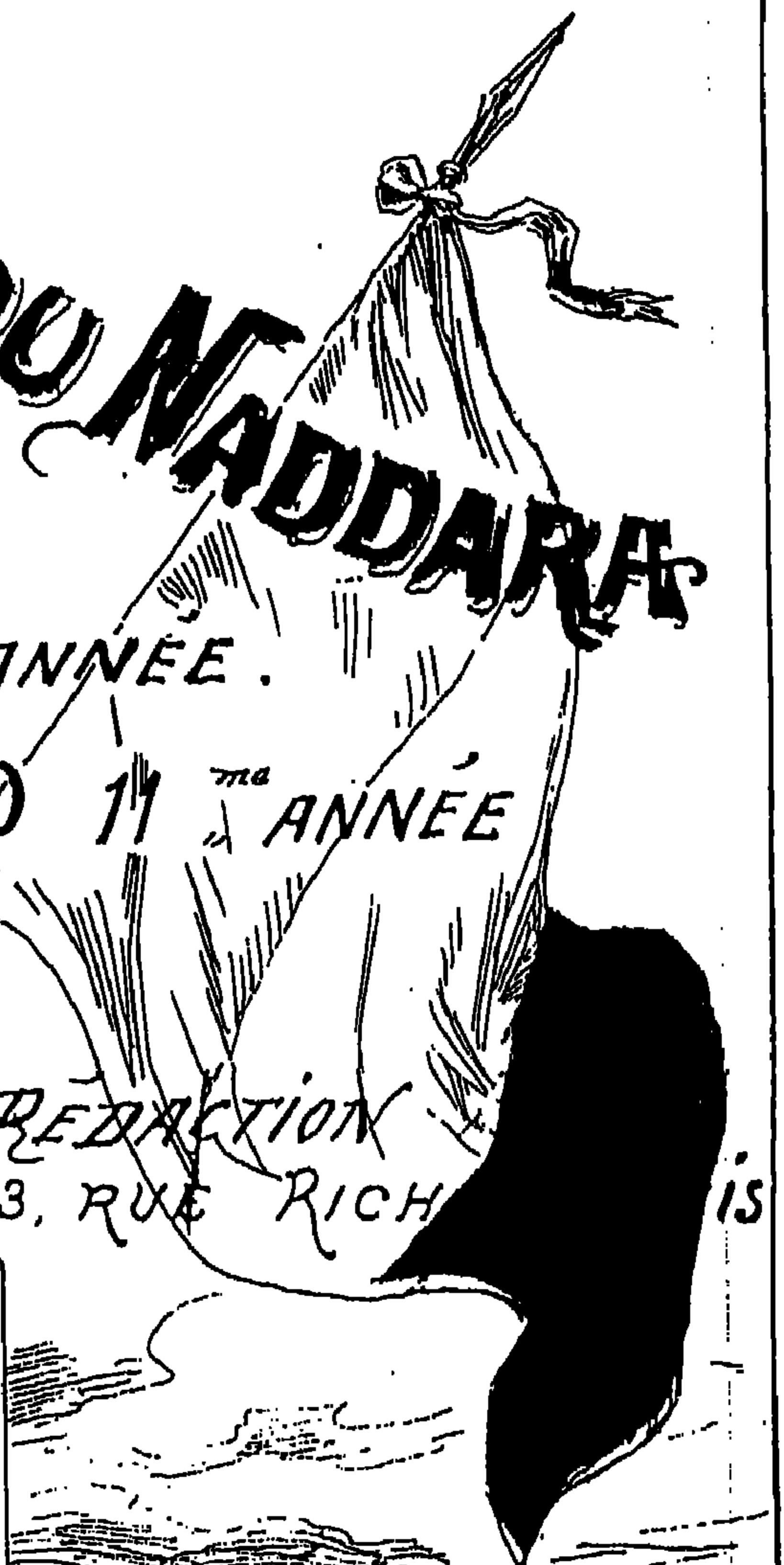
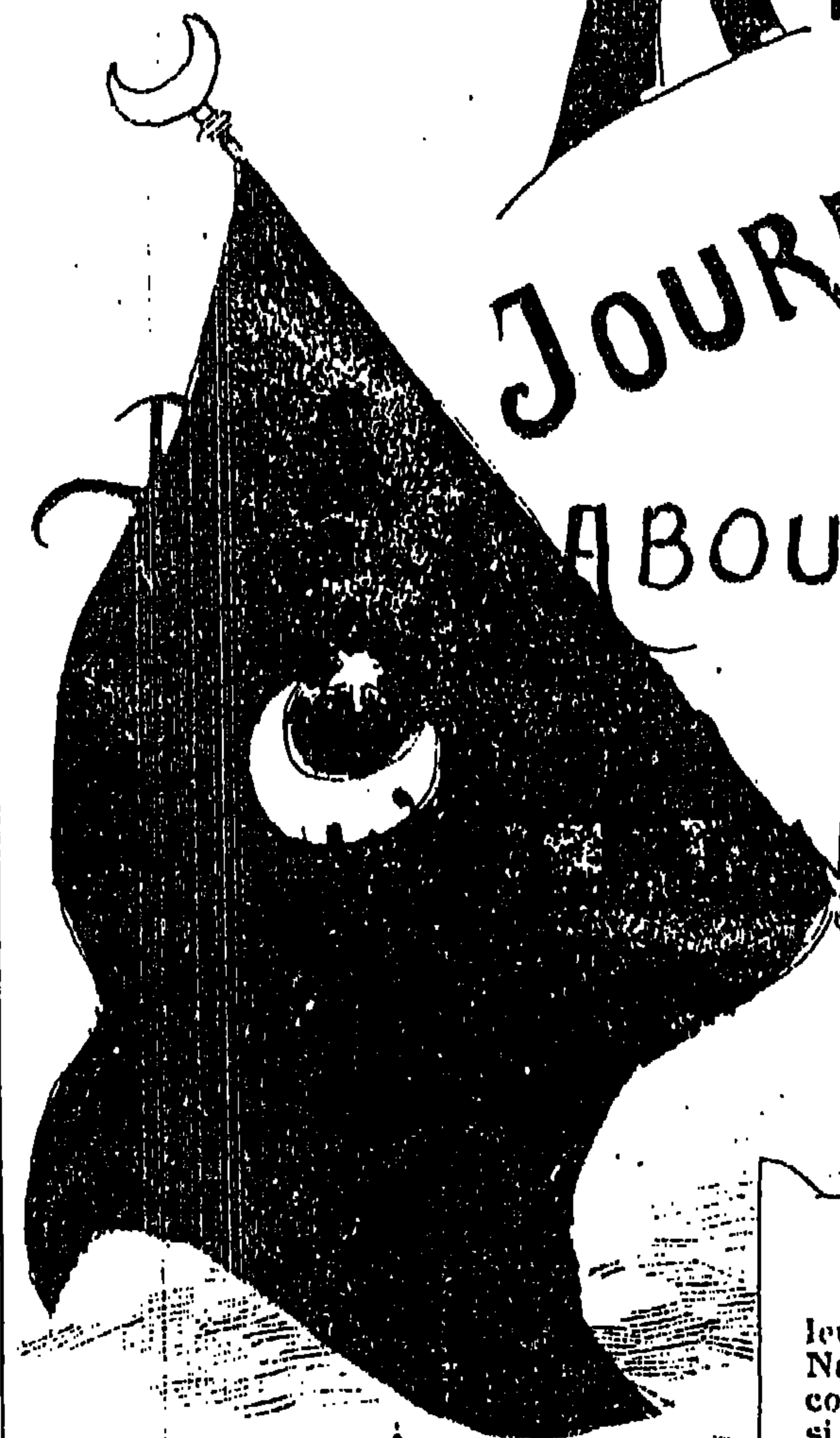
L'année 1902 a bien commencé pour le Cheikh Abou Naddara. Nos braves confrères parisiens lui ont offert un grand banquet à l'occasion du jubilé de son journal. Vous pouvez voir, chers lecteurs, le compte rendu de cet heureux anniversaire dans le numéro de janvier de cette collection, - les numéros sont classés à la mode orientale, de droite à gauche.

Le présent Album contient une vingtaine de dessins, dont deux grands, richement coloriés, sont consacrés aux anniversaires de l'heureuse naissance et glorieux avènement de S. M. I. le Sultan. Les dix-huit autres dessins, grands et petits, concernent la guerre anglo-boërs et l'invasion britannique de l'Égypte et du Soudan. L'histoire de cette invasion inique est relatée succinctement dans le numéro de décembre; vous le trouverez ci-contre.

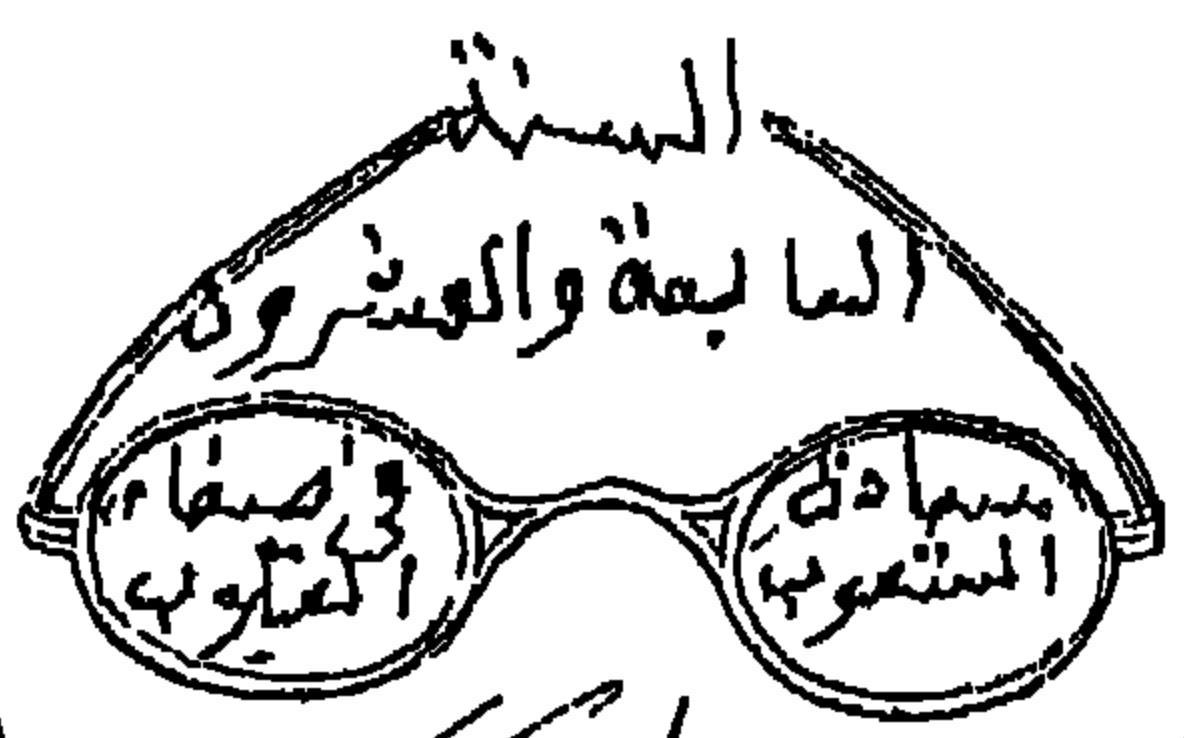
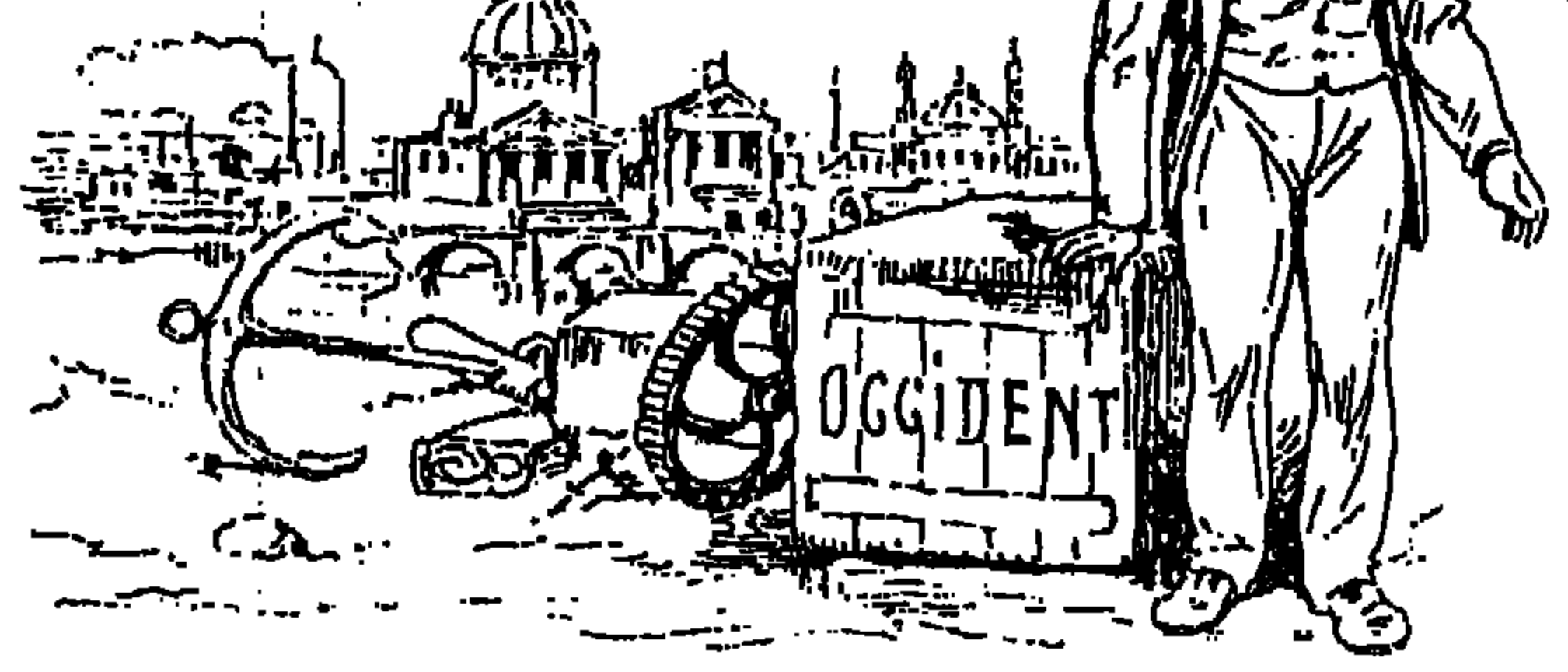
Le Cheikh a publié deux brochures en 1902 : *Les Souffrances du Proscrit*, en prose et vers français, et la première de ses conférences arabes à l'Exposition de 1900.

Que Dieu accorde longue vie à Abou Naddara afin qu'il chante encore ses quatre patries bien-aimées : l'Égypte, où il naquit; l'Italie, où il s'est instruit; la Turquie, qu'il aime, et la France, qui lui accorde l'hospitalité.

HADJ-EL-H'SEN.

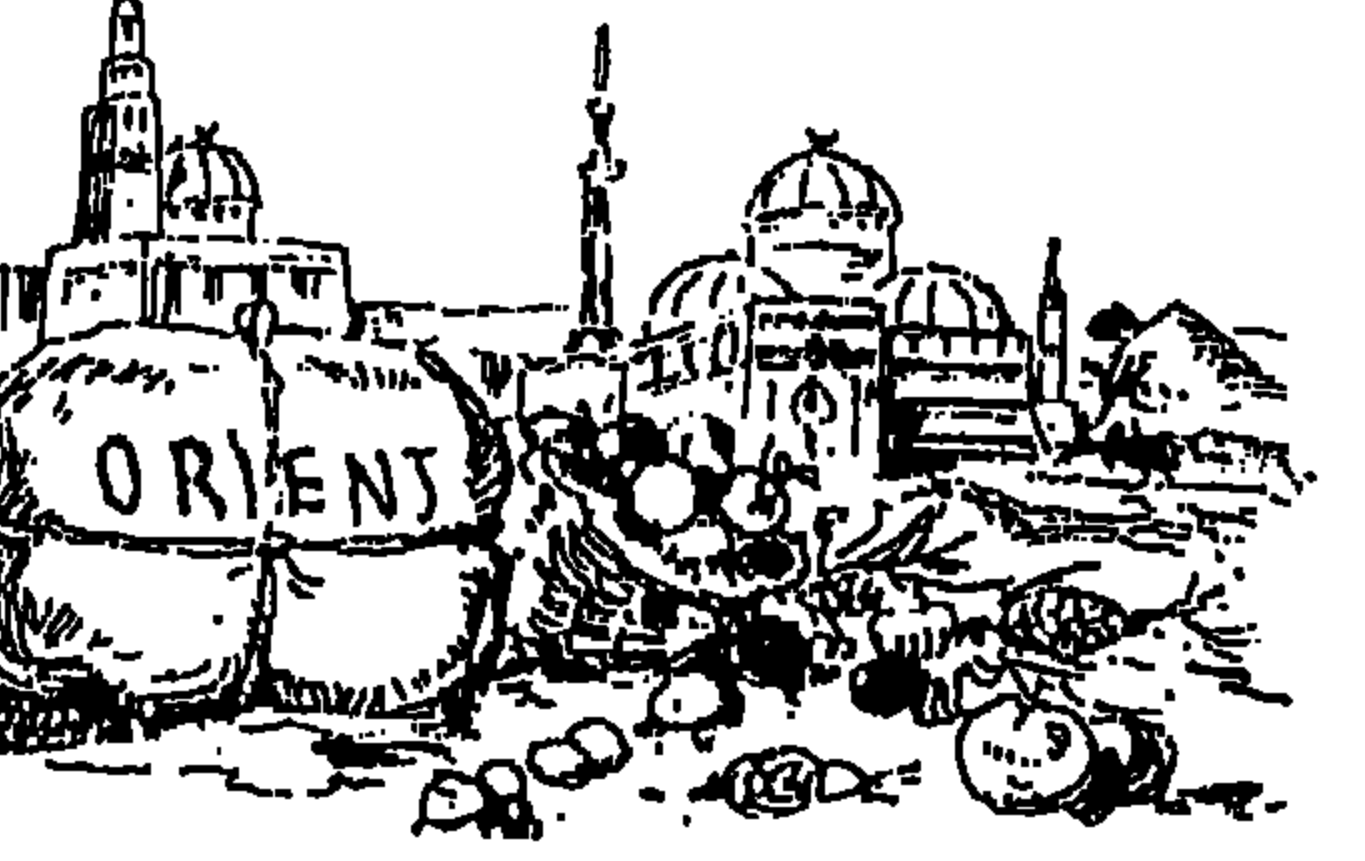

الاستقلال السنوي عشر أفراس
وبالعلاوة والجميع السنوي هاتون
ترسل للمدير بحراً على قوسه لونه

أبو نضار

جريدة تصويرية كاهية
مديرها أبو نضار شاعر الملك
بإشرافه في مشاع رئيسيه

يا ثيا سيثي يا نقارة ابو حيمة زرقا الى حمانا،
من تحالب الاعدا ومن عذرهم فحانا، قادر على
خلاص المصريين، من ايدي الفايين بن رافا وانتي
نود لوادي النيل، وتنادي بالفرملنا الجليل،
ولحد يوحنا النيل، وبنا قعله محبيب، فري فرجه
قريب، هذا ما ظله لتقارني الحليية، والآن
اهدي تائق احتراري لقرا جرائدي الوطنية،
واقول لحضراتهم اقبلوا هبة ياكرام، وهي مجموع
هذا العام، اليوم انتباه وبيرة العام الجديد،
جعل المولى على عباده سعيد، اطلعوا على
جرائيل المجموع ده يا حلان، يزداد في قلوبكم
حب الاوطان، واقروه يا سادات، في جميع
الحافل والسهرات، وفتر ولاصحابكم
رسوماته، وشنفوا ساسهم باشعاره
ومقالاته، واذا توفيت بباربر يا انا ارمارة،
قولوا كلهم، الله يرحمك يا بونقارة، (ابو نضار)

مجموع جرائدي لعام ١٩١٣
التي لكم الجمة دي بخط دي ياكرام، تبقى
عندكم استذكارني على الدوام، والان
اخاطب تقارني الزرقا الوطنية، واقول لها
بلهجن المصرية، نهارك سعيد يا نقارة
يا منيرة، يا جاعة عيني المد غششة بعيرة
صار بك ٧ سنة رابعة على متخاري،
تقربي البعيد الحلي وجاري، الهمتين المنثور
والمنظوم، غفلت بهم القالم وفرحت المظلوم
ما طلع جرنالك بالقاهرة، ارتفعت ظلام
بلادنا الطاهرة، ما امكنهم شي يكتوني بالجنية
الا نكلين، نفوي من وطني العزيز، فاحذئك
معى لباريس يا لطيارة، وطلعتي بتقوا ويريا
نقارة، ولليوم بتدافعي عن الاوطان، الي
بيعب نفيتها الا نكليثمان، يا ما نزلنا بجر بيتنا
على دماغ اللثام، ويا ما ررنا خدودهم بالاقلام،

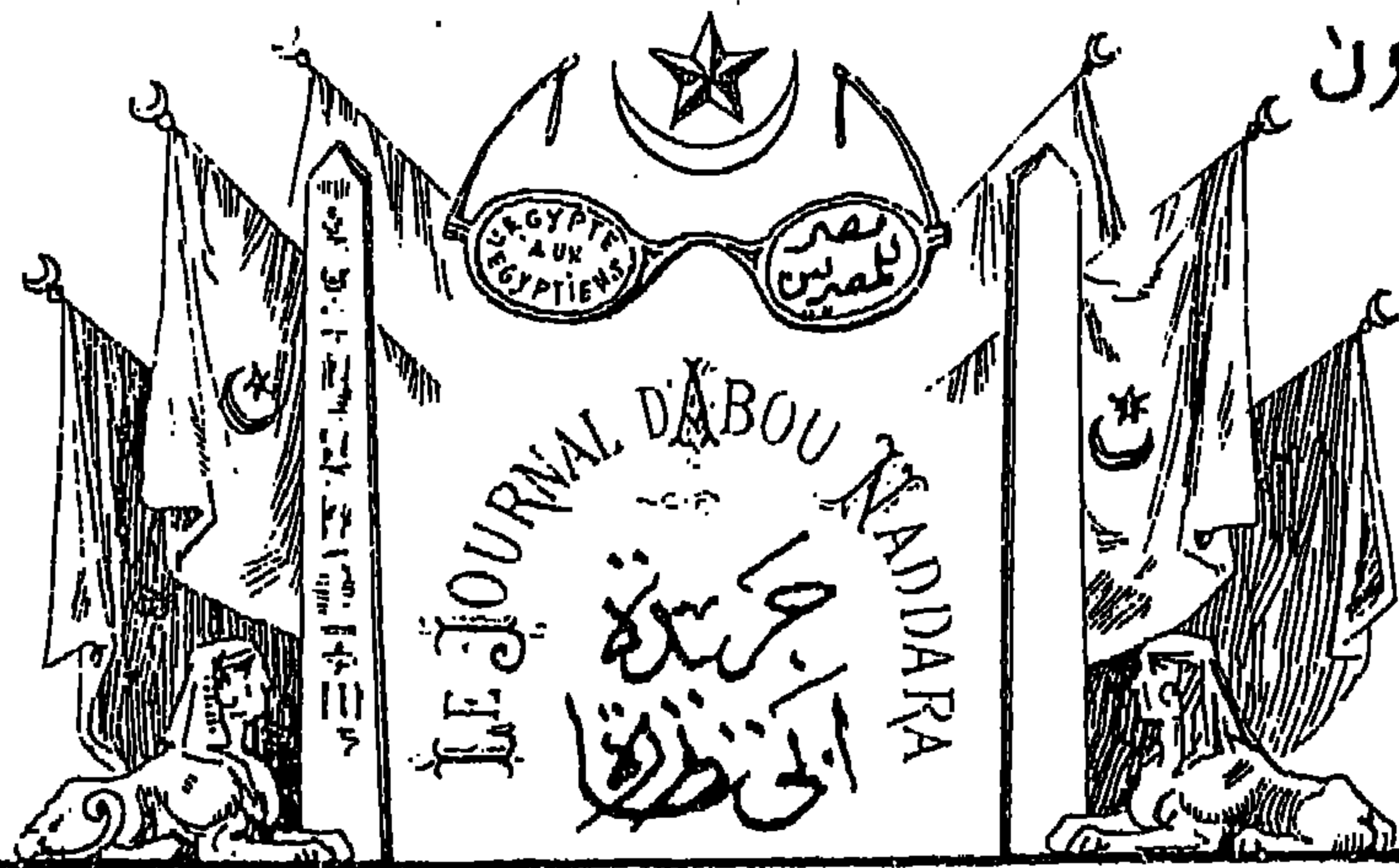
ABOU NADDARA & SES COLLABORATEURS D'ORIENT & D'OCCIDENT

قيمة الاشتراك
في جريدة الي نطارة
والنودر والمنصف وعلاواتها
عن ستة واحدة
فرانك ٤

النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحواله تجارية

السنة السابعة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. سانوا البونطارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشه نرق ٤

عدد ١ باريس في شهر ذي القعدة سنة ١٤٠٠

اميريكيا للاميريكانيين

صالح يا سادة يا كرام . تقر باحسنة واربعين عام . وانا
ارفق واقول . مصر ما هيش للمستربول . مصر للمصريين .
وسلطانها امير المؤمنين . كما يقولوا اليوم يا خلون . اميريكيا
للاميركان . وبرضى اقول باننا نرى عن قريب الاوطان .
خاله من الجراد الاحمر الانكليزي بعون الرحمن . وخلصها
من محالب الغايرين . تحصل مصر عليه بهمة ابناءها الى مجيها
متهدين . نعم الجمل من وادينا سافر . وصبح فيه العلم واقر .
وده كله رغا عن انك الانكليز . الى من يوم ما حطوا رجلهم
في وطننا العزيز . بذلوا جهدهم وهمتهم . في تاخير انك
وتقدم امهم . اما اليوم مصر طبع فيها رجال . في العلم
اقايل وفي الحرب ابطال . والفضل في ده كله لاصحاب الجرائد
المصرية . لانهم كما قالت جريدة . المحققة . البهي . اول
من علم الانه طريق المطالبة بالحقوق ونشر افكار الكتاب
الاحرار . وانا اقول بان المطالبة بالحقوق . فهي المستر
بول اكد خروق . ونشر افكار الكتاب الاحرار . دي اعظم
وسيله للاتفاق على نجاته الاقطار . عفارم عليكم يا جرنالجية .
يا زعماء التمدن والحريه . متالاكم الرانة الوطنية . باقرها
وبا طلبكم النجاح من رب البريه . والاسبوع الماضي لما
تمت خطيبنا في محفل سياسي . ادفع عن وطني واهلي وباسي
لخصت في خطابي كلامكم العالي . وما نتج منه لصلوات الاله
فانسط الجميع من مقال . واستبشروا يا مجلوا الانكليز عن
وادينا . ونادوا بالفر لسلطاننا وخذ يونيا . ربا كريم
تعود مصر للمصريين . كما عادت اميريكيا للاميركانيين . هذا
هو موضوع مقالتي دي يا سادة . علمت عليها رسم كالعاده .
بنظرة بعد ما شبعوا العبارة . وتقولوا عافيه عليك
يا ابونطارة . دعنا من ده كله يا قاري . وخطيتي الخفك
بلطيف اخاري . هات يا بونطارة هات . ولذسا معنا بما
عندك من اروع الحكايات . سبها وطاعه يا قاري يا عزيز

اسمع واشفى عليك في الانكليز . اصغى لقولي يا ايمن ويا
اسود ويا اسمر . بنشر ح صدرك ما حصل من الرذالة
لجراد الاحمر . لاشك انكم رايتم في جرائدكم المحلية . ام الحلف
والنزاع الحاصل بين جمهوريه فنزويلا وبين الدولة الانكليزية
والسبب هو ان حكومة فنزويلا مدبونه لصيارف .
وتجار انكليز بمبالغ جسيمة . فالحكومة البريطانية ارسلت
لها مركب حربية عظيمة . وقالت للمستربول كاسترو رئيس
جمهوريتها ادفع ديون حكومتك يا خمران . والانشوف
شغل الانكليزيان . تدخل بلادك بيجيوشنا الجزاره . كما
دخلنا مصر وطن الشيخ ابونطارة . فلما بلغ الامر . رئيس
جمهوريه اميريكيا الشماليه . اخبر الحكومة البريطانية .
بان اذا نزل عسكري انكليزي واحد في رنزو ولا حال
يقوم الحرب . ونزلوا الاميريكانيين في الانكليز طعن وضرب
خط المستر ببول ديله بين اوراقه . وطاطي راسه .
ومن خوفه من اميريكيا الفخيمة بعيد عنكم تركت مصاريفه
وحطها في لباسه . وكل جرائد اوروبا كمار وصغار .
هللت الحكومة الانكليزية ورثت لحال ملكها ادوار .
اما الانكليز التمسوا من رئاسة برزفلد رئيس جمهوريه
اميريكيا الشماليه . بانه يتوسط لهم في هذه القضية
لجنايه بعد ما سمعهم ومنح اودانهم يا كرام . حوار
الخصم على ديوان الحكم العرفي الذي اسسوه دول
اوروبا القمام . فلو انكر ان الحادثة دي سرت فوادى
وشفت غيبلي في كسر انك المستر ببول عالم بلادى .
فسمجت قلى وصورت لكم على العبارة دي رسم مشتمل
لايراه المستر ببول . يرفع من قرويه ويقول . كوديم
ابونطارة شيطان عفرية . ويدبذب ويلتضم
ويلتضم وينفقس ويبعض كنايت . والرسم
لا حاجة لبيانته فهو واضح معلوم . المركب الحربية
دي ارسلها الانكليزي المستنوم . ليمهد دها على
حكومة فنزويلا الفخيمة . للاستيلاء على مدنها العظيمة

والشخصين اللذين على البردول الفرنسي ساوي والاميريكاني -
في انتظار وصول القارب القريب اليهما فيه مستر بول الجرماني
فلما رأى الاميريكاني بان الانكليزي مراده يزرع بفرقه
في قزويله وهي قسم من بلاده . رفعه من على البحر
ورماه في القارب . وقال له اذا رجعت هنا نتحارب .
اما الحديث الذي دار بين المستر بول الجييث . وبين
الفرنساوي والاميريكاني . هذا المختص بمريضنا الدار
ياخلان

قال الفرنسي ساوي للاميريكاني - نهارك سعيد يا بطل
- قال الاميريكاني - اهلا وسهلا والفرحيا -
قال الفرنسي ساوي - لما رايت اسطول انكلتره قارد
قلوعه وقاصد قزويله قلت لا شك ان الاميريكاني
واقف له على البريكسر رجله اذا تجاسر ووضعها
على اراضي بلود قزويله فاسرعت الى هنا المشاهده انصارك
على الانكليز وسنعم عن الاستيلاء على ديار الغير بحجة
طلب حقوق سياري لندره وتجارها - قال الاميريكاني
- نعم هذا هو سبب حضوري لانهم يورثون الولايات
المتحده العظمى لا تسمح لدولة من الدول الاوروپاويه
ان تتسلط على شعب من ارض اميريكاني - قال الفرنسي ساوي
- وده حسب قول مونرو واسييا سي يلا دكم الشهير
ر اميريكاني الاميريكاني اه لو كنا ماصد قناش وعد
الانكليز بالانجليا عن وادي النيل بعد توطيد الامن
والراحة فيه كانت اليوم مصر لمصريين - قال
الاميريكاني - ده غلط كبير الى حصل منكم ومصر المسكينه
صحت اليوم ملكهم ربنا يساعداهم على كسرنا ف
الغايون - قال الفرنسي ساوي - الاسطول البريطاني
دخل المينا وارى قارب نزل من مركبه الحربيه - قال
الاميريكاني والمستر بول دخل فيه ويده الميرق
الانكليزي قصده يزرعه هنا كان قزويله بلود دايوه
- قال الفرنسي ساوي - يجياني عندك تخليه ينزل البر تتحدث
معه وتصلك على ذقنه - قال الاميريكاني - طيب
مالك الا انكيه واعنيظه - عندها نزل المستر بول
من القارب على البر ويترقه بيده وصاح قائله الفرنسي
لبريطانيه العظمى وملكها الجليل - قال له الاميريكاني
- صباح الخير يا ابن العم - قال المستر بول - يا بختي
يوجدك هنا يا اميريكاني يا اهل ترى تعرف السنيور
كاستروليشن جمهوريه البلاد دي - قال الاميريكاني

- اعرفه حق المعرفه - قال المستر بول - ان كان
الا صر كذلك ارجو ان تزوج له ونقول له عن لساني
باننا اذا ما دفتني ديونه لوعا يا الانكليز جالاسر بها
ا امر الجيش الانكليزي البريطاني الموجود في مركبنا الحربي
ينزل البر ويمتلك بلاده - فقال الفرنسي ساوي وقال له
- الاميريكاني سيدك ما هوش خدامك . انت
باين عليك نسيت يا خسران ان اجداده طردوك
من الولايات المتحده التي كانوا اجدادك غاسلين فيها
يسيرجيه بيسيتس واسكانها ويبيعوهم في السوق
عبيد . اعلم ان اميريكاني لا اميريكاني كايحي يوم
ومصر ترجع للمصريين مهنت يا غايرو بقى نط في قاربك
وارجع لاسطولك المشوم واخبر قائده بان
حكومة الولايات المتحده مستعده لمقاومة الجيش
البريطاني اذا خطر رجله النجسه على بر قزويله -
فرع المستر بول وقال له - اعلم يا فرنساوي بان
انكلترا ما تخافشني من احد ومحل ما يرسى جيشها
يصبح قسم من ممالكها - عندها مسكه الاميريكاني
ورفعه من الارض هو ويترقه يترق الظلم والعدو
ورماهم في القارب وقال - رح ازرع يترقك في
مطرح غيره والويل لك اذا وضعت اقدامك على
قطر من اقطار اميريكاني مالم تراه في افريقيا واسيا
- فانقاط المستر بول وقال للقواربيه اسرعوا
لتوصل للاسطول وترمي البلاد دي بقنا بلنا -
فقال له الاميريكاني - بلا كلام فارغ يا قشار اميريكاني
للا اميريكاني ما هيش للا انكليز (ابو نظاره)
صح وفي الواقع لم تجاسر الانكليز نزل جيشهم على
قزويله ولا تطيق قلعهما بمدافعهم
وعكاسا غي المطايع

هذه الوكالة المعروفة باسم كوريا دولابرس
اصبحت مشهوره في مشارق الدنيا ومغارها ومحل
ادارتها في بولوار سون مارت مشهورة ويقرا فيها
جميع جرائد العالم بكل اللغات وكلما وجدته
باعدها مختصا باسماء مستتركيها تنصه من بطن
الجريدة المنشور فيها وترسله اليهم وفيه كل
مقصوده ثلاثون سنه اعني تقريبا ثلث اوتك
من هذا يعني الانسان عن مطالعة الجرائد العديده
لوجود اسمها فيها فنوصي اخوانا الشرقيين فيها

voir, dans peu d'années, toute l'Amérique débarrassée de sa dom nation despotique.

Le Français. — Oh! oui, despotique. Pauvres Boërs! John Bull a porté la misère et la désolation dans leur pays. Il n'y a plus, hélas! que des veuves et des orphelins. Les fermes sont brûlées et toute la contrée est dévastée. Quelle pitié! toute une nation de héros réduite à la misère et à l'esclavage.

L'Américain. — C'est la faute de l'Europe qui, dans son égoïsme, a laissé massacrer ce petit peuple, comme elle a laissé asservir l'Égypte. Mais nous causerons de cela une autre fois.

Le Français. — Voici John Bull qui accoste.

L'Américain. — Laissons-le débarquer.

John Bull (*sautant joyeusement à terre*). All right! God save the King! (*A Jonathan*) Bonjour, cousin. Quelle heureuse rencontre! Connaissez-vous par hasard le président Castro?

L'Américain. — C'est mon proche parent.

John Bull. — Eh bien, allez donc le prévenir charitablement que si d'ici vingt minutes il ne donne pas satisfaction entière et complète aux réclamations britanniques, je vais bombarder la ville du littoral. En attendant, je plante notre glorieux drapeau sur le sol vénézuélien.

L'Américain (*à John Bull*). — Je ne suis pas ton domestique: je suis ton maître ici. Mes aïeux ont chassé les tiens des États-Unis où ils exerçaient le trafic des esclaves. Aujourd'hui, c'est moi qui t'empêche de profaner cette terre libre en y mettant ton pied tyrannique. Retourne à tes vaisseaux et dis à ton commandant que je saurai, même par la force, faire respecter la devise sacrée de Monroe: Il la connaît, toi aussi...

John Bull. — Goddam! J'ai promis à notre amiral de planter ici le drapeau de Sa Majesté Britannique et je tiendrai ma parole. (*Il soulève son drapeau pour le planter dans le sol*). Flotte, flotte, glorieuse bannière, sur le Vénézuéla!

L'Américain (*enlevant John Bull et son drapeau et les jetant dans la barque*). Retourne vite à ton bateau et gare à toi si tu remets ici les pieds; tu auras affaire aux fils de Monroe! aux descendants des anciens soldats de Washington et de Lafayette.

John Bull (*furieux*). — Je vais mettre le blocus devant tous les ports du Vénézuéla. Si Castro ne me donne pas satisfaction, j'occuperai son pays. (*Aux matelots*) Ramez vite, *Rule britannia*.

Le Français. — Vivent les États-Unis!

L'Américain. — Sache bien, John Bull, une fois pour toutes, que les États-Unis ne te permettront jamais de t'approprier une parcelle du sol américain. « L'Amérique, aux Américains », voilà notre devise!

ABOU NADDARA.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(1er et 2e discours de l'année)

Ces deux discours, le Cheikh les a faits à la séance annuelle de la Bienfaisante Israélite et au dîner mensuel de l'Athénée de France. Dans la première, après avoir fait le juste éloge de cette Société humanitaire qui vient au secours du prochain, sans distinction de race ni de culte, le Cheikh, a remercié son président, M. Léon Dorville et les membres du Comité de la Bienfaisante, pour les secours généreusement accordés aux Orientaux-Israélites, chrétiens et musulmans, recommandés par lui. Au dîner mensuel de l'Athénée de France, il a rendu compte de son dernier voyage à Constantinople; il a parlé de l'amour croissant des Ottomans pour les Français; et a fait le juste éloge de S. E. l'ambassadeur Constans et de l'estime que S. M. I. le Sultan et ses ministres ont pour lui, et a terminé son discours par ses vers:

Dans mes longs voyages annuels,
D'Orient, aux belles contrées,
Je pense à vos dîners mensuels.
A vos ravissantes soirées.

Sur les beaux sommets des Balkans,
Sur les bords fleuris du Bosphore,
A la France, à ses chers enfants,
Je pense, car je les adore.

Je désirais tant vous revoir,
Jouer de votre compagnie,
A votre chère table m'asseoir,
Où règnent l'accord, l'harmonie!

Car si j'allais même au Transvaal,
Aux Indes, au Céleste Empire)
Je penserais à Bonneval (1),
A vous tous, que j'aime et j'admire.

Vous êtes vrais frères pour moi,
Votre sol devient ma patrie.
En France, il me semble, ma foi,
D'être en mon Égypte chérie.

Et le voilà ce jour heureux,
Où nous dînons à l'Athénée
Et buvons du vin généreux
En nous souhaitant bonne année.

Où, le dix-neuf cent-trois sera
Un an radieux et prospère.
Avec votre Abou Naddara,
Au nouvel an, levez le verre,

S. E. SAVVAS PACHA

Nos sincères remerciements à notre cher confrère et excellent ami M. L. Brunet, l'intelligent directeur des *Actualités diplomatiques et coloniales*, pour la large hospitalité qu'il a bien voulu donner dans son journal accrédité à la grande biographie, que le Cheikh a faite de ce grand personnage ottoman. Nous aurions voulu la reproduire ici, mais la place nous manque, elle occuperait toute la partie française de ce numéro, la moitié de notre journal. Les nombreux amis et admirateurs de S. E. Savvas Pacha ont complimé Abou Naddara des justes louanges qu'il a chantées de cet éminent homme d'état.

La Rédaction.

Voici le dernier passage de cette notice biographique adressée comme lettre au directeur des *Actualités diplomatiques et coloniales*:

A Paris, cet illustre Pacha mène la vie la plus solitaire dans un faubourg, où cependant les amis des lettres et de l'histoire, et quelques rares amis vont le trouver.

Nous, ses disciples orientaux, l'appelons « le Derwiche de Passy », et allons souvent nous abreuver à la source intarissable de son savoir.

Vous même, cher ami, lorsque je vous ai présenté à Son Excellence, il y a un an, ne m'avez-vous pas dit, en sortant de chez lui: « Quel homme extraordinaire! Quel prodigieuse mémoire! Quelle vaste erudition! C'est une encyclopédie vivante ».

Je suis heureux de terminer mes notes biographiques sur S. E. Savvas Pacha par l'éloge mérité que vous avez fait de lui.

Veuillez agréer, etc.

ABOU NADDARA,
Châir-el-Molk.

الأقبال

ذكرنا في أعدادنا السالفة هذه الجريدة الغراء
وفي الشهر الماضي ورد لنا من ولدنا العزيز محيى
الدين سعيد البغدادي بالاستئانه العلية مقال
طويل مدحاً في هذه المجلة البهية اقتطعنا من
رياضها هذه الزهور قال: قد طلعت جريده
در الأقبال، تجلي كالعروس، ذا برزت من حذر
تشر على الملا فواند يعز الوصول إليها وتفسر الغامض
من العلوم بالعاطف ارق من نسيم السحر، وارضع من
صو القمر واسلوب تلذذ من سماطه الأذان. وتبني
به لذة الأبحاث. كيف لا ومدبرها عالم فاضل. وفطن
كامل. رب براع يحكي العصب بجده. وفكر يضاهي
السهم برشاقته وقده. وزاي أضو من الصباح
ودكاه يتوقد كالصباح. فانه يستويج من العوم
جربل الشتاء. وجميل الحمد والاطراء. على ما بدله من
العناية في اشهار هذه الجريدة الغراء وما كابد من
العناء في سبيل إعادة اصدارها ولا عجب فانه حفظه
قد اعتاد على بذل الهمة في تقدم بلوده ومنفعة ابناء
وطنه العزيز فحين بعد ما نحت القراء ذوى الذوق
السليم على اقتناء هذه الدرة القيمة ورجوا منهم
الأقبال على (الأقبال) نهف الى المولى بان يهد هذا
الفاضل الهام سبل النجاح ويكون له عوناً على الفلاح
ويجعل مسعاه هذا قدوة لباقي افاضل بيروت المحما
ماطلع هلال اوشد لسان حال
بشرك عبد الباسط الانسى بما

قد جنته من صالح الاعمال
انت الذى نشر العلوم سحابة

فيه وفلك احسن الافعال

هذى جريدتك التى قد اصحت

الفاطمة لمصاحبة بلاى

واليك تاريخين فى بيت لى

يبقى لها ذكر مدي الاحيان

بيروت قد حارت حناء وارثا

٢١٨ ٢١٦ ٢١٤ ٢١٢ ٢١٠ ٢٠٨ ٢٠٦ ٢٠٤ ٢٠٢ ٢٠٠ ١٩٨ ١٩٦ ١٩٤ ١٩٢ ١٩٠ ١٨٨ ١٨٦ ١٨٤ ١٨٢ ١٨٠ ١٧٨ ١٧٦ ١٧٤ ١٧٢ ١٧٠ ١٦٨ ١٦٦ ١٦٤ ١٦٢ ١٦٠ ١٥٨ ١٥٦ ١٥٤ ١٥٢ ١٥٠ ١٤٨ ١٤٦ ١٤٤ ١٤٢ ١٤٠ ١٣٨ ١٣٦ ١٣٤ ١٣٢ ١٣٠ ١٢٨ ١٢٦ ١٢٤ ١٢٢ ١٢٠ ١١٨ ١١٦ ١١٤ ١١٢ ١١٠ ١٠٨ ١٠٦ ١٠٤ ١٠٢ ١٠٠ ٩٨ ٩٦ ٩٤ ٩٢ ٩٠ ٨٨ ٨٦ ٨٤ ٨٢ ٨٠ ٧٨ ٧٦ ٧٤ ٧٢ ٧٠ ٦٨ ٦٦ ٦٤ ٦٢ ٦٠ ٥٨ ٥٦ ٥٤ ٥٢ ٥٠ ٤٨ ٤٦ ٤٤ ٤٢ ٤٠ ٣٨ ٣٦ ٣٤ ٣٢ ٣٠ ٢٨ ٢٦ ٢٤ ٢٢ ٢٠ ١٨ ١٦ ١٤ ١٢ ١٠ ٨ ٦ ٤ ٢ ٠

وزعت بحسن جريدة الأقبال

٢٦٥ ٢٦٧ ٢٦٩ ٢٧١ ٢٧٣ ٢٧٥ ٢٧٧ ٢٧٩ ٢٨١ ٢٨٣ ٢٨٥ ٢٨٧ ٢٨٩ ٢٩١ ٢٩٣ ٢٩٥ ٢٩٧ ٢٩٩ ٣٠١ ٣٠٣ ٣٠٥ ٣٠٧ ٣٠٩ ٣١١ ٣١٣ ٣١٥ ٣١٧ ٣١٩ ٣٢١ ٣٢٣ ٣٢٥ ٣٢٧ ٣٢٩ ٣٣١ ٣٣٣ ٣٣٥ ٣٣٧ ٣٣٩ ٣٤١ ٣٤٣ ٣٤٥ ٣٤٧ ٣٤٩ ٣٥١ ٣٥٣ ٣٥٥ ٣٥٧ ٣٥٩ ٣٦١ ٣٦٣ ٣٦٥ ٣٦٧ ٣٦٩ ٣٧١ ٣٧٣ ٣٧٥ ٣٧٧ ٣٧٩ ٣٨١ ٣٨٣ ٣٨٥ ٣٨٧ ٣٨٩ ٣٩١ ٣٩٣ ٣٩٥ ٣٩٧ ٣٩٩ ٤٠١ ٤٠٣ ٤٠٥ ٤٠٧ ٤٠٩ ٤١١ ٤١٣ ٤١٥ ٤١٧ ٤١٩ ٤٢١ ٤٢٣ ٤٢٥ ٤٢٧ ٤٢٩ ٤٣١ ٤٣٣ ٤٣٥ ٤٣٧ ٤٣٩ ٤٤١ ٤٤٣ ٤٤٥ ٤٤٧ ٤٤٩ ٤٥١ ٤٥٣ ٤٥٥ ٤٥٧ ٤٥٩ ٤٦١ ٤٦٣ ٤٦٥ ٤٦٧ ٤٦٩ ٤٧١ ٤٧٣ ٤٧٥ ٤٧٧ ٤٧٩ ٤٨١ ٤٨٣ ٤٨٥ ٤٨٧ ٤٨٩ ٤٩١ ٤٩٣ ٤٩٥ ٤٩٧ ٤٩٩ ٥٠١ ٥٠٣ ٥٠٥ ٥٠٧ ٥٠٩ ٥١١ ٥١٣ ٥١٥ ٥١٧ ٥١٩ ٥٢١ ٥٢٣ ٥٢٥ ٥٢٧ ٥٢٩ ٥٣١ ٥٣٣ ٥٣٥ ٥٣٧ ٥٣٩ ٥٤١ ٥٤٣ ٥٤٥ ٥٤٧ ٥٤٩ ٥٥١ ٥٥٣ ٥٥٥ ٥٥٧ ٥٥٩ ٥٦١ ٥٦٣ ٥٦٥ ٥٦٧ ٥٦٩ ٥٧١ ٥٧٣ ٥٧٥ ٥٧٧ ٥٧٩ ٥٨١ ٥٨٣ ٥٨٥ ٥٨٧ ٥٨٩ ٥٩١ ٥٩٣ ٥٩٥ ٥٩٧ ٥٩٩ ٦٠١ ٦٠٣ ٦٠٥ ٦٠٧ ٦٠٩ ٦١١ ٦١٣ ٦١٥ ٦١٧ ٦١٩ ٦٢١ ٦٢٣ ٦٢٥ ٦٢٧ ٦٢٩ ٦٣١ ٦٣٣ ٦٣٥ ٦٣٧ ٦٣٩ ٦٤١ ٦٤٣ ٦٤٥ ٦٤٧ ٦٤٩ ٦٥١ ٦٥٣ ٦٥٥ ٦٥٧ ٦٥٩ ٦٦١ ٦٦٣ ٦٦٥ ٦٦٧ ٦٦٩ ٦٧١ ٦٧٣ ٦٧٥ ٦٧٧ ٦٧٩ ٦٨١ ٦٨٣ ٦٨٥ ٦٨٧ ٦٨٩ ٦٩١ ٦٩٣ ٦٩٥ ٦٩٧ ٦٩٩ ٧٠١ ٧٠٣ ٧٠٥ ٧٠٧ ٧٠٩ ٧١١ ٧١٣ ٧١٥ ٧١٧ ٧١٩ ٧٢١ ٧٢٣ ٧٢٥ ٧٢٧ ٧٢٩ ٧٣١ ٧٣٣ ٧٣٥ ٧٣٧ ٧٣٩ ٧٤١ ٧٤٣ ٧٤٥ ٧٤٧ ٧٤٩ ٧٥١ ٧٥٣ ٧٥٥ ٧٥٧ ٧٥٩ ٧٦١ ٧٦٣ ٧٦٥ ٧٦٧ ٧٦٩ ٧٧١ ٧٧٣ ٧٧٥ ٧٧٧ ٧٧٩ ٧٨١ ٧٨٣ ٧٨٥ ٧٨٧ ٧٨٩ ٧٩١ ٧٩٣ ٧٩٥ ٧٩٧ ٧٩٩ ٨٠١ ٨٠٣ ٨٠٥ ٨٠٧ ٨٠٩ ٨١١ ٨١٣ ٨١٥ ٨١٧ ٨١٩ ٨٢١ ٨٢٣ ٨٢٥ ٨٢٧ ٨٢٩ ٨٣١ ٨٣٣ ٨٣٥ ٨٣٧ ٨٣٩ ٨٤١ ٨٤٣ ٨٤٥ ٨٤٧ ٨٤٩ ٨٥١ ٨٥٣ ٨٥٥ ٨٥٧ ٨٥٩ ٨٦١ ٨٦٣ ٨٦٥ ٨٦٧ ٨٦٩ ٨٧١ ٨٧٣ ٨٧٥ ٨٧٧ ٨٧٩ ٨٨١ ٨٨٣ ٨٨٥ ٨٨٧ ٨٨٩ ٨٩١ ٨٩٣ ٨٩٥ ٨٩٧ ٨٩٩ ٩٠١ ٩٠٣ ٩٠٥ ٩٠٧ ٩٠٩ ٩١١ ٩١٣ ٩١٥ ٩١٧ ٩١٩ ٩٢١ ٩٢٣ ٩٢٥ ٩٢٧ ٩٢٩ ٩٣١ ٩٣٣ ٩٣٥ ٩٣٧ ٩٣٩ ٩٤١ ٩٤٣ ٩٤٥ ٩٤٧ ٩٤٩ ٩٥١ ٩٥٣ ٩٥٥ ٩٥٧ ٩٥٩ ٩٦١ ٩٦٣ ٩٦٥ ٩٦٧ ٩٦٩ ٩٧١ ٩٧٣ ٩٧٥ ٩٧٧ ٩٧٩ ٩٨١ ٩٨٣ ٩٨٥ ٩٨٧ ٩٨٩ ٩٩١ ٩٩٣ ٩٩٥ ٩٩٧ ٩٩٩ ١٠٠١ ١٠٠٣ ١٠٠٥ ١٠٠٧ ١٠٠٩ ١٠١١ ١٠١٣ ١٠١٥ ١٠١٧ ١٠١٩ ١٠٢١ ١٠٢٣ ١٠٢٥ ١٠٢٧ ١٠٢٩ ١٠٣١ ١٠٣٣ ١٠٣٥ ١٠٣٧ ١٠٣٩ ١٠٤١ ١٠٤٣ ١٠٤٥ ١٠٤٧ ١٠٤٩ ١٠٥١ ١٠٥٣ ١٠٥٥ ١٠٥٧ ١٠٥٩ ١٠٦١ ١٠٦٣ ١٠٦٥ ١٠٦٧ ١٠٦٩ ١٠٧١ ١٠٧٣ ١٠٧٥ ١٠٧٧ ١٠٧٩ ١٠٨١ ١٠٨٣ ١٠٨٥ ١٠٨٧ ١٠٨٩ ١٠٩١ ١٠٩٣ ١٠٩٥ ١٠٩٧ ١٠٩٩ ١١٠١ ١١٠٣ ١١٠٥ ١١٠٧ ١١٠٩ ١١١١ ١١١٣ ١١١٥ ١١١٧ ١١١٩ ١١٢١ ١١٢٣ ١١٢٥ ١١٢٧ ١١٢٩ ١١٣١ ١١٣٣ ١١٣٥ ١١٣٧ ١١٣٩ ١١٤١ ١١٤٣ ١١٤٥ ١١٤٧ ١١٤٩ ١١٥١ ١١٥٣ ١١٥٥ ١١٥٧ ١١٥٩ ١١٦١ ١١٦٣ ١١٦٥ ١١٦٧ ١١٦٩ ١١٧١ ١١٧٣ ١١٧٥ ١١٧٧ ١١٧٩ ١١٨١ ١١٨٣ ١١٨٥ ١١٨٧ ١١٨٩ ١١٩١ ١١٩٣ ١١٩٥ ١١٩٧ ١١٩٩ ١٢٠١ ١٢٠٣ ١٢٠٥ ١٢٠٧ ١٢٠٩ ١٢١١ ١٢١٣ ١٢١٥ ١٢١٧ ١٢١٩ ١٢٢١ ١٢٢٣ ١٢٢٥ ١٢٢٧ ١٢٢٩ ١٢٣١ ١٢٣٣ ١٢٣٥ ١٢٣٧ ١٢٣٩ ١٢٤١ ١٢٤٣ ١٢٤٥ ١٢٤٧ ١٢٤٩ ١٢٥١ ١٢٥٣ ١٢٥٥ ١٢٥٧ ١٢٥٩ ١٢٦١ ١٢٦٣ ١٢٦٥ ١٢٦٧ ١٢٦٩ ١٢٧١ ١٢٧٣ ١٢٧٥ ١٢٧٧ ١٢٧٩ ١٢٨١ ١٢٨٣ ١٢٨٥ ١٢٨٧ ١٢٨٩ ١٢٩١ ١٢٩٣ ١٢٩٥ ١٢٩٧ ١٢٩٩ ١٣٠١ ١٣٠٣ ١٣٠٥ ١٣٠٧ ١٣٠٩ ١٣١١ ١٣١٣ ١٣١٥ ١٣١٧ ١٣١٩ ١٣٢١ ١٣٢٣ ١٣٢٥ ١٣٢٧ ١٣٢٩ ١٣٣١ ١٣٣٣ ١٣٣٥ ١٣٣٧ ١٣٣٩ ١٣٤١ ١٣٤٣ ١٣٤٥ ١٣٤٧ ١٣٤٩ ١٣٥١ ١٣٥٣ ١٣٥٥ ١٣٥٧ ١٣٥٩ ١٣٦١ ١٣٦٣ ١٣٦٥ ١٣٦٧ ١٣٦٩ ١٣٧١ ١٣٧٣ ١٣٧٥ ١٣٧٧ ١٣٧٩ ١٣٨١ ١٣٨٣ ١٣٨٥ ١٣٨٧ ١٣٨٩ ١٣٩١ ١٣٩٣ ١٣٩٥ ١٣٩٧ ١٣٩٩ ١٤٠١ ١٤٠٣ ١٤٠٥ ١٤٠٧ ١٤٠٩ ١٤١١ ١٤١٣ ١٤١٥ ١٤١٧ ١٤١٩ ١٤٢١ ١٤٢٣ ١٤٢٥ ١٤٢٧ ١٤٢٩ ١٤٣١ ١٤٣٣ ١٤٣٥ ١٤٣٧ ١٤٣٩ ١٤٤١ ١٤٤٣ ١٤٤٥ ١٤٤٧ ١٤٤٩ ١٤٥١ ١٤٥٣ ١٤٥٥ ١٤٥٧ ١٤٥٩ ١٤٦١ ١٤٦٣ ١٤٦٥ ١٤٦٧ ١٤٦٩ ١٤٧١ ١٤٧٣ ١٤٧٥ ١٤٧٧ ١٤٧٩ ١٤٨١ ١٤٨٣ ١٤٨٥ ١٤٨٧ ١٤٨٩ ١٤٩١ ١٤٩٣ ١٤٩٥ ١٤٩٧ ١٤٩٩ ١٥٠١ ١٥٠٣ ١٥٠٥ ١٥٠٧ ١٥٠٩ ١٥١١ ١٥١٣ ١٥١٥ ١٥١٧ ١٥١٩ ١٥٢١ ١٥٢٣ ١٥٢٥ ١٥٢٧ ١٥٢٩ ١٥٣١ ١٥٣٣ ١٥٣٥ ١٥٣٧ ١٥٣٩ ١٥٤١ ١٥٤٣ ١٥٤٥ ١٥٤٧ ١٥٤٩ ١٥٥١ ١٥٥٣ ١٥٥٥ ١٥٥٧ ١٥٥٩ ١٥٦١ ١٥٦٣ ١٥٦٥ ١٥٦٧ ١٥٦٩ ١٥٧١ ١٥٧٣ ١٥٧٥ ١٥٧٧ ١٥٧٩ ١٥٨١ ١٥٨٣ ١٥٨٥ ١٥٨٧ ١٥٨٩ ١٥٩١ ١٥٩٣ ١٥٩٥ ١٥٩٧ ١٥٩٩ ١٦٠١ ١٦٠٣ ١٦٠٥ ١٦٠٧ ١٦٠٩ ١٦١١ ١٦١٣ ١٦١٥ ١٦١٧ ١٦١٩ ١٦٢١ ١٦٢٣ ١٦٢٥ ١٦٢٧ ١٦٢٩ ١٦٣١ ١٦٣٣ ١٦٣٥ ١٦٣٧ ١٦٣٩ ١٦٤١ ١٦٤٣ ١٦٤٥ ١٦٤٧ ١٦٤٩ ١٦٥١ ١٦٥٣ ١٦٥٥ ١٦٥٧ ١٦٥٩ ١٦٦١ ١٦٦٣ ١٦٦٥ ١٦٦٧ ١٦٦٩ ١٦٧١ ١٦٧٣ ١٦٧٥ ١٦٧٧ ١٦٧٩ ١٦٨١ ١٦٨٣ ١٦٨٥ ١٦٨٧ ١٦٨٩ ١٦٩١ ١٦٩٣ ١٦٩٥ ١٦٩٧ ١٦٩٩ ١٧٠١ ١٧٠٣ ١٧٠٥ ١٧٠٧ ١٧٠٩ ١٧١١ ١٧١٣ ١٧١٥ ١٧١٧ ١٧١٩ ١٧٢١ ١٧٢٣ ١٧٢٥ ١٧٢٧ ١٧٢٩ ١٧٣١ ١٧٣٣ ١٧٣٥ ١٧٣٧ ١٧٣٩ ١٧٤١ ١٧٤٣ ١٧٤٥ ١٧٤٧ ١٧٤٩ ١٧٥١ ١٧٥٣ ١٧٥٥ ١٧٥٧ ١٧٥٩ ١٧٦١ ١٧٦٣ ١٧٦٥ ١٧٦٧ ١٧٦٩ ١٧٧١ ١٧٧٣ ١٧٧٥ ١٧٧٧ ١٧٧٩ ١٧٨١ ١٧٨٣ ١٧٨٥ ١٧٨٧ ١٧٨٩ ١٧٩١ ١٧٩٣ ١٧٩٥ ١٧٩٧ ١٧٩٩ ١٨٠١ ١٨٠٣ ١٨٠٥ ١٨٠٧ ١٨٠٩ ١٨١١ ١٨١٣ ١٨١٥ ١٨١٧ ١٨١٩ ١٨٢١ ١٨٢٣ ١٨٢٥ ١٨٢٧ ١٨٢٩ ١٨٣١ ١٨٣٣ ١٨٣٥ ١٨٣٧ ١٨٣٩ ١٨٤١ ١٨٤٣ ١٨٤٥ ١٨٤٧ ١٨٤٩ ١٨٥١ ١٨٥٣ ١٨٥٥ ١٨٥٧ ١٨٥٩ ١٨٦١ ١٨٦٣ ١٨٦٥ ١٨٦٧ ١٨٦٩ ١٨٧١ ١٨٧٣ ١٨٧٥ ١٨٧٧ ١٨٧٩ ١٨٨١ ١٨٨٣ ١٨٨٥ ١٨٨٧ ١٨٨٩ ١٨٩١ ١٨٩٣ ١٨٩٥ ١٨٩٧ ١٨٩٩ ١٩٠١ ١٩٠٣ ١٩٠٥ ١٩٠٧ ١٩٠٩ ١٩١١ ١٩١٣ ١٩١٥ ١٩١٧ ١٩١٩ ١٩٢١ ١٩٢٣ ١٩٢٥ ١٩٢٧ ١٩٢٩ ١٩٣١ ١٩٣٣ ١٩٣٥ ١٩٣٧ ١٩٣٩ ١٩٤١ ١٩٤٣ ١٩٤٥ ١٩٤٧ ١٩٤٩ ١٩٥١ ١٩٥٣ ١٩٥٥ ١٩٥٧ ١٩٥٩ ١٩٦١ ١٩٦٣ ١٩٦٥ ١٩٦٧ ١٩٦٩ ١٩٧١ ١٩٧٣ ١٩٧٥ ١٩٧٧ ١٩٧٩ ١٩٨١ ١٩٨٣ ١٩٨٥ ١٩٨٧ ١٩٨٩ ١٩٩١ ١٩٩٣ ١٩٩٥ ١٩٩٧ ١٩٩٩ ٢٠٠١ ٢٠٠٣ ٢٠٠٥ ٢٠٠٧ ٢٠٠٩ ٢٠١١ ٢٠١٣ ٢٠١٥ ٢٠١٧ ٢٠١٩ ٢٠٢١ ٢٠٢٣ ٢٠٢٥ ٢٠٢٧ ٢٠٢٩ ٢٠٣١ ٢٠٣٣ ٢٠٣٥ ٢٠٣٧ ٢٠٣٩ ٢٠٤١ ٢٠٤٣ ٢٠٤٥ ٢٠٤٧ ٢٠٤٩ ٢٠٥١ ٢٠٥٣ ٢٠٥٥ ٢٠٥٧ ٢٠٥٩ ٢٠٦١ ٢٠٦٣ ٢٠٦٥ ٢٠٦٧ ٢٠٦٩ ٢٠٧١ ٢٠٧٣ ٢٠٧٥ ٢٠٧٧ ٢٠٧٩ ٢٠٨١ ٢٠٨٣ ٢٠٨٥ ٢٠٨٧ ٢٠٨٩ ٢٠٩١ ٢٠٩٣ ٢٠٩٥ ٢٠٩٧ ٢٠٩٩ ٢١٠١ ٢١٠٣ ٢١٠٥ ٢١٠٧ ٢١٠٩ ٢١١١ ٢١١٣ ٢١١٥ ٢١١٧ ٢١١٩ ٢١٢١ ٢١٢٣ ٢١٢٥ ٢١٢٧ ٢١٢٩ ٢١٣١ ٢١٣٣ ٢١٣٥ ٢١٣٧ ٢١٣٩ ٢١٤١ ٢١٤٣ ٢١٤٥ ٢١٤٧ ٢١٤٩ ٢١٥١ ٢١٥٣ ٢١٥٥ ٢١٥٧ ٢١٥٩ ٢١٦١ ٢١٦٣ ٢١٦٥ ٢١٦٧ ٢١٦٩ ٢١٧١ ٢١٧٣ ٢١٧٥ ٢١٧٧ ٢١٧٩ ٢١٨١ ٢١٨٣ ٢١٨٥ ٢١٨٧ ٢١٨٩ ٢١٩١ ٢١٩٣ ٢١٩٥ ٢١٩٧ ٢١٩٩ ٢٢٠١ ٢٢٠٣ ٢٢٠٥ ٢٢٠٧ ٢٢٠٩

S. A. FERID PACHA

Le nouveau Grand Vizir de S. M. I. le Sultan.

A peine avons nous appris la nomination de cet éminent personnage, nous nous sommes empressés d'aller demander des informations biographiques à l'un de ses compatriotes, un vétéran de la politique qui, nous le savons positivement, connaissait, non seulement Son Altesse, mais aussi sa famille. Ces informations, sous forme d'article, nous les avons remises à notre grand confrère parisien « Le Figaro » qui les a publiées dans son journal accrédité, dont nous les reproduisons. Les voici :

On peut dire que S. A. Ferid Pacha est encore jeune ; car s'il a dépassé les cinquante ans, il est certain qu'il n'a pas atteint les cinquante-cinq. Il appartient à une des plus grandes familles de la Basse-Albanie ; car il est fils de Mustapha Pacha Vliora et d'une descendante directe d'Aly Pacha Tepedilim. Homme instruit sachant le Grec et le Français à la perfection, écrivant le Turc comme peu de ses contemporains. Il a fourni une carrière très honorable. Il était conseiller d'Etat depuis de longues années et possédait le rang de Bala lorsque son Souverain lui confia le Valilik d'Ioniann (Gonia). C'est l'un des plus grands Vilayets de la Turquie d'Asie. Ferid Pacha y a exécuté des travaux publics très remarquables et de grande utilité. Il a mis de l'ordre dans toutes les branches de l'Administration. Il a relevé la justice et a fait fleurir les arts et les métiers. L'agriculture a été l'un des objets qui avaient attiré tout spécialement son attention.

Lorsqu'il s'est agi de la réorganisation des Vilayets de la Turquie d'Europe, S. M. I. le Sultan le fit venir à Constantinople et le nomma Président de la commission chargée de surveiller l'exécution des réformes projetées pour les Vilayets en question.

C'est de cette présidence que Ferid Pacha passe au grand Vizirat. Par cette nomination si heureuse, S. M. I. le Sultan prouve que Son plus grand désir est de voir Ses bienfaisantes intentions souveraines traduites en fait pour le bonheur de Ses sujets. Ferid Pacha est incontestablement l'homme le plus approprié à servir S. Majesté ; intelligent à un haut degré, instruit, laborieux et expérimenté dans l'art de gouverner ses semblables, il ne faillira certainement pas à la tâche. Nous lui souhaitons un plein et entier succès.

ABOU NADDARA.

LE TRIOMPHE DU CORAN

Tellement il est vrai qu'il n'y a rien de nouveau sous la coupole du ciel qu'en 630 de l'ère chrétienne (il y a 1273 années solaires), le jour où le Prophète de l'Islam fit son entrée triomphale dans la Mecque, ayant ordonné à son porte étendard Billal, homme de couleur, de monter sur le toit de la Ka'aba pour inviter les fidèles à la prière, souleva les critiques les plus acerbes de la noblesse mecquoise. Toute la tribu des Choraichites criait que Mahomet ne devait pas confier les nobles fonctions de Moazin à un noir. Le Prophète y opposa le verset du Coran où il est affirmé que Dieu ne fait aucune distinction entre blancs et noirs. Il y ajoute les paroles suivantes : « Le blanc n'est pas au-dessus du noir, le noir n'est pas au-dessus du blanc, le plus méritant devant Dieu est celui dont la foi est plus solide (1). »

En 1903, M. Roosevelt, président des Etats-Unis d'Amérique, ayant accordé des fonctions publiques à un citoyen très honorable et méritant, mais qui n'est pas un blanc souleva une critique violente autant qu'imméritée. Les amis de la libre Amérique espèrent que son président ne faiblira pas devant les agissements des retardataires impénitents ; autrement, il sera prouvé que la civilisation du grand peuple des Etats-Unis d'Amérique renferme des vices qui la font descendre au niveau de la barbarie que le Prophète Mahomet combattit victorieusement en Arabie.

ABOU NADDARA.

FÉLICITATIONS SINCÈRES

Nous apprenons avec plaisir les fiançailles de Mademoiselle Nymète, fille de S. E. Munir Bey, ambassadeur de Turquie à Paris, avec Nihad Bey, fils de S. E. Raïf Pacha, directeur général des Equipements militaires à Constantinople.

Nos félicitations à S. E. Munir Bey et à la gracieuse fiancée qui a laissé dans la société parisienne un si charmant souvenir de son séjour à Paris pendant son enfance.

بيان هذه الرسوم في مقالته امير بك الوحيه كاتبت

L'AMÉRIQUE AUX AMÉRICAINS !

Le Français (tendant la main à l'Américain). — Bonjour, mon cher Jonathan.

L'Américain (serrant cordialement la main du Français). — Bonjour, mon bon Joseph Prud'homme.

Le Français. — En voyant la flotte britannique se diriger vers le Venezuela, j'ai pensé aussitôt à toi, digne descendant de Mouroë. Je me suis dit : « Assurément, Jonathan va faire à John Bull la réception qu'il mérite et l'empêcher de débarquer ses troupes sous le fallacieux prétexte de vieilles créances à réclamer. Jonathan est trop avisé pour laisser les anglais prendre pied sur le sol américain. »

L'Américain. — Oh ! je sais parfaitement que si on laisse Albion mettre ses deux larges pieds chez nous, elle en aura bientôt mis quatre !

Le Français. — Bravo. Vivent les Etats-Unis !

L'Américain. — Merci de ton amical souhait. Vive la France, amie séculaire des Etats-Unis.

Le Français. — Je vois une barque qui se détache du vaisseau-amiral anglais.

L'Américain. — Elle vient de notre côté.

Le Français. — Hé ! hé ! j'aperçois à l'avant de la barque John Bull portant haut le drapeau britannique, il vient pour le planter ici !

L'Américain. — Sois tranquille : tant que je suis debout, je saurai bien l'empêcher. Il ne recommencera pas ici le tour pendable qu'il t'a joué en Egypte.

Le Français. — Triste souvenir.

L'Américain. — Tu as été assez confiant pour croire à sa parole d'honneur, lorsqu'il s'engageait, devant le monde entier, à évacuer l'Egypte aussitôt l'ordre rétabli.

Le Français (soupirant). — Et le voilà maintenant maître absolu de la Vallée du Nil !

L'Américain. — Tu aurais dû savoir que John Bull, comme tous les ivrognes, ne tient pas ses serments. Je le connais bien, et j'espère

(1) Lire les pages 108, 109 et 110 de la 1re édition, et les pages 111, 112 et 113 de la 2e édition de l'ouvrage de Sawas Pacha, ancien Ministre des Affaires de Turquie, sur la Théorie du Droit musulman.

النقد

ومع جريدة الحظارة ودوالتود، دووالنفا، فرك ٢٦

قيمة الاشتراك سنوي فرك ١٥ تدفع سلفاً

البوير ما يتصوره بالعين، وما يشوفوه برعقوا
ويقولوا ربنا يلعلك يا شاميرلين، وقوادهم بوطه
ودويت ودلاري سمعوه وسخاودانه، وسخطوا
عليه وعلى اعوانه، وبعض جراند لوندزه نشروا
كل هذه الاخبار، والصحف الاوردو بيه قالت للانكليز
يا للعار، فالحوادث دي ياساده، علمت لكم عليها
رسم كالعاده، ومقالات فرنساويه، وقصيده
بهيد، شغيت بها غليلي في الانكليز، سب كل بلاوي
وطني العزيز، الرسم يكتفي افسره لحضرات القراء
بكلمتين، الجعبيص ده اللي في العربية ده شاميرلين
والسينوره دي اللي حذاه دي مراته، والحياله اللي
حوله دول يا ورائه، وصورت هياك القرى والديار
اللي خربها كشتير وصحبها قفار، لانها لا يخفى البوير خربت
ديارهم، ودمرت قراهم ومنار عهم ودملت
نساءهم واستولى العدو على اقطارهم، والامراه
الشهمه دي اللي وقعت المصيره، دي ارملة بويريه
وحولها اولادها اللي صبحهم الانكليز ايتام، لان ابوم
وجدهم واعامهم قتلوهم، فخاف منها الخيل واصغر
لون وجه المستر والمادام، ربنا ينصر المظلوم على
الظلام، اما الامراه البويريه صاحته وقالت لشاميرلين
هذا الكلام، ارجوكم سمعوه باكرام،
ارجع لورا بنحليك يا شاميرلين ولا تتقدم والا
توبل لك، جاني تعمل ايد في بلادنا المسكينه ماشاش
شايك الارض لساحراء من دم القوم البوير الذي
قتل وهو يدافع عن وطنه العزيز، انظر ابا عبدنا
للي حرقوها عساكره وديارنا اللي خربوها ونساءنا

عدد اباريس في شهر ذي الحجه سنة ١٣٢٤
شاميرلين القتال، في بلاد الترسيغال
المستر شاميرلين تعرفوه ياسادات، الرجل المضرع
ناظر المستعمرات، المستعمرات الانكليزية، الكاشيه
في الاقطار الشرقيه، اخبركم هتاسرا يا خلان،
بما فعله من الجور والعدوان، فهو كما تعلموا قام
الحرب على البوير، القوم الصالح اللي بيتاهل كل خير، اما
مقاصده السيئه وغاياته الغيبه، ما كانت الا
للاستلاء على اراضيهم اللي بمعا دن الذهب بحشيه،
عين رايعه ما يملها الا التراب، اما علوسعه
وكثرة بختها اماله ما خاب، وفي الواقع ولوان
جيوشه انكسرت في ميدان الحرب والقتال، بجذعه
ومكره غش البوير وشلفن على بلاد الترسيغال، وما
وفي لهم ولا وعد واحد من مواعيده، وقبض على
دامام حكومتهم ويعمل فيهم كلما يريد، وصبح المكسور
سيد والمضروب عبيده، وده كله ما كفاه الا وكان
راح يثزه في اوطانهم ومغادتهم الذهبيه، اللي سلها
منهم واعطاها للحكومة الانكليزية، فلما وصل المستر
شاميرلين الدجال، الى بلاد الترسيغال، حصل بينه
وبين قواد البوير مشاجرات، طشت ورت في سائر
الجهات، اما هو قستهم شجره جابت الليهين، وضرب
لهم شرطه ايفطت النائمين، وقال لهم انتم عبيدي
والبلاد بلودي، اتصرف فيها واعمل فيها مرادي، وكان
كلما حل بمدينه من مدنها يدخلها بموكب ماله مثيل
تعلنه التلغرافات وتوصعه الجرائيل، وتقول ان البوير
استرحبوا به وهملوه، واكرموه ويجلوه، والحال

التي هتكوا اعراضها . لاشك انك جاي تضع يدك
على ما تبقى عندنا من الاملاك وتأخذ معادتنا المملوءه
ذهب وتجعلنا جميعا تحت ناف حكومتك الطاملة
عمرك ما نصدق ان البوير يجاؤك تنوطن في بلادهم
عن قريب ربنا يقوينا وتقوم عليكم يا انكليز ونطردكم
من بلادنا . هو اخنا هنادوه او مصاروه نسكت
لك . لا . لا . انت طلبت الصلح منا وقلت شروطنا
وتعهدت بوفائها مسلمنا لك اسلحنا اعتبارا
لقولك فانت غشيتنا . ما نأش سامع دم شهدانا
يصيح ويقول قوموا يا بوير يا ابطال وخذوا ثارنا
وحاربوا الانكليز والكرستوم من اراضيكم الطامره
التي نجسوها باقدامهم . اهرب بقى من هنا يا طالم
وارجع لبلادك مجد الملك ادوار السابع منكم
في لندره هناك تدخل بموك اما هنا ما شمع الا
اللغات والبهذه كف لا والناس تشتمز من
سروية وجهك البنيح وقيامك الجليطه . هنا
كل العالم يحقرك لعلها يحاثلك ومثاقصك
السيئه وبطورك وقلة ذمتك وحبك في مال الغير
كسكس خيلك يا شامبرلين وارجع لاكثره يا اهل
تري بلادك تغتربك وتفرج بان لها ربلار ورحه
عديمه الرحمة وقلبه اقضى من الحجر الصوان
هذا ولما انتهى قول الامراء البويريه الشهمه
صاح شامبرلين على العزيجي وقال ارجع بنا
كحت اجنبا وقال بصوت غني لما ذمته . الامراء
القبيله دي انا اور بها حالها حالها بالاعاها
في السجن وارسل اولادها لندره يطعموا عسما
عال يتغصونا في الحرب وهلكوا اخوانهم البوير
طالما شامبرلين على قيد الحياه البوير ما يشوفوا
خير ابو نظاره

مولاي عبد العزيز

ليس تحفى عنكم معاشر الشرقيين مالى من الموده
والحبه في جميع الاخوان بدون اخلاص من ملة او
مذهب وما عندي من الاحترام لجميع الاديان
لعلى بان الكل موافق على حب الانسانيه وعباده
الخالق الحميد ولذلك تروني ايما حليت ادافع
عن حقوقهم بالقلم واللسان مع بذل همي في تاليف
الجمع ببعضهم وازالة ما في القلوب من الشقاق غير ان

حبي في الاسلام فهو بالمزيد لا ينحصى ولا يكيف
ويشرح صدرى لجماع اجبارهم المسرة واطمئنان
ملوكهم وامراءهم وقد اريدت فرحا مما طرق مسامعي
الاسبوع الماضي حينما شرفني سيدي عبد الحكيم
بزيارته وكان صديقي منذ عشرين عاما حيث
كان تلميذا بالمدارس الباريسيه ثم رايتة سنه ١٣٠٥
هجرية بتونس الحضر بقصر ساكن الجنان سيدي علي
باي صاحب المملكة التونسية وكان اذ ذاك كاتب
يده الجليله ثم توجه الى المغرب ومكث بها ست سنوات
وهي مسقط رأس احداه فانجذب اليه القلوب
لا سيما قلوب ارباب الدولة المغربية لاستقامته
والعه مولاي عبد العزيز العادل الفاضل فارتيه
وارتفع شأنه وطار صيته في تلك الاقطار لما شاهد
سنه من الصداقه وتفصله بالعلوم والمعارف
والشرائع والاداره هذا ولما حظيت بمسامرته
ولذيت مسامعي بقواله ساله عن حوادث تلك
الديار فقال لها انها اخره عامه بخبر وعافيه
بمنايه مولاي عبد العزيز خلد المولى ملكه ونصره
علي من عاداه وقد انتصر بفضل المولى علي ابي حماره ومن
تبعه ومحى ذكرهم واعاد الامن والهدوء والراحه
الى دياره لازالت عامرة واسرى لبسرو من
الاهالي بالنصار ملكهم وبما نالوه من نعم المولى
واحسانه وبما حمزهم ملكهم وعيالهم به من منته
ونالوه من كرمه ولذلك اقص على كيف كان فرح كل
الاهالي بقوة عزم ملكهم المحبوب ثم مدح لي عنده
بكل لسان واشى على جميل فعله وماله من ثبات الجنان
وما رزقه المولى من حسن التدبير والعقل العزيز
والورائتة والعصاحد والخالص والكرم وقد اهل
رعيتيه في مكان شاره عال ومنظره بهي وكانت
هذه السيره على قلبي كملطف الماء البارد على كبد
الظمان وهذه السيرة ستورخ في توارخ
العالم ونمق ونمق على صفحاته بماء الذهب ولقد
كبت عدة مقالات في هذا الشأن فنشرتها
جرائد باريس وطربت من سماعها ومطالعها
الناس فمنهم هذا الملك الجليل بتلك العطايا وهذه
الفضائل التي لا تال كما لدرى في سماء الاناسيه
ابو نظاره

qu'ils conspirent, et c'est d'ici qu'ils se dirigent vers les lieux qu'on leur désigne pour y fonder des journaux turcophobes et pour y faire des conférences scélérates. Tu ne crois pas cela, ô Abou Naddara, car tu es optimiste. Pourtant, tout ce que je te dis là est vrai, très vrai; et la preuve la voilà: ils n'ont pas un para en arrivant ici. Eh bien, d'où leur vient l'argent qu'ils répandent à pleines mains? Qui e leur donne et qui leur fournit les armes et les munitions? N'est-ce pas le gouvernement anglais? Oui, et c'est lui qui soulève contre la Turquie une partie des populations de ses provinces. Lis, ô bon Cheikh, les journaux anglais de ce mois, et tu verras le mal qu'ils font à la Turquie. Si tu me demandes pourquoi l'Angleterre en veut à l'Empire Ottoman, ma réponse sera courte et persuasive: « Le gouvernement du Roi Edouard VII voit de mauvais œil l'amitié qu'ont pour nous quelques-unes des grandes Puissances européennes, particulièrement la France, qui nous aime depuis de longs siècles. Mais la cause principale de sa rage féroce contre nous, c'est qu'il voit que depuis quelque temps tous les yeux des fidèles Crovants du monde entier sont tournés vers Constantinople, le siège du Grand Khalifat. Oui, le gouvernement britannique constate que ses quatre-vingt millions de Musulmans Indiens, qu'il s'efforce d'anglisier, aiment, admirent et vénérent le successeur du grand Prophète d'Allah, dont ils attendent la délivrance des griffes du Léopard anglais. Tu verras, ô vénéré maître, les détails documentés de toutes ces questions importantes dans mon livre: *L'Anglais en Orient*.

Je tâcherai de passer par Paris en allant en Égypte et je ne manquerai pas de te visiter; ça, voilà un quart de siècle que je ne t'ai vu.

Ton vieux disciple.

ALI ABOU SEIFEN.

Nous sommes heureux d'informer l'auteur du remarquable article ci-dessus que ses idées sur l'Angleterre et la Turquie sont les mêmes que celles exposées dans la brillante conférence de notre jeune et intelligent ami Salih Gourdji Effendi. Ce dernier a démontré par des preuves irréfutables que ce n'est pas S. M. I. le Sultan qui crée des troubles dans ses états, mais que c'est l'Angleterre qui les fomente pour faire naître des conflits, dont elle sait profiter.

Salih Gourdji Effendi est un bon patriote digne du nom d'Ottoman. Sa conférence a eu un grand succès. Toutes nos félicitations.

La Rédaction.

LA FRANCE, L'ITALIE & L'ESPAGNE

L'entente cordiale de ces trois grandes Puissances latines et les liens fraternels qui unissent leurs populations ont été le sujet de mon discours au banquet donné par la ligue franco-italienne de Paris à l'anniversaire de la bataille de Dijon.

Ce banquet, où les trois nations sœurs étaient dignement représentées, a eu un grand succès, et les principaux journaux de Paris, de Rome et de Madrid en ont fait des compte-rendus élogieux.

L'Époque, organe de l'Union latine, a consacré deux longues colonnes de sa première page à ces agapes fraternelles, où des éloquents orateurs français, italiens et espagnols ont célébré les trois Puissances amies et fait des vœux pour leur accord parfait. Elle a publié les passages plus importants des discours prononcés à ce banquet patriotique et a dit ceci de ma modeste allocution:

« Notre cher confrère et excellent ami, le Cheikh Abou Naddara, se lève, et, après avoir salué les nombreux convives à la mode orientale et fait le juste éloge des orateurs qui l'ont précédé, s'est exprimé en ces termes:

« Je suis fier d'avoir été un des premiers qui ont salué la Ligue franco-italienne à sa fondation et lui ont souhaité une longue vie. L'arbre de fraternité que cette ligue a planté donne des fruits abondants. L'entente cordiale entre la France et l'Italie est aujourd'hui un fait accompli, et leurs peuples valeureux marchent la main dans la main dans la voie de la civilisation. Je félicite donc l'honorable président de la Ligue franco-italienne, M. Raquet, son secrétaire, champion de l'alliance latine et apôtre de la fraternité franco-italo-espagnole, et tous les sociétaires de cette Ligue admirable.

Un de mes aimables confrères parisiens m'ayant entendu faire le juste éloge du Chef d'État de la France et des rois d'Italie et d'Espagne, me demanda la raison de mes vives sympathies pour eux et pour leurs nations et quel profit pourrait tirer l'Orient de l'alliance des puissances latines de l'Europe. Ma réponse fut à peu près celle-ci:

« Les Français, les Italiens et les Espagnols ont été les premiers Européens qui sont entrés en relation avec nos pays d'Orient et les rapports qui existent entre eux et nous ont été, sont et seront toujours amicaux. Cela rend la Méditerranée une mer latine. Mais si ces trois grandes Puissances se séparent, la Méditerranée deviendrait un lac anglo-saxon. Voici pourquoi nous faisons des vœux, que Dieu exaucera, pour l'union des nations latines ».

Je remercie tous nos confrères qui ont bien voulu mentionner gracieusement mon discours, et *L'Époque*, qui a publié les extraits ci-dessus, et je leur dit que mon amour pour la France, l'Italie et l'Espagne ne date pas d'aujourd'hui. Depuis 1857, je les glorifie dans mes écrits et dans mes discours et je célèbre leurs illustres Chefs d'États. Ma Muse égyptienne a chanté les Présidents de la République française depuis 1878, et les Rois d'Italie et d'Espagne qui m'ont honoré et m'honorent jusqu'à ce jour de leur précieuse amitié. J'aime les trois pays latins, et l'amour, de concorde et la paix qui règnent entre leurs peuples m'inspirent ces modestes vers:

Dieu fit France, Espagne, Italie
Et leur dit: « Soyez toujours sœurs.
Que la fraternité vous lie
Et vos peuples seront vainqueurs.

Vous serez trois grandes patries.
D'hommes vaillants et généreux.
Soyez toujours trois sœurs chéries,
Et vos enfants seront heureux.

Mais pas d'alliance étrangère,
Surtout alliance du Nord.
Votre pays sera prospère
Tant que vous marcherez d'accord.

Depuis, les enfants de la France
Et de ses deux sœurs ont été
Les soldats de l'indépendance,
Les héros de la liberté!

Quant à Garibaldi, dont nous célébrâmes la glorieuse mémoire, à l'anniversaire de la bataille de Dijon, je l'admire dans sa magnanimité, dans son patriotisme et dans sa valeur. Cet immortel soldat de l'indépendance des peuples opprimés m'inspire ces vers dans sa langue si douce et si mélodieuse. C'est par cette modeste ode italienne que j'ai terminé mon discours au banquet de la Ligue Franco-Italienne de Paris.

ODE A GARIBALDI

Tu di guerra fosti il fulmine,
Degli eserciti il terror.
Il tuo braccio tu d'un Ercole,
Di leone fu il tuo cor.

Fosti l'idol del tuo popolo,
Dei tuoi prodi il solo amor.
Giusto, nobile e magnanimo
Fosti, o eroico difensor.

Nei due mondi ognor son celebre
Il tuo senno e il tuo valor
E i guerrieri lor l'appellano:
Delle pugne il vincitor.

Qual eroe potè resistere,
Della spada tua, al furor?
I nemici tuoi fuggivano,
Della voce tua, al fragor.

Tu gli oppressi, festi liberi;
Festi schiavi gli oppressor.
La tua mano fu benetica
Verso i figli del dolor.

Vivrà il nome tuo fra i posteri
Pien di gloria e di splendor,
A noi sarà è tua memoria,
O d'Italia luce e onor.

ABOU NADDARA.

L'Ordre Royal d'Isabelle la Catholique.

Telle est la distinction honorifique que S. M. le Roi d'Espagne a daigné conférer à notre cher Directeur, le Cheikh Abou Naddara, en récompense de ses écrits et de ses discours en faveur de cette nation noble et valeureuse et de son Roi intelligent et magnanime.

Tous nos remerciements à l'estimable Gouvernement Espagnol et aux nombreux amis qui ont bien voulu féliciter le Cheikh de sa nouvelle décoration qui, nous l'espérons, n'est pas la dernière.

La Rédaction.

Conférences et Discours du Cheik Abou Naddara

(3me, 4me et 5me DEPUIS JANVIER 1903.)

Le premier de ces trois discours, le Cheikh l'a fait à la Ligue franco-italienne, dont il parle dans son article: « La France, l'Italie et l'Espagne »: le deuxième au banquet du Temple de l'Union et de l'Honneur, et le troisième au Dîner des Secondes.

Outre les grands journaux de Paris et des départements, dont nous mentionnons si souvent les noms ici, d'autres confrères ont encore rendu compte de ces trois banquets, en gratifiant les discours du Cheikh de paroles aimables et affectueuses, ce sont: *Le Figaro*, *Le Boulevardier*, *Le Moniteur du XXe*, *Le Monde lyonnais*, *Matignolles-Journal*, *Le Petit Bleu de Paris*, *Le Moniteur de La Chapelle*, *La Gazette de l'Hôtel Drouot*, *La Cocarde*, *Le Sizième*, *Le Moniteur du Xe*, etc., etc.

Le Moniteur du Xe, en parlant du discours du Cheikh au Dîner des Secondes, a dit:

« Le Cheikh Abou Naddara, suivant sa spirituelle coutume, a porté un toast au Syndicat et aux dames. Il a célébré M. Fabius de Chanville, le Président, son ami, et a chanté la femme française, en terminant par une très jolie poésie.

Tous nos remerciements à ces bienveillants confrères, toujours si aimables pour notre Directeur.

La Rédaction.

Les Rubis patriotiques de J. Sanua Abou Naddara

CHABER-EL-MOLKE

Le firmament rose se plombe
Comme une coupole d'étain.
Plus de soleil. Un noir de tombe
Endeuille l'aube du matin.

La pauvre terre égyptienne,
Pays des soldats valeureux,
A connu la féroce hyène
Au regard vif, cadavéreux.

Dans le sang, dans l'or, dans la boue,
Sur la ruine des palais
Encore insolemment se joue
L'hypocrite chacal anglais.

Tressaillez sous les pyramides,
Sarcophages des vieux Ramsès!

Séchez vos paupières humides,
Sphinx du Ca re, ibis de Suez!

Bientôt des hymnes d'allégresse
Réjouiront les bords du Nil;
Bientôt Albion, la tigresse,
Connaitra l'heure de l'exil.

Bénissons le beau jour de fête
Qui sans tarder arrivera,
Si l'on en croit le saint prophète
Et le grand Abou Naddara.

Voici l'Angleterre étouffée.
O pleurs de sang, ô flots vengeurs,
O mer Rouge, écarlate fée,
Engloutis tous les égorgeurs!

Auguste CAPDEVILLE,

Rédacteur en chef du *Livre d'Or* de la Confédération
littéraire et artistique de France.

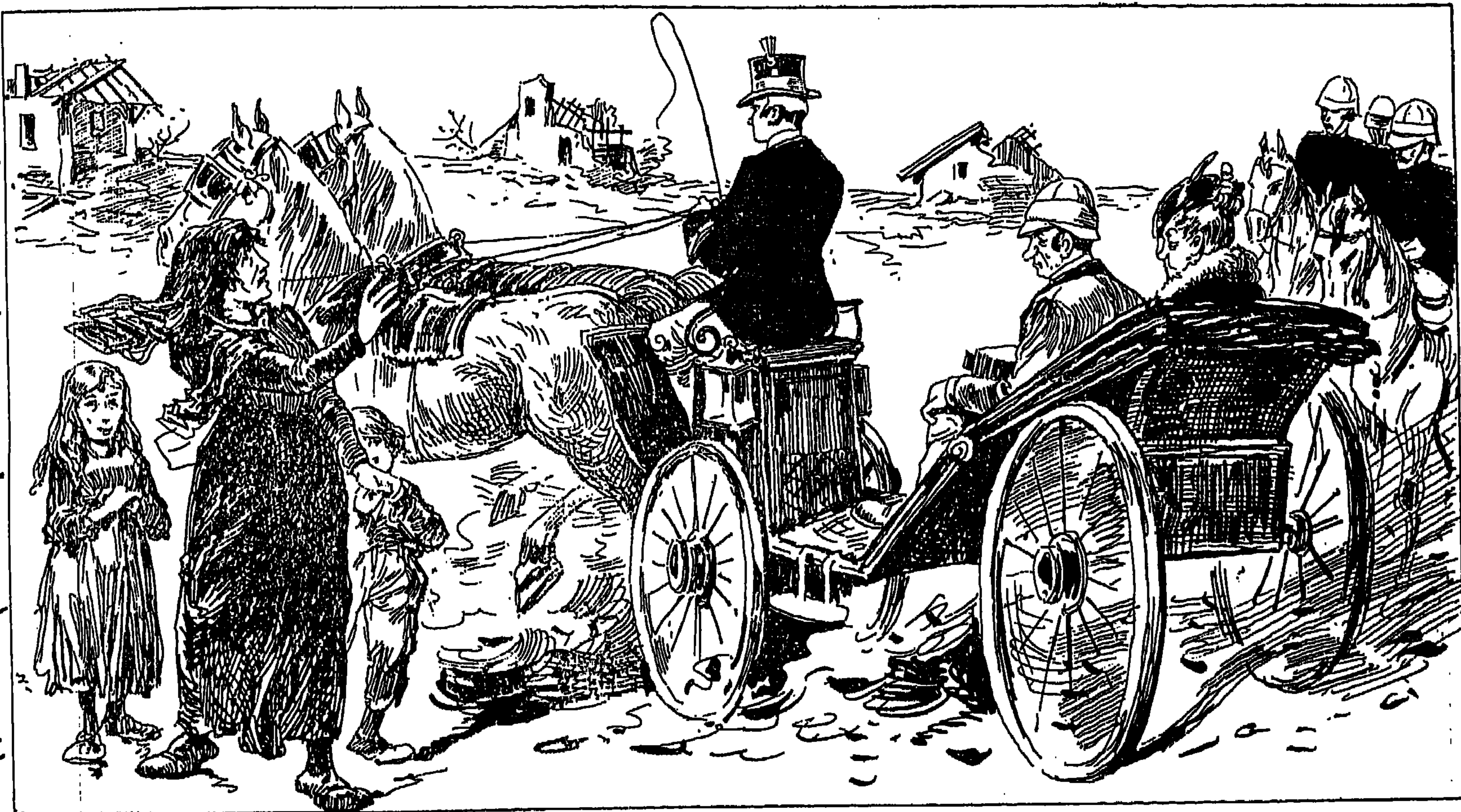
(Inédit.)

ACROSTICHE

Cheikh, je suis bien heureux d'avoir pu te relire,
Hélas! tu ne pourras entendre sur ma lyre
Accords aux tiens pareils. Ô Molière égyptien.
Écoute cependant un souffle, un doux rien...
Rire du soir, doux chant de l'amitié qui passe
Éternel si sublime et qui jamais ne lasse
Les regrets, les chagrins, rien ne peut le ternir;
Mon cœur est avec toi par le doux souvenir.
O bien heureux époux, ô toi bien aimé père,
Laisse-moi souhaiter pour tous un sort prospère,
Kyrielle de vœux, santé, joie et plaisir.

Léo TRESS.

M. CHAMBERLAIN

Où me transportes-tu, imagination ardente? Où suis-je? Quelle est cette contrée pleine de ruines? La désolation règne partout et le deuil est général. Je reconnais ce pays, hier fertile et riche, aujourd'hui pauvre et stérile. Le sol est encore rouge de sang qu'une guerre inique y fit verser à flots. Ah! oui; je suis au Transvaal, où naquirent Botha, De Wet et Delaroy, les héros invincibles qui infligèrent tant de sanglantes défaites à Roberts, à Kitchener, à Metuem et consorts. Ah! pourquoi ont-ils prêté l'oreille à la parole britannique. L'honnête homme, hélas! est toujours coulant; le coquin le trompe facilement! Les ministres et les généraux anglais promettent tout pour désarmer leurs ennemis; mais à peine en deviennent-ils les maîtres, aucun engagement n'est rempli. Pauvres Boërs! Mais tout n'est pas perdu. Le sang des martyrs engendre des héros et le cri du peuple opprimé monte au ciel; le Tout Puissant l'entend et sa colère se déchaîne contre l'oppressur. L'heure de la délivrance sonnera plus tôt qu'on ne le croit et nous verrons le Léopard britannique éventré par le bœuf transvaalien qui écrasa les armées anglaises il y a à peine un an. Mais qui est cet homme au visage voilé d'orgueil et aux yeux brillants de convoitise? Est-ce un roi? Est-ce un prince? Non, c'est Chamberlain, auteur de la guerre scélérate et cause de tant de malheurs. Que vient-il faire

AU TRANSVAAL

dans ce pays que ces hordes barbares ont infestés? Est-ce pour changer la haine des Boërs en amour pour leurs cavaliers? Il ne réussira pas. Voilà une des innombrables veuves boërs, dont il massacra les pères, les frères, les maris et les fils, qui se lève entourée de ses enfants, et lui barre le chemin en criant :

« Arrière, homme rouge! arrière! Que viens-tu faire dans notre malheureux pays, où tu as semé la ruine et la désolation? Viens-tu pour réjouir les yeux de la vue de nos fermes brûlées, de nos demeures désertes et des veuves et des orphelins en larmes? Tes mains sont encore teintes du noble sang de nos héros immolés sur l'autel de ta cupidité. Ce n'est pas nous qui te porterons en triomphe, homme avide et rapace. Nous t'exécrons et appelons sur toi les malédictions du ciel. Vas te faire acclamer par les tiens, que tu as enrichis de nos dépouilles? Mets un frein à tes courriers fougueux et n'écrase pas mes enfants, que j'élève pour venger leur père, grands pères, oncles et frères ».

Chamberlain pâlit, sa femme tremble, ses officiers frissonnent et ses chevaux se cabrent.

Tel est le parcours triomphal du Ministre des Colonies au Transvaal.
ABOU NADDARA.

L'ANGLETERRE ET LA TURQUIE

(Traduction d'une lettre arabe).

Londres, le 22 janvier 1903.

Salut, vénérable Cheikh Abou Naddara, défenseur valeureux des opprimés et sincère ami de l'Islam! Que Dieu te protège contre l'œil de l'envieux, l'accorde une longue vie et te donne la victoire sur tes adversaires. Amen!

Me voici, cher maître, depuis six lunes, dans ce pays où flotte le drapeau de la liberté pour lui et de l'esclavage pour nous. Le soleil a bien raison de ne pas illuminer cette ville, plus assombrie par les noirs méfaits de ses gouvernants que par l'épais brouillard qui rend morose l'humeur de ses millions d'habitants. Quelle différence entre Paris et Londres! La capitale de la Puissance amie, par sa gaieté, ouvre le cœur à la joie, tandis que la Métropole britannique, par sa tristesse, plonge l'âme dans le deuil. Dans un mois, je retournerai en Égypte où je publierai, s'il plaît à Dieu, le récit de mon voyage en Angleterre. J'ai beaucoup vu, beaucoup entendu et, par conséquent, beaucoup appris. J'ai trouvé beaucoup d'honnêtes gens dans le peuple, moins dans l'aristocratie et moins encore parmi les diplomates. La langue anglaise, dont tu m'as donné, au Caire, les premières leçons, et que j'ai longuement étudiée depuis l'invasion britannique de notre malheureuse patrie, m'a été et m'est encore d'une grande utilité. Grâce à

elle et à plusieurs recommandations influentes, j'ai pu fréquenter toutes les classes. Il est vrai que j'ai prétendu être anglophile et antitürk. Qu'Allah me pardonne les fausses paroles que mes lèvres ont prononcées. Mais j'ai voulu savoir ce que pensent de nous ceux que tu appelles : « les fils d'Albion », pour le communiquer à nos amis et démentir les Musulmans qui croient que les Anglais prennent nos pays pour les rendre prospères en nous civilisant.

Ma brochure, qui s'intitule : *L'Anglais en Orient*, sera connue, avec des preuves à l'appui, le d'opportunisme britannique dans ses colonies d'Asie et d'Afrique. Mon modeste et patriotique ouvrage est presque prêt et, avec l'aide du Tout Puissant, il paraîtra avant le livre infâme qu'un Anglais écrit en sa langue pour être traduit dans tous les idiomes contre le Grand Califat. J'ai appris cela d'une source autorisée et j'ai même vu ses premières pages et une de ses nombreuses caricatures. Je ne quitterai pas Londres avant d'obtenir le premier fascicule de cet fascicule immonde. Ah! tu ne peux pas te faire une idée, vénérable Cheikh, des machinations que ce gouvernement avide et rapace fait contre la Turquie. J'ai passé plus d'une heure avec un membre influent du Parlement, auquel on a parlé de mon amour pour l'Angleterre et de mon aversion pour la Turquie, et il a cru cela. Eh bien, je puis t'assurer, ô mon ami, que Londres est le nid de tous les corbeaux et de tous les chkeals qui voudraient s'abattre sur toutes les provinces ottomanes pour dévorer leurs populations, manger leur chair et boire leur sang. C'est à Londres que nos ennemis se réunissent. C'est dans cette ville

المُنَصَّف

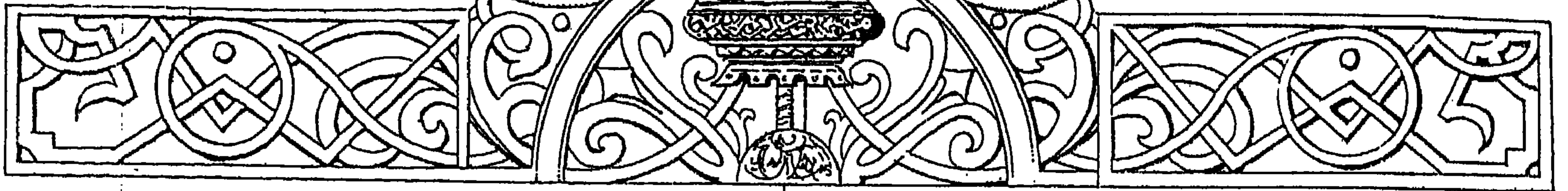
السنة الخامسة جريدة سياسية

ادبية تجارية مديرة ومحررها

الشيخ ج. س. أبو البونطارة

باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قيمة الاشتراك سنوياً فرنك
ومع جريدة الجبظارة « والتود »
وعلاواتها فرنك سنوياً
الى المدير لطباعة بوسنة أو بحالة تجارية

عدد ١٢٤١ باريس في شهر محرم الحرام سنة ١٢٤١
عصر المصريين

(جعل ياذنى السنة دي الجديدة . على انباء المشرق
سنة سعيدة . ونجى كل من ظنوم . من محاليل ظالمه
المشؤم . حتى نرى اولاد بلادنا المصريين . بالحريه
والامن والراحة متمتعين . لان طامنا الجراد الاحمر
يقنطط في الوادي . مصر تعتبر انكليزية يا اسيا دي .
الامر ده ليل نهار شافل بالي . اسه به ليل واسطير ه نهار
في جرنالي . وفي الواقع ايلة اسن ياترام . رايث نفسي
في المنام . كايه في مصرنا العزيزة . وانتف على سطح احرام
الجيزه . ورايت هناك المصري والسوداني . والانكليزي
والامريكاني . فلما قمت من النوم سمعت القلم . ورسمت
اللي جاور واللي اقطم . وكنت الحديث اللي جرى بين الجماعة .
كلام عقل وشرائه وشجاعه . فرحت لما سمعت كلام المصري
والسوداني . والبطل الصند بيد الامريكاني . اما كلام
المستربول . ما يقوله الا المهبول والمستطول . اسهوه
يا خلان . واسطيلوا على الانكشمان انما يصايح الامريكان
. بالاخوه عليكم تبصوها يا اخواني . والاله ابصر والى
الرسم وتاموا فيه . واصغروا الى قول الاشخاص
وافهموا معانيه . قال الفلاح . نهارك سعيد يا بطل .
قال السوداني . ونهارك رى اللين يا عزيزي . قال
الفلاح اه . الايام السعيدة اللي رى اللين دي تركشنا
من يوم ما دخل الانكليزي وادينا . قال السوداني
صدق يا اخي اما العشم في ربنا بنصرنا على الاعادي
كانصر سيدنا المهدي عليهم في اول حرب . انا كنت في
وقفة عبيد ورايت الجزال هكس وعساكره المشرة
الاف مطروحين على ميدان الحرب عرقاين في دماهم

ربنا يرحم دا الايام . اما ثاني حرب وهو الاخير كسرونا
الانكليز لان ابنا مصر اللي كانوا معنا في اول حرب قاتلونا في
الثاني . قال الفلاح . ففنا في عرضك من السيرة دي .
اه . كروم وكششير غمشوا الجيش المصري بقولهم ان
الغضد بالحرب خلاص السودان من يد الدمر واليش
واعطاه الى الحكومة المصرية والحال انهم زرعوا فيه بيرفهم
بيرقي الظلم دول يا اقدي من يوم حلولهم هنا ما تمر سنة
الا ونجينا المصاب سنة حريق وسنة غريق وسنة
هو اصغر وسنة طاعون . قال السوداني . امتد يارب
نخلصنا من جور الانكليز الي بياكلوا الحما ويشربوا دمننا .
عندنا طلع الامريكاني على سطح الاحرام وقال للفلاح والسو
داني . ربنا يخلصكم من بيد الانكليز لما يري سبحانه وتعالى
حبنا اليه . دخل في قلوب حكاهم . فقال السوداني للفلاح
اصوت شني . من اين جانا الرجل ده . بكوشني باسوس
انكليزي ؟ صورته ما تشبه شي صورة اعاديا الحراما
كلامه رى كلامهم . فقال الفلاح للسوداني . صاحبنا
ده امريكاني . ده بيج مصر ومراده براها نكسرنا في العبودية
الى مركبنا الانكليز على قفاها . فقال السوداني للامريكاني
ان كان مبيع تب بلادنا قل لنا نعمل ايه لانتقاه من جور
الانكليز . قال الامريكاني . اول كل شئ لازم الالهالي
تهذب يعني تعلم تقرأ وتكتب . قال له الفلاح كل اولادنا
يعرفوا يقرأوا ويكتبوا بالعربي والعريسي حتى يلبسوا
الوز يعني الانكليزي . قال الامريكاني . طيب وانتم .
قال السوداني . احنا بعرفنا بحارب وموت فدا الوطن
قال الامريكاني . يا هل ترى لكم رئيس لالا . ما عندكش
رئيس يعني دكم كل واحد منكم بده يا مر وما حدش فيكم بيج
يطيح وغير ذلك لانهم الان للحرب والقتال والامم المند

بكر هو الحرب وما يجو الا الصالح و مرادهم ان جميع الشعوب
يتسلطن بينهم السلم لان السلم هو منبع كل سعادته وكل
شروه - قال الفلاح للمريكان - بسلم داليم الى الكلمة منه
نشا وى جوهره ثمينه رنيا بجليك ويجرسك لاهل بلادك
ولا يثبت فيك عدو اعلم بان كل من يحب الاسلام ويسعى
في صلاحهم رنبا يسعدوا قاته وبارك فيه - قال السودا
- بقى امال الامريكان احب ما عليهم يرونا احرار مثل ما كنا قبل
حلول الانكليز - قال الامريكانى - نعم نحن لازم نرعبوا اولادكم
في التعليم وانكم تجبهم في جميع الخلق بصرف النظر عن اختلاف
المذاهب والاديان وان الابيض والاسود اخوان وبناء
وطن واحد وهو وادى النيل ولما ترى احنا يا افريخ ويا
امريكان كل ابنا مصر والسودان ماشيين في سبيل الله
وان صبح في بلادكم وادى عام في وقتها الولايات المتحدة
الامريكانيه ودول اوريا يلعبوا من الحكومة البريجانير
باجلاء عساكرها من بلادكم - قال الفلاح - كلامك زين
يا مستر امريكانى وصايلك الجليله بتبعها ونستمر
في صبرنا على العذاب القليل الى يتقاسيه تحت حكم
الغابرين - قال الامريكانى - الانكليز امال رديين
لارحمه فيهم ولا شفقه - قال السودانى - الانكليز
العن واخبت من ابليس - قال الفلاح للميريكانى
- ما اجبتهم وما العنهم ما خدش هنا وفي السودان
يجب يشوفهم احنا الاتنين طلعا من هنا البحر ترى من على
الاهرام مصر خاليه من الجراد الاحمر الى منظره بهيج دنا
- قال السودانى - يا اسفاه اهو المستر بول قاصد
الاهرام ورايح يجر منا من الخطه ده ده شافنا الملعون
وطالح الاهرام يجرنا منها - فرعل الامريكانى وقال -
اذا جاسر المستر بول وهددكم واراد يطردكم
انا اخذ ثباركم واوريه مشعل الجدهان - ثم قال في نفسه
- المصري والسودانى بيشتا هلاوا النصره على القبي
ده انا اشقى عليهم في الحبث ده - طلع المستر
بول على سطح الاهرام وقال - افى الطلعه دى قطعت
نفسى ما يقاش في حيل - ثم راى الامريكانى وقال له
- صباح الخير يا ابن العم عافيه عليك ارالك
طلعت اهرامنا الشانحه لمشا هده مصرنا الجميله
- فقال له الفلاح - فشرت يا بول الاهرام الشانحه
ومصر الجميله دى لاهى اهرامك ولاهى مصرك دى
كلها ملكا احنا فالتفت له المستر بول وقال -

جوديم بو بلادى قول من ده الذى اذ انكم تطلعوا هنا
يا كلب يا مصرى ويا صبيغ يا سودانى انزوا بالمصرى
والا ادعورك - قال واخرج زجاجتين براندى من
جيبه ورفعهما على رؤوسهم قائلان لهم هيا انزلوا
حالا والا افلق دماغكم بضربه من ضربات قرايزى
الى احمد من الحديد - عندها قبض الفلاح والسودا
على ايدي المستر بول وقال له اذا نحركت او قلت هم
يا مسكرى يا منتن تكسر قدام عيونك القرايزين الى
جانبها تشرها مع رفقاك دول الذى تراهم طالعين الهرم
مع كل ذلك احنا نساحك على قباحك وسفاهتك بشرط
انك تصبح وتقول مصر للمصريين - قال المستر بول لا
لا ما هيش للمصريين هى ملك الانكليز ولا احد
يلكها غيرنا - فقال له الامريكانى - بلا كلام فارغ
مصر ما هيش بتاعتكم يا انكليز انتم قاعدين فيها بدونا
حق انما اليوم ما هوش بعيد الى ترى فيه كل قطر
تحت حكم اهله وسكانه يومها نلزموا يا طلام
يا نيام نلزموا لكم ونخرجوا من جميع البلاد الى غرتوا
عليها وشلوها ونا هيل سكانها وساليل لغتها
اما النهارده يا مستر بول يا خمران انا الزملك ننادى
بالعر لوادى النيل وتقول مصر للمصريين عندها
قفشه من حزامه وهدده بكلامه ورفع رفعه
العفريت وصرخ في وجهه وقال له ارفع من قرو
وقولها والا اطوحك من اعلى الهرم نزل مد شدش
د شدة القرد - فارتعش المستر بول من من الرعب
والخوف وتخلخت ركبه وقال - كوديم كوديم
- الحفنى يا امى تعالى لى يا نينتى - فقال الامريكانى
- ما اثلثك يا بول قل مصر للمصريين حالا ولا
ارسلك من على هذا المكان نزل ففتحت الابراك
كله ولا انسان فسيط المستر بول عياط الجديان
وغوى عوى الجروان وقال في عرضكم اقول الكلمة
دى الثقيله نكن بعد ها تسببونى اروح الى حال
سبيل فقال له الامريكانى نعم فقال - كوديم كوديم
مصر للمصريين - ثم قال في نفسه مصر برضها
للانكليز فهلل الفلاح والسودانى للامريكانى
وقال لاه - لاسد فاك ولا عاشر من يشاك ثم
صاحوا وقالوا امريكانى امريكانى وبصر للمصريين
ابونظاره

Caliphe le Grand Sultan de Constantinople. Ah! Si tu savais combien nous avons souffert depuis le jour où les Anglais, ces sauterelles rouges, ont profané notre sol en y mettant leurs pieds immondes! Depuis qu'ils occupent notre pays, la mort nous envoie sans cesse ses émissaires impitoyables, la guerre, la peste et le choléra qui nous enlèvent les êtres bien-aimés. Nous ne possédons plus rien. Tout leur appartient. Ils ont tout acheté. Nous labourons nos terres pour eux. Ne sommes-nous pas leurs esclaves?

Le Soudanais. — Dieu de Mahomet, quand auras-tu pitié de tes fidèles Croyants? Quand les délivreras-tu des griffes des Anglais qui mangent leur chair et boivent leur sang?

Jonathan (arrivant au sommet de la Grande Pyramide, où le Fellah et le Soudanais s'étaient donné rendez-vous). — Dieu vous délivrera des griffes des fils de la perfide Albion lorsqu'il verra battre d'amour patriotique le cœur de vos gouvernants.

Le Soudanais (à part au Fellah). — D'où est sorti cet homme? Est-ce un espion anglais? Il n'a point la figure de nos rouges ennemis, mais il en a l'accent.

Le Fellah (au Soudanais). — Mister Jonathan est Américain. Il aime l'Égypte et voudrait la voir secouer le joug britannique.

Le Soudanais (à Jonathan). — Puisque tu aimes notre malheureux pays, dis-nous quoi faire pour le délivrer.

Jonathan. — Il faut avant tout que les indigènes s'instruisent.

Le Fellah. — Nos enfants savent tous lire et écrire l'arabe, le français et même la langue des oies : l'anglais.

Jonathan. — Mais vous

Le Soudanais. — Nous savons nous battre et mourir pour la patrie.

Jonathan. — Avez-vous un chef? Non : car vous voulez tous commander et personne de vous ne veut obéir. Et puis il ne s'agit pas de se battre maintenant. Les nations civilisées détestent la guerre. C'est la paix qu'elles aiment et qu'elles prient Dieu d'accorder à tous les peuples ; car la paix est la source du bonheur et de la prospérité de tous les pays où elle règne.

Le Fellah. — Que Dieu bénisse cette bouche dont chaque parole est une perle précieuse. Que la paix soit avec toi et que Dieu répande la rosée de ses saintes bénédictions sur ton Amérique et ses braves enfants?

Le Soudanais. — Les Américains nous aiment donc et voudraient nous voir libres comme nous l'étions avant l'invasion anglaise.

Jonathan. — Oui ; mais il faut que vous encouragiez vos fils à s'instruire, que vous leur inspiriez l'amour de leurs semblables sans distinction de religion et que blancs et noirs, vous vous considériez tous égaux et tous nilotiques. Lorsque nous verrons tous les enfants de la vallée du Nil marcher hardiment dans la voie de la civilisation et constaterons une opinion publique dans votre pays, les États-Unis de l'Amérique et les Puissances Européennes exigeront du gouvernement britannique l'évacuation de l'Égypte et du Soudan.

Le Fellah. — Nous suivrons les sages conseils, ô Jonathan, et continuerons à souffrir la tyrannie anglaise sans murmurer.

Jonathan. — Sont-ils si méchants?

Le Soudanais. — Plus qu'Iblis, le pire diable de l'Enfer.

Le Fellah. — Si tu nous vois ici de si bon matin, ô noble Américain, c'est que nous voulions voir notre chère vallée sans y apercevoir d'Anglais, ne fût-ce que pendant quelques instants.

Le Soudanais. — Hélas! Même ce petit bonheur nous est interdit ; car voilà John Bull. Il nous a vus, le scélérat! et il monte pour nous expulser!

Jonathan (indigné). — Il aurait affaire à moi. (À part) Ces deux braves fils de la terre des Pharaons méritent une satisfaction. Je leur en servirai une à l'américaine.

John Bull. — C'est dur, très dur de monter jusqu'ici (apercevant Jonathan) Good morning. Vous avez fait l'ascension de notre majestueuse pyramide pour contempler notre belle Égypte.

Le Fellah. — La pyramide majestueuse et la belle Égypte ne sont pas à toi : elles sont à moi.

John Bull (surpris). — Le sale Fellah et le nègre hideux sont ici! Descendez vite si vous ne voulez pas dégringoler (brandissant deux bouteilles de Brandy qu'il sort de ses poches) Dépêchez-vous, chiens du Nil, si non, je vous briserai le crâne avec un coup de mes solides bouteilles.

Le Soudanais et le Fellah (saisissant ses deux mains). — Si tu fais le malin, ô ivrogne infect, nous casserons sous tes yeux les deux bouteilles que tu apportes pour les boire avec tes camarades qui sont là aux pieds de la pyramide. Nous consentons à te laisser t'amuser avec les amis à condition que tu cries : « L'Égypte aux Égyptiens ».

John Bull. — Goddem! Non. L'Égypte n'est pas aux Égyptiens ; elle est aux Anglais et c'est à nous qu'elle appartiendra toujours.

Jonathan (à part). — Nous allons voir. (À John Bull) La vallée du Nil ne vous appartient pas ; vous l'occupez contre le droit des gens ; mais le jour n'est pas loin, où chaque pays appartiendra à son peuple et sera gouverné par lui. Ce jour-là vous ferez vos malles et, bon gré mal gré, vous serez obligés, ô fils de la perfide Albion, de quitter les contrées que vous avez envahies et exploitées, pendant de longues années. Aujourd'hui, ô arrogant John Bull, tu vas crier du haut de cette pyramide : « L'Égypte est aux Égyptiens ». (Le saisissant par sa ceinture et le soulevant en l'air) Crie, ou je te lance.

John Bull (tremblant de peur et de rage). — Goddem! (Jonathan le secouant fort) Oh! Lord! Oh! ma mère!

Jonathan. — Tu es lourd, ô John Bull ; crie vite si tu ne veux pas mourir.

John Bull (pleurant). — Je crie. Goddem! L'Égypte est aux Égyptiens! (à part) Pas vrai.

Le Fellah et le Soudanais (applaudissant). — Bravo Jonathan! Vivo l'Amérique! L'Égypte est aux Égyptiens!

ABOU NADDARA.

Hommage au Cheik Abou Naddara

(SONNET)

Quand l'injuste destin t'eut choisi pour « victime »,
La France au ciel élevant, frère, l'ouvrit ses bras ;
Poètes et penseurs, qu'un même élan anime,
Devinrent la phalange attachée à tes pas.

L'Orient te sacra son « Poète sublime »,
Flétrit le nom de ceux qui voulaient ton trépas,
Et l'exil, qui grandit l'homme que l'on opprime,
Mit sur ton front des fleurs qui ne fanent pas.

Cœur vaillant de poète, âme ardente d'apôtre,
Pour chérir ton pays et faire aimer le nôtre
Rien ne lassa jamais ton verbe généreux!

Que Dieu toujours t'inspire, ô Cheikh! Lui qui te donne,
Même au fond de l'exil, une âme qui pardonne,
Des jours tissés de gloire et des amis nombreux.

Jeanne JOLY.

TOUTE MA RECONNAISSANCE

Je l'exprime toute entière à mes chers confrères, MM. Bonneval, Brunet et Barbusi. Quels excellents amis! Ils m'ont présenté d'une façon si aimable et si intelligente à leurs lecteurs d'Occident et d'Orient! Que Dieu exauce les vœux que je fais pour leur bonheur et pour la prospérité de leurs journaux accrédités.

M. Bonneval, directeur de l'*Athénée de France*, a emprunté à mon imprimeur les quatre clichés, qui parurent sur des cartes postales sans nombre, pour illustrer l'article biographique qu'il m'a consacré dans sa revue. M. Brunet, directeur des *Actualités diplomatiques et coloniales*, publia cet article en Français, en Anglais et en Arabe avec les quatre clichés dans le supplément de son journal politique, dont il nous donna un millier d'exemplaire pour nos lecteurs et amis. M. Barbusi, directeur du *Risveglio Italiano*, grand journal politique, commercial et littéraire des colonies italiennes en France, m'a gratifié d'une biographie immense dans sa belle langue du Dante, où il a parlé de mon amour pour son pays qui m'est aussi cher que le mien et a publié mes odes italiennes à l'Italie, à Garibaldi et au Roi. L'éloge de ces trois grands confrères n'est plus à faire; tous ceux qui les connaissent admirent leur loyauté, leur patriotisme et leur érudition. Je les remercie sincèrement et tâcherai de mériter l'estime et l'amitié dont ils m'honorent.

ABOU NADDARA.

Toast porté à la soirée de M. et Mme CHESNEL-BEY

C'est d'abord Hanoum Effendi,
De Chesnel Bey, l'épouse heureuse,
Qui gentilleme me tendit
Sa main aimable et gracieuse.
Et me reçut comme à la Cour.
En disant : « Khoeqmedin, bouyouc. »
Puis, d'une façon ravissante,
Chesnel Bey, Consul général,
A ses invités me presenta
Comme poète oriental
Du sexe charmant que j'admire
Qui toujours m'enchanté et m'inspire.

« Le Cheikh va vous faire, dit-il,
Des vers parfumés de l'essence
De la rose turque d'avril
Pour exprimer sa joie immense
De se voir ce soir entouré
Des astres du sexe adoré ».
Chesnel dit vrai, Dames charmantes,
Vous m'a réjouissez toujours;
Pour vous sont mes rimes touchantes,
Pour vous la fleur de mes discours.
Pour vous saluez tout mon hommage:
Ô Dieu, n'êtes-vous pas l'image?

La femme est l'ange gracieux,
Qui nous montre dans cette vie
Le futur royaume des cieux,
Dont nos âmes ont tant envie.
La femme est l'esprit, la beauté,
Buons, Messieurs, à sa santé.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(6e, 7e, 8e et 9e, depuis janvier 1903)

Le Cheikh a fait ces quatre discours : 1er au banquet offert à notre cher confrère et excellent ami M. Raqueni, directeur de l'*Époque*, pour fêter sa croix de la Légion d'Honneur; 2e au dîner italien du *Risveglio*; 3e au dîner de la Société de l'Athénée de France; 4e à la fête de notre brave ami M. Charpentier, à l'occasion de la haute distinction universitaire qu'il a reçue d'Officier de l'Instruction publique.

Les sujets de ces quatre discours ont été les quatre pays qui lui sont chers : la Turquie, l'Égypte, la France et l'Italie et leurs peuples qu'il aime et souhaite de voir toujours unis. Voici les toasts par lesquels il a terminé ses discours :

TOAST FRANCO-ITALIEN

Au banquet offert à M. Raqueni,
Directeur de l'*Époque* à l'occasion
de la croix de Chevalier de la Lé-
gion d'Honneur, que le Gouverne-
ment de la République Française
lui a conférée.

Raqueni mio carissimo,
Chiarissimo scrittore;
Di cuore ti felicitò
Di tua Legione d'Onore.

Pour ton dévouement à la France,
Monsieur Loubet t'a conféré
Cette brillante récompense,
Sois-en fier, mon cher décoré.

Meriti l'Onorifica
Distinzione Francese;
Ché agl' Italian, simpatico
Tu rendi sto paese.

Pour tes amis, pour tes confrères,
Ce beau jour est un jour béni.
Avec joie, ils lèvent leurs verres
En criant : « Vive Raqueni! »

Toast à M. Albert CHARPENTIER

POUR
sa Haute Distinction Universitaire.

Ma Muse, un toast printanier
Pour arroser la roselle
De notre ami Charpentier
Qui royalement nous traite.

Il nous offre un grand banquet,
Mets exquis et bon champagne;
Cela mérite un bouquet
De tes vers, ô ma compagne.

Chante de ta douce voix
Son vrai talent artistique
Qui lui vaut la belle Croix
De l'Instruction Publique.

C'est un homme de valeur,
Coloriste incomparable;
Nombreux sont ses Prix d'Honneur
Comme artiste remarquable.

Bientôt le Rouge ruban
Couronnera sa carrière.
Lève, ô Muse, en attendant
Au brillant Violet ton verre

Son Exc. SALIB MUNIR PACHA

Ambassadeur Impérial Ottoman à Paris.

Bey, l'éminent Munir nous quitte ;
Mais, Vizir, il nous reviendra,
De Pacha, le titre, il mérite ;
Le Sultan le lui donnera.

Tel a été le modeste quatrain que j'ai improvisé à M. Neby Bey, l'aimable et intelligent Conseiller, au départ de notre cher et bien-aimé ambassadeur, pour Constantinople :

« Que Dieu réalise votre prédiction, Cheikh Effendi, » me dit Neby Bey. Et son souhait fut exaucé.

S. M. I. le Sultan vient, en effet, de conférer à Munir Bey la dignité la plus élevée de la hiérarchie ottomane, celle de Vizir, qui donne au titulaire le rang de Pacha.

Cette insigne faveur impériale nous prouve la haute estime dans laquelle l'Auguste Souverain tient son digne représentant à Paris.

« Tout Paris, dit notre grand confrère *Le Figaro*, applaudira à cette distinction échue à un diplomate, dont l'affabilité, la bonne grâce et l'élégance sont appréciées de tous ceux qui l'ont approché et qui, depuis sept ans passés qu'il réside au milieu de nous, est devenu un Parisien d'adoption — et de cœur. »

Le Figaro termine son gracieux instantané par le fin et spirituel compliment que voici :

Une seule ombre au tableau : le titre de Pacha échoque une personne ultra-vénérable. Or Munir Pacha a tout juste un peu plus de quarante ans.

Les très nombreux amis de Munir Pacha, l'estimable personnel de l'Ambassade Impériale ottomane et moi, nous attendons tous avec impatience l'heureux retour de Son Excellence à la Ville-Lumière pour lui exprimer de vive voix la joie que nous éprouvons de le voir Vizir et Pacha.

Que Dieu Clément et Miséricordieux ne cesse jamais de répandre la rosée de Ses saintes bénédictions sur Munir Pacha.

ABOU NADDARA, Chaër-el-Molk.

LES ANGLAIS A ADEN

Pendant que les Grandes Puissances, d'accord avec la Turquie, rivalisent de zèle et de bonne volonté pour maintenir l'intégrité de l'Empire Ottoman, la Grande-Bretagne, avec son égoïsme habituel, croit l'occasion favorable pour s'adjuger un morceau de territoire ottoman ; sans justifier d'aucun droit, d'aucune stipulation, elle a réclaté à la Sublime Porte une bande de terrain autour de la colonie d'Aden.

S. M. I. le Sultan qui, en ce moment des sujets de préoccupation bien autrement importants dans les provinces européennes de l'Empire, n'a pas voulu pousser les choses à l'extrême et a cédé à l'Angleterre une bande de 2 kilomètres de terrain pour agrandir la colonie d'Aden. En cela le Souverain a fait preuve d'une admirable sagesse en jetant cet os à ronger aux molosses britanniques dont les aboiements ne pouvaient distraire son attention des grandes réformes qui s'effectuent dans les Vilayets de Kesseve et de Salonique.

Mais l'Europe ne doit pas perdre de vue les conséquences futures de cette prétention anglaise et il ne faut pas se dissimuler la gravité de la situation.

En Afrique, les Anglais viennent de lancer deux colonnes, une venant de Berbera, l'autre d'Obbia, afin de s'emparer définitivement de la côte des Somalis, au sud du golfe d'Aden. Les voici en même temps qui s'affermissent et s'étendent à Aden, au nord du même golfe. Il y a peu de jours, ils ont fait sur Mascate une tentative qui n'a été déjouée que grâce à la vigilance de quelques députés français.

Il est évident qu'il y a là un plan préconçu consistant à relier les colonies africaines avec les Indes et la Birmanie. Pour cela, la Grande-Bretagne veut s'emparer du littoral sud de l'Arabie : c'est pour cela qu'elle multiplie ses tentatives afin de soulever les tribus du Yémen et du Hedjaz. Nous avons eu souvent l'occasion de signaler le débarquement clandestin d'armes et de munitions qui se font sur les côtes de la mer Rouge par des bâtiments anglais. On voit que la Grande-Bretagne poursuit avec ténacité son projet.

Si l'Europe n'y met bon ordre, il sera possible dans quelques années d'aller d'Alexandrie ou du Cap à Aden, Mascate, Bombay, Calcutta et Rangoon, à la frontière du Siam, sans sortir du territoire britannique.

HADI EL H'GEN.

L'ÉGYPTE AUX ÉGYPTIENS

Le Fellah (au Soudanais). — Que ta journée soit aussi blanche que le jasmin et aussi parfumée que la rose.

Le Soudanais. — Et que la tienne soit aussi radieuse que la journée où les Derviches ont mis en pièces le général Hicks et ses dix mille guerriers !

Le Fellah. — Ah ! Elle fut glorieuse la première campagne du Soudan ! Plus de trente mille Anglais y périrent.

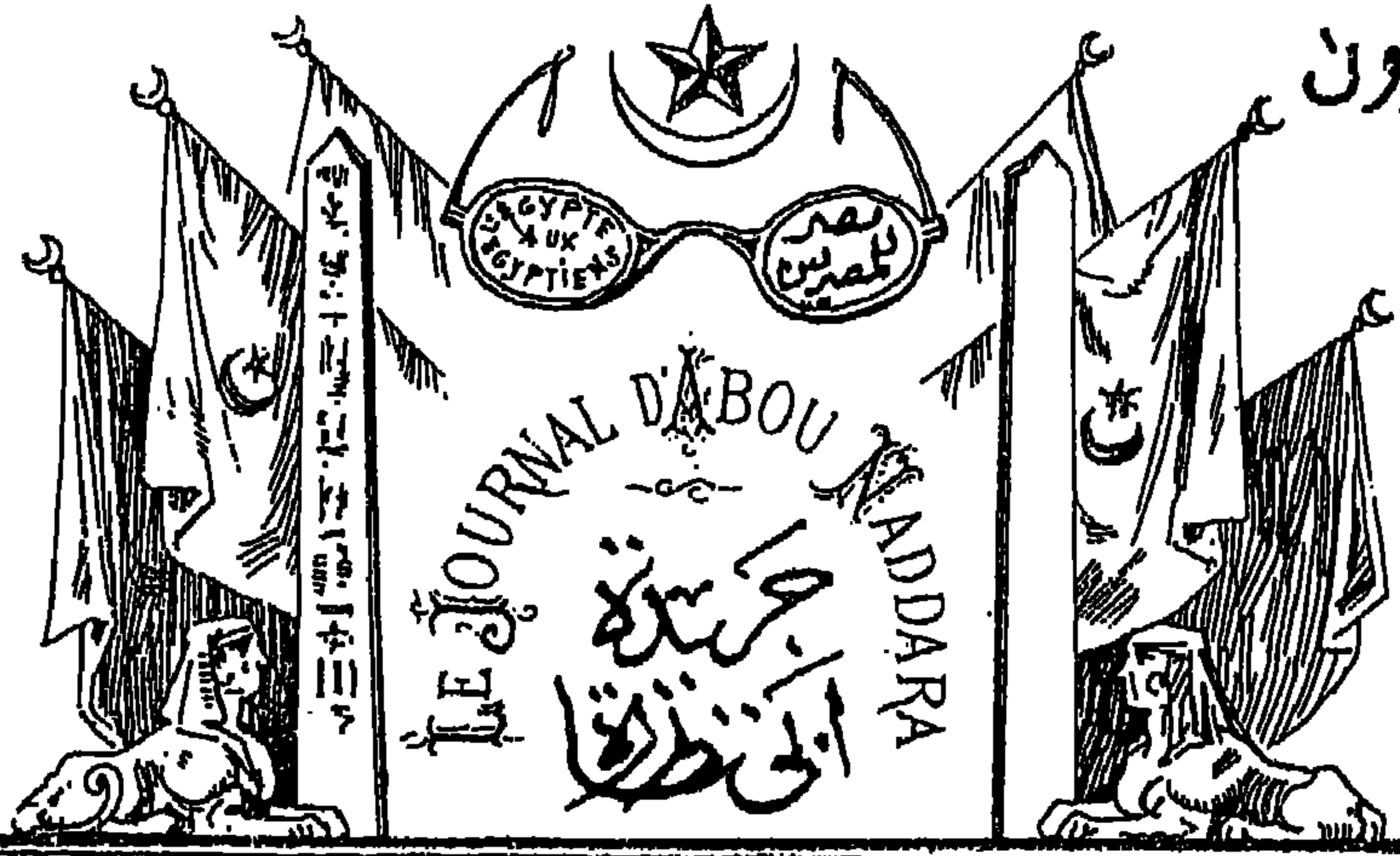
Le Soudanais. — Les valeureux soldats égyptiens, instruits dans

l'art moderne de la guerre, combattèrent dans nos rangs ; tandis que dans la dernière campagne, ils servaient de boucliers aux envahisseurs de la Vallée du Nil.

Le Fellah. — Par Allah ! cher ami, ne parlons pas de cette guerre fratricide. Qu'ils soient maudits ceux qui l'ont allumée. Nos pauvres soldats égyptiens ont été trompés par Cromer, Kitchener et Cie. Ils croyaient reconquérir le Soudan pour l'Égypte afin de revoir la Vallée du Nil gouvernée par le Khédive sous la souveraineté de notre Auguste

قيمة الاشتراك
في جريدة ابني نظارة
والتوردر والنصف وعلاواتها
عن ستة واحدة
فرانك ٤

النقود ترسل الى المدير راساً
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة السادسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. سانوا ابونظارة
المصري
القاهن باريس
في شارع ريشه نمق ٤

لا حاجة لاسهاب القول فيها حيث تكفلت كتب الادب
وسرت مسرى الدم من انفاس العرب ولا عرو ولا
عجب فالامة العربية لها القدر المعلا والصيت الطائر
في التسامح والنباهي باكرام الضيف حتى انك لتجد
صاحب البيت يجود في هذا المصرف الجليل بانفس ما
لديه واعز ما عنده من مال ومتاع والنقاد من
العجبة والسواهد الغربية في هذا الباب اجل من
ان تدخل تحت حصر او حساب

قال القاري - عاقبه على سني بوشوشه ده كلامه
زى الالماس. صدق فيما قال كرم الاسلام مشهور عند
جميع الناس. فلا شك ان اولاد العرب لما اطلعوا على
دى الكلام السليم. اخذوا بالرحب والسعة زاعم
النجيم - قلت - نعم وهو زى يحفظه ثنى عليهم وعلى
فضائلهم الجليله. ومدحهم في خطبه الجميله. وقال
لهم يا فصح لسان انهم عند الفرنسيين من اعز الاخوان
. وقلد امراءهم ووزراءهم. واعيانهم وكبراءهم بلباسين
فرنسا البهيه. جهاديه وسياسيه وعلميه. ففى
جميع ما زاره من تلك الاقطار. حظى باحسن الكرام
واعظم اعتبار. وابهج احترام. وعاد لبا باريس من تونس
الحضر او الجزائر. مشروح الصدر مسرور الحاطر -
قال القاري - طيب اين الرسم الذى علمته على دى
الزياره. اطلعنى عليه يا بونظاره - قلت - تراه
من بين العدد ده فى الصفحه الرابعه. سطره فاخر والونه
ساطعه - عند ما نامل القارى فى الرسم وقال -
دول رسمين هذا بعض يا بوعبد الحميد حليمى ولوى
قاهره. لا شك ان اليسارى بمنحصر بزياره فخامة الرئيس
لويه بيلا دنا الا فرقيه الزاهره - قلت - نعم
صورت فيه حسن الترحاب والملاقة التى حصلت
لخامته. فى كل للدائن التى دخلها فى سياحته -
قال - ما اطفأ امراء العرب ولجمل افعالهم. اسعد

عدد ٢٢ باريس فى شهر صفر الخير سنة
سنة الرئيس. وادوار باريس

قال لى القارى اللطيف. بالعزى الدارج الطريف اما
العنوان ده يا بونظاره. يلزم له تفسير. والامايغمه
عندنا لا صغير ولا كبير - فبعد ما اهديته ازكى
السلام. تحفته بهذا الكلام - العنوان ده واضح
لقراء الجرائد السياسيه. فارش المذكور هو صديقنا
المسيو لويه النجيم شيخ الجمهوريه. صاحب الاختار
والصيت الطائر. ورحلته كانت فى المملكة التونسية
وبلاذ الجزائر - قال القارى - سمعنا بها يا استاذ
وبرنتها. لان جرائدنا المحليه بافصح الاقوال وصفتها
. وبلغنا بان اخواننا اولاد العرب. استقبلوا فخامته
استقبال طرب. وطلعوا المقابلة بالطبول والرنور
. وفرشوا له الطرق بالطف الزهور. ونادوا بالعز
للدولة الفرنسية. جبهة الامم العربيه - قلت -
العرب فضلهم معروف. فى اكرام الضيوف. وجريه
الحاضره التونسيه. نشرت فى الموضوع ده مقال
بهيمه. اسمعك من كلامها الزين. جمله او جملتين -
قال - هات يا بونظاره من تحاييف الحاضره هات.
ولذ سمعنا بما حوته من افصح العبارات - قلت - مقالة
الحاضره عنوانها عظيم. وهو "زارنا النجيم" قال فيها
مديرها الجليل السيد على بوشوشه رضيعنا النبيل
وصديقنا الاصيل.

من القضايا المسلمه وقواعد الاداب الاسلاميه
ان اكرام الزائر واجب الاداء وهى فضيلة لا يختلف فيها
القاصى والدان. ولا ينتطح فيها عثران. قد توارث
العمل بها الخلف عن السلف وجاءت بها الآثار الشريفه
الموبدة بالسنن الشرعيه المنيغه. فمن اصول
الجامعة الاسلاميه. وجز لا يتجزى من مكارم
اخلاقها الزكيه. بل هى دعامة الهياة والامة العربيه

أسعد المولى أوقاتهم . وكل بالإنجاح أعمالهم . طيب
وانت يا شاعر الملك يا صاحب جناب الرئيس .
كيف ما سافر تش معه وقعدت في باريس . قلت
— أنا يا عزيزي صحت اختيار . فحفت على نظري
الضعيف من شدة حزني لا قطار . إنما قبل
ارتحال دعيته له بالسلامة والهناء والسرور . ولما
عاد لما صمته الفخره هنيئته نثرنا وتظلم بما ناله من
الفرح والحبور . نيقن يا حضرة القاري بأن رئيس
الجمهورية محبته صافية وواقفه للأوم الإسلامية
— قال — طيب رحلة المسيو لويه طريتنا والرسم
اللى عملته عليها فهناه . أما ادوار بباريس والرسم
اليمينى ما ندرى معناه . قلت — ادوار هو ملك
الجمهورية وأظهره محبته الصادقة لدولة الفرنسيين
— قال القاري — عفارم بقى يا سى الشيخ زيارة
ملك الانكليز . ورحلة رئيس الجمهورية العزيز . اهتلك
المقالات الفصيحة . والرسومات المليحة . قلت
— نعم الحادثتين دول القطام . المهوونى بما سطرته
ورسمته في العدد ده يا ابن الكرام . — قال —
احسنت يا بوتظاره الناس كلها تشهد لك بالبراعة
والشطاره . بقى الرسم ده اللى على اليمين واللامع .
ده مختص بالملك ادوار السابع . قلت — ودخوله
باريس بموكب عال . لأن اهل باريس يحبوه منذ
ما كان برنس دوغال — قال — انت تعرفه طيب
ولجئمت عليه بالقاهرة . كان وقتها ولي العهد
شاب مجبوح ابن هوى وافكاره باهره . اما اليوم
تسلطن وصار اختيار . فالرئيس دوغال المدرج
صبح الملك العاقل ادوار — قلت مع كل ذلك لم يرل
رجل فاضل . وملك منصف وعادل . من يوم ما تولى
اليوم . ما نزل شيئا يستاهل عليه اللوم . وقف
حرب البوير . ويقولوا وربنا اعلم انه سعى لهم في
الحرب — قال — ما علينا طيب والبرج ده اللى بين
الرسمين . والاشخاص دول اللى عليه من ابن — قلت
— اول ما هوش برج ده قنار نقرأ الاسكندرية .
والثلاثة اشخاص اللى عليه صفاتهم طيبة . وهم
كما ترى يا عز خلايى . الفرنسيين والمصري والسودا
— قال — طيب يا عم ودول بعلوا ايه على الفنا ر

يا هل يتنفر جوا على القوارب الصغيرة والوابورات
الكبار — قلت — لا لا ما هيش كذا العبارة . امهمها
يا سيدى من داعيك ابوتظاره — قال — التزمت
السكات . بقى هات من تخافك هات — قلت —
لا يخفك بان المصرى حدق والسوراني مكار . فاخذوا
الفرنساوى وطلعوا به على سطح الفنا ر — قال — طيب
وعملوا ايه لما طلعوا فوق ؟ ذول ناس اصحاب عقل وذوق
— قلت — سن تالى بال مائتى . انا وصحت لك يا نور
العين . بان موضوع مقال ورسم العدد ده الحادثتين
— قال — وايش دخل المصرى والسوداني الاحرار .
في رحلة رئيس الجمهورية وزيرة الملك ادوار —
قلت — اسمع الحديث اللى جرى بين الثلاثة اشخاص
الرواية . ترى جواب سؤالك فتفهم المقصد وترسى
على الغاير . وانت تعلم يا قارى بان صارلى سبعة
وعشرين سنة التشرجنالى . فلم يصدر عدد منه
من الدفاع عن الاوطان خالى . الظاهر سؤ حال الامم
الشرقية . الراقدين تحت ناف العبودية . وظهر
ما للاسلام . من لطيف العوائد وجميل الفضائل ويديج
النظام . هذا مشرنى طول حياتى . اسلكه ليوم وفاتى
— قال — تعيش عمر طويل . يا عزيز ابناء النيل سمعتى
بقى يا صاح حديث ثلاثة اشخاصك الملاح — قلت
— على العين والراس . يا سيد الناس . انما قبلما اعرض
على سماعك كلام الجماعة يا حضرة القاري اذن لي
اقص عليك باختصار اهم اجبارى . لان حوادث اليوم
جدامهمه . ولما وصلت بتلغراف الى بلاد الانكليز حزنت
عليها الامه . ودى مصيبه ما كانتش في الانتظار . وقيل
انها اثرت كثيرا في خاطر الملك ادوار — قال القاري —
طيب والحادثه دى ايه يا بوتظاره . احكيها لي وانا احبر
بها الحار والحاره — قلت — لاشك بان سمعت من
التلغرافات والجرائد بان من مدة اكم شهر والقتال دائر
بين الانكليز وقوم الصوميل . والصوميل دول ناس ابطال
في الحرب شاطرين . ما هيش برردول مومنين . ولهم
قائد مولى صنديد مقام . له عند القبائل وقار واحترام
— قال القاري — طيب والانكليز بجابوه على شان ايه
يا هل ترى للاستيلاء على وطنهم العزيز . لان دى عادة
الانكليز — قلت نعم — انما الصوميليه . كسروا شر ذمة
انكليزية . وقتلوا امير الامى وعشرة طباط وما فيه

وثما بين عسكري . جنود الصوميل البطل وقائد قسم
فجرى - قال القاري - طيب عمل لنا على الموضوع ده
رسم من رسم ملك المغرب ، تشفى به غليل أبناء العرب
- قلت - في العدد القابل بمشتمه تعالى لأن العدد
ده مختص برحلة الرئيس . وزيارة الملك ادوار
باريس - قال القاري - بقى على شأن خاطر الفرنسيين
اللى انت من خمسة وعشرين سنة ضيقهم . تعنى المرة
دى عن المستربول حتى لا تذكر خاطرهم وتذكر كيفهم .
الحق بيدك لأن الضيف له واجبا على صاحب المضيفه .
وانت ابن اصل وتعرف الفضائل حق المعرفة . بقى ترجع
لما كنا بصدده من الحديث الذى جرى بين اصحابنا الفرنسيين
والمصري والسوداني . لذ مسامعنا به بالطيف المعاني .
- قلت سمعنا وطاعه - قال - بلغنى انك عملت قصيده
فرنساويه . تهنئه لرئيس الجمهوريه . على رحلته الغراء .
في الجزائر وتونس الخضراء . وانرا تبسط منها ووجد هالعال
فيا لطيفه رايح تدرجها في الجرنال . فان كان بلامر
عليك ترجمها لنا بالعزى الساده . ونحن ندعوك بالعز
والسعاده - قلت - على عيني انما الاستعار تصيع
حلاوتها . اذا شئنا ها بلغه غير لغتها - قال - هذا
صحيح . انما المليح في كل الملا بسن مليح . - قلت -
طيب ادى ترجمه القصيده يا حضرة القاري . بدون
تسجييع بالعزى الاصطلاحي الجارى .
ما اسعد الزمن ده على فرنسا وانتم المحبوه كيف لا
وفحامة رئيسها في الاقطار الافريقيه لاقوه بحسن الترحيب
والتييل والتهليل والاهالى لنادى بقولهم يعيش سى لوبه
الحرس وساجه ريات الدنيا ويقينا انك كريم وصالح وصادق
ولطيف ووفى وعادل فلذلك كل الامم الشرقيه تحبه
وتحترمه وتتقى عليه اجل الشاء وجميع الدول تحسب
له حساب والشاهدان ملك الانكليز جاء زاره في عاصمته
باريس . اه . عسى تكون محبة الملك ادوار السابع
بنيه صافيه . هذا ما اتمناه لا اذا حصل اتفاق
واتحاد بين فرنسا وانكلترا باذن المولى يتبع من ذلك
خلاص وادى النيل وتعود مصر للمصريين وده
منه عين العاجز - قال - كلام عال ادرجها ياسى
الشيخ بالفرنساوى في الجرنال . والان لكون الوقت رح
سمعا بالاختصار مخاطبة الجماعه يا سيد الملاح
- قلت لما طلعوا القطار الاسكندرانى المرتفع سال

الفرنساوى اصحابه المصري والسوداني عن المقصد
بالطلعه دى التى قطعت نفسه يا هل ترى هي للفرجه
على الدنيا والمراكب الانكليزيه . فقال له لا . يا موسيو احنا
طلعنا هنا على شان نوريك منظرين يفرحوا قلبك
وهم فرح عربا فرقا بزيارة رئيس الجمهوريه الفرنسيه وده
ودخول الملك ادوار باريس فحصل الفرنسيين
وقال لهم لليوم ما حدث اخترع نظاره تكشف المسافه
الجسيه دى فقال له شيخنا ابو نظاره الى بيا رئيس
كلشها وهاهي يا عزيزنا . فاخذها منهم ولبسها وقال
هذا شئ عجيب وامر غريب ها هم اولاد العرب فرحاتين
بوصول المسيولويه رئيس الجمهوريه النعيم واره ماشي
والجميع يحبوه ويسلموا عليه وينادوا له بالعز وطول
البقاء فقال له السوداني . والان انظر من الجهة
الآخرى وقل لي ما تراه فقال له الفرنسيين ارى
ملك الانكليز ورئيس الجمهوريه في عربيه وحولهم
الحياله واهل باريس تهلل لهم فرحاهم . قال المصري
طيب فالان ترجوك تصدقنا . قال الفرنسيين
الحبيب لا يغش احبائه . قال المصري . يا هل ترى اذا
حصل تخالف بينكم وبين الانكليز يمكنكم تحلوا
الملك ادوار يسحب عساكره من بلادنا حسب
وعد وتعهده وزراء امه يوم حلولهم بوادينا . وقال
السوداني . هم دخلوا مصر بشرط ان عندما يغور الامن
وتتوطن الراحة جالا يجلوا عنها . قال الفرنسيين . لكون
وادى النيل قسم من الممالك العثمانيه فرنسا لا تنساكم
ولا تترككم تحت تسلط الغايرين انما اذا صفت نية الانكليز
وصح الاتفاق بينهم وبيننا اتفاقا صادقا يقول عليه ففى وقتها
نحن نسعى في عوده مصر للمصريين لاننا من اعز احباب
سلطانكم الجليل ومحبتنا مع الاسلام ما هيستجديده
بل انها من قديم الزمان وسالف العصور والاوان محبة
موسسه على دعائم قويه . وبواطنها مرضيه منذ
هاى روى الرشيد فاملئوا بالامال قلوبكم يا اخوان
ولا تياسوا فالوان قدان وسوك الافراح قدان
وعن قريب تسر قلوبكم ويرهبها الانتشار وما هناك
يا اخوان الا الافراح بعد زوال الاتراح ولنسوا جميع
ما قدمنى وفات ياسادات ثم عائق المصري والسوداني
فشكروا الفرنسيين على لطيف مقالته وقالوا العز العز
لفرنسا الحبيبه
ابو نظاره

VINGT-SEPTIÈME ANNÉE.

FONDATEUR
Directeur et Rédacteur en ChefJ. SANUA ABOU NADDARA
43, Rue Richer, PARIS

Le Journal d'Abou Naddara

Toute communication et toute demande d'abonnement doivent être adressées au Directeur du Journal

MAI 1903. — N° 2.

ABONNEMENTS :

Avec la Revue *Attawadod*
et suppléments... 1 an. 20 »
Abonnement simple, 1 an. 15 »

بيان هذا الرسم في مقالة رحلة الرئيس ودور باريس.

S. E. LE PRÉSIDENT LOUBET EN AFRIQUE

Époque heureuse pour la France,
Et pour son peuple bien-aimé!
En Afrique, avec joie immense,
Son Président fut acclamé.

Sidi Loubet, comme on l'appelle
Dans nos beaux pays africains,
Est considéré le modèle
Des chefs d'états républicains.

Il est généreux, magnanime,
Juste, charmant, bon et loyal;
On l'aime, on l'admire, on l'estime
Dans notre monde oriental.

Quelle figure sympathique!
Âme sensible et cœur ardent.
Félicitons la République
De son illustre Président.

En Algérie, en Tunisie,
Aux grands Calfs il inspira
Des discours pleins de poésie,
Dont l'écho jamais ne mourra.

Un triomphe fut son voyage
Et sa visite, un grand succès.
Événements d'heureux présage
Pour l'Arabe et pour le Français.

Monsieur Loubet, à sa patrie,
Revint rayonnant de bonheur.
En Tunisie, en Algérie,
L'Arabe a réjoui son cœur.

Et voilà le roi d'Angleterre
Qui le visite dans Paris.
Que cette amitié soit sincère!
C'est le souhait du Cheikh proscrit.

Car de l'entente de la France
Et de l'Angleterre, naitra,
De l'Égypte, la délivrance.
C'est le vœu d'Abou Naddara.

Le voyage présidentiel et la visite du roi Edouard VII nous ont inspiré les vers qu'on vient de lire, le dessin ci-dessus, et la scène suivante :

(Le Français, l'Égyptien et le Soudanais sur le Phare d'Alexandrie)

Le Français. — Est-ce pour voir le port que nous montons si haut ?

Le Soudanais. — Hélas! Depuis le bombardement d'Alexandrie, il n'y a plus grand'chose à admirer dans notre port. Nos forts sont détruits et notre flotte est vendue à vil prix à une compagnie anglaise.

Le Français. — Qu'allez-vous donc me montrer, chers amis ?

L'Égyptien. — Deux vues réjouissantes : l'accueil enthousiaste et chaleureux que les Arabes ont fait à ton illustre Chef d'État en Afrique et la réception cordiale que le Roi des Anglais a eue à Paris.

Le Français (riant). — Mais on ne peut pas voir d'ici aucune ville d'Afrique ou de France. On n'a pas encore inventé un télescope qui porte si loin.

Le Soudanais. — Tu ne connais pas notre Cheikh Abou Naddara ?

Le Français. — C'est mon ami, un brave journaliste et conférencier. Est-il opticien aussi ? Ah ! je comprends ; tu fais allusion à ses lunettes magiques par lesquelles il voit de Paris ce qui se passe ici.

L'Égyptien. — Les voici ; je les lui ai empruntées pour toi. Tiens !

Le Français (émouvé). — Que vois-je ! A droite, une ville arabe en fête. Spectacle grandiose ! Africains et Français recevant avec des transports, d'allégresse notre cher Président. On voudrait le porter en

S. M. LE ROI ÉDOUARD VII A. PARIS

triomphe. Il mérite cet enthousiasme. J'aperçois aussi M. Delcassé, notre éminent ministre des Affaires Étrangères, que les grandes puissances nous envient. Ces manifestations sympathiques et ces retentissantes acclamations ont certainement ému notre Chef d'État.

L'Égyptien. — Maintenant, regarde à gauche, mon ami.

Le Français. — Ah ! la scène change. Nous sommes à Paris. C'est l'arrivée du roi Edouard VII dans notre capitale. Abou Naddara te raison de vous dire du bien de ce souverain qu'il a connu au Caire, lorsqu'il était prince héritier.

L'Égyptien. — Eh bien, crois-tu, ô mon cher Français, que si une entente cordiale s'établit entre la France et l'Angleterre, la Vallée du Nil pourrait en profiter !

Le Français. — Pas tout de suite, et voilà comment. Les grandes puissances veulent l'intégrité de l'Empire Ottoman, et l'Égypte et le Soudan, étant deux provinces de cet empire, on ne peut ni les annexer à d'autres pays, ni les mettre sous le protectorat d'une autre souveraineté, le Sultan étant le souverain national de la Vallée du Nil. (à part) Il faut consoler les affligés.

L'Égyptien. — La France n'a qu'à dire à l'Angleterre : « Remplis les engagements pris par tes ministres en occupant la terre des Pharaons ; ils ont solennellement promis de l'évacuer aussitôt l'ordre rétabli. »

Le Soudanais. — Et l'Angleterre, pour faire plaisir à la France, son amie, retirera ses troupes de chez nous.

Le Français. — Dieu est tout puissant.

L'Égyptien et le Soudanais. — Bravo ! Il faut croire en lui.

Le Français. — Que de nations esclaves Dieu a rendues libres et que de peuples opprimés il a fait triompher de leurs tyrans. Espérez, mes amis. Le jour de la délivrance n'est pas loin. L'amitié de la France ne vous manquera jamais. Ayez patience et confiance en Dieu.

Le Soudanais. — Vivent la France et son Président !

L'Égyptien. — Est-ce que tu penserais que S. M. Edouard VII...

Le Français. — Mes chers amis, le roi Edouard VII est Anglais et ne peut, comme tel, désavouer la politique de son pays ; mais on ne doit pas oublier qu'il s'est toujours montré humain, juste et magnanime. Vous savez les efforts personnels qu'il a faits pour terminer cette malheureuse guerre du Transvaal avant son couronnement, et nous voyons chaque jour combien il s'applique à soulager la misère de ces pauvres Boërs et à ramener le bien-être dans leur pays dévasté. Ne désespérez donc pas de l'avenir. L'Angleterre qui, ces dernières années, s'était montrée l'ennemie implacable et perfide de la Turquie, se montre impartiale et désintéressée dans les complications qui agitent aujourd'hui les Balkans. Cette attitude nouvelle, ainsi que son rapprochement avec la France, ne peuvent avoir que d'heureux résultats, et l'honneur en revient à l'hôte glorieux de la France, à S. M. Edouard VII. ABOU NADDARA.

السنة الثالثة عشر جريدة شرقية عربية مديرتها الشيخ ج. سانوا بوتطارة يابريس بشارة ريشة نم ٤٤

النور

ومع جريدة البتطارة ذو النور، «دوالمضفا» فرك ٢٦

قصة الاشتراك سنوي فرك ١٥ تفع سلفاً

عدد ١ باريس في شهر ربيع الاول سنة ١٢٨٤
حضرة الصوماليين الابطال وكسرة الانكليز الاندال
ذكرت لك يا قاري يا غالي، الحضرة دي في العدد الماضي
من جرنالي، ووعدتك بانى اعمل لك عليها رسم بديع المباني
، ورواية طريفة المعاني، ومن حيث ان كلام الامراء تمام
، وفيت بوعدى يا ابن الكرام، وزينت عددى ده برسم
ماله نظير، ارجوك تشرفه بانظارك يا امير، هيا
ما قولك يا قاري يا بليد، في هذا الرسم العجيب، الهنقى
به حضرة مولى الصوماليين، وكسرة الانكليز الغابرين،
فالواقعة الموهلة اللي فقدوا فيها الانكليز فرقة من جيشهم
الغابرين اهي من سوبه في الصورة والضرب فيها دايرو
وعساكر الانكليز الاندال، فريسة رماح الصوماليين
الابطال، الحضرة دي حصل لها في الدنيا هنة ورتة،
راحوا فيها انكليز كثير جهنم ومن وقع فيها من الصوماليين
دخل الجنة، والحادثة دي حصلت في اثناء رحلة
المسكاد وار، وكلمته بالهجوم والاكتدار، فلخرج
لما كتبده من الصورة وما فيها من رسوم، فترى
يا حضرة القاري البيوت والعبور الشطاط، وانها
المستربول المشهور هو حامل فاص وهي عاملة قضيب
سكة حديد، كان مرادهم يفتحوا الارض ويضعوا
فيها القضيب الجديد، انما لما راوا كسرة عساكرهم
وحضرة مولى الصوماليين، فروا من امامهم متقهقرين،
هنا ساكنان من امر الصورة اللامعة، المرسومة
في الصفحة الرابعة، ونسيت اذكر لك يا سى القاري
الملاثة اشخاص الحاملين رماح، وهم مولى الصوماليين

والسوداني والعلاج، فلا شك انك تريد تسمع
الحديث اللي بينهم صار، وتستعيد مما حواه من اعظم
الاجبار، مالك الارضا خا طرك يا قاري يا عزيز،
يا طالب النصر للصوماليين والانهزام للانكليز، سلك
اودانك واسمع قولى يا صاح، ينشرح صدرى من
حديث الصومالى والسودانى والعلاج، لانه كله
حكم ومواعظ غالية، واقوال وطنية لذيذة، وافكار
سياسية عالية، تاخذ بمجامع القواد، ومن محالب
الطالبين يارب خلص العباد، اما الرواية دي فان وجد
لديك يا حضرة القاري القبول، شخصها في ليالى الانس
تشرها الاخوان وتغيظ جماعة المستربول، الحاصل
اعملها ليغفك، وان عجبتك اوارها لبارك وضيفك
، هذا هو القصد وهذه هي الغاية، فالان درى
بالك يا قاري واسمع الرواية، فهي تشتمل على فصلين
يا اعز خلانى في الاول الصومالى والعلاج والسودانى
، والمستربول وانه البيون في الثاني،
اقبل العلاج المصرى على المولى وجياه وقال له —
السلام عليكم ايها المولى المحترم قائد الصوماليين
الابطال — وكذا جياه ايضا السودانى وقال له —
ستكون بفضل وسنة تعالى مصحوبا بالرحمة والبركة
يا ضرغام السحرا يا هام هذه القفار — فاسرع المولى
في اجابتهما وقال لهما — اهلا وسهلا ومرحبا بالاخوان
اخواننا ابناء وادى النيل يا من ذلها الانكليز واهانها
— فقال له العلاج — قد ايتنا هنيك على ما قد رزقته
من الطير بكسر كجيوش بريطايا المعطى وانهزام من

تبقى منهم - قال السودانى - وقد اتينا يا سيدي نتمسك
من فضلك ان تجعلنا ايضا ان شئت من جنودك الذين ما
حاربوا قوما الا وقرروهم والزموهم الفرار بعدما
اثرلوا بهم الدمار - فقال له المولى فرحنا بهذه الامة
العالمية وهذه الاقوال الغالية - لقد افرحتهم قلبى
وشرحتم لى بتحقيق على يقوه عزمكم فى الجهاد وضد
مرونتكم يا اسبياد واسال المولى رب العرش ان يلهم
كل مؤمن تغدى عليه الانكيز وطمه ان يصنع لصنعكم
ويقتدى بفعالكم وينضم اليها حتى تقاوم هذه الامة
الظالمه الغائره على بلادنا للاستيلاء على قنارنا قصدا
بسلب لغتنا - فقال له الفلاح - هذا هو مراد كل
مؤمن يجعل بناف عبودية الانكيز اعداء الانسانية
والمرؤه غير انه واسفاه لا يمكنهم من اعانة
الملموف من اخوانهم المسلمين الذين هم اخذين فى
الاستيلاء على مواطنهم - عندها صرخ السودان
بصوت عالى وقال - تب عليهم وعلى جنسهم وعلى كل
من بادانا بالعداوة فى ديننا القويم وحريةنا المستقيمة
- فامن الصومالى على ذلك وقال يارباه آمين . انما
والحالة هذه نحن معاشر المجاهدين لا بد من استمرارنا
على مقاتلتهم لنبعث على جنهم منهم كلما يتسربلنا ونحذف
فيها كلما وقع لنا من هذه الطائفة العذارة التى ما لها ذمة
ولا عهد ولا وعد وان كنا متيقنين من انه سيجرى
علينا ما قد جرى عليكم ابناء وادى النيل وعلى الهنود
والبور انما هكذا ارادة المولى ولعلها تكون تكفيرا
لبعض سيئاتنا - قال السودانى - من مدة عشرين
سنة واعدائنا هؤلاء اللئام وهم يفتقدون من الرجال
والاموال حتى صار ما فتدوه من النفوس ينفون عن
ثمنها الف نسمة فى مصر والسودان والصين والهند
وبلاد الترسفال ومن الاموال ايضا فى هذه الحروب
ما يزيد عن ثلثمائة مليون من الجنيهات الانكليزية . لكن
هذه الحسائر من النفس والنفيس لا تؤثر كثيرا فى اموالهم
ولا يهتم فقد عدد القتلى بالاجرة - فشهد الفلاح
وقال - ان كان الامر كما زعموا بان القوة تضغط الحق
فالدهم كذلك يضغط القوة - فقال له المولى -
انى قد اذنهشت منك ابها الفلاح فاني ارى فيك
من الحكمة السليمانية ومن الفصاحة الداودية وبناء
على ذلك فى امكانك ان تعرفنى عن قصد الانكيز هذه الحاربة

معنا لان قصدهم بالاستيلاء على وادى النيل امره
معلوم وهو لاجل ان يكونوا سوكدين بان طريق الهند
يكون لهم وغير ذلك فان بلادكم خصبه وخرابها
رائدة اما بلادنا فما فائدتهم منها كلها قفار وارضها
عقبة وسكانها الوحوش - فقال له الفلاح - القصد
من ذلك انتم تكونون مملكة افريقية واسعة كملكهم
الهندية ومحتاجين لارضيتكم حتى يتموا بها طريق
السكة الحديدية التى لا يولوا جهدا عن مداها من
مصر الى الكاپ (راس الرجا) قال المولى الصومالى
- لا يبلغون هذا المبلغ مادامت حيا - فقال له
السودانى - انظر يا مولاي . ها هو المستر بول وامه
ييا به عن الانكيز وشعوبها قابلون علينا يتسحبان
لغتنا لارض ووضع قضيب السكة الحديدية عليها
- فقال لهما المولى - اشعروهما عن ذلك ر وصباح على
المستر بول وبنته وقال لهما ان ليس فاسكما
وقضيتكما ارضنا المقدسة فترحم هذا شرق بطوننا
المحشية بالخنازير والخور - فقال له المستر
بول - نحن لا نخاف منك ولا نخشى جحشك
لان جيشنا ورائنا - فضحك المولى وقال له -
طليعتنا قد احبرتنا بالبحر عسكركم والبرلس سبيكت
ملازمنا اخذ معه بعضا من ابطالنا وذهب لقتالهم
- فقالت البيون ام بول - جنودنا ان نضربهم
يطيروهم - فقال الفلاح للمستر بول وامه -
انظروا كيف ابطالنا يجررون فرجا وسرورا للفتك
فى جيشكم وعساكركم من سروياهم يرجفون كالورقة
الناشعة اذا هب عليها الريح واسودنا يشبون على
ذنايكم ويفصلونهم قطعا وعساكركم مع نعتهم وكبريتهم
لا يتقوا ومن جنودنا الحاميين عن الدين وها هم
ابطالكم قد كسروا وشجعاننا قد انتصروا - فقال
المستر بول لامه البيون واحسرتاه قد غلبنا
وما بقى لنا سوى الفرار - وهربت البيون وهى
تخلل قضيبها على عاتقها وتصرخ وتقول - ياد هوئى
يا حسرتى يا خربتى وخزية المستر بول -
(ابونظارة)

مصر والسودان

بينما انا متفكر فى بلادى دى المحبوبة وفيما يتعاسوه
ياها ليها من استبداد الغابرين الا وشاب مصرى

لطيفاً قبل على وبعد التوبة والسلام والاسترحاب
 الاثني بلطمة داريننا نقر بها هكذا الحديث -
 قال - اسم العاجز اشرف اسماء العرب - فقلت
 له - والعم يا بوحمد - قال - ومسقط راسي
 المنية في قبلي وجيت باريس اتعلم اللغة والمسخر
 قلت بلغك المولى منك يا ابني وتعود لوطنك بمجور
 الخاهر - قال - ربنا يقبل دعاك يا سي الشيخ وانا
 ما يب لك حمل سلام من جميع اهل مصر دول ياتنا
 لما فعلوا اني قاصد باريس كلهم من كبير لصغير قالوا الى
 سلم لنا على بوطارده وقل له اننا بنتظر جرائيله كل
 شهر كمال العهد وننقرهم بغاية الانسباط لا نكسلوا
 على المهوم وبصبر ونا على ما بقاسية من جور الجراد
 الاحمر - قلت - بقى مال اهل وادى النيل ما همش
 ممنون من تسلط الانكليز - قال - ممنون واصل
 نصدق الامر ده يا سي الشيخ ، اول انهم بفضلو الحكم
 عليهم من حبسهم ولو طلوا على الحاكم الاجبى الذى من غير
 دينهم ولو عدل ثانيا ابن البلد يتخير لما يرى انه
 هو الذى قائم بمجدة الوطن والميرى وليستقل من
 طلوع الشمس لغروبها بخمس خيما كل شهر والانكليز
 الذى ما يقعد الا ساعتين ثلاثة فى المصلحة او الدائرة
 او الديوان يدخل فى شكاير ويمصر فى خروجه
 يلجس له اخر الشهر من حسين لماية جبيه - قلت
 - انا سمعت من يثناوات ويكوات واعيان من
 ابناء مصر اللي بيرو وافرسانا فى كل صيف ان الانكليز
 اصلحو البلاد ومدنوا العباد واشغلوا الفلاح
 وفى زمرهم شاف الراحة والنجاح - فقال لى - الذى
 سمعت منهم الكلام ده يا سي الشيخ دول الناس اللي
 متغنين مع الاجانب على الحاق وادى النيل بالممالك
 البريطانية - قلت - طيب وشبان مصر اللي
 اراهم يا حافظ يا امين ، فصحا وشهيديين ، ليه ساكنيه
 - قال - دول يا اقدم ما همش فاكزين الا فى شرب
 الخمر والملاهي فى الجور ولعب القمار وبيع اراضيهم
 واملوكهم باقل قيمه للانكليز الاشرار ولتغريجين
 لصرها فى الفساد - قلت - ما يجيبه الزوابع
 لتسعه الارياح وابن ادم لم يكن عليه نواح -
 قلت - واسفاه عليكى يا مصر يا غيرة بلاد
 - قال - مش على مصر يا اسناد قل واسفاه

عليها كما قالت جريدة مصر الغراء كلام بوشر فى كل
 قلب وطنى حرا انا حافظه على العقب - قلت له -
 بمياتك سمعتى جملة منه صغيره - قال - على العين واللسان
 قال صاحب الجريدة المذكوره

واسفاه علينا تركنا حضرة صبة الانسان ، وصرفنا
 كسائر انواع الحيوان نستعمل الكذب لقرب البعيد
 وبعد القريب ، نغتر الاستياء عن حقها والامور
 عن مواضعها حتى الحق البعض منا بالعار ، بالكلب
 والحزير والحمار ان لم اقل اصبحنا اسواء حالا
 منهم لاسفلنا منفعه الفلاح والصلاح والنجاح ،
 ولجستنا جباب الاضاح بعد ان كنا اهل نفس شريفة
 وهمة عليّة لاصنعة لنا الا البحث عن معالى الامور
 ومراكز الشرف والحبور فواسفاه علينا اذ راينا بعد
 ذلك القواعد اضطربت والقلوب نفرت والبصائر
 عميت والجور نشرت والموتغات انتشرت وبوت
 العلم فسدت لانتق بوعده ولا بهمد مفضلين
 مواضع الخلل ومراكز الخطر والزلل عن كل ما فيه
 العائدة الشريفة لنا ولاهنا وديارنا وعلومنا
 وادابنا - قلت - ما احلى هذا الكلام يطهر انه
 صادر من فؤاد وطنى حر - قال - انما يا بونظارة
 يا شاعر الملك من يقرأ ومن يسمع كما قال المثل
 لقد اسمعت لونايت حيا ولكن لاحياة لمن تادى
 - قلت طيب والبطار وامراء الجيش يقولوا ايه
 - قال - دول نايمين وكوعهم ليتخر واللى فى
 قلبه منهم كم درهم من حب الوطن والدين ما بيده
 حيلة وهم بالاسم فقط تظار امر جهادية اما
 الربط والحل فهو بيد وكلاهم الانكليز - قلت - طيب
 وابتنح حال السودان - قال - اقول لك على حاجة
 جديدة ما هيش قديمه رايتها فى جريدة الافكار
 الغراء - قلت له - هات ما عندك هات - قال -
 محررها محمد ابيدى الشريفي الفاضل

واعجب من كل العجب ان البحر الذى يطهر فى الميزانية السنوية
 تكلف بسداده الحزينة المصرية من حجاج ولا اجل ولا
 يعترف القوم للمصرى بعمل شريف حتى فى القمح بل كل
 خير منسوب للانكليز وكل شرمعرو الى المصريين وكفى
 هذا علينا مقرر انهد يد الصواطف باضطراب شديد
 واهانة دائمة فقلت بارب عجل بطرد الانكليز (ابونظارة)

بيان هذا الرسم في حقائقه في الصحوة الجاهلية وكسرة الانجليز الانزال

DU CAIRE AU CAP

Désappointement de John Bull

Les désastres des troupes britanniques au Somaliland nous ont inspiré le dessin ci-dessus et la scène qui suit :

Le Fellah. — Que la paix soit avec toi, vénérable Mullah, chef valeureux des intrépides Somalis.

Le Soudanais. — Que la miséricorde de Dieu et ses bénédictions ne te quittent jamais, ô lion indomptable de ce désert !

Le Mullah. — Soyez les bienvenus parmi nous, ô nobles fils de la Vallée du Nil, que l'Anglais humilie et désole !

Le Fellah. — Nous te félicitons des défaites sanglantes que tu as infligées à nos rouges envahisseurs.

Le Soudanais. — Et nous te prions de nous accorder l'insigne honneur d'être au nombre de tes braves guerriers qui portent partout la terreur et la mort dans les bataillons ennemis.

Le Mullah. — Puissent tous les fidèles Croyants, que l'Angleterre opprime, suivre votre exemple, ô mes frères, et se joindre à nous pour combattre l'ennemi commun.

Le Fellah. — L'Anglais les empêche de courir au secours de leurs frères en détresse.

Le Soudanais. — Que la malédiction du Très-Haut tombe sur la tête des adversaires acharnés de notre foi et de notre liberté !

Le Mullah. — Amen ! En attendant nous les combattrons et en envoyons à l'enfer tant que nous pouvons, quoique nous soyons sûrs de subir votre sort fatal et celui des peuples des Indes et du Sud de l'Afrique. C'est Dieu qui le veut, pour nous faire expier nos péchés.

Le Soudanais. — Depuis vingt ans nos implacables ennemis ont perdu trois cent mille hommes en Egypte, au Soudan, en Chine, aux Indes et au Transvaal et dépensé plus de trois cents millions de leurs guinées anglaises. Mais ils sont riches et les mercenaires si nombreux !

Le Fellah (soupirant). — Si la force prime le droit, l'argent, hélas ! prime la force.

Le Mullah. — J'admire en toi, ô bon Fellah, la sagesse de Salomon et l'éloquence du roi David, son père. Tu pourras donc me faire connaître le but de la guerre que les Anglais nous font actuellement. Car, s'ils se sont emparés traîtreusement de votre pays, c'est pour s'assurer la route des Indes, et puis la Vallée du Nil est si riche et si fertile ! Mais notre désert qu'ils convoitent est stérile et n'est habité que de bêtes féroces.

Le Fellah. — Pour fonder un empire africain qui sera le pendant de leur empire indien ; ils ont besoin du Somaliland, surtout pour compléter leur grand chemin de fer du Caire jusqu'au Cap.

Le Mullah. — Tant que je vis, ils ne réaliseront pas ce rêve.

Le Soudanais. — Regarde, ô auguste Mullah ! Voici John Bull et sa mère Albion, qui représentent l'Angleterre et son peuple. Ils s'avancent

furtivement, l'un pour creuser le sol et l'autre pour y poser des rails.

Le Mullah. — Empêchons-les. (Criant à John Bull et à Albion) : Si votre pioche et vos rails touchent notre sol sacré, la pointe acérée de ma lance meurtrière percera vos ventres pleins de porc et de gin.

John Bull (fièrement). — Nous ne te craignons pas, ô vil Mullah ; nos héros nous suivent.

Albion. — Regarde-les. Ils dirigent leurs pas vers nous.

Le Mullah (riant). — Nos éclaireurs nous ont informés de leur approche et le Prince Soliman, notre lieutenant, est allé à leur rencontre avec l'élite de notre armée.

Le Fellah (à John Bull et Albion). — Regardez, ô infidèles, regardez nos héros ! Ils courent joyeux au combat. A leur vue, vos soldats tremblent comme la feuille sèche au souffle du vent du désert. Nos lions sautent sur vos loups et les mettent en pièces. Vos hordes barbares ne peuvent pas soutenir le choc impétueux des intrépides défenseurs de l'islam. Les fils de la Grande-Bretagne sont en déroute, la victoire est aux valeureux Somalis.

John Bull (à Albion). — Goddam ! Nous sommes vaincus. Sauvons-nous (fuyant). Sauvons-nous.

Albion (courant). — Oh ! lord ! quel malheur pour moi, et quel désappointement pour John Bull.

ABOU NADDARA.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(10e, 11e, 12e et 13e DEPUIS JANVIER 1903)

Notre cher directeur et rédacteur en chef ne veut pas entendre parler de vacances : « Tant que mes yeux volent et ma bouche parle, nous dit-il, ma plume et ma langue ne cesseront pas de plaider la sainte cause de ma patrie et de combattre le fanatisme religieux, les superstitions populaires et les aversions nationales qui divisent les humains ». Et notre brave Cheikh tient sa parole. Outre nos trois journaux mensuels qu'il dirige et rédige, il donne des articles politiques et littéraires aux journaux d'Orient et d'Occident, et fait des conférences et des discours dans les banquets et dans les fêtes.

Il a pris quatre fois la parole pendant les deux premières semaines du mois qui vient de s'écouler : au banquet de l'Athénée de France, à celui de la Société Lyrique et Philanthropique de la Mignonnette, qu'il a présidée, à la fête annuelle de l'Avant-Train. Société des anciens canoniers du 3e régiment d'artillerie, présidée aussi par lui, et à celle des Ambulanciers volontaires de la Croix de Genève.

Ces quatre discours, dont une conférence, ont eu pour sujets le voyage triomphal du Président de la République dans l'Afrique française, l'injuste et illégale occupation anglaise de la Vallée du Nil, les troubles dans les Balkans et les réformes introduites dans les Provinces d'Europe de l'Empire Ottoman.

Nos confrères parisiens qui rendirent compte de ces quatre discours disent que le Cheikh a été très éloquent et chaleureusement applaudi.

LA RÉDACTION.

Le Gérant : G. LEFEBVRE.

المنصف

السنة الخامسة جريدة سياسية
ادبية تجارية مديرتها ومحررها
الشيخ ج. سائوالبوطارة
باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قصة الاشتراك سنوياً فريضة
ومع جريدة الجانطارة « والتودد »
وعلاواتها فريضة سنوياً فريضة
الى المدير لطباع بومته او بحالة تجارية

باريس عدد ٤ في شهر ربيع الثاني سنة ١٢٤٠
راى ابناء وطننا العزيز في معاملة الانكليز
اسمع يا قارى نادى العجبة . ولا شك انك تراها غريبة
رجل انكليزى من اشهر السياسيين . صار له اربع سنين .
يحيى بصيف باريس . وليس لتعليم الفرنسيين . بل لاختد
دروس عربية . من العاجز ليزور الديار المصرية . كى يرى
ان كان صحيح كلام اللورد كرومير . بان حلول الانكليز
جلب لنا الخير . او كما اخوانى نقول . بان مانا بنا الا الضرر
من الحلول . فراح تليذى المذكور بلادنا وقعد فيها نصف عام
. يتردد على اخواننا الاسلام . بصفة سواح اميريكاني . يجب
المصري والعثماني . وصبح عند الجميع محبوب . ولما رجع
لوندرة كتب لي مکتوب . وخصني بدرجة في جرنالي والحمد
الا فنيجه . لاشتهار سوء معاملة جنسه في الاقطار البيلية .
فوجدت مکتوبه طرب . وعلمت عليه ستة رسوم عجب .
تروهم ياساده . في الصحيفة الرابعة كالعاده . ففى اول رسم
صور تليذى يتحدث مع تليذين . ورسمته في الثاني مع
تاجرين . . وفي الثالث مع فلاحين جدعان . وفي الرابع مع
درويشين من السودان . وفي الخامس مع ضابطين من جيشنا
الجرار . وفي السادس مع اللورد كرومير والسردار . ولفأخرة
قراءنا الشرقية . سألخص مکتوب تليذى بلغنا اللذ بيذة
المصرية .

بيعا ملوهم معاملة عديمة الانسانية كما ترى ما بلغه لك من
حديث المصريين والسودانيين معى وهما يحب على ان اقر
واعترف بصحة كلما ذكرته لى وانا بباريس بخصوص جورنا في
بلادك ورايت ايضا ان تطرك في محله وان الدولة العثمانية
يعتبروها الوطنيين الدولة المالكه والدولة الفرنسية
يدعونها الدولة العجبة ودولتنا البريطانية عندهم
الدولة الغائرة الطالمة والحق بيدهم لان جاعنا ما يكتفهم
الغنا من قفاهم بل كان يلزمهم ويحتقروهم واجل اقواله
وانا انكليزى كمن دة هو الكلام الصحيح والحق واجب استناره
على كل حر ثم بحث في مدة اقامتى القوية بغاية الدقة على
اللى اردت ارسى عليه وهو يا هل ترى تسلط انكلترا
على الديار البيلية لصلاحها ولتفاستها ولذلك درتها
من اسكندرية للخرطوم واجتمعت على انجب التلامذة
واسمهم التجار واصدق الفلاحين واتقوا درا وليث
السودان واسمهم الضابطان وتما رست معهم في شان
الاولان فظهر لي جليا كاشمس ان عدم رضاهم بحلونا
لا يزال يزداد يوما بيوما عندها رحت للورد كرومير
فوجدت عنده بالبحث السردار الانكليزى فقصيت عليه
رحلتى وما علمته من معاملتهم مع الاهالى التى يحسنى كل انكليزى
صاحب ذمة من سماعها
هذا ولا تن يا اسنادنا انى نسيت ما وعدتك به
من كتابتى لك في هذا الخصوص الا لا . بل نقلت لك اهم
ما سمعته حين مخاطبتى مع ابناء مصر والسودان وهما هو
ياسيدى

من اقوال التلامذة

بنتعلم يا سيد لسان الانكليز رغما عن انفسنا لاننا من مبعين تحت
نا فهم وكسر وانما طرنا لانهم حرمونا من درس التري والفرنسا
لغات دولتنا العلية ودولة جيبنا فرنسا وكيف ممكننا

قال بعد اذ كى تسليم . واني تكلم
ادبى يا استاد سرجت بلادى مجبور الظاهر وسرور من
رحلتى في واديك الجليل ودروسك الغربية نعمتني للغاية
لاني كنت اقراء وافهم جرائل مصر واسكندرية واثرد على
ابناء البلد وانكلم نفهم واسالهم عن احوال الوطن وبما يريدون
بكل حرية لاني فهمتهم انى امريكاني مثل الانكليزى والامامكا قوا وتقر
لى والحق بيدهم لان نواب حكومتنا ملكية وجهاد بية

نحب الانكليز وقد اساءوا الالادب في حق نبينا الاعظم
في تأليفهم وخطبهم او هل تامل قلوبنا اليهم وقد انتفروا
الاساتذة والموظفين من ابناء وطننا واستغلوا
باخترام اولاد جنسهم وخلوهم المراتب العالية حتى
تري الانكليزي وان لم يشغل سوى ساعتين او ثلاثة
في اليوم فمرتبته خمسين جنيه في الشهر والوطني ماله
سوى خمس خبثات مع اشتغاله من الصباح الى المساء
اه الانكليز يحبون انفسهم ولشدة طمعهم كرهتهم الناس
ومما قاله اشهر التجار

منذ اغارة الانكليز على وطننا سبى الخنز صانعا
ومناجرنا في الاضمحلال ولم يبرح سوى متاجرهم وصنائعهم
وان جاد خاطرك يا حضرة الاميركاني بالسؤال عن السبب
فقول لك ان الدخل والخروج بايديهم قد التزموه فهم
الذين يبيعون لنا صنائعهم ويشتررون منا محصولا لنا
بما ارادوا من الثمن فيبيعهم بالرواج وشرعهم بالبحث
وقد تسلطوا على صنائعنا البلدية فصنعوها بالانتم التجار
كلما كنا نضجده ضابدا والبلدنا وصنائعنا المعادية صنعوا
بمئسستهم ورمسهم وليغربول ويالتون به الى
مصر والسودان فيبيعونه بارخص الاسعار ليوظفوا
على اشغالنا لان الكرك يصفهم ويظلمنا ويبيع لهم
ويدق علينا فلا نستطيع نقاوسهم لا في بيع ولا شراء
ولقد كنا في اقطارنا قبل اغارتهم علينا في بحر الغر والثروة
واصبحنا اليوم غرقا في بحار الفقر والحزن وهل من منصف
او معين

ومما قاله اصدق الغلايين
الحنون الذين باعونا عبدا للانكليز عاهدونا بان
اسيادنا الجداد سنكون اعياء وسعداء على مدتهم
اكثر مما كنا فيه في عهد خديويينا المرحوم اسماعيل باشا
وتوفيق والحال اننا اليوم صرنا ماحيين من الاطبيات
ونستغل يادوب باللقمة قد جبرونا ان نبيع لهم ارضينا
حتى ندفع ما فرضوه علينا من العوائد والفرد شمر
رب يوم يكت منه فلما صرنا الى غيره يكت عليه
واصبحنا نخدمهم وقد اشتروا بالدين علينا املاكنا وملاك
دواننا وعمدنا علوم القمار وشرب الخمر حتى تمكوا
بذلك على الاستحواز على جميع ممالكهم وعوومهم على لعب
البرصة فضيعوا امامهم وما خلفهم ولم يبقوا بذلك
حتى حرقوا قلوبنا بقتل اخواننا في السودان في الحرب مع سلام

مثلنا

ومما قاله اتقي در اويش السودان
مسيدي لا نذكر في اسم الانكليز كفانا اننا نرى بوار قتلهم
تحقق على ديارنا المقدسة وصنهم الغردوني قائم
في وسط مدبختنا الطاهرة لكننا لانقط من رحمة المولى
« وكل شدة لها حده » وسياتي يوم تخلص فيه ثا من
المعشرين الف سوداني الذين اقتوهم بمداغمهم لاسيما
ثا المهدي ساكن الجنان الذي لما لم يقدروا عليه في حياته
نبشروا مقبرته بعد مماته ولم يخشوا العار ولا سوء السيرة
ولا الاضرار واخرجوه ومثلوا به وهانوا جنته

ومما قاله اسبح ضابطان الجيش المصري
لسنا يا سيدي من يجقد وقد نسينا الشر الذي فعله
الانكليز القوم الفاسق من قوضب مذبحة الاسكندرية
لاتخاذ حاجة للدخول في بلادنا ثم بعساكرنا استلوا
السودان ووعدها بالانحلال ولم يبقوا بهم دهم
فما يتجوا به في الحمول فان الاس قد توطد والراية
قد استولت فماذا ينظرون في قانتهم فالاولى لهم
ان يسحبوا عساكرهم ويخلوا عنا قبل ما يرسل عليهم المولى
دا هية تملكهم عن اخرهم كما اهلكنا من تعدى وطلم
من قبلهم لان هذه الديار قسم من الممالك العثمانية
عند حازرت اللورد كرومير كما ذكره في حديث

مع السردار الانكليزي وبلغتهما جميع ما جرى من الحديث
بينى وبين المصريين والسودان فقال لاني
هذه مبالغة تبسمة لكن مع ذلك اكراما لك سنرى
من اجهم ونشملهم بانظارنا اما من خصوص الانجليز
فهو امر مستحيل لان وادي النيل ليرتقيا الحكا الهندية
وراس ممالكنا الا فرقيده التي ستكون من اسكندرية
الى راس الرجا فتركتهما بعد ما جرى بينى وبينهما حديث
طويل ولا سبيل ان يتجوا في جذب قلوب اهل مصر اليهم
وهذا ما لزم ودمتم ^{تليدك السياسي الانكليزي}
قد ورد لنا قصيدتان من اعتر
اصحابنا واصدقائنا حصرة حكمت بيك شريف
صاحب التاليف البديع والمضابط الرفيع
وعبدك اشار فندى سلطى صاحبه جريدة خلاصة
الاخبار الاديب تهنئة لحاج السيد علي بن حمود ملك
الزنجبار على عودته سالما من الحج الشريف فليمكننا
درجها لطيف المجال فارسلناهما بحبايه ابو نظاره

l'occupation est-elle pour l'Égypte un bienfait ou un malheur? Lord Cromer et ses collègues affirment qu'elle est un bienfait, vous et vos confrères ne cessez de dire que c'est le malheur du pays.

Après avoir parcouru votre patrie d'Alexandrie jusqu'à Khartoum et m'être entretenu avec des officiers, des étudiants, des négociants, des paysans et des Soudanais, j'ai vu, à mon grand regret, qu'en dépit des assertions contraires de Lord Cromer, vous ne dites que l'exacte vérité en proclamant en toute occasion que le mécontentement des populations nilotiques va toujours croissant et que leurs revendications sont légitimes, et je n'ai pas craint de le dire à notre haut commissaire et à ses collègues.

J'ai noté pour vous, et afin de tenir la promesse que je vous avais faite, mon cher Professeur, quelques-unes des conversations les plus instructives que j'ai eues avec vos compatriotes et je vous en envoie un aperçu avec l'autorisation de lui donner toute la publicité que vous désirerez.

Les étudiants m'ont dit :

« Que les Anglais nous obligent à apprendre leur langue, c'est leur droit de conquérants; mais pourquoi suppriment-ils le turc et le français, qui ont toujours été avec l'arabe la base de nos études? Et puis, comment nous attacher à ceux qui méditent sans cesse de notre grand Prophète, qui paient grassement les professeurs et fonctionnaires anglais et ne rétribuent pas les indigènes. Là où les uns reçoivent cinquante guinées, à peine en donne-t-on cinq aux autres. »

Les négociants m'ont dit :

« Depuis que les Anglais ont envahi notre malheureux pays, notre commerce et même notre industrie périclitent, tandis que les leurs prospèrent. Ils tiennent en main l'importation et l'exportation. Ce sont eux qui nous vendent cher leurs marchandises et achètent à vil prix nos produits. Ils ont même accaparé la vente en détail, dont nous bénéficions. Ils ont ouvert des magasins partout. Quant à notre industrie, elle est devenue anglaise, puisque c'est à Manchester, à Birmingham et à Liverpool qu'on la contrefait, et nos malheureux ouvriers ne peuvent pas lutter contre les machines. Nous sommes à plaindre. Nous qui nagions dans la prospérité, c'est dans l'adversité que l'occupation anglaise nous plonge. »

Les fellahs, les résignés et paisibles paysans égyptiens, m'ont dit :

« Les traitres qui nous ont vendus aux Anglais, nous assuraient que les nouveaux maîtres feraient notre bonheur. Les menteurs! Nous sommes plus malheureux que sous le règne du Khédive Ismaïl. Nous ne sommes plus propriétaires. Ils nous ont obligés à vendre les quelques tchellahs de terre que nous possédions, pour payer les impôts et les taxes dont ils nous ont accablés. Nous voici donc à leur service, car ce sont eux qui, sous main, ont acheté nos terrains et ceux de beaucoup de nos pachas, de nos beys, de nos notables et de nos riches propriétaires auxquels ils ont appris les deux choses que le saint Coran défend : la boisson et le jeu; de sorte que beaucoup de nous sont obligés de travailler chez les étrangers. Et puis, ils ont déchiré nos entrailles en faisant mourir nos frères et nos enfants dans des guerres contre les Soudanais, qui sont des Musulmans comme nous. »

Les Soudanais m'ont dit :

« Ne prononcez pas le nom des Anglais devant nous, ô fils de l'Amérique; il nous suffit de voir leur maudit drapeau flotter sur nos demeures et la statue de l'infidèle Gordon debout dans notre ville sainte. Mais nous ne désespérons pas de la miséricorde de Dieu, car il est tout-puissant. Le jour viendra où nous vengerons les vingt mille derviches qu'ils ont foudroyés par leurs machines infernales, et nous leur infligerons le châtiment qu'ils méritent pour le crime qu'ils ont commis. N'ont-ils pas ouvert le Saint Sépulchre du premier Mahdi et profané son corps en le touchant de leurs mains immondes? L'heure longuement attendue sonnera bientôt et nous nous vengerons de nos tyrans et de nos ennemis. »

Les officiers m'ont dit :

« Nous ne sommes pas rancuniers. Nous avons oublié tout le mal qu'ils nous ont fait pour s'emparer, contre le droit des gens, de notre pays. N'ont-ils pas organisé le massacre d'Alexandrie pour avoir un prétexte d'envahir l'Égypte d'abord, et conquérir le Soudan ensuite? Mais nous exigeons d'eux l'accomplissement de leurs engagements. Ils ont solennellement promis d'évacuer la Vallée du Nil, qui est une province de l'Empire Ottoman, aussitôt l'ordre établi. Il l'est aujourd'hui, et louange à Dieu, nous avons un jeune et intelligent Khédive, capable de nous gouverner et de marcher à la tête de nos populations dans la voie de la civilisation et du progrès. Qu'ils s'en aillent donc. Mais, non; ils nous outragent et nous humilient afin que nous nous soulevions contre eux pour dire à l'Europe : « L'Égypte est un foyer de rébellion, il faut le pacifier ». Et voilà un bon prétexte pour continuer leur occupation de notre malheureuse patrie. Mais nous ne leur fournirons pas ce prétexte. Nous trouverons le moyen de nous affranchir : *Man sabur, safir*, qui patiemment triomphent. »

Lord Cromer et le sirdar, à qui j'ai communiqué les justes réclamations des indigènes, m'ont dit :

« Il y a beaucoup d'exagération dans tout ce que vous avez entendu; néanmoins, nous allons tâcher d'améliorer le sort du peuple, pour vous être agréable. Quant à l'évacuation, elle n'aura jamais lieu. La Vallée du Nil nous est nécessaire, tant pour notre empire indien que pour celui que nous sommes en train de former en Afrique, en dépit de nos ennemis. »

Je n'ai pas pu é utile de lui répondre, et je l'ai laissé savourer avec son ami le whisky-soda et se préparer à une belle partie de tennis.

La vérité que je n'ai pu faire entendre à Lords Seigneuries, je veux vous la résumer en quelques mots. Ce système de gouvernement est déplorable et l'antipathie des habitants contre les occupants ne fait que croître; leur hostilité est évidente. Dans toutes les bouches, dans tous les organes, on entend proclamer la souveraineté du Sultan, successeur du Prophète; pour lui, et contre les Anglais, s'unissent toutes les forces de la nation égyptienne.

UN DIPLOMATE.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(14, 15, 16 et 17, depuis janvier 1903)

C'est hors Paris que le Cheikh a fait ces quatre discours : à Ville-d'Avray, à Fontainebleau, à Montlhéry et à Nogent-sur-Marne.

Comme toujours, ses aimables auditeurs l'ont chaleureusement applaudi, et ses confrères de Paris et des départements l'ont loué dans leurs journaux.

Dans ses discours, Abou Naddara n'a pas oublié les quatre pays qui lui sont chers : la Turquie, l'Égypte, la France et l'Italie.

Et maintenant voici les vers français et italiens par lesquels le Cheikh a terminé ses diverses allocutions :

A l'anniversaire de la naissance de Garibaldi célébré par la Lyre Garibaldienne Nogentaise, à Nogent-sur-Marne.

Mille grazie Signor Pèguri,
Presidente prediletto,
Dell' invito ch' è la secemi
Di presiedere il banchetto
Della *Lyra* patriottica,
Poich' ell' è Garibaldina;
Di cuor dunque la ringrazio
E la Musa mia cairina,
Sulla *lira* egizia, un cantico
Scioglietè vè nelle favelle
Della Francia e dell' Italia,
Nazioni ognor sorelle,
Cari amici, empite i calici
D'esto vin spumante e bon
Onde berli alla memoria
Del gran Prode di Digion.

Chers fils d'Italie et de France,
Glorifiez l'immortel héros,
Le soldat de l'indépendance
Qui fit trembler des Généraux!
Plus d'une éclatante victoire,
Il remporta sur les tyrans,
Garibaldi! en or, l'historique
Inscrit ton nom parmi les Grands.
Je chante depuis mon jeune âge,
Sur mon doux luth oriental,
Ta haute valeur, ton courage
Et ton esprit juste et loyal.
Mais à ta fête, sur ta *Lyre*,
Te célèbre Abou Naddara
Et c'est ta langue qui m'inspire
Un chant qui jamais ne mourra.

ODE ITALIENNE

Tu di guerra fosti il fulmine,
Degli eserciti il terror;
Il tuo braccio fu d'un Ercole,
Di leone fu il tuo cor.
Fosti l'idol del tuo popolo,
Del tuo prodi il solo amor
Giusto, nobile e magnanimo
Fosti, o eroico difensor.
Nei due mondi ognor si celebra
Il tuo senno e il tuo valor.
E i guerrieri lor t'appellano,
Delle pugne il vincitor.
Qual eroe potè resistere,
Della spada tua, al furor?

A la Fête de Corot, à Ville d'Avray.

Quoique je ne sois ni Racine,
Ni Molière, ni Clément Marot,
Ni Richelieu, ni Lamartine,
Je veux chanter le grand Corot.
Je veux célébrer la mémoire
De cet artiste sans pareil,

I nemici tuoi fuggivano,
Della voce tua, al fragor.
Tu, gli oppressi, festi liberi,
Festli, schiavi, gli oppressor.
La tua mano fu benetica
Verso i figli del dolor.
Vivrà il nome tuo fra i posteri
Pien di gloria e di splendor,
A noi sacra è tua memoria,
O, d'Italia, luce o onor.

ALL' ITALIA

Il tuo cielo azzurro e limpido,
Tuo fiorite e amene sponde,
Del tuo mar le lucide onde;
Quando, o Italia, rivedrò?
I tuoi figli or f'iti liberi
Cal lor senno e colla mano,
Sor magnanimo Sovrano;
Quando, o Italia, rivedrò?
Le tue glorie che non dormano
Lor genti, sublime cora
Che a chi nutre patrio amore;
Quando, o Italia, rivedrò?
Verrà il glor o; io! veggo giungere
Che fia pago tal disio
E del genio il suol natto
Tant' amato rivedrò.

TOAST AUX DAMES PRÉSENTES

Pour la Lyre Garibaldienne,
De vers coquets, j'offre un bouquet
A la Française, à l'Italienne
Qui rendent brillant ce banquet.
C'est leur radieuse présence
Qui charme et réjouit mon cœur.
Quelle grâce! quelle élégance!
Quelle bonte! quelle douceur!
Elles inspirent le poète
Par leur esprit, par leur beauté,
Et font de cette grande fête
L'entrain, la joie et la gaieté.
Mes compliments sont très sincères;
Sans ces Dames, pas de succès.
Levons donc, chers Messieurs, nos
Au beau sexe italo-français! [verres]

Au déjeuner champêtre de l'Athénée, à Montlhéry.

Bonneval, je vous entends dire,
Et vous, Mesdames et Messieurs,
« Le pauvre Cheikh, rien ne l'inspire;
Il n'est plus jeune; il est si vieux. »
Vous avez tort; car, malgré l'âge,
Je trouve toujours un quatrain
Pour en faire au beau sexe hommage.
Le beau sexe est mon souverain.

Du peintre couronné de gloire,
Qui des beaux-Arts est le soleil.
Le nom de Corot, je vénère,
Nom digne d'immortalité.
Amis, je lève à lui mon verre
Et le bois à votre santé.

Au banquet des 1, à Fontainebleau

Rousseau, cher confrère de France,
Reçois mes vils remerciements.
A toi, je dois la connaissance
Des 1, artistes et savants.
Depuis dix ans je les fréquente,
Ils sont vraiment délectables;
Leur compagnie est si charmante!
Leur accueil est si gracieux!
Immense plaisir, l'épreuve
Dans leur douce société;
Car ma jeunesse, je retrouve
Avec sa verve et sa gaieté.
En l'honneur des 1, dont j'admire
Le talent, la vertu, l'esprit
Je veux célébrer sur ma lyre
Le splendide et joli Paris.
Salut, Paris, Ville Lumière,
Sol natal d'hommes éminents!

Pour toi mon amour est sincère
Et mes vœux sont toujours ardents.
Loin de toi mon cœur et mon âme
Soupirent comme l'amoureux
Après la belle qui l'enflamme
Et d'un regard le rend heureux.
Les souffrances de ma patrie
Et les chagrins de mon exil,
J'oublie en toi, ville chérie,
Dont la Seine devint mon Nil.
Tes braves fils, tes chères filles,
M'honoront de leur amitié.
Au sein de leurs bonnes familles,
Je suis toujours fêté, choyé.
Paris! que Dieu donne à la France
La paix et la prospérité!
Qu'en Elle règne la Science
Et triomphe la Liberté!

S. M. VICTOR EMMANUEL III A PARIS

C'est avec une joie profonde que nous saluons le roi d'Italie, S. M. Victor Emmanuel III, venant rendre visite à la France. Le 16 juillet 1903 est une date mémorable : car elle marque la fin d'un malentendu regrettable qui, exploité habilement par Bismarck et Crispi, sépara pendant de longues années ces deux sœurs si bien faites pour s'entendre et se servir mutuellement : La France et l'Italie, ces deux sœurs vaillantes et nobles qui avaient combattu ensemble et mêlé leur sang sur de glorieux champs de bataille.

Un étroit rapprochement s'est opéré entre elles et maintenant elles marchent la main dans la main vers de brillantes destinées. Cet heureux résultat, que la France va célébrer avec enthousiasme pendant ces quatre jours de fête du 16 au 19 juillet, est dû à l'habileté, à la sagesse, à des hommes d'État qui représentent ces deux pays, notamment S. E. M. Delcassé, Ministre des Affaires Étrangères en France et S. E. le Cte Tornielli, Ambassadeur de S. M. le Roi d'Italie à Paris.

Au milieu de l'allégresse générale, les noms de ces deux habiles diplomates doivent être gravés dans tous les cœurs. Cette union franco-italienne est beaucoup leur œuvre. Que la gloire en retombe sur eux !!!

Notre ode italienne à Sa Majesté.

Italiani gentilissimi,
Permettete a Abou Naddara
D'accordar sua lira e sciogliere,
Nella lingua vostra cara,
Dolce un carmine a Vittorio
Emanuele, il buon Sovrano
Che ben presto vedrem giungere
A Parigi salvo e sano.

Caro Re, mia Musa egizia
Ognor lieta t'ha cantato
E in Europa, in Asia e in Africa
Il Tuo nome ha celebrato.
Piu di Te, qual Rè mai merita
L'alta laude del cantore?
Saggio sei, giusto e magnanimo
Bella hai l'anima e puro il core.

Colla Tua Regina angelica,
Diva Imago del Grand'Ente,
Vieni in Francia per far visita
All' illustre Presidente
Della Gallica Repubblica
Onde stringer più bel nodi
Dell' affetto dei due popoli
E ammirarne i dotti e i prodi.

I Francesi oggi preparano
Per la Tua Maestà Reale
Accoglienza brillantissima
Nella loro capitale
Del Tuo amor lor core palpita,
L'anima lor Ti benedice.
Il tuo viaggio sia magnifico,
Triomfai, lieto e felice.

ABOU NADDARA.

Voir à la 2e page nos vers franco-italiens à la Lyre garibaldienne napoléonaise.

LA TURQUIE ET ZANZIBAR

Nos chers confrères de Constantinople nous annoncent que l'Emir de Zanzibar, qui s'était rendu en pèlerinage à la Mecque et à Médine, a transmis de cette dernière ville un télégramme en arabe à S. M. I. le Sultan, exprimant sa fidélité et ajoutant qu'il a fait des prières pour la prolongation de la vie et l'exaltation de la gloire de Sa Majesté.

S. M. I. le Sultan a répondu par un télégramme dans lequel il exprime Sa haute satisfaction des sentiments de l'Emir et du pèlerinage qu'il a fait aux Lieux Saints de l'Islamisme.

Nous sommes heureux de voir S. H. Essayed Ali suivre les nobles traditions de ses prédécesseurs, qui tous, dans les lettres que, comme lui, ils nous adressaient, nous parlaient toujours avec amour et respect de l'Auguste Khaliph de l'Islam. Essayed Hamoud, son père, d'heureuse mémoire, nous chargea en 1897, par une lettre officielle que nous conservons précieusement, de déposer aux pieds du Trône Impérial ses hommages et ses félicitations des victoires de son armée dans la dernière guerre.

Que Dieu rende indissolubles les liens d'amitié qui unissent les cœurs des Souverains de l'Orient.

ABOU NADDARA.

LES ÉTUDIANTS

LES NÉGOCIANTS.

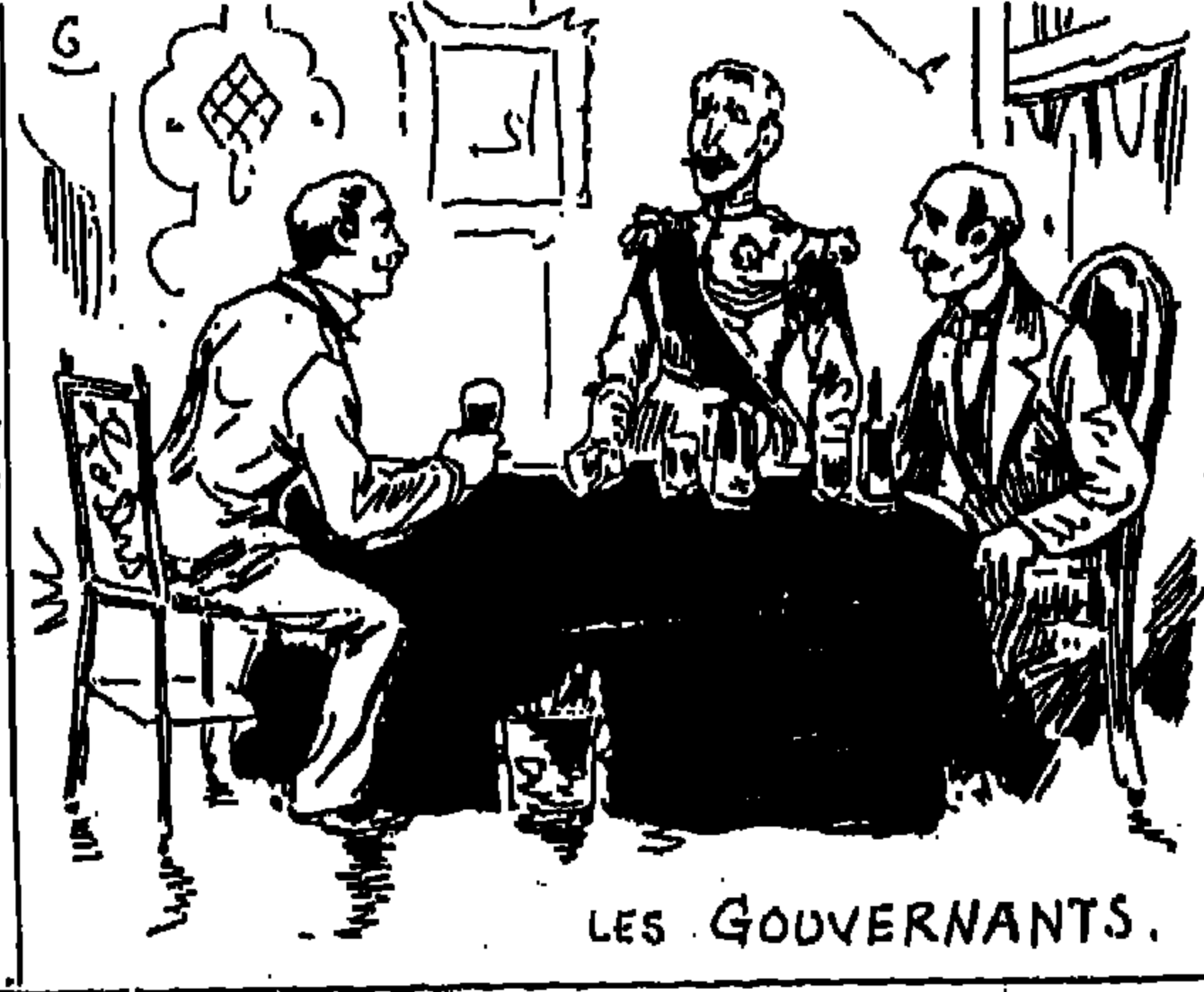
LES FELLAHS.

LES DERVICHES

LES OFFICIERS

LES GOUVERNANTS.

Ce qu'on pense de la Turquie, de la France et de l'Angleterre DANS LA VALLÉE DU NIL

Lettre d'un diplomate britannique :

Londr. s, 25 juin 1903.

Vénérable Cheikh Abou Naddara,

Me voici de retour et je suis extrêmement satisfait du séjour prolongé que je viens de faire dans votre belle Vallée du Nil.

Grâce aux leçons d'arabe que vous avez bien voulu me donner pendant les quatre étés que j'ai passés à Paris, j'ai pu, au Soudan comme en Égypte, causer avec les indigènes, m'en faire entendre et comprendre tout ce qu'ils me disaient.

En me présentant à eux, je disais : *Ana Americani* (Je suis Américain), car s'ils avaient soupçonné ma nationalité anglaise, je n'aurais pas pu

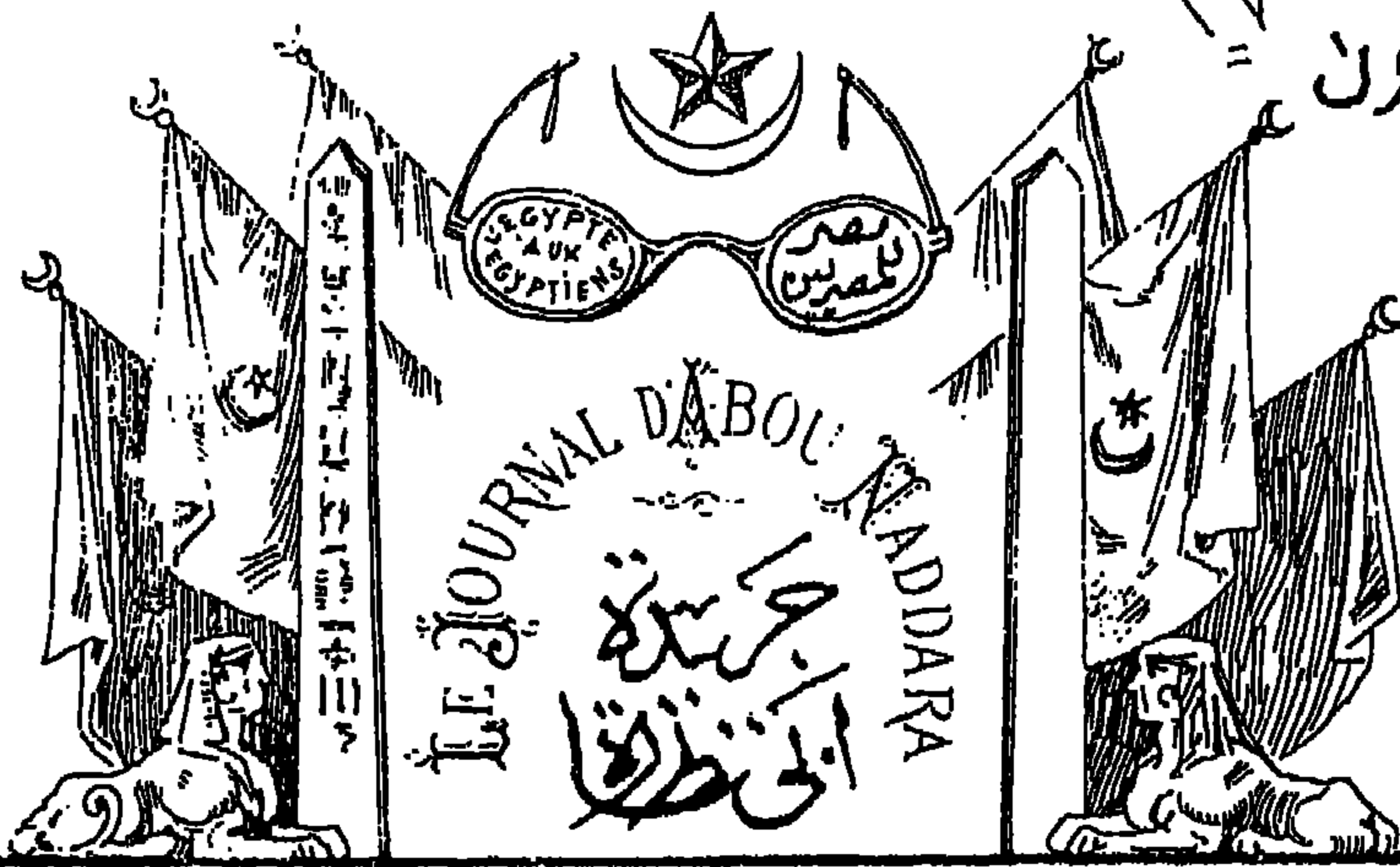
obtenir leur confiance et n'aurais eu qu'à rougir devant eux de la trop grande justesse de leurs doléances. Les représentants civils et militaires du gouvernement britannique sont bien, hélas ! tels que vous me les avez décrits, et non contents d'exploiter les habitants et de s'enrichir à leurs dépens, ils prennent plaisir à les humilier en toute occasion.

Comme vous me l'aviez dit, dans ces contrées, la Turquie est considérée comme la Puissance souveraine, la France comme la Puissance amie et l'Angleterre comme la Puissance dévorante.

J'ai passé quatre mois au Caire en contact journalier avec les indigènes ; car je désirais vérifier par moi-même, en pénétrant dans la vie intime de ce peuple, la nature de son opinion et élargir ce doute :

Le Gérant : G. LAFAYETTE T. S. V. P.

السنة السادسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. بنانوا بونظارة
المصري
القاهن باريس
في شارع ريشة رقم ٤

قيمة الاشتراك
في جريدة ابونظارة
والنود والمنصف وعلاواتها
عن سنة واحدة
فرانك ٤
النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحالة تجارية

عدد د ن باريس في شهر جمادى الاولى سنة ١٤٠١
الشجرة المشايخة العثمانية المشاهدية
انا سامعك يا ذن النصور يا قارى يا نجيب. تقول لسانك
الغصيص اللبيب. الى اللقطة منه بالف عرش عثمانى
انت بطلت يا بونظارة الكتابه وصيحت بستانى. لالى
ازاك يا استاذ رسمت لنا شجرة مالهش نظير. فان كانت
الشجرة دى تمثيل اورمز او معنى مجازى فدى يجب لها
تفسير بقى يا سى الشيخ اترك فاس الجنايتى وارجع للقلم
مكافئ من عدل ومعاقب من ظلم. ووضح لنا معنى الشجرة
دى العال. الى زينت برسمها الجرنال. ان كان هذا قولك
يا حفرة القارى. اسمع جوابى ترسى على حقيقته افكارى
الشجرة العظيمة دى الى جدرها خارق بطن الارض وراسها
سارية السحاب. دى كناية عن الملاك العثمانية المحروسة
ياسيد الانجاب. والاسود الى تراهم حولها يا قرة عين ابونظارة
دول يا قدم ابطال جيوش آل عثمان الجرداء. والامير
الى واقف حد الشجرة ده صدقنا خباب سيد الحسن صاحب
قلم الاقمار. جاها لمقابلة الزوار. وان سالتنى عن اسماء
هؤلاء الكرام. اقول لك انهم نواب الدول الغمام. وهم
الاماني والاكثري والفرساوى. والنيباني والروسى
والنمساوى. حضر واجمعيالى الاستانة العلية. المشاهدة
الشجرة السلطانية. الشجرة التى تستحق الشا والتجليل. واتوا
ابها لتقديم فائق احتراماتهم لاعتاب مولاهم الجليل. والفقد
من رسم الشجرة وحفر الزوار يظهر من اقوال. حبسنا سيد
الحسن والكمال. وهو من اصدق واوفى خدام. امير المؤمنين
خليفة سيد الانام. سلك اودانك يا قارى واصغى للكلام
الى قاله سيد الحسن للزوار الكرام. اهدىكم ياسادنى
تحيات عطرية. وسليمانات نشراتها زكية. برباركم دى
شرقتونى. وبمشاهدة طفتكم بهجتونى. اهلا وسهلا
والف مرحبة بكم باسادة. واصحاب السيادة والسعادة
بالطعام يا جيرانى. وما اطرفكم يا خلانى. دام لكم الخرواكنها

وبلغتم مقاصدكم والمنا. وطرح المبركة فى المحبة والنوداد.
الى بليان بها القواد. لان الصلح ليسر والحرب بضر بالعباد
فانشرت صدور الزوار من كلام هذا الامير العثمانى. لما فيه
من حميد الالفاظ وجميل المعاني. وشكروا فضله واكدوا له
بانهم اوفى احياء لمولانا الاعظم. العادل العاضل الاكرم الاجل الانتم
عندها تبسم سيد الحسن صاحب الاعتبار. واخذ يقول
هكذا للزوار. لاشك انكم جئتم باسادة فى مشاهد هذه
الشجرة البهية. المشمولة بانظار الحضرة السلطانية. نوروا
عيونكم بالنظر اليها يا زوار. ونادوا بالفر وطول التنا لمن
انجاها من الاخطار. دى شجرة قيا متها عب. ورائها طرب
فالحمد لخالقها والمجد لحايمها. بارك يا مولاي بارك لنا فيها. اما
شاهدوها من بعيد يا زوار. لان مولاهم صاحب الجلالة
والاقتدار جرح على لسها. وقال شجرى دى طاهرة فالويل لمن
مسها. لان الشجرة دى العثمانية. دى شجرة مقدسة لا يلىق
ان تدنس بمس الايدي الاجنبية. فلانتمسوها باسادة ولا
تقر بواثر عامن فروعها الطاهرة الزاهرة. ففترسكم اسودها
الكاسرة التى امرهم صاحبها بان يجرسوها. بقى اصحو يا خلان
تلمسوها. والاحصل لكم يا جيران. كاحصل لمن قام على آل عثمان
اسودنا لطف مع احبانا. وشربهم مع اعدانا. واكبر شعراء
الزمان. قد مدحوا شجرة آل عثمان. وملوك الارض زاروها
ورعاياهم بجلوها واحترموها. واشتوا على مولاهم اجمل
الشاء. ودعوا له بطول العمر والتنا. لانه متمتع بطلها التمانية
مليون من المسلمين. وفى الهنا والثروة عاشرين. ما وجدت
الا لتفخر بها الخلفاء والسلاطين. ولتكون راحة وامنا
لرعاياها الصالحين. ولتدعمرت هذه الشجرة فى بركة باهرة
وروع. فروعها الندى بقطراته الزاهرة. وكلما شاهدتموها
حطبت لكم السرور والانشراح. وسامعكم تدعوا لها
بالنجاح والعلاج. فان كنتم باسادة مخلصين لمولاهم ولاولاده
المؤمنين. اجلسوا معنا يا كرام. لا تناسنا بالشمكم ومناول
الطعام. فاشركوا من سيد باسن الزمان. عظيم الشأن ابونظارة

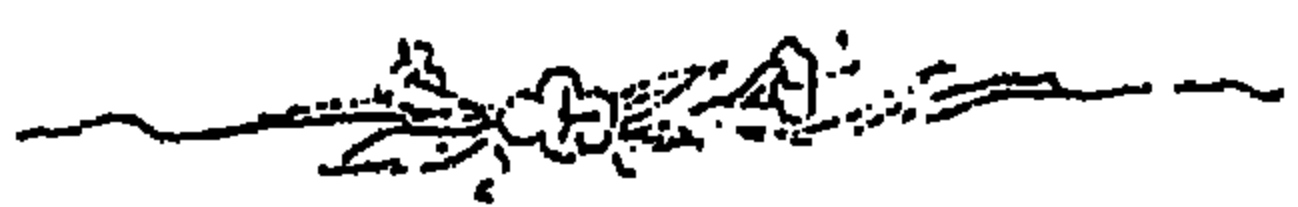
شجره عظمای دولت عثمانیه

اهل زهد و تقوا و خلو و سیر و راه و طریقه سید
الحسن و اورویا زواریه شو صورتی اداره کلام و
الطیار مرام ایلور :
« ای ممالک غریبه نک اصل و نجیب اولادری اورویه
سویای قومشورمه عزیز دوستدارم!! جناب قادر
مطالع سزه ثروت اسایشی نجسه و بلیه هری سزده
طرد و تبعید ایشوده . سز شبه سزکه اغصانه مره
و مدهشس طبقات بطنیه ارضیه قدر نفوذایه
بوشجر بر اجتناسی کور ملک ایچیه کلور سز . یک
اعلی اوتک عظمی تماسا و رایج مولین استقام
ایکیز . فقط اوکا حوقما یکیز . چونکه حکماء اعظم
و اخفی اونی مدافع ایلور . بو بر شجر مقدس
اجنبی بر الک بو مقدس شمس هر منزلک ده ایقی
قابلر . ایچی اخذیر اوکا اوزافنده با فکر .
چونکه اوکا یا قلاشیر سز مدافع و محافظ عالی
اورویه ارسلاندرک بنجه قاهر لید یاره لایر سز .
عثمانی ارسلاندری هکی نعمت اعظمی برینک دوشنبره
قارش کریم و عالی جنابدرر . فقط سلطنت
کبرای عثمانیه نک دسمندره قارش ده آماده ویر
دها شددرر . شعرائ مشهوره عالم بوشجره
عظمای دولت عثمانیه نک مدایجی انیمش و کافه
حکمدارانه عظام اونی کمال تجیل و احترام ایل
سرملا مشدره . اوتک کنشده دالری التقر
سایه تشبه امن و امانه اورویه اوچوز مایوه
ملمان کنشیرینی هبوب ایده بار شددرر
سز درده و شوه سحاب ایلمانه صاعقه رده
محافظه و صیانت ایلور . خلیفه کبرای اسلام
نک شاه و شرف عالی و مایوندره و اراده تبعه
صداقه نک رخاه و سعادی اچونه اونی او شجر
طبی بار امانه اسم عظم السان حضرتری اونی تقصیر
و تسع انیمه و اوزرینه زاله کریم سما وین باغدر
مندر . اوتک منظره دلفرینی انتظار لزی اوقسا
به جفته قلبکزی مسرت و شادی ایل امل ایل
هکته امنیت قلب ایل مطمئن .

قطر بصیرت و انبهاه الکزای اورویا سرادر لری!!
جناب خالو فی السموات و آندره صیه الک یوگنک لافله
قدر حکمفرما اولرجه آفاقه سرهکان بوشجره مره
و اجتنامده بر دال عید اولرجه قلم تشبیه ایچی
دوچار مجازات و اوتک حقوه مقدس و تمامیت
ملکیت شئی مدافع ایلاندری مظهر مقامات ایلر ایچی
بوشجر عظمای دولت عثمانیه نک تمامیت ملکیت سز
رعایت ایلر . بو خصوصه شمی قدر ویردیلر
و کوشدیلر تأمینات و براهیت ایلر یکیده تأمین
احترام و تجیل ایلر . ایشنه بو مقصد و نیت
علوی ایل اورویا و اسما و اخراقده بولمانه
د بوشجر مقدس کل طلبانده آسوده نشیه
عمرانه اورویه بلاد و امصار لمبه مره کلیر سز
اهل اسلام ایلر دوستانه اتمکنده و طو زنده
اشتراک ایلر و حقیقی و صمیمی دوستدره تقدیم
اولمانه قوزدرلر سوزده تلذیز دماغ ایلر و خوتنه
کلیریز ، صفا کلیریز الفاظ مره شیرین مظهر
اوله سیر سز »

هیات اخوشورانه ایلر مشویه اورویه بونظره
بایغ اورویا زوارینک روح و قلبی متأثر ایدی .
و اوندزه مظهر اولدغری بوعصه قبولیه لیدری
سید الحسن و عرصه شکر و اوردی نعمت بی منت
و سلطانه معالی منقبه قارش برورده ایلنکری
هیات فحاشتهگاه برینک و شجره عظمای دولت
عثمانیه نک تمامیت ملکیت سز اورویه تأمینات
احترام و برینک اومقام معالی رضنه
دولتی رها و استحقاق مساعد ایتدیر

ابونظاره

اللورن کروم

وردت لنا هذه الرسالة السياسية من احد اعيان وادی
النیل راجيا ساند رجاها بحر و فها فاجنائه الى مطالبه وبلغناه
مأربه وهي
ايها الاستاذ جيب و طيه اما بعد فقد ابجنا ما اطلعنا عليه
ياسى الشيخ من مقالة بدبعة الشكل بحريضة العلاج الغراء

موضوعها اللورد كرومر فأقريناك على مساعدتك وقلنا
الحق بيد ابى نظارة حيث يطعن في هذا اللورد الذي لم يبذل
جهده سوى فيما يؤل نفعه على دولته وليس كما زعموا أنه
في صلاح وادى الليل فاقطعنا من أرضها رباضها العطرة
أرواحها راجيين درجها في إحدى جرائدك الغراء ليظهر
للقراء الكرام ثمرات ما قلته في هذا اللورد من الصواب
وهاهي الجمل المأخوذ من العلاج الآخر

كرومر وكيل الدولة المخلة لهذه الديار مكلف من قبل حكومة
الانكليزية بتقديم تقرير ضافي الذبول يذكر فيه ما قام به
من الخدم الجليلة والاعمال النافعة المراجعة ولكن ليس
لهذه البلاد بل لما يعود على دولته التي أقامته هذه المقام
بالنجاح والربح حتى إذا صادف ما عرضته عليها الجمل الأثري
من القبول اجيز على ذلك بالجائزة التي تناسب ثوابه وتجعله
في حركة مستمرة وشغل دائم وقبول فائق يعلم كل ذلك
من تتبع ترجمة حياة ذلك الرجل منذ وطئت قدمه أرض
مصر متسما غارب تلك الوكالة الى وقتنا الحاضر فبعد
أن كان يدعى بيينا بالسير (بارنج) أصبحنا نسبه (لورد
كرومر) ثم (الكونت) كرومر وقد عد في صف أشراف
رجال لوندرة الذين يعول على إرائهم ويعتمد على أقوالهم
لما ذل ذلك البجيل وهذا العظيم وهل هذا الكونه خدم
مصر وانباءها بصداقة وإمانة واحذ بيدها حيث
انتشلتها من وهدة السقوط وهوة الانحطاط الى قمة
المقالي وأوج الحضارة والتمدن فاستحق من دولته هذا
الأكبار وذلك الاجلال او لكونه نفع امته ودولته وبنى
جلده وامته بدهائه ونكارتة أن يلعب بعقول الكبار
من الامة المصرية ويدخل عليها كل حيلة ويجس لها بكل
وسيلة ما هو في الحقيقة تأخير للجيش المصري من اصغره
الى اكبره ومن جاهله الى عالمه ومن فقيره الى غنيه وتقديم
انباء جلده عليهم بها كانت صفاتهم وحلاهم من ادب
ونشاط وصحة وفساد اطن وفي اطن بعض الحقيقة ان
تلك السياسة الكرومرية لو لم يكن فيها ما يثبت قدم الاحتلال
ويزيد نفوزه لما نال من حكومته البريطانية ما نال بل كان
المتسما لغارب هذه الوكالة غيره من دهاء الرجال وهذه
قضية طبيعية مسلة لا شك فيها ولا الباس بغيرها
مفت الايام والاعوام وحضرة جناب اللورد يقدم تقريره
الى المحلات الايجابية ولكن لم يكن في المصريين من يعبرونه
أذا ناصحية ولا قلبا واعية حتى ان البعض كاثيوتهم

انه كغيره من تغاير الوكلاء السياسيين الاجانب قاصر على
الامور الخارجية التي تجري بين الحكومات وبعضها ولم يكن
متعلقا بدخلة البلاد ولا بدارتها طامنه ان ما يجري
في البلاد المصرية من التغيير والتبديل انما باراء روساء
الحكومة المصرية وانتقال لارواحامة اميرها والحال
بالعكس وفي الحقيقة ان ذلك التقرير وان كان شاملا لعمال
الحكومة الداخلية ونواياها على خلاف شكل تغاير الوكلاء
السياسيين التي لا تتجا وزحد ودعلاقة تولها الخارجية مع
الحكومة المصرية لم يكن بهذه الصيغة التي رايناها
في الايام الاخيرة ولا بذلك التوسع الذي شاهدناه لان
ما ذاق جناب اللورد ورجال الاحتلال مما يوفق مصلحة
المصريين وصوالهم الخصوصية حتى الان انهم احتلوا
بلادنا وابتزوا اسوانا وسلبو استقلالنا واستخدموا
ماليتنا وجنودنا ليل ما ربههم وغاياتهم وقال بعضهم لبعضهم
الاخرهم ساستيينوا على قضاء اموركم بسياسة التفرقة
بين الامم المصرية على اختلافها في الملل والنحل فتسود اعماد
بقول من قال فرق تسد

واول عمل اتوه من هذا القبيل انهم اغروا احد ائمة الاسلام
في مصر فكتب براءة المسياال رسالة لم تزل محفوظة عند
بعض الوطنيين نذكار المروق ذلك الامام عن واجباته
الدينية والوطنية وقد استخدم فيها حسن السبك
(وحسن السبك قد بنى الزغل) اطهارا المستقل الاسلام
الذي لا يصونه (برعه) الا اعتماد سلمي مصر على
الحكومة الانكليزية لان نظامها خفيف واهلها لطيف
واهلها احرار ومن استغل بطلمها نجا من الظلم والاستتار
وتعلم وتدرج على ما ينفعه ويبعد غيره من انباء هذه
الديار ولكن فاته سيا او تاسيا ما يعلمه الوضع قبل
الرفيع وتعمه العامة قبل الخاصة من احوال الانكليز
ومياستهم وغاياتهم ومقاصدهم الاستعمارية ولم
يهرج لتأخذه المولى عما يج لاهالي تلك المستعمرات وفي
مقدمتها الهند التي مر عليها اكثر من قرن وهي مستظلة بالعلم
البريطاني من الفوائد الخصوصية الوطنية حتى تخجل
رسالة المذكورة على ابدى الاحترام والاعتبار والامتنان
وتخذ قوله صادرا عن تراهة وصدق في الايمان وولار
ولخلاص في محبة الاوطان والاف يكون كلامه كواو عميرو
يكبتها ولا يلفظها القراء ورسالة لاجلها من الاعراب بين
العلماء والادباء

L'ARBRE IMPÉRIAL OTTOMAN

Et Sid-ul-Husn, le fidèle Croyant et sincère patriote, parle ainsi aux visiteurs européens et leur dit :

« Salut, nobles, fils d'Occident, voisins aimables et bons amis !

« Que le Très-Haut vous accorde la paix et éloigne de vous la guerre !

« Vous venez, sans doute, pour voir cet arbre majestueux, dont les formidables racines percent les entrailles de la terre.

« Eh bien, contemplez sa grandeur, admirez sa beauté et aspirez son parfum.

« Mais ne le touchez pas. Son Auguste Maître le défend.

« C'est un arbre sacré. Une main étrangère pourrait le profaner.

« Regardez-le donc de loin, Messieurs, car si vous l'approchiez, les lions qui le gardent vous dévoreraient.

« Les lions ottomans sont magnanimes et généreux envers les amis de leur Grand Seigneur ; mais ils sont terribles et sans merci pour les ennemis de Son Empire.

« Les célèbres poètes du monde ont chanté les louanges de cet Arbre Impérial ottoman, et les Rois de la terre l'ont salué avec respect.

« A l'ombre de ses larges branches, 300 millions de Musulmans se mettent à l'abri des vents qui soufflent furieusement et des foudres qui déchirent les nues.

« Dieu qui le créa pour la gloire des grands Khalifs de l'Islam, et pour le bonheur de leurs millions de fidèles sujets, le bénit et répand sur lui la bienfaisante rosée du ciel.

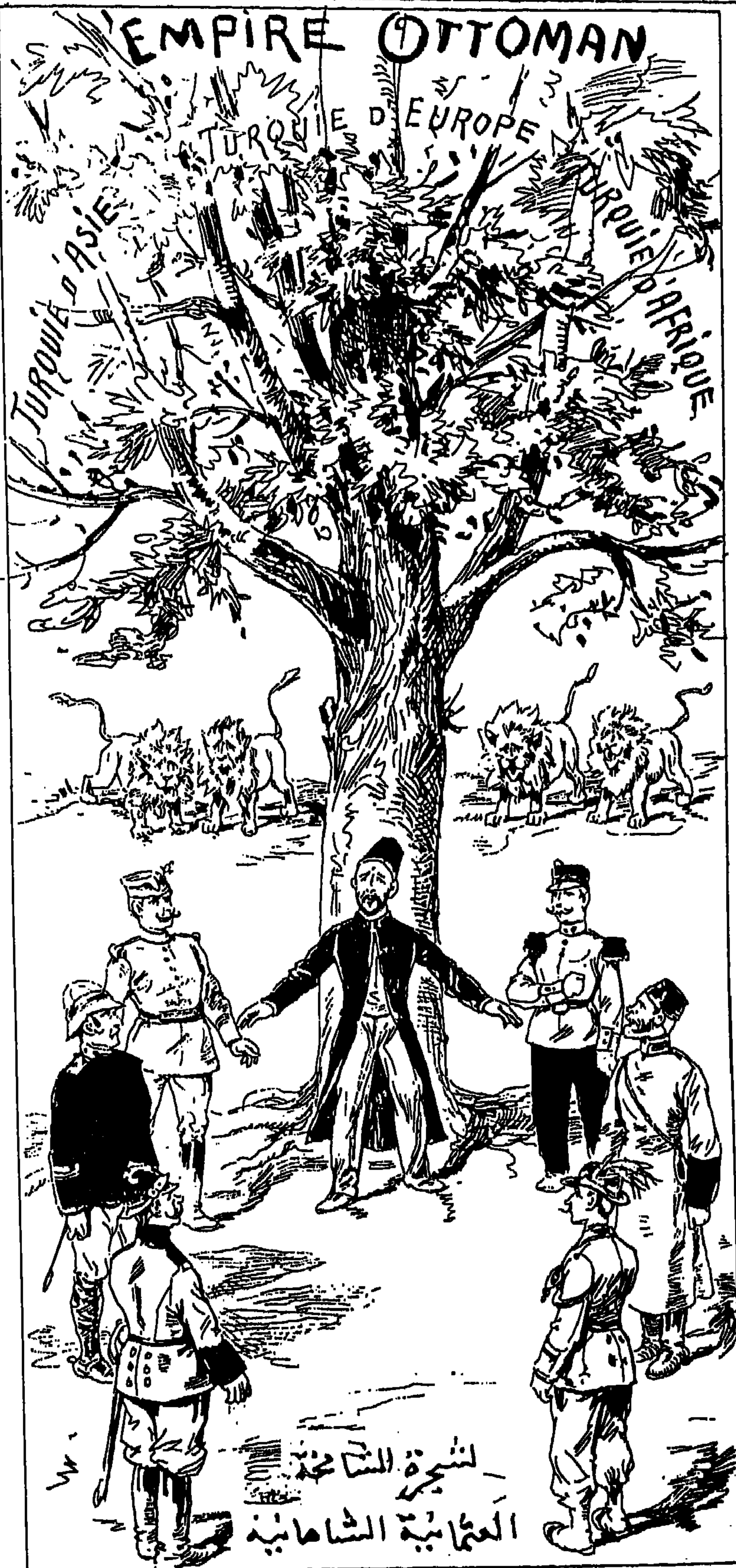
« Je constate avec satisfaction que sa vue charme vos yeux et réjouit vos cœurs.

« Sachez, ô valeureux Européens, que le Maître de l'Univers châtie ceux qui tentent d'arracher une branche de cet arbre gigantesque dont la cime domine les plus hautes montagnes, et il récompense ceux qui en défendent l'intégrité.

« Respectez donc l'intégrité de notre Arbre Impérial Ottoman, ainsi que vous nous en avez maintes fois donné l'assurance. Soyez, à cause de cela, les bienvenus dans nos belles provinces d'Europe, d'Asie et d'Afrique, où, à l'ombre de cet arbre béni, vous romprez avec les fidèles Croyants le pain et le sel de l'amitié et savourerez l'agneau et le lait qu'ils offrent à leurs hôtes bien-aimés. »

Cet éloquent discours, plein de sentiments fraternels, toucha le cœur et l'âme des visiteurs européens. Ils prirent congé de Sid-ul-Husn en le remerciant de son accueil bienveillant et en le priant de présenter à son Auguste Maître leurs hommages et de l'assurer de leur respect pour l'intégrité de l'Arbre Impérial Ottoman.

La traduction turque de cet article se trouve en tête de la 3e page.

Lettre de Turquie

Les grandes Puissances sont unanimes à rendre justice à la modération que la Turquie a montrée, pendant ces derniers temps, dans ses rapports avec la Bulgarie. A toutes les provocations, aux attentats les plus odieux, elle n'a opposé que le calme et la générosité.

Cette politique est l'œuvre personnelle de S. M. I. le Sultan, qui a donné un nouveau gage à l'Europe de sa profonde sagesse et de la noblesse de son cœur. L'Auguste Souverain a tenu à sauvegarder la paix dans les Balkans parce que cette paix était le plus cher désir des Puissances européennes. La Turquie avait mille occasions de sévir contre les rebelles et d'user de moyens violents de répression. Elle ne l'a pas fait, parce que S. M. I. Abd-ul-Hamid savait qu'un conflit allumé sur la frontière de ses Etats, aurait des conséquences fatales pour l'Europe et pourrait occasionner une conflagration générale. C'est à son sang-froid, à son habileté qu'est dû le maintien de la paix ; nous ne saurions trop le redire.

Nous espérons que les grandes Puissances sentent que, à leur tour, elles doivent prouver leur gratitude au Souverain habile qui a si merveilleusement réalisé leurs aspirations pacifiques. Elles comprennent que le Sultan actuel n'est pas, comme certains sultans des temps passés, un monarque avide de conquêtes et d'aventures belliqueuses ; c'est un Souverain ami du progrès, des idées d'humanité et de concorde. Avant tout, il veut améliorer le sort matériel, intellectuel et moral de ses peuples. Les Gouvernements européens n'ont donc rien de mieux à faire que de s'en rapporter à sa sagesse et à sa prudence pour réaliser, à l'heure convenable, les réformes administratives dont le Sultan a conçu le plan et qui sont l'objet de ses plus chères préoccupations.

HADJI EL H'GEN.

ABOU NADDARA

S. E. LE GÉNÉRAL PORFIRIO DIAZ

Qui ne connaît pas cet illustre Président des Etats-Unis du Mexique ? Il a l'amour des populations qu'il conduit dans le sentier du progrès et de la civilisation, l'estime de toutes les nations civilisées.

Le Général Porfirio Diaz, qui nous honore de sa précieuse amitié, donne raison au philosophe musulman, qui dit :

« Al will yoummer — Ouezolm youlammmer. »

La justice engendre la prospérité, et la tyrannie amène la ruine.

En effet, depuis son glorieux avènement à la présidence des Etats-Unis du Mexique, le général Porfirio Diaz, par sa justice, fait la prospérité de ses Etats et le bonheur de la nation mexicaine. Puisse ce

grand Président surpasser en âge S. S. Léon XIII, dont l'âme sainte et pure vient de monter au ciel pour y prier la paix du monde.

La dépêche suivante, de notre correspondant de Mexico, est le plus bel éloge qu'on puisse faire de S. E. le général Porfirio Diaz.

Le général Porfirio Diaz, dont la Présidence actuelle prend fin le 30 novembre 1904, vient d'être proclamé par acclamation candidat de la convention l'Union libérale aux prochaines élections présidentielles.

Il est donc assuré que pour la cinquième fois, le général Porfirio Diaz se trouvera porté à la Présidence. Le Président qui est aujourd'hui septuagénaire, avait naguère fait connaître son intention de se retirer, mais sur les instances des délégués de tous les partis, il a déclaré qu'il accepterait encore le pouvoir, si la volonté populaire le maintenait en fonctions.

Nos félicitations à S. E. le Général Porfirio Diaz. ABON NADDARA.

Le Gérant : G. LEFEBVRE. T. S. V. P

السنة الثامنة عشر جريدة شرقية عربية مديرتها الشيخ ج. سانوا بوتطارة يباريس بشارة ريشة نمرة ٤٦

النور

قيمة الاشتراك سنوي فرك ١٥ تدفع سلفاً

ومع جريدة البتطارة «دوالقود»، «دوالقضا» فرك ٤٦

عيد الجلوس للمسلطان المانوس

تبسمت ازهار الافراح في رايض الارواح وسقت
النفوس من السرور الكؤوس مذهبته شمات الافراح
بالصلاح والفلاح بقدم العبد المسعبد عيد
مولانا الخليفة عبد الحميد فيا اهلا وسهلا بك ايها العبد
المبارك اقدم علينا بخير فطما كما في انتظارك. هذا يوم هنا
وسرور وافراح وحبور على الرئيع والوضيع وبهجتنا
نحن الجميع فانت للاسلام خير عيد وللامم المتمدنة الثامن
والعشرون المسعبد يوم علافك حليف التقدم والتمدن
على اريكة الاسلام وحياء جميع الخلائق بالسلام عيدنا
نحت ازهاره فاحت روائح اخباره فتطهرت من رباها
الانوف واصطفت لمواكب الصفوف وانا وان كتابيدين
عن الممالك العثمانية الفاتحة فقلوبنا عرها شائقة قلوب
تهتف في كل حين بالادعية الحيرية لصاحب الخلافة النبوية
ولم تزل على القرب والبعد اولادها اولى الصفا واجابها
اهل الوفا وما قد ابرياءه من الشعائر في هذا الميعاد ينبي
بما عندنا لذلك من حسن الوداد وداد قديم وعهد كريم وقد
بانا اجتماعنا في دار مديرة هذه الجريدة الرقية وتساؤلنا فيها
ما تيسر من لذيذ الاطعمة الشرقية وكان كل حديثنا في مناقب
ايبر المرمين خلدا المولى ملكه امين وبالطرفة ولفه ونفوه
على اعداء فخطب الشيخ ابو تظارة بيننا خطبة بهية
منطوقها باللغة الفرنسية لان المعارض كان اكثرهم
افرنج واثراك فالتقاها باللغة البلدية ليكون للجميع فيها
اشتراك خطبة معانيها بارعة براها حضرة القاري
محدثها في الصحيفة الرابعة وبعد ما ظم كلامه ودعاه
والكل يؤمن عليه ويرعاه قام محمد اقصدي عبد الفلاح

فتكم فيما ابداه حضرة الخليفة المعظم من الاصلاح والصلاح
وتجديد الامور العثمانية وماله غير ذلك من المكارم
والمآثر الحيرية ومن بيض الايادي على كل حضرة وبادي
وانشد قصيدة بهية في الحضرة الشاهجة السلطانية
مدحاً في بديع مسعاه وجميل طواياه ثم قام بعده شاب
الطريق اسلا مبولي يسمى صالح اقصدي كورجي وخطب في
هذا الموضوع واثني على الاصول والفروع وتلاه
يعقوب اقصدي لوى البارح فابهر من كلامه كل سامع
وقام بعد ذلك جيم اقصدي بنفسه الفصيح فقطق
بكل لفظ مليح وبعده عزيز اقصدي الشاب الطريف
فاتنى على مولانا بكل وصف شريف وقام بعد ذلك
فرنسيس والراك وعرب والكل يدعوا لمولانا الخليفة
بالعز والضر وبلوغ الارب ثم ارسل الكل بعد العشاء
تلفوا قافوا له جليه لدولوا ابراهيم بك ونس الشريقات
السلطانية ليقدمنه الى الاعتاب الشريف حتى يكون قد
اقمنا بعض واجب صاحب المكارم المنيعة هذا ولم نأخر ان قد
توجهنا بعد هذا العيد في ساعاته البهية جميعا الى السفاره
العاصمة العثمانية لتقديم فائق احترامنا لصاحب الدولة
والاقبال مير باشا السفير المفضل وهالك قد وجدنا
جما غفيرا من الزوار وكلنا التمسنا من دولته توصيل
تهانينا الى الاعتاب الشاهانية بفاية الوقار والاعتبار
فاجاب مطالبنا واكرمنا غاية الاكرام وامر لنا بالجلوسات
اللذيذة والاشربة المباحة وحيالنا بحسن الكلام وهو
مع ذلك يقابل الزوار ويظهرهم بعين الاحترام والوقار
وخرجنا من السفاره شاكرين ولما حب العيد داعين
ان يحفظ هذه الدولة ويديم بحارها ويحرسها

وينصرها على اعدائها
ولضيق المجال لا يتمكن من درج تصيده محمد افندي
عبد الفلاح واكتفينا بوضع هذين البيتين والبعض
بدل على الكل

عيد توشح بالمسرة والشنا
بلغ القلوب من مكارمه المنا
والكل يدعو للخليفة ملصا

بطول عمر وانتصار وهنا

المعلم جحا (التقوى)

بينما في مكتبي قاعد فرحان منظر قدوم عيد جلوس
سولانا السلطان الا وسمعت يا اخواني باب البيت
يططق ودخول شخص يبلغه زقزق فقلت واستقبلته
بكل احترام وخطبته بهذا الكلام تفضل ادي كرسى
باريسى من كراسى الذوات اتقدروها لى من ثنائيك
هات يظهر لى من قياضك اذك شيخ عرب بفتح امال
لذى بكلامك الطرب انما قبل كل شئ يا حضرة الشيخ
العظيم اخبرنى عن اسم الكرم فتبسم وقال انا المعلم
جحا قلت من التربة وجيت ازرورك فى القرية فتجيت
وقلت له هوانت المعلم جحا الشهير سبحان من لياك
وهو على كل شئ قدير اه فين نوادرك الحلوه فين
الى كذا تنصيب فيها ونغنى بها ونقول يا ليل يا عين فين
ايا منا السعيد يا صاح وفين ليا لينا الملاح كانت
مصرنا فى وقتها حرة فى افق الغز والها مستقره
ما فيها غير الابيض والاسود والاسمر مش رى اليوم
اليوم نراها ملانه جراد احمر فى وقتها يا جحا كذا اسباد
فى وطننا العزيز صبنا اليوم عبيد الانكليز كان فى مصرنا
اياها ابطال ونحول لايسالوا فى اللورد كرت ولا فى
المستر بول اما اليوم ابن البلد والفلاح لما
يشوفوا الاحمر يقولوا يا رجلينا يا ملاح اما الحق ما هو
عليهم الحق على كبراهم هم اللي يذلو الاختيار والشاب
والصبى ويجروهم ببوسوار بل الاجنبى لكن
نرجع ونقول ربنا ينصرنا على المستر بول ويخلصنا
من شبكتة اللي رى العين وتعود مصر للمصريين
فشهد جحا من صميم الفواد وقال استجب يا رب العباد
ثم تنظر عنته وفرد كنيته وقال لى انت اصبت
اليوم يا بونظاره مش بس مشهور بالحداثة

والشطاره الا وكان بحب الاوطان ومناومة
الانكشمان فصيدتك يا استناذ ملا الارض طوها
والعرض فاشتقت ان ارى وجهك اللطيف واسمع
كلامك الطريف فطلبت ذلك من رب العالمين فاجابنى
يا حبيب المؤمنين فقلت له زارتنا البركة يا اعز الناس
طيب واراك جابى كراس يا اهل ترى ده كتاب
نوادر الشهيره فقال لى ياسى الشيخ دى جريدتى
الصغيره فقلت له راجئى تنزلها على قال لى لا
يا نور عينى دى جريدة لكاهية اسبوعيه مكتوبة
بلشنا العاديه المصريه محررها كاتب محرير فى الهزل
والرجل ماله تطير ارسل لك ياسى الشيخ من اعدادها
من الاول الخامس وانا جابى لك العدد السادس
فاخذته من يده الكريمه وقلت له ما ورد لى شئ
من جريدتك النجيه ثم قرأت العدد المذكور وهو
السادس فانبسطت مما حواه من المنظوم والمنثور وبعد
قلت له جرنالك عال يا معلم جحا يا مفضل وكلامك
ده المدهون بربده يشفى عليل القلب والكبد
فقط وحياتى عندك اشفق على المشايخ ولا تظن
الا فيمن ظلم وعليك به يا عم بالسيف او باللسان
او بالقلم دافع يا معلم جحا عن حقوق الوطن المذلول وبحب
جريدتك وانزل بها على نصيت المستر بول والهمر
للحضرة الحديوية النجيه خبث المحتلين وقابلهم الدميهم
وقل لانياء وادى النيل ان الصبر جميل وانهم
اذا ارادوا انقاذ الديار المصريه من غالب الامة
البريطانية فعليهم بما وثر بعضهم واقتداس العلوم والفن
عندها بالحريه والثروة يتمتقون انما اذا قلدوا
الجماعه فى الدردحة والحلاعه والمسكر والزنا
ولعب القمار فما يتوبهم سوى الذل والهوان والاختار
قال جحا تشاهل يا بونظاره على الكلام ده الف دينار
عمل طيب محرر جريدتى الهزليه ان يكتب على غطاها
اسمك يا بونظاره كتابه اخويه فقلت له (بعد ما رايت
ذلك ده ما يصحش رجوك تقول نجابه بان لا يذكراسمى فى
جريدته والاصحابى واصحابه يفتكروا اننا نشارك فى الجريده
وانا تحفه بمقالات عديده واضع اسمى الحفير تحت ما ارسله
من التحرير فقال لى على العين والراس مالك الارضا طرك
يا سيد الناس قال ذلك واختفى عن العين واختتم مقالتي بالسلم
على الاحباب فى كل حين (ابونظاره)

روز چهارم صبحت مائوس هفت سترشاه اعظم

هجرة استخارده بالکذ بولنور و دار الخلافه حلياء اوزنه التفرک
سياحت لطيفه خاطرات لطيفه اهل اديور و انظار يرماء خاطراتي
خليفه اعظم و سلطانه اقم اخير هفتيزيله و هميه و هاميلدر لومعه غريبت و
عرويه سروانه لرني شاهده اياور و اورسلطانه معالي منقبه و حل ايه في العالم
اخمير هفتيزيله حلاله محروسه المالك شاهانه لري و تبعه هادقه مالهانه لري و
مايونره بالغ اوزنه طاقه مائوس ايجره ابراسه اوزنه بير و قري اوجيه قاري
يخاره لرني کوزرکله قير المعيه مياهلک اولوم.

برده بره هجرة استخارده معيه قونک اورديني اشتم - واهدم . واهدم . واهدم .
و خاشعايم عثمانی . ايجريه کيردي و اولومده . اولومده . سياره لرلر
قهره لرني ايجرکده و سلام معناد تعالي اولومده کده شو و قهره . ه
مناحه مره دوام اشک .

عثمانی . غزته کرک نسخ اخيرينه طوريک شريکات مخالصة غاياتم تقيم
المرکب شرف ابرم . پيچره عظمای سلطنت سینه نام مفاکرک ترکيه
بر اسلوب نوبه و زنگيه اوزره ترجمه سله عثمانی قارکرک خواب منت و
شکرانه لرني لرني جهور ايتکيز . هيات افلاص و صحنه ساخ اولوم بوزکر
لطيفه ال بولک القادره . تقدير لرلر استقباله اصرار تماميه ملکه في حاقه
و مقهره مقدس سلطنت سینه مداخله و ادينده حلاله و سيمه شاهانه
مدافع عاليه لرني ارسوزره تشييه نه لطيف . نه دربار .

ابونظاره . فی الحقيقه عثمانی دلاور لري ارسوزرور . دشمنه لرلر
بزم عيله مرده تشوينه و تحريك ايتکيري استقباله ، فائنده ، صلاح وصالک
بو مقهره و يکيندنه قارشي عثمانی عکبردار لرني کوشنده کوري حورل و متاثره
اونورک ترتيب مجازاتي حقنه ابراه ايتکيري حرکات قهر مانانه ابرار سوله نام
جلالت اشانه بالعقل کب استخافه ايتکيري . زانه شوکتسمات هفت يادکي
اداره امور مملکت و تائيه اسباب رفاه عجت معوضه کي ماعدي کانه الله
سريت بولک تقدير لرلر بيلدار ياد و تذکر ابر حليم و جهور مقدم و وفور اولوم
کي اوصاف و مزايای کرانرا ابر مستوي بر ذات ملکه حصله کور

عثمانی . محرم ششم برکي فضائل و معالي بشريه ابر منتف بر بادشاه ستوره
صفات حقنه کي تقدير لرا ابر فاي ميايکزه معوه هم بک محقر .

ابونظاره . به ذات اقدس صاحبک منتف بولندي فضائل عاليه و اوصاف
کريمه بي پاک بيقينه سيار و تقدير و تحميمه و ادينده که عجزني اعتراف ابرم . و بار
شوکت قراره اوزنه سياحت عيده مده غبه فلکترينه مالهانه اوسوه
هيئت شکرانه و اخلاصه کي احترامات فائقه سرور آسامي رنج و اعلايرک
جليل سني الجوانب هايوزج شرف مقرر نائل اولومده و زانه ملک هو
حاصلک سبای مقدس و عاوتني شاهده ابر قير المعيه مياهاه و قير مياک
هايوزج شرفصودر و سنج بوريومره الفاظ لطيه و روح نجاب ابر ترسيم

صانع عبوديت انچه اولومده او زانه اخير و مياکک و بنا لردکر هو
القشربده هم بالنقل دست معالي سيوست خيروانه لرلر اوقشاعنه هو
هاديه بر بنده سيم .

عثمانی . او حاله بر عید کير ملیده صکره نه يا عيه و نه صورنه
اخر - ماني الهمير شکرانه اتمک ايتور سکر ؟

ابونظاره . هر وقت با يديگر کي خاکیای معالي احتواي خيروانه لرني
عرويه و تقيم اولومده اوزره بلير سري هايوزج ترجمانه و بلير هايوزج
و تشريفات عجميه ناظر معالي سيم لري و اسله سله بر قطعه سترک
ناظر قارني کيده ايد هکر هکره ده تبرکات و احترامات فائقه مري
ايضا اتمک اوزره ده سفير کير معالي سيم دولتمند يابا هفتيزينه
کيده هک و تبرکات عبوديتکاري عکز رنج غبه عليمه ايجريه جا ايله هکر
عثمانی . هر وقت قونفرانس و بر يور ميکز ؟

ابونظاره . اوت آي کچرک ايني و يا اوج قونفرانس و بر يور
ايه شاهد اولومده که بر دکانم بر متعدد قونفرانسک هر دفعه
ده متقا براي مقام خلافت کيري آيا سيم جنبه سرسلطنت
عظمي اوسونه اوزات علوي هايوزج اوصاف و خصائل بر کزده
لرني ، افعال و مائر عمرانيروانه و اسانيسکرانه لرني ذکر و تقدير
ده فراغت ابرم .

عثمانی . کرک بزي و کرک يادشاه اعظم و خاقانه زشاهه ايتکيري
هفتيزيني معوج و نما ايتکيري زده طوريک زده عظيم شکرانرايه و جناب
خايمه مظهر هفتيزيني سري مظهر مقامات و سواکيات يادشاهه ايتکيري هفتيزيني
سير شوکتيه هايوزج باکمال عز و اهلک دائم و بر قرار بوسوه
ابونظاره . اي جناب ترتيب فرماي کائنات ! شوکتاي معالي
نصاب اخير هفتيزيني تحت عالي نجب هايوزج ايتکيري ايتکيري ايتکيري
عثمانی . ذات اقدس مالهانه لرني روز چهارم صبحت مائوس
هايوزج و سيله جليله سله نه و سيله ابراه آکا . صلقت و
الطرا - سرور و سرچيت اتمک ايتور سکر ؟

ابونظاره . جناب حقله عوده و عنايت صواصيه لرني
دوستدارم فرانس غزه جديک بعضيدني کيده ايد حکم
بولک بر ضيافته دعوت ايد هک و شهر بار فاروه هفتيزينه
اخمير هفتيزينه شاه و شرفک تعالينه و ثواني موقفيت
و مظهر بدي دعائه خادم لظفر ابراه ايد حکم .

عثمانی . شهر بزينه بوضيافته کوزل بر سکن بر خاطره شکرانه اولومده اوزره مده جلوي
صبحت مائوس و سيله جليله سله هفتيزينه شو قوه العاده به کيريه هکيز .
ابونظاره . البته که اوت ! اهم فضل اولومده هفتيزينه بوسوه قوه
العاده بوضيافته تفصيلوت و تفريعاتي درج ابر با و هم ده بو
وسيله جليله ابراه ايد بولوم لظفری ذکر و اتیانابه ايله حکم

رسم نادارة
 في نظاره ليلة عيد الجوس الخامس المظاني

Le 28e Anniversaire de l'avènement au trône de S. M. I. le Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan II

Chez le Cheikh Abou Naddara

1er Septembre 1903

Et le Cheikh J. Sanua Abou Naddara, l'humble serviteur de l'Eternel, l'ami dévoué des Ottomans et le sincère admirateur de leur Auguste Empereur, parle aux amis et patriotes qui célèbrent joyeusement avec lui ce glorieux anniversaire, et leur dit :

Au nom du Très-Haut, dont les prophètes nous inspirent l'amour du prochain sans distinction de race, ni de culte, je vous salue et vous souhaite la bienvenue dans ma modeste demeure où règnent la paix, la concorde et la bénédiction de Dieu.

Expulsez la tristesse de vos âmes et ouvrez vos cœurs à la joie.

Et maintenant célébrons avec enthousiasme le vingt-huitième anniversaire du règne glorieux du bien-aimé Padishah, qui pense jour et nuit à ses millions de fidèles sujets et travaille sans cesse pour leur bonheur et leur prospérité.

Je n'ai pu, hélas ! comme tous les ans, contempler cette année la noble figure du vénéré Khalif de l'Islam. Le mauvais œil de l'envieux me frappa, et je suis tombé en prenant le train pour Constantinople, le siège de la Seigneurie et de la Félicité.

Sans la protection du Tout-Puissant, le coup aurait été fatal. Mais il m'accorda en quelques jours la guérison, et mon pèlerinage annuel aura lieu, s'il plaît à Dieu, en hiver, qui est un doux printemps sur les rives fleuries du Bosphore.

Je reverrai, avec l'aide d'Allah, la capitale universellement admirée de l'Empire Ottoman où j'ai passé des jours délicieux.

Réveillez-vous, doux souvenirs, parfumés de roses et de jasmins, des jours radieux où je visitais Yildiz pour déposer mes respectueux hommages aux pieds du Trône Impérial et pour saluer les hauts personnages de cette Cour où rayonne l'aspect sublime du Successeur du grand Prophète !

Que Tes anges, o Maître de l'Univers, gardent cet immense et magnifique palais, siège somptueux de Celui qui Te représente sur la terre !

Et vous, nobles fils d'Osman, joignez-vous à moi, et élevons au Ciel des vœux ardents pour la longévité de l'Auguste Khalif de l'Islam :

Exauce, ô Dieu, le vœu sincère
 Que fait le bon peuple Ottoman
 Pour son Sire à l'anniversaire
 De son heureux avènement !

Je voudrais, chers confrères et excellents amis, vous énumérer les progrès que Sa Majesté réalisa depuis Son avènement au trône de Ses pères glorieux jusqu'à ce jour ; mais pour le faire une série de conférences suffirait à peine.

Malgré les fréquentes interruptions que Ses ennemis lui causèrent par de basses intrigues et viles machinations, S. M. I. le Sultan a restauré les finances ; les fonds Ottomans sont devenus aujourd'hui les valeurs préférées des capitalistes européens.

PARIS, IMP. G. LEFEBVRE, 1 A 7, RUE CLAUDE VELLEFAUX

Je n'ai pas besoin de vous parler de ce qu'il a fait pour Son armée ; les victoires éclatantes remportées par les troupes Impériales sont la meilleure preuve de sa reconstitution, de la réfection de son armement et de l'adoption des tactiques et des règlements militaires perfectionnés.

Qu'on me permette de répéter ici ce qu'un général européen au service de l'armée turque m'a dit l'an dernier à ce propos :

« Les soldats ottomans sont valeureux et intrépides. Avec de tels guerriers héroïques on peut conquérir le monde. »

L'instruction publique se développe rapidement. La Turquie est la seule contrée en Europe où tout le monde est polyglotte. Le turc, le grec, le français et l'italien sont des langues courantes.

Le commerce est protégé par Sa Majesté, qui sait qu'il est comme l'agriculture, la vie des peuples.

Et les bienfaits que le généreux Padishah répand sans cesse sur Ses sujets, quelle langue peut les compter ?

Abd-ul-Hamid n'est pas seulement le Souverain de la justice, de la clémence et de la sagesse, il est le Roi de la charité aussi.

Voici pourquoi les Ottomans de toutes les religions célèbrent avec enthousiasme les anniversaires de Son heureuse naissance et de Son avènement glorieux.

Esfendimiz tehok yacha !

ABOU NADDARA.

Après ce discours du Cheikh, notre jeune confrère ottoman, Salih Gourdji, officier d'Osmanieh, prit la parole, et, éloquent comme il est, il chanta les louanges de S. M. I. le Sultan, qui guide les fidèles Croyants dans l'apre sentier du progrès et de la civilisation. Le Cheikh Abdul Fattah nous a récité une ode superbe qu'il a composée en arabe pour féliciter le Commandeur des Croyants du 28e anniversaire de Son avènement. M. Jacques Louis-Hallivis nous parla des vives sympathies des Ottomans pour les Français et célébra en termes émus la sagesse et la magnanimité de S. M. I. le Sultan. Hafm Penso Esfendi nous fit l'éloge des écoles impériales ottomanes où il a étudié les langues d'Orient et d'Occident et dont des milliers d'élèves sortent annuellement instruits dans les lettres, les sciences et les arts, et M. Aziz Cohen nous parla de l'amitié qui lie les Ottomans aux Français. Des toasts ont été portés à S. M. I. le Sultan et au Président de la République. Nous publierons dans notre prochain numéro l'ode de M. Ary René d'Yvermont.

Un télégramme de félicitations a été adressé à S. E. Ibrahim Bey, grand maître des cérémonies, le priant de transmettre à Son Auguste Maître les félicitations du Cheikh et de ses amis.

Dans la partie arabe de ce numéro, nous rendons compte de la splendide réception de l'Ambassade Impériale Ottomane à Paris.

LA RÉDACTION.

Le Gérant : G. LEFEBVRE

المختصر

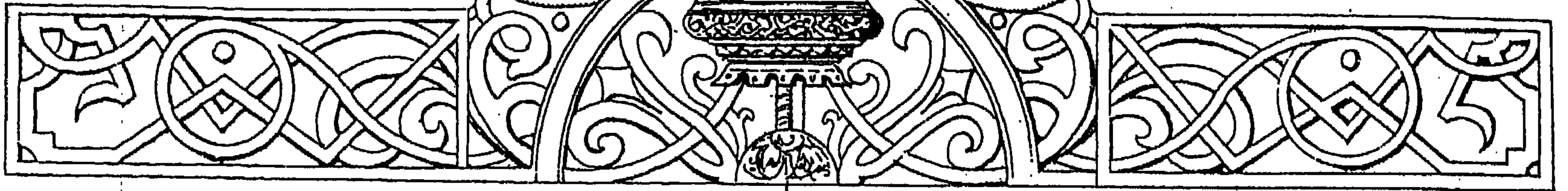
السنة الزامة جريدة سياسية

ادبية تجارية مديرة ومحررها

الشيخ ج. سانوا البونطاره

باريس بشارع ريشه نم ٤٤

قصة الاشتراك سنوياً فريضة
ومع جريدة الجا نظارة « والتود »
وعلاواتها فريضة سنوياً فريضة
الى المدير بطواع بوسه او بحالة تجارية

عدد ١٢٤٤ باريس في شهر رجب الاصح سنة ١٢٤٤

استغناء نصف الوزارة الانكليزية

اهديت من سلاحي الزكي قنطاريا حضرة المفاردي . ولتحفظك
يا محبوب بقنطارين من اخباري . ولا شك بان المهم منها
لديك معلوم . وهو استغناء المستشارين المشوم .
استغنى بخا به لما رأى كل الناس تحفزه . ولا احدين امراء
دولته يعتبره . حتى الملك ادوار والجماله . اشمازوا من
قباحة افعاله . فقال في سره قبل ما يتزلوني من مجلس القطار .
انا استغنى والايزاد الهوان والاحتقار . هذا سبب استغناء
هو ومن يجبه من زملوه . فكل الاهالي الحجرة . كسرت وراه
جره . وقالت له روحه بلا رجعة يا شامبرلين . هذا ما
كان من امره يا قاري يا نورالعين . اما انما بلغني الخبر ده العالي
فرحت وعلمت عليه رسم زينت به الجرنال . ووضعته
في الصفحة الرابعة تحت الرسم الجليل . التي علمته كرامه لملك
ايطاليا الجليل . ورسمت فيه ملكة الصالح تقدم بغاية الفرح
والسرور . الى ايطاليا وفرنسا البحر واعطر الزهور . لان
بعدكم يوم ملك وملكة ايطالي جاينين بارينين البهية . لزيارة
نخامة رئيس الجمهورية . فوالدكم ابونظارة لكونه درس وتربي
في ايطاليا وصار له صيف فرنسا خمسة وعشرين عام . هني
الدولتين بمقالة لذيدة الكلام . هذا ولعمود الى ما كنا
بصدده من امر تفسير . رسمنا الكبير . رسمت قاعة مجلس القطار
ومنها خارجين . الوزراء المستعفيين . ويدهم عزاهم
ولا احد راى لاحوالهم . انقشعوا دول كانوا عفاريت
يكبره يبيضوا ويغشوا كنا كيت . ووراء القطار المذكورين
ترى يا قاري المستشار بول ورامه فرحانين . ويكشروا
القاعة ويغشوا الكراسي الفاخرة . حتى يجوا اثر القطار
الخارجين ويغشوا القاعة ظاهرة . ووراء المستشار بول ورامه
الجوز الشهازي يا صاح . اصحابنا الهندي والبوير والقلاح

يهللو ويهنيوا المستر بول ورامه على خروج شامبرلين واخواته
من الوزارة كجا اننا بذلك من زمان داعيكم ابونظارة .
والحديث الذي جرى بينهم اسمعوه يا اخواني . كلامه
حلو ومنه با طرف المعاني
قال الهندي - مودنيا فين يا مصري يا سمار يا شاطر
قل لنا احنا فين دلوقتي - قال القلاح - احنا في لوندريه
يا فخر الهنود في ديون مجلس القطار نشفع على الوزير
وهم منقشعين - قال البوير - هاه هاه دا ايده
دا شامبرلين وياهم . ارجع بيع بطاطس زي عاذلك
يا فخرت بلاد ودمرت اهلها - قال الهندي -
يا فرحتي دا الوزير اللي افقر ديارنا وياهم يا شاعر على اياه
جوع وطاعون طيب ويبيع ايه هاه المستر بول ورامه
الشهطادي البهون - قال القلاح - بيغشوا القاعة
ويجوا اثر مشي المنقشعين فيها ويغشوا الكراسي التي
كانوا بيغشوا واعلها ويدبروا الامور الجياث في هلاكها
- قال البوير - ما فيش كلام مشوف ربك عادل فعمل
لكن لا يهمل ادي اخره الظالمين روحا بقى بيعوا ام
الحلول - قال الهندي - بقى امان المستر بول ورامه
فرحانين في ارحال شامبرلين وشركاه في الضرر وهم وزراء
المالية والهند - قال القلاح - نعم بول ورامه
مبسولين من ذلك . بقى دلوقتي علينا اننا ننضم سوام
كلنا ونخللهم ونهنيهم على فرحتهم المطابقة لفرحتنا (عند
صغقواهم بفساط) فتعجب المستر بول من تهليل انصامه
وتصفيقهم له وقال لهم شئ غريب . دي اول مرة التي
امشوا فكم حيايب - وقالت امه البهون - الوزراء
دول الخارجين حضوا شامبرلين يا ماضرونا عيهم
الجبيشة ارحوا بيت مالنا وقلوا اولادنا قلوا مائة
- وخمسين الف من الغزار صحوهم لنوال ما اربهم وبلوغ

مطامعهم اما خلفاءهم فهم اهل انسانية واحمدق
وانصف منهم - قال البويربول وامه - شوقوا يا فاس
ان اردتم نجاح وركبكم انصوهم اولا بان يغوايا المواعيد
التي وعدنا بها الوزير اذ ول الحارثين عند توقيف الحرب
وعقد الصلح - وقال لهم الهندي - انا كما ان اقول لكم
انكم تقولوا لوزيركم الجدار انهم اذ اراموا ان يكونوا
محبوبين عندنا ينبغي لهم ان يعاملونا بالحسنى والشفقة
لا كعاملات اسلافهم الظالمين - قال الفلاح - طيب من
حيث ان فرنسا الدولة الجديرة بصحة خليفة انظاره
فالموافق ان الحكومة الانكليزية تنفي بالعهد التي وعدت
باتمامها وزارة المملكة فيكتوريه يعني سحب عساكرها
من وادي النيل وفي وقتها وحياة ذلك الخلو السكسوة
بابول وراسك يا البيون ان كل مصر والسودان يطلبوا
من رب العالمين ان يبارك فيكم وفي بلادكم - قالت البيون
- طيب اطلبوا اولا من ربنا المطالب دي ١٠٠٠ وقال
المستربول - ولما ربا يقبل دعاءكم ويخرج البركة فينا
ينبغي لرضيكم (ابونظارة)

واجبات الشكر

تشرقا بوسرود تلغراف رسمي من سراي يلديز العاصمة
من صاحب الدولة والاقبال سديقنا المجل ابراهيم بك
رئيس التشرقيات المشاهدية الجليلة يذكر فيه بانه اعرض
نما بينا انقلابية لمناسبة عيد الجلوس المائوس على الاعقاب
السلطانية فمن علينا مولانا امير المؤمنين المؤيد بالصر
والظفر كعادته المألوفة باصره الى دولته ابراهيم بك
الغنيير باظهار استحقاق جلالة ورضاءها بتهنئتنا
مخن والمصريين من اقاموا معنا سحائر العيد هذا السعيد
بمنزلنا فزجوا من المولى اعادة هذا العيد كل عام
بالخير والمسرات علينا وعلى المسلمين اجمعين
(١٠٠)

الشرق ومسائله المهمة

زار المسيو ويعرفون مكاتب الجرائد الايطالية
والمسيو ويسر "نظار الصحف الالمانية بباريس
حضرة مديرنا الشيخ ابونظارة ونحادثوهم معا
في المسألة الشرقية المهمة ونحن درجنا في القسم
الفرنساوي من هذا العدد اعلت ما قاله الشيخ
في هذا الموضوع انما ضيق الحال لا يسمح لنا لنشره
هنا بالعزى فلنخصه للقراء الكرام الذين لا يخفاهم

شيء من امور الشرق
بعد ما وضح الشيخ لمبيليه الانجاب حفيقة
احوال الديار المصرية وسوء فعل المحتلين قال لهما
اه لو اسكنكم الاطلاح على الجرائد المصرية العربية لرايتم
ما لم يخطر ببالكم ورتبتم لحال ابناء وادي النيل وطلبتم
من المولى انقاذهم من مخالب الغاشرين انما واسطاه
جميع رجال السياسة باوربا يتقون بمقال الصحف
الانكليزية ويندقون بان الاقطار النيلية ستموزة
في الثروة والعز والها تحت الحكومة البريطانية
ومما قاله الشيخ في العلق المقل المقدونية هو ان مولانا
امير المؤمنين ايد المولى ملكه اعظم يجب للصلح والا
في مبداهيمان هولاء الاشتغيا كان امر الجيش العثماني
المظفر بالدخول في الولاية البغارية ومعاقبة المجرمين
فيها مع كل ذلك نرى الجود الشاهانية بصورة يعون
المولى تبارك وتعالى والعصاة يطلبون العفو من جلالة
مولانا الخليفة الاعظم وهو اطل المولى بقاه يصنع لمحسن
تقته وصفا طويته

اما ما قاله الشيخ في محامد ومناقب الحضرة الشاهنة
السلطانية فهو شيء معلوم لدى قراءنا القمام وابو
نظارة مشهور بحبه وصدقه واخلاصه للعرش
العثماني والامام استحق التغطيات السلطانية فهو شيء
بديهي وقد اظهر للكاتبين المذكورين بان جلالة الخليفة
الاعظم ساعى في تمدن الامة العثمانية وفي تقدم
مزارعها ومناجرها وصنائعها وكلها برموده
الاحصاء في حقها ويقول له الحساد فهو ضرور واقتراء
لان حبه في الانسانية بعجز عنه اقص لسان في وصفه
ثم دار الحديث في كتابة العزيز فبرهن الشيخ لرصيفيه
الموصي اليها بان الشريعة المحمدية الغراء هي شريعة
عدل وادفاف ومحبة للبشر والعلوم وما اسبه
ذلك وفي اثناء الحديث قد ذكر لهم تفسير ايات
قرآنية شريفة تناسب موضوع الحديث
تثبت مقالته وتؤكد ما ابداه لها وشيا من اقوال
العلماء الحكماء والشعراء المسلمين
هذا وقد خرج مكاتبي الجرائد الايطالية والالمانية
من دار الشيخ ابونظارة وهم يدعون للمؤمنين
بالعز والظفر والى خليفتهم الاعظم بطول البقا وتخليد
- الملك (المنصف)

Le Fellah. — Très contents, et, je vous prie, mes chers amis, de vous joindre à moi pour les acclamer et les applaudir. (Tous les trois applaudissent chaleureusement.)

John Bull. — By Jove! C'est la première fois que vous nous applaudissez.

Le Boër. — Et nous partageons votre satisfaction.

Albion. — Oh! yes! ces trois ministres, surtout Chamberlain, nous ont fait beaucoup de mal. Ils ont épuisé notre trésor et immolé plus de cent cinquante mille de mes chers enfants sur l'autel de leurs convoitises et de leurs ambitions. Leurs successeurs sont plus humains, plus honnêtes et plus justes qu'eux.

Le Boër. — Si vous voulez que votre ministère prospère, conseillez-lui l'accomplissement des promesses que les démissionnaires nous ont faites en concluant la paix avec nous.

L'Indien. — Dites à vos ministres que s'ils veulent être aimés chez nous, qu'ils soient plus justes, plus honnêtes et plus humains que leurs prédécesseurs.

Le Fellah. — Et puisque la France, la Puissance amie de l'Orient, est devenue presque l'alliée de l'Angleterre, que le gouvernement du roi Edouard VII remplisse les engagements des ministres de la Reine Victoria et retire les troupes de la Vallée du Nil. Nous invoquerons alors les bénédictions du Très-Haut sur la Grande-Bretagne.

Albion. — Invoquez, d'abord!

John Bull. — Et lorsque Dieu exaucera, nous vous contenterons.
ABOU NADDARA.

L'ORIENT ET SES DIVERSES QUESTIONS

Les correspondants parisiens des journaux d'Italie et d'Allemagne ont interviewé, le 17 et le 19 septembre, notre Directeur le Cheikh Abou Naddara sur les diverses questions orientales. L'abondance des matières et la place restreinte dont nous disposons ne nous permettent pas de reproduire *in extenso* ces interviews; nous en citerons donc les principaux passages.

En parlant de l'Égypte, sa patrie bien-aimée, dit M. d'Yvermont, le correspondant italien, le Cheikh est toujours ému, il soupire profondément et, de temps en temps, essuie une larme.

« Pauvre Égypte! s'écrie Abou Naddara, les fils de la perfide Albion l'occupent contre le droit des gens. Ils exploitent les populations et s'enrichissent à leurs dépens. Ils se nourrissent de leur chair et s'enivrent de leur sang. Sous prétexte de rétablir sur les bords du Nil l'ordre qu'ils avaient troublé par leurs intrigues, ils se sont installés en maîtres chez nous. Ils est vrai qu'ils ont solennellement promis d'évacuer le pays. Mais le gouvernement britannique tient rarement ses promesses. Ne croyez jamais que les enfants du Nil reconnaîtront un jour la domination anglaise. Notre pays est et sera le plus brillant joyau de la couronne ottomane. Notre Souverain national est le Sultan, l'Auguste Khalife de l'Islam. Nous ne désespérons pas de la clémence et de la miséricorde de Dieu. Il fortifiera notre bras et nous aidera à arracher la Vallée du Nil des griffes du Léopard britannique. Certes les Anglais ont embelli le pays pour en jouir. Ils ont amélioré le commerce et l'agriculture pour s'enrichir; mais l'Égyptien et le Soudanais n'en profitent pas, ils travaillent pour nos envahisseurs comme l'esclave travaille pour son maître. Vous ne lisez que les journaux de Londres, qui vous montrent le Fellah nageant dans la prospérité. Faites-vous traduire les journaux arabes du Caire et votre cœur sera touché de pitié pour nous ».

En parlant des événements qui ruinent la Macédoine, le Cheikh a dit, entre autres choses, ceci à M. Arthur Weiss, le correspondant allemand :

« Que Dieu conserve à S. M. I. le Sultan l'amitié sincère de la France et de l'Allemagne. Ces deux grandes Puissances respectent et font respecter l'intégrité de l'Empire Ottoman et désirent ardemment de voir cesser les troubles qui ruinent les vilayets infestés par les bandes révolutionnaires. Les insurgés s'aperçoivent, trop tard, hélas! que ceux qui les ont soulevés contre leur Souverain ne l'ont pas fait pour les rendre indépendants, mais pour les dominer en s'annexant leur territoire. Et pourtant S. M. I. le Sultan leur avait accordé toutes les réformes sollicitées. La Macédoine pleure aujourd'hui ses fils morts pour une cause injuste et se désole en voyant ses demeures en proie aux flammes. La Russie proteste de son innocence et l'Angleterre se montre affligée des horreurs commises par les insurgés. Croyons-les. Quant aux troupes impériales, elles écrasent les rebelles et sortent victorieuses; mais les mères et les veuves qui, des deux côtés, sont en deuil de leurs fils et de leurs maris, qui les consolera? Que Dieu répande sur elles la rosée de Ses célestes consolations et rende la paix aux pays troublés. »

Questionné par l'intervieweur italien, sur l'attitude de l'Europe dans cette affaire, le Cheikh a répondu :

« Ce qui se passe depuis quelques années, n'est que la seconde édition des Croisades qui eurent lieu il y a quelques siècles, avec la seule différence que les premières étaient menées par de pieux chrétiens, qui croyaient en Jésus-Christ et qui risquaient leur vie pour sauver son saint sépulcre des mains des Musulmans; tandis que les Croisades actuelles sont inspirées, encouragées et aidées par des hommes qui ne croient ni en Dieu, ni en aucun de ses prophètes. Ils combattent l'Islam avec l'espoir de le vaincre et de partager ses dépouilles. Quant à l'Empereur des Ottomans, je vais vous prouver qu'il n'est ni cruel, ni fanatique, mais ami de la paix et du progrès. S'il n'était pas l'ami de la paix, il aurait adhéré au désir du parti militaire turc qui voulait au commencement des troubles, entrer en Bulgarie et diabler à Sofia les conditions de la paix. Le Sultan n'est pas cruel, et c'est à tort qu'on lui attribue les massacres d'Arménie. Pourquoi exterminerait-il une des races les plus intelligentes de son Empire? Les Arméniens ottomans sont de bons agriculteurs, des commerçants habiles et d'excellents financiers. Ils jouissent de la confiance de S. M. I. le Sultan, tant il est vrai qu'ils occupent les postes les plus importants dans les ministères. Les ministres de la Liste Civile sont presque toujours Arméniens. Je vous ai donc démontré que le Souverain

Ottoman n'est ni l'ennemi de la paix, ni un monarque cruel; il n'est pas non plus fanatique; car il est le successeur de Mahomet, le Prophète de l'Islam, dont la religion est tellement morale et humanitaire. Permettez-moi de vous citer quelques versets du Coran, le livre saint de l'Islamisme et vous aurez meilleure opinion du prophète Mahomet et du Sultan qui est son successeur :

« Certes, ceux qui croient (les musulmans), ceux qui suivent la religion juive et les chrétiens et les sabéens, en un mot quiconque croit en Dieu et au jour dernier, et qui aura fait le bien; tous ceux-là recevront leur récompense de leur Seigneur, etc. (Coran, chap. 2, verset 59.)

« Le mal et le bien ne sauraient marcher de pair. Rends le bien pour le mal et tu verras ton ennemi se changer en protecteur et ami. (Coran, chap. 41, verset 34.)

« Une parole honnête, le pardon des offenses, valent mieux qu'une aumône qui aura suivi la peine causée à celui qui le reçoit, Dieu est riche et élément. (Coran, chap. 2, verset 265.)

« Ils l'interrogeront comment il faut faire l'aumône. Dis-leur : il faut secourir les parents, les proches, les orphelins, les pauvres, les voyageurs. Le bien que vous ferez sera connu de Dieu. (Coran, chap. 2, verset 211.)

« Si quelque infidèle te demande un asile, accorde-le lui afin qu'il entende la parole de Dieu, puis fais-le reconduire en lieu sûr. (Coran, chap. 9, verset 6.)

« Si quelqu'un de vos esclaves vous demande son affranchissement, donnez-le-lui, si vous l'en jugez digne. Donnez-lui un peu de ce bien que Dieu vous accorde, etc. (Coran, chap. 24, verset 35.) »

J'espère, dit alors le Cheikh Abou Naddara au correspondant italien, que les quelques versets que je viens de vous citer vous démontrent que le Coran est aussi tolérant, moral et humanitaire que l'Ancien et le Nouveau Testaments. Le malheur est que parmi les chrétiens instruits, il n'y a en pas un sur cent mille qui ait lu le Coran, tandis que tous les musulmans connaissent et vénèrent Moïse et Jésus, car tous les Mahométans apprennent le Coran qui parle hautement de ces prophètes, et ceux qui ne savent pas lire écoutent avec recueillement le livre saint de Mahomet.

Il me reste maintenant à vous prouver que le Sultan est l'ami du progrès.

J'ai visité en 1891, par son ordre impérial, les écoles civiles et militaires, et j'ai trouvé ce qu'on ne trouve dans aucun collège en Europe, des élèves des deux sexes parlant couramment plus de quatre langues. Ce n'est pas seulement dans sa capitale et dans les grandes villes de son Empire que Sa Majesté a fondé des écoles, mais dans les villages aussi. Le Sultan remplit ainsi les préceptes du Prophète, qu'il représente. Oui, le Prophète de l'Islam a dit : « Cherchez la science, même si elle est en Chine ». Et la Chine à cette époque où les bateaux à vapeur et les chemins de fer n'existaient pas, était considérée comme le bout du monde. L'Islamisme n'est pas l'adversaire, comme on le croit en Europe, de l'instruction puisque le Prophète a dit : « Acquérir la science est le devoir de tout musulman ». Mahomet a même dit que les savants étaient les héritiers des Prophètes. Ah! si les chrétiens connaissaient la religion de Mahomet comme les musulmans connaissent celle du Christ, que de sang serait épargné et que de cours battraient à l'unisson ».

C'est par ses mots que le Cheikh Abou Naddara a clos ses entretiens avec les correspondants des journaux italiens et allemands.

LA RÉDACTION.

Conférences et discours du Cheikh Abou Naddara

(18e et 19e depuis janvier 1903).

Ces deux discours, le Cheikh les a prononcés à la veille de la fête de S. M. I. le Sultan, le 31 août et à la matinée lyrique et artistique de la patriotique Société présidée par M. Creutzer. Dans cette réunion, notre confrère, M. Ary-René d'Yvermont a fait une intéressante conférence sur la femme musulmane en général, et, en particulier l'Ottomane, et il a prouvé, à la satisfaction, surtout de ses auditrices, que leursœurs orientales sont vertueuses, intelligentes et instruites. Quant au Cheikh, il avait célébré le patriotisme et la bravoure des fidèles sujets du Commandeur des Croyants.

LA VIE COLONIALE

Le numéro de septembre de la *Vie Coloniale* commence : 1° Une série d'articles sur les Emplois aux colonies; 2° des Renseignements et Conseils du général Galliéni sur Madagascar; 3° une Étude sur la Côte d'Ivoire; 4° une Étude sur les Mines d'or de la Guyane; 5° l'Album E. Gallois; 6° l'Histoire anecdotique de la Colonisation, par Henri Cyral. Il donne, en outre, d'intéressants articles sur l'éléphant d'Afrique, par Paul Bourdard, des renseignements, des notes pratiques sur nos colonies, la liste des emplois vacants aux colonies. Nombreuses photographies, etc. A signaler aussi l'article : *Les Empoisonneurs du Tonkin*. — Ce numéro, très important, est envoyé contre 50 centimes en timbres-poste adressés à M. Henri CYRAL, directeur, 23, passage Legendre, Paris.

A MON JEUNE AMI JULIEN JOIGNEAUX

Pourquoi donc le fils d'Orient
Est-il toujours plein d'espérance?
Parce qu'il est un vrai croyant
Qui met en Dieu sa confiance;
Mais celui qui ne croit en rien,
Vit comme âne et meurt comme chien.

Ce n'est pas le servent déiste,
Dont l'âme adore le Seigneur,
Qui devient infâme anarchiste,
Mais c'est l'athée, homme sans cœur
Qui, pour boire et faire la noce,
Fait le crime le plus atroce.

Si vous aimez l'humanité,
Inspirez lui, de Dieu, la crainte
Qui donne la félicité,
Rend le cœur bon, l'âme sainte,
Tandis que le manque de Foi,
Ruine un peuple; détrône un roi.

ABOU NADDARA.

A LEURS MAJESTÉS LES SOUVERAINS D'ITALIE

Salut, Roi magnanime! Salut,
Reine, belle et gracieuse!

A votre approche de la Ville
Lumière, l'astre du jour apparaît
dans toute sa splendeur, et le ciel
bleu revêt son manteau de fête.

Une joie ineffable brille déjà sur
les visages des Français. L'accueil
qui attend Vos Majestés sera donc
enthousiaste et chaleureux.

A la vue de ses hôtes royaux, le
peuple de Paris poussera des cris
d'allégresse qui retentiront de l'une
à l'autre rives de la Seine et auront
leur écho sur les bords du Tibre.

Je vois l'auguste Président Lou-
bet heureux, ému et ravi, recevant
les chers et bien-aimés Souverains
de la nation sœur de la France.

Seigneur, Toi qui as exaucé les
vœux que mon âme éleva au ciel
pour l'accord parfait et l'entente
cordiale de la France et de l'Italie,
accorde-moi le bonheur de con-
templar les beaux et nobles aspects
du Roi Victor-Emmanuel III et de
la Reine Hélène qui, par les yeux,
remplissent de douceur les cœurs.

Quelle majesté dans leurs vis-
ages! Quelle sérénité dans leurs
regards! et quelle bonté dans leurs
sourires!

Ah! si j'étais Dante, ou Tasse,
ou Pétrarque, je célébrerais di-
gnement les Souverains de l'Italie,
de ce pays où j'ai appris la poésie
suave qui me console dans l'exil.

O Muse d'Egypte! Toi qui as
chanté l'Italie sur les rives fleuries
du Nil, du Bosphore et de la Seine,

inspire-moi de ta riche éloquence
pour exprimer mon amour pour elle
et mon dévouement pour son gou-
vernement sage, juste et humain.

Je dois aimer le peuple Italien,
qui me traite en frère, et son Roi

بيان هذه الرسوم في مقالنا المعنونة باستعفاء
نصف الوزارة الانكليزية

qui m'honore de Son amitié et
digne même me faire parvenir la
gracieuse expression de Sa Haute
satisfaction des vives sympathies
orientales que j'attire à Sa nation.
Elle est donc facile à imaginer,

la joie que j'éprouve en constatant
la fraternité qui unit l'Italie à la
France, et les relations amicales
qui existent entre leurs gouver-
nements

L.L. EE. M. Delcassé et M. le

comte Tornicelli doivent être fiers
de voir la France et l'Italie qu'ils
représentent si dignement, marcher
la main dans la main vers de bril-
lantes destinées; car cet étroit rap-
prochement, qui s'est opéré entre
elles, est dû à l'habileté et à la sa-
gesse de ces deux grands hommes
d'Etat.

Que ces éminents ministre et am-
bassadeur jouissent donc des sin-
cères félicitations que leur adres-
sent tous les amis des deux grandes
nations sœurs! Ils les méritent.

Et maintenant, je prends la li-
berté de faire suivre cet hommage
respectueux par quelques strophes
italiennes que mon admiration
pour des Visiteurs royaux de la
France et mon amour pour leur
glorieuse patrie m'inspirent.

ALL'ITALIA

D'Italia l'avvenire è risplendente,
Più grande la vedrem di Roma antica.
Ch'li Signor esaudisca il voto ardente,
Che fa il mio cor per sua nazione amica.

Poss'io, pria d'asalar l'ultimo spiro,
Rivider vostro Italia, a me sì cara,
E il popol prolo suo che stimo e ammiro.
Altro non brama il vecchio Abou Naddara.

Che gaudìo riveder l'Italia mia,
Ove passai degli anni il verde aprile,
E studiai sua dolce poesia
Che bella rende l'anima e il cor gentile!

Lieto allor scogliero l'agizio canto
In diverse simpatiche favello
Per celebrar d'Italia, che amo tanto,
La terra, il mar, l'azzurro ciel, le stelle.

Saluto in tanto i nobili Sovrani,
Gloria ed onor dell'Italia corona.
Che viaggino felici o riedan sani,
Al bel paese là, ove il sì suona.

ABOU NADDARA.

S. E. Ibrahim Bey, Grand-Maître des Cérémonies

Tous nos sincères remerciements à S. E. Ibrahim Bey,
aimable et sympathique grand maître des cérémonies, qui a
digné déposer aux pieds du Trône Impérial notre télégramme
de félicitations et nous a fait l'honneur de nous communiquer

var dépêche la gracieuse expression de la Haute satisfaction
de S. M. I. le Sultan, Auguste Khalife de l'Islam. Le mois pro-
chain, s'il plaît à Dieu, nous exprimerons de vive voix à Son
Excellence, à Constantinople, les sentiments de notre gratitude
pour les incessantes amabilités qu'Elle nous prodigue.

ABOU NADDARA.

L'EXODE DES MINISTRES ANGLAIS

L'Indien. — Où nous as-tu conduits par tes magies égyptiennes,
ô brave Fellah?

Le Fellah. — A Londres, dans la salle du conseil des ministres pour
voir les sortants.

Le Boër. — Ah! ou, et j'aperçois avec joie que parmi eux se trouve
Chamberlain, qui a ruiné notre beau pays et désolé ses enfants.

L'Indien. — Et moi j'y vois celui qui a réduit ma malheureuse patrie

à la misère et nous a décimés par la famine et la peste. Mais que font
John Bull et la mère Albion?

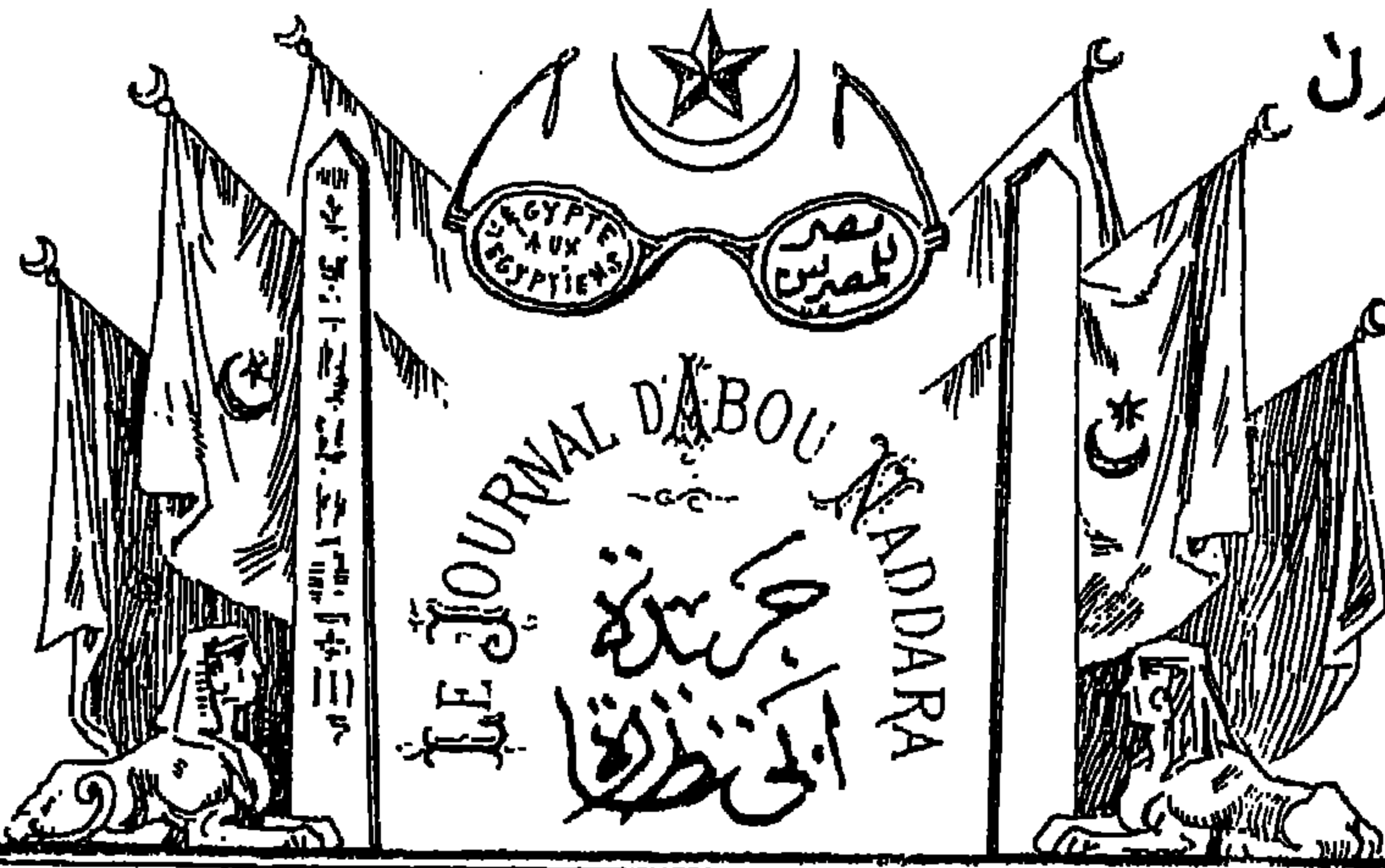
Le Fellah. — Ils balaient la salle pour ne pas y laisser trace de leur
passage, et époussetaient les fauteuils sur lesquels ils se sont si souvent
assis pour se consulter et lancer des décrets infâmes contre nous.

Le Boër. — Dieu est juste! Tôt ou tard il punit les méchants!

L'Indien. — John Bull et la mère Albion sont donc contents de voir
Chamberlain et ses complices les ministres des Finances et des Indes
quitter le pouvoir.

قيمة الاشتراك
في جريدة ابى نظارة
والتودد والمنصف وعلاواتها
عن سنة واحدة
فرك ٤٦

النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة السادسة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. سانوا ابونظارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشه نرق ٤٤

عدد ٤ باريس في شهر شعبان المعظم ١٤٢٨هـ

المولد السامى الحميدى

قد عرفت الاطيار بالافراح . في رياض البها والانشراح .
تشعر بقدوم السرور . واقتراب الحبور . الى القلوب
الصادقة لصاحب المقام الكريم . والذوق السليم . صاحب
الدولة العثمانية . والامة الاسلامية . ما على هذا
هذا المقام . يا كرام . وكلما نزل هذه الشهور المحلبة
بهذه المواسم المنيفة . مواسم مولانا وسلطانا الخليفة .
نظير القلوب سرورا في تلك الجمعية . الشريفة الالمية .
المكونة في كل حضرة وبيد . باقامة الشعائر في كل عيد منها
سعيد . وعند هاستعى هناع اخوان . بدون الثقات
الى المذاهب والادبان . وبقدرا الاستطاعة . يظهر كل
سما عند من الجماعة . بقى بحسبكم سبعة وعشرون
عام . وانا سائر على هذا النسق ورافع الاعلام . وهذا
الطعن ترونه راي صائب . لانه احبده على شئنا واجب . كيف لا
ونعطفاته الشاهانية . ازدت شرفا واعتبارا في عيون الامة
الاسلامية والافريقية . ولذلك في كل موسم مولد سلطاني
وفي كل عيد جلوس شاهاني . اشرككم في جرائدكم
الوطنية . ما القيد من الخطب والشد من الاشعار
الجلية . في مناقب مولانا السلطان الجليل . وماله من
المآثر وعلى من الجليل . واليوم حسب العادة المعتادة .
خصصت هذا العدد لياساده . بولد مولانا امير المؤمنين
. وخليفة رسول رب العالمين . وعلمت لكم في هذا
الموضوع البديع . رسم على ربيع . وزخرفة بالبحر
الالوان . المنزه لابعار اخواني آل عثمان . واطلب
منكم نظره يا اعزاء نحو الرسم المذكور . على يترن من قلبكم
منازل السرور . هذا هو بحر البسفور الصباح . ومياه
تجرى وتنبع مولانا القناح . كانهما مستبشرة بقدوم
هذه المواسم . وترفع هديرها كانهما تنادي بالفرح
والاقبال الى مولانا السلطان جهر بالمراسم . ثم القوا

بالكم الى القوارب الانيقة . المكلمة بالازهار البريئة
وكيف على ركاها تملأ في الاجناس والادبان . من الانتاج
بسمعيهم بخوسراية مولانا السلطان . ليخطوا بمشاهدة
يلدز العامره . ومجدين في الحركة . طالبين بقلوبهم
الصادقة من الرحمن العز والبركة . وتحليل الملك
والعمر الطويل والهناء . وبلوغ العقد والمنا . تعقل
المولى دعاهم . وجازاهم ودعاهم . واعاد هذه
الاعياد على العباد بالخير والسداد . وغرس في قلوب
الجميع الوداد . في كل حضرة وبان .

وفي العدد القابل بعونه تعالى سياتحكم ايها الخلان
بوصف ما حصل بالسفاره العثمانية وبدار ابى نظاره
وبالعشريات والمآدب والاحتفالات . ونختم
هذه الجملة باحدا ما يليق من الاحترام . للجميع قراءنا
التمام (ابونظاره)

الامتثال . لامر الباقي المتعال

بينما انا في منزلي جالس لاخلان ولازوار . وغرقان
في بحر الأفكار . تتجيب من سرعة مرور الليالي والايام
والاشهر والاعوام . وتمايل في الدنيا والهموم
وعزورها واهوالها . اذكر الايات العظام . التي
نشدها شاعر العرب في هذا الشأن حيث قال
الفاط الذ من المار الزلال . واحلى من الشهد العال .
اف من الدنيا واياها

فانها الحزن مخلوقة

هو ما لا تنقضي ساعة

عن ملك فيها ولا سوقة

يا عجب منها واياها

عدوة للناس معشوقة

وبينما انشلي بهذه الايات . واعترف بان لغتنا
اقسم اللغات اذا قبل على رجل اختيار عليه
سبية المهابة والوقار فقت تعظيما له واجلا

فقد ذه وتقطيعها بجنابيه . واستقبالة احسن
استقبال . وقلت يا مديدي قد زارني الغيث واجلسته
واحترسته غاية الاحترام لان طلعت تذب القلوب
وبعد اهداء النخبة الزكية والنسليمات المرضيه اخذت
احادته والا طغه فظهر لي من فخر كلامه وقصاحته
لسانه انه قادم من دار السعاده ومحيط كرسى
السياده الى باريس الباهر ليتفرج على يدع مبانيتها
الزاهره فابتدرت سبوا الى عن الذات السلطانية
والحضرة المشاهدية لانها اول واجب السؤال حفظها
المولى المنغال . فنهذه نهذه الحزين الكتب ياسادات
وارسل العبرات وصعد الزفرات . وقال ايها الشيخ
الكريم والحبر العظيم يعز على ان احبرك بما رمت به حوادث
الايام الى صاحب الشأن والمقام سولانا المير السلطان
فقد ها ارتعشت مفاصلى وتبلبلت مناظرتى لقلت لعل
اصدار باب الدولة اصيب بمرض فقال لا ولكن لب
العواد ورأس الجياد حشيشة قلبه ولها بلبه
نجله الشريف وتاج عمده المنيق المتمسك بجمل اليقين
نجله (برهان الدين) سقى المولى ثراه بسماكب الرحمة
والرضوان واسكنه مسيح الجنان فندها تاسفت
غاية الاسف ولم املك نفسي من اسبال الدموع
وعلمت بانه قد استقل الى رحمة مولاه وترك الدار القانية
لقد كان رحمه المولى سائرا على نسق قويم وطريق مستقيم
من مالتا سوى الامثال لما قضاه المولى المولى الحكيم
في فعاله العالى لم يشغل الموت عنا ساعة وكلنا عنه
بالذات مشغول ونسال المولى جل وعلا لجنايب والده
الصبر ويحزل له الثواب والابرار انه على ما يشاء قد بر
ولعباده لطيف خير ثم قضينا بعد ذلك برهة من الزمان
محدث فيما كان عليه المرحوم برهان الدين من التقوى
والتيقظ والسلوك الحسن وجبل الملو طغه وبعد ها
تركني هذا الرجل المهاب واسال المولى الكريم ان يحبس
عواقبنا اجمعين ابونظاره

حراسلات الجهات

خلينا ندردش مثوية . بعريتنا المصرية . يا قارى
جزالى ياريزى . يا نور العين . وحشنى كلام بلادى .
كلامه يربح قوادى - قال - احبما على ادرش وياك
يا صالح . واسمع نوادر كالملاح . اتحنى قلبه بنوادر
وحوادث الاستانه العلية . يا صاحب الفعال المرضية

- قلت له - على المين والراس . يا حبيب يا سيد الناس
ادى جملة من الطف الانفاس . والفاطها تشبه الباقوت
والالماس . اقراها لك كما هي منشوره . في الجرائد العثمانية
منشوره - قال - هات يا بونظاره هات . وشنف
المسامع بجبل العبارات . عندها عرضت على مسامعه
الشريفة . هذه الجملة اللطيفة وهي
صدرت الارادة السنية بالاحتفال بفتح المكتب الطبى
الذى اسسته الحضرة السلطانية بحيدر باشا في سابع
نوفمبر القابل الموافق ليوم المولد السلطاني فهايت ما يجب
من الاحتفاء وذلك لان هذه المصلحة من اعظم افعالها
في العالم فهي عبارة عن دار لتعليم فتون الطب والجراحة
تستوعب ثمانمائة طالب ولها عدة مرستات تابعة
لها وهي من المآثر الخاصة بالذات الشاهانية دام بقاءها
ونسيفها ست سنوات وصرف على ذلك نحو الخمسة
عشر مليوناً من الفراكات وقد تعين الاستاذ ريد رالجب
الالماني لادارة هذا المكتب

- قال بجاني عليك يا استاذ نترجم الخبر ده المفيد
في الجرائد الفرنساوية حتى يشوا كيف الحضرة السلطانية
مساعية في تمدن الاهالى . ونى تهذيبهم بجمل صالحى
قلت - ليلة البارح اتكلمت الكلام ده في محفل
حافل من جم غفير وفيه المشاهير . فكلهم نادوا بالعز
للسلطان عبد الحميد . وعندى لك يا قارى كلام خير
مفيد . منشور بالجرائد الفرنساوية . حصل له طبعه
ورنه في العالم السياسية - قال - سمعنى سمعنى
يا موشير وفرحنى بكل خير عندها ثرائه له خير يدع
من جريدة الحاضرة جواهر الفاظه بما ورد من شوشه
كلام مديرها الحبرسى بوشوشه وهي
روى بعض الجرائد الفرنساوية . ان الحضرة السلطانية
الجليلة لما تفضلت بقبول سيولاكروا من قدماء وزراء
فرنسا وذاكرها في احوال مقدونيا اظهرت له كل رغبتها
في حقن الدماء والمحافظة على السلم الا اذا اضطرت
للحرب بحكم الظروف . اما ما يقال عن اعتداء العساكر
على السكان فهي تاسف لذلك ان وقع وقد اصدت
الاوامر الصارمة لكف اليد العادية وامر بجازات
المعتدين

- قال القارى - طيب وما بيكتبوا كش من مصر
اولاد البلد اللطاف مقالات او اجار لانا تقفها

في النذ ذبسماعها عن شرب الشرابات واكل الكفاة
والانمارس قلت يكتبوا لي ربنا يحفظهم تكن نصيتك المجال
ما يهتكيش ادرج مقالهم في الجرنال - قال - دور
في الادوار والاوراق واذا وجدت جملة صغيرة
فكاهية. او ازجال حلوه تغزبية سمعها لي يا بونظاره
وانا خليهالك عند الاحبار مارة - قلت ادرج
مخاطبة حلوة وحمل نزل جميل. بقلم ادب اسكندراني
ماله في المذاقة مثيل. مجده وبيروكي الاخبار العادة
وله في السياسة باع وسعادة - قال - هات
يا بونظاره من كلامك البديع. ولذا اذن الوطيع
والرفيع. هات لنا هات. ربنا يستر الى المات.
- عند هاترات له الكلام الاتي شرحه. فانظرب
وازداد فرحه. وهو

ادى الوعد والوعيد. والعلب الشديد. والمرار
الصديد. تعالى الحقني يا سي فريد بحسن متناعن
جديد. - مجاوبه فريد وقال - كيف اصبحت
يا مفضل - قال على - اسعد صباحك يا عزيز.
يا عنيمة مستترات الانكليز - قال فريد - طيب
وكيف المراج اللطيف. والمخاطر اللطيف - قال على
- دعنا من المخاطر والمراج. ان الامامهم رواج. ادبي
نري ما ترائي. يا اعز اخواني. لارذت ولا خسبت
يا ريتني مت ياريت - قال فريد - عدولك
تموت. تغيش وتاكل عنب وثوت. انت في الموت
خسارة. وكيف احوال التجاره. مش برضها
شغالة والاشياء معدن والمخاطبات بقى احسن من
كدا يا محبوب. التي تكسبه من هنا تحسره من هنا
مقدر ومكتوب. احنا يا افندي نري الخلة العسيلة
التي تكسبه من شغلة الست تحسره في است التجارية
السودانية - قال فريد - فزت يعني القرش الى
تكسبه من عروق جببنا تاخذه منا الحكومة بسلايتها
و بعد ها يا اخي نلزمنا روح لشوف نموته تكون ثايه
في الارنيكة

فما سمع القاري هذا الجملة تحسره وقال - يا ما
تقاسي اولاد مصر من حكم الاندال. طيب وحمل
الزجل فين. سمعني ابياته يا نور العين - قلت له
- ها هو يا صاح. يا سيد الملاح. اصغى له وخلي
بالك اسال. تلقى فيه معنى عال

قبل الكلام احمد نري
ثم الصلاة على العبدان
اقول ولا اجعل تبعي
الا لارباب الائمات
يا سليلين الله يا هوه
مالي اراكم في عفله
البعض منكم بقى مشبهه
ايش حال بقى لعب النحلة
الواد يدور صابج مابج
والبنت تعرف تجرس
والفكر يارني صابج
والعيشة احوالها تنقص
عمره ماشغتش افرجى
بليد والاشهاون
الائمى برجى
والهم بقى معاون
حتى بنازم في السكة
زى الوا بوالى مولح
خفة ونشاط واصحابك
والنور عليهم ييلع
اما باننا واولادنا
حاله تذكر والى
اصحى العوادل تحسدنا
لما خلفهم ثبا هي
يا ابن الوطن شغ اوريا
والتي بجى منها ازيه
دول كلهم عاملين عصية
والاخ ما يشبه شي حيه
فانبط حضرة القاري من الكلام الذي في
قال رجل واثني الشاء الجميل على مولفه وقال
زدنا من هذا الكلام في عددك الاتي
اعلان

ليكون معلوما لدى السادة القراء ان هذا العدد
ثمة اعداد السنة الجارية وان من ابتداء العام
القابل ١٩٠٤ ميلاديه سننظم جرائدنا الثلاثة
وتكون جريدة واحدة تحت اسم (ابونظاره)
والاشترالك السنوي خمس قرنان وعشرة مع العاد

LE SAUVEUR DE L'EMPIRE OTTOMAN

Tous les Ottomans, ainsi que les Musulmans de tous pays, célèbrent avec un cœur reconnaissant, l'anniversaire béni de la naissance de S. M. I. le Sultan, qui a mérité plus que jamais le beau titre de « Sauveur de l'Empire ». Tout le monde connaît les graves événements et les redoutables complications qui ont doublé cette année la péninsule des Balkans. Des bandes de révolutionnaires, soutenues et entretenues par des appuis étrangers, ont porté l'incendie, la ruine, le pillage, le meurtre sur une partie du territoire de la Roumélie; des attentats odieux ont épouvanté l'Europe, des massacres abominables ont provoqué de sanglantes représailles, qui ont failli dégénérer en une guerre terrible.

Dans ces circonstances troublées, alors que l'audace des rebelles allait toujours croissant, alors que l'exaspération des Musulmans touchait à l'extrême, alors qu'on allait en venir aux mains, un seul homme a conservé son sang-froid, sa prévoyance et sa sagesse : c'était S. M. I. le Sultan. Diplomate incomparable, il a su prendre contre les perturbateurs les mesures les plus énergiques, en même temps qu'il maîtrisait les légitimes colères provoquées par ces attentats sans nom.

C'est grâce à l'habileté et au sang-froid d'Abd-ul-Hamid que l'Europe a pu éviter le fléau d'un embrasement général : les peuples comme les chefs d'Etat le savent et ne manquent pas de lui en exprimer leur gratitude. C'est avec une profonde admiration qu'ils ont vu, au moment le plus critique, S. M. I. le Sultan promulguer un iradé destiné à réaliser

dans ces régions troublées les améliorations et les progrès qui doivent augmenter et assurer le bien-être et la sécurité de ces populations.

Au milieu de ces préoccupations, le Souverain a trouvé moyen d'effectuer une des plus grandes œuvres financières des temps modernes, l'unification de la Dette ottomane. Sans permettre un seul instant que les intérêts de l'Empire fussent lésés, Abd-ul-Hamid a pu mener à bonne fin cette tâche difficile et complexe, dont le résultat immédiat est de restaurer complètement le crédit de l'Empire et d'assurer l'avenir.

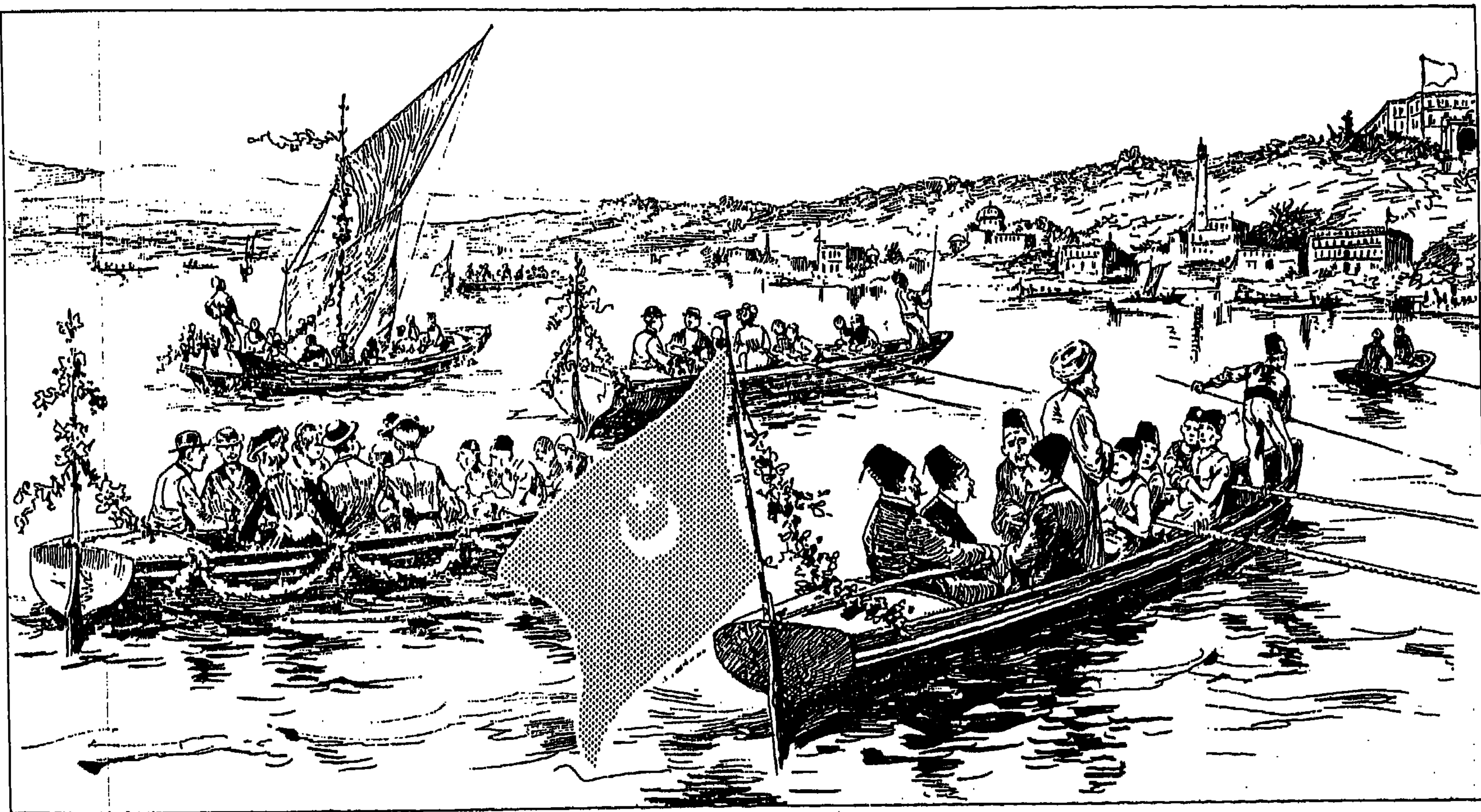
HADJ EL-H'SCEN.

RÉSIGNATION

Aucun mortel ne possède cette vertu sublime autant que l'Auguste Khalif de l'Islam, car Il sait que tout ce qui arrive à l'homme a été immuablement arrêté par la main de Dieu, qui règle les destinées. Et Il l'a prouvé en acceptant les décrets du Très-Haut qui vient de Le priver de Son fils Bourham Eddin qu'Il aimait tant. La douleur de Sa Majesté est immense; le Prince, qui était officier dans la marine impériale, révélait les plus remarquables qualités d'intelligence et les plus hautes aptitudes. On vantait le charme de son esprit et de son caractère, rehaussé encore par un extérieur des plus agréables.

Nous nous empressons de déposer aux pieds du trône Impérial nos respectueuses condoléances en priant Dieu de répandre sur le digne Successeur de Son grand Prophète Ses célestes consolations.

ABOU NADDARA.

تلا هذا الرسم في حفلة (المولد السعيد الجديد)

L'Anniversaire de l'heureuse naissance de S. M. I. le Sultan Ghazy Ab-ul-Hamid Khan II
(Le 6 Novembre 1903)

Voilà vingt-sept ans, depuis la fondation de ce journal, que je décris par la plume et le crayon les fêtes du Souverain qui me comble de faveurs. J'ai donné à mes chers lecteurs, par mes dessins et leurs légendes, une idée des réjouissances par lesquelles les Ottomans et leurs amis européens célèbrent les anniversaires de l'heureuse naissance et du glorieux avènement au trône de S. M. I. le Sultan; j'ai publié aussi les discours et les vers que j'ai composés en ces occasions. Je n'ai donc plus besoin de chanter les louanges de l'Auguste Khalif de l'Islam. D'ailleurs, mon éminent collaborateur Hadj El-H'scén vient de le faire d'une façon magistrale dans son bel article : « Le Sauveur de l'Empire Ottoman », inséré plus haut.

Jusqu'à présent, mes illustrations représentaient les fêtes impériales célébrées dans les palais, les jardins et les banquets. Aujourd'hui, c'est sur le Bosphore que mon dessin ci-dessus représente l'anniversaire de l'heureuse naissance de l'Empereur des Ottomans.

Le Bosphore! que de jours joyeux j'ai passés sur ses rives fleuries! Je le saluais en voyant ses eaux, où le ciel bleu se reflète, traverser majestueusement les côtes de l'Europe et de l'Asie.

Par l'œil de l'imagination, je te revois, ô Bosphore incomparable! Que de belles barques tes flots poussent gentiment vers le palais de Yildiz! Des Ottomans et des Européens, tous amis du Padischah, se dirigent vers la demeure impériale pour l'acclamer et souhaiter à Sa Majesté une longue vie pour la continuation du bonheur et de la prospérité de ses Etats. Chantez, ô fils d'Orient et d'Occident, l'hymne que je vous ai composé, en français, sur l'air de la *Marseillaise* :

Salut! salut! ô magnanime
Abd-ul-Hamid Ghazy Sultan!
Salut! salut! Calife sublime,
De l'Univers mahométan! (bis)

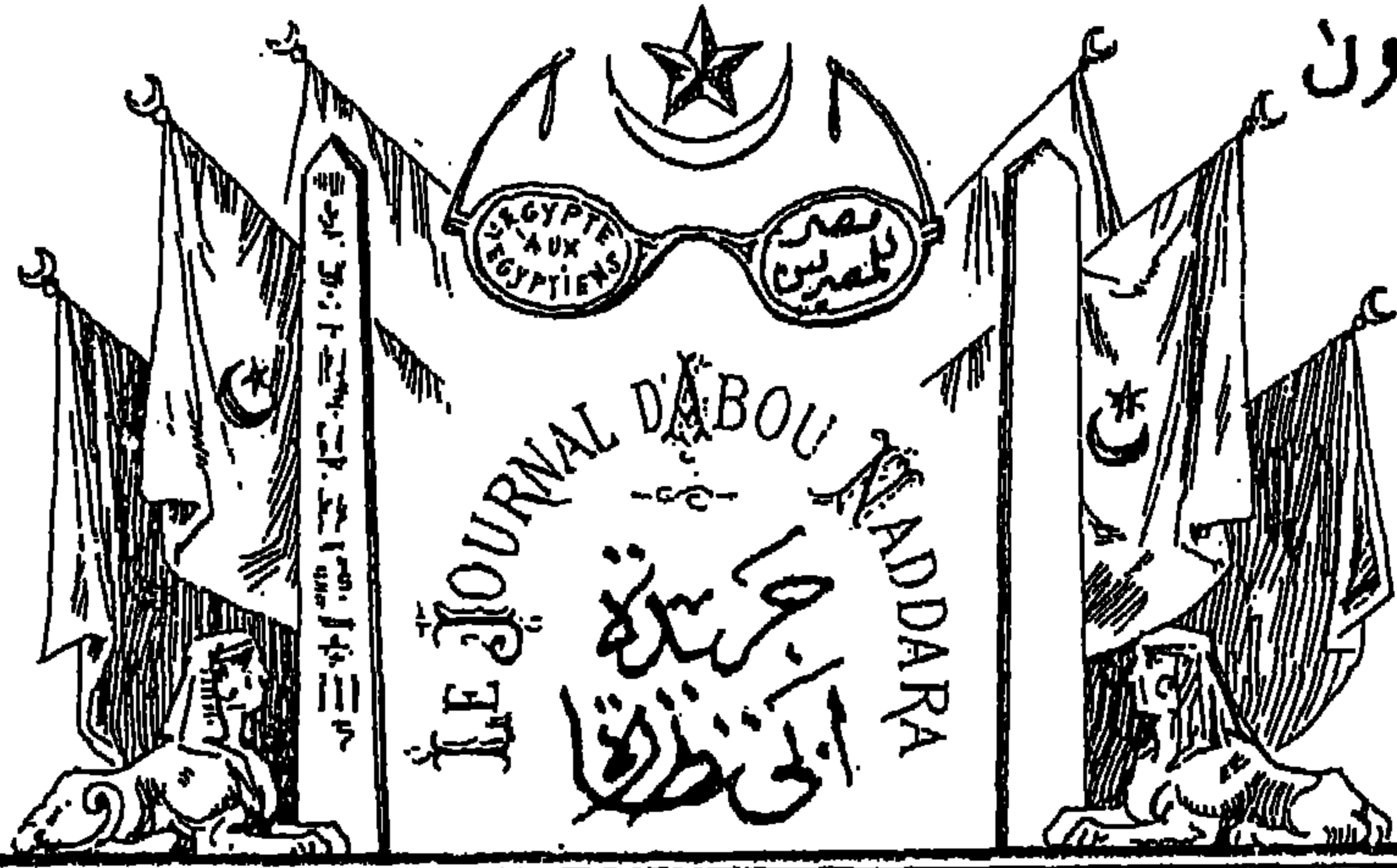
Qu'Allah, que tu nous représentes,
O Commandeur des valeureux,
T'accorde des longs jours heureux
Et des victoires éclatantes!

Vive Sa Majesté!
Le juste et bon Sultan,
Pour la prospérité
Du grand peuple ottoman.

ABOU NADDARA.

قيمة الاشتراك
في جريدة ابى نظارة
والنود والمنصف وعلاواتها
عن سنة واحدة
فركى

النقود ترسل الى مدير راسا
عن يد البوستة او بحالة تجارية

السنة السابعة والعشرون
جريدة حرة شرقية
مديرها ومحررها الاول
الشيخ ج. سنانو ابونظارة
المصري
القاطن بباريس
في شارع ريشه نرق ٤

المجلس مع حضور المصري امامه وذكر ما يحدث من
الرافعة وتفصيلها الامر بالفرنساوى لان زيادة شهرة
مسائلنا لدى قراء جريتنا الاوسروا وبين وتخصيصه
باللغة العربية لانه لا حاجة في تفصيلها لنا حيث اننا
حافظينها على ظهر قلبنا فاجبتهم الى ذلك وبادرت برسم
المجلس مع رئيسه وقضائه والمصري امامهم ولو انه
راسخ في ذهني بان هذا المجلس لانتمه امورنا ولا
حل مسائلنا ولا بلغت الاثما يعود منفعة على دولة
واهلها وما جعل من الكلام بين رئيس المجلس ووطننا
هكذا

قراء المصري السلام على ارباب المجلس ودعي لهم بالوفق
والنجاح وحدهم على عالي همهم وفهمهم بان الغرض
من حضوره لم يكن لتشكي من الانكليز ولا لطلب مقابقتهم
لما فعلوه من السوء مدة اقامتهم بوادي النيل وانما
يرغب فقط من المجلس الزامهم بوفاء ما وعدوا به يوم
دخولهم وهو الانجليز حينما التفتوا الى الراحة وليستولى
الامن بديارنا لاسيما وان حاكم البلد اليوم ذو
عزم قوى وجاش سوى ومعرفة وخبرة بالامور
ومواقفها وله لدى المنبوع الاعظم مقام رفيع وشان
يبدع فلهذه المناسبات قد وجب سحب عساكرهم وعودة
مصر الى المصريين فقال له رئيس هذا المجلس بان ما قاله
هو الصحيح ولا بد من الاهتمام في النظر في هذه المسألة
من كل بد انما الان لا يمكنه فعل ذلك الا بعد حل جملة مسائل
مهمة تحت المحض والبحث فقال له المصري اذا لمسا لينا
لايجي دورها الا بعد زمن طويل فقال له الرئيس الجملة من الشيطان
من تاني قال ما تمني اصبر فقال له المصري بقولنا واحد
وعشرين سنة واحنا نصبر يا خواجه والانكليز ماشية
لقدام وتديب في مشوكتها وتمكن من الوطن واحنا في البشير
والضعف وخرج من عنده وهو يقول هذا المجلس ما هو
لنا وانما هو لمصلحتهم ابونظارة

عدد ه باريس في شهر رمضان المعظم سنة
المسألة المصرية بالمجلس العربي الدولي
لايجي على حضرة القراء الكرام انه منذ عامين تقريبا
قد نظم الدول الافريقية مجلسا عرفيا بمدينة لا هي
عاصمة هولنده واعضائه مكونة من نوابهم للفحص فيما
بين الامم من الاختلافات والفرقات والمخاصمات والمنازعات
الى غير ذلك لحسمها بالتي هي احسن لكف ما غشى ان
يصدر من الحروب وتشتت غارات البعض على البعض
وبالفعل قد صار بواسطته حسم قضايا جسيمة دولية
باوروبا وامريكا على الطف الاحوال وابدع الاشكال
ولولا له لتشتت نار الحرب وفيها ارواح واموال
عديدة وفي الواقع ان الذي تسبب في تكوين هذا
المجلس العربي من اجل محبي السلم وحيث قد فكل مساله طرقت
بين دولتين مهما كانت فتعرض على هذا المجلس حيث انه
عرف بالمساواة هذا وبينما كان تجذب احاديث هذه الشئون
مع وطنينا بباريس اذ قلنا لما ذالم تقصد المصريون
بهؤلاء الامم المتمدنة وتعرض مسائلها على هذا المجلس العادل
الذي احكامه نافذة وتواجه حاسمه لاسيما وان
مسائلنا المصرية اصبحت من اسهل الامور لانا الان لم نطلب
من الانكليز استرجاع ما اتبعوه منا باجت الاثمان من
سفن وتربخانات واملاك ولا رد ما استعاروه من
ديارنا من تحف ثمينة ولا انتيكات عديمة المثال ولا
كتب عزيزة الوجود ولا نلزمهم باحياء ما اما توه منا في
حروبهم المخرعة بل نطلب منهم فقط سحب عساكرهم من
وادينا لانا كلما نراهم امام اعيننا نتذكر حباثتهم ونفكر
في انهم قتلنا ابدانا ونسرق بنا الارض وتضييق
علينا رجتها في طولها والعرض اما اذا التحقوا من قد اننا
نساهم نوعا ولما نسينا ما فعلوه ايضا معنا من سوء
المعاملة والضرر البالغ الذي لايجس به سوانا فانهم
الاخوان من هذا الراي وطلبوا مني تصوير كيفية هذا

۵.

مناقب و محامد سینه حضرت شهریار
شیخ ابوظاهر علیه عثمانی درستی

محاوره که

ابوظاهر - صفایا حکایت دوسم . بنویس بر کوندره نره ده ایدین
سزی کوره من اولره ؟

عثمانی - عاقر عثمانیه ابر برابر ماکد دنیا ده ایدم . عاصی بک دعوت
نک تادیب و تنکیل بر مشغول ایدم .

ابوظاهر - عاقر عثمانیه در شمرینه غلبه جالیدیه و شوخندلی ایستاد
اوکنده نوردر مقام سز بولندیه ده رجعت قوییه اوغرا دانه جناب
عظیم الشان بیک شکر اولسویه . امت جلیل عثمانیه
و دولت ابد مدت علیه اعلی شاه و شرفه شوکت
افندیم صفیرنک عمرها بدینش جناب ابر افندیه ایسویه
عثمانی - آمین ! یا ابوظاهر سز بر اهل صالحتن اتمکن
مبارکدر دعاگز عذابه مقبولدر قدومکن ملکتمن ایچیه خبرلیر
نه عجا بوسنه در سعادت کاهدکن ؟

ابوظاهر - کله دم . فقط دلی نعمت یارستان افندیم صفیرن
سرور ابر جک بر هیوه خبرلم . مرده لرم وار ایدی که
بونر ذات اقدس عاقدنک حکما ابر اجنبیه عندن
و عموم اهل اسلام نزدن راضی لوی عدل و عدیه
اولدقوی ایچیه فضائل علویه و فضائل جلیله مانولن لری
اثبات ایدیه حکمی .

عثمانی - بک اعلام کله جک آیدیه حکایت . خلیفه اعظم
افندیم صفیرن سزی سورل . سزه اعتقاد ایدرل . سزی الک
صادره و مخلص بر بنده س اولره ده نقل ایدرل بر ترکلام
قلکله لسانکله حقوقی مدافه ابر اولدقوی بیلدکن
جهنم سزی جیاسوه رز . حال دولت ده سزه نظره
و محله باقارل اوله ده در سعادت حکایت یا ابوظاهر
یا حبیب اسلام ؟

ابوظاهر - انشا الله کله جک آی کلرم .

عثمانی - او حالده . جا ایدم بنی کله حکایت کوندره خبردار
ایدکنر که کلوم سزی استانبوله که دوستکدر استقبال ایدم
مفتخر اولدیه بکنج نه قدرده لطف و ظرفدر . مقدر
و مستقدر . حقده کوندره حکایت اتماره تجوید سلطدر
سلط صامی اولره اهلیت همه نیت ، غیرت ، دلی نعمت
اعظمه قاری محبت و صداقت فوره الطاهره ده بدینجه مرتبه
استانبوله هکس کنسین بیلر و سوه .

ابوظاهر - استانبوله مکاتب شاهانه ده تحصیل کورسه
اولدیه بکنی کنج صالح ، فاضل اولقه برابر خاقانه اعظم و نعمت
صفیرن قاری صول درجه ده بر صبه صداقت و عبودیت بیدر
عثمانی - شر او حکایتده ایچیه طوره غزیه نه در ؟

ابوظاهر - دنیا ناک هک طرفده مشهور اولدیه نیویوق هکالدر
غزیه سیدر .

عثمانی - بنویس بک ایدیه یی ؟

ابوظاهر - اوت . مناقب و محامد حضرت شهریار
و بعضی ارباب اغراضک نشریات بر خواهانه لری بطل اولدیه
بر مقاله یی مستقیدر .

عثمانی - جناب قاهر مطاوع بر اهل غصه و مفدی
قهر ایسویه

ابوظاهر - بیلکه کن شو مقاله نه قدر ای یاز لیدر .

عثمانی - او حالده . جا ایدم سم شجیم بک بونی مختصراً
اصلا دینر .

ابوظاهر - بک اعلی ایسته مقاله بک بعضی طایرشی ترجمه
ایدیورم دیکلرکنر ؛ در او رویا حکما راکنده بری امور خیریه
عالم بر فعل و حرکت انسانیت و روانده برلندیمی فعل مذکور هکانه
ایرته س کوه بنویس او رویا غزیه لری کنج و مثاله ها . خلدیه مؤسس
خیریه شوقدر اعانه ده برلندی و یدنجی او دار فلدیه هکانه
یه شوقدر علیه اصانه ایلی ده نکر و اعاده اولنر و هکس حکما اید
مبارک جهانک رحیم و کریم اولدقوی دار بر فکر حاصل ایدر . ذات
صفیه بادشاهی کائنیه و جیه کائنیه بکنج انا . سفت و در صندری
هکانات و خیرات مانولن لری حقده مطبوعات اجنبیه ده مقاله
کوندره فقط مقاله شاهانه ده بر دفعه اولدیم جی قی ابرک
مکاتب صوری یا بلور نکره اسناد قباحت ایدر مسریت
یا رشاه عطف اولنر مالک غریبه ، امانتدارم بکرده
در و سیاره کشف هادی لری کنجی دقانع و فلاح الیه
دجوده کلدره بونر مسکوت غنه بر اقلور و بوندره طریقی نه چاره
ونه ده آلمانا امیرالمودینه اسناد قباحت و مسریت جیه خاطر
بنده کائنیه مالک الفاری سلطه عبدالحمید شاهه کانی صفیرن
هکانه حکیم ، مدر ، سیاس ، محب خیرات و خیرات ، مدوح مدنی
و خادم انسانیت بر حکما راکنده لری « بوندره حکم
محرر مقاله بک بر ستونجا اجبات تریدر انا دنا سنا سفت
کندره هماندر بر املا انجدر .

عثمانی - آفرینه شو مقاله بوندره کنسین لما بزمیکر ؟

ابوظاهر - اوت . جیوه ای بیلیم . صااحب مقاله برش

p'une amabilité exquise et d'une grâce admirable. Nous avons donc été heureux d'entendre son juste éloge dans le discours magistral de M. Taunay et la fine allusion qu'il fit en faveur de la récompense honorifique dont il est digne. Notre Muse lui prépare une félicitation en vers.

LE POÈTE ÉGYPTIEN ITALIEN

C'est ainsi que nos confrères d'Italie et nos compatriotes à Paris appellent le Cheikh Abou Naddara, dit le *Risveglio Italiano*, dans un gracieux article de son intelligent directeur, M. G. Barbisi.

Le Cheikh, continue à dire ce journal, mérite ce titre, car il profite de toutes les occasions pour glorifier l'Italie et célébrer ses grands hommes. A la venue de nos Augustes Souverains à Paris, le Cheikh leur a consacré de beaux articles dans son journal et des odes magnifiques qu'il fit distribuer à milliers d'exemplaires aux fêtes franco-italiennes en l'honneur de LL. MM. le Roi Victor-Emmanuel III et la gracieuse Reine Hélène.

Le *Risveglio* annonce la publication des poésies italiennes d'Abou Naddara, qu'il vendra au profit des Sociétés italiennes de bienfaisance de Paris.

Nos sincères remerciements à notre sympathique confrère italien des lignes aimables qu'il consacre à notre cher Directeur.

LA RÉDACTION.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(19e ET 20e DEPUIS JANVIER 1903.)

L'abondance des articles lures et arabes ne nous permet pas de rendre compte, comme d'habitude, de ces deux discours que le Cheikh a prononcés au banquet qu'il a donné, le 6 novembre, en l'honneur de l'heureux anniversaire de l'Auguste naissance de S. M. I. le Sultan et à la fête de la Société lyrique et patriotique qu'il a présidée le lendemain. Nous enregistrons seulement ces deux discours en remerciant nos grands confrères parisiens : *Le Figaro*, *La Patrie*, *La Presse*, *La Revue Diplomatique*, etc., ainsi que nos aimables confrères de Turquie et d'Égypte qui ont tous rendu compte élogieux de notre banquet pour la fête de l'Empereur des Ottomans.

LA RÉDACTION.

زجل بلدي لطيف طريف
يا ابن البلد يكتاك تشيخ
قم فوقي وشوف الاحباب
راكبين عليا ناكس ونكير
وانت في اخوك ليس تخارب
حسره عليك يا ابن الاوطان
بيت الف حسره وشويه
جري عليك الرحمت
ووقعت في النار والميه
ومنين تروح برضك واقع
ان كان وراك والاقتصادك
مالم تشوف لكشي نافع
وينولك بعض مرادك
الله وليك يا صايم
يا الى على دينك ماسك
وللسلمين عملة ولايم
وانت في المحراب ناسك
وما حد شئ زى الصلوم
اللى في حب الله صايم
وفي صلاة الليل قايم
وله ثواب عند الديان
شرم برم حالي غلبات
(ع. ت.)

بتر و قولكوا نام زاندر .
عثمانى - بر برنيس حقوزده بريد خبر خواهان و حقيقت
كندان اداره كلام ايديش بزم موجب مغوت و سرزدر
بد زانده نعل هاستدند ؟
ابرنظاره - بر ضيا فنده بولنده . بر ضيا فندك حرك
و بر مقصد سياس تحق كنده اولمى . نظاره امارو
ايجانده بر صوفى ، اجنى غنة مورلرنيك آلرسي دعوت
ايدى كنده صكره صاهب ضيا فند قالكى سياس بر
نظوه بلخ ابراد ايدى آنده صكره نظاره ده ، ايجانده
علاذنه بعضى نظره ابراد ايدى . صكره سه خالفم سوزده
باشلدم . ترقبات صدينه دنه و انينه و محمد سنه صفته بادشاه
برگزده بطوحه اوزره اجنى حكمدار لرينك عدالت و امارات
ترقيات غاياترزه تحت ايتيم . صكره اجنى مقصده . جمع
ايتيم شوكتاب اخذمزل عدالت و صفت شكان لرين و طار جليل
ماولك لرين بر لسانه حقيقتي باغله ذكر و تعداد و ذات
صفته صاهبنيك ياكز اسلام حقده دكل عموم صاهبنيك ، موسيد
حقده اوزره الطاف و عنايات جليله بزم برويتن بانه دانك
الدم . علما و شعرا اسلاميه تقريره ائنه اوزره اوزره
تحت ايتيم صكره ده قالفه صكره قرح و صفايه ايجده
جله صاهونه كندك . اداره بعضه به خواهان دولت
اوزره غنة مورى الطافى آيدى . آرم فزده بر مجارده
باشلدى . عونه حقده بادشاه زى ذى شافى . تركارى بجمه
صافه ايتيم آندره ده تسليم حقيقت ايتيردم . صاهببولنده
بتر و قولكوا برنيس صاهبى صرايه قالكى .
عثمانى - طرفيس شين اخذى صفتى سر شوكتاب
اخذمزل صفت لرينك التفات و تعطفات شهر يا بدينه
وامت محرمه نك محبت و اعتدانه سايكان
ابرنظاره - ائنه كند بيله شو صهرنده طابيتيم
برنيس بتر و قولكوا القا اتم نتونيس اولمى بر خاديم
دولت و سلطنت اولمى ايتيم رت ديار . شوكتقاره كندى
اداره دوتم و ايتيم اوزره كنج و اسلحه كوستدك خدمت
و صاقتك مطافتن ده كوره رك نموننا بادشاه عدوت
ايدى . شوى شريات خبر خواهان به باشلدى . هاه
ماز دني شو مقاله محافظ بابه ده برك بر ايتيمه نقل ايدى
عثمانى - جاده رزم شين عثمانى بابه نامه
بر ذاتى تبريك ايتيرد و شكرات كمصره ده
حصه ايتيرد

LE SULTAN ABD UL HAMID

Sous ce titre : « La Vérité sur le Sultan », le Prince Petrocokino vient de publier une remarquable étude dans le grand journal américain le *New-York Herald*, dirigé avec tant d'habileté et d'éclat par M. Gordon Bennett. L'importance du journal, la célébrité et le prestige de son directeur donnent un relief considérable à l'article du Prince Petrocokino. Nous aurions désiré le reproduire *in extenso*, mais le manque de place nous oblige à en donner un résumé succinct.

L'auteur constate qu'il n'existe pas sur terre d'homme plus calomnié que le Sultan dont l'humanité, la bonté et la tolérance sont sans bornes. Plus les journaux turcophobes d'Occident multiplient leurs exagérations, plus la popularité du Sultan augmente parmi les Musulmans. Il est curieux de noter que lors des actes de barbarie commis par des officiers allemands à Posen sur des enfants et sur leurs mères, nul ne songea à incriminer Guillaume II. De même les journaux se sont gardés de reprocher au Tsar les actes sauvages et cruels commis à Kielmeff. Lorsque les Anglais ont commis au Transvaal d'odieuses violations du droit des gens, personne n'a accusé le roi Edouard VII d'avoir été le promoteur de ces actes criminels.

Pourquoi donc lorsqu'un malheur arrive dans l'Empire Ottoman, la Presse Européenne s'acharne-t-elle à en faire retomber la défaveur sur le Sultan ?

La vérité est que Abd ul Hamid, loin de nourrir des sentiments de haine et de vengeance contre les chrétiens, nourrit au contraire des idées de concorde et d'apaisement.

Dernièrement, le Sultan perdit une de ses filles âgée de quatorze ans. Aussitôt il pensa aux petites filles malades, aux pauvres, aux orphelins, et il fit construire à Chichli un magnifique hôpital d'après les dernières

données de la science; les soins y sont donnés, sous la direction de grands médecins européens, par des sœurs de charité françaises et allemandes; toutes les dépenses sont supportées par la cassette impériale.

Le palais du feu Khédive Ismaïl à Stamboul, a été acheté par le Sultan qui l'a fait transformer en école gratuite des Arts et Métiers pour les enfants pauvres. L'instruction y est donnée par des professeurs de mérite, le Souverain lui-même payant tous les frais.

Le patriarche Ouménique avait acheté pour un million de francs l'ancien hôtel de Prinkipo dans le but d'y installer un hôpital-école pour les enfants orthodoxes; mais comme les fonds lui manquaient, le Sultan l'exonéra de toutes contributions arriérées et de tout impôt pour l'avenir.

Régulièrement aux approches de certaines grandes fêtes, le Souverain fait distribuer des sommes importantes aux Patriarches grecs, arméniens, bulgares, aux églises catholiques, chaldéennes, syriennes, melchites, ainsi qu'aux synagogues.

Ainsi, tandis qu'en Occident les religions, qui ne sont pas celles du Gouvernement, sont seulement tolérées et parfois odieusement persécutées, dans le domaine du Kalife de l'Islam, toutes les religions sont encouragées et secourues par le Souverain.

Nous avons eu grand plaisir à lire cet article du Prince Petrocokino, article d'autant plus important que son auteur est allé passer deux mois entiers à Constantinople pour se renseigner sur les choses ottomanes. Nos félicitations à la Princesse qui vient de recevoir le chekakat en rubis et brillants; cette distinction sera d'autant mieux accueillie ici que la haute société Parisienne apprécie hautement le charme, l'élévation d'esprit et l'inépuisable bienfaisance de la Princesse Petrocokino.

ABOU NADDARA.

L'Égyptien devant le Tribunal arbitral de la Haye

L'Égyptien. — Salut, vaillants apôtres de la paix, dignes représentants de la justice et défenseurs intrépides des opprimés! Puissiez-vous trouver grâce aux yeux du Juge Suprême et mériter par votre équité la rosée bienfaisante de Ses saintes bénédictions!

Tous. — Amen!

L'Égyptien. — Vous ne connaissez, ô nobles fils de l'Occident, Je suis né à l'ombre de la grande Pyramide, du haut de laquelle plus de quarante siècles contemplant la Vallée du Nil, en deuil sur ses enfants morts dans des guerres fratricides, où l'envahisseur les a poussés pour les remplacer par son peuple avide et rapace.

Le Président. — Est-ce pour vous plaindre des Anglais que vous vous présentez devant notre tribunal arbitral ?

L'Égyptien. — Non, honorable Président, Le fils de la terre des Pharaons ne garde pas rancune: il oublie les offenses et pardonne ses ennemis.

Un membre. — Est-ce donc pour te plaindre de ton Souverain national, ou de ton Khédive nilotique que tu viens ici ?

L'Égyptien. — Non, ô juge estimé et impartial; car je vénère le Sultan Abd-ul-Hamid, et j'aime le Khédive Abbas. Je viens pour vous prier d'obtenir du gouvernement britannique l'accomplissement des engagements qu'il a pris en occupant notre pays.

Un membre. — Les ministres anglais d'alors se sont engagés à raffermir l'autorité du Khédive et à rétablir l'ordre dans la Vallée du Nil. Ils ont fait ce qu'ils ont promis.

L'Égyptien. — Ils ont promis aussi que, l'autorité du Khédive et l'ordre public rétablis, ils évacueraient la Vallée du Nil. Qu'ils s'en aillent donc.

Un membre. — L'Égyptien a raison de demander l'évacuation de son pays, puisque la paix et la sécurité y règnent.

L'Égyptien. — Louange à Dieu! Voilà un juge honnête; puissent tous ses collègues lui ressembler.

Un membre. — Mais les Anglais n'ont pas fait de mal à ton pays; ils y ont amené le bonheur et la prospérité.

L'Égyptien. — Le bien qu'ils nous font ne compense pas le quart du mal que leurs guerres en Égypte et au Soudan nous ont causé. Mais je vous ai dit, très estimés Messieurs, que nos populations oublient le passé et même s'engagent, si l'Angleterre retire ses troupes, d'aimer

les résidents britanniques, de respecter leurs biens et de les aider à faire prospérer les immenses terrains, les innombrables propriétés qu'ils ont acquis à vil prix. Nous ne pouvons pas faire plus. Qu'ils rendent donc l'Égypte aux Égyptiens, et vous verrez, Messieurs, que nous saurons nous gouverner et continuer à marcher hardiment dans la voie du progrès et de la civilisation dans laquelle nous guide notre vaillant Khédive que Dieu conserve et bénisse.

Le Président. — Nous prenons en considération vos paroles, car nous trouvons juste votre cause.

L'Égyptien. — Vous allez donc prier le roi Edouard VII de retirer ses troupes de chez nous ?

Le Président. — Nous nous occuperons de ton affaire aussitôt que nous aurons résolu les questions graves que nous avons en main.

L'Égyptien. — Ce sera long, très long.

Un membre. — Vous n'avez pas le feu dans la demeure, vous pouvez attendre.

L'Égyptien. — Attendre! Attendre! Mais voilà vingt-et-un ans que nous attendons, et en attendant l'Anglais s'est établi définitivement dans la Vallée du Nil.

A. N.

Le Banquet annuel du Syndicat de la Presse coloniale

Nous avons eu l'honneur d'assister à ce grand banquet de trois cents couverts et le bonheur d'entendre trois remarquables discours de S. E. M. Doumergue, l'éminent Ministre des Colonies, qui présidait le banquet, de M. Vivien, président du Syndicat de la Presse coloniale, et de M. Tannay, vice-président.

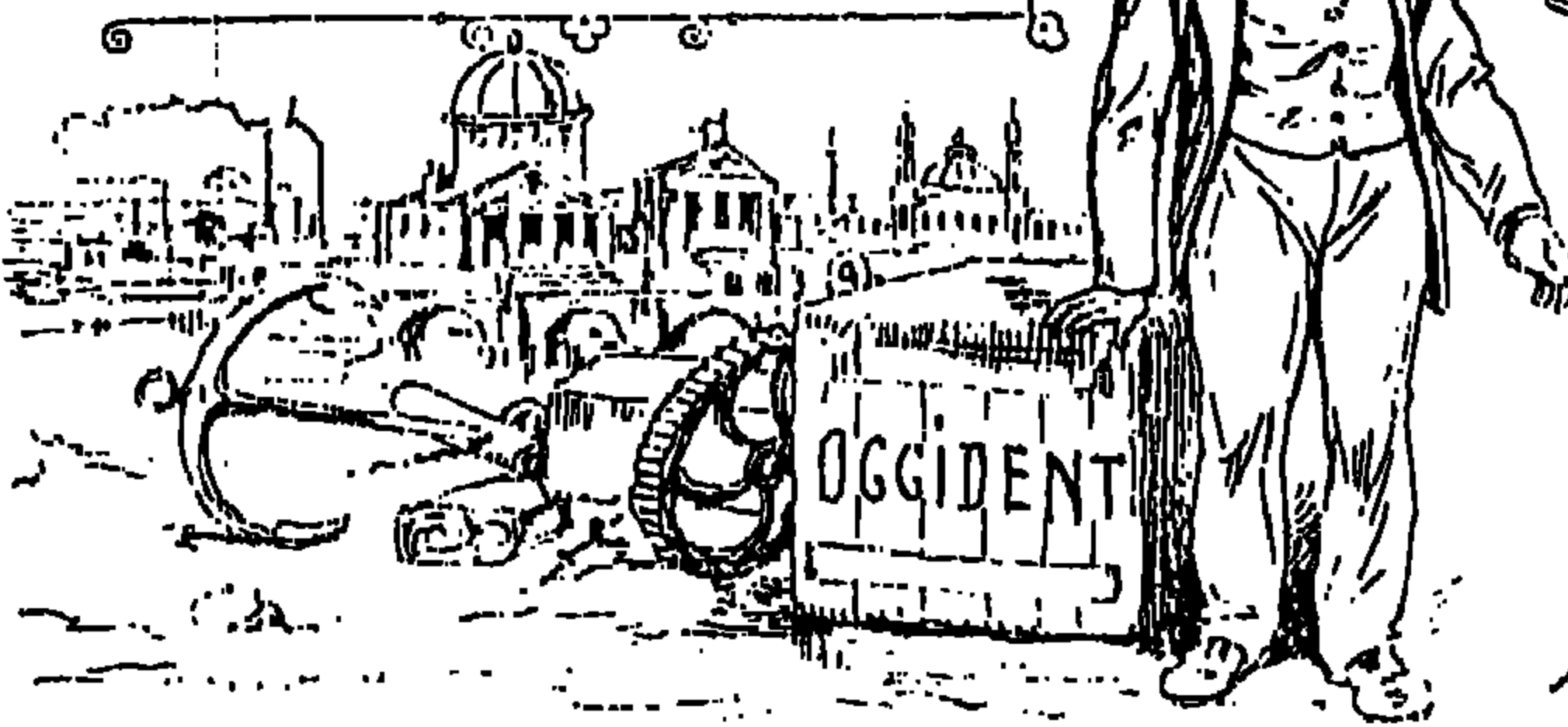
Au nom de nos nombreux amis Musulmans des colonies françaises, nous avons félicité les éloquents orateurs de leurs discours politiques et patriotiques, et nous avons tenu à exprimer tous nos sincères remerciements au bienveillant Ministre de sa sollicitude marquée pour les indigènes Musulmans et de ses excellents efforts en vue d'amener entre ceux-ci et les colons français un rapprochement dont il est permis d'attendre les plus heureux effets.

ABOU NADDARA.

P. S. — L'hospitalité n'est pas la seule vertu des Orientaux, la reconnaissance l'est aussi, et nous l'exprimons sincèrement à notre cher confrère et ami, M. J.-L. Brunet, secrétaire général du Syndicat de la Presse coloniale, qui, dans cette inoubliable réunion, a été pour nous

"L'Abou Naddara", "L'Attawadod" et "L'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes, s'adresser au Directeur du Journal

ANNÉE 1903

A NOS CHERS LECTEURS,

Si le bon vin devient meilleur en vieillissant, le Cheikh Abou Naddara devient plus actif en avançant en âge. En effet, comme journaliste, comme orateur et comme poète, il s'est multiplié pendant l'année qui vient de s'écouler. Pour s'en convaincre, on n'a qu'à jeter un coup d'œil sur les numéros contenus dans cet Album de 1903. Comme journaliste, outre ses journaux, dont le tirage total dépasse 150.000 exemplaires, il a écrit beaucoup d'articles politiques et littéraires dans les feuilles orientales dont il est le correspondant parisien. Il a été interviewé par les journaux d'Italie et d'Allemagne sur la question d'Orient et sur les troubles macédoniens. Plusieurs feuilles françaises, italiennes et belges ont donné sa biographie et publié son portrait. Comme conférencier, depuis janvier jusqu'à décembre 1903, il a fait vingt discours sur différents sujets, où il a plaidé la sainte cause de sa Patrie égyptienne, démontré les progrès de l'instruction, du commerce et de l'agriculture dans l'Empire Ottoman, célébré la France, son éminent chef d'Etat et ses hommes politiques et il a chanté en prose et en vers l'Italie, la nation sœur de la France. Comme poète, sa Muse lui a inspiré des vers charmants, non seulement en arabe, mais en français et aussi en italien. Ses écrits, ses discours et ses chants patriotiques lui ont valu de la Présidence de la République, de la Cour Impériale Ottomane et de la Cour Royale Italienne des nombreuses dépêches et lettres flatteuses. Quant aux distinctions honorifiques, il a reçu l'Ordre Royal Espagnol d'Isabelle la Catholique et le Sultan d'Anjouan qui a passé chez lui une journée à la campagne, où Sa Hautesse a prononcé un discours très élogieux pour la France, l'a informé par une lettre affectueuse, qu'il l'a proposé au Gouvernement de la République pour la Grand' Croix de l'Ordre Royal d'Anjouan, dont son père, le Sultan Omar, lui a conféré en 1897 la plaque de Grand Officier.

Le Cheikh Abou Naddara doit donc être content et satisfait de son année. Il est aussi très reconnaissant à ses confrères français et étrangers qui rendent compte des fêtes ottomanes qu'il donne et des discours qu'il prononce dans les fêtes et les banquets politiques et littéraires.

Et maintenant nous invitons nos chers Lecteurs à examiner avec nous les quelques journaux qui forment cet album que nous avons l'honneur de leur offrir avec nos meilleurs souhaits de bonheur et de prospérité pour 1904, en les priant de nous continuer leur bienveillante amitié.

Les numéros commencent de droite à gauche. Nous ne signalerons ici que les principales illustrations :

1. L'Amérique aux Américains.

C'est Jonathan qui empoigne John Bull voulant planter le drapeau britannique au Venezuela en janvier 1903 ; il lui dit en le rejetant dans sa barque : « Va planter ton drapeau ailleurs ».

2. M. Chamberlain au Transvaal, avec sa femme en voiture. La veuve boër en deuil, suivie de ses orphelins, l'arrête et lui dit : « Mets un frein à tes coursiers fougueux et n'écrase pas mes enfants que j'élève pour venger leurs père, grands-pères, oncles et frères ».

3. L'Égypte aux Égyptiens. Voici la grande Pyramide vers laquelle se dirigent les Anglais. John Bull monte pour chasser le Fellah et le Sou-

danais qui contemplaient leur pays infesté par les fils d'Albion. L'Américain ayant pitié d'eux, empoigne John Bull et l'oblige à crier : « L'Égypte aux Égyptiens » sous peine d'être lancé du haut de la grande Pyramide. 4 et 5. S. E. le Président Loubet en Afrique. S. M. le Roi Edouard VII à Paris.

C'est du haut du Phare d'Alexandrie que nos amis, le Français, le Fellah et le Soudanais voient, avec l'œil de l'imagination, l'accueil enthousiaste et chaleureux que les Arabes ont fait à l'éminent Chef d'Etat de la France et la réception aimable et gracieuse, dont le Roi d'Angleterre a été l'objet de la part des Parisiens.

6. Du Caire au Cap.

C'est le valeureux Mullah du Somaliland qui, après avoir détruit l'armée anglaise, fait fuir John Bull et la mère Albion venus pour poser les rails de leur fameux chemin de fer du Caire au Cap.

7, 8, 9, 10, 11 et 12. Ce qu'on pense de la Turquie, de la France et de l'Angleterre dans la vallée du Nil.

Ces six dessins sont expliqués dans la lettre qui les suit, adressée par un Anglais à Abou Naddara. Cette lettre est très intéressante.

13. L'arbre Impérial Ottoman.

Cet arbre, qui représente la Turquie d'Europe, d'Asie et d'Afrique, désigne l'intégrité de l'Empire Ottoman et les lions qui le gardent sont les valeureux soldats de S. M. I. le Sultan. L'intrépide défenseur de cet arbre dit aux représentants des grandes Puissances qui viennent le visiter, de le regarder de loin sans le toucher ; gare à qui détache une seule feuille de ses branches séculaires.

14. Le 28e anniversaire de l'avènement au trône de S. M. I. le Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan II, célébré chez notre cher Directeur, le Cheikh Abou Naddara.

15. A Leurs Majestés les Souverains d'Italie.

Ce dessin, représentant la Paix offrant des bouquets de fleurs à la France et à l'Italie, a été fait en l'honneur de la visite à Paris de LL. MM. le Roi Victor-Emmanuel et la Reine Hélène que le Cheikh a chantés en vers français et italiens et dont il a souvent parlé élogieusement ici.

16. L'exode des Ministres anglais.

Ce sont l'Égyptien, le Boër et l'Indien qui félicitent John Bull et la mère Albion d'être débarrassés de Chamberlain et de ses collègues qui ruinent leurs pays.

17. L'anniversaire de l'heureuse naissance de S. M. I. le Sultan (le 6 novembre 1903).

Notre illustration représente la célébration de cette grande fête Impériale sur le Bosphore.

18. Dessin représentant l'Égyptien devant le tribunal arbitral de La Haye.

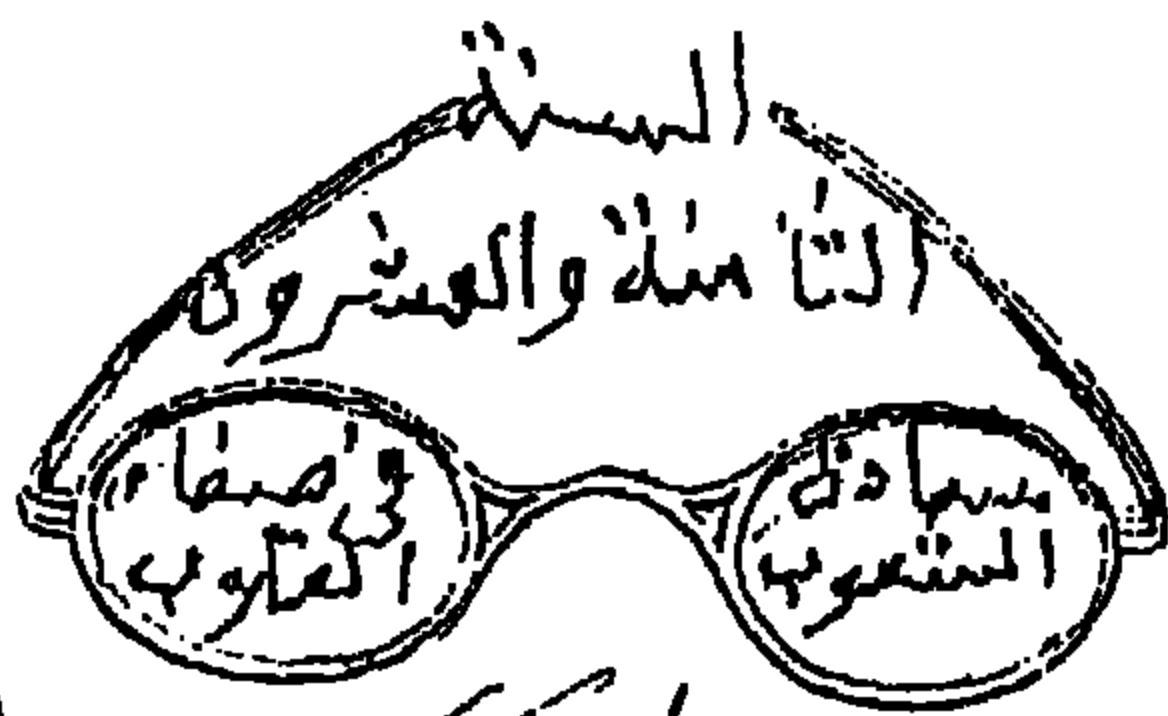
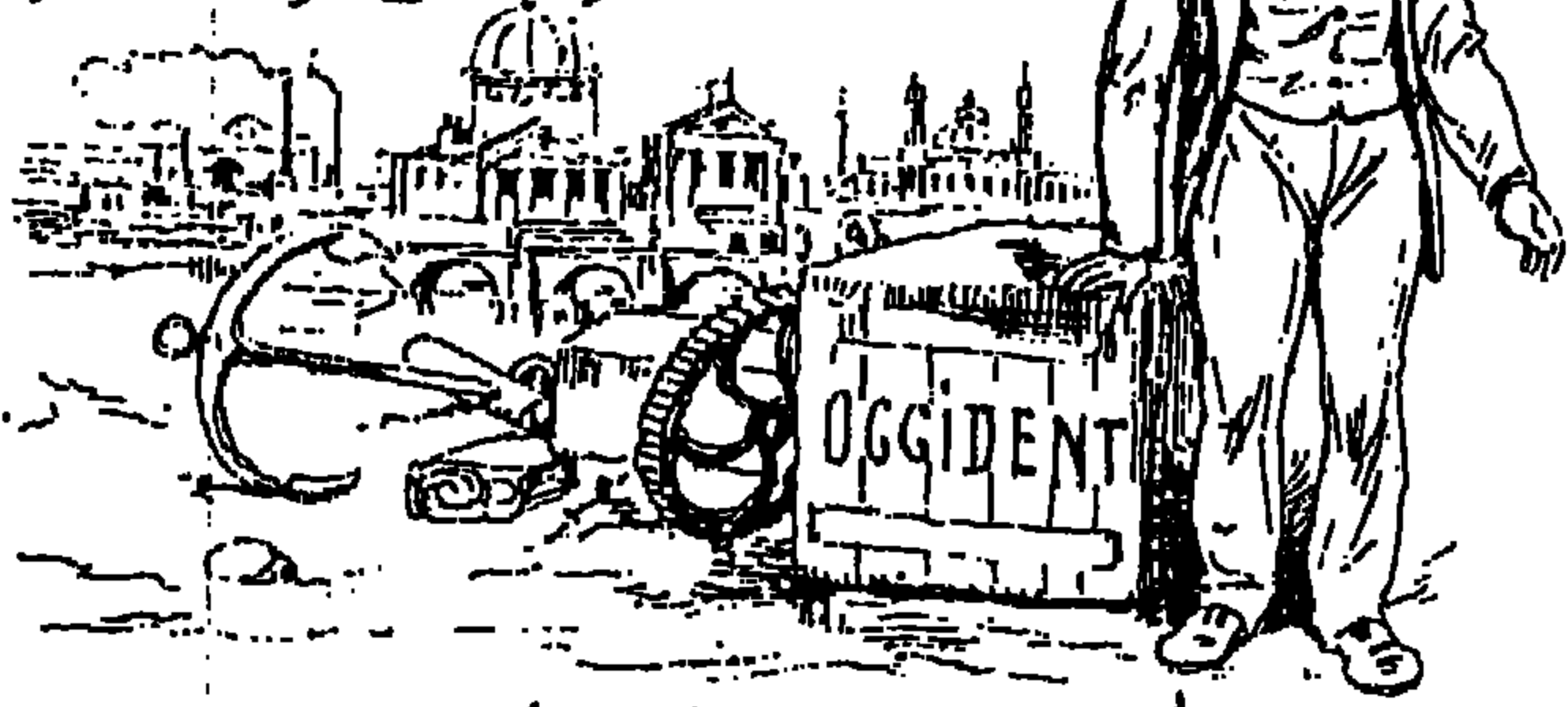
L'intérêt de ce dernier numéro de l'année se trouve dans l'article magistral de notre excellent ami, le Prince Petrocokino, publiée dans le « New York Herald », le grand journal américain qui paraît à Paris sous l'habile direction de M. Gordon Bennett.

HADJ EL H'SERN.

ABOU NADDARA & SES COLLABORATEURS D'ORIENT & D'OCCIDENT

الاستقلال السنوي عشر أو ثمان
وبالعلاوة والجميع السنوي أو ثمان
ترسل للمدير بحراً على قوسه أو ثمان

أبو الخطا

جريدة تصويرية فكاهية
مديرها أبو نظارة شاعر الملك
بها رئيس في شارع رئيسية

مجموع جرائد في نظارة لعام سنة ١٩٠٤

كنت اخذ في اعمال مقدمة لجرائد جرائد هذا العام
فوصل الى هذا الجواب من احد الاصحاب فعذلت
عن المقدمة واكتفيت بوضعه محلها وهو هكذا
حضرة الاخ العزيز الشيخ في نظارة دام
بمداهدى ثجيات وافر سمية واشتواق
باهرة قلبية ابدى اليها الاخ العزيز انه قد وصلني
بجوابك وتلونه بحضرة الاخوان الوطنية فانسرمت
الجميع وانطرب وسالوا المولى ان يرينا وجهك
المانوس عن قريب بمصرنا في جبر وعافية حتى تملى
الجميع بمشاهدته لاسيما قراء جرائدك مع عدتهم
وهم حافظوها على طهر قلبهم والمشترون يتحققون
على الاعداد حفظاً متيناً ومتطرون الفطاحتي
يزينونهم به ولا لزوم لتبيان ما في الاعداد من
الحكم والامثال والسياسة وغير ذلك لان

المريد لا يخفى عليه شئ من درج ضمها وان مرمت
راي في جرائدك فاقول لك ان جميع ما قالوه فيها
ومدحوها به فلا يبلغ حد ما تستحقه من الفضل
زيادة عما لها من المبادئ المألوفة حيث كانت اول
من نادى بالحرية في زمن الظلم والاستبداد كنت
قدوة لمن اتى بعدك واول من قال مصر لمصرين
ومضى على هذا القول ثمانية وعشرون سنة وهو
مرفوم على نظارتك وسبب نفيك من وطنك
العزيز هو مدافعتك عن حقوق اهله وكل ذلك لم
ينزل راسخاً في اذهاننا ولذلك كلما صهر منبل عدد
تلقاه بالقبول والانتشراح ولم يبق الان لنا في شغلنا
صدورنا وعليلنا في المستربول سوى جريدتك
فاستمر على عادتك ولا تتبع من تغير اواناخ جملة في
وسط الطريق فلم يصل ولم يكن عندنا سوى رجاءنا
وهوان نزل قيمة جرائدك الى خمس فراكات ليتسع نشره وم

الاستنزاف السنوي عشر أفران
وبالعلاوة والجموع السنوية
ترسل للمدير بجرأة على توسعته لونه

جريدة تصويرية فكاهية
مدبرها أبو نظاره شاعر الملك
بها رئيس ٢ مشارع رئيسية

عدد ١ و ٢ باريس في شهر ذي الحجة سنة ١٣٢١ هـ

سعادة الشعوب في صفاء القلوب

لما رأى القاري العنوان ده قال . يا بو نظاره السكمتين دول
عال . يقينا سعادة الشعوب . في صفاء القلوب . وانت بتقول الكلام
ده للاصحاب . في كل مقالة وخطاب . كما بتنادي وتقول . واديه
النيل ما هون المستر بول . مصر للمصريين . ولسطانها امير المؤمنين .
فقلت للقاري . نعم وان كانوا اولاد النيل جدعان . يخلصوا اهلهم
من مخالب الانكليشان . مش بالحناق . بل بالتدبير والاتفاق . وبانشاء
محافل سياسية . وباتحاد الكلمة الوطنية . وفي وقتها يبقى عندنا راي
عام . تخسب حسابه دول اوربا الفخام . ويقولوا للانكليز بلا داع ومرفعة
يا اشرار من جاء الجدد وفرغ المزار . لما عزالكم واخرجوا من وادي النيل .
فعادكم فيه صبح مستحيل يوم حلولكم وزراكم وعدونا . بالانجلا بقي لهم
اثنين وعشرين سنة يمرغونا . قال القاري . حقا كانوا الانكليز
يفسحوا ذيلهم بين وراكم . ويسحبوا جيشهم وما يخلوا لنا غير وكلاء
املاكم . آه ياسي الشيخ يعني الكلام ده اللي نقوله . بمجمل حصوله
قلت له . لاشي عند ربنا مستحيل . قادر على خلاص وادي النيل
قال القاري . يجرسك ربي . فرحت قلبي

القوة خسارة في عديم الجسارة

اسمع لي يا حضرة القاري يا نور العين . افسر لك رسم العدد ده
بكلمين . ترى على الشمال . ثلاثة ابطال . من ابناء وطننا العزيز
وعلى اليمين خمسة انكليز . والخمسة ما همش قادرين ينعنوا الثلاثة
جدعان . وبين المتنازعين ترى الفلاح والمستر بول الخمران . والحديث
الي جرى بينهم مختصر انما كافي . يعجبك ولوانه خالي من القوافي .
بقي اسمع كلام الفلاح المفسر . وكلام المستر بول المكسر . قال الفلاح

بلغني ان اليوم راس السنة . كل عام وانت طيب . قال المستر بول .
اود يس انت فلاح حبيب بتاع انا . قال له الفلاح اصبح من اعز
حبايبك اذا خرجت بعساكوك من وادي النيل اللي صار لك ٢٢ سنة
يتسلب نعمته . قال المستر بول اف ده كلام يزعل انا كثير مش
تكلوهو . انا كولو انا كثرات اخنا انكليز مش يخرجوا ابدا . من
مصر مصر اليوم بلاد انت بتاع اخنا يا مستر فلاح . عندها زعل الفلاح
وقال له . وحق من حكم علينا يجوركم يا غايرين . بان اذا ما انجليتم
عن وادينا بالتاتي هي احسن . اخنا نظردكم . انت فاكر ان المصري
ضعيف . المصري قوي وان اردت تشوف . ان كان كلامي صحيح
نادي على الخمسة ضباط الانكليز دول اللي ييلعبوا الكورة قدامنا وانا اجيب
اك ثلاثة من اخواني المصريين ونعطاهم جبل يسكوه من اطرافه
الفريقين فالاقوى يجر الاضعف ويزحزحه من محله . قال المستر بول .
اوه ياس يعملوا ده (عندها احضروا خمسة انكليز طوال عراض وثلاثة
مصريين قصيري القامة نحيفي الجسم واعطوهم الجبل فسكوه وشدوه بكل
قوتهم فالمصريين غلبوا الانكليز) قال الفلاح . شفت يا مستر بول
قوة ابناء وادي النيل . فجاوبوه ضباط الانكليز وقالوا له . انتم عندكم
قوة الثور ونحن عندنا مكر الثعلب وايش تنفع القوة العصبية بدون جسارة
وتدبير واتحاد . فقال الفلاح للمصريين . صدقوا الانكليز القوة خسارة
سيف عديم التدبير والجسارة

قال القاري عنارم يا بو نظارة . رسك ومقاتلك يقينا عال

طيب ويا هل ترى شفت اعداد المرصاد الاخيرة اللي الطون افندي
فارس صاحبه الماجد ترجم فيه مقالاتك اللي اشترتها ياريس جريدة
الاتسيل ؟ قلت نعم وشكرت فضل ذلك الحبيب ودعيت له بالصحة
والعافية ولجريدته الجليلة بالنجاح والفلاح . قال القاري . وحياتي عندك
ياسي الشيخ نقول لي عنوان المرصاد ايه حتى انترك فيه . قلت عنوان
هكذا بالفرنساوي

PAUVRE ÉGYPTÉ !

Oui, pauvre Égypte ! Personne ne pense plus à toi. Aucune feuille européenne ne parle plus de toi. Si dans les réunions politiques, je me permets de dire que tu es malheureuse, on ne me croit pas. Le monde est convaincu que tu nages dans le bonheur et dans la prospérité. J'ai beau protester contre cette fausse supposition. « Vous manquez depuis vingt-six ans de votre patrie, me dit-on, vos amis vous trompent en vous assurant que les enfants d'Égypte sont à plaindre sous la domination britannique, ils n'ont jamais été gouvernés avec autant de justice et d'humanité. Les finances, l'agriculture, le commerce et l'industrie, n'ont jamais été plus florissants ».

Je l'admets, mais ce ne sont pas, hélas ! les indigènes, les fils du pays, qui profitent de tout ce bien. Ce sont nos envahisseurs, les Anglais, qui ont le monopole de toutes les richesses de la Vallée du Nil. Ils ont tout en main, et ils exploitent tout pour s'enrichir. Ils sont devenus nos maîtres absolus et nous sommes, hélas ! leurs vils esclaves. Par notre labeur, mal rétribué, nous remplissons d'or les caisses de leurs grandes compagnies financières, agricoles et commerciales. Mais cela ne durera pas. Il y a un Dieu pour les opprimés. A. N.

Au banquet de l'Athénée de France

Le 12 décembre 1903.

Quel bon augure, Messieurs,
Pour nous, amis de l'Athénée,
De terminer la vieille année
Par un banquet si joyeux.

La nouvelle, toujours en fêtes,
S'il plaît à Dieu, passera ;
Croyez Abou Naddara
Qu'inspirent les Divins Prophètes

Où, l'an prochain, dans Paris,
Tout le monde fera fortune,
Et la blonde ainsi que la brune
Trouveront de chers maris !

Les garçons n'auront qu'une envie,
Non pas d'être cousus d'or,
Mais d'avoir le vrai trésor :
L'épouse, charme de leur vie.

Et notre Société
Recevra des Palmes nombreuses ;
Du jus de vignes généreuses
Nous buirons à leur santé.

Salut, Dix-neuf cent quatre-vingt
En sucrés, Dix-neuf cent trois ;
Car des Chets d'États, des Rois
Viendront faire, à Loubel, visite.

Je vous souhaite de cœur,
Peuples d'Orient et de France,
La prospérité, l'abondance,
L'amour, la paix, le bonheur.

ABOU NADDARA.

La Crise Macédonienne (Enquête dans les Vilayets insurgés)

par MAURICE GANDOLPHE

Notre distingué confrère, M. Maurice Gandolphe, qui, pendant les derniers événements, fut envoyé en Macédoine par le journal *La Liberté*, vient de réunir ses notes de voyage dans une élégante brochure, qui demeure comme le document le plus exact et le plus vivant sur ces questions défigurées à loisir par tant de journaux tendancieux.

Avec une impartialité indiscutable et une étonnante justesse de coup d'œil, M. Gandolphe démontre l'innocence des accusations atrocières formulées contre les armées turques. Il signale les progrès et les réformes déjà accomplies par ordre de S. M. I. le Sultan, et il prouve que le seul obstacle à ces améliorations matérielles et morales est venu du côté des insurgés, pêcheurs en eau trouble, qui veulent, avant tout, maintenir un état de choses révolutionnaire dans le pays.

Ce récit d'un témoin oculaire offre un puissant intérêt dans un moment où les émissaires des comités bulgares menacent l'Europe d'une reprise d'actes de violence pour le printemps prochain.

Il n'est que temps de laisser librement la Turquie pacifier ces régions et expulser tous les éléments de désordre et de brigandage qui vivent aux dépens des paisibles et laborieuses populations locales.

L'Arabe en 32 leçons

Par sa Méthode inédite, fruit de quarante années d'enseignement, le Cheikh ABOU NADDARA s'engage à faire lire, comprendre et passablement s'exprimer en Arabe, tout élève actif.

43, rue Richer, 43. — Paris-IXe

قصدي احكي كلمتين على الحكومة
فاسمع لي يا نديمي آة ثوية
بس احكي ياسي عزت وانا سامع
والقواد مشغول من ستك سرية
ايه سرية وايه صفة والحكومة
ضيعت منا حقوقاً للرعية
والوطن ياناس قال قاعد يعيط
ياند امتي ع الحكومة المصرية
قت امشي في الشوارع للحوادث
والبلد نائمة وما فيها مزية
والاجانب زاحمونا في المعاش
والمصايب اجعت في سكندرية
تلقني بن البلد من غير خدامة
وسي يخر مع نيكولا في الماية
يا الله بنا اليوم تموتوا يا جماعة
والوطن عيان ورايح ع التكية
احنا متنا يا جماعة وايه مرادكم
لو نجتنا نلقيا الداخلية
بكره تسمع يا بو نظاره القمايل ع الوطن صاحب العلامة العثمانية

— قال القاري . مرسى يا مونشير . ارجوك اسمعني المقالة دي انا قرأتها بالفرنساوي لكن تلذني زيادة بالعربي خصوصاً ان قلم المرصاد فصيح وظريف . قلت على العين والراس انما المقالة طويلة الذيل اخذت حديد من المرصاد الاخر اقرا لك الجملة المختصة بمدح مولانا السلطان

— قال القاري . هات يا بو نظارة من تحايك هات ربنا ما يجرمننا منك ولا من صاحب المرصاد . قلت من فك يا حضرة القاري لابواب السما بقى سلك لي اودانك يا صاح ولد مسامعك بالجملة دي يا سيد الملاح

(محمد ومناقب الحضرة السلطانية) جلالة مولانا السلطان الغازي
عبد الحميد خان الثاني ايد الله ملكه يبلغ من العمر ستين عاماً
قضى منها على سرير السلطنة السنية ثمانية وعشرين عاماً ولا انكر ان
لجلالته اعداء وحساد انما هذا امر معلوم كما قال احد الفلاسفة وهو ان
الرجل العظيم يعرف بكثرة اعداءه وحساده وقال شاعر العرب

اذا اراد الله نشر فضيلة

كتمت اناح لما لسان حسود

لولا اشتعال النار فيما جاورت

جلالة امير المؤمنين مكرم في حب تقدم وتمدن امته بدون
التفات الى مذهب او جنس العلم والمسيحي والاسرائيلي اعتبارهم واحد
لدى الخليفة الاعظم وقد شاهدت ذلك عام ١٨٩١ ميلادية لما زرت
بامره السلطاني الشريف المدارس العثمانية الملكية والعسكرية فوجدت
فيها ما لا يوجد بمدارس اوربا تلامذة من الجنسين يتكلمون باكثر من
اربع لغات . جلالة حفظه المولى شيد مدارس ليس فقط في عاصمة
دولته وفي المدن العظيمة بل في كل قرية من ممالك المروسة عاملاً بمقتضى
الآية النبوية . اطلبوا العلم ولو كان في الصين . الديانة الاسلامية لا
تضاد التهذيب كما يتوهم الاورباوي . لان النبي (صلعم) قال العلم
فرض على كل مسلم . وقال ايضاً : العلماء ورثاء الانبياء . فلو عرف الموسوي
والعيسوي ديانة المحمدي كما يعرف المسلم ديانتهما المحترمتين عنده لكف
اخرق الدماء . وتالفت القلوب على المودة والوفاء . — قال القاري :
الاسلام وجلالة الخليفة الاعظم يستاهلوا المدح ده كله واكثر منه . لا
شك بان المقالة دي حصل لما طنة ورنه في فرنسا واحنا يا مسلمين نشكر
فضل صاحب المرصاد اللي ترجها ونشرها في جريدته العثمانية . طيب
وعندك ايه كان من اللطائف ياسي الشيخ . قلت سي عزت ارسل لي
حمل زجل بالقلم المصري . قال القاري سمعت لي يا استاذ . قلت مالك
الارض خايطك يا حضرة القاري

مدد يا اسكندرية مدد

ورد لنا الزجل الطيف الظريف الآتي فدرجنه بحروفه

بادليل الحظ قد هات لي المدامة وات بالكسافات في ساعة العشية

LA FRANCE, L'ITALIE & L'ESPAGNE

Fidèle à mon habitude, j'ai exprimé, par des lettres respectueuses, mes sincères souhaits du nouvel an à l'éminent Chef d'Etat de la France, de cette glorieuse patrie dont je suis l'hôte reconnaissant, à l'Auguste Souverain de l'Italie, de ce beau pays où je fis mes études, et à L.L. M.M. la Reine Marie-Christine et le Roi Alphonse XIII de l'Espagne, de ce peuple chevaleresque qui, en 1889, m'a reçu si gracieusement et si cordialement dans ma tournée de conférences dans la Péninsule Ibérique. Les aimables et flatteuses réponses présidentielles et royales que j'ai eu l'honneur de recevoir m'ont réjoui le cœur et consolé l'âme que les calomnies de mes envieux affligent; car elles m'ont fait savoir que mes souhaits ont été agréés et l'hommage de mes journaux favorablement accueilli.

Comme nous, Egyptiens, tous les peuples méditerranéens voient avec plaisir l'entente cordiale et le parfait accord régner entre ces trois grandes Puissances latines et font des vœux, que Dieu exaucera, pour la grandeur et le triomphe de leurs nations magnanimes et généreuses.

ABOU NADDARA.

La Question d'Orient

Ce fut sur ce sujet que notre cher confrère et excellent ami, M. Henri Marini, le publiciste bien connu à Paris, a interviewé notre Directeur et a consacré à son interview trois longues colonnes de son journal accrédité. Nous lui empruntons les passages relatifs aux relations amicales qui existent entre les Français et les Ottomans :

— Aujourd'hui, dit le Cheikh Abou Naddara, entre la France et la Turquie existe une entente très cordiale. L'Empereur des Ottomans et ses éminents ministres ont des vives sympathies pour votre pays et vos grands hommes d'Etat. M. Constans, l'illustre diplomate, qui représente si dignement la République française à Constantinople, est *persona grata* auprès de Sa Majesté qui l'estime et l'apprecie.

— Permettez-moi, Cheikh, dit M. Marini, puisque vous faites l'éloge de notre Ambassadeur à Constantinople, de faire également celui du vôtre à Paris. Je n'ai pas l'honneur de connaître personnellement S. Exc. Muir Pacha, mais je l'ai toujours vu très respectueusement accueilli et affectueusement entouré dans toutes les réceptions officielles où j'ai eu l'occasion de le rencontrer. Si M. Constans est *persona grata* auprès de S. M. I. le Sultan, vous pouvez être assuré que Muir Pacha ne l'est pas moins auprès de M. le Président de la République. M. Delcassé, notre Ministre des Affaires Étrangères, l'a en grande estime, car l'affabilité et la bonne grâce de ce diplomate sont justement appréciées de tous ceux qui l'approchent.

— Je vous remercie, mon cher confrère, de l'excellente opinion que vous avez du sympathique Ambassadeur ottoman à Paris.

Je tiens à vous dire également, que, d'une façon générale, les Français sont traités en frères dans tous nos pays où on encourage leur commerce et où l'on donne la préférence à leurs industries. Ce que je vous dis là, je le tiens de la bouche même de beaucoup de vos compatriotes résidant en Turquie. Vous savez, n'est-ce pas, que je vais presque tous les ans à Constantinople pour déposer mes hommages aux pieds du trône impérial. J'ai donc l'occasion de voir votre Ambassadeur qui, depuis un quart de siècle, m'honore de son amitié, et vos compatriotes qui, connaissant mon amour pour la France, ont beaucoup de bonté pour moi. D'ailleurs, les Français ne sont pas seulement les grands financiers, commerçants et industriels de la Turquie, ils occupent aussi les hautes fonctions dans les Finances, dans l'Armée et dans l'Instruction publique.

— Ces nouvelles vont réjouir mes lecteurs, malheureusement il y a beaucoup d'intrépidités.

— Ceux-là n'ont qu'à prendre l'Orient-Express, où on est comme dans son propre appartement, et, en deux jours et trois nuits, se rendre à Constantinople. Là, ils feront leur enquête et pourront se convaincre facilement que les Turcs ne sont pas du tout intolérants et fanatiques, mais aimables envers les étrangers et très respectueux envers leur religion. D'ailleurs, le Coran, qui est leur évangile, ne leur dit-il pas : « Ceux qui croient (les Musulmans), ceux qui suivent la religion juive, les Chrétiens et les Sabéens, en un mot, quiconque croit en Dieu et au jour dernier, et qui aura fait le bien; tous ceux-là auront leur récompense de leur Seigneur....., etc. » (Coran, chap. III, verset 54.)

La "Revue Américaine" & le Cheikh

Notre cher et vénéré maître, M. Pietri-Daudet, l'honorable Consul de Venezuela, est vraiment très aimable et très gracieux d'avoir consacré au Cheikh la belle biographie qu'on va lire. C'est dans la Revue Américaine, qu'il dirige avec tant d'intelligence, de savoir et de tact, qu'il l'a publiée et nous la reproduisons, en le remerciant au nom de notre Directeur, et en lui exprimant sa sincère reconnaissance. Nous lui présentons aussi nos cordiales félicitations pour le diplôme d'honneur que sa Revue accréditée vient d'obtenir à l'Exposition de Prague.

LA RÉDACTION.

Voici la biographie :

Innombrables sont les biographies du Cheikh Abou Naddara. On a écrit sa vie dans toutes les langues, en prose et en vers. Depuis 1865, les journaux d'Orient et d'Occident continuent à parler de ses écrits et de ses discours et publient son sympathique portrait en l'encadrant d'éloges mérités. On évalue à cent mille le nombre des rimes qu'il a écrites dans les diverses langues qu'il connaît.

Il a prononcé, pendant quarante-cinq ans, plus de cinq cents discours et fait plus de deux cents conférences, en Afrique et en Europe. La mission qu'il s'est donnée depuis sa tendre jeunesse est digne de louanges. Pour rapprocher les peuples de races et de cultes différents, il combat par la plume et par la parole le fanatisme religieux, les superstitions populaires et les aversions nationales.

Cela lui a valu le titre flatteur d'« Apôtre pratique de la fraternité

universelle », que lui donna feu Don Pedro d'Alcantara, Empereur du Brésil, qui présida ses conférences à Lisbonne en 1889, et à Paris en 1890.

Mais les titres et les surnoms ne manquent pas au Cheikh Abou Naddara. Feu Ismaïl Pacha, Khédive d'Égypte, lui dit, en 1870, à la fin d'une représentation théâtrale, sur la scène vice-royale du Palais de Kasr-el-Nil, devant tous ses ministres :

« Nous vous devons la création de notre théâtre national. Vos comédies, vos drames et vos tragédies ont initié notre peuple à l'art dramatique. Vous êtes notre Molière égyptien, et votre nom restera. »

En effet, le Cheikh Abou Naddara a fondé le théâtre arabe en Égypte, et, pendant deux années consécutives, il a écrit et fait jouer, par une troupe formée par lui, trente-deux pièces originales, depuis la farce en un acte jusqu'à la tragédie en cinq actes.

Mais revenons à l'énumération de ses titres et surnoms. À l'inauguration de l'Exposition universelle de 1889, il composa une ode en six langues et la présenta au feu Président Carnot. L'illustre chef d'Etat l'appela « le Grand Ami de la France » et lui dit : « La France doit être fière; grâce à vous, Cheikh, elle est la première nation qu'on chante en six langues différentes ».

Le Sultan, qui daigna le recevoir en audience, lui dit, en 1891 : « Vous êtes l'ami sincère de l'Islam », car partout où vous prenez la parole, vous glorifiez notre nation et célébrez nos grands hommes ».

Sa Majesté lui fit l'honneur de le charger de ses salutations impériales pour feu le Président Carnot, d'heureuse mémoire, et l'éminent Président Loubet le chargea à son tour, en 1890, de ses respectueux hommages pour S. M. I. le Sultan.

S. M. Mouzaffer-el-Din Shah, l'Empereur actuel de la Perse, est aussi un admirateur d'Abou Naddara. En 1900, cet intelligent monarque asiatique l'invita à passer une semaine à Contrexéville-les-Bains, où il eut plusieurs entretiens littéraires avec lui. Lui fit don d'une bague précieuse, lui conféra la plaque de Grand-Officier de l'Ordre impérial du Lion et du Soleil et lui accorda le titre de « Chaïr-el-Molk », qui signifie : le poète de l'Empire persan.

S. H. le Sultan d'Anjouan l'appelle : « l'Astre d'Orient ». En effet, Sa Hautesse, en complimentant le fils du Cheikh de son savoir, a dit au jeune homme : « Votre père est l'Astre d'Orient, vous avez donc un rayonnant avenir devant vous ». Le Sultan d'Anjouan a passé la journée du 4 septembre 1900 chez Abou Naddara, à la campagne, où il a prononcé un discours, très élogieux pour la France, que toute la presse a publié.

Les Orientaux, musulmans, chrétiens et israélites, l'appellent le « Clairvoyant », malgré la grande faiblesse de ses yeux, car il a prédit l'occupation britannique de l'Égypte, sa patrie, vingt ans avant cet événement. Mais ce qui les confirma dans cette croyance, ce fut la réalisation de ce qu'il a dit à ses nombreux amis le jour de son départ d'Alexandrie (juin 1878) : « De même que je prends aujourd'hui le chemin de l'exil, de même, dans un an le prendra le khédive Ismaïl, qui m'éloigne de vous pour avoir prôné la liberté de mon pays et défendu les droits du peuple égyptien ».

Cette prédiction se réalisa à la lettre. Pure coïncidence, dira-t-on. Sans doute; mais en Orient, on n'oubliera jamais cette parole prophétique.

Depuis un quart de siècle, le Cheikh Abou Naddara est l'hôte reconnaissant des Français, qui l'aiment, l'estiment et l'admirent.

Dans les fêtes et les banquets politiques et littéraires où il prend la parole, il plaide la cause de sa patrie, que l'Anglais domine contre le droit des gens, et chante les louanges de la France, sa seconde patrie, en invoquant sur elle les bénédictions du Très-Haut.

Le Cheikh Abou Naddara vit modestement à Paris, en donnant des leçons de langues, en faisant des traductions et en publiant ses trois journaux patriotiques, connus dans le monde entier.

Tel est l'homme dont nous donnons ici le portrait, vêtu de son costume national, la poitrine constellée des hautes distinctions honorifiques gagnées en consacrant ses écrits et ses discours à la défense des opprimés, à l'instruction des ignorants et à la fraternité des peuples.

Abou Naddara n'est pas seulement « persona grata » auprès des Souverains et Chefs d'Etats mentionnés plus haut, mais de L.L. M.M. la Reine Marie-Christine d'Espagne, du Roi Victor-Emmanuel III d'Italie, du Roi Léopold II de Belgique et de S. Exc. le Général Porfirio Diaz, Président des Etats-Unis du Mexique, qui l'honorent de leur amitié et daignent lui exprimer leurs remerciements et leur haute satisfaction de ses écrits en faveur de leurs nations respectives et des panégyriques que sa Muse consacre à leurs augustes personnes.

Qu'on nous permette donc de terminer cette notice sur le Cheikh Abou Naddara en publiant son ode à S. M. le Roi Léopold II, dont il publia le sympathique portrait et l'intéressante biographie dans son journal *L'Abou Naddara* et dans sa revue *L'Attawallid* pour lesquels Sa Majesté lui fit transmettre deux fois ses remerciements royaux par son éminent chef de cabinet.

Voici l'ode modeste, mais expressive, du poète arabe à S. M. le Roi des Belges :

O Léopold, Roi vénéré,
Que l'Univers entier admire,
Ton noble cœur j'ai célébré,
Dans mon langage, sur ma lyre.

J'ai chanté la grande valeur,
Humanitaire et politique,
Et fait des vœux pour le bonheur
Et la grandeur de la Belgique.

J'estime ton peuple charmant
Peuple loyal et magnanime,
Peuple digne du Roi élément
Qui de l'amour du beau l'anime.

Jamais, jamais, je n'oublierai
Ostende, Anvers, Liège et Bruxelles,
S'il plaît à Dieu, je reverrai
Ces beaux lieux chers à mes prunelles.

Et puisque le Cheikh Abou Naddara désire revoir la Belgique, qu'il vienne. Nous entendrons avec plaisir et intérêt ses conférences sur l'histoire, la littérature et les mœurs arabes.

F.T.

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et "l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes, s'adresser au Directeur du Journal

Lire à la 2e page : « La France, l'Italie et l'Espagne », « La question d'Orient », « La Revue Américaine et le Cheikh ».

SYMPATHISONS ET PROSPÉRONS

Ces paroles affectueuses et sages qui brilleront dorénavant en tête de notre journal, le Cheikh Abou Naddara les a prononcées, il y a bientôt un demi-siècle, devant des auditeurs de races et de religions différentes. Depuis cette époque, ces paroles lui servent de devise et inspirent ses écrits et ses discours.

L'Égypte aux Égyptiens ! Cette devise patriotique, qu'il fut le premier à proclamer, en 1860, sous le règne béni de Saïd-Pacha, sera toujours célébrée et défendue par lui.

Oui, l'Abou Naddara continuera à être l'organe des patriotes égyptiens et ne cessera jamais de réclamer l'évacuation de la Vallée du Nil par les Anglais.

« Tant que je vivrai, dit notre Directeur, je plaiderai, par la parole et par la plume, la sainte cause de ma Patrie; je défendrai les droits sacrés des Ottomans et je combattrai le fanatisme religieux, les superstitions populaires et les aversions nationales, ces trois fléaux qui divisent les humains. »

En effet, tous les efforts du Cheikh Abou Naddara tendent à rapprocher les peuples d'Orient et d'Occident en leur disant : « Sympathisons et prospérons ».

LA RÉDACTION.

MUNIR-PACHA A CONSTANTINOPLÉ

Accompagné des vœux sincères de ses nombreux amis, Français et Ottomans, S. Exc. Munir Pacha, notre sympathique Ambassadeur, est parti le 10 janvier à Constantinople en congé d'un mois.

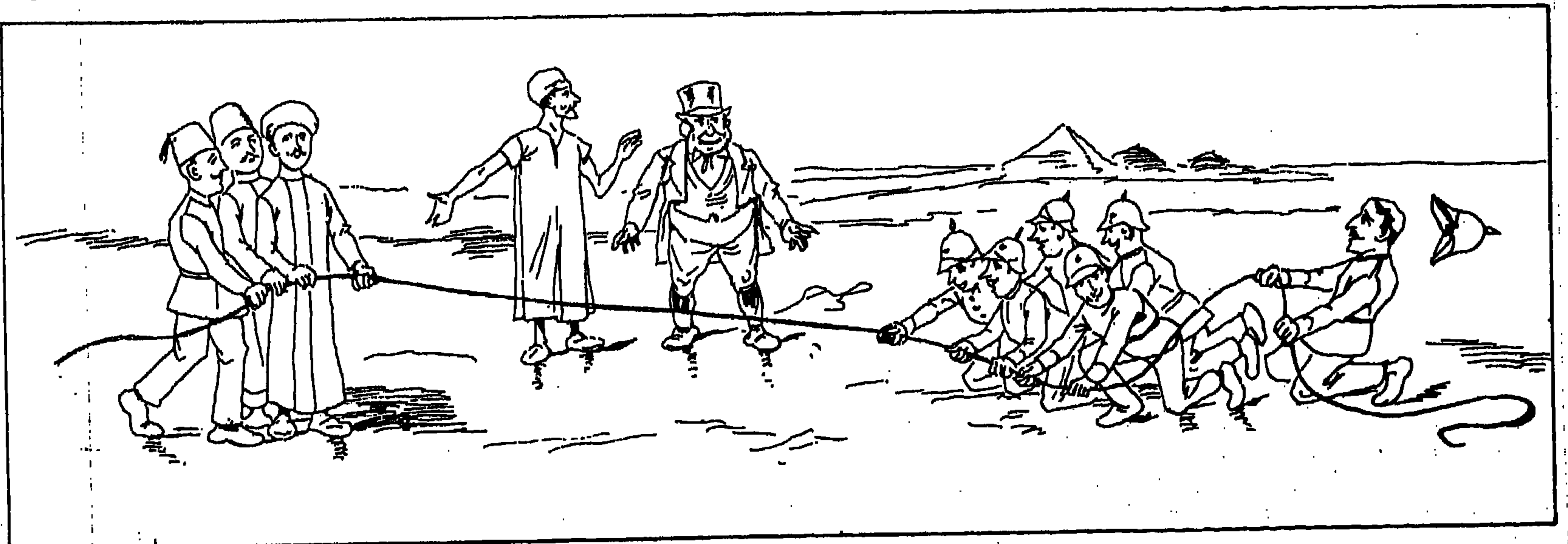
Nous avons eu l'honneur d'être reçu par Son Excellence avant son départ, et, louange à Dieu, nos souhaits de bon voyage, d'heureuse arrivée, de gracieux accueil impérial et de réjouissant séjour, sont réalisés. Nous lui avons souhaité aussi un retour selon les chers désirs de son cœur : le Très-Haut exaucera ce vœu que notre âme éleva au Ciel.

Comme toujours Son Excellence a été l'objet de la haute bienveillance et cordiale sollicitude de son Auguste Maître, qui l'aime à cause de sa fidélité et son dévouement et admire en lui l'éminent diplomate digne de représenter Sa Majesté en France, la Puissance amie.

S. Exc. Munir Pacha doit assister à Stamboul au brillant mariage de sa fille bien-aimée, Nimet Hanoum, ange de beauté, de grâce et de candeur. Que Dieu répande sur elle et sur son noble époux la rosée de Ses saintes bénédictions, afin que leur union soit heureuse et prospère !

Tels sont les vœux ardents et les sincères souhaits de celui que l'éminent Ambassadeur honore de son amitié.

ABOU NADDARA,
Châir-el-Molk.

QUE VALENT FORCE ET DÉSIR SANS COURAGE NI ACCORD ?

Le Fellah. — C'est ta fête aujourd'hui; je te la souhaite heureuse.

John Bull. — Merci, mon ami.

Le Fellah. — Je serai vraiment ton ami le jour où je ne verrai plus de soldats anglais dans mon pays que tu exploites depuis vingt-deux ans.

John Bull. — Ah! que tu m'agaces en me chantant toujours la même antienne! Ne t'ai-je pas dit que je ne quitterai jamais l'Égypte?

Le Fellah. — Je te la ferai quitter. J'ai du sang dans les veines. Les Égyptiens sont plus forts que vous ne le pensez, Messieurs les Anglais. Veux-tu en avoir la preuve? Appelle donc ces cinq officiers grands et gras qui jouent au foot-ball et choisis, parmi les passants, trois Égyptiens petits et maigres.

John Bull (fait venir les cinq Anglais et choisit trois Égyptiens). — Voilà! Veux-tu qu'ils se battent à la boxe, ou à la suvate?

Le Fellah. — Non. Je veux te prouver que les enfants de la Vallée du Nil sont plus forts et plus robustes que les fils de la Grande-Bretagne. Voici la corde qui me sert de ceinture; que tes frères la tiennent d'un bout et les miens la tiendront de l'autre, et qu'ils tirent.

Tu verras, mon vieux Bull, que tes cinq gaillards ne réussiront pas à faire bouger mes trois petits hommes.

John Bull. — Nous allons voir. (Les champions saisissent la corde et tirent).

Le Fellah (voyant les Anglais entraînés par les Égyptiens, applaudit et dit joyeusement à John Bull). — Es-tu convaincu que nous sommes plus forts que vous? Que tes troupes évacuent donc vite notre pays s'ils ne veulent pas en être chassés.

John Bull. — Tes frères et toi, ô Fellah, ne réussirez jamais à nous renvoyer de cette terre riche et fertile; car si vous possédez la force du bœuf, nous avons la ruse du renard.

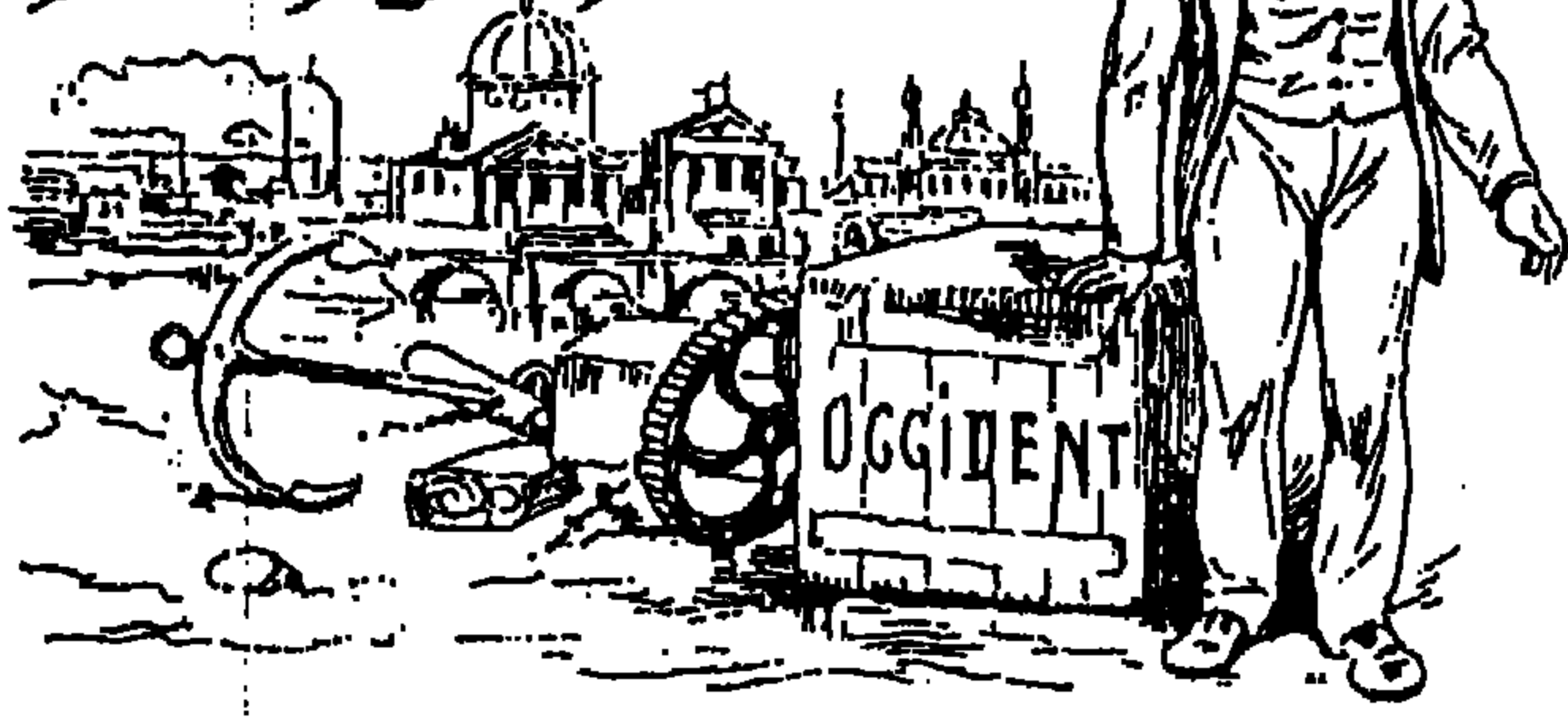
Les trois Égyptiens. — Nous avons la force de nous battre et le désir de nous affranchir.

Les Officiers anglais. — Que valent force et désir sans courage ni accord?

Le Fellah (aux officiers). — Merci de vos sages paroles, nous les méditerons.

ABOU NADDARA.

الاستنزاف السنوي عشر أفران
وبالعلاوة والجميع السنوي
ترسل للمدير بحواله على توستد اونيك

جريدة تصويرية فكاهية
مدبرها ابو خطا وشاعر الملك
بها رئيس في شارع رئيسيه

لانه في الحبث عندهم مشهور قال المثل (اسأل مجرب ولا تسأل طبيب)
وانا مصري وفي فعل الانكليز عمره نظري ما يجيب . انتم نسيتم يا اخواني
مدبحة الاسكندرية . اللي اتجذوها حجة لحولم بديارنا البلية . هم
الانكليز تسبوا في تلك المذبحة الشنيعة . للغارة على بلادنا الوسعة .
بقي لهم يا حسرتي اثنين وعشرين عام . راسخين في ارضها كأنهم
اهرام . ما حدش قادر يتعشمهم يا ربي منهم لينجينا . واطرد الجراد
الاحمر من وادينا . قال القاري ربنا يقبل دعاك . ويخلص مصر من
هذا الهلاك . يرجع مرجوعنا يا استاذ الى حرب اليابان والروس . اللي
في نصره الصفر على البيض المستر بول ززم الكهوس . قلت اعلم يا
قاري يا نور العين . ان في الحرب ده الانكليز لم غايبين . الاول
رواج متجرهم واخذ بلاد . والثانية ارضها لك بكلمين منهم تستفاد .
قل القاري هات يا بو نظارة من تحايك يا انس كل مكان . وياينا
باخبار الروس واليابان . واخبرنا ثاني غاية الانكليشان . قلت درلي يا
قاري بالك . وخذ مني جواب سواك . لما راى الانكليز ان الدنيا
راقت احوالها . والناس اهتمت في رواج اشغالها . وان الله الحمد زال
القتال والحرب . عن امم الشرق والغرب . خافوا ان الافرنجي والاميركان
يرسو على دسايسهم في كل مكان . ويقولوا لهم بكفي يا انكليز قد دوا
رجلكم . في اراضي اسيا وافريقيا وتكبروا في ملككم . شوية كان يا غايرين
تصبحوا على كل الدنيا سلاطين . اسحبوا جيشكم الثقيل . من الترسفال
والتيه وادي النيل . هكذا قوم المستر بول الدجال . افكر وسيف
نفسه قال . ينبغي اننا ناهي دول اوربا ونشغل افكارهم . حتى نبعد عنا
انظارهم . عندها دخلوا في عبون الميكادو وهو امبراطور اليابان . وتدهلوا
عليه وانت يا قاري اعرف مكرنا . نكاشنا . واعطوه دراهم قالوا لما شري
بها منا مهمات واسلحة . ما تصرفهاش مثل غيرك في البهجة والدرجة
دي سلفة بفائظ طقطع فلوس . ترجعها لنا من المبالغ اللي تقبضها من
الروس . ونحالفوا معه جد مش هزار . ونظفوا اسطوله وشجعوا جيشه الجرار

عدد ٣ باريز في شهر محرم الحرام سنة ١٣٢٢
* الروس واليابان . والمستر بول الشيطان *
هذه هي المحاطبة اللي جرت يا سادة . بني وبين القاري
كالعادة . قال لي بعد ذكر السلام والتحية . ولطائف لغتنا الدارجة
المصرية . هات لنا من تحايك يا صاح . ولد مسامعنا باخبارك الملاح .
وقل لنا الدنيا جري فيها ايه يا سي الشيخ اليابان قام على الروس . وغرق لم
مراكب وهلك نفوس . وحياتك يا بولوى وعبد الحميد . توضح لنا
الامر ده بكلامك المفيد . فجاءت حضرة القاري وقلت له على العين
والراس . اجري او امرك يا سيد الناس . اعلم ان خرب الروس واليابان .
كلها بدسائس المستر بول الشيطان . اي نعم هو المستر بول الانكليزي
بذاته . اللي تمكره وجذباته . اللي رمى افقن بين الروس واليابان . وخلام
يرزوا في حومة الميدان . وان جاد خاطرك يا قاري يا عزيزي بالسؤال
يكسب ايه المستر بول باشغال نار الحرب واقتال . اجوبك يا سبدي
واقول . بان دي عادة صاحبنا المستر بول . يبيع امم الشرق . الغرب .
ولا يقوموا على بعضهم ويدور بينهم الضرب . تراه يدخل بين الفريقين
بصفة تاجر اسلحة ومهمات . ويبيعها لم بمبالغ جسيمة ويربح ملايين من
الفرنكات . وبكري لم مراكب لنقل عساكرهم . ولما يرى جيوشهم اضعفت
وانحرفت مراكبهم . لي وقتها يدخل بينهم بصفة صديق مخلص بحبهم .
وبصالحهم . مع بعضهم فجل يحور . وسفنه الحربية . بينهم الحصينة
ومدنهم الhibe . بحجة توطيد الراحة بين الاهالي اللي يكون هو سبب
هيجانهم . وثورتهم وعصيانهم . بالجنيه الاصفر الزنان . اللي به جيبه
ملبان . فلما تراه الاهالي تترك السلاح . وحكامهم يقولوا له الترك بلادنا
يا سيد الملاح . عندها المستر بول . يشرب له كاسين ثلاثة كونياك
ويشخر ويقول . كوديم يا بلاد الفول . هو انا خدام ابيكم باحكام .
اسمى واصالح واهدي الافوام . واصرف اموال . واهلك . ابطال . بدون
فائدة لحكومتى الانكليزية . انالا اخرج اذ لم تعطوني الثغر الفلاني
والبله الفلانية . هاتو طلباتي والا على افطاركم اغور . فبلمترو براضوه

وبعدها بآعم نفخوه نفخة انكليزية . ونادوا له بالعز وقالوا له انت نخر
 وثاج راس الامم الشرقية . قم باجلالة المبكادو واطرد الروس الغابر بن
 من ولاية مانشوري الى سلجوها من ملك الصين . ما تخافشي من الروس
 اللي ما لهم لا قوة ولا تدبير . اليابان له مركب حربية وجنود برية
 ما لها سيف الديد نظير . فالكلام ده باعز خواني ملاء في الملك الياباني
 وهو وزراء وقواد الجيش والاسطول . صدقوا اقوال جماعة المستربول
 وتبعوا نصيحتهم وحالا بدون تأخير امر المبكادو دق تلفراف السفير
 السفير الياباني القاطن بطرس بروج . قال له فيه لم عزالك وحطه
 في خرج . واعلن بسفرك الحضرة القيصرية وانرك حالا العاصمة الروسية
 فالروس وجدوا الامر غريب . وفهموا ان القتال ده قريب . وفي
 الواقع اخبرتنا التلفرافات بان قد حصلت وقعة مهولة بحرية انحرقت فيها
 ثلاثة مركب روس حربية . والقتال ها هو بعمراً وبراً جاري يا
 حضرة القاري قال وانت يا سي الشيخ يا هل نرى كالعاده ملتزم
 الحيادة قلت نعم لان روسيا اليوم حليفة الامم الفرنسية وعلاقتها
 مع دولتنا الجليلة مرضية مع كل ذلك لا انكر شهامة اليابان وبراعته
 وعدته وحذافته وشجاعته ده يا افندم في ظرف ثلاثين عام صبح في
 التقدم برنجي وفي القتال ضرغام دعنا باقاري من سيرة القتال اللي ما
 ينتج منه الا صرف الملايين وفناء الرجال وتأخر التمدن وخراب
 الديار انا يا افندم احب الصلح متبع الثروة والعمار انما لكوني رايت
 ان كل اسية وبلية منشئت الوحيدة هي الامم البريطانية اتخذت
 الامر ده موضوع عملت عليه رسومات لامعة تراها يا حضرة القاري
 في الصفحة الرابعة شرفها بانظارك وانحفي بجميل افكارك وان
 وجدت السجع ثيل خذه وارديه في بحر النيل وخلينا يا اخي تترك
 اقنوني وتحدث بلسانا الدارج الصافي فتبسم القاري وقال وهو كذلك
 يا سي الشيخ خصوصاً انك يا استاذ استعملت في محادثتنا دي العطف
 القوي الدارجة وما خليت لي منها ربع قافية فرجني يا عم على رسوماتك
 بدسي اشوف ان كنت اقدر افهم معانيها بدون تفسير الله الله ما
 العطف تصوراتك يا بونظارة بقي اخيه ده اللي النظارة مقنطرة على
 مخاره ده فلاح مصر الحذق شي غريب ويشوف في عيون النظارة
 اللي حصل قبل اشهار الحرب واللي حاصل الآن . قلت عفارم عفارم
 ما بقيت شي اخاف عليك يا حضرة القاري ده انت يا اخي بتفهمها وهي
 طائفة . قال القاري وفي اول عين اري المستربول الانكليزي ابو وجهين
 ولسانين وهو يتعادث مع الروسي على اليمين ومع الياباني على الشمال
 واهم البيون العجوز الشطاط بين راسيه الاثنين وهي تضحك وفي عين

النظارة اللي على شمال الفلاح اراك رسمت يا استاذ البيون
 التي هي كناية عن الامم الانكليزية كذلك براسين يخاضب
 الاورباوي من جهة والتاجر الانكليزي من جهة وبين راسيه
 المستربول والسرور يتلألأ على وجهه البشع . قل لي يا سي الشيخ يا هل
 ترى نظري في محله فقلت له اي نعم اما ان اردت ترسي على معاني
 الرسومات اسمع كلام الجماعة الحصة لك يا سيدي حتى لا تزل من
 طون حديث المستربول واهم قل القاري انا يمكنني من غير
 مواخذة انصور المخاطبات التي جرت اشخاص الروايات بدون سمها
 واتصور ذلك مما سمعته من حضرتك في هذا الخصوص وهو ان
 المستربول قال الروسي ما يلزمني تجرد عساكر ومراكب حربية لمحاربة
 اليابان دي امه ضعيفة نفخة تطيرها نم التفت للياباني وقال له طب على
 الاسطول الروسي على غفلة اعني بفتة وحط في بطن مركبة بزوارقك
 الطوريلية فقابل ديناميت تفرتكها وانت اهرب بزوارقك كما حصل
 والبيون بتضحك على الروس واليابان اللي الانكليز رايجين يرجوا اموال
 جسيمة من حربهم وفي ثاني عين النظارة البيون بتقول للافرنجي
 اعني لدول اوربا اتبعوا قدوتي ولا تتدخلوا بين الروس واليابان خلوهم
 يتسلوا شوية بضرب المدافع والبنادق ولما يتبعوا ندخل كلنا سوا بينهم
 ونصلحهم ومن الجهة الاخرى تقول لقومها الانكليز فتحت لكم يا اولادي
 سوق عظيم في الشرق الاقصى في مملكة اليابان اشحنوا مراكبكم التجارية
 ببضائع واسلحة ومهمات تبيعوها هناك باثمان غالية تعوضوا بها المبالغ
 الجسيمة اللي خسرتها في الترنسفال وصلوا باعزازي لاله الانكليز اللي
 ساعد ابني المستربول المحبوب في تحريك اليابان وقيامه على الروس وهم
 اكبر اعداءنا ونفوذهم في اقطار اسيا مضرة لنا جدا هذا كلام البيون
 العجوز الشطاط لاريب ولا شك والمستربول سامعه وفرحان . فانبطت
 من تفسير القاري وقلت له ما احذقك يا حبيبي هذا موضوع حديثهم
 الذي سمعته تفصيلاً باذن التصور وانا افهم سبب الحرب اللي شغلوها
 لان قصدهم الوحيد هو ضعف الروس اللي هم يخشوا دخولهم في الهند
 انما الروس بقدروا ية وموا اليابان ويضعوا امامه مليون مقاتل فاذا فرضنا
 ان اليابان انتصر في وقعة او وقعين فلظفر الانتهازي هو الروس يا اخي
 الكثرة تغلب الشجاعة انما الامر ده لا يهم الانكليز هم مع الكسبان لكن
 يحمي لهم يوم في الدنيا دي الغانية ما عدا يوم الحساب . قال القاري
 طب يا هل ترى الحرب دي ما يجزئس منها ضرر لا سمح الله قلت
 له . لا . لا . لا . يا عزيزي مطمئن وتيقن ان دولنا العلية قفوذها شرقاً
 وغرباً يومياً في الزيادة . قال القاري الختام ده خير بامون شير
 (ابو نظارة)

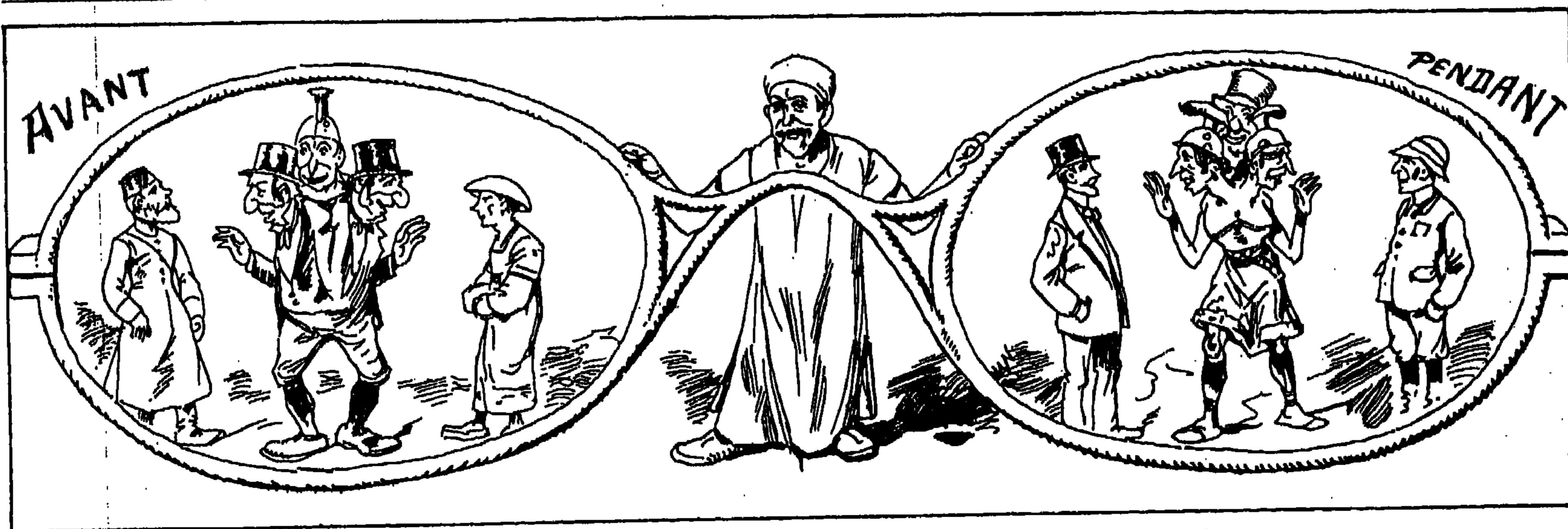
۱۸۷۸ - فقط تندیست ۵۵۱ بو عنوان جبهه لایه اول و لایه ثانی
 ۱۸۷۸ - سنک حذر برانده اسکندریه و ده مقارقه ایة علی

خوارات الیه مفضلترینند چنانچه دیکیدی واسطه سید ابی و فضل شکران
نیز نواز بدین مظهر اوله فزاینستی سو مخلصه زجه حالت تربی و صاحب
کود و لدی .

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et "l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes, s'adresser au Directeur du Journal

LA GUERRE RUSSO-JAPONAISE

Et le Fellah, le paisible paysan égyptien, parle à ses compatriotes et leur dit :

« Grâce aux lunettes magiques de notre vénérable Cheikh Abou Naddara, je vois ce qui se passa avant les hostilités et ce qui a lieu pendant la guerre. Je vois John Bull et sa mère, la perfide Albion, cause du soulèvement du Japon contre la formidable Russie et j'entends même leurs paroles hypocrites ». Les voici : je vous les répète fidèlement.

Avant les hostilités

John Bull (au Russe). — Patience, mon bon ami. Ne te laisse pas émuvoir par les provocations du Japon. Tu sais que je suis le plus fidèle ami de la paix et que mon grand désir est d'éviter toute menace de guerre.

Albion (tout bas à John Bull). — Mais tu oublies que notre politique a toujours consisté à jeter la zizanie et la discorde parmi les autres nations.

John Bull (au Japonais). — Allons, cher ami, le moment est venu : grâce à moi tu as d'excellents bateaux et des marins bien exercés. Ne crains rien : tape fort sur les Russes qui croient encore à la paix. Je te soutiendrai secrètement et ma caisse te sera toujours ouverte. Tu peux y puiser.

Albion (à part). — A la bonne heure ! Je te comprends maintenant, mon cher John Bull. Tu excites les Japonais contre le colosse russe ; tout cela sera nos affaires. C'est toujours moi qui aurai le dernier mot... J'aurai un port en Corée, et des concessions au Japon.

Le Fellah ôta alors les lunettes magiques du Cheikh Abou Naddara, invoqua sur leur vénérable maître les bénédictions célestes et, s'adressant à ses chers compatriotes, leur parla et dit :

« Que pensez-vous de l'hypocrisie de John Bull et de sa mère Albion ? Leurs sentiments égoïstes et méchants vous ont certes indignés. Mais, louange à Dieu, si ces deux êtres, qui personnifient le Gouvernement britannique, sont avides et rapaces, la nation anglaise renferme dans son sein des hommes de cœur qui détestent la guerre et n'aiment que la paix ; ils suivent le bon exemple de leur Roi Édouard qui condamne les agissements despotiques de ses ministres. N'est-ce pas lui qui mit fin à la guerre scélérate du sud de l'Afrique ? Il doit frémir, ce Souverain, ami de la paix et de la justice, en voyant les émissaires de son gouvernement soulever le Japon contre la Russie et allumer cette guerre qui fait couler tant de sang innocent et verser tant de larmes amères. Mais John Bull et sa mère Albion se moquent des Anglais honnêtes et se réjouissent en voyant périr des Russes et des Japonais. — autant d'ennemis de moins, — des cuirassés sauter, — autant de navires à vendre — et des forts et des arsenaux détruits, — autant de canons et de fusils à acheter dans leurs fabriques.

« Quant à nous, ô mes frères, cette guerre que nous déplorons, ne nous touche pas. Les États Ottomans sont en paix et la formidable armée Impériale a montré au monde qu'elle sait rétablir l'ordre dans son pays.

« Soyons humains et souhaitons la paix à tous ceux qui suivent le sentier de la rectitude. »

Ainsi termine le Fellah son discours à ses frères d'Égypte.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(1er, 2e, 3e et 4e DEPUIS JANVIER 1904)

Ces quatre discours, le Cheikh les a faits les deux mois derniers aux banquets de « Paris-Province », de l'« Athénée de France », de l'« Indépendance Belge » et des « Eugophiles ». Il a fait l'éloge des nations orientales et occidentales qui aiment l'humanité, la paix et le progrès ; et il a porté

Pendant la guerre

Albion (à l'Européen). — Je suis neutre — tu es neutre — nous sommes neutres. Vive la neutralité ! Faisons tous nos efforts pour localiser ce conflit et laissons ces Japonais et ces Russes se débrouiller tout seuls. Cela ne nous regarde pas.

John Bull (à Albion). — Mais tu oublies que c'est toi qui as surexcité le Japon : tu as signé avec lui un traité d'alliance qui a exalté son ambition en Extrême-Orient.

Albion (à l'Anglais). — Toi, mon fils, profite de l'occasion. Voilà la guerre allumée. Tout cela nécessitera des canons, des torpilleurs, des croiseurs, des draps de troupes, des approvisionnements. Laisse donc les autres échanger des horions et occupe-toi de leur vendre ce dont ils ont besoin.

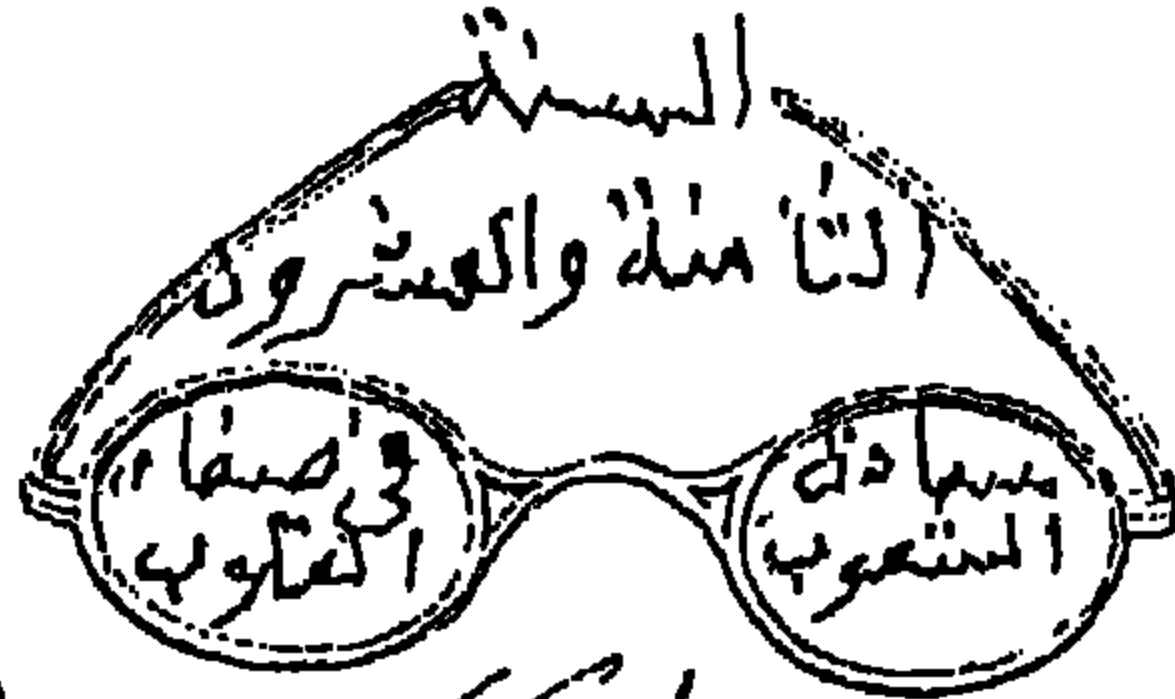
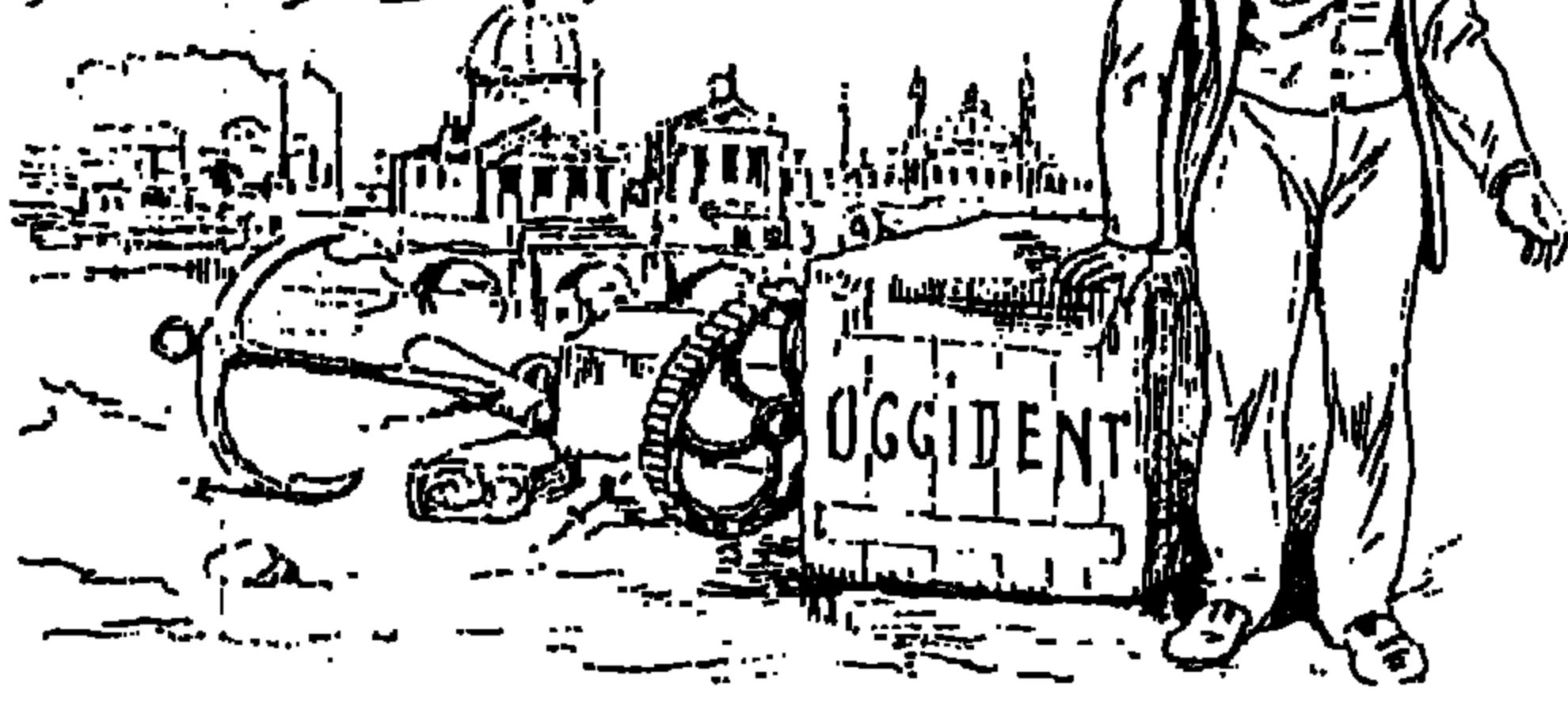
John Bull (à Albion). — Bravo, vieille mère ! Je reconnais bien ton astuce... Rule Britannia ! et vivent les affaires !... les affaires britanniques, bien entendu ! Aux autres la gloire. — A nous les livres sterling ! et puisse cela durer longtemps !

ABOU NADDARA.

des toasts en vers, que nous publierons dans notre prochain numéro, aux ententes cordiales franco-ottomane, franco-italienne et franco-belge, à la paix et à la fraternité des peuples, à la grâce, à l'esprit et à la beauté de la femme, et à la mémoire de l'immortel Victor Hugo. Comme toujours, les convives charmants de ces quatre somptueux banquets ont applaudi le Cheikh et ses confrères parisiens l'ont complimenté de son amour pour la France, sa seconde patrie.

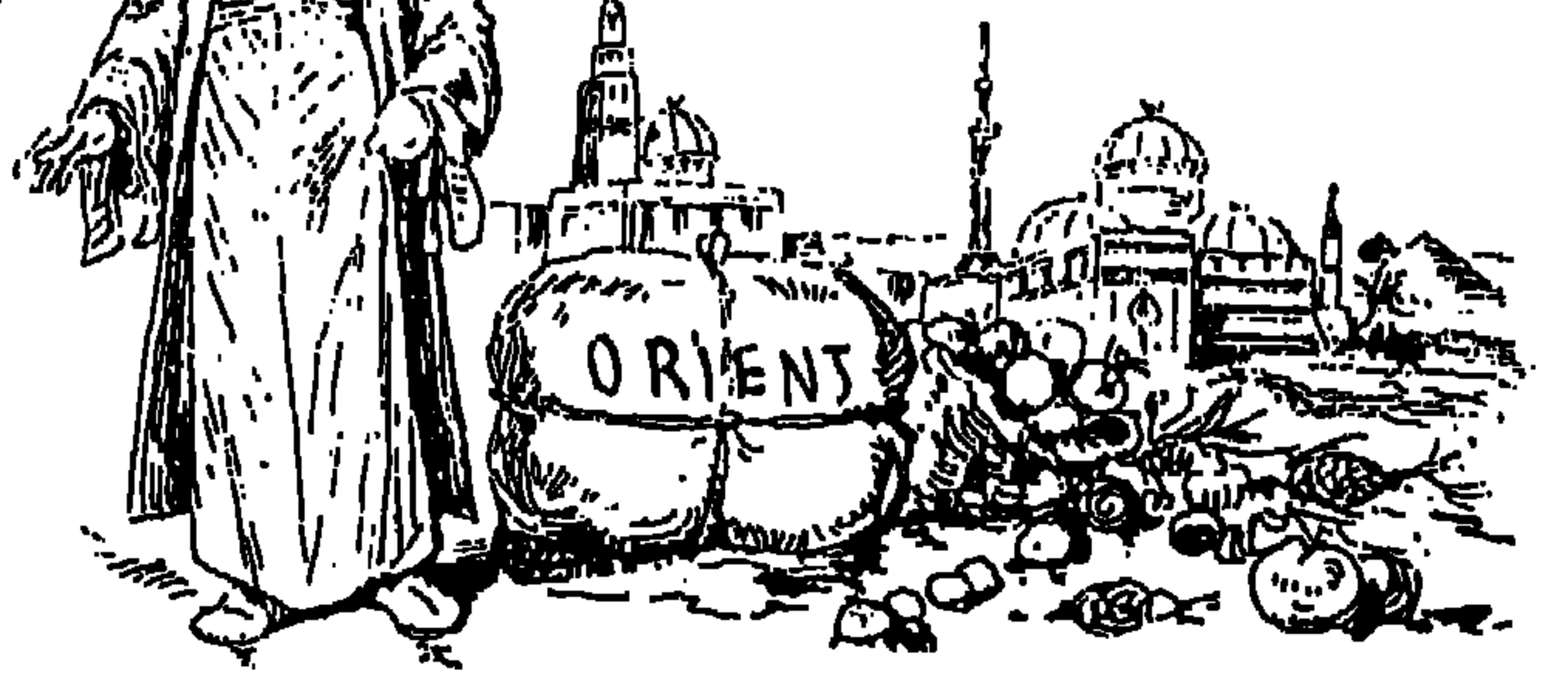
LA RÉDACTION.

الاستنزاف السنوي عشر أفران
وبالعلاوة والجمع السنوي المئتين
ترسل للمدير بجراله على توسته أو نيك

ابونظر

جريدة تصويرية فكاهية
مديرها أبو نظار وشاعر الملك
بها رئيس في مشاعر رئيسيه

عدد ٤ باريس في شهر صفر الخير سنة ١٣٢٢

منشورية وزعماءها

إذا اجاد خاطر القاري المفضل . بالنظر الى رسم هذا
الجرنال . يفهم موضوع الرواية النيارية . التي نظمها باللغة الفرنسية .
ونشرتها تحت الرسم المذكور الذي صورت فيه مملكة الصين بصفة
سيدة جليلة . وولاية منشورية بصفة صبية جميلة . هربانة من
زعماءها الغافرين . وحول هولاء الاشياض صورت اهالي الصين .
والرواية ثلاثة فصول . خالية من ذكر اسم المستربول . الحصا لكم
يامادة . بهر بيتي الدارحة حسب العادة . واجعلها في قالب قصة
احكيها لكم بكلام بسيط صافي . خالي من السجع والقوافي .

قال الراوي لما سمعت ستي الصين المحترمة ضرب المدافع في
بورت ارثور رفعت عينها الى السماء ونضرت الى الهيا بودا وقالت
له احبيني يا بودا من حرب الروس واليابان لان الظاهر قتالهم يستمر
اعوام ولا شك ان سبب قيامهم على بعضهم هي بنتي العزيزة منشورية
اللي مراد كل واحد منهم بتزوجها ويمالك بلادها الحصبة . فيينا
كانت تقول في نفسها الكلام ده رات بنتها منشورية جاية تجري
ووراها زعماءها الروسي والياباني هربانة منهم فاخذتها والدتها الصين
في حضنها وهدت روعها وقالت لها ما تخافيش يا بنتي الهنا بودا
بجميعي منهم . عندها تقدم الياباني والروسي وقالوا للصين ان
القتال الداير بينهم بحرا وبراً هو على شان خاطر منشورية . فقالت
لم الصين . طيب استمروا على ما انتم فيه من الحرب واللي ينتصر منكم
على عدوه اعطيه بنتي منشورية وولايتها العظيمة . فانبسطوا الخصمين
وعادوا الى مراكزهم الحربية والى جيوشهم الجاراة واخذوا في حرق
الدفن وهلاك القرابة والخيالة وهدم القلع وخراب الديار وما اشبه
ذلك . اما منشورية لما راتهم بعدوا عنها قالت لوالدتها الصين ياريتك
يا نينة ما قلت لم بان اللي ينتصر منهم على خصمه ياخذني انا وولايتي
المقدسة مسقط راس ملوكنا الفخام لان لاشك ولا ريب بان
الروسي هو المنصور لانه افوى واغنى من الياباني فاذا اصير جاريته

ولما يتسلط على ولايتي يحط عينه في بلادك ويلحقها الى ممالكه
فتمت الصين الغشم في وجه الهنا بودا يتبارك اسمه فيمكن انه هو اللي
ولع نار الحرب ده ليفنى فيه اخصامنا الصفر والبيض و يخلصنا من
شبكةهم الردية . فقالت منشورية لوالدتها بودا لا يسمح ولا يقدر
وانا افضل العبودية على هلاك امين عندي احسن اني اصبح اسيرة
ولا اري الوف من العساكر والبحرية يهلكوا على شان خاطري فعاقبتها
والدتها الصين وقالت لها احساساتك دي الشربة تجدي بها القبول
لدى الهنا بوده وهو ينجينا من مخالب اعدائنا (ابونظرارة)

لما رسلنا الخوصي بالاسكندرية

حياة لا يكون العز فيها حرام في حرام في حرام
فعبش في المعزة نصف يوم ولا عيش المذلة الف عام
ما لنا بقاعس عن الخير واعدائنا تبهنس واذا راوا منا تقدماً
حاربوه بكل قواهم وسعوا في هبوط مسعانا وجل رغائبهم عدم نجاح
اعمالنا . قاربهم كالاجار اليابسة وهم كالابالسة .
قد زعم المعتلون ان ليس لهم غرض في هذا الاحتلال
غير توطيد الامن ونشر دعائم الحرية واقسموا بالتاج البريطاني
الذي هو عندهم افضل من السبع المثاني انهم لم يكتبوا غير ذلك
طرفة عين . فاين ذلك اليمين ايها المعتلون انسيتموه ام انتم
كاذبون . . . اما نحن فلا نظن انهم فاعلون ذلك الا ان
شاء الله

كيف يرون النعم المنصبة عليهم كالسيل ويتركون هذه
البلاد التي هي اصل ثروتهم ومنبع نعمتهم . فقد ياتي الفقير منهم
وهو لا يملك شروي فقير فيصبح بعد زمن قليل كاعظم بنكير . وياتي
المسكري الصغير فيصبح وهو لورد كبير . وقد قبضوا على اذمة
الحكومة بايديهم فهم الامرون الناهون وبدلاً من تأييد سلطة
الحديوي صاروا يحاربون كل من التمي اليه . فنسالك ايها الامة
الوفاء بعد نوال الغاية والسلام

(ع. الحكم)

* حمل زجل *

شو فوا حالة مصر
احتلوها الانكليز
وسلبوا اراضيها
وكثر ظلمهم في البلاد
وده كله يا اسيا ديه
من ابن الوطن
لان لو كانت القلوب متحدة
ما كانت انهدمت القصور
بل كنا خلصنا
ولكن القسم في الله

وقولوا يا عجبايب
وزرعوا فيها المعاييب
وصبغ قلب الفلاح دايب
والصبي صبغ شايب
واعز الحبايب
صاحب الراي الخايب
والجمع له فكر مايب
ولا صارت البلاد خرايب
من كل وجه قبيح ولسان عايب
يخرجهم ونقول غرايب
(ي . الطنطاوي)

* المدح يسر الفواد ويزيد غيره الحساد *

عفارم عفارم على البارع اللي اخترع التليفون . ده رجل يستحق من
الجنيهاات الانكليزية مليون . لكونه اخترع آلة بديعة امرها يقيناً غريب
تخليك تحدث مع الحبيب ولوان بيك وينه مسافة الف ميل . التليفون
آلة ما لها مثيل . تجعل البعيد قريب وتغني صاحبها عن المكاتب .
وفي الواقع وانا قاعد اطالع الجرائل . الواردة لي من بلاد الترك وبر الشام
ووادي النيل واطلب من رب العالمين العز والهنا لالاخواني الشرقيين
سمعت رنة جرس التليفون فقامت بدون افعال وقلت . آلو آلو
فرد علي وقال . حضرتك الشيخ ابو نظارة ؟ قلت نعم يا ابن الامارة
ولا شك انك ابن عرب . لان صوتك طرب . بقي ارجوك تاذ مسامعي
بذكر اسمك اللطيف . فقال اسمي عقل البشعلاني وابنا الجنايب اصدق
رصيق . ويا خاطب سيدي الشيخ من مرسيليا ياهل تري سامع قولي
بياريز . قلت له نعم يا ايها الوزير . ليعيش مخترع التليفون لو كنت
فني لبخششه مليون

طيب قل لي يا عقل افندي ما هوش انت صاحب الباكورة .
الجريدة المشغلة الغندورة ؟ انت يا ابني شاعر عال . ولم تزل
تتمو في الكمال . وترتقي في المثال . وتحلو في المقال . قال لي
هيه هيه يا استاذي الجليل . داعيك لا يستحق واحد الماية من
الجميل . نعم يا سيدي كنت نشرت مجلة الباكورة انما الآن .
دخلت ادارة تحرير المرصاد الاخر . قلت جرنال عظيم قلب
القاري منه ينسر صاحبه فارس في ميدان الصحافة . وفريدي في
رياض الطافة . والظرافة . من فضلك قبل لي وجناته . وقل له

انه بسليني في الغربة بجمال مقالاته . فقال سي عقل كثر خبرك
يا استاذ وبارك الله فيك . ونصرك على اعاديك . طيب وباهل
لري رايت مقالة داعيك . قلت المرصاد وصلني الآن . موضوع
مقاتلك ايه وما هو العنوان . نال عنوانها اسمك العزيز . وموضوعها
خطبك العديدة التي تلقيها في محافل باريز . فقلت له يجب علي
اشكر افضالك . على ما تحفنتني به من المدح في جرنالك انما ياسفاه
المدح ده يغر ولوانه في الحقيقة يسر لكونه رايح يزيديني حساد
خصوصاً انه منشور في جريدة المرصاد المشهورة شرقاً وغرباً عند
الخاص والعام . آه يا ابني حسادي كلهم لثام . بقي من اليوم ورايح
يا عقل البشعلاني يا نصيح القول يا بديع المعاني . قل لي في مدحي على
قدر الامكان وانا اطلب لك النجاح والفلاح من الرحمان . قال
ربنا يترك وفرحك بانجالت . ولا يحرم ابنه الشرق من حكم
ومواعظ جرنالك . اسمح لي ياسي الشيخ اقرا لك مقالتى الصغيرة
ان شاء الله تعجبك وتدرجها في صحيفتك الخطيرة . قلت طيب
اقراها لي يا صاح . وشف مسامعي بالفاظك اللذيذة يا سيد الملاح .
عندها قرأ لي بالتليفون هذه المقالة العال . فوعده بنشرها في هذا الجرنال
قال - ما برحنا في كل وقت نسمع عن ذلك الشيخ الشرقي الفاضل ما يتمايل
له قوام الوطنية تهاً وفخراً وتنتعش قلوب اصدقائه والمعجبين به فرحا
فلا يمر يوم او اسبوع الا ونقرأ له من الخطب الرنانة في المنتديات
السياسية وغيرها السياسية ما يدل على خبرة حقة في الامور وعلى
صدوره عن فكرة وقادة لم يكن ليزيدها تقدمه في السنين الا صقلا
وشحذا فبريقاً ومضاء

فقد قرأنا بهذه الاثنا خطبة تلاها في الاسبوع الاسبق في
حفلة اقامتها في باريز عمدة جريدة اندبندس بلج وتراسها المسير
استرنل دي كونستان النائب عن مقاطعة (لاسرت) ختمها حضرة الشيخ
بايات افرسية تخطر الفاظها باثواب الفصاحة وتمايل معانيها بقوام
البلاغة كأنها تسيل رقة ثم قرأنا له خطبة واياتاً تلاها باخر الاسبوع
الماضي في حفلة شائقة اقيمت تذكراً للشاعر الفرنسي الشهير فيكتور
هيكوفيل ان شمس بلاغة ذاك النابغة العربي العظيم التي غابة
منذ زمن عادت فشرقت بتلك الحفلة من فم شاعرنا الشرقي
فكان لكلامه وانشاده وقع عظيم قوبل بتصفيق الاحسان
فانبسطت جداً من المقالة دي ياخواني . وقلت (مرسي الموسيو
عقل البشعلاني . وناديت يا عز لصاحب المرصاد . اللي مدحه يسر
الفواد . ويزيد غيره الحساد

LE BAL PRÉSIDENTIEL

Plus brillant que jamais a été le dernier bal du Palais de l'Elysée auquel nous avons eu l'honneur d'être invité avec Mme et Mlle Abou Naddara.

L'éminent Président de la République et la sympathique Mme Loubet, sur les nobles visages desquels brillaient la modestie, la bienveillance et l'amabilité, recevaient leurs nombreux et distingués invités avec une grâce exquise et une charmante courtoisie.

Que le Très-Haut les conserve à l'amour des populations bonnes, paisibles et loyales de la France et de ses colonies, et leur accorde la joie de voir leur pays bien-aimé, tant en Europe qu'en Afrique et en Asie, aussi heureux et prospère que leurs cœurs le souhaitent !

Ma faible plume ne se sent pas capable de décrire en français ce bal si beau, si éblouissant et si féerique ; je l'ai fait en arabe dans les journaux orientaux, dont je suis le correspondant parisien. Là, j'ai chanté les justes louanges de la France, ma seconde patrie, de son Chef d'Etat que je vénère, de ses Ministres que j'estime, de ses savants, de ses poètes et de ses artistes que j'admire, et de sa nation que j'aime et qui me traite en frère et non en étranger.

VOYAGE DE S. E. M. LOUBET, EN ITALIE

Notre chère Muse d'Egypte qui célébra sur sa lyre le voyage du Président de la République au nord de l'Afrique et les visites royales anglaises et italiennes qu'il eut à Paris, se prépare aujourd'hui à faire entendre ses chants mélodieux dans les langues sublimes du Dante et de Victor Hugo pour glorifier les deux nations sœurs, la France et l'Italie, et décrire les fêtes splendides de la Ville Eternelle que l'Auguste Roi Victor-Emmanuel III va donner en l'honneur de son hôte illustre, le bien-aimé Président de la République.

Que le Ciel exauce les vœux que nous faisons pour la grandeur et le triomphe de ces deux pays qui nous sont également chers !

ABOU NADDARA.

L'ANGLAIS ET LE SOUDAN

Le Caire, 25 mars.

Le drame soudanais se poursuit, intense, fébrile et périlleux. A voir l'indifférence superbe de l'Europe, il semble que le Soudan soit un de ces pays perdus dans les ténèbres de l'Afrique, sans vie, sans valeur, sans hommes et sans soleil. On s'en désintéresse. Qu'est-ce que ce pays-là ? Est-il coté à la Bourse ? Non, donc c'est un néant. Combien y a-t-il de diplomates qui se souviennent de l'accord anglo-égyptien, de cet accord par lequel il fut convenu que l'Egypte supporterait toutes les charges et les dépenses, tandis que l'Angleterre retirerait tous les avantages et tous les bénéfices ? Et si les charges sont considérables, les bénéfices sont énormes. Mais les yeux de l'Europe s'hypnotisent sur la guerre d'Extrême-Orient. Pendant que les Russes et les Japonais luttent de ruses, d'efforts et de bluff, l'Angleterre, qui ne perd jamais l'occasion de pêcher en eau trouble, tend ses filets ici, là, partout. Si la Russie n'avait pas un œil tourné du côté du Tibet, le pays du Dala-Hama serait vite saisi par les mâchoires anglaises. Mais les Russes ne sont pas tellement absorbés par le Japon qu'ils ne puissent disposer de quelques corps d'armée pour faire rentrer les griffes au léopard britannique.

Au Soudan, l'Angleterre est en bien meilleure posture. Personne ne la surveille, personne ne la contrecarre. Et la voilà qui se taille un empire colonial sur le Haut-Nil.

Notez que la conquête du Soudan était prévue dès 1882. Au moment où Arabi se dressait sur ses ergots pour donner à lord Granville un prétexte d'occupation ; le Madhi, de son côté, levait au Soudan l'étendard de la révolte. Presque le même jour, presque à la même heure, ces deux personnages qui, nous voulons bien le croire, ne se rendaient pas bien compte de la besogne à laquelle on les employait, se révoltaient contre l'Europe ou plutôt contre l'Etranger. L'Angleterre pensait qu'à défaut de l'Egypte, elle pourrait se dédommager au Soudan. Mais voilà que l'Europe veut, ignorante, décrépite, la laisser faire, de la Méditerranée aux grands lacs. L'Anglais, habile à profiter des ignorances ou des complaisances comme des trahisons, commença par consolider son autorité en Egypte et « laissa cuire le Soudan dans son jus », suivant l'expression pittoresque et brutale d'un de ses diplomates.

Et le Soudan mijota tout doucement dans son jus. Quand l'Angleterre se décida d'intervenir, la poire était cuite à point : elle n'eut que la peine de l'avaler.

Il y aurait un curieux volume à écrire sur l'astuce, l'esprit de suite, les intrigues, les cruels perfidies de l'Angleterre, pour manœuvrer, dans la Vallée du Nil, sans éveiller l'indiscrète curiosité de l'Europe.

Sans écrire ce volume, nous entreprendrons de relever au moins les principales étapes franchies par l'Angleterre, afin que la France puisse se rendre compte de l'irréparable faute qu'elle commet depuis vingt ans en laissant à sa plus dangereuse ennemie les mains libres dans un contrée où nous sommes appelés à avoir des intérêts de premier ordre.

D'ailleurs le sujet reparait plein d'actualité, à l'heure où l'Angleterre prépare l'exécution de la dernière partie de son programme, savoir : s'emparer du Darfour.

Le gouverneur actuel du Soudan, Wingate pacha, successeur de lord Kitchener, le boucher d'Omdurman, a déjà plusieurs fois tenté de pousser une pointe de ce côté, sans succès d'ailleurs. Il paraît qu'Ali-Dinar, sultan du pays convoité, a montré des crocs formidables, car Wingate a conseillé d'attendre une occasion plus propice. Mais l'Angleterre, aujourd'hui que l'Europe est toute aux affaires de l'Extrême-Orient, est pressée d'en finir. Elle ordonna à Wingate de faire rapidement la conquête du Darfour.

Le gouverneur du Soudan, mieux à même que personne de connaître la valeur de sa proie, déclina cet honneur, et nous apprenons aujourd'hui que Wingate pacha, pour raisons de santé, démissionne et prend sa retraite.

Nous verrons donc bientôt à l'œuvre son successeur, non encore désigné.

Il importe avant tout de faire connaître dans ses détails essentiels le drame qui se déroule depuis vingt ans dans ce Soudan nilotique, où l'Anglais respire, vit et s'agite, comme le requin dans l'eau.

J. MUNIER,
Directeur du Courrier du Nil.

LES ANNALES DIPLOMATIQUES ET CONSULAIRES

Qu'on nous permette d'attirer les regards attentifs et bienveillants de nos chers Lecteurs français et étrangers sur cette belle et intéressante Revue politique que notre cher confrère et ami, M. Stéphan, dirige avec tant d'intelligence et rédige avec tant de savoir et de tact. Ils y trouveront des articles remarquables, non seulement en français, mais en espagnol, en anglais et en portugais aussi. M. Stéphan est un polyglotte distingué.

Cette grande publication mensuelle est aujourd'hui aussi connue dans le nouveau que dans le vieux monde. Ecrite en quatre langues différentes, elle rapproche les peuples en les faisant connaître les uns aux autres. De là son succès et le nombre croissant de ses abonnés et de ses lecteurs. Mais ce que nous apprécions dans les *Annales Diplomatiques et Consulaires*, ce sont la noblesse de ses sentiments, la droiture de ses idées et l'impartialité de ses jugements. Nous avons lu avec une réelle satisfaction, dans ses numéros de janvier, février et mars, des articles vraiment intéressants sur trois pays qui nous sont chers : la Turquie, la Perse et le Mexique. Les justes et dignes éloges que nous y avons trouvés sur LL. MM. le Sultan et le Shah et sur S. Exc. le général Porfirio Diaz nous ont fait grand plaisir. Nous en parlerons dans notre prochain numéro, car l'abondance des matières ne nous le permet pas pour aujourd'hui.

Nous terminons ces lignes en souhaitant aux *Annales Diplomatiques et Consulaires* et à leur aimable Directeur une longue vie et une constante prospérité.

A. N.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(5e DEPUIS JANVIER 1904)

C'est au banquet annuel de la *Légion*, Société de secours des anciens militaires des deux régiments étrangers, que le Cheikh a fait ce discours.

Après les éloquentes discours prononcés par MM. Maurer, président de la Société, Schmidt, vice-président, Cohen, chef du cabinet du Ministre de l'Intérieur, Schlattery, de l'ambassade de Russie, le Cheikh a pris la parole pour célébrer la valeur des soldats de la légion étrangère qui défendent la France avec autant d'ardeur que si elle était leur terre natale. Il a glorifié la mémoire des grands généraux français qui portèrent triomphalement le drapeau tricolore à travers le monde, et c'est par le toast qui suit qu'il leva son verre aux nombreuses charmantes dames qui faisaient le charme du banquet :

Il est doux pour l'oriental,
De pouvoir parler à la femme,
Qui de son cœur est l'idéal,
Et qui de loin remplit son âme.

Ici plus heureux, nous voyons
Ses longs cheveux, son teint de rose,
Et ravis, émus, nous chantons
Ses louanges en vers, en prose.

Et c'est pour cela qu'à présent,
En votre honneur, je lève mon verre.
Vivent les femmes d'Occident !
Vive la France qui m'est chère !

Le 5 Mars 1904.

Le Cheikh ABOU NADDARA.

Voici les vers que l'abondance des matières nous empêcha de publier dans nos deux derniers numéros.

AU 10e DINER

de l'Indépendance Belge

Je te salue, Indépendance,
Amour des hommes valeureux !
De la Belgique et de la France,
Tu rends les bons peuples heureux.

Aux nations orientales,
Accorde la protection.
Elles sont nobles et loyales,
Dignes de ton attention.

Indépendants, libres, sans maître,
Le Très-Haut créa les mortels.
Pourquoi donc faut-il se soumettre
Aux tyrans méchants et cruels ?

Mais, ne parlons pas politique
Dans un si fraternel banquet.
Au grand journal de la Belgique,
De tes vers, Muse, offre un bouquet.

Indépendance Belge, agréer
Tous mes sincères compliments.
Vraiment brillante est la soirée
Et tes invités sont charmants.

D'ailleurs, en Asie, en Afrique,
Partout où brille le Croissant,
De ta nation sympathique,
L'avenir est resplendissant.

En ton honneur, ô grand confrère,
Je lève mon verre ce soir
A la Belgique qui m'est chère
Que bientôt j'espère revoir.

Paris, 10 février 1904.

A LA MÉMOIRE

de Victor Hugo

C'est le grand génie immortel,
C'est Victor Hugo que je chante,
L'auteur d'*Hernani*, de *Cromwell*,
Qui par ses chefs-d'œuvre m'enchantent.

Ses grands drames, ses bons romans,
L'homme de lettres les admire
Pour les si nobles sentiments,
Qu'au lecteur, chaque page inspire.

Je l'ai connu de son vivant
Et fus admis en sa présence.
Il a la verve du Levant,
D'Occident, il a l'éloquence.

Il est pour son pays natal :
Gothie, Homère, Shakespeare et Dante
C'est le poète sans rival,
C'est l'archange du ciel qui chante.

Je vois encore ses yeux charmants
Illuminés par la sagesse ;
J'entends encore ses doux accents
Pleins d'entrain, d'esprit, de finesse.

Mais Victor Hugo n'est pas mort,
Il vit dans ses œuvres sublimes ;
Il laisse au monde un vrai trésor
De vers exquis, de riches rimes.

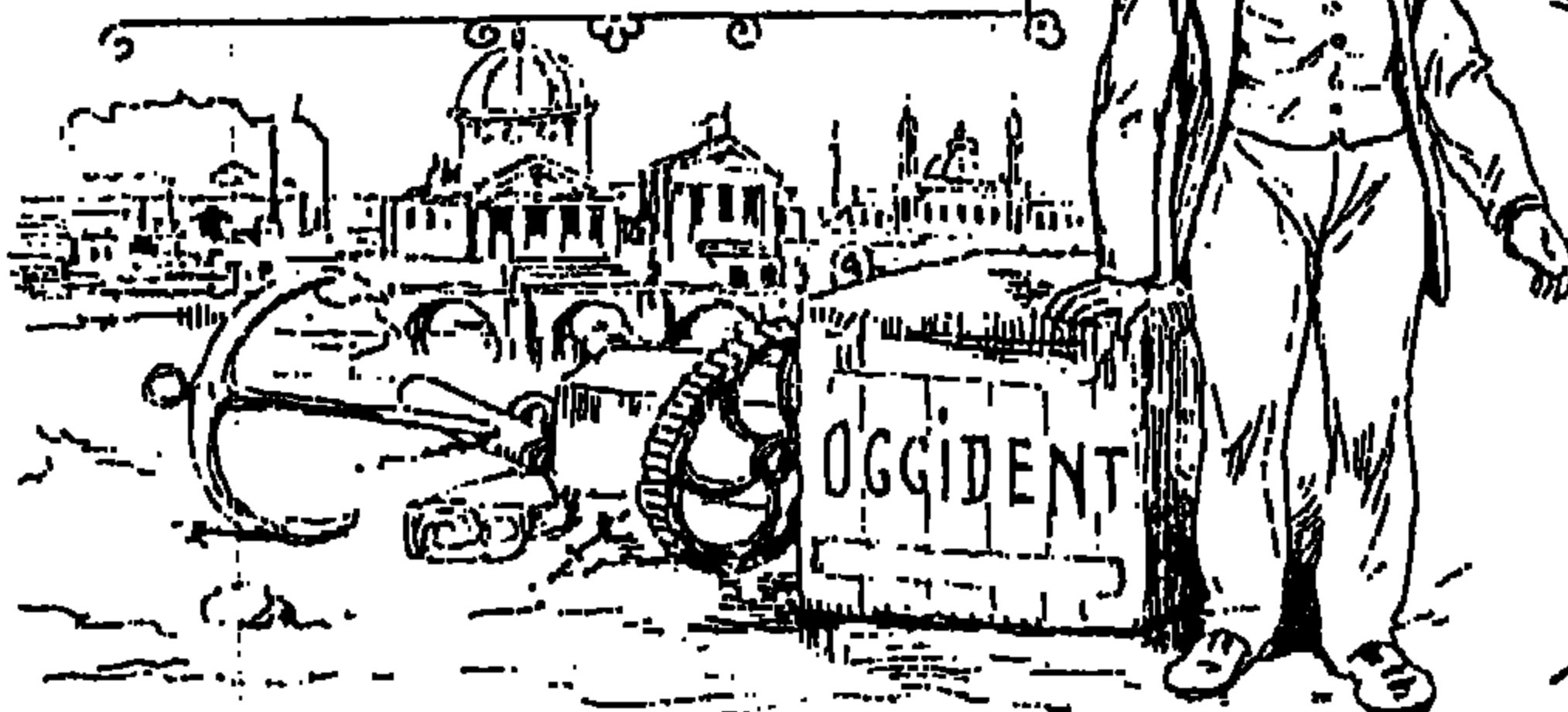
Son nom, à la postérité
Est passé couronné de gloire,
Et la juste célébrité,
En or l'inscrit dans l'histoire.

L'Athénée de France.

Le Cheikh ABOU NADDARA.

Nos sincères remerciements à nos chers confrères français et étrangers : *L'Indépendance belge*, *La Patrie*, *La Presse*, *La Revue mondiale*, *L'Athénée*, *La Presse de Paris*, *Le Patriote*, *La Revue américaine*, *Le Patriote français*, etc., etc., de leurs aimables comptes-rendus des discours du Cheikh.

28^e
ANNÉE
SYMPATHISONS ET PROSPÉRON

**L'ABOU
NADDARA**

“L'Abou Naddara”, “l'Attawadod” et “l'Almonsef” réunis. — Pour toutes communications et demandes, s'adresser au Directeur du Journal

Lire à la deuxième page : le Bal présidentiel, le Voyage de S. E. M. Loubet, en Italie, l'Anglais et le Soudan, etc., etc.

LA GUERRE RUSSO-JAPONAISE

Constantinople, le 23 Mars.

Vénérable Cheikh,

« Nous avons eu ici grand plaisir à lire vos articles sur la guerre russo-japonaise et nous admirons avec quelle sagesse et quelle équité vous appréciez la situation des deux nations. Il nous semble que vous avez parfaitement compris le rôle et les intérêts de l'Empire Ottoman en cette circonstance.

« Notre surprise est grande lorsque nous voyons des journaux européens représenter les Turcs comme enthousiasmés pour les Japonais et systématiquement hostiles aux Russes.

« Assurément il y a des gens qui n'ont pas oublié les longues et cruelles luttes qui ont eu lieu entre la Russie et la Turquie, mais les événements ont marché depuis lors et le Russe n'est plus pour nous l'ennemi traditionnel. Il nous suffira de rappeler les nombreux témoignages d'amitié et de confiance échangés entre les Souverains des deux

Empires. S. M. le Tzar peut être assuré que la Turquie a hautement apprécié la correction de la politique Moscovite dans les affaires Bulgares. C'est la loyauté et la fermeté de l'Empereur de Russie qui ont calmé l'effervescence des ambitions bulgares et empêché la Principauté de se compromettre dans les excès des comités Macédoniens. C'est une chose qu'on n'oublie pas à Constantinople et on comprend que l'amitié constante entre la Turquie et la Russie est la meilleure sauvegarde de la paix dans les Balkans.

« D'autre part il est certain que des liens de sympathie se sont noués ces dernières années entre la Turquie et le Japon et que le gouvernement de Tokio a recherché manifestement l'amitié de l'Empereur des Ottomans.

« La raison comme la prudence engagent donc tous les Turcs à conserver des sentiments de stricte impartialité entre les deux nations belligérantes et à faire des vœux pour que l'état de guerre cesse le plus tôt possible et soit remplacé par une entente amiable et pacifique. »

Dost bey.

LA MANDCHOURIE ET SES PRÉTENDANTS

(Soyez dramatique chinoise.)

La Chine. — Qu'entends-je ? Le canon gronde du côté de Port-Arthur. Qu'il soit maudit, l'inventeur de ces machines infernales qui font crouler les forteresses, sauter les cuirassés et massacrer les fils de la terre par milliers ! Ah ! c'est le hardi Japonais qui désile le colosse Moscovite. Cette guerre sera longue et féroce et la Corée qui en est l'épouvantable théâtre en subira les conséquences fatales.

Loin de moi la terrible guerre
Qui me fit périr tant d'enfants !
Rouge est encore, hélas ! la terre
Du sang des Chinois innocents !

Ah ! Pourquoi les grandes Puissances,
Veulent-elles nous imposer
Leurs coutumes et leurs croyances ?
Est-ce pour nous civiliser ?

Chœur des Chinois :

Civilisée est notre Chine
Grâce à Confucius, l'immortel.
O, de Bouddha, bonté divine,
Protège ton cher Fils du Ciel !

L'Européen veut le partage
De nos États pour s'enrichir,
Et c'est par le feu, le carnage
Qu'il pense pouvoir l'obtenir.

La Chine :

Rassurez-vous ; la Chine est forte ;
Elle a des soldats, des marins,
Qui sauront bien garder sa porte
Et défendre ses souverains.

Notre armée et notre marine
Font trembler le jaune et le blanc.
Qui ne font pas peur à la Chine
En levant l'étendard sanglant.

Insensée ! Que dis-je ? Est-ce moi qui fais trembler le Jaune et le Blanc ? Ce sont eux, hélas ! qui menacent l'intégrité de mon Empire. Le Blanc occupe la demeure sacrée de la Mandchourie, ma fille bien-aimée, cette demeure sainte, où naquit ma dynastie, et le Jaune veut la lui enlever. En attendant, Russes et Japonais se battent furieusement sur terre et sur mer et tombent par milliers. Mais, que vois-je ? la Mandchourie courant vers moi et poursuivie de ses deux prétendants ! Bouddha ! Bouddha ! Pitié de nous !

La Mandchourie (se jetant dans les bras de sa mère). — Sauvé-moi de mes persécuteurs ! Dis-leur que je suis la fiancée du Fils du Ciel. Je ne puis donc accorder ma main ni à l'un, ni à l'autre.

La Chine (pressant la Mandchourie sur son cœur). — Ne tremble pas, ma fille ; le Ciel te délivrera de leurs griffes. Tôt ou tard, tu seras libre dans ta demeure.

Le Russe et le Japonais. — Salut, Chine vénérée, mère de la Mandchourie, dont nous nous disputons la main.

La Chine. — Cessez pour un instant les hostilités et écoutez-moi.

Le Japonais. — Je suis pressé. Veux-tu me donner ta fille ? Nous sommes presque de la même race et de la même religion.

Le Russe (au Japonais). — Tu es un barbare ; tu as attaqué mes cuirassés et bombardé mon Port-Arthur sans déclaration de guerre ; tandis que moi je suis un homme civilisé, un soldat correct. C'est à moi donc que la Mandchourie accordera sa main.

La Chine. — Retournez, ô chefs intrépides et valeureux, aux commandements de vos armées et de vos flottes et continuez avec acharnement votre lutte glorieuse. Le vainqueur épousera la Mandchourie.

Le Russe (part en criant). — Vive le Tzar ! C'est moi qui aurai la Mandchourie !

Le Japonais (court derrière lui en lui disant). — Va à la mort ! L'Océan ensanglantera les marins et la terre ensevelira les soldats !

La Mandchourie. — Si je suis condamnée à être l'esclave du vainqueur, c'est certainement dans les mains du Russe que je tomberai. Il est plus fort que le Japonais. Je les connais tous deux.

La Chine (solennellement). — Inconnus sont les desseins et les pensées de Bouddha. Il peut avoir allumé cette guerre exterminatrice pour te débarrasser de tes deux prétendants à la fois.

La Mandchourie :

A ce prix, mon auguste mère,
Je refuse de m'affranchir.
Rester esclave, je préfère,
Que voir deux nations périr.

La Chine (embrassant sa fille) :

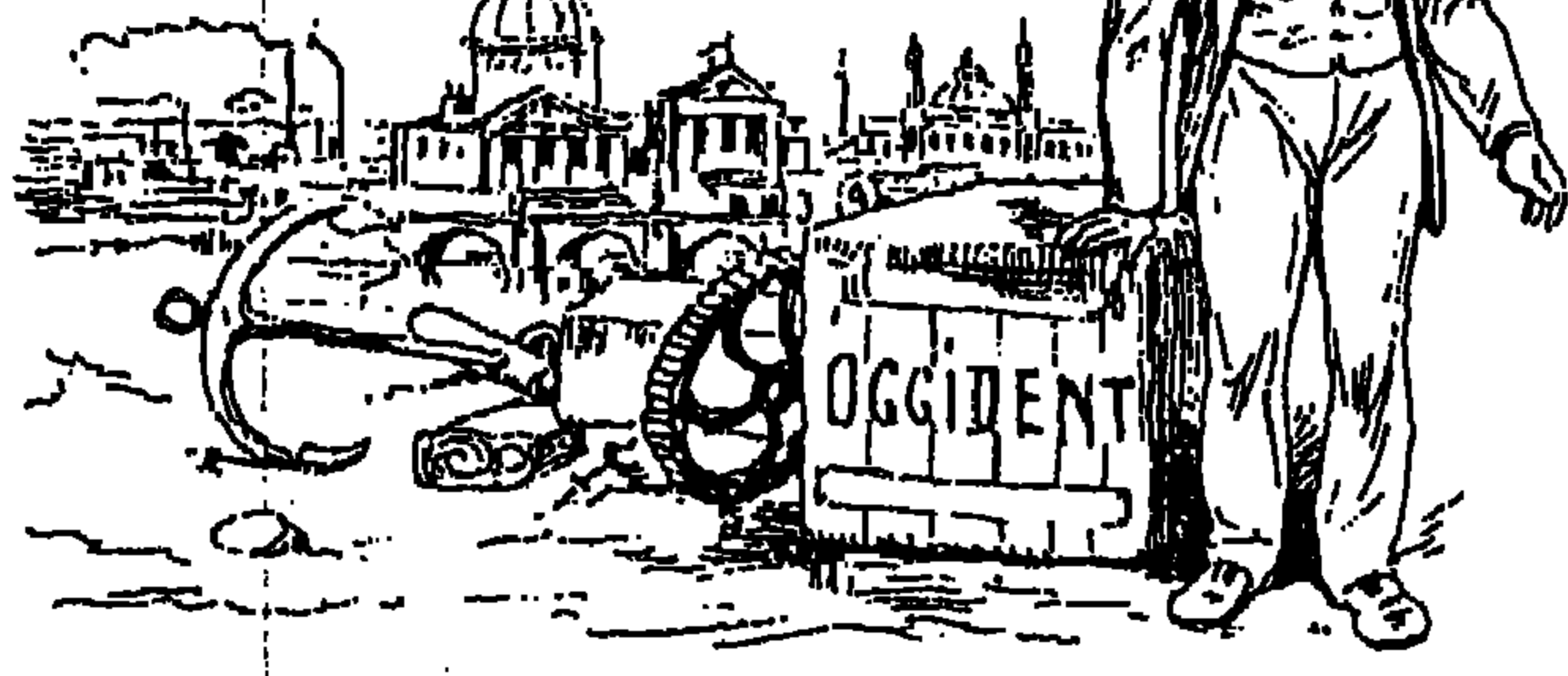
Tu mérites, fille chérie,
Pour tes si nobles sentiments,
De vivre au sein de ta patrie,
Hors des griffes des prétendants.

Le Chœur :

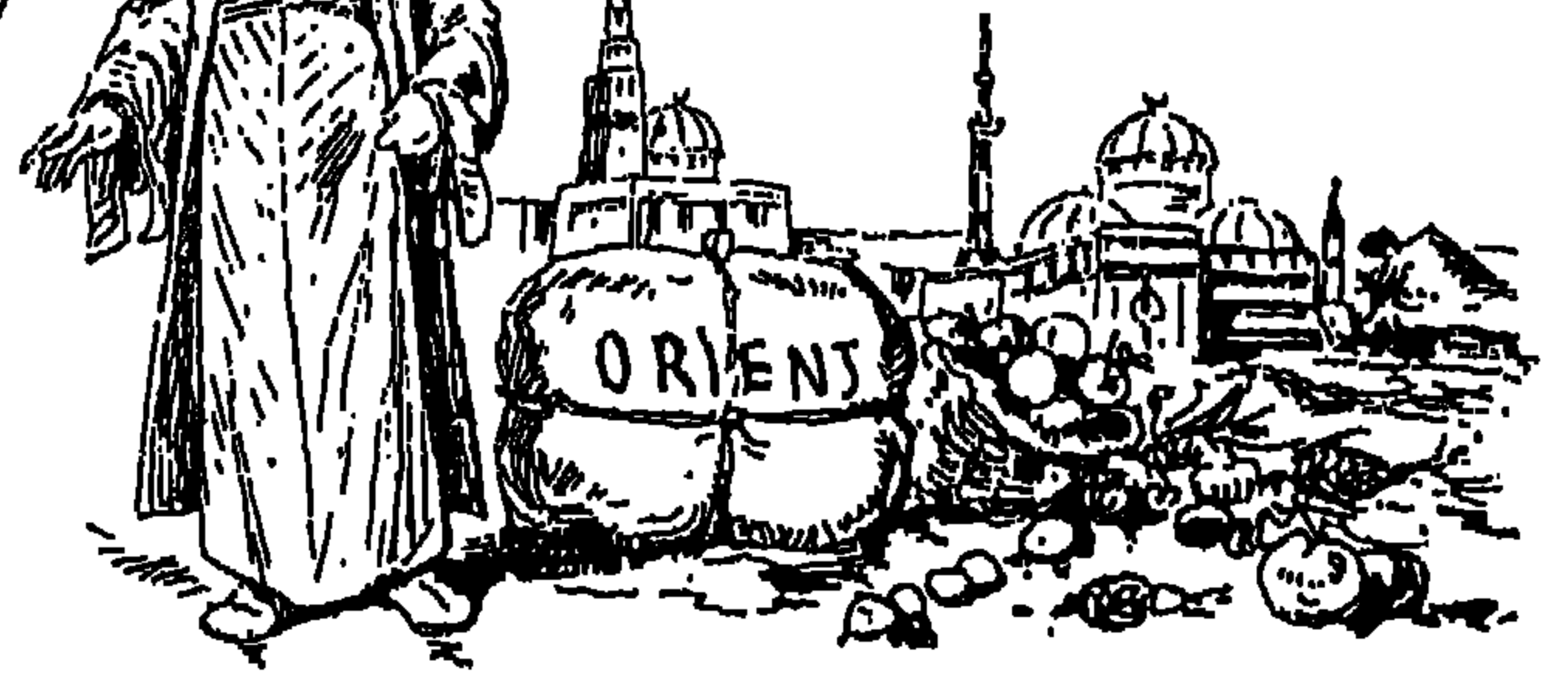
Sauve, ô Bouddha, la Mandchourie
Des mains des jaunes et des blancs
Et protège notre patrie
Des conquies et des conquérants !

ABOU NADDARA.

الاستقلال السنوي عشر أركان
وبالعلاوة والمجموع السنوي المثلث
ترسل للمدير بحراً على قوسته أو نيك

جريدة تصويرية فكاهية
مدبرها أبو نظارة شاعر الملك
بها رئيس في سائر رئيسيه

بالنجاح وما أشبه ذلك . قال دي ثالث قصيدة نظمها ياسي الشيخ بست
لغات الأولى للرئيس كادون طيب الذكر والثانية لجلالة السلطان ودي الثالثة
ما اشطرك يا أبو نظارة ما حدث غيرك في الدنيا نظم اشعار بمدة لغات
قلت اعلم ان نظم قصيدة مثل هذه ام ١٠ بيت شعر بلغات عديدة
تشغل بالي وتدوخ مخي أكثر من نظم قصيدة بلسان واحد فيها مائة
بيت شعر قال ده امر معلوم ياسي الشيخ طيب ونا هملش برسم غير
الصورتين دول قلت ها هو انظره وقل لي ان كان يعجبك فنظر الى الرسم
الذي براه حضرة القاري في هذا العدد في الصفحة الرابعة وقال
لي ما شاء الله ده رسم عال يا استاذ وواضح . قلت موضوعه الافراح اللي
اقاموها اهل ايطاليا كرامة لفخامة رئيس الجمهورية الفرنسية عند وصوله
الى روما لزيارة الملك فيكتور عمانوئيل . قال طيب والمصري ايش
جابه في روما . قلت القصد بحضوره التصوري الوهمي هو هنية الامتين
بعلاقاتهم الودادية . قال انت وطني صحيح ونقتم كل فرصة لجلب مخبة
الدول الافرنجية لابناء مصر . قلت ده واجب علي والا ما الفائدة في
نشر جرائدي والقاء خطبي قال انما في الاتفاق الي حصل اليومين دول
بين فرنسا وانكلترا فيه بند يكذب المصريين وهو ان الدولة الفرنسية لا
تعرض للانكليز في افعالهم وسيرهم في وادي النيل ولا تطلب منهم
انهم يجددوا ميعاد اقامتهم اعني بقولوا متى ينجلوا عن القطر . قلت وقبل
الاتفاق ده ياسيدي عمرها فرنسا ما طلبت طالبات زي دي من انكلترا
لان دي طالبات تخص القوم المصريين ولسمو خديويه الاعظم ونحن
امانا ان مولانا السلطان يول ولا يعمل الامم ده يحفظه ربي الاسلام
عموماً وللعثمانيين خصوصاً والان اسمع لي بارصيفي العود لما كنا في
صدده . قال نعم وارحوك تسمني ما قاله المصري للفرنساوي والطلباي
وما قالوه له . قلت على العين والراس ياسيدي . قال هات يا أبو نظارة
من تحابفك هات . قلت آ دي كلامهم كما جرى
اقبل المصري على احبائه وقال لم اهديكم اذكي سلاي وفائق
احترامي يا ابنا فرنسا وايطاليا الامتين الشقيقتين

عدد خامس بباريس شهر ربيع الاول سنة ١٣٢٢

اجمال الاحوال وبيان رسومات هذا الجرنال

اول كل شيء اسعد الله صباحكم يا شرفين . وجعلكم بالرفاهية
تتمتعين . وعلى اعاد بكم منصورين . قولوا معي امين اللهم امين . ربي يبلغكم
القصد والمرام . والحذق من القارين يفهم الكلام . فالان اسمعوا
قولي يا كرام . منذ عشرة ايام . تحدثت مع جرنالجي من العظام . وموضوع
المخاطبة اجمال الاحوال . والرسومات اللي رايح ازين بها الجرنال . اما
المسامرة فكانت باللغة الفرنسية . ها هي بلهجتنا الدارجة المصرية . اللي
الفاظها الذ من البقلاوة والكنافة . ومعانيها كلها لطافة وخرافة . بقي درلي
بالك يا مطالع جرنالي وتأمل في باطن اقوالي . وابن العرب يفهم بالاشارة .
ربي يحفظه لابي نظارة .

بعد ما قال لي الجرنالجي الزاير . وهو كاتب صيته في فرنسا
طاير . * بون جور كومان ساغان مون شير * اعني ايش حالك وصباح الخير
دار الحديث هكذا بتتنا بدون قوافي بلسان بسيط سادة . لعله يجد لديكم
القبول يا سادة .

قال بلغني انك جاي معنا ايطاليا صحبة فخامة رئيس الجمهورية خصوصاً انه
هو والملك يحبوك . قلت الله يحفظهم انا معروف اروح مع اصحاب الجرايد انما
اشغالي في باريس ما تسمع ليش السفر فلذلك استعذرت وقبلوا عذري .
قال انما انت مديون ادبياً للدولتين لانك تربيت في ايطاليا ودرست
فيها العلوم والمعارف والفنون وفرنسا صار لك ٢٦ سنة ضيفها العزيز
بقي لازم تعمل شيء في جرنالك كرامة لمرحلة رئيس الجمهورية وزيارته
ملك ايطاليا . قلت انا اعرف الواجب وجاهت اشعار ومقالات ورسومات
ان شاء الله لعجب الامتين وروء ساهم الفخام . قال وحياتي عندك تطلعني
على كل ذلك فاجبته بغاية الحظ وقلت له انظر بارصيفي المحترم دي صورة
الملك ودي صورة رئيس الجمهورية وبينهم طبعت قصيدة بست لغات
مختلفة وهي الفرنسية والايطالية والانكليزية والالمانية والعربية
والعبرانية مدحتهم فيها هم ودولتهم وهلمنهم ودعيت لهم بالعز والامم

أفصح لسان فرجانا عندك يا عزيزي بانك تبلى مريد سلامنا الى امتك
المعترمة وتشهر لابناء الوطن اخلاصنا لم لعلمنا بانهم ناس طيبين ومستعجمين
واصحاب عزم ومروءة وزيته صافية وقلوبهم طاهرة وارواحهم فاضلة وقل
لم ايضا بانهم يعتمدوا على الله وعلينا واننا لا نتركهم . فشكرهم المسريه
وقال لم كتر خيركم وبارك فيكم اصحاب وجعل الاخوة بينكم مستمرة
على الدوام ولا بشمت الاعادي فيكم آمين . فقال له الفرنسي واليطالي
الله يحفظك ويقبل دعائك يا ابن الكرام وتري بلادك كما يجب قلبك
والآن هيا بنا ناكل ونشرب وننسط ونهمل معنا الملك والرئيس ونحن
نجل سلطانك الجليل وننادي له بالعز

فلما سمع رصيفي الجرنلجي المخاطبة دي هناني على انشاءها وقال لي
احسنت يا اساذ وجرالك ده رايح يعجب دولتك ودول فرنسا وايطاليا

الروس واليابان . وتبيت والانكليشان

يا دوب خرج من عندي الجرنلجي المذكور . الا واقبل علي رجل
سياسي مشهور . كان سابقا من ابرغ النظار . كل الدنيا تعرفه اسمه
الصغير ادوار . يا ما دافع عن حقوق الشرق في مجلس النواب . ولاليوم
محترم عند الجميع ورجال السياسة يحسبوا له حساب . فاكرمته وسقيته
فنجال قوة بميشية . وتحفته بستكاره تركيه . فدار بعدها بيننا الكلام .
هكذا يا سادة يا كرام .

قال تحب الابيض او الاصفر قلت في ايام الشبوية كنت احب
الابيض واشبهه بالبدر وانما في ايام الشيخوخة صبحت مغرم في الاصفر
الرنان وجميع الناس مثلي يفضلوا الذهب الاصفر على الفضة البيضاء .
قال انت ياسي الشيخ تحب المزارانا ما باسالكشي على البنات البيض اللي
كنت مغرم فيهم وانت شاب ولا على الايرات الصفر اللي عليهم العمل
الا بام دي ولا سعادة بلاهم . لا لا . انا مرادي بالصفير والبيض اليابان
والروس من اي حزب جنابك ؟ قلت انا احب جميع الامم بيض
وصفر وسود واطلب لهم الصلح والسلم . متاع العزولمنا لان الحرب سبب
كل خراب ودمار . قال دعنا من الاحساسات دي الانسانية وقلي لي
فكرك في الحرب الحالي بكلام مقتصر مفيد . قلت ارثي لحال الروس
واخاف عليهم من بطش اليابان لاني اراهم ابطال البحور ولم في الفنون
الحربية خبرة تامة . نعم ان الروس لهم جيوش جرارة وقواد شجاع انما
اسوء الحظ ما همش مستعدين للقتال لانهم ما كانوا يظنوا ان دولة صغيرة
بالنسبة لهم كدولة اليابان تقوم عليهم لكن اراهم مهتمين اليوم في ارسال
عساكر عديدة لميدان الحرب فمحتمل انهم في البر ينصروا على اليابان
ولا يفقدوا ولاية منشوري . انما الزبحان هو الانكليزي لانه اغتزم الفرصة
ودخل مملكة التبيت . وايضا حل الانكليزي لا يخرج . قال صدقت

ابو نظاره

قال الطلياني اهلا وسهلا بابن وادي النيل اللطيف ومرحباً بك يا
صديقنا العزيز . عندها صاحفه الفرنسي اوي وقال له انا بعتنا فرحان ببحسورك
في اليوم السعيد الذي فيه جلالة ملك ايطاليا وقومه مسرورين بزيارة
نخامة رئيس جمهوريتنا المعظم بلادهم . قال المصري بحقب لم يستقبلوه
بكل اكرام وسرور ونشاط وتهليل لانه رئيس عادل حكيم وساعي لم
بالخير في بلاده العظيمة ويظهر من فرح الامتين دول بعضهم انهم في
غاية من الالفة والاتحاد وده شيء يسرنا لعلمنا ان فرنسا وايطاليا من
احب الدول عند مولانا السلطان الاعظم ابد الله ملكه ونصره على
اعداء واخوانكم القاطنين بوادي النيل فهم من اعز صوفنا . فقال له
بقي آمال احنا محبوين عندكم يا ابنا الاهرام العالية . فقال الفرنسي
محببة المصريين فينا امرها معلوم عندنا . فقال المصري احنا نجبكم
لانكم دائما ساعين لنا في الخير والصلاح ومرادكم ترونا في عز وهناء
هذا هو سبب اخوتنا لاخوانكم الساكنين في ديارنا المصرية وان اردتم
برهان يثبت لكم قولي ده فانا مستغفد عرضه لكم . فقال له الفرنسي اوي
ما فيش لزوم يا حضرة المصري لبراهين ودلائل لاننا نعرف احساساتكم
الشريفة نخوتنا وميل قلوبكم الكريمة لنا . عندها تبسم الطلياني وقال وغير
ذلك اعظم برهان يدل على صداقتك لنا هو حضورك اليوم لتهنئتنا
والدعاء لنا بالسعادة والثروة ولروسائنا الفخام بالنصر والظفر . عندها
تحسر المصري وقال لي برهان اكبر من ده وده يثبت لكم باننا من اصدق
اخوانكم واوفي خلانكم وهوان مع كل حزني على فقد وطني العزيز اول ما
بلغني بان نخامة رئيس الجمهورية قصد عاصمة ايطاليا لرد زيارة ملكها
الجليل حالا حضرت لاداء واجبات التهان . فقال له الفرنسي اوي الله
لا يسمح ولا يقدر انك تفقد وطبك العزيز ربنا يحفظه لك ويحفظك
له . وقال له كذلك التلياني القطر المصري عمره ما راي ثروة وعز واقبال
مثل الايام دي . لجأوه المصري وقال له آه واواه اعلموا يا اخواني بان
العز والاقبال والثروة دي . ما هيش لنا يا ابنا مصر بل للاجانب
اللي غاروا على بلادنا وسلبوا نعمته وزاد حزنتنا الشردة لان القسم اللي
كننا حطيناه في الدول الكبار بانهم ذات يوم يطلبوا من الانكليزا الاخلاء
عن وادي النيل فالامل العظيم ده خاب . فقال الطلياني بصوت خفي
للفرنساوي كلام المصري تلميح على الاتفاق اللي حصل بين فرنسا
وانكليزا اللي ما نقاش يسمح لحكومتك تعرض الانكليز في نصرفانهم
بصع ولا تطلب منهم تعيين ميعاد لا نقضاء اقامتهم . لجأوه الفرنسي اوي
كذلك بصوت خفي وقال له يا هل ترى قبل الاتفاق ده كان يجوز
لفرنسا تطلب من انكليزا تهدد زمن احتلالهم بوادي النيل ؟ لا . فاذا
البند المذكور فيه الامر ده ما غير شيء في المسألة . عندها التفت الطلياني
الى المصري وقال له بكل حنية ثيقن باحبيبي بان اخوي الفرنسي وقومه
وانا وجميع اهل بلادنا نجب ابنا مصر محبة يعجز عن وصفها

L'Italien. — Elle n'a jamais été aussi prospère qu'à présent.

L'Egyptien. — Mais sa prospérité n'est pas pour ses enfants, mais pour l'étranger qui l'a envahie. Nous espérons que les Grandes Puissances exigeraient un jour l'évacuation britannique de la Vallée du Nil. Cet espoir s'est évanoui depuis un mois.

L'Italien (à part au Français). — Notre ami fait allusion à l'accord Franco-Anglais qui ne vous permet pas d'entraver l'action britannique en Egypte en demandant au gouvernement du Roi Edouard de limiter le temps de l'occupation.

Le Français (à part à l'Italien). — Ce n'est pas à nous de demander cela. L'Italien (à l'Egyptien). — Nous aimons les Egyptiens, mon frère Français et moi, car ils sont bons, honnêtes et loyaux; nous ne les abandonnerons donc jamais. Dis-leur qu'ils peuvent compter sur notre amour fraternel et sur notre sincère dévouement.

L'Egyptien (serrant les mains du Français et de l'Italien). — Merci, ô mes amis, merci! Vos paroles me consolent, je porterai votre salut à mes compatriotes. Que Dieu bénisse la fraternité qui unit vos deux nations si sympathiques aux Ottomans et à leur Auguste Souverain!

L'Italien. — Que le Très-Haut exauce les vœux, ô brave Egyptien!

Le Français. — Et maintenant viens prendre part à nos réjouissances et acclamer nos Chefs d'Etat, et nous acclamerons le tien.

ABOU NADDARA.

La Convention Turco-Bulgare

Nous avons été heureux d'apprendre qu'une convention turco-bulgare vient d'être signée à Constantinople.

La Bulgarie s'est engagée à empêcher la formation sur son territoire des bandes armées et à sévir contre tous les rebelles qui, après avoir commis des méfaits en Turquie, chercheraient un refuge dans la principauté.

S. M. I. le Sultan, avec une magnanimité qu'on ne saurait trop admirer, a accordé une amnistie générale à toutes les personnes qui ont participé au mouvement insurrectionnel.

Nous souhaitons vivement que cette convention où la Turquie montre tant de générosité, ait pour résultat le rétablissement définitif de la tranquillité dans les Balkans.

DOST BEY.

LA REINE ISABELLE

Voici la bienveillante réponse royale à la respectueuse et touchante lettre de sincères condoléances que le Cheikh Abou Naddara a eu l'honneur d'adresser à S. M. la Reine Marie Christine pour la perte douloureuse de Son Auguste belle-mère :

SECRETARIA PARTICULAR

DE

S. M. LA REINA D^a Mª CRISTINA

— — —

MONSIEUR,

Madria, le 14 Avril 1904.

Sa Majesté la Reine, mon Auguste Souveraine, a pris connaissance de l'aimable lettre que vous avez bien voulu lui adresser à l'occasion du décès de S. M. la Reine Isabelle.

Sa Majesté me charge de vous remercier en son Royal nom des sentiments que vous lui témoignez dans cette triste circonstance, ainsi que des vœux que vous formez pour son bonheur et celui de son Auguste Fils.

Veillez agréer, Monsieur, l'assurance de ma considération distinguée.

A. DE AGUILAR.

L'ANGLETERRE ET LE SOUDAN

Le Caire, 20 mars 1904,

Le premier acte de la tragédie soudanaise remonte à la nomination du colonel Gordon, en 1872, comme gouverneur des provinces égyptiennes de l'Equateur.

Gordon était un Anglais loyal — il y en a encore quelques-uns, rares, — qui avait, entre autres spécialités, celle d'agacer outre mesure son pays d'origine en lui disant de dures vérités, comme celle-ci, par exemple: « Quant à l'Egypte, nous avons beau faire, nous n'arriverons jamais tout seuls à la gouverner et à payer les intérêts de la dette: il faudrait s'assurer la coopération de la France (Journal de Gordon, page 119). Et encore, dans ce même Journal, page 274: « Pour ma part, je ne vois pas quel inconvénient il y aurait pour nous à laisser la France se mêler des affaires de l'Egypte. Je crois même qu'il en résulterait beaucoup d'avantages. Bien des maux auraient été évités si cette puissance avait eu voix au chapitre. Quand on n'a pas la chevalerie chez soi, il faut aller la chercher chez le voisin ».

Voilà les leçons que donnait cet homme à son pays. On comprend que l'Angleterre n'ait pas mis beaucoup de zèle à le délivrer des mains des mahdistes. Ses compatriotes lui reprochaient encore amèrement d'avoir ouvert les yeux aux Egyptiens quand, peu d'années après l'occupation anglaise, le gouvernement britannique s'efforçait de persuader au peuple de la Vallée du Nil que le Khédive gouvernait en toute indépendance. L'Angleterre, proclamaient Gladstone, Granville et sir Baring, n'est allée en Egypte que pour affermir l'autorité du Khédive. Gordon répondait: « Un autre reproche que je fais au gouvernement, c'est de s'obstiner à prétendre que le Khédive gouverne l'Egypte. Cette action est perdue à jour depuis longtemps. Peut-on imaginer plus plaisante comédie que celle-ci: lord Worthbrok demandant au gouvernement égyptien son concours pour mener à bonne fin l'exécution de telle ou telle mesure? Je pense qu'en ce cas, les deux augures, lord Worthbrok et sir Baring, doivent pouffer de rire au nez l'un de l'autre ».

Les journaux français, qui défendaient alors la cause de l'Egypte, ne s'exprimaient pas autrement. Mais Gordon, énergique, sincère et loyal, était tellement devenu Egyptien lui-même en prenant le titre et les fonctions de gouverneur des provinces équatoriales, qu'il ne reculait devant aucune mesure pour faire triompher les intérêts de l'Egypte. L'Angleterre pensa que le mieux pour elle, afin de pouvoir jouer à son aise la comédie du désintéressement et des grands sentiments, était de

se débarrasser de Gordon, quitte à lui élever une statue après. C'est ce qu'elle fit.

Lorsque Gordon inaugura ses fonctions de gouverneur à Khartoum, le Soudan avait déjà usé plusieurs fonctionnaires impuissants à discipliner le caractère turbulent de ces populations noires, qui ne craignent rien, si ce n'est Allah et son Prophète. Le gouvernement égyptien ne trouvant plus d'indigènes qui voulussent accepter de le représenter sur le Haut Nil s'adressa à l'Anglais qui avait déjà donné des preuves d'indomptable énergie. Cet Anglais fut Gordon. On raconte que le jour même de son arrivée, il s'y prit de façon à frapper fortement l'esprit de la population. Le personnel qui se trouvait au gouvernement lui apprit qu'il lui serait difficile, à lui surtout chrétien, de se faire obéir, même de ses simples domestiques. Gordon demanda qu'on lui choisît deux domestiques parmi les plus fanatiques et les plus farouches. Au coucher du soleil, on lui amena deux grands et solides gaillards, noirs comme les dieux de Casulte. Gordon les examina une minute et dit ces simples mots: « Très bien, vous êtes à mon service ».

Le soir, à l'heure du dîner, il fit appeler les deux nègres et leur ordonna de le servir: « Ecoutez-bien, leur dit-il. Je n'ai pas l'habitude d'appeler deux fois. Si au premier signal l'un de vous n'est pas ici, près de moi, au second signal, je lui brûle la cervelle ». Et il posa de chaque côté de son assiette deux pistolets chargés. Les nègres sourirent, sortirent et attendirent. Au bout d'un instant, Gordon, sans hausser la voix, appela: Ahmed! Un quart de minute s'écoula. Il appella de nouveau, plus fort cette fois. Ahmed se précipita. Gordon, très calme, se leva, et lui dit, j'ai dû t'appeler deux fois. Et aussitôt, il prend un pistolet et le tue à bout portant. — « Emporte ton camarade, dit-il, à l'autre ». Puis il ajouta: « A toi, maintenant ». Mais le second nègre, tremblant de frayeur, tenait son oreille collée à la porte afin de ne pas manquer à l'appel.

A partir de ce jour, le Soudan plia comme un roseau.

En cela, Gordon se montra parfaitement Anglais. Mais il est permis de croire qu'il n'eut pas tout à fait tort d'agir ainsi. Sa conduite, d'ailleurs, jusqu'à sa mort, fut sans défaillance et mérita qu'on l'appelât le héros de Khartoum. Pendant dix ans, le Soudan fut tranquille et sagement administré. C'est en 1882 que commença le drame qui coûta près de 100,000 vies, sans compter celles des Soudanais révoltés. Nous verrons dans le prochain article comment les Anglais s'y sont pris pour faire perdre le Soudan à l'Egypte.

Dr SADIC.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara

(6e depuis Janvier 1904).

Ce discours que le Cheikh a fait au dîner des Athéniens et Hugophiles, le 26 mars, a été reproduit in extenso dans l'organe de l'Athénée de France et a valu à l'orateur les applaudissements des convives et les compliments des lecteurs. Nous aurions voulu le reproduire ici en entier; mais l'abondance des matières du présent numéro ne nous le permet pas. Nous allons donc en extraire les passages relatifs à la malheureuse guerre russo-japonaise qui afflige tous les cœurs humains.

Après avoir salué le printemps qui venait de commencer, et après avoir chanté ses bienfaits et célébré sa beauté, le Cheikh lui dit ceci, dans son langage poétique:

« Ne nous quitte pas, ô printemps, tu fais le bonheur des jeunes et des vieux, tu montres aux uns leur brillant avenir et aux autres leur passé radieux.

« Mais, hélas! tandis que par la douceur de ton zéphyr, le parfum de la rose et le chant de ton rossignol, tu nous fais savourer les délices de la vie, des milliers de nos semblables en Extrême-Orient exhalent leur dernier soupir dans des souffrances atroces.

« Pleure, ô printemps, pleure sur les valeureux soldats et sur les marins intrépides qui tombent sur le champ d'honneur. Ils ne défendent pas leurs patries. Non! jaunes et blancs se battent pour une contrée qui ne leur appartient pas. La Mandchourie, dont ils disputent la possession pour leurs empereurs, est une province chinoise; elle est le berceau sacré de la dynastie du Fils du Ciel ».

Qu'ils dorment en paix les martyrs
De cette atroce, injuste guerre!
Pour satisfaire les désirs
Des grands, ils mordent la poussière.

Fils de Russie et Japon
Combattez-vous pour la patrie?
Non! S'il gronde votre canon,
C'est pour prendre la Mandchourie.

La Mandchourie est aux Chinois
Comme aux Français est la Provence,
Pour l'enlever, deux puissants rois,
Vont employer leur force immense.

Tzar, Mikado, grands souverains!
Que le monde estime et vénère,
De vos soldats, de vos marins,
Ayez pitié! Cessez la guerre!

Faites la paix, bons empereurs,
Et que chacun de vous oublie
Les offenses et les erreurs,
C'est le printemps qui vous supplie!

« Oui, c'est le printemps qui supplie les deux augustes ennemis de remettre leurs flamboyantes épées dans leurs fourreaux ornés de perles et de diamants.

« Dieu n'a pas créé le printemps pour assister aux combats sanglants de ses créatures, mais pour les voir admirer son ciel bleu, respirer son doux zéphyr en cueillir ses belles fleurs ».

Prolonge, ô printemps, ton séjour
Dans ce vivant pays de France,
Où la beauté, l'esprit, l'amour
T'accueillent avec joie immense!

En ton honneur, ô doux printemps,
Qui charmes la Ville Lumière
Par tes parfums et par tes chants,
Les amoureux lèvent leur verre.

Pour boire heureux à la santé
De la femme qui les enchante
Par son entrain, par sa gaieté,
Et par sa grâce ravissante.

A MADAME FRANCESCHINI

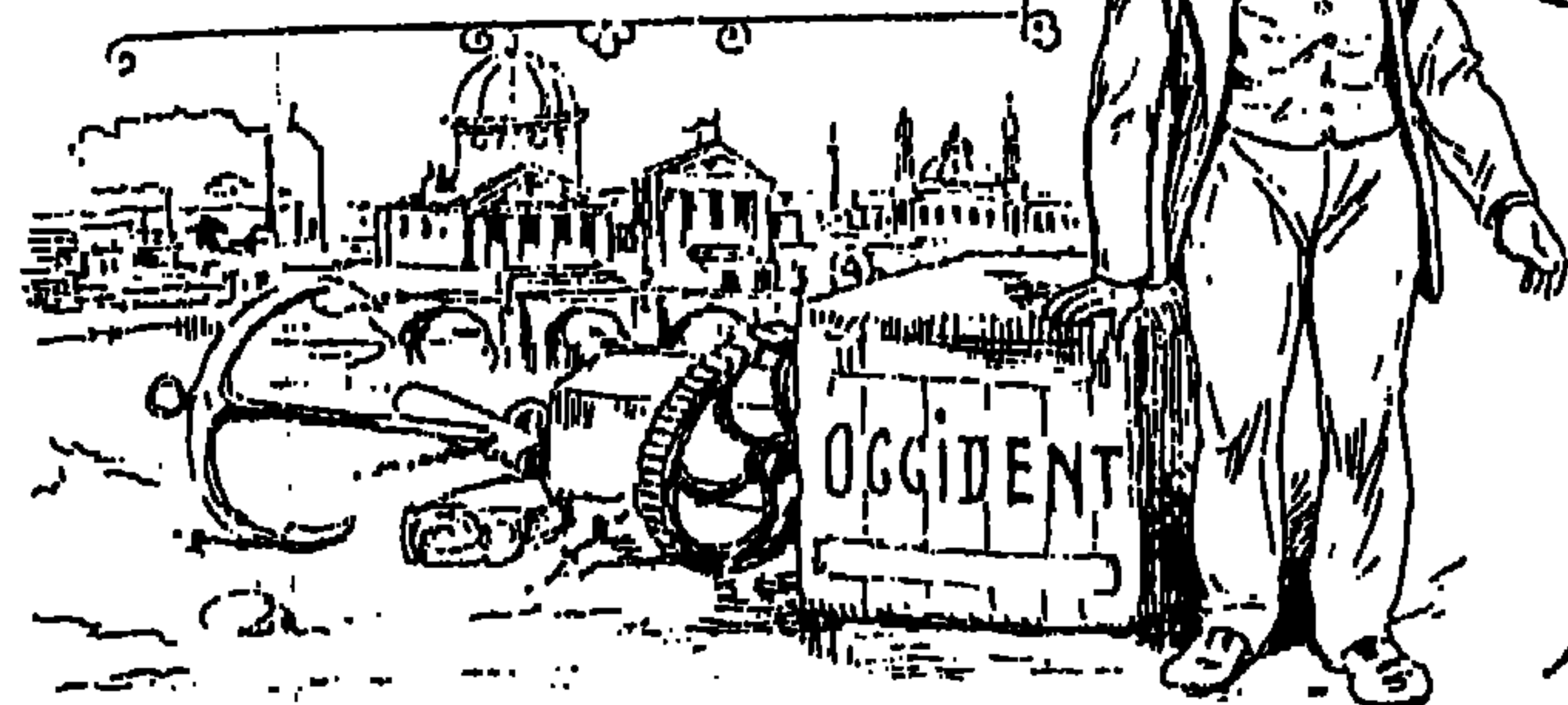
I should like to sing your praise
In your graceful English rhyme
But, Alas! my humble lays
In your tongue are not sublime.

Your great poets, I admire:
Milton, Byron, Pope, Shakespeare
For their land, their songs inspire
My old Muse with love sincere.

Yet in English, I can find
These three verses to thank you
Gracious lady, for the kind
Invitation you sent me.

ABOU NADDARA.

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et "l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes, s'adresser au Directeur du Journal

ODE EN SIX LANGUES

En l'honneur de la visite de l'illustre
Président de la République Française à
l'Auguste Souverain d'Italie.

Le 26 Avril 1904.

(Français et Italien.)

Bon Cheikh, en six langues acclame
I Due Cari e Augusti Amici,
Dont l'entente, la paix, proclame
Ché fà i popoli felici.

(Anglais et Allemand.)

Tune thy lyro, poet, and sing
Das Italien und Frankreich.
Their good President and King
Dio an Tugenden so reich.

(Arabe et Hébreu.)

العز لفتور عانويل . ملك اهو ب ن ح م ر و ر
والعز للوجه الجليل . ن ش ي ش ر ع د ك و ح م

S. M. VICTOR-EMMANUEL III
Roi d'Italie

La réception chaleureuse et cordiale, les manifestations enthousiastes et sympathiques et les fêtes grandioses et brillantes par lesquelles l'Auguste Souverain d'Italie et Sa nation chevaleresque ont accueilli l'éminent Chef d'Etat de la France nous ont réjoui le cœur et nous ont inspiré cette ode en six langues, ainsi que l'illustration et la légende ci-après que nous consacrons à la fraternité de ces deux nations sœurs avec nos vœux de bonheur et de prospérité.

Voici la traduction littérale de notre modeste poésie en six langues :

S. E. M. LOUBET
Président de la République Française

« Bon Cheikh, acclame en six langues les deux chers et augustes amis, dont l'entente proclame la paix qui rend heureux les peuples.

« Accorde ta lyro, ô poète, et chante l'Italie et la France et leurs bons Président et Roi, si riches en vertus.

« Vive Victor-Emmanuel, roi aimé, admiré et élevé ! Vive l'éminent Loubet, l'homme droit, juste et sage (1) ». ABOU NADDARA.

(1) Traduite en prose, la pensée perd toute sa saveur ; car l'esprit du poète comme celui d'une essence s'évapore en le transvasant.

LES RÉJOISSANCES EN ITALIE

Les sincères félicitations de l'Egyptien

L'Egyptien. — Salut, nobles fils des deux nations sœurs.

L'Italien. — Salut, aimable enfant de la Vallée du Nil. Que tu sois le bienvenu parmi nous !

Le Français. — Je suis très heureux de te voir assister à la réception cordiale que l'Auguste Souverain d'Italie et son peuple chevaleresque font à notre illustre Chef d'Etat.

L'Egyptien. — Cet accueil enthousiaste me remplit le cœur de joie ; car il me prouve que les deux nations amies de l'Empereur des Ottomans, Souverain naturel de la Vallée du Nil, sont liées par les nœuds indissolubles de la fraternité.

L'Italien. — Tu nous aimes donc bien, ô vaillant fils des Pyramides ?

Le Français. — Oui, les Egyptiens ont pour nous une affection sincère.

L'Egyptien. — Parce que la France et l'Italie n'ont jamais travaillé

pour nous asservir, mais pour nous régénérer ; voici pourquoi leurs enfants résidant sur les bords du Nil sont nos hôtes aimés et choyés. Voulez-vous une preuve éclatante de notre cordialité pour vous ?

Le Français. — Nous n'avons pas besoin de preuves ; nous connaissons les bons sentiments des Egyptiens pour nous.

L'Italien. — D'ailleurs ta visite en ce beau jour où nous célébrons solennellement l'entente cordiale et l'accord parfait qui unit nos deux nations est la meilleure preuve des sympathies des enfants de la Vallée du Nil pour nos deux peuples qui les aiment et voudraient les voir heureux et prospères.

L'Egyptien. — Il y a une autre preuve, douloureuse, hélas ! mais qui vous convaincra que vous n'avez pas d'amis plus dévoués et loyaux que nous.

Le Français. — Fais-la nous connaître, cher ami, et nous t'en serons reconnaissants.

L'Egyptien. — La preuve de mon amitié pour vous, la voici en deux mots. Malgré mon deuil sur la perte de ma patrie, je viens pour prendre part à vos réjouissances.

Le Français. — Mais ta patrie n'est pas perdue.

الاستنزاف السنوي عشر افغان
وبالعلاوة والجمع السنوي العشر
ترسل للمدير بجراله على كوستند او نيك

جريدة تصويرية فكاهية
مدبرها ابو نضرا وشاعر الملك
بها وليس في شارع ريشيه

العدد السادس ياريس في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٢٢

الدب والتعلب

قال القاري ياهل ترى ده مثل من امثال لقمان؟ قلت لا
يا اعز الخلان . ده تعبير باريسي يا صاح . اخترعوه ثبان باري الملاح .
لزوال الهدوم وفكاهة النفوس . من ابتداء حرب اليابان والروس . لان
الاهالي هنا كبار وصغار . زي اولاد بلادنا يجربوا الهزار . فسموا الروسي
دب وتعلب الياباني . والحق يفهم المعاني . قال معناه ان الروسي كالـدب
قوي وجبار . والياباني كالتعلب مكار . قلت ومن حيث ان سيرة الحرب
صحت اليوم بباريس . موضوع مسامرات كل مجلس انيس . فتسمع القائل
اصاحبه يقول . ما هي اخبار الحرب وعملوا ايه الفحول . ياهل ترى التعلب
طير سفينة . او الدب طبق مدينة . امس دعاني صراف شرقي للفطور . وهو
رجل بالبراعة والمهارة في الدواير المالية مشهور . فبعد ما تناولنا الذ الطعام .
على سيرة الحرب دار الكلام . وقال اوراق الدب صبحت رخيصة واوراق
التعلب غالية . فقلت يد الدب ثقيلة واطية ويد التعلب خفيفة عالية .
مصحك ضحكة رطلين . وقال لي باشيح كلامك زين . انما بعد ذلك تبدل
الضحك والهزار بالحسرة والاسف على ما هو وارد لنا من الاخبار .
لان الروس واليابان احباء الامة الفرنسية . حامله لواء الاخاء والمساواة
والحرية . وغير ذلك سواء كانوا يابان او روس . فنام يحزن القلوب ويكدر
النفوس . خصوصاً ان الحرب والقتال . وفقد المساكين والاموال ما هم للدفاع
عن الاوطان . التي حبها من الايمان . بل للاستيلاء . على ولاية عظيمة .
من ولايات دولة الصين الفخيمة والحال عصرنا ده عصر تمدن واصلاح .
ما هوش عصر خراب ديار وهلاك ارواح . فيجب على الدول الافرنجية
الاتحاد والتداخل بين الدولتين اللي يتضاربوا لاحد . منشورية . ويقولوا لهم

سدوا مدافعكم وعلوا سيوفكم في الجراب . وتصلحوا ولباسوا وكونوا
من اعز الاصحاب . فضحك القاري وقال لك يا ابو نضرا اراء عجبية . وافكار
غريبة . اوروبا وامريكا فيها دول عديدة . منازعات الروس واليابان
افاياتهم السياسية جداً مفيدة مثلاً الدولة الانكليزية . فرحاة في انهمزام
الاساطيل والجيش الروسية . لانها تخاف على ممالكها الهندية من بطش
الروس . فاذا فقد الرجال وضع الفلوس . يطعن سرها على الهند وبصناعة
لطافة تضع يدها على مملكة تبت آه باستاذ الانكليزي عفريت . ده فرحان
في نصرة التعلب وكسرة الدب . يحق لك يا ابو نضرا تظعن فيه . وندب .
قلت كبرتني في اعيني يا حضرة القاري . لكوني اري افكارك تمام ذي
افكاري . والشاهد اني عملت على الموضوع ده رسم ورواية املي انهم يعجبوك
للفاية . قال شبرق عيوني بمنظر رسوماتك الجميلة وشف مسامعي باقول
روايتك الجميلة . فقلت له سمعاً وطاعة . يا صاحب المهارة والبراعة
عندها اطلمته على الرسم قائلاً له ياسيد الملاح . الرسم ده مش
لازم له ابضاح . ده ظاهر كالشمس في وسط النهار . وهو مبني على
الدب الجبار والتعلب المكار . اللي اليوم في ميدان الحرب . نازلين
في بعضهم ضرب انما ما همشي في الرسم ده مصورين . لان رؤيتهم
لكدر الناظرين . بقي امعن نظرك في الرسم وفسره لي يا عزيزي . ان
شاء الله يعجبك ويشفي غليلك في الانكليزي . قال المتكئين دول
وشرار نار الغضب خارج من عينيهم . دول عساكر انكليز لكن له
كاسات الشمبانية جنب رجلهم . قلت يتضح لك السبب لا اسمك
الراوية يا ابن الكرام . قال والحادثة دي حصلت في الاهرام . والعجوز
الشمطا . دي البيون . قلت اعني انكليز اوده الواقف على سطح الهرم
ده خيال الجنرال غردون . اللي امر جنائمه وحروباته وماته عند الجميع

معلوم . قال رائت ياسي الشيخ مثاله في خرطوم . طيب ومن اخرجته من قبره يا صاح ؟ ما ابلغك ويا ما تصوراتك ملاح . ويا هل ترى ابو الهول راجح يكلم . والا يستمر ساكت ومتبلم . قلت ده راجح ينشد اشعار بالفرنساوي . قال آه يا بونظارة انت لهجاوي . شوقتي لسمع الرواية . لاشك انها لطيفة للغاية . بقي الرواية دي بالفرنساوي كتبها . والشعر نظمها . وحياتي عندك للخصمالي بمر بيتنا الاهلية . وانا اطلب لك طول العمر من رب البرية . قلت ارجو جنابك العالي . نديري باللك وتصفي لاقوالي . قال سلكت يا سي الشيخ اوداني . بقي لذ مسامعي بلطيف المعاني . قلت الرواية واشخاصها البيون . واولادها وابو الهول والجنرال غردون . قال سمعني حديثهم انما بلسان مصر الاصطلاحي تارة بلدي وتارة فلاح . عندها شربنا فنبات قهوة تركية . وسمعته روايتي السياسية

قلت لحضرة القاري النجيب . اللوزعي الاديب . يا سيدي لما بلغ البيون اعني الحكومة البريطانية . الفائرة على اقطارنا النيلية . بان الدب الكبير انكسر والثعلب الصغير انتصر . جمعت اولادها وقالت لهم يا ابطال . اخبار الحرب اليوم عال المال . فمثل متنا مريم ربعة ادق النار . واغني معكم سلام الملك ادوار . عندها البيون واولادها اقاموا شعائرا الافراح ونبذوا الشمبانبا ملوا الاقداح . وقالت لهم انبطوا يا انكليز واتنوا . واشربوا وغنوا . حليفنا الاصفر على عدونا الابيض صبح منصور في البراري والبحور . ما بقاش يتهدد ممالكنا الهندية . كسر وسطه فصارت حاله ردية . اما احنا يا اولادي بيرقنا الفاخر على اربعة اركان الدنيا مرفوع . و **سلام** مسوع . فابتهجوا جميعهم وصاحوا وغنوا بالانكليزي لسارن الوز . ونادوا لبلادهم بالنصر وللحكم بالعز . فقال لهم ابو الهول حارس الاهرام . ما تفرحوش ولو مغروب الدب بطل فقام . شجاع جسور صنديد . اجد من قلعة من حديد . حليفكم الاصفر جهادي خطير . صاحب عقل وندير . كل الدنيا تشهد له بالبسالة والجسارة . والبراعة والمهارة . فترتد اتساع دباره . يجزوه من اراضي جاره . وانتصار الثعلب ما هوش ناتج من شهامة عساكره وقواده . الا من سوه بخت الدب وعدم استعداده . انما اراه اليوم يحضر في اسطول عظيم وجيش جرار . فيمكن انه يكسر خصمه الثعلب المسكار . فاذا حصل ذلك الويل عليكم يا انكليز وعلى غمركم الازرق . بطرده الدب من اسيا وافريقيا وبغلي عساكره ومراكبه يحرق . فقالت البيون لابي الهول طعنت في السن وخرفت يامسكين . اما ترى جنود ونوتية الثعلب منصورين . والدب صاحبك من قدامهم هربان . وشارك للاميرال « نوغو » والجنرال

« نوروكي » المين والقلع واعظم الفرسان . فن شدة فرحي في انهزام الروس . جمعت هنا اولادي وزمنا الكومس لشرها في محبة حليفنا (الميكادو) ملك اليابان . اللي قاوم الدب الفشار واطهر ضعفه للبيون فقال ابو الهول ما نستعجلش يا البيون وتشر بي محبة الثعلب . محتمل ان الدب يصبح غالب . لان جنوده لا تحصى وماله غزير . بنصروه على حليفكم ولوان اساطيله وجيوشه ما لها نظير . فاشند غضب البيون من كلام ابي الهول وقالت لاولادها ده مجنون ما تسمعوا له قول . اشربوا وغنوا وارقصوا يا اولادي . وافرخوا في قهقرة الاعادي . عندها الدنيا قامت وقعدت . ومطرت وبرقت ورعدت . تم انشقت الارض وخرج منها خيال غردون . وصعد على سطح اهرام فرعون . وهو وهو لابس كفن على قدم . والكتاب المقدس بيده . وخطب وقال . يا امي البيون يا ملهمة الشجعان والابطال . والله يا اخواني يا اخول . يا قرة عين المستر بول . انسيتم ما قاله سيدنا سليمان عليه السلام . في امثاله العظام . اللي كل مثل متهد يساوي من الجنهات مليون . نسيتم يا اولاد بول ويا امي البيون . وصاننا سليمان الحكيم يا اسباوي . بان لا نفرح في سقوط الاعادي (الاترب العالمين) يرفع غضبه من عليهم . ويرميننا تحت رجليهم . بقي عوضا ترقصوا وتغنوا وشكروا وتفرخوا في خراب الديار وفقد النفوس . اسموا في مصالحة اليابان والروس . فلما سمعوا الانكليز وامهم البيون وعظ خيال الجنرال غردون انخبوا وبطلوا الافراح ووضعوا على الارض كاسات الراح . وتكثفوا كما ترام هنا في الرسم اما البيون . فاشند غضبها وصاحت على خيال الجنرال غردون وقالت له ارجع لقبر يا معكر افراحي وسرور الشبان وخلينا نرقص ونغني ونشرب محبة اليابان اللي كسروا شوكة اعادينا الروس ارجع لقبرك يا منحوس يا معكوس . فقال غردون ربنا على كل شي . قدبر قادر على حصول الصلح بين الدب القوي والثعلب النحير وعلى قيامهم ضد النمر الازرق البريطاني . بقي ما تفرحوش في انكسار الروس يا اخواني قال واخني وتترك الانكليز وامهم البيون في الفيض والكدر يحومون (ابو نظارة)

journaliste, conférencier, poète et dramaturge, M. L. Siegfried, l'auteur de cette biographie aux *Annales diplomatiques et consulaires*, dit :

Après la création de son théâtre arabe, qui lui a valu le titre de Molière égyptien, et la fondation de ses deux sociétés savantes et patriotiques, berceau du Parti National égyptien, le Cheikh prévoyant l'invasion britannique de sa patrie, publia, en 1877, son fameux journal auquel il donna son nom : *Abou Naddara*. Ce fut la première feuille libérale parue en Egypte. Le Cheikh y dévoila les méfaits du Khédive Ismaïl, qui opprimait ses sujets, endettait le pays et préparait sans s'en apercevoir l'occupation britannique.

Le gracieux biographe rend compte ensuite des conférences qu'Abou Naddara a faites en Espagne, au Portugal et dans les pays de l'Afrique du Nord, ainsi que de celles qu'il fit à l'Exposition de 1900, à Paris, où ses auditeurs l'ont porté en triomphe. Il parle aussi de l'amitié dont l'honorent les Monarques d'Orient et les Souverains et Chefs d'Etats d'Occident, et des gracieuses missives qu'ils daignent lui faire parvenir. M. L. Siegfried termine les deux grandes pages qu'il consacre à sa notice sur Abou Naddara par ces lignes :

Naddara, tu as tort, car s'ils étaient vraiment les amis sincères de la France, ils ne se rejoindraient pas tant des malheurs de son allié, la Russie. Vexes-les donc par un spirituel dessin et par un article magistral.

Que Dieu te conserve et te bénisse, vaillant défenseur de l'Islam! Amen!

Ton ancien disciple, OSMAN ARAFATI.

Le Cheikh Abou Naddara adhère au désir de Sidi Osman Arafati et publie l'illustration ci-dessous et la scène qui suit :

ALBION, LE SPHINX et L'OMBRE DE GORDON.

Abion (à ses fils) :

Chantez avec recueillement
L'hymne de la Grande-Bretagne;
Puis, buvez abondamment
De ce délicieux champagne.

Réjouissez-vous, mes chers amis,
Le jaune allié de l'Angleterre
Extermina nos ennemis
Par son incomparable guerre.

L'Ours ne menacera donc plus
Les Indes, notre grand Empire.
Pauvre! Il est tout à fait perclus!
Il agonise! Oh! Il expire!

Sur les mers, sur les océans
D'Europe, d'Asie et d'Afrique,
Et sur nos empires géants
Flotte, ô fier drapeau britannique!

Les Fils d'Abion :

Sons of Albion, do rejoice (r).
Drink und jump, dance und sing
Let us cry with merry voice:
Rule Britannia! Hail our king.

Le Sphinx (aux Fils d'Abion) :

Mettez à votre joie un frein.
Quoique battu, l'Ours est solide,
C'est un grand colosse d'airain,
Debout comme une Pyramide.

Votre allié jaune est vaillant,
Dans les deux mondes on l'admire,
C'est un peuple intrépide et preux
Qui veut étendre son empire.

Il triomphe pour le moment;
Car l'Ours n'est pas prêt pour la guerre;
Mais il se prépare à présent
Et pourrait vaincre l'adversaire.

Gare alors au Royaume-Uni
Car le Léopard britannique,
Par l'Ours vengeur serait banni
Des pays d'Asie et d'Afrique.

Abion (au Sphinx) :

Tu radotes, mon pauvre vieux,
Car « Sature qui peut, l'Ours crie »
Le Renard est victorieux.
Il envahit la Mandchourie.

Voici pourquoi je fais cadeau
De cent bouteilles de champagne,
Aux miens, pour boire au Micadeau,
L'allié de la Grande-Bretagne.

Le Sphinx (à Abion) :

La guerre continue encor,
Pourquoi donc te presser à boire?
L'Ours a des guerriers et de l'or.
Qui lui donneront la victoire.

Abion (à ses Fils) :

Laissez-le dire et commencez
Votre belle et splendide fête.
Jouez, buvez, chantez, dansez
Et, du vieux Sphinx, brisez la tête.

A peine Abion et ses fils allaient-ils commencer leur fête pour célébrer les victoires de leur allié que l'ombre du général Gordon apparut, la Bible à la main, sur le sommet de la Grande Pyramide et, d'une voix sépulcrale, s'adressa à ses compatriotes et leur dit :

Ma sœur, mes frères, prêtez une oreille attentive aux versets que je vais vous citer, et écoutez-les avec recueillement. Je les extrais du 24e chapitre du Livre des Proverbes du roi Salomon, à qui l'Eternel fit don de la sagesse.

Alors, Abion et ses fils déposèrent par terre leurs verres et leurs bouteilles, et, les bras croisés, entendirent ces paroles que l'ombre vénérée de Gordon a prononcées :

« Ne te réjouis pas lorsque ton ennemi tombe, et que ton cœur ne s'égaie point lorsqu'il est renversé ». (Verset 17.)

« De peur que le Seigneur voit et que cela lui déplaise et qu'il ne détourne de lui sa colère ». (Verset 18.)

Après une courte pause, l'ombre de Gordon se prit à dire :

La colère que le Seigneur retirera de vos ennemis, il la versera sur vous, ô fils d'Abion.

Priez donc, ô mes frères, le Dieu des armées, afin qu'il accorde la victoire à ceux qui l'adorent, sur les jaunes païens qui Lui préfèrent Boudha et ses idoles.

Furieux, Abion montre à l'ombre de Gordon ses poings, et lui dit :

Retourne à ta tombe, ô Gordon,
Et laisse-nous chanter et boire.
Sur notre ennemi, le Japon
Remporta plus d'une victoire.

L'ombre de Gordon chante en disparaissant :

Dieu peut tout, l'Ours et le Renard,
Pacifics, nous feront la guerre
Pour enterrer le Léopard.
Le défenseur de l'Angleterre.

ABOU NADDARA.

(1) Fils d'Abion, réjouissez-vous. Buvez et chantez, dansez et chantez. Priez d'une voix joyeuse : « Domine, ô Grande-Bretagne! Vive notre Roy! »

LA POLITIQUE EXTÉRIEURE DE LA FRANCE

Pour nous qui sommes l'hôte et l'ami de la France, c'est toujours une tâche très agréable de nous associer à toutes ses joies; à tous ses succès. C'est donc avec un plaisir véritable que nous constatons les heureux résultats de la politique étrangère française que dirige avec tant d'habileté et de finesse M. Delcassé.

Assurément, pour nous autres Egyptiens, la convention anglo-française a été un événement très pénible et affligeant; car il marque l'abandon des revendications françaises en Egypte contre l'occupation britannique. Jusqu'à ce jour, nous pouvions toujours espérer le concours au moins moral de la France pour lutter contre l'intrusion anglaise dans la Vallée du Nil. Hélas! cet espoir ne nous est plus permis, et la France, pour obtenir sa liberté d'action au Maroc, a laissé l'Angleterre maîtresse en Egypte.

Mais si nous déplorons en tant qu'Egyptiens ce résultat, il nous est impossible de ne pas reconnaître qu'il constitue, au point de vue des intérêts français, un triomphe incontestable et qu'il dissipe de la manière la plus heureuse tous les nuages de discorde qui subsistaient entre la France et l'Angleterre. C'est donc un grand avantage pour la paix du monde, le progrès des peuples et de la civilisation, et cette pensée adoucit pour nous l'amertume du sacrifice qui est imposé à l'Egypte. C'est donc sans arrière-pensée que nous applaudissons aux succès de M. Delcassé, qui s'est révélé comme un homme d'Etat de premier ordre et comme un diplomate qui laissera une trace glorieuse dans l'histoire de son pays.

Le règlement des affaires françaises dans le centre de l'Afrique est également une solution très heureuse et nous la signalons avec une joie d'autant plus vive que les contractants ont eu grand soin d'indiquer qu'elles ne préjudiciaient en rien aux droits légitimes de S. M. I. le Sultan dans ces pays musulmans.

A. N.

Conférences et discours du Cheikh Abou Naddara

Ces deux discours, le Cheikh les a prononcés le 27 et le 30 avril aux banquets présidés par nos amis MM. Fabius de Champville, directeur de l'*Echo du Neuvième*, et Bonnoval, directeur de l'*Athénée de France*. Le Cheikh n'a parlé que du voyage présidentiel en Italie, dont il a célébré le succès. Il a terminé ses deux discours par des toasts en vers, au banquet du Syndicat de la Critique parisienne, 27 avril :

Muse, oublions notre vieillesse
Et ses sombres et tristes jours
Pour célébrer cette jeunesse
Et chanter ses chères amours.

Dites-moi des strophes touchantes
Qui fassent palpiter les cœurs
De ces dames resplendissantes,
Aux yeux doux, aux regards vainqueurs.

Inspirez-moi des belles fêtes
De l'Italie au Président,
Dont les louanges, les poètes
Chantent dans leur rythme charmant.

La Critique Parisienne
Nous réunit en ce banquet,
Quand la patrie Italienne
Offre à Loubet plus d'un bouquet.

Et son peuple acclame la France,
Le pays de la liberté,
La terre où fleurit la science,
Le sol de la prospérité.

Et la France répond heureuse :
« Vivent Victor-Emmanuel
Et sa nation valeureuse
Dans un bonheur perpétuel! »

Au banquet de l'Athénée de France, 30 avril :

Français, comme vous, joie immense
Eprouvent les Egyptiens
D'entendre les Italiens
Acclamer Loubet et la France.

Les brillantes réceptions
Que Lui fit l'Italie entière
Prouvent qu'une amitié sincère
Régit entre les deux nations.

Le grand Chef de la République
Doit être fier de voir combien
Au brave peuple Italien
Sa chère France est sympathique.

Car cet accueil si chaleureux
Grandit l'affection qui lie
Les fils de France et d'Italie
Et rend leurs beaux pays heureux.

Vive le Roi! Vive la Reine!
Vivent leur jeunesse et beauté!
Victor-Emmanuel! Hélène!
Nous buvons à votre santé.

Et puisque nous parlons des discours de notre cher directeur sur le voyage présidentiel, disons qu'il prépare une gracieuse petite plaquette illustrée sur cette heureuse visite de l'éminent Chef d'Etat de la France aux Augustes Souverains de l'Italie.

C'est en arabe, en prose rimée, que le Cheikh compose son modeste ouvrage, qu'il a l'honneur de dédier à S. Exc. M. Loubet. Il le résumera sommairement en français afin que les deux Nations sœurs voient la joie que leur parfait accord et entente cordiale inspirent à Abou Naddara.

LES BIOGRAPHIES D'ABOU NADDARA

Leur nombre, depuis quelques mois, augmente au lieu de diminuer. Après celles publiées dans l'*Athénée de France*, le *Livre d'Or de la Confédération littéraire*, le *Risveglio Italiano*, l'*Echo Mondain*, la *Sicilia*, la *Revue américaine* et la *Deutsche Warte*, voici les *Annales diplomatiques et consulaires*, qui en font une magistrale. Nous aurions voulu la reproduire ici *in extenso*, mais, à notre grand regret, l'abondance des matières ne nous le permet pas; nous allons donc en donner quelques extraits à nos chers lecteurs, en remerciant sincèrement M. Stephan, l'intelligent directeur de cette grande revue politique :

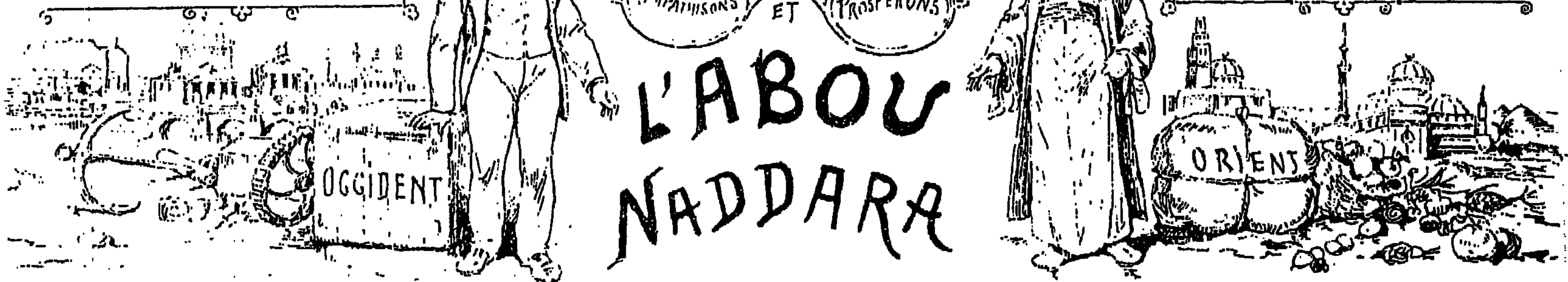
Le Cheikh Abou Naddara vit le jour sur les bords du Nil, à l'ombre de la Grande Pyramide du haut de laquelle quarante siècles ont contemplé l'armée française.

Aujourd'hui, âgé de 65 ans, le Cheikh est encore très jeune, ainsi que le prouvent les beaux vers où il chante les femmes et les fleurs.

Le Cheikh, polyglotte extraordinaire, a étudié les langues orientales chez lui, en Egypte, et les occidentales en Europe. Nous avons lu dans ses journaux les odes en six langues dédiées aux Présidents Carnot et Loubet, et à S. M. I. le Sultan.

Après avoir longuement parlé d'Abou Naddara comme professeur à l'Ecole Polytechnique du Caire, examinateur des Ecoles Egyptiennes,

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et "l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes, s'adresser au Directeur du Journal

S. E. MUNIR PACHA

Vendredi matin, S. Exc. Munir Pacha, Ambassadeur de S. M. I. le Sultan en France, est rentré à Paris après une absence de quatre mois. L'Ambassadeur était accompagné de son fils, le lieutenant Djemil Bey, aide de camp de S. M. I. le Sultan.

On sait que S. Exc. Munir Pacha s'était arrêté en route pour remettre une lettre de S. M. le Sultan au Prince Ferdinand de Bulgarie. L'accueil qui a été fait à l'envoyé extraordinaire du Sultan a été très remarquable. A Philippopolis, les autorités du district et la municipalité sont allés au devant de Munir Pacha pour le complimenter. A toutes les stations Bulgares, les fonctionnaires se trouvaient dans les gares pour le saluer.

A Sofia, l'Ambassadeur a été reçu, à la descente du train, par le Président du Conseil des Ministres, le Commissaire Impérial ottoman, les hauts fonctionnaires, etc. Les troupes formaient la haie et la garde particulière du Prince faisait le service d'honneur. Il y a eu dîner de gala chez le Président du Conseil, et, le lendemain, chez le Commissaire Impérial.

S. A. le Prince Ferdinand, étant actuellement en Hongrie, a prié S. Exc. Munir Pacha de venir le voir à Vahany et lui a envoyé son train particulier. L'Ambassadeur a été accueilli par le prince avec la plus grande sympathie. Le Prince lui a remis sa photographie avec autographe, et a conféré au lieutenant Djemil Bey, la médaille du Mérite militaire.

Au moment du départ, Son Altesse a tenu même à accompagner son hôte dans le train princier.

La manière dont S. Exc. Munir Pacha s'est acquitté de sa mission, a dû être très agréable à S. M. I. le Sultan, qui a certainement beaucoup apprécié les honneurs exceptionnels rendus à son Représentant.

LETTRE D'ÉGYPTÉ

Le Caire, 30 avril 1904.

Vénérable Cheikh,

Merci de l'accueil gracieux accordé à mes articles dans votre journal et de leur reproduction dans la presse parisienne.

Je ne mérite pas les éloges que vous faites de mes correspondances égyptiennes; vingt-cinq ans de résidence dans ce beau pays, dont j'ai eu la bonne idée d'apprendre la langue et de fréquenter les habitants riches et pauvres m'ont fait connaître à fond l'opinion publique, sans quoi je n'aurais pu pendant si longtemps combattre l'occupation britannique de la Vallée du Nil, dans mon journal, au Caire, souvent reproduit par nos confrères indigènes.

Vous avez raison de ne pas désespérer comme beaucoup de vos compatriotes de la délivrance de l'Égypte et de ne pas vous laisser séduire comme eux par l'or anglais. Vous avez promis de faire vivre votre feuille patriotique trente ans, de 1877 à 1907. Puissiez-vous d'ici-là voir votre pays comme votre cœur le souhaite.

Tout le monde vous aime ici, ô Abou Naddara: les Égyptiens, dont vous défendez la cause; les Français dont vous faites connaître l'histoire, la littérature, le commerce et l'industrie; les Ottomans, dont vous célébrez la valeur, et les Musulmans dont vous glorifiez l'Auguste Khalife.

Quant à la situation actuelle de la terre des Pharaons, je la résume en quatre mots: progrès matériel, progrès politique.

Il serait certes puéril de nier la marche en avant de l'Angleterre en ce qui concerne les questions agricoles. Les terres sont mieux cultivées et surtout mieux arrosées. De gigantesques travaux d'irrigation sont achevés, d'autres sont en cours d'exécution. La conséquence toute naturelle est que le bien-être pénètre partout. La meilleure part, naturellement, va aux Anglais; ce n'est que par contre-coup que le fellah se trouve en meilleure posture; il ramasse les miettes qui tombent des tables somptueuses servies aux grandes sociétés industrielles, toutes anglaises.

Quant au progrès politique, l'Anglais a les pieds très longs et marche à pas de géant, au détriment de toutes les colonies en général et de la colonie française en particulier.

D'ailleurs, j'arriverai très prochainement à Paris, et là, nous pourrions parler à cœur ouvert.

Votre bien affectueusement dévoué.

J. MUNIR,

Directeur du Courrier du Nil.

L'Angleterre et la Guerre Russo-Japonaise

Londres, le 29 mai 1904.

Vénérable Cheikh:

Ami sincère de l'humanité et chaud partisan de la paix, comme toi, ô Abou Naddara, je déteste la guerre qui sème la ruine et la désolation partout où elle passe. Je déplore donc le conflit russo-japonais où la dynamite détruit des navires, renverse des fortresses et extermine des hommes et des chevaux. Cette guerre est, selon moi, injuste, car le patriotisme n'y est pour rien. Les Russes et les Japonais ne défendent pas leurs pays, ils se battent pour s'emparer d'une province qui ne leur appartient pas; la Mandchourie est à la Chine comme l'Écosse à la Grande-Bretagne et la Normandie à la France. En attendant, cette lutte acharnée, qui coûte la vie à des milliers de valeureux soldats et de

marins intrépides, appauvrit les deux empires et désolent leurs populations.

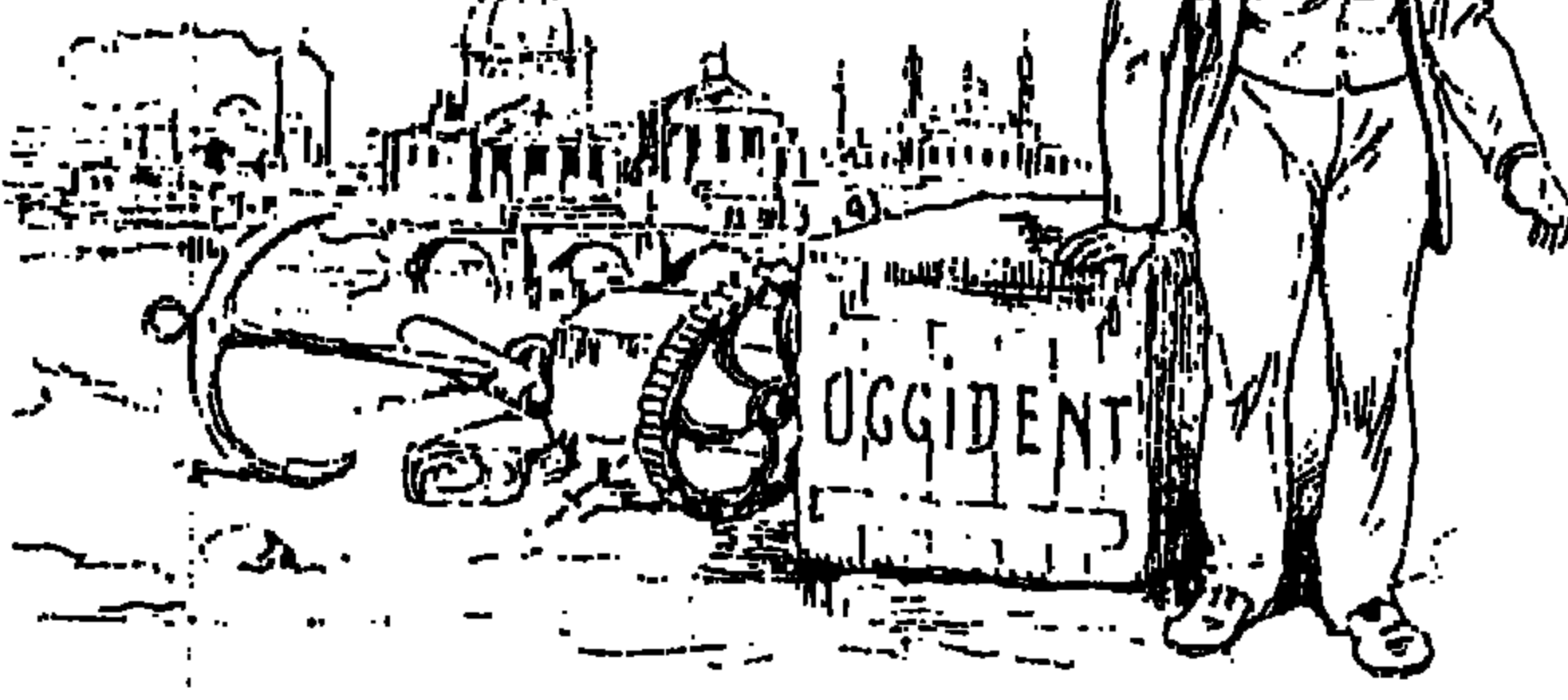
Quoique la Russie soit l'ennemie héréditaire des Ottomans, je la plains et je voudrais voir cesser cette guerre inique. Mais ceux qui l'ont fait naître veulent qu'elle continue; car pour eux, c'est une bonne affaire financière et commerciale.

Tu sais de qui je parle, Cheikh, je nomme les envahisseurs de la Vallée du Nil, qui couvrent vingt-six fois l'emprunt japonais et combattent celui des Russes, dont les défaites par terre et par mer réjouissent leurs cœurs. Je les ai vus ici, dans les public-houses, à chaque nouvelle victoire japonaise, chanter, danser et vider des grands verres de champagne en criant: « Hail Japan! Hourrah Micado! »

Tu devrais faire sur ce sujet une illustration et une scène dramatique dans ton journal.

Depuis l'accord franco-anglais, tu ménages les fils d'Albion, ô Abou

الاستنزاف السنوي عشر أفران
وبالعلاوة والجميع السنوي هذا
ترسل للمدير بجرأة على كرسنه لونه

ابو خطا

جريدة تصويرية فكاهية
مدبرها ابو نظاره شاعر الملك
بها وليس في شارع رئيسيه

وكما لراه باحضرة القاري اهو ودرس في جيبه امرأ المملكة ولما زعقوا
وقالوا جاي يا ملوك الارض جاي صحك وقال لهم اذا صمتم وصرختم
وزعتم من الفجر لنصف الليل ما حدث بسمعكم واذا فرضنا وسمعكم
ما حدث منهم لا ابيض ولا اصفر ولا احمر ولا اسود فيشكم لان حرب
الشرق الاقصى شاغل بالهم . هذا ما كان من امر امرأ التيب والانكليزي
اللي يقيم الدنيا ويغنم الفرص لانساع ممالكه باراضي الغير . اما صديقنا
الهندي اللي صار له سنين عديدة تحت نير عبودية الانكليز والقحط
والهواء الاصفر والطاعون يفتنوا ملايين من اهل بلاده كل سنة لما
راى نيران الحرب كبرت وارتفعت ووصلت للسما . رثي لحال القتالين
وودع الاهل والحلان وقال يا رجلي يا ملاح وكما تراه في الرسم قبض
على ايدي المتنازعين وحب يهدي بينهم وفهمهم بكلام مقنع بانهم اذا
استمروا على الحالة دي من هنا لسنة زمن ما يقاش عندهم لا جندي
ولا نوتي ولا دينار وهلاكهم وخراب ديارهم بسر عدوهم الاكبر وهو
المستربول اللي مناه عينه انهزام الروسي وضعف الياباني اللي يحشى من
بطشهم انما اذا اضعملوا هو حالا يدخل بلاد الصين ويضع يده عليها
ويتسلطن بعدها على الكوري واليابان ويصبح ملك الدنيا وختم قوله
هكذا . يا روسي ويا ياباني يا اخواني العزاز اللي فات مات فاذا انسوا
كل اسية وبلية وسامحوا بعضهم وتصالخوا واصطلحوا بدون مداخلة
اجنبي بينهم وارجعوا اصحاب كما كنتم . هذا كلام الهندي الحكيم اما
الاخصام فما قبلوا نصيحته وقالوا له ابعدهنا وارجع لبلادك لكن هو
لح عليهم فوعدهم بانهم يفكرؤا ويتأملوا ليحاطمة الامور . ان شاء الله
يبطل الحرب ويعود السلم كما كان لان معاركة الروس واليابان ضربت
الدنيا باجمعها

هذا ما كان من امر رسمي وروائي والان من حيث ان

نخامة رئيس الجمهورية وجلالة ملك ايطاليا شكروني بخطاب لطيفة
على ما كسبته في الجرائد وقتله في المحافل ونشدته من الاشعة

✽ العدد السابع يباريس في شهر جمادى الاولى ✽

من حرب الروس واليابان . طلع الانكليزي ربحان
هذا موضوع خطابي يا كرام . الذي القبته منذ خمسة ايام . في
محفل سياسي من العظام . حضره جم غفير من اصحاب الافهام والاقلام
ذكرته الجرائد المحلية بالطف كلام . وقالت بانه وجد القبول لدى
الخاص والعام . لان فيه مواعظ وحكم للاقوام . فطلب مني من سمع
خطابي . من رصفاني واصحابي . بان اعمل عايه رسم ورواية عال .
وازين بهما الجرنال . فاجبتهم وطبعت الرواية والرسم في هذا العدد .
انظرهما يا حضرة القاري وقل مدد يا بو نظاره مدد . صورت لك يا هم
الروسي والياباني ماسكين في خنادق بعض والهندي النجيب . داخل
بينهم بصفة حبيب . مراده بصالحهم ويمنعهم عن الحرب والقتال . التي
لا ينوهم من دوامها الا هلاك النفوس وفقد الاموال . وكذلك
رسمت لك المستربول العفريت . فرحان عما يراه من خراب الدولتين
وهو يضع في جيبه امرأ التيب . المملكة العظيمة المجاورة للصين .
التي مد رجله فيها ونازل ضرب في اهلها لمساكين . هذا هو بيان
الرسم والان اسمعوا مني الرواية يا خلان . راجع الخص لكم حديث
الاشخاص بلسان الدارج المحبوب عند العام والخاص

الهندي وقواد الروس واليابان . وامراء التيب والانكليزي الشيطان

قال الراوي : لما شاف الانكليزي ان الدسائس اللي دسها نجحت
وملاعبيه نفعت وجيوش واساطيل الصفر والبيض بتحرق بلادو بتطير
مراكب وبتفني عساكر ونوته بالالافات قال في نفسه نجمك لعلم
وليع يا مستربول ادخل مملكة التيب بصفة سواج وجر وراك كم
عسكري واعمل لك منازعة مع الاهالي وبعدها مع الحكام ويقوموا
عليك ويقتلوا من جماعتك كم واحد . عندها حالا تتخذ الحادثة دية
حجة وتطلب بتلغراف الف او الفين خيال من الهند وتدخل بهم سبة
ارمة اركان التيب . وقد حصل وانجح في مشروعه وغار على البلاد

لغات مدحا في زيارة الرئيس واستقبال الملك فرايت بانه واجب عليّ
نشر كتاب صغير مزين بانحر الرسومات احكى به تفاصيل رحلته المسبو
لونه لايطاليا بالعربي الاهلي حتى يفهمه الخاص والعام وقبل طبعه
ادرجه ببراءتي الوطنية وما هو

رحلات رئيس الجمهورية المفخم وزير نه ملك ايطاليا المعظم
قال شاعر الملك ابو نظارة . نزيل الامة الفرنسية . حليف
المروءة والجسارة . والتقدم والتمدن والحربة .

شرفوني بجلوسكم . حولي . يا اولاد شرقنا يا اكرام . وان تفضلتكم
وصغيتكم لقولي بكن لىم الشكر على الدوام .

على حنة الطير واقاني الجواب . من نحو قراء هاتيك الرر بقات
فاندروا وقالوا حدث يا اعز الاصحاب . وهات لنا من تحايك هات .
قلت مرادي اقص عليكم با سادة . بلغة العرب البارجة الاهلية .
رحلات صاحب الغمامة السعادة . المسبولونه رئيس الجمهورية .

نالوا مسامعنا بالخط والسور . تصنى لما جرى له في رحلانه .
جميل فعله عندنا مشهور . وبديع محامده وخصائله ومجلس صفاته .

قلت مدحك في محله يا احباب . وجنابه يستحق الثناء . وقد قبل
مني اهداء هذا الكتاب . ربي يتحفه بالعز والهناء والمنا .

قالوا امين يا بونظارة امين . معلومان المسبولونه والدولة الفرنسية
اصدق احياء الشرقيين . لا سيما يا عزيز الامة الاسلامية .

قلت نعم انما قبلما ابدي كلامي . دعوني افتتحه بمحمد المولى المتعال
ثم اقراء جميع الانبياء سلامي . واطلب لكم كثرة النين والمال .

قالوا ربنا يستحق الحمد يا بونظارة . على كل حال وهو حبب لىك
كل العباد . من مسلمين ويهود ونصارى . واشهر اسماك في جميع البلاد
قلت يحفظكم ربي يا اخواني . وانتم تعرفوني غاية المعرفة . ولا
يجهلوا محبتي اوطانكم كاوطاني . وادبانكم ومذاهكم عندي مشرفة .

قالوا كيف لا وقد صار لك خمسون عام . وانت عن اوطاننا
وحقوقنا تدافع . وبمنه تعالى وفضله قاومت الظلام . ولا خشيت
ليون ولا بنادق ولا مدافع .

واليوم باسي الشيخ وان كنت بعيد عن بلادك . لم تزل ساعيا في صلا
حنا ونجاحنا . وارى ان لا شي يسر فوادك . اكثر من تقدمنا وفلاحنا
قلت صدقتم وطالما انا حي اشهر بقلبي ولساني . ما لابناء الشرق
من الفضائل الجليلة . وما لعلماء وشعراهم من لطيف المعاني . وما لنساءهم
من الصفات الحميدة والعوائد الجميلة .

هذا ولم ازل بعين التصور اشاهد جمال العربي والتركي والفارسي

والهندي . واسمع باذن التصور كلامهم الطريف وحديثهم الوصيف .
كانهم حقة اسامي وجالس عندي . وسمع مجلسهم الشريف .
فلنعد لما كنا مصدبهم من الكلام وهو حبيب رحلته نخامة
رئيس الجمهورية . وما حصل لجناحه من الاسترحاب والتكريم والاحترام
في الاقطار الشرقية والغربية .

فرحلته الاولى كانت في بلاد الروس والثانية بالجزائر وتونس
الخضراء . والثالثة بانكليترا لمبادلة زيارة الملك ادوار والرابعة بايطاليا الزهراء .
واينما حل نال الاعتبار

قالوا قراءنا يا استاذ يا عزيزي جرائدك الوطنية . رحلته في
بلاد الروس والانكليز . وبالجزائر والمملكة التونسية

وانطربنا غاية الطرب . وانشحننا غاية الانشراح . مما القاه على
اخواننا ابناء العرب . من مقالاته وخطبه الفصاح

وطلبنا من رب البرية . طول البقاء والهناء والاقبال . وتمنينا
لحببتنا الدولة الفرنسية . العز والثروة والاجلال

والمرجو من فلكك يا شيخنا ان تحبب علمنا برحلته الاخيرة .
ومبادلة زيارته ليفكتور عمانويل . ملك الامة الابطالاية الخطيرة .
العادل الفاضل الاصيل الجليل

سيرة هذه الرحلة الاخيرة تسرا ابناء الشرق خصوصا المسلمين .
لان الفرنسيين والابطاليان . عندنا جدا محبوبين . وماملتهم في كل
شان معاملة اخوان

ونرجوك قبل كل شي نطلعنا على رسم رئيس الجمهورية . وعلى
صورة روجته صاحبة العفة والاحتشام . ولذ مسامعنا بسيرته البهية
وفعاله المرضية . لتشيدها بين الخاص والعام

قلت ما لكم غندي سوى رضا خاطركم يا سادة . ها هي الصور
السنية بالاوصاف جليلة . وجوه عليها اثر النعم والسعادة . واعين منورة
بحب الإنسانية

اما سيرة مبداء ومنشاه وحياته السعيدة فهي مكمللة بالفلاح واجبا
ح . ومسابيه كلها اعمال مهمة مفيدة وهمه عليه كلها موجبة للاصلاح
ولد بمدينة « موثلير » من ازهر مدن الفرنسيين . من عائلة ذات
حشمة وامارة . وحينما زرته لاهنيه بتوليته الجمهورية رئيس . قال لي في
لشنا . للحديث ولدنا في عام واحد يا بونظارة

فاذا عمره كعمر خمسة وستون عام . كما هو التاريخ مدون
ومكتوب . قضى شبوبيته في درس المعارف والاداب والشرعية والسياسة
ساعده ذلك على خدمة وطنه المحبوب . ورقته معارج حتي ارتقى الى

LA FRANCE ET L'ITALIE

Pour adhérer au désir exprimé par beaucoup d'Orientaux, amis de ces jeux nationaux sœurs, nous publions ici le livre que le Cheikh Abou Naddara écrit en Arabe sur le voyage présidentiel en Italie.

Pour traduire en français les trois colonnes qui en paraissent en arabe dans le présent numéro, notre feuille entière ne suffirait pas ; nous nous bornons donc à en extraire quelques passages en résumant sommairement le reste.

Comme tout l'ouvrage, le titre est aussi en prose arabe rimée ; le voici :

*Rehlaté Raïs el Djamhourî el Mofahham,
Ouazyartou le Malek Italia el Muazam.*

Cela signifie : Les voyages de l'illustre Président de la République et sa visite à l'Auguste Roi d'Italie.

Le livre est sous forme de dialogue entre l'auteur et ses lecteurs dans un langage imagé, mais populaire, destiné à être récité et chanté par les Arabes dans leurs soirées familiales et réunions publiques. C'est l'école littéraire moderne inaugurée par le Cheikh et développée et propagée par ses nombreux disciples.

Voici comment l'ouvrage débute :

Et le Cheikh Abou Naddara, Chaër-el-Molk (1), l'hôte de la nation française et l'ami de la vaillance, du courage, de la civilisation, du progrès et de la liberté parle et dit :

Honorez-moi, ô nobles fils d'Orient, et asseyez-vous autour de votre Cheikh, et si vous daignez m'écouter, je vous serai éternellement reconnaissant.

Sur les ailes du zéphyr m'arriva la réponse des lecteurs de ces modestes feuillets.

Parle-nous, me dirent-ils, ô le plus cher des amis, et charme nos oreilles par tes accents doux et gracieux.

Je désire vous raconter, Seigneurs, dans notre langue courante et familière, les voyages de celui qui possède l'éminence et la félicité, M. Loubet, Président de la République.

Avec un vif intérêt et une joie immense, nous entendrons le récit de ses voyages ; car nous connaissons ses hautes vertus, ses qualités supérieures et sa grande sagesse.

Votre éloge est juste, ô mes intelligents frères et Son Excellence est digne des plus belles louanges. Elle agréa la dédicace de cette humble brochure. Quelle bienveillance ! Que Dieu lui accorde des longs jours heureux et réalise tous ses desirs !

Amen, ô Abou Naddara, Amen ! Car Monsieur Loubet et la nation française sont les plus sincères amis des Orientaux, surtout des Musulmans.

Et maintenant, avant de commencer mon récit, permettez-moi de rendre grâce au Très-Haut, de saluer ses grands Prophètes et de vous souhaiter beaucoup d'enfants et de richesses.

Ici la conversation s'engage sur les voyages présidentiels en Russie, en Algérie, en Tunisie et en Angleterre et les lecteurs expriment la grande joie qu'ils éprouveront en apprenant que partout l'illustre Chef d'Etat de la Puissance amie fut accueilli avec enthousiasme. Mais ce qui les a émus et ravis, disent-ils, c'est le langage si affectueux et si bienveillant que S. E. le Président a tenu aux Arabes en répondant aux discours qu'ils lui adressaient.

« Nous avons lu le récit de ces splendides voyages, ô Abou Naddara, dans les journaux patriotiques, et nous avons acclamé le Président bien-aimé de la République Française en faisant des vœux pour le bonheur et la prospérité de sa nation. Mais le voyage que nous vous prions de nous relater avec plus de détails est celui que Son Excellence vient de faire en Italie. Cette visite à S. M. le Roi Victor-Emmanuel a réjoui les Orientaux en général et les Musulmans en particulier ; car les Français et les Italiens sont très aimés chez nous et traités en frères. Mais avant tout, réjouis nos yeux par la contemplation des sympathiques portraits de S. E. le Président et de sa noble épouse, et fais-nous entendre l'intéressante biographie de M. Loubet. »

Le Cheikh adhère à leur désir et leur fait connaître la vie honorable du Président, et l'amour, l'estime et l'admiration qu'il inspire à tous ceux qui ont eu le bonheur de l'approcher. Le Cheikh leur parla de l'audience privée que S. E. le Président avait daigné lui accorder en décembre 1899 où il entendit de sa bouche vénérée l'éloge des Musulmans et de leur Auguste Khalife, etc., etc. Nous aurions voulu traduire ici la description poétique qu'Abou Naddara a faite des nobles traits du Président et de Mme Loubet, mais nous craignons d'offenser leur modestie excessive.

L'auteur présente ensuite à ses interlocuteurs les gracieux portraits de L. L. M. M. le Roi et la Reine d'Italie, dont il chante la beauté sublime et les hautes vertus. Quel dommage que la place nous manque ici pour traduire les rimes pleines de respectueuse tendresse qu'Abou Naddara consacre aux Augustes Souverains italiens ! Nous espérons pouvoir le faire en publiant l'ouvrage.

(A suivre).

P. S. — Nous publierons, dans notre prochain numéro, le chapitre consacré à MM. Delessé, Tittoni, Barrère, le comte de Tornicelli et MM. les généraux Duhois et Ponzio Vaglia.

DEUX JOURNAUX ISLAMIQUES

Commençons par l'ainé, *Arafat*, que dirige avec tant d'intelligence et rédige avec tant d'érudition notre cher confrère et excellent ami Essayid Mahmoud Salim.

Nous lisons cette feuille intéressante et instructive depuis son apparition ; elle est déjà âgée de sept mois, et nous conservons religieusement ses numéros qui méritent d'être attentivement étudiés. *Arafat* est écrit seulement en français et son but est louable : c'est de faire connaître les Musulmans, leur croyance, leur littérature, leurs mœurs et leur histoire aux nations occidentales et tous ses lecteurs disent qu'il réussit complètement.

Puis vient *Il Conetto*, écrit en italien et en arabe. Son directeur et rédacteur en chef est le Dr Ansabati. Nous avons lu les deux premiers numéros de cette vaillante feuille qui plaide savamment la cause de l'Islam et démontre combien le Koran est moral, tolérant et humain. Tant en italien qu'en arabe, *Il Conetto* est rédigé dans un style admirable. Comme *Arafat*, il se publie au Caire (Egypte).

ABOU NADDARA.

(1) Poète de l'Empire (persan). Titre accordé au Cheikh par S. M. I. le Shah de Perse.

معالي تحت الرئاسة

قلما قد انبتنا الصحف العثمانية - بانك لما زرته حظيت منه بالاكرام
وكلفك بتقديم فائق احترامه للحضرة السلطانية - فظهر لنا من ذلك
اعتباره للإسلام

قلت رتبني لي ايضاً اجل الثناء على حضرة شاه ايران - وعلى ملوك
وابراء وعلماء المؤمنين - وسره انتشار المعارف بمالك ال عثمان - فدل
ذلك على وداده واحساساته نحو الشرقيين

فالوا يا بختك يا استاذ تقابلت بروساء وملوك وسلاطين
وتحدثت معهم بكل حرية - وميلت فلوبهم لرعاياهم بدون استثناء - ملة
ولا دين - فانسر الجميع منك وقولوك بنياشينهم البهية

اما المسيو لوبه رئيس الجمهورية الفخيم - فيستاهل محبة الناس فيه
لانه متنبه وحكيم - اسال المولى ان يحرسه وبعافيه

واطلعنا الان على رسم الملك فيكتور عمانو بل - من صبحه اليوم
شهرته طنانه رنانة - كذلك اغمرنا بفضلك الجليل - وابهج انظارنا
برسم حليته الملكية هيلانة

قلت على عيني ورأسي ايها السادات - ها هي صورهم الغالية -
والان التزم بترك ال ريعات - واستمر بالمخاطبة بالقوافي المتواليه

قالوا لقد شفت مسامعنا بثلاثة وثلاثين ربيعة - انظر بنا من
سماحها غاية الطرب - لما فيها من اللطائف والسخلة - والحق يقال ان
ما في الدنيا اوسع واغنى من لسان العرب

قلت الزريعات يا كرام - واليتكم بصور ملك ومملكة ايطاليا الفخام
الله جميل ويحب الجمال - ويزين به كما شاء النساء والرجال - وها
هم اهبجوا انظاركم برسمهم وقولوا معي يا كرام - لم نزل اليوم اجمل منهم
بين الملوك العظام - عندما يشاهدكم الانسان - بالطبيعة يسبح الرحمن

ويذكر اسم مولا نا الجليل - الذي حتى خليفته بكل وصف
جميل - وهذا لا شك على بديع صنعه دليل - وكل من شاهد ذلك الزوج
الملوكي السخي عيناه قرت وقلبه بالابتهاج اذداد وروحه انسرت - وكم

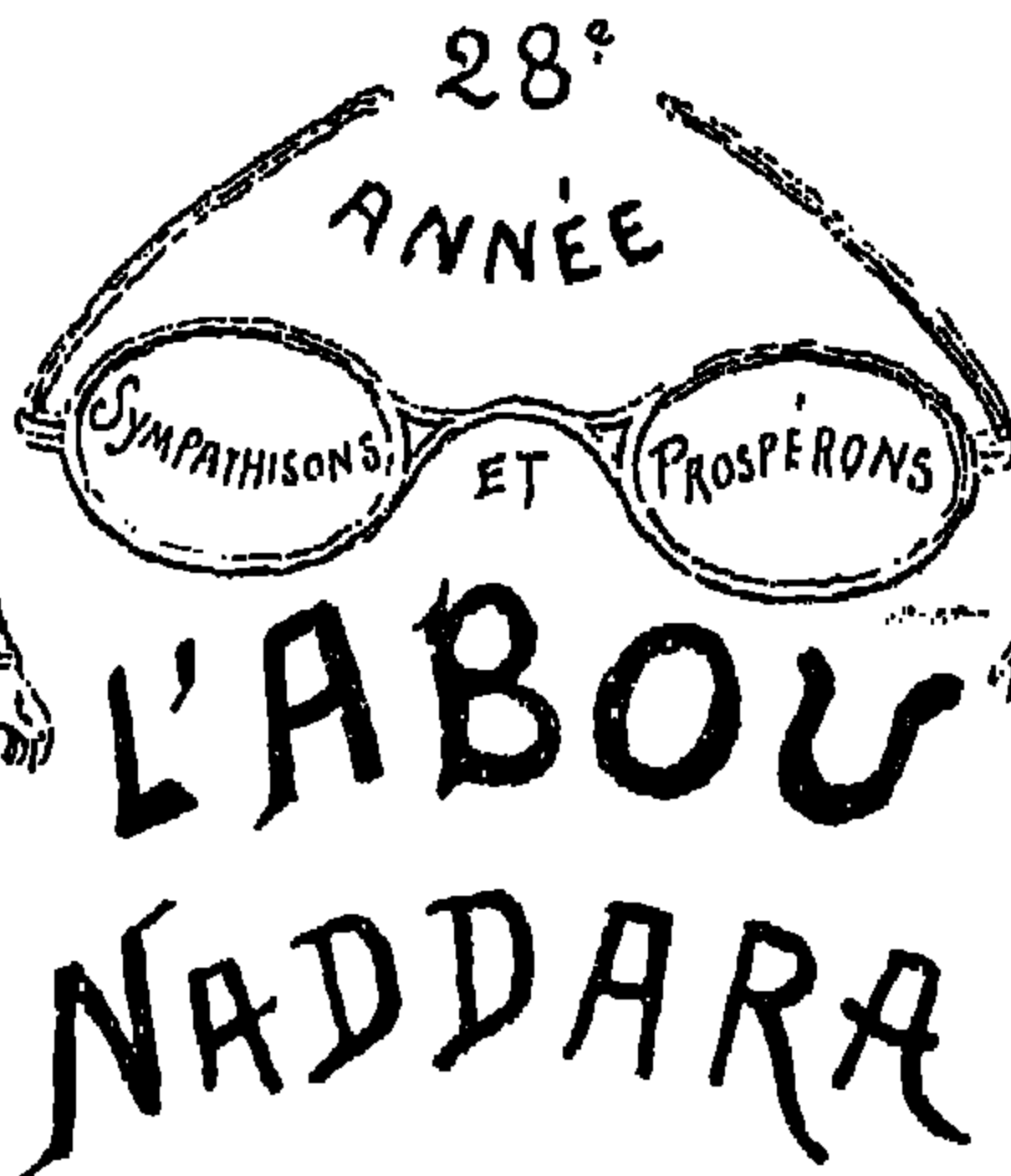
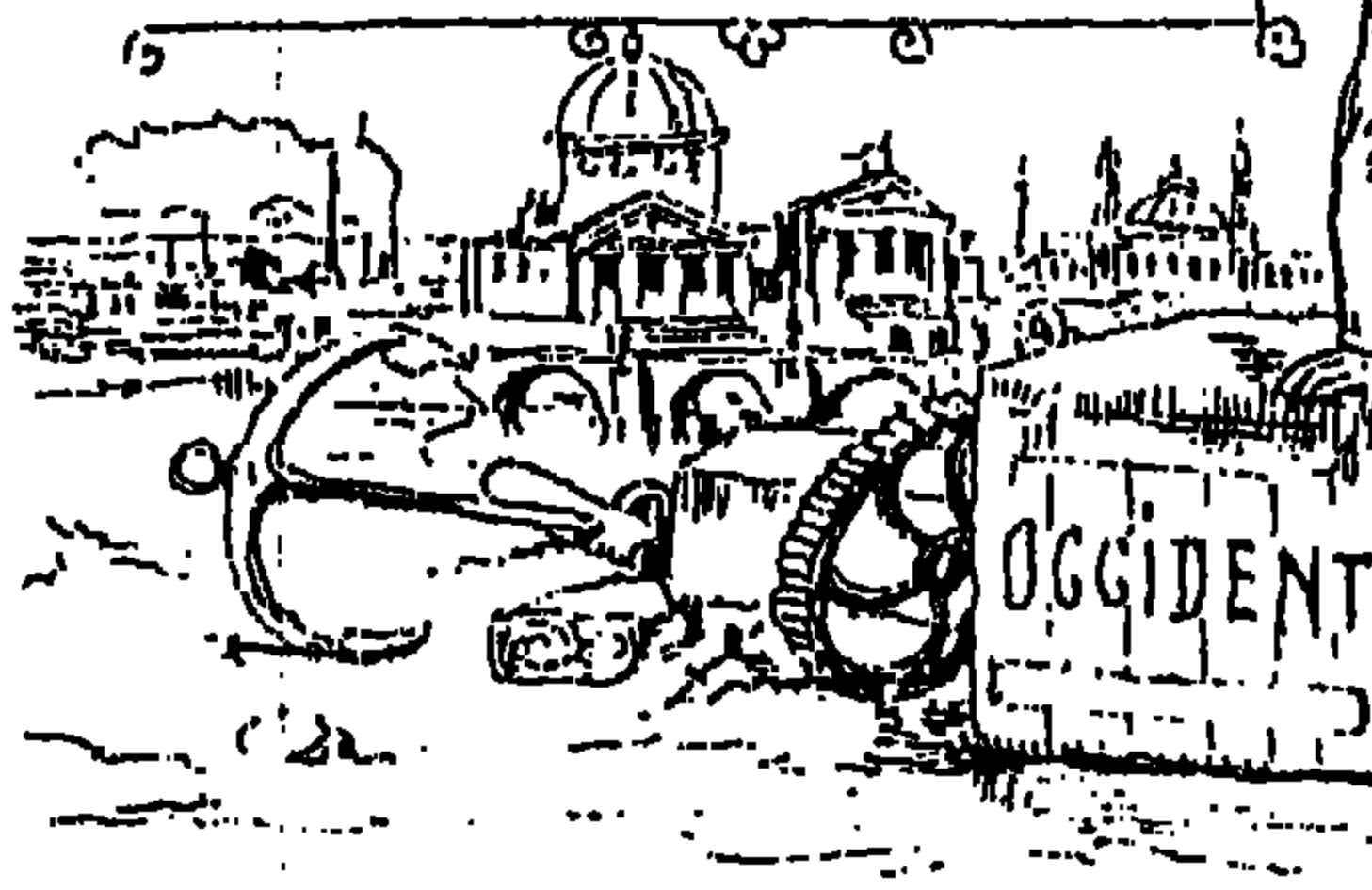
من ثامر فصيح مدح هذا الملك بكل بيت مليح - ووصفت هذه
المملكة العفيفة بكل قصيدة رفيعة الليفة - وكل من شاهد رؤيتهم
المفرحة - ولد مسامحه بظرائف مخاطبتهم المصلحة اشى عليهم بكل

وصف مألوف - وحمد المولى على ما اولاهم من الظرف والمعروف
وحلام بشهور الفضائل التي في كل شان لما عند الناس دلائل - وقد
اشتهر بان هذا الملك انفراد في عصره بمعرفة الفنون الحربية واللغات

والاداب والعلوم السياسية الوفيه

الباقية تأتي

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et "l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes, s'adresser au Directeur du Journal

FRANCE ET TURQUIE

Constantinople, 10 juin 1904.

VÉNÉRABLE CHEIKH,

Vous avez raison de dire et de répéter que l'entente franco-ottomane est parfaite et cordiale. En voici une nouvelle preuve :

Nous venons d'assister à des fêtes magnifiques à l'occasion de la visite que l'amiral Gourdon et les officiers de l'escadre française ont rendue à S. M. I. le Sultan. Les vaisseaux français ont jeté d'abord l'ancre devant Smyrne où un accueil enthousiaste leur a été fait. L'amiral et les officiers supérieurs se sont rendus sur le stationnaire *La Mouette* à Constantinople, sous la conduite de S. E. M. Constans, ambassadeur de France. Cette mission navale a été reçue avec des honneurs extraordinaires : les officiers ont été l'objet des plus hautes distinctions. S. M. I. le Sultan a tenu à témoigner d'une manière éclatante Ses augustes sympathies pour la France et pour la marine française.

Une splendide réception a eu lieu à cette occasion à l'Union Française et les officiers sont partis enchantés de leur séjour à Constantinople. Et maintenant voici deux bonnes nouvelles à annoncer aux lecteurs de *L'Abou Naddara*.

S. E. Savas Pacha, ancien Ministre des Affaires Etrangères et des Travaux Publics, vient de recevoir le grand cordon du Medjidié avec plaque en brillants. S. M. I. le Sultan a voulu donner cette haute marque d'estime et de faveur au savant illustre dont l'érudition et la courtoisie sont si appréciées dans le monde littéraire et scientifique de Paris.

S. E. Missak Effendi, Ministre de Turquie à La Haye, vient d'être décoré du grand cordon de l'Osmanié. Cette récompense des brillants et loyaux services de l'éminent diplomate sera accueillie avec beaucoup de sympathie dans la société parisienne où l'on conserve un si agréable souvenir du long séjour de Missak Effendi à l'Ambassade de la rue de Presbourg.

DOST BEY.

JOHN BULL EST LE SEUL GAGNANT

John Bull (empochant les Thibétains).

Hourah! Hourah! C'est moi qui gagne
Du conflit du Jaune et du Blanc.
Grâce à mon admirable plan,

Je donne à la Grande-Bretagne
Le Thibet et son grand Lama.
C'est moi Boudha! C'est moi Brahma!

Les Thibétains.

Accourez, peuples de la terre
Au secours des bons Thibétains!
Venez nous arracher des mains

De l'envahissante Angleterre.
Mikado, Fils du Ciel et Tzar,
Chassez l'horrible Léopard.

John Bull (riant aux éclats).

Ils ont tout autre chose à faire
Ces peuples et ces souverains.
Ils voient leurs soldats, leurs marins
Périr dans l'effroyable guerre,
Oh le Russe et le Japonais,
A s'épuiser, sont condamnés.

Vos grands cris sont donc inutiles;
Taisez-vous et soyez soumis.
Et nous serons de bons amis.
Prosperes, je rendrai vos villes,
Vos maisons, vos mines, vos champs
Et vous vivrez heureux, contents.

Les Thibétains.

Nous préférons notre misère,
Avec la chère Liberté,
A l'immense prospérité

Sous une puissance étrangère.
Boudha! John Bull nous fait mourir:
De ses poches fais-nous sortir.

John Bull (à part).

Ils se soumettront, je l'espère,
Comme leurs frères d'Orient
Lorsqu'ils toucheront l'or brillant,

Dont les comblera l'Angleterre.
Tout va bien! Le monde est à moi!
Vivent John Bull et son grand Roi!

L'Indien (séparant les combattants).

Arrêtez! Suspendez les armes!
Le sang des martyrs coule à flots.
N'entendez vous pas les sanglots

Et ne voyez-vous pas les larmes
Des veuves et des orphelins?
Faites la paix : soyez humains.

Le Russe.

Aucun ne déteste la guerre
Autant que mon auguste Tzar.
C'est Lui qui leva l'étendard
De la paix qu'il aime et vénère.
D'arbitrage, le Tribunal,
Est œuvre de son cœur loyal.

Le Japonais, sans rien nous dire,
A Port-Arthur, nous attaqua;
Puis en Corée, il débarqua
Ses hordes que Satan inspire.
Un contre dix, nous nous battons
Et des succès nous remportons.

Le Japonais.

Fanfarons, de la Mandchourie,
Bientôt nous vous expulserons
Et Port-Arthur enlèverons.

Retournez dans votre patrie
A vivre d'alcool et caviar!
Fuyez le Japonais gaillard!

L'Indien.

Insensés! C'est pour l'Angleterre
Que le Russe et le Japonais
Sont massacrés, exterminés.

Car pendant que rugit la guerre,
John Bull soumet les Thibétains
Et met sur leur pays ses mains

Le Russe et le Japonais (ensemble et à part).

L'Indien dit vrai. L'Anglais profite
De nos luttes pour s'agrandir.
Nous devrions tous deux nous unir

Pour combattre est hypocrite.
Mais pour le faire il faut être amis,
Et nous sommes des ennemis.

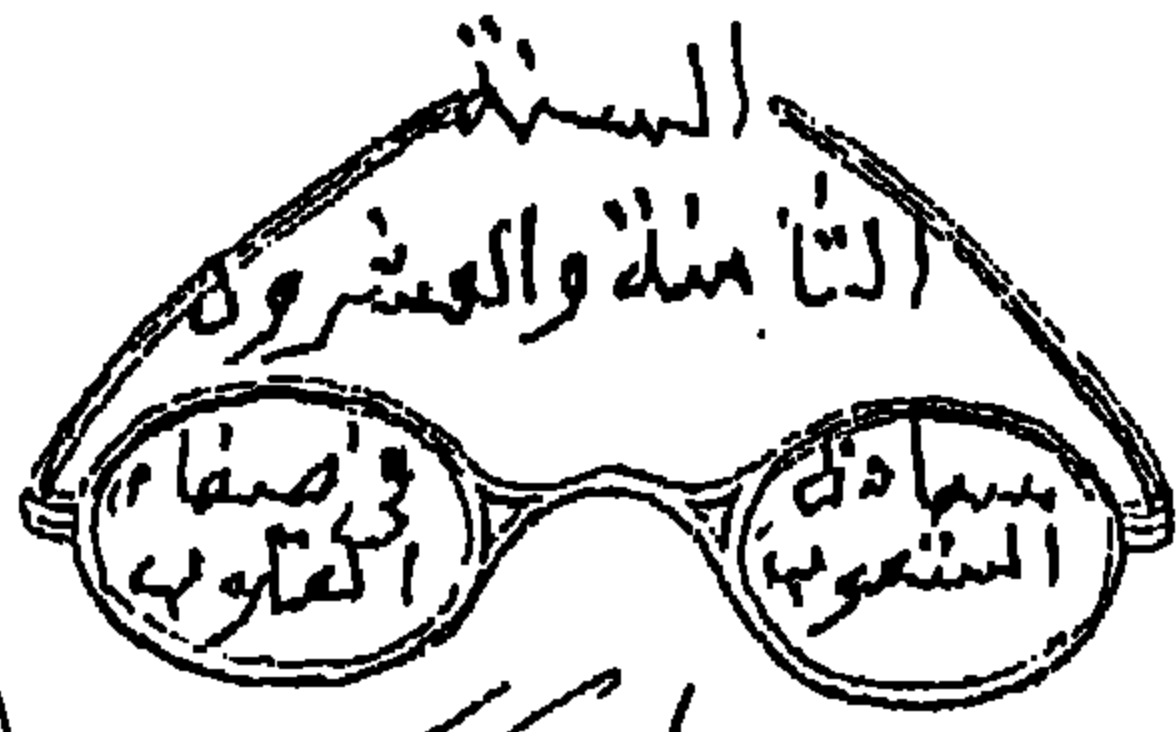
L'Indien.

Ils méditent! La paix est proche.
Ce jour-là, John Bull dansera;
Car ces Indes, il quittera,

Sans emporter un liard en poche.
Tout est possible à Toi, Seigneur,
Le vaincu, tu rendras vainqueur!

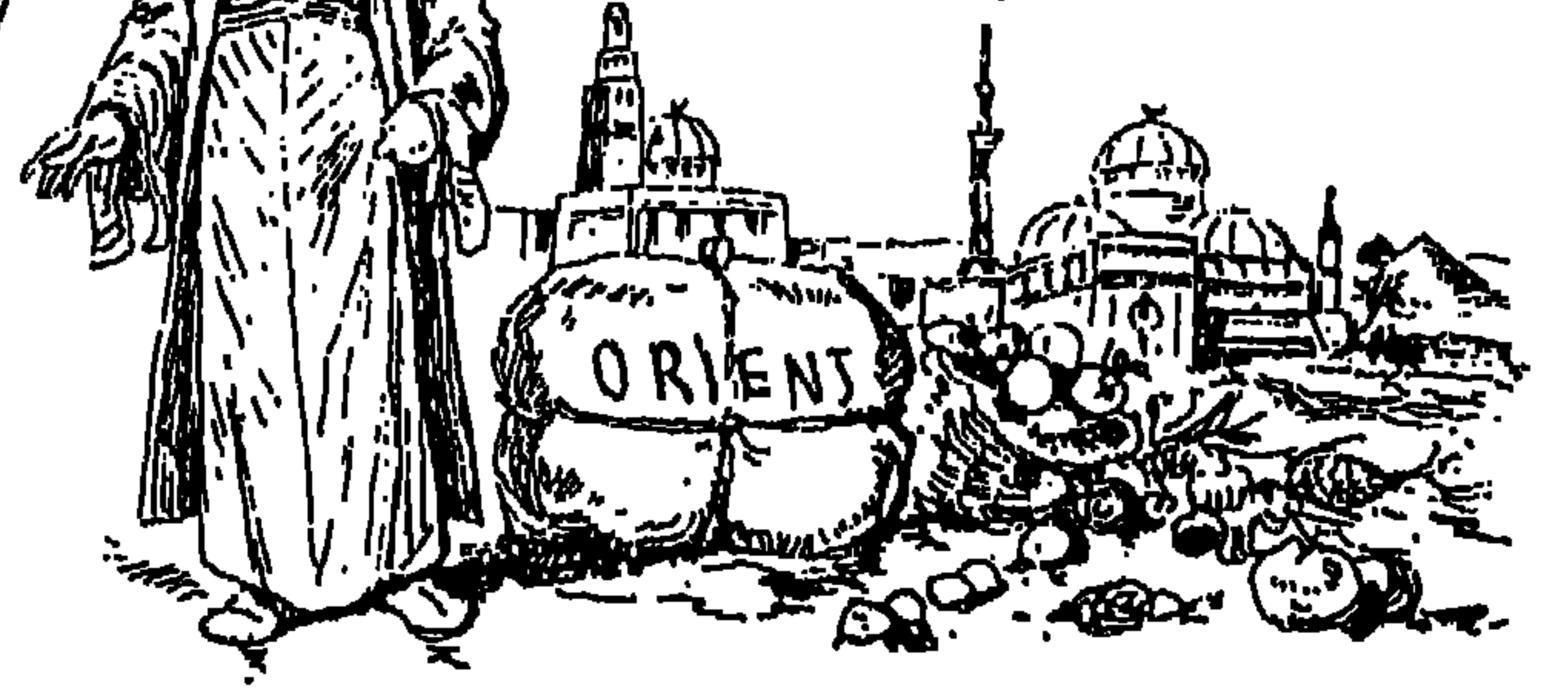
ABOU NADDARA.

الاستنزاف السنوي عشر أفران
وبالعلاوة والمجموع السنوي المئذ
ترسل للمدير بجرأة على كوسته لو نبتك

ابو الخطا

جريدة تصويرية فكاهية
مدبرها ابو نظاره شاعر الملك
بها وليس في شارع رئيسيه

قالوا بقي صارت عندنا خمس ضربات . العن من ضربات مصر
في عهد فرعون . وهي الحرايق والغرق هالكة المزارع والينانات . و بري
بري والهواء الاصفر والطاعون

قالوا ومناش رايح تعمل لنا رسم عال . على كل در المصائب . لما
تراه النساء والرجال . يقولوا لك احسنت يا ابو العجائب والغرائب
قلت الرسم عملته وتحفته برواية . ها هي تجدها في رابع صفحة . لا شك
نعجبكم للغاية . اذا شرفتموها يا كرام بنظرة او بلحمة

اما الرسم هذا تفسيره بلسان بسيط بلانواني ولا ريمبات . وحديث
الرواية هذا تعبيره . فقالوا هات يا بو نظارة من تحايك هات

قلت رسمت لكم المنظر الاخير من الزاوية وهو كتابة عن
الانثاء . شوفوا الفلاح والسوداني ماسكين المستر بول وامه البيوت
اللي كان بدهم يهربوا من الخمسة عفاريت اللي حولهم اللي روية المسيح
منهم تموت من بنظرها من الخوف . يا حفيظ . ها هو الطاعون يفرغ
عليهم كيسه اللي مليان مكروبات الويل لمن تدخل مكروبة منهم في
بدنه يسود ان كان ابيض ويخضر ان كان اسود شي مهول وحولهم
من على اليمين وعلى الشمال اربعة عفاريت اخريين وهم الحريق والغرق
والهوا الاصفر و بري بري وهو الداء الجديد اللي جابه الانكليز من
الصين وادخلوه في بلاد الترنسفال مع الشفالة الصفر اللي جابههم
من هناك . قالوا لك يا بو نظارة تصورات غريبة بس بتجيبها من
اين يا استاذ . يا هل ترى تشوفها في الحلم . طيب سمعنا بقي حدثت
الاشخاص انما بالله عليك قل لهم يتكلموا بالعربي المصري اللطيف
اللي يلذ الاودان ويشنف المسامع

قلت بس كذا . ما لكم الارضا خاطركم يا اخواني . الرواية
سميتها « مصائب مصر الحديثة » وهي لعبة تياترية ذات ثلاثة مناظر
اذا وجدت القبول لديكم يمكنكم تشخيصها كالعادة في سهراتكم وفي
مسامراتكم الودية وها هي

العدد الثامن يباريس في شهر جمادى الثاني سنة ١٣٢٢

* حال وطننا العزيز . منذ حلول الانكليز *

حال وطننا برثى اليه يا سادة . من يوم ما دخله الانكليشمان .
تركته الثروة والسعادة . واصبح يا كبدي في بحر المصوم غرقان
مصايينا تجعل العاقل مجنون . سنة حريق وسنة هوا اصفر . وسنة
غريق وسنة طاعون . يا حصرة على وادينا الاخضر
والبلاوي دي ما عدا فنا الشجمان . في وقعة تل الكبير . ومعاركات
السودان . خصوصاً القتال الاخير

هلكونا بمدافعهم الجهنمية . وسلبوا اموال العباد . ورفعوا على
قلعنا بيارقهم الانكليزية . فاصبحنا خدام بعد ما كنا اسياد
فين اساطيلنا العظيمة ؟ فين جيوشنا الجرارة ؟ فين دوايرنا
الفخيمة ؟ كل ده ضاع منا آه يا خساره

اما المصري اللي من حزب المستر بول . اذا سمع منا دا الكلام .
يزعق و يبرطن بلسانهم ويقول . الانكليز اشرف الناس واعدل الحكام
اما المصري الحر دمونه لسيل . لما يرى ستة ملايين من ابناء
وادي النيل في قبضة الفين من الغايرين

انما يرجع مرجوعنا مصائب مصر الميشومة . اللي بتزورنا واحدة منهم
في كل عام . وهي عند الجميع معلومة . اثنين منها يجيبوها من الهند
اولاد الحرام .

وها الطاعون والهوا الاصفر . فالسنة دي الطاعون جانا . بقي
كيف يا نلس ما تكلم اذا ما ربنا نجانا ؟

استغفر الله يا بو عبد الحميد . لان كل شي من ربنا مقبول .
سبانه وتعالى يفعل بنا كما يريد . ويخلصنا من مخالف المستر بول .

قلت يخلصنا من مخالف در اللعين . وينجينا من شر « بري بري »
الداء الجديد القتال . اللي جابه لنا المستر بول من الصين . ونشره في
بلاد الترنسفال

المنظر الاول . المستر بول وامه البيون
قال المستر بول . انا نحت امرك ما ما يا انكثرا الجليلة . هيا بنا
الركب رايحة تكسج
قالت البيون . صحيح يا ابني ما بقاش احسن من كوننا نمضي صيفنا
في بلادنا بلاد الانكليز ونشم نسيمها الرفيع . اما هنا في مملكتنا النيلية
ما نستطعش القعود بها في هذا الفصل لان شمسها القوية تحرق ابداننا
وتسودها وبالجملة تزهد روحنا
قال المستر بول في سره . دي الزلدة راح من بالها المصائب
المهولة اللي على قدومنا بتزور مصر والسودان كل سنة منذ حلولنا بها .
قالت البيون . بتقول ايه يا حيلتي . مانيش سامعاك
قال المستر بول . مانيش باقول حاجة يا نينة . انتي بس استعجلي .
مانيش شايقة الفلاحين والسودانية جايين يبجروا على شان ما يضايقونا
بكلامهم البايح . يقولوا لنا رايحين فين وجايين من اين . ويمطلونا عن
سفرنا . يا سلام . دول جايين ببييرطعوا زي الاكبرهسي . اتمحزي
شوية ياستي . آه آهم كبسوا علينا . مانيش سابعة السودان بيزعق
وبقول رايحين فين

المنظر الثاني . الفلاح والسوداني والمذكورين

السوداني سلم عليهم وقال . هو كذا فعل الامراء تسافروا من غير
ما تودعوننا وندهسي لكم بالسلامة
قال الفلاح . طيب ومن حيث انكم مسافرين خذوا امال وياكم
اهل بلدتكم دول اللي ببرابط واللي لفسانين وان طاب خ طركم خذوا
الميسات وياكم . بقي بالسلامة يا بول . روحة بلا رجعة يا البيون . ما
تسولاش وافتكروا الا هام العبيدة اللي مضيتها في بلادنا . اكل
ومرعة وفلة صنعة . انتم لما جيتونا كنتم بتقولوا انكم رايحين تقعدوا
عندنا كم جمعة . بالاكثر سنة ودلوقتي بقي لكم ثمرحوا في واديننا اثنين
وعشرين سنة . جيتم مساكين غلاية ربيعين زي العيدان الجلد على
العظم . اديكم استغثتم وسمتتم وبقي لكم رسال ومال على قفانا . ما
تعملوش ردي ان رجعت لوطانكم وعشتم فيها باشاوات
قال المستر بول . انتم فاهمين انا مسافرين ذهاب بلا اياب . على
المغفلين السلام

قالت البيون . احنا رايحين بس على شان ما نطل على اهلنا
واقاربنا ونشوف بلادنا الحلوة ونرجع بالعجل نانسك
قال السوداني . لكن ما يخلصكوش انكم تسافروا وتنزهوا في
بلادكم وتسيبونا هنا فريسة الخمس مصائب اللي قابلين علينا هامين
كانهم غيلان دول رايحين يحرقوا ويفرقوا البلاد ويفنوا العباد
المنظر الثالث . الخمسة صفاريت والمذكورين

قالت البيون لابنها حينما رات صور هذه الغيلان المعترفة المهولة
آهم لحقونا . يا لله بنا يا ابني نجري
قال المستر بول . يا رجلينا يا ملاح .

قالوا لهم الفلاح والسوداني بقي مرادكم تشمعو الفتلة وتهربوا وتخلونا
احنا هنا مع الدواهي دي فشرتم ما حد تجي فخلصكم من يدنا
عندها الفلاح والسوداني قبضوا على المستر بول وامه

قال السوداني . بدمكم تفروا من مخالب الطاعون وتخلوه لنا لواحدنا
يصنع في ابداننا اشكال والوان . لا . لا . لازم تقعدوا ويا نا هنا نموت
سوا يا غايرين

فحب المستر بول والبيون ينفلقصوا من ايدي الفلاح والسوداني
وقالوا لهم . خلونا سافروا واحنا نديكم كلمة شرف باننا من هنا لشهر
نسحب جنودنا من واد بكم

قال السوداني اللي روه . ساكم ووزراكم وجنرالياتكم ما وفوا بكلمة
من كل اللي قالوه ووعدوا به فانتم رايحين تفروا لا ما بقي لناش امان
فيكم كلام الانكليز بوش لا فينس ولا عيش بلا شرف قرف قرفتونا
بافعالكم

قال لهم الفلاح والطاعون ده . انتم اللي جيتوه لنا ثاني الحوم
محمد علي باشا بذل جهده في منع دخوله وانتشاره في مصر وبقي اثره
بالكلية ومر بعدها ستين سنة ولم نراه والهواء الاصفر وبري بري
الدا . الجديد اللي جيتوه مع الشغالة الصينية لبلاد الترستفال بكره
ييجينا . كنا مستغنين عن البلاوي دي كلها فالحق يقال والعدل
يقضي انكم لازم تستوفوا معنا نصيبكم

قال المستر بول في سره . البان ان الجماعة دول قراوا التوراة
قبلما يجوا وشافوا فيها حكاية سمسون اللي لما قبضوه اعداء الفلسطينيين
وربطوه في عواميد هيكاه للعذاب والقتل . هز العواميد بقوته العظيمة
وهو بصيح ويقول تموت نفسي مع الفلسطينيين فانهدم الهيكل عليهم
ومانو جميعا . هكذا مرادهم يعملوا قنا الفلاح والسوداني حتى ان الطاعون
يضر بنا سوا

قالت البيون في سرها . انا لسا شابة وما ذقتش ربع لذات الدنيا
خسارتي في الموت

قال الطاعون الى من معه من الغفاريت يا اخواني السنة
دي دوري انا ازور وادي النيل انتم زرتوه السنين الماضية ارتاحوا
دقيقة وبعدها توجهوا لاشغالكم الحرق يقصد الشرق الاقصى والغرق
البلاد الغربية والهواء الاصفر الهند وبري بري الترستفال وانا ابقى
هنا ارفع بول وامه بمنظري وانفخ في منخارهم السم واكب عليهم
مكرو باقي القتالة

LA FRANCE ET L'ITALIE

Le Cheikh continue ici la publication de son livre arabe sur la visite présidentielle aux Souverains d'Italie et parle de L.L. E.E. MM. Delcassé et Tittoni, les éminents ministres des Affaires Etrangères des deux nations sœurs, en montrant leurs beaux portraits à ses lecteurs. Il fait l'éloge de leur honnêteté, de leur droiture et de leur habile diplomatie et de ce qu'ils ont fait pour rendre parfait l'accord entre la France et l'Italie et pour resserrer les liens fraternels qui unissent leurs peuples nés pour s'aimer et s'entendre.

Conférences et Discours du Cheikh Abou Naddara (9e, 10e et 11e depuis Janvier 1904)

C'est aux banquets donnés à Montmorency, à Bougival et à Nogent que le Cheikh, invité par ses amis MM. Bonneval, Albert Rousseau et Péguri, a pris la parole pour célébrer en prose et en vers Jean-Jacques Rousseau, Grétry, les patriotes irlandais et Garibaldi.

Nos grands confrères parisiens : *le Figaro*, *le Gil Blas*, *l'Echo de Paris*, *le Petit-Bleu*, *la Cocarde*, *l'Epoque*, etc. etc., en rendant compte de ces splendides banquets ont mentionné les discours et les toasts d'Abou Naddara dans des termes très bienveillants. Nous les remercions en son nom. Notre aimable confrère Barbesi, l'intelligent directeur du *Rinieglio Italiano* a eu même la gracieuseté de publier les vers italiens qu'Abou Naddara a improvisés au banquet de la *Lyre Garibaldienne* de Nogent en l'honneur de notre cher et vénéré maître, le commandant G. Caponi, président de la Presse étrangère et doyen des journalistes italiens à Paris, qui en fut tellement touché qu'il se leva et, aux applaudissements des cent convives présents, a chaleureusement félicité le Cheikh en lui serrant affectueusement la main.

La place restreinte dont nous disposons aujourd'hui ne nous permet que la publication d'un seul des toasts poétiques du Cheikh. porté aux Français; le voici :

Veuillez, Mesdames et Messieurs,
Me dire en amis si ma Muse,
Par son rire et ses vers joyeux,
Vous charme encore et vous amuse.
Car si vous n'aimez plus son chant,
Je l'arrêterai sur le champ.

Le Français est noble et galant;
La Française, élégante et belle;
L'homme a du tact et du talent
Et la femme est spirituelle.
Muse, tu leur dois tes succès,
Fais donc des vœux pour les Français.

Eloquent est votre silence.
Vous aimez toujours ses chansons.
Que tes filles et fils, ô France,
Sont aimables, gentils et bons!
Chante, ô ma Muse, leurs louanges :
Ce sont des Houris et des Anges.

Que le sentier de l'existence
De ce peuple, de tous aimé
Par sa droiture et sa vaillance,
De belles fleurs soit parsemé!
C'est mon souhait le plus sincère;
Aux Français, je lève mon verre!

EL MISBAH

Nous lisons avec un vif intérêt *El Misbah* d'Oran et nous le trouvons digne de son titre arabe qui signifie : le flambeau; car il éclaire ses corréligionnaires et attire leurs sympathies vers la France, la Puissance amie. Ce journal, rédigé en arabe et en français, est un beau trait d'union entre indigènes et colons, et notre brave confrère Sidi Larbi Pékar le dirige avec une grande intelligence; nous le félicitons sincèrement en lui souhaitant une longue vie et une prospérité croissante.

A. N.

LA REVUE FRANCO-ITALIENNE

Cette intéressante revue est aussi du monde latin tant en Europe qu'en Amérique. C'est une grande feuille polyglotte puisqu'elle est rédigée en français, italien, espagnol, portugais et même en latin. Ses articles sont dus aux plumes d'or d'écrivains d'élite. Quoique jeune encore, n'étant âgée que d'un lustre, *la Revue Franco-Italienne* est répandue parmi les nations d'origine latine. Nous félicitons sincèrement ses vaillants fondateurs MM. G. de Champdoré et Guiseppe Gramogna, qui la publient mensuellement à Naples, 157, Strada dei Fiorentini, et la dirigent avec tant d'intelligence, tant de soucis et tant de tact. Notre cher directeur, le Cheikh Abou Naddara, nous charge d'exprimer à ces nobles confrères les sentiments de sa vive reconnaissance pour l'étude magistrale qu'ils ont bien voulu consacrer à sa vie dans leur dernier numéro. Ils l'ont grandi à ses propres yeux; lui, qui n'est qu'un simple mortel. Ces charmants confrères l'ont élevé au rang des éminents écrivains et poètes exquis. Que nos chers lecteurs jettent un coup d'œil sur l'introduction de cette biographie écrite dans la langue sublime du Dante et nous sommes sûrs qu'ils s'écrieront comme nous : « La galanterie *Franco-Italienne* est la Souveraine de toutes les galanteries du monde! »

Sous le titre de *l'Egiziocantor d'Italia*, c'est-à-dire : le poète égyptien de l'Italie, *la Revue Franco-Italienne* commence ainsi son article élogieux; que nous nous proposons de publier *in extenso* dans l'ouvrage qu'Abou Naddara va consacrer au voyage présidentiel à Rome.

Nos compatriotes de la colonie italienne de Paris et nos confrères appellent ainsi le Cheikh Abou Naddara : *Le poète égyptien d'Italie*.

En effet, il ne néglige aucune occasion pour chanter notre patrie et pour en célébrer les grands hommes, et il se rend cher à l'Italie, parce qu'il nous attire les vives sympathies des peuples d'Orient qui ont une vénération et une véritable estime pour ses écrits.

A la venue de nos souverains à Paris, notre poète égyptien consacra à Leurs Majestés des gracieux articles dans ses trois journaux et des belles poésies en arabe, en français et en italien qui ont été distribuées par milliers d'exemplaires dans les mémorables fêtes et banquets en l'honneur de nos Souverains.

Le Cheikh Abou Naddara aime l'Italie, où il fit ses études, où il s'est rendu maître du génie de la langue, nourri ainsi de fortes études, l'érudition et le goût accompagnent ses inspirations. Au Caire, où il naquit, il y a treize lustres, il fit beaucoup de conférences sur notre histoire et sur notre littérature dans les deux sociétés fondées et présidées par lui : « *Les Amis de la Science* » et « *Le Cercle des Progressistes* ». Il faisait ainsi vibrer le nom d'Italie sur les bords sacrés du Nil.

La suite est encore plus élogieuse. Merci.

LA RÉDACTION.

قالت البيون لا بنها بول ومصارينها تتكركب سد فك يا ابني
وسد متخاريك لمنع دخول المكروبات في جسدك

وقال الفلاح والسوداني وعيونهم مرفوعة الى السماء احنا
ممثلين لامرك يارب افعل فينا كما تشاء

قال الطاعون وهو يفرغ كبس مكروب عليهم ذوقوا العذاب واهلكوا
عندها سمعوا صوت ساوي ينادي ويقول السنة الشوطة
خفيفة يا ابناء وادي النيل وما تصيب الا الاعادي ومن كان من
حزبهم وربنا كريم فرجه قريب (ابو نظارة)

رحلات رئيس الجمهورية المنفخم وزيارته ملك ايطاليا المعظم
(تابع لما قبله)

وله (اعني الملك) باع طويل في المنثور والمنظوم. ومجبة تامة في الياف
الفنون والعلوم. والشاهد على ذلك باني كلما مدحته بمقالة او قصيدة
تأينني جوابات تشكراته القلبية اما على بد سفيره او ناظر سرايته السعيدة
ودعاني لزيارته في مدينته البهية. كي احظى بمقابلته وانشرح من
محادثته الملوكة. وبمنه تعالى ساقصد رومة المداين في هذا العام.
واخبركم في جر بدتي بما يجري من المخاطبة مع هذا الملك الملمام.
وقبل تلخيصي لكم رحلة رئيس الجمهورية. بالاصمة الفاخرة الايطالية
اعرفكم بوزراء خارجة الدولتين الكرام. اولو الوقار والاحترام. وهما
المسيو دللكاسه والسيور تيتوني المشهورين بالدوائر السياسية. ومحبويين
لدى الامتين ومالوفين عند الملك ورئيس الجمهورية. لانهم بجميل
تديبرهم الحسن ورأهم السيد. اصبح لفرنسا وايطاليا صيت عظيم
ومستقبل سعيد

قالوا قبلما تحدثنا عنهم اتحفنا كماداتك اللطيفة. بمنظر صورهم الشريفة
قلت ها هي يا سادتي امعنوا النظر فيها. ولو ان عين الحدق
نظرة واحدة تكفيها. ولا يخفاكم ما لولاء الوزراء من السياسة الرائقة
والشهرة الفائقة. انا سمعت مدح السيور تيتوني من فم امراء واعيان
شهدوا له بالذكاوة والحكمة والكرم والاحسان

قالوا ربنا يحفظه لوطنه وامته. ظيب وماذا تقول في المسيو
دللكاسه وحياتك اسمعنا سيرته

قلت المسيو دللكاسه من اعظم رجال الجمهورية. ولقد ذكرت
مرارا اسمه بجرائدي الوطنية. وليس هذه الوظيفة السامية المتحلي بها
الان اول مرة دخلها. بل سبق له مسك زمامها واجراءها ولا احد
مثله اصالحها واعدها. وكم له مآثر وطنية واجنبية. حتى ان الدول
اجلته بمقدر له وحنن سياسته وصفاء نيته

L'ABOU NADDARA

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes d'abonnements, s'adresser au Directeur du Journal.

LA FÊTE NATIONALE A PARIS

Cette fête a été plus belle et plus joyeuse que jamais cette année, surtout à la Ville Lumière. C'est signe que le monde est heureux et prospère.

Avec nos compatriotes, résidant à Paris, nous avons pris part aux réjouissances officielles et populaires.

Grâce à la constante amabilité de notre noble ami, M. le Général Dubois, secrétaire général de la Présidence et chef de la Maison Militaire du Président de la République, nous avons assisté, le matin, à la grandiose Revue du 14 Juillet, aux tribunes réservées. Nous avons pu ainsi contempler et admirer les valeureux défenseurs de la France, la Puissance amie des nations orientales, et faire des vœux que le Très Haut exaucera pour la grandeur de la République et le triomphe de ses armées de terre et de mer.

Nous avons vu l'Auguste Chef d'Etat de la nation magnanime et généreuse, dont nous sommes, depuis vingt-six ans l'hôte reconnaissant. Il était entouré de ses hôtes illustres et de ses ministres éminents.

Que M. Loubet est sympathique et que les personnes qui avaient la fortune de l'approcher étaient contents et ravis de contempler ses nobles traits et d'entendre ses paroles pleines de douceur et de sagesse !

Que Dieu conserve ce grand homme qui aime sa chère patrie plus que la lumière de ses yeux !

Après la Revue, nous nous joignîmes aux innombrables spectateurs pour acclamer le Président et l'Armée. Nous nous dirigeâmes ensuite vers notre humble maison de campagne à Champigny où un déjeuner oriental nous attendait.

Au dessert, nous avons parlé de la France, dont nous avons entendu l'éloge, en 1891 et 1897 de l'Auguste bouche de S. M. I. le Sultan, et, en 1900, du sympathique Empereur de la Perse, et de tant de rois musulmans d'Afrique qui nous honorent de leur amitié. Puis, notre fils Abd-el-Hamid Helmi qui vient de passer brillamment ses examens de baccalauréat nous a lu notre ode du 14 Juillet, que voici :

Seigneur ! bénis ce jour de fête
Qui brisa le joug des tyrans.
Tout peuple qui lève la tête
Lui doit ses jours indépendants.

France ! vive ta République !
C'est le cri de l'Égyptien
A qui ton peuple est sympathique,
Sympathique autant que le sien.

Vis prospère, ô France chérie !
Heureux ton peuple sous ta loi !
Quand pourrais-je voir ma patrie,
L'Égypte, aussi libre que toi ?

ABOU NADDARA.

LES NOUVELLES PLAIES D'ÉGYPTÉ

John Bull (à Albion). — Dépêchons-nous maman ; car dans une demi-heure le bateau lève l'ancre, et puis, voici le Fellah et le Soudanais qui vont nous accabler de leurs questions.

Albion. — Oui ; partons pour l'Angleterre, où l'air est frais ; car ici, dans notre royaume nilotique, le brillant soleil nous aveugle et la chaleur torride nous suffoque.

John Bull. — Et tu oublies la peste et le choléra, dont je vois l'approche. Mais voici le Soudanais et le Fellah qui nous rejoignent.

Le Soudanais. — Ah ! vous partez sans prendre congé de nous et recevoir nos souhaits de bon voyage ? Ce n'est pas gentil.

Le Fellah. — Ne partez pas seuls ; prenez avec vous vos compatriotes civils et militaires. En débarquant, vous nous avez solennellement promis de vous en aller après quelques semaines, et voilà vingt-deux ans que vous restez chez nous. Vous êtes venus pauvres et maigres et vous voici riches et gras. Bon voyage donc.

John Bull. — Mais nous n'allons pas être longtemps absents. Nous serons de retour en automne. Au plaisir de vous revoir.

Albion. — Nous vous rapporterons de belles choses de Londres ; des confitures, des pickles et du whisky.

Le Fellah et le Soudanais (saisissant John Bull et Albion). — Ah ! Non. Vous ne partirez pas en nous laissant en proie aux nouvelles plaies d'Égypte que vous nous avez apportées. Les voici les cinq monstres : l'incendie, l'inondation, le choléra, la peste et Beri-Beri, l'épidémie que vous avez emportée de Chine avec les ouvriers au Transvaal. Ah ! Non ; vous ne les échapperez pas ; vous les subirez avec nous.

John Bull et Albion (suppliants). — Laissez-nous partir et nous vous promettons de retirer cette année nos troupes de vos pays.

Le Fellah. — Nous savons ce que valent les promesses et les engagements britanniques. Vous resterez et vous mourrez avec nous. Nous ferons ce que fit Samson avec ses ennemis les Philistins : nous périrons ensemble.

Le Soudanais. — Voici les Jémons de la destruction et de la mort.

La Peste (à ses quatre compagnes). — Le grand Mohemet Ali, aidé par les éminents médecins français et italiens, Clot Bey, Rossi Bey et collègues, m'a chassée de la Vallée du Nil que je visitais annuellement. J'ai passé un demi-siècle en exil aux Indes ; mais depuis que mes amis les Anglais ont envahi ce beau pays, j'y viens passer l'été pour me nourrir de chair humaine. Reposez-vous, mes chères amies ici un instant et puis continuez votre voyage. L'incendie ira à l'Extrême-Orient, l'inondation en Europe et en Amérique, le Choléra aux Indes, le Beri-Beri au Sud de l'Afrique et moi, je reste ici. Et vous, fils du Nil et de la Tamise, préparez-vous à mourir dans des souffrances atroces. Mes microbes vont déchirer vos entrailles. (Elle vide son sac de microbes sur eux).

Albion (à part). — Mourir si jeune sans avoir complètement savouré les délices terrestres ! Sauve-moi, Seigneur !

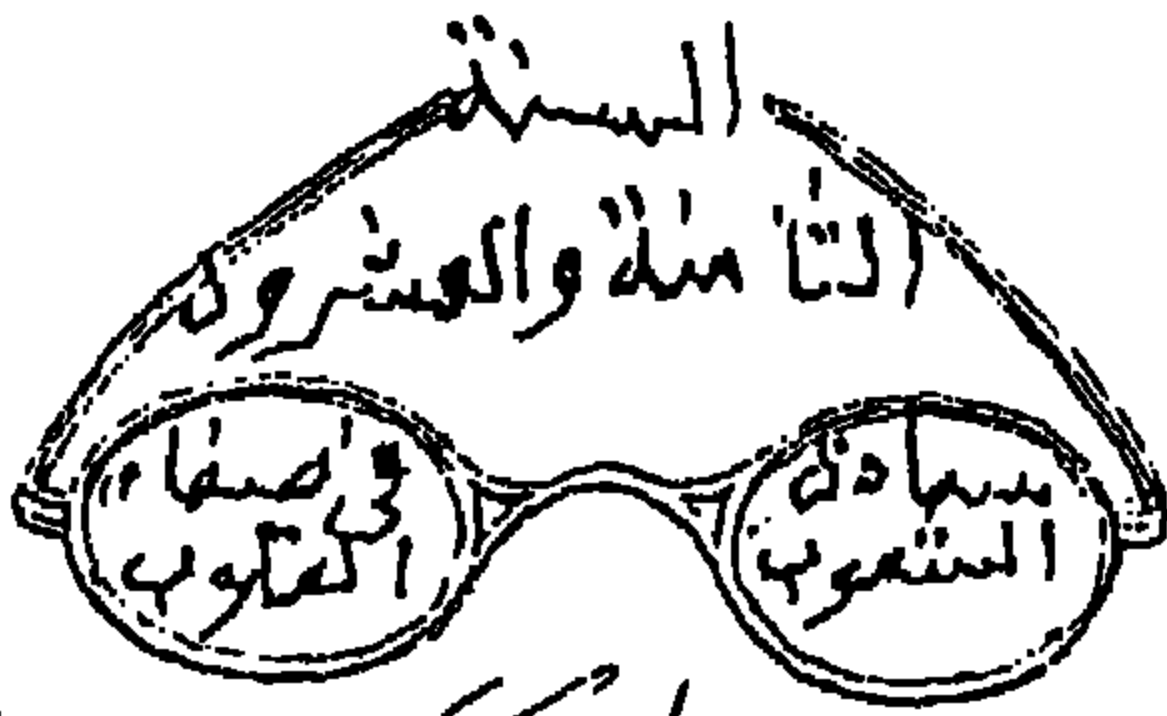
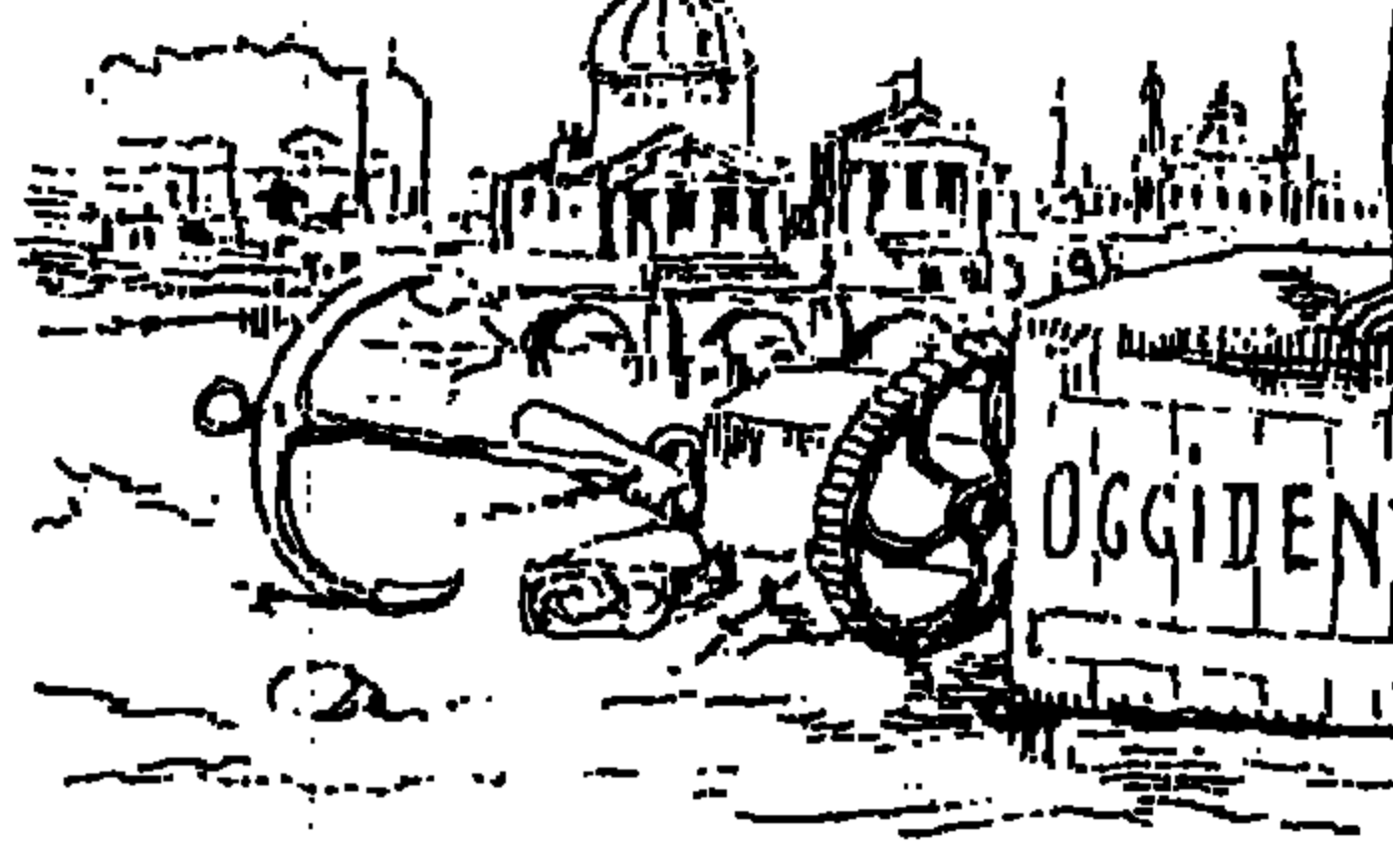
John Bull (oriant). — Ferme ta bouche et tes narines, Maman, pour empêcher les horribles microbes de pénétrer dans ton corps chéri.

Le Fellah et le Soudanais (les yeux levés au ciel). — Que ta volonté soit faite, ô Dieu de Mahomet ! Nous nous résignons à tes décrets immuables sans murmurer.

Une voix céleste. — Ne craignez rien, ô fidèles croyants. L'épidémie sera bénigne. La Peste ne frappera que les tyrans.

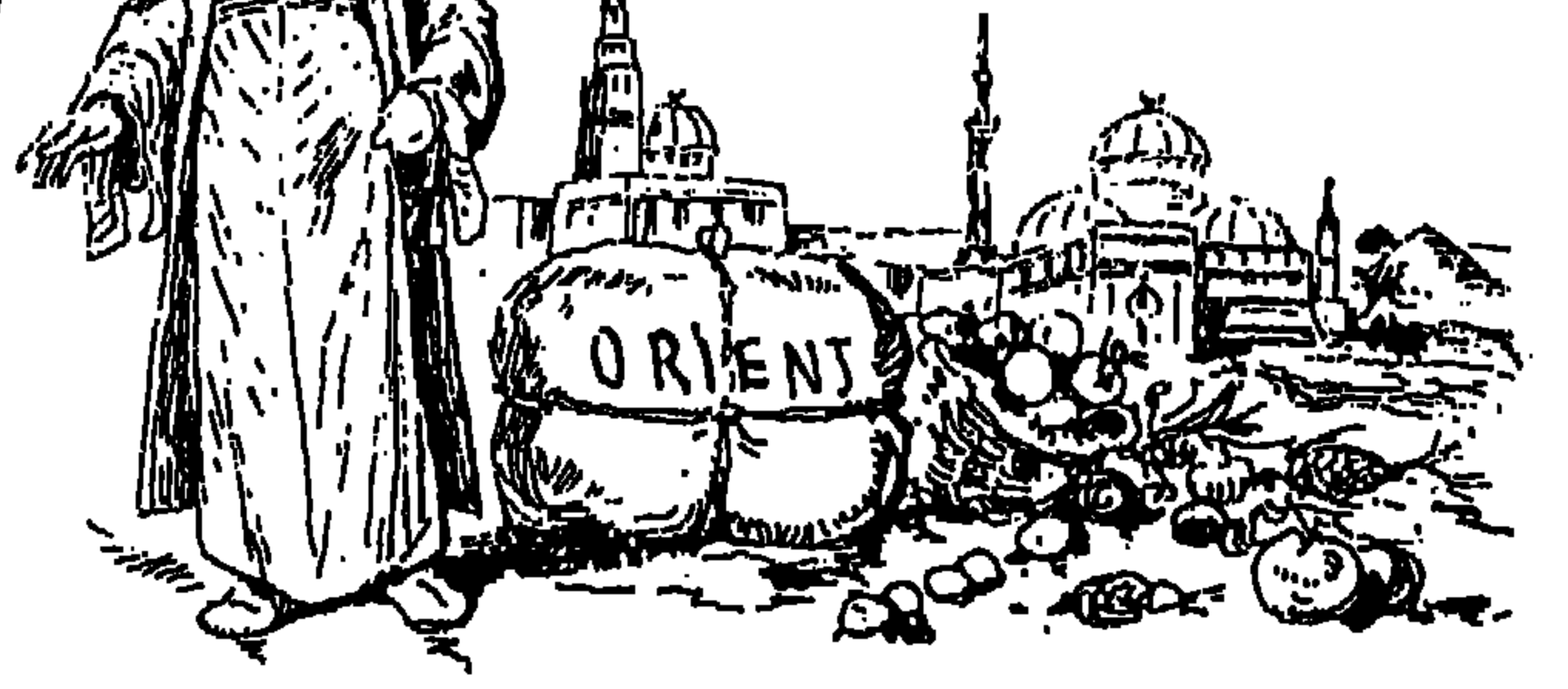
ABOU NADDARA.

الاستنزاف السنوي عشر أضعاف
وبالعلاوة والجميع السنوي المثل
ترسل للمدير بحواله على ترستد لوتيك

الاستنزاف

جريدة تصويرية فكاهية
مدبرها أبو نطاهر شاعر الملك
بها رئيس سارع رئيسه

اللطيف . راجح اقنطف من رياضها زهرتين . لاشك تنبسط منهم
يا نور العين

ما اكتفوا (بالمارتين) والمدافع حتى جانا (موزر) اشر بليبة
كل هذه يا صاح ليست بشيء عند ذلك (النشاف) في البحرية
ابن منها (الالفام) في البحر مما فاق في الهلك كل ذي ناربة
بينما مركب يسير في اليم مسيرا مثل طير يطير في البرية
فتراه بظرف لمحة عين غاص في اليم هاوي الابدية
ثم ختم هذا الشاعر اللبيب قصيدته الجميلة بهذه الايات

الجميلة

ما يقول القراء طرا بقرن سالف سموه بالهمجية
« كذا مقنضى التقدم يقضي ام بهذا لرقى ذرى المدنية »
فلما سمع العثماني هذه الايات قال : ده امال حكمت شريف
شاعر عال . انما تعود لسيرة القتال الجاري . حتى تنضح لك جميع
افكارى . وهي اني ما كنت انتظر للروس الانكسار . ولا لليابان
الا انتصار . انما ربنا يفعل . في خلقه ما يريد . ينصر الضعيف على
الشديد

قلت دعنا من سيرة الحرب مكدره الصدور . وخليتنا تكلم في
شيء . يجلب لنا السرور . لان افكارى اليوم كلها في عيد الجلوس . وفرح
القلوب ومحيي النفوس . فالرة دي لا اريد اذكر في جرنالي . غير
سيرة هذا العيد العالي

قال الحق بيدك يا شيخ افندي . يا حبيب العربي والتركي
والفارسي والهندي . اجعل عدد جرنالك كله لعيد مولانا السلطان .
واطلب لجلالته طول البقا وتخليد الملك من الرحمن . طيب وباهل
ترى حضرت مقالة ورسم عال . تزين بها صفحات الجرنال
قلت الرسم من الاستانة جاني . موضوعه افراح عيد الجلوس
السلطاني . والرسم رجل فرنساوي شهرته في فن التصوير ريانة . من

العدد التاسع ياريس في شهر رجب سنة ١٣٢٢
* عيد الجلوس . السلطاني المانوس *

بينما كنت متفكر في هذا العيد . المبارك السعيد . وفي سري
اقول . يا ليتني كنت في استنبول . افرح وانبسط مع الخلان . وانادي
بالعز لمولانا السلطان . اقبل نبي العثماني اللطيف . وحياني باسمه
الطريف . اعني بالتركي وبعد ذلك دار الكلام . بيننا بالعربي الدارج
يا كرام

قلت له اهلا وسهلا بالامير العثماني . او في احبائي واعز خلاني
اين كنت كل هذه الايام . انت وحشني قوي يا بطل يا فقام .
يمكتشي يا افندم كنت غضبان . على ابي نظارة خادم حرية
الاوطان . والحال لم ازل مخلص للحضرة الشامخة السلطانية . ومدافع
عن حقوق دولتنا العلية . بقي ايش سبب عدم محبتك عندي . بالله
عليك تصدقني يا جندي

قال ما ابعدني عنك يا حبيب آل عثمان . الا حرب الروس
واليابان . او لما ابتداء القتال قصدت ميدانه . لمشاهدة بسالة مجريته
وشهامة فرسانه . فالشهادة لله والحق يقال . اني رايت في اساطيلهم
وجيوشهم ابطال واي ابطال . ليس فقط اليابان الا وكذلك المسكوف .
لا يخافوا لا من بنادق ولا من سيوف . حضرت يا سي الشيخ وقائهم
البرية والبحرية . واندشت من الاتهم الجهنمية . لم طوريات
محشية ديناميت . لاشك مصنوعة في معامل المغاريت . يطيروا بها
اعظم السفن . ويهدموا بها القلاع والمدن . يا ما هلكت مدافعهم الافات
من النفوس . خصوصا من عساكر الروس . اليوم اصبح الحرب والقتال .
كمداية عن مذبج رجال . المدفع في لحظة يقني الاي من الجنود . وان
كانوا اقوى من الاسود .

قلت كلامك ده يا عثماني . فكركي قصيدة بديعة المعاني .
نشدها في الموضوع ده حكمت شريف . الشاب الشاعر الطرابلسي

خمس سنوات يفضي فصول الصيف في الاستانة . فطبعاً حضر مرارا
المواسم الشهانية . فعمل عليها صورة كبيرة بهية . ثم نقلها الى صورة
صغيرة . ارسلها لي زينت بها جريدتي الحقيبة

قال والله ان امير المؤمنين . من اسعد المسعدين . لانب رسم
جميل في مدحه بقلم اجنبي . سر الحبيب الصالح و يغيط العبدو الغبي .
قلت نظرك في محله والرسم ده . انا فضلته . على الرسم الذي
كنت لهذا العيد حضرته . فارجوك لشرفه بانظارك يا عثمانى . ان
شاء الله يعجبك يا اعز اخواني . ترى فيه المسلمين . من اربعة اركان
الدنيا جايبين . لهنية امير المؤمنين

قال ما الطاف واظرف هذا الرسم شي عظيم . يجب عليك بالنيابة
عنا تمني الرسيم

قلت هنيته بخطاب عال . وغير ذلك هو ينسر لما يراني زينته
برسمه وجه الجرنال . وعمت عليه خطبة لاهل الصحافة . يظهر لهم
منها محامد ومناقب صاحب الخلافة

قل لخصها لي بكلمتين حلوتين كالعادة . وانا اذكرك بالخير في
دار السعادة

قلت على العين والراس . يا سيد الناس . اعلم بان الخطبة كتبتهما
هنا باللغة الفرنسية . المعروفة ومفهومة في جميع البلاد الافرنجية .
واقصد بذلك الرد على اعادينا . وانشاء رخبثهم وحسن فعائل افندينا .
فابتديت الخطبة باهداء اصحاب الجرائد اذكي التسليم . واوفى التكريم .
ودعيت لهم بالعز والعلم . ولاوطانهم بالثروة والسلم . خصوصاً السلم لكونه
منبع خيرات . هذه الحياة . ثم قلت لهم بان صار لي نحو خمسين عام .
وانا امجد وانخر وانخم الاسلام . واشهر شرائعهم الطاهرة . وادابهم الجليل
وتواربهم الباهرة . وما لهم من الاعتقاد في المولى وحب الاوطان .
ومن الكرم والجود والاحسان . وثبتت لهم على امير المؤمنين . ومساغيه
في صلاح الاسلام والعثمانيين . من المدارس المدنية والجهادية ليس
فقط في الاستانة العلية المانوسة . بل في جميع مدن وقرى الممالك
الحروسية . ومدحت التلامذة والطلاب العثمانيين . ودخولهم في
المصالح والدوائر والدواوين . وصادقتهم واخلاصهم لمولاهم . الذي
نور عقولهم وهذبهم ورباهم . وقلت لهم في الموضوع ده كلام كثير .
يجب الاجانب في آل عثمان من كبير اصغير . وفي خطبتي الوطنية
شرت عليهم يسافروا الى الاستانة العلية . ويحضرها هناك عيد
الجلوس . السلطاني المانوس . ويروا صحة كلامهم مني من الكلام .
ويشاهدوا حب التصاري واليهود والاسلام . في السلطان الاعظم .

والخليفة الانخم . فلا شك انهم يعودوا للاوطان . وقلبيهم بحب افندينا
مليان . ويشحنوا جرائلهم باجل الثناء . على امير المؤمنين . وينادوا له
بالعز ويدعوا له بطول العمر والهناء

قال العثماني احسنت يا بو عبد الحميد ولولي قاهرة . اسمع لي
يا بو نظارة ابوس يدك الطاهرة . تستحق باسي الشيخ حب الاسلام
فيك . ربنا يحفظك لهم ويخليك . يخليك لاهل دارك . وبسرنا
بورود اخبارك .

قلت يادهم شاهمذ جوق باشا

قال ربي يقبل دعاك . وينصر احباك على اعداك . طيب وما
فناش رايح تعمل لنا ليلة شرقية . كرامة لعيد جلوس الحضرة السلطانية
ناكل ونشرب وننسط وننادي بالعز لا فندينا . ونسمع خطبة في
مدحه منك تشرحنا وتبهجننا وتهنئنا

قلت اعمل عزومة كالعادة ارجوك تحضرها انت وجميع الاخوان
ونختمها بتناغراف تهاني لجلالة مولانا السلطان (ابو نظارة)

✽ رسالة اسكندرانية في احوال مصر الحاضرة ✽

هم علموني البكاء ما كنت اعرفه يا ليتهم علموني كيف اتبسم
ما هذه الحكومة . ما من حكومة او دولة او جمهورية الا ولها قانون .
تسير على مقتضاه الا حكومتنا المصرية ساجها الله . فان لها قانون
يعجز عن حمله البعير ولا تعمل الا بما تراه موافقاً لمشرعها كأن لها
مصلحة خصوصية عبر مصلحة الامة . فانه لا يمضي اسبوع الا ونسمع
بامر صادر او منشور جدد وبقولون ان كل هذا لمصلحة الامة . فما
لها تهتم في تنفيذ البعض بكل دقة وتهمل ما يتعلق بالحرية الشخصية
حتى صار لا شرف ولا دين ولا حياء ولا شعور ولا عفة . فاننا لا
نطالب احد بذلك سوى الحكومة وخروج الشابات بحالة يجر منها
وجه الادب كاشفات الاذرع وصرن يشاغلن الرجال في الطريق
باشارة تفعل في القلوب فعل الخمر بالعقول . قلعة فابتناسمة فسلام فموعد
فلقاء فخط فسرور . فالى من يكون اللوم . اعلى اولياء امورهم . اليس
لهم اباء ام لهم ازواج ام لهم اعمام ام اقارب فهنا يخرس
اللسان ويقصف القلم فلو كانت الامة لتبصر في عواقب احوالها
تجد انها وخيمة وذلك لسيطرة الاجلاء في بلادنا خصوصاً المرابن
البرونستان الذين يرون في الشوارع ويفرقون الوريقات لقصد الميل
لمذهبهم وطعن جريدة بشار السلام والديانات الاسلامية كل ذلك
حاصل وكبرات مصر سامحه الله في لهوم ولعهم ساجنون (عزت)

LA DESTINÉE

Puisse-t-elle nous être favorable !

Tout ce qui fut et tout ce qui existe
a été invariablement arrêté par la
main de Dieu qui règle les destinées.
SAADI.

La journée du 31 août 1903 fut exceptionnellement belle. Ciel pur et soleil resplendissant. Le chant des oiseaux remplissait l'air et le parfum des fleurs l'embaumait. Il nous semblait être sur les rives du Bosphore, et vraiment Constantinople était ce jour-là à Paris, puisque Français et Ottomans, nous fîmes ensemble l'anniversaire de l'avènement au trône de S. M. I. le Sultan.

C'est à ma maison de campagne qu'avec mes confrères et mes compatriotes, je célébrais cet heureux anniversaire. La petite villa était gracieusement pavée aux couleurs turques et françaises. La soirée n'était pas moins belle que la journée, et l'astre de la nuit répandait ses rayons d'argent et semblait vouloir s'associer à notre illumination afin d'en augmenter l'éclat.

Au moment où le repas commençait, on m'annonça un visiteur qui, sans attendre, entra et s'adressant à moi en arabe :

« Que la paix soit avec vous, vénérable Cheikh et avec vos honorables invités ! Que les fêtes ottomanes soient toujours célébrées joyeusement dans votre demeure ».

« Soyez le bienvenu, répondis-je, que vous soyez fils d'Orient ou d'Occident. Prenez place à notre table et célébrons ensemble le 28e anniversaire de l'avènement au trône de l'Empereur des Ottomans ».

Il accepta et leva avec nous sa coupe de *cherbet* à la santé du Commandeur des Croyants.

La fête terminée : « A demain, me dit-il, vous connaîtrez le but de ma visite que je ne pouvais vous dire ce soir pour ne pas troubler votre fête ».

Le lendemain, à l'heure fixée, mon visiteur se présenta et me dit :

« Vous souvenez-vous d'un de vos anciens élèves d'il y a quinze ans ; vous lui donniez des leçons d'arabe et il se nommait Raoul ».

« Je n'oublie pas mes anciens élèves, lui répondis-je, et de celui là, j'ai gardé un souvenir que je ne voudrais pas vous faire connaître. ».

— Je suis ce que vous voulez dire et je comprends votre sentiment ; mais je puis vous assurer qu'il a vivement regretté son incertitude et son manque d'égard pour vous.

— Vous pouvez lui faire savoir que je ne lui ai pas gardé rancune ; j'ai même oublié la cause de notre brouille.

— Il m'a raconté ce qui s'était passé entre vous. Il était venu vous inviter à un dîner de fiançailles avec Mlle Suzanne : il vous parlait avec enthousiasme des vertus et de la beauté de celle dont il se voyait déjà l'heureux époux.

— Ah ! oui ! je me souviens : je lui dis alors :

« Je vous souhaite d'être heureux autant que vous le pensez, et j'espère que cela est écrit — Makloub — dans le livre de votre destinée ». « Je ne crois pas à votre Makloub », me dit-il, mon mariage est décidé et malgré toutes vos superstitions il s'accomplira ». — Et sur ces mots prononcés avec irritation, il sortit.

— Quel changement depuis lors ! C'est lui maintenant qui proclame que nous n'échappons pas à notre destinée et que ce qui est écrit arrive infailliblement, et souvent il répète le célèbre vers de Saadi : « Tout ce qui fut et tout ce qui existe a été invariablement arrêté par la main de Dieu qui règle les destinées ».

— Et le fils d'Orient résume cette pensée sublime dans ce seul mot : « Makloub ! » c'est écrit ! Mot magique qui nous inspire la résignation aux décrets du Très-Haut, de ce Dieu miséricordieux qui répand ses célestes consolations sur ses créatures malheureuses.

— En effet, Cheikh, un malheur frappe l'Orient, et aussitôt il lève ses yeux vers le ciel en disant : « Ce que la main de la destinée trace sur le front de l'homme, tôt ou tard il le voit réalisé ». L'expérience a prouvé à mon cousin Raoul et à moi la véracité de ces paroles.

— Ah ! Raoul est votre cousin. Vous vous ressemblez beaucoup. Mais il devait, après ses fiançailles, partir pour l'Égypte pour y fonder une maison de commerce et puis retourner à Paris pour se marier.

— Nous avons fondé ensemble la maison et nous avons passé quinze ans sur les bords du Nil ; c'est là que j'ai appris votre belle et riche langue arabe.

— Et son mariage ? Rend-il sa femme heureuse ? Parlez-moi de tout cela.

Ici mon interlocuteur se recueillit pendant quelques instants, poussa un profond soupir et d'une voix émue, me dit :

— Je vous obéis, Vénérable Cheikh.

Puis, d'un ton inspiré, il reprit :

— Reviens, ah ! reviens à ma mémoire, scène touchante de notre départ de Marseille.

Tout inspirait l'amour et respirait la joie ce jour-là. Temps délicieux, mer calme et douce brise. La gaieté brillait sur tous les visages, et sur le bateau les marins et les passagers paraissaient enchantés de se mettre en voyage. La tristesse n'accablait que nous quatre : Raoul, Suzanne, son père, et moi. Était-ce un pressentiment ? Dieu seul le savait.

Ah ! que la fiancée de Raoul était jolie dans sa robe printanière ! Elle regardait amoureusement son fiancé et tournait souvent la tête pour cacher ses larmes.

« Ne pleure pas, chérie, lui disait Raoul, Tu me reverras plus tôt que tu ne le penses. Je ne vais pas en Chine. Il n'y a que cinq jours de distance entre la France et l'Égypte ».

L'heure du départ s'approchait. Suzanne et son père devaient nous quitter.

Les adieux furent déchirants. Les fiancés s'embrassèrent tendrement et leurs baisers étaient longs et doux. Cela me rappela les vers du poète arabe qui compare les amoureux à la pomme rouge d'un côté et pâle de l'autre.

« La moitié de cette pomme, dit-il, ressemble à la joue de ma bien-aimée quand je l'embrasse, et l'autre moitié, je la compare au teint blême de mon visage lorsque je suis forcé de m'éloigner d'elle ».

Notre voyage, malgré le temps magnifique, n'était pas gai du tout. Mon cousin, qui aimait ardemment Suzanne, ne faisait que contempler l'astre du jour et les étoiles de la nuit en pensant à elle et en lui composant des vers.

Nous arrivâmes à Alexandrie, la gracieuse épouse de la Méditerranée, comme vous l'appellez dans vos poèmes, cher Maître. Nous y passâmes trois jours en compagnie d'un ancien condisciple, employé à la banque d'Égypte. Il nous fit visiter les quelques monuments et nous montra tout ce qu'il y avait de curieux à voir.

J'ai ne vous parlerai pas du Caire, votre chère ville natale, après laquelle, selon vos poètes, vous soupirez comme la colombe soupire après les lieux où s'ébattaient ses douces compagnes, ou, comme celui qui est dévoré de la soif, soupire après l'eau qu'il a rencontrée, mais dont l'approche lui est défendue par la pointe des lances meurtrières. Je vous dirai seulement que tout le monde désire vous revoir. N'êtes-vous pas proscrit pour avoir prêché la liberté de l'Égypte ?

Un mois après notre arrivée, Raoul inaugura sa maison de commerce solidement fondée grâce à l'aide et au crédit de son futur beau-père.

Pendant six mois, tout allait à souhait et la correspondance des fiancés devenait de plus en plus tendre et affectueuse.

Cela me rappelle, cher Cheikh, ce que dit le poète arabe des lettres d'amour :

« Si des amants, dit Mardj Ebnadhir, sont éloignés les uns des autres, leurs âmes, du moins, sont unies par les nœuds les plus chers. Oh ! combien de fois les cœurs de deux êtres qu'une dure nécessité a séparés, ont été rapprochés par les plumes et le papier ? »

« Elle est arrivée, cette lettre tant désirée, dit le même poète arabe, un doux parfum s'exale de la réponse que des plumes compatissantes ont bien voulu m'accorder. Il semble que les fleurs du printemps en composent les lignes, et que le muse le plus exquis en forme le cachet ».

Que la poésie arabe est belle ! Mais la traduction n'est jamais aussi jolie que l'original. L'esprit d'un auteur, comme celui d'une essence, s'évapore en le transvasant.

Revenons à Raoul. C'était écrit, hélas ! dans le livre de la destinée, que Suzanne et lui ne devaient pas goûter ensemble les délices du mariage.

Aziz Nasry, propriétaire du grand Bazar de Hamzaoui, au Caire, devint notre client d'abord, et puis, notre ami.

Puissions-nous n'avoir jamais fait cette connaissance.

« Je vous comprends, dis-je à mon visiteur, Aziz Nasry, mon ancien compagnon de jeunesse, a une fille, Djamilia, qu'il me recommanda, il y a vingt ans, et qui fit son éducation à Paris. Votre cousin la vit, s'en éprit, et abandonna Suzanne. Quelle infamie ! »

« Ce n'est pas de sa faute, Cheikh, s'écria le cousin de Raoul ! Ce n'est pas lui le coupable ; mais la fatalité ! Djamilia et Suzanne se ressemblent comme deux jumelles : mêmes jolis yeux, mêmes tendres regards, mêmes doux sourires, mêmes joues rosées et mêmes dents blanches. Elles avaient aussi le même esprit, la même grâce et le même charme ».

— Votre cousin oublia donc Suzanne et les bienfaits dont son père l'a comblé et épousa Djamilia qui, je suis sûr ignorait ses fiançailles avec Suzanne. Parlons d'autre chose, Monsieur ; car je trouve odieuse la conduite de votre cousin.

— Mais le récit de ses malheurs n'est pas encore terminé. Après dix ans de mariage, pleins de remords pour Raoul et de chagrin pour sa femme qui ne savait à quoi attribuer les souffrances morales de son époux, l'infortunée Djamilia fut enlevée en quelques heures par le choléra, laissant six orphelins et un mari au désespoir.

Mon interlocuteur s'arrêta ; des larmes jaillirent de ses yeux comme jadis l'eau jaillit du rocher touché de la baguette de Moïse.

Après une pause, il reprit :

Raoul est à Paris depuis trois jours. Veuillez oublier ses fautes et permettez-moi de vous l'amener.

— J'oublie tout. Qu'il vienne. Je vous aiderai à le réconcilier avec Suzanne et son père, quoique je les aie perdus de vue depuis notre brouille.

— Que vous êtes charitable, Cheikh ; mais à quoi bon les réconcilier ? Abandonnée par Raoul, Suzanne se maria.

— Elle a bien fait, sa vengeance est légitime et je lui souhaite bonheur et prospérité.

— Son mari était un brave homme, il l'aimait à l'adoration.

— Il est donc mort ?

— Oui, en lui laissant quatre enfants,

— Quel malheur ! Mais la voilà libre, comme Raoul. Ils pourraient renouer les liens rompus et se remarier.

— Impossible, Cheikh, car ils ont à eux deux dix enfants de leurs précédentes unions qui sont, hélas ! des témoins vivants de l'infidélité de l'un et de la juste vengeance de l'autre.

— Pauvres gens ! Je les plains sincèrement. Ah ! que Raoul a eu tort de se fâcher lorsque je lui souhaitais une destinée favorable et de me dire : « Qu'il soit Makloub, écrit ou non, j'épouserai Suzanne ».

— Il était alors réaliste, sceptique et intolérant ; mais aujourd'hui il donne raison au Coran qui dit : « Chacun porte son oiseau à son cou ; c'est-à-dire sa destinée ».

— Et Ibn Khaldoun, n'a-t-il pas dit dans ses poèmes immortels que les destinées dirigent les actions des hommes et que les hommes, lorsqu'ils ont subi les destinées, deviennent attentifs.

— J'ai subi les destinées et je suis devenu attentif. Je suis Raoul, votre ancien élève, mon cher et vénéré Maître. Je suis digne de pitié. Rendez-moi votre affection et votre estime. Ah ! mes malheurs touchent votre cœur sensible ! Vous pleurez ! Vos larmes sont un baume salutaire pour la douleur de mon âme : elles sont les plus douces consolations que j'ai eues jusqu'à ce jour.

Il dit, me serra la main avec effusion et partit en me laissant tout ému.

ABOU NADDARA.

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et l'Almonsef" réunis. Pour toutes communications et demandes d'abonnements, s'adresser au Directeur du Journal.

A S. M. I. LE SULTAN GHAZY ABD-UL-HAMID KHAN II

à l'occasion du 29e Anniversaire de Son avènement au Trône Glorieux de Ses Illustres Aïeux.

Et le Cheikh Abou Naddara parle à ses chers confrères de la presse française et étrangère et leur dit :

Que le Maître de l'Univers, qui récompense les bons et châtie les méchants, vous accorde la paix, source de tous les biens terrestres et vous donne la joie de voir vos pays heureux et prospères !

Voilà bientôt un demi siècle, qu'avec l'aide du Tout Puissant, je glorifie l'Islam et ses Augustes Caliphes et célèbre sa loi, son histoire, sa littérature et ses mœurs pour les faire connaître aux peuples civilisés de l'Occident et attirer leurs sympathies aux fidèles Croyants.

Grâce à votre concours efficace, ô vaillants publicistes musulmans et chrétiens, mes humbles écrits et mes modestes discours ont ouvert à la fraternité les cœurs des fils de l'Orient et de l'Occident, et l'heureux insigne d'être appelé : *Apôtre pratique de fraternité universelle* par l'Empereur Dom Pedro, de glorieuse mémoire, qui daigna présider mes conférences à Lisbonne en 1889, et à Paris en 1890.

Et maintenant, veuillez, chers confrères et excellents amis, éclairer de vos regards intelligents le dessin que j'ai le plaisir de mettre sous vos yeux. C'est la réduction d'un magnifique tableau fait à Constantinople par un amateur français qui, depuis plusieurs années, passe ses étés sur les bords enchanteurs du Bosphore pour y étudier la nature dans son aspect le plus ravissant. Il a donc assisté souvent aux anniversaires de la naissance et de l'avènement au trône de l'Empereur des Ottomans dans la capitale et dans les villes principales de la Turquie et, désirant démontrer le grand amour des Musulmans pour l'Auguste Successeur de leur Prophète vénéré, il consacra à leurs réjouissances à ses fêtes impériales le splendide tableau, dont la réduction illustre mon présent numéro.

Regardez donc, aimables confrères et lecteurs bienveillants, le dessin ci-dessus et vous verrez que des quatre coins du globe, les fidèles Croyants, blancs, jaunes et noirs, viennent au siège du Califat pour célébrer les fêtes du grand Abd-ul-Hamid qu'ils aiment, vénèrent et admirent.

Le visage brillant de joie, les yeux étincelants d'enthousiasme et les lèvres proferant des vœux ardents, les fidèles Mahométans se félicitent d'avoir un Caliphe aussi sage, aussi clément et aussi juste. Ils ont raison de se féliciter et même de se vanter d'avoir un Chef spirituel si bon, si magnanime et si généreux. Ne les guide-t-il pas dans l'après sentier du progrès et de la civilisation ? Oui, le bien-aimé Padischah ne pense qu'au bonheur et à la prospérité de l'Empire Ottoman. Il aime ses sujets sans distinction de race, ni de culte. Les portes des collèges, des écoles et des lycées qu'il a fondés sont ouvertes aux étudiants musulmans, chrétiens et israélites.

En sortant de ces établissements hamidiens d'enseignement, les jeunes gens qui ne se destinent pas aux finances, au commerce et à l'industrie, trouvent des places, chacun selon ses aptitudes et ses connaissances, à l'armée, à la marine et aux administrations gouvernementales qu'ils

occupent pour servir loyalement leur Souverain qui répandit à pleines mains sur eux les bienfaits de l'instruction qui est la vie du cœur et le flambeau de l'âme.

L'éloge d'Abd-ul-Hamid est dans la bouche de tous les honnêtes gens : agriculteurs, financiers, commerçants, industriels, savants et artistes, tous chantent les justes louanges de l'Empereur des Ottomans, leur protecteur et ami. Les jaloux, les envieux et les intrigants sont les seuls qui osent murmurer contre Lui ; mais leurs insinuations calomnieuses ne l'atteignent point. S. M. I. le Sultan est digne de respect. Tous ceux qui, comme moi, ont eu la fortune de l'approcher et l'honneur de Lui causer, vous diront qu'il est un charmeur. Son accueil est si gracieux, Son sourire est si doux et sa parole est si bienveillante qu'on sort de Son Auguste présence faisant des vœux pour Sa longévité.

Quand j'ai vu l'Auguste Empereur
Des Ottomans, que Dieu bénisse,
Et, de Son trône de justice,
Quand j'ai contemplé la splendeur,
Je m'écriai, le cœur en fête
Et l'âme heureuse : Machallah ! (1)
Le grand Caliphe, le voilà !
Tehok yacha (2), l'Élu du Prophète !

Son doux visage, Ses beaux yeux
Où brillent l'amour, la clémence,
Et la sagesse et l'éloquence
De Ses accents délicieux.

L'ont rendu si cher à mon âme
Qu'il en devint l'unique amour.
Pour Lui, je prie nuit et jour
Et Son nom partout je proclame.

En dix jours, ô mes chers confrères, partout où se trouvent des Musulmans et des Ottomans, on célébrera le 29e anniversaire de Son heureux avènement au trône. Prenez l'Orient-Express, dont les wagons-lits sont admirables de commodité, et allez à Constantinople assister à cette fête nationale. Je suis sûr que vous rentrerez chez vous aussi abdulhamidophiles que moi, et crierez avec les 300 millions de Mahométans : *Padischah, tehok yacha !* qui signifie longue vie au Sultan. Vous porterez à Sa santé ce toast de ma Muse égyptienne :

Pourquoi, mon âme, es-tu contente ?
Pourquoi, mon cœur, es-tu joyeux ?
C'est la fête réjouissante
D'Abd-ul-Hamid le Glorieux.

Le vingt-neuvième anniversaire
De Son heureux avènement
Au trône de son noble père
Sur le vaste Empire Ottoman.

Sous Son règne, des pas rapides
Fait la civilisation,
Et partout, que d'œuvres splendides
Pour le bien de la nation !

Grâce à Lui, la richesse augmente,
L'enseignement est général.
Puisse bientôt Sa main puissante
Délivrer mon pays natal !

L'Égyptien aime et vénère
Le digne fils d'Abd-ul-Medjid,
Que long, triomphant et prospère,
Soit le règne d'Abd-ul-Hamid !

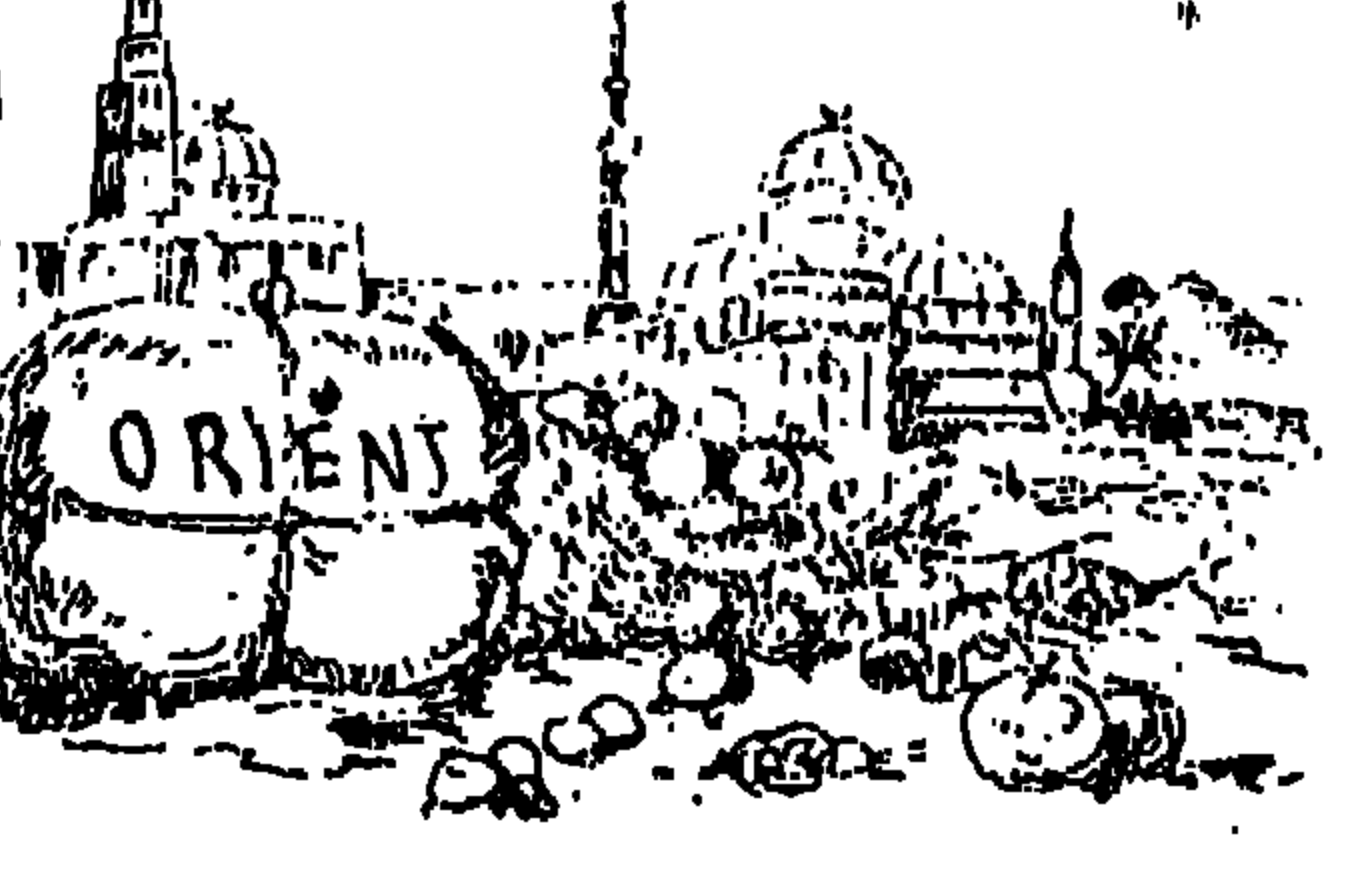
ABOU NADDARA.

(1) Exclamation admirative. — (2) Longue vie.

الاستقلال السنوي عشر أركان
وبالعلاوة والجميع السنوي هاتين
ترسل للمدير بحواله على ترستد لوبك

جريدة تصويرية وكاهية
مدبرها ابو نظاره شاعر الملك
بها رئيس في شارع ريشيه

لافندينا بالخير يهود ونصارى واسلام . وبالنصر والظفر على الدوام .

قالوا ماذا عملتم بعد ما اكتم وانسظم

قلت قلت الخطباء خطبهم . ونشدت الشعراء قصائدهم . في مدح
عبد الحميد الاعظم ملك الملوك . وختمننا دعانا في ذلك العيد المبروك .
بمقالة جلية ارساها لاحد المعازيم صاحب المصباح . ثلثنا من سمعها وما
هي باقوالها الملاح

نور الخلافة كنور الشمس لكل ارض نصيب منه فلا غرو اذا
سطع علينا من هذا النور في الغرب وقد اشرق في هذا اليوم السعيد
عيد الخلافة الذي جلس فيه جلالة سيدنا ومولانا الخليفة امير المؤمنين
على عرش الامامة ونجت السلطنة فكان للمسلمين عيداً مباركاً ترى
فيه كل مسلم من اقصى البلاد الاسلامية يمد يده ليصافح يد اخيه المسلم
من اقصاها تهنئة يوم ربطهم الخلفاء بقضية هذه الذات التي لو استثنينا
الراشدين رضوان الله عليهم لم نجد من يفاهيا سب في رفع منار الاسلام
وتشييد اركانه ولحكمنا بان صاحب الرسالة صلى الله عليه وسلم لم تحترم
الاجانب اسمه الشريف في بلادهم في زمن من ازمان الخلفاء مثل
احترامهم له في عهد هذا الخليفة الحكيم وهذا اسمه ما يبلغه جلال دين
في غير اهله وفي غير ارضه وقد اعترف الوائهي بان لهذا الدين من هذا
الخليفة قوة غير هذه القوى الظاهرة ودخول الامم فيه افواجاً بلا ترغيب
ولا ترهيب ولا اكراه ولا اجبار . هذا ما يتلقاه المسلمون بايدي الشكران
من اعمال سيدنا ومولانا الخليفة ولا عبرة لخاص نصرت مداركهم فطال
اعتراضهم فقد كان من قبلهم من الملائكة من حمله الغرض حتى لام
على ربه واعترض

(التاريخ) عيد الخلافة قد زاد الودي حسنا

٨٤ ٧٥٦ ١٠٤ ١٢ ٢٤٢ ١١٦ ١٣٢٢

فلما سمعنا الخطاب ده الجليل . وتاريخه البديع الجليل . صحتنا كلنا
بقوله . افند مزجوق بشا . يعيش ونراه كما تشاء . ثم ارسلنا تفراف

العدد العاشر ياريس في شهر شعبان المعظم سنة ١٣٢٢

عيد الجلوس السلطاني بالسفارة . وبار الشيوخ ابو نظارة

قال القراء بقى العيد ده المبارك كان عال بالسفارة العثمانية . وبمنزلك
يا حبيب الامة الاسلامية . والله ان الحضرة الشامخة السلطانية . تستحق
اعتبار واحترام الشعوب الشرقية والغربية . لان الخليفة الاعظم اصدق
واوفى محب للانسانية . ومواسم جلوسه المأنوس وميلاده السعيد افراحها
في كل الدنيا بهية

قلت نعم وبسيرة العيد ده الاخبار جميع الجرائل طنت . والتلفرات
دقت ورنت . والموسيقىات صدحت والبلابل على الاغصان غنت .
وشعراء الترك والعرب بالقصائد هنت . ونادت بالعز لمولانا السلطان
وطول العمر وتخلد الملك له تمت . والحباب فرحت والعدووين
من الغيظ جنت .

قالوا يا شالله طيب وايش عملتم ياريس . يوم العيد ده النفيس .
اخبرنا يا انيس كل جليس .

قلت هنا حضرة السفير . صالح باشا منير . السياسي العثماني الشهير .
صاحب الراي . السديد العالم النحرير . عقد لهذا العيد الخطير . مائدة
ما لها نظير . حضرها من الامراء والاعيان جنم غفير . بمقدمتهم دوللو
مونس باشا المشير . وعزت باشا ونيه بك وشديد بك واهل السفارة من
كبير اصغير . والداعي عمل لم شعر فرساوي مدحا في افندينا الكبير .

قالوا احسنت يا بولولي وعبد الحميد . طيب وانت عملت ايه
كرامة لهذا الموسم السعيد

قلت المائدة الصغيرة اللي عملتها في بيتي لا تستحق الذكر يا كرام
حضرها بعض الاخوان ترك ومصاروة وشوام . وتناولنا بسرور ما رزقني
به ربي من الطعام ودار بيتنا الكلام . في مناقب ومحمد خليفة سيد
الانام . عليه الصلاة والسلام . وكان يوم من ايهج الايام . دعت فيه

لصديقنا المحترم ابراهيم باشا رئيس الشريكات السلطانية جانا رده من السراية الشاهانية بان مولانا السلطان فرید العصر والاوان تفضل علينا بقبول تهنئتنا القلبية حفظه رب البرية . قالوا عفارم على صالح ومنير السفارة . عليك يا بونظارة . تعيشوا وتقموا افراح اعياد امير المؤمنين . وتطلبوا له طول العمر من رب العالمين (اونظارة)

✽ مجادلة التماثيل . في مستقبل وادي النيل ✽

فلما اقص عليك يا حضرة القاري ما رايت في منامي . اسمح لي اهدبك واوفى تكريمي وازكى سلامي . واشكر فضل جنابك العالي . على اعتناك بالاطلاع على جرنالي . ولوان اليوم في الممالك المحروسة العثمانية . جرائد العلم والسياسة فاقت في الحسن والاتقان الصحف الافريقية . فاذا اعدده كرم عظيم ولطف كبير . اعتناك يا سيدي القاري بجرنالي الحفيرة . فاختم مقدمتي هذه يا ابن الكرام . بالدعاء لك بالعز والدوام . المحني يا آلمي الفصاحة ونور افكاري . حتى اجد القبول لدى حضرة القاري .

آه واواه من شدة اشتياقي لمشاهدة وطني ارض الازهر . ما يمر اسبوع بدون ما اراه في المنام . وعيني تفرح بمنظر بلادي . واذا في تلكذ بسمع لسان مصرنا العادي . وندردش ونكت وندخل فوافي ونضج ونقول لبعضنا موافي . آه يا هل ترى اشوفك يا مصر قبل مماتي ؟ او اقضي في الغربة حياتي . ربي يفعل في عبده ما يريد . رجائي عنده انه سبحانه وتعالى لا يحرم من زيارة مصر لولي بنتي وابني عبد الحميد . لاني ثبت لم على وادينا اجل الثناء . وقلت لم ان اراضي النيل دار الكرم والجود ومسكن العز والمنا .

سامعكم يا سادة باكرام . بقولوا لي احكي لنا ما رايت في المنام . وخطبتنا بحريتك الدارجة المصرية . التي اقوالها مطربة ومعانيها بديعة وعباراتها سحرية . وان كان القافية والسجع صعبين عليك . ارميهم يا سي الشيخ تحت رجلك . واحكي لنا حلامك بالتطويل . وربنا يكافيك بالسعد والعمر الطويل . ادخنا سكتنا بقي هات لنا من تخايك هات . يا لطيف النوادر يا ظريف الحكايات . سحما وطاعة يا سادة . يا اصحاب السعادة . واذا استصعبت القافية . اقول لما روحي بالقافية . بقي رايت نفسي في المنام كآني في وادي النيل . وحولي ثلاثة تماثيل . اثنين عليهم الهبة والثالث يا حفيظ . منظره بشع وجسمه غليظ . اف ده انا لما شفته قلت يا باي . جاي يا ملحين جاي . التماثيل الي عليهم الهبة هم محمد علي جتتمكان والمرحوم ابنه ابراهيم . واللي خفت منه وحسبته الشيطان الرجيم . هو غوردون

باشا الجبار . فمحمد علي وابنه في الجنة وهو في النار . هو غوردون اللي ضيع من يدنا السودان . بموتة شنبعة عاقبه الرحمن

هذا ولما استيقظت تذكرت ما رايت في المنام . فاخذت القلم وسطرته على ورقة باكرام . فوجدت فيه اشياء مضحكة واشياء مهجة واشياء مفهدة . فعملت على الموضوع ده رسم ورواية زينت بها الجريدة فانطروا الى الرسم في الصفحة الرابعة رسم مفهوم . انا في وسطه وحولي محمد علي وابراهيم ابنه ووراي غوردون المشوم . والثلاثة كما هم مصورين بتماثيلهم الي في اسكندرية ومصر وخرطوم . فالامر الي كلما افكره اضحك هو ان التماثيل . نطقوا وحدثوني بلسان وادي النيل . اما غوردون كان كلامه بعربية الانكليز . الي صار لهم اثنين وعشرين سنة بينهم بدوا في وطننا العزيز . اما الحديث الي جرى بيني وبين الثلاثة تماثيل . كان . حار وطويل . مانيش فاكر منه الاقليل . انما قاري جرابد اي نظارة . حذق وذكي ولييب فيهم بالاشارة . بقى اذلوني يا سادتي اودع القافية . لانها من غير مواخذة ضايقتني وعمدني العافية . وهذا ما قالوه من الكلام . اشخاص الرواية يا سادة باكرام .

قال محمد علي جتتمكان - الحمد دول مين يا ابراهيم

ابراهيم - دول عسكر انكليز يا افندينا

محمد علي - كنا كسرناهم في ابوفير بقي كيف رجعوا

ابراهيم - اسال الشيخ ده الي واقف بيننا

عندها اهدبتهم سلامي وقات لم انا مين فعرفوني لان المرحوم والذي كان من اصدق خدامهم ثم وحكيت لهم بالتفصيل تاريخ عهد المرحوم عباس باشا الاول وطيب الذكر سعيد باشا الي كانت ايامه كلها سعيدة وقصة المغفور لهم اسماعيل باشا وابنه توفيق وبعدها جبت سيرة حلول الانكليز بوادي النيل ومذبحة اسكندرية الي كان رتبها ونظامها السار مالبث قنصلهم الكبير بمصر وكيف انهم اخذوا للذبحة دي حجة وارسلوا مراكبهم الحرية وضربوا اسكندرية بمدافعهم وهدموا قلعتها ونزلوا البربعنودهم وحاربوا عراي باشا وبالخداع والبرطيل انتصروا ودخلوا القاهرة وبخسوا اراضيها الطاهرة

وحكيت لهم كان حروب بات السودان اول وثاني واللي كان السبب فيهم وهو الجنرال غوردون الانكليزي الي اقبل في خرطوم ونصبوا له فيها تمثال وذكرتم لم حرب اول وثاني مهدي وانتصارهم على الانكليز وكسر جيوشهم الجرارة وقتل جنرالاتهم العظام وثلاثين الف من احسن عساكرهم وما خيشت عليهم ثاني حرب السودان الي انتصروا فيه على الدراويش بصاكرنا الي ظنوا انهم قاتلوا لاخذ السودان لمصر وبعدها خاب املمهم لما راوا اليرق الانكليزي لوحده يخفق على البلاد السودانية

FRANCE ET ITALIE

Nous continuons ici la publication du livre arabe du Cheikh Abou Naddara sur le voyage présidentiel à Rome.

Après avoir parlé dans les précédents chapitres des voyages du Président de la République en Russie, en Afrique et en Angleterre et fait son éloge et celui de Mme Loubet, chanté les louanges des Augustes souverains d'Italie, et célébré les deux grands hommes d'Etat, MM. Delcassé et Tittoni, le Cheikh parle hautement ici des éminents ambassadeurs des deux Nations Sœurs, M. Barrère et M. le comte Tornicelli.

A peine la publication de cet ouvrage sera terminée dans notre journal, elle paraîtra en volume. LA RÉDACTION.

AUX AUGUSTES SOUVERAINS ITALIENS

A l'occasion de l'heureuse naissance de Leur prince héritier.

Nacque un figlio al Re Vittorio,
Al magnanimo Sovrano,
Salomone di nostr' epoca,
Che il buon popolo italiano,
Nel sentir d'onor, di gloria,
Di progresso e civiltà,
Guida e rende grande e prospero
Con Sua immensa attività.

Re, Regina, amor dell' anima
Dell' egizio Vostro vate.
L'espressione del mio gaudio,
Deh! gradite ed accettate
Per la nascita dell' Angelo
Ch' in don diedevi il Signor
Per colmare di letizia
Il sublime Vostro cor.

Salve, o Umberto! o caro Principe
Dall' Italia sospirato!
Benedicti l'Allissimo
Che sì bello l'ha creato.
Ah! perché non so tua lingua
Quanto quella del mio Nil
Per cantare le tue grazie
E l'aspetto tuo gentil?

Ma a Firenze, a Roma, a Napoli,
A Milan son numerosi
I poeti che ti celebran
Co' lor carmi deliziosi
Vivi e cresci per l'Italia
E gli augusti Genitor.
Tali son miei voti fervidi,
Esaudiscili, Signor.

ABOU NADDARA.

LA LOI DE L'ISLAM

Un de nos lecteurs ayant lu les ouvrages de S. E. Savvas Pacha, ancien ministre des affaires étrangères de Turquie, nous en a fait des éloges et les résuma ainsi :

Les périodes de l'évolution de la religion musulmane et par conséquent du droit qui en dépend, sont au nombre de quatre : la première, est celle du Prophète ; il donna aux hommes, en reproduisant fidèlement la parole de Dieu « Coran », une loi qu'il compléta par ses paroles, faits et gestes « Hadiss ». Cette loi indique clairement ce que les hommes doivent faire et ce dont ils doivent s'abstenir. Ce que les hommes doivent faire, c'est-à-dire ce que Dieu ordonne qu'ils fassent, se divise en deux grandes catégories d'actions : « le fard » obligation inéluctable et « le vadjib », obligation impérieuse. Une troisième catégorie d'actions dans le même ordre d'idées est celle des actions d'imitation prophétiques, c'est-à-dire d'action que le Musulman accomplit en imitant le Prophète. Il constitue un degré d'obligation inférieure aux deux précédents. Vient enfin le quatrième degré, qui renferme des actions facultatives « Halal », actions qui sont permises, mais qui ne sont pas imposées à l'homme par un ordre de Dieu.

Les actions humaines interdites « Haram » sont visées par les ordres de Dieu, ou par des actions et d'ordre du Prophète qui défend aux hommes leur accomplissement.

En général, on considère le mot « Haram » comme le contraire de « Halal », mais scientifiquement parlant, le mot « Halal » indique permission sans obligation aucune, tandis que le mot « Haram » sous-entend ordre de Dieu, comme interdisant une action que la loi considère comme illégale. Dans le « Halal » où on ne peut comprendre que les actions qui sont permises, mais qui ne sont ni recommandées ni ordonnées. Cependant, il va sans dire, que tout ce qui est « Fard », « Vadjib » ou « Soumet » est « Halal », tandis que ce qui est « Halal » n'est pas « Fard », c'est-à-dire action obligatoire, ni « Vadjib », action impérieusement ordonnée par la volonté de Dieu et de son Prophète. Ces bases ont été clairement posées par le Prophète lui-même, et appartiennent à la toute première période législative de l'Islam ; elles constituent les deux premières sources « Oussoul » de la législation, c'est-à-dire le « Coran » est le « Hadiss ».

Deux autres sources législatives sont celles des temps qui ont suivis de près la mort du Prophète ; l'une est due aux réunions législatives que les compagnons du Prophète tinrent après sa mort. Ces réunions ont été appelées « Idjmal ». Le « Idjmal » est une réunion de tous les membres d'une génération musulmane, qui sont juriconsultes. Les générations musulmanes ayant droits législatifs sont trois : 1° celles du Prophète et de ses compagnons ; 2° celles des élèves des compagnons ; et 3° celle de ceux qui ont suivi et obéi aux élèves des compagnons.

Un « Hadiss » très précis détermine cette filiation. Donc la troisième source de la législation musulmane est la réunion spéciale que nous venons de décrire (Idjmal). La quatrième source de la législation musulmane est l'analogie légale admise par les savants de l'Islamisme. L'analogie légale s'appelle en arabe « Kiyassi foukha ». Elle consiste à trouver entre une action considérée par la loi et qualifiée comme légale et une autre action qui n'a pas encore été examinée par la loi, ni qualifiée, une similitude qui permet d'appliquer à la seconde la qualité légale par laquelle les juriconsultes ont qualifié la première.

Exemple : Il existait en Arabie une liqueur fermentée que l'on préparait avec des dattes plongées dans l'eau et exposées au soleil. On l'appelait « Nebizou khamr ». Dans le Coran, cette liqueur est considérée comme interdite « Haram » parce qu'elle donne l'ivresse. Le vin donnant l'ivresse a été déclaré par analogie interdit « Haram ». L'analogie donc admise par les juriconsultes est par conséquent la quatrième source de la législation musulmane.

Telles sont les sources de la loi islamique ; on les appelle « Al oussoul al arbaa », c'est-à-dire les quatre sources. Elles forment les quatre colonnes de la législation qui s'étudient dans les quatre chapitres de tout livre de droit musulman.

Nous parlerons prochainement des autres étapes que présente dans son évolution la législation musulmane.

وان الحكومة البريطانية تعتبرها كأنها مستعمرة انكليزية

فلما سمع الكلام ده تمثال الجنرال غوردون زعن وقال

كوديم مش لازم اتو يسمعتو كلام ده شيك بطال احنا انكليز

كسرتو مصرين في تل كبير وكنتلو عسكرهم ونفتو زبي باشا

واصحاب هو وضر شو مهدي لتين واخذتو سردان على شارب احنا وده

وقت كل بلاد بتاع ليل بتاع انكليز وبعد واخذ واتين شهر يحيي من

لندن اتين تمثال واخذ لورد كرومر وواخذ لورد كزنشير وبكرتو

تمذلات بلوع اتوا اتين وينصبوا تمثال لورد كرومر مطرح تمثال بتاع انت

محمد علي وتمثال لورد كزنشير في مطرح تمثال بتاع انت ابراهيم باشا

وان كان اباس باشا فول لا لا احنا قيمو هو وانا جنرل غوردون روح

بتاع انا يفرحتو في جنة بتاع البروتستان

فصاح محمد لي وقال سومر ادب سر

وقال ابراهيم باشا ان كان الامر هكذا بقي مصر ما فيهاش

رجال وابطالنا خلفوش اولاد وذريتنا عدمت وادر كها الفنا

فقلت له لا يا سيد الشجعان لم يزل بوادينا ابطال وحفيدانك

اسماعيل خديوي مصر وعزيزها وهو اليوم نوجه بالسلامة الى الاستانة

العلية لزيارة المنبوع الذي يحبه ومحبوب لديه السلطانية

فقال محمد علي - فرحت قلبي يا بونظارة يا ابن حبيبي رافيل

افندي ورجعت لي الامن بكلامك الان ما دامت المحبة بين سلطان

آل عثمان ووالي مصر عمرها ما تدخل مصر تحت تسلط امة اجنبية

ثم فقت من منامي وصدري منشرح بما قاله محمد علي جتمكان

قال خير ان شاء الله

(ابو نظارة)

✽ رحلات رأس الجمهورية المفخمة وزيارته ملك ايطاليا المعظم ✽

* تابع لما قبله *

خصوصاً الدولة العلية حفظها رب البرية حلت المسيو دلکاسه

ناظر الخارجية بانقر الوسامات العثمانية وهو وان كان احدث السن

من زملائه فله صيت طنان واسمه بين وزراء الدول رنان وفي

الحقيقة ان حسن مقاصده وجميل افعله للترقيين جذب نحوه قلوبهم

وجعلهم لفرنسا اصدق المحيين

قالوا راننا في جرائمك ياسي الشيخ انه كان دائماً مع نخامة الرئيس

في رحلانه وفي مقابلاته ملوك الشرق والغرب بباريس

قلت ومن حيث عرفتم بجناب الوزيرين فاري من الواجب

ان اطلعكم على رسم وسيرة الصغرين اللذان بذلا همتهن في جعل

الاتفاق الثام بين دولهم وتاليف قلوب الاهالي لرواج متاجرم ومبادلة

محصلات مزاعمهم

«الباقية تأتي»

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes d'abonnements, s'adresser au Directeur du Journal.

LETTRE DE TURQUIE

Constantinople, le 16 septembre 1903.

Vénérable Cheikh,

Avant de vous parler de l'excellent effet qu'ont eu ici le grand banquet et la brillante réception à l'Ambassade, à Paris, et le déjeuner égyptien chez vous en l'honneur de la fête de Sa Majesté, laissez-moi vous apprendre une bonne nouvelle qui vous sera certainement un grand plaisir et qui sera favorablement accueillie de vos lecteurs. S. M. I. le Sultan, qui suit toujours apprécier le vrai mérite et les services rendus, vient d'élever au grade de Vizir S. E. Ibrahim Bey, grand maître des cérémonies, qui devient maintenant S. E. Ibrahim Pacha. Vous avez été à même, cher Abou Naddara, de connaître toute la culture de l'esprit et la noblesse de caractère d'Ibrahim Pacha, et vous savez par expérience combien son accueil est courtois et sa bienveillance inépuisable. Je sais donc que vous applaudirez de grand cœur à cette haute distinction.

On a lu ici avec grande satisfaction le récit des belles fêtes qui ont eu lieu à Paris pour l'anniversaire de l'avènement au trône de notre illustre et bien-aimé Padischah.

D'abord, le somptueux déjeuner et la bienveillante réception qui ont été donnés à l'Ambassade Impériale par S. E. Munir Pacha. Puis le déjeuner oriental que vous avez offert aux Egyptiens de Paris, dans les locaux de l'Abou Naddara, et à la fin duquel des toasts ont été portés à l'Empereur des Ottomans; au Président de la République, au Khédive et à l'entente cordiale franco-ottomane.

De telles manifestations ne peuvent qu'accroître les sympathies que nous professons tous pour la France.

DOST BEY.

Nos sincères remerciements à S. E. Ibrahim Pacha, grand-maître des cérémonies, d'avoir bien voulu attirer les regards bienveillants de S. M. I. le Sultan à notre télégramme de félicitations et de nous informer par dépêche que Sa Majesté a daigné le charger de nous en exprimer Sa haute satisfaction.

Nous sommes reconnaissant aussi à nos chers confrères, français et orientaux, qui, fidèles à leur louable habitude, ont rendu compte de notre déjeuner égyptien à l'occasion de la fête de S. M. I. le Sultan.

La gracieuse dépêche de l'Agence Fournier et les aimables entrefilets du Figaro, de la Patrie, de la Presse, etc., etc., nous ont fait un immense plaisir... Merci.

ABOU NADDARA.

LES TROIS STATUES

Louange à Dieu, qui console ses malheureuses créatures et les réjouit pendant quelques instants par les beaux rêves que Sa bonté de vivre accorde à leur doux sommeil.

Que de fois me suis-je couché en soupirant après mon Egypte bien-aimée, que je n'ai pas vue depuis vingt-six ans!

Dieu clément et miséricordieux a souvent pitié de Son vieux serviteur Abou Naddara, dont les prières, les soupirs et les vœux montent au ciel et arrivent jusqu'aux pieds de Son trône de justice et d'amour.

Oui. Transporté par Ses anges, pendant mon sommeil, je revois souvent les rives fleuries du Nil, et du haut de la grande Pyramide, je charme mes yeux par la vue de ma ville natale et de ses majestueux monuments et magnifiques édifices.

J'ai quelques fois des rêves curieux qu'en y pensant, au réveil, je ris aux éclats, malgré l'affliction de mon âme.

Que mes aimables lecteurs me permettent de leur raconter, en peu de mots, mon rêve de la nuit dernière, que le dessin ci-dessous représente:

Je me suis vu au Caire, ayant à droite la statue du grand Mehmet-Ali, fondateur de la dynastie Khédiviale actuelle, à gauche celle d'Ibrahim Pacha, son fils, et derrière moi, celle du général Gordon. C'est la curiosité du rêve qui a réuni autour de moi ces trois statues qui se trouvent à Alexandrie, au Caire et à Khartoum. Naturellement partout où je tournais mes regards, je ne voyais que des Anglais.

Mais le plus curieux, c'est que les statues parlaient et que je prenais part à leur conversation que je rapporte ici dans mon article arabe:

Le grand Mehmet-Ali et son fils, Ibrahim Pacha, s'étonnaient de revoir les Anglais qu'ils avaient battus et chassés au commencement du siècle dernier. C'est alors que j'ai pris la parole et il me semblait que je faisais une de mes conférences politiques. Je leur ai donc raconté la

triste histoire de l'invasion britannique de la Vallée du Nil, les batailles gagnées en Egypte par les livres sterling, les sanglantes défaites qu'ils ont subies à la première campagne du Soudan, où le général Gordon a péri avec plusieurs généraux anglais et trente mille soldats, et comment ils ont conquis le Soudan par la valeur et l'impétuosité de nos soldats égyptiens.

Le grand Mehmet-Ali et Ibrahim Pacha frémissaient d'horreur, le général Gordon riait jaune et leur tenait à peu près ce langage: « Que ce stupid fellow d'Abou Naddara dise tout ce qu'il veut; nous sommes les maîtres de l'Egypte et du Soudan, et bientôt notre chemin de fer du Caire jusqu'au Cap marchera aussi vite que la gazelle et le dromadaire ».

« Taisez-vous », lui crièrent le père et le fils; mais au lieu de se taire, il leur dit:

« C'est vous deux qui fermerez bientôt vos bouches pour toujours; car vos statues vont être démolies et remplacées par celles de lord Cromer et lord Kitchener ».

« Nos intrépides guerriers n'ont-ils pas laissés des descendants, et Abbas, Saïd et Ismaïl sont-ils morts sans héritiers, s'écria Ibrahim d'une voix formidable qui fit trembler la statue de l'anglais Gordon? »

« La Vallée du Nil, dis-je, ne manque ni de guerriers ni de vice-roi. »

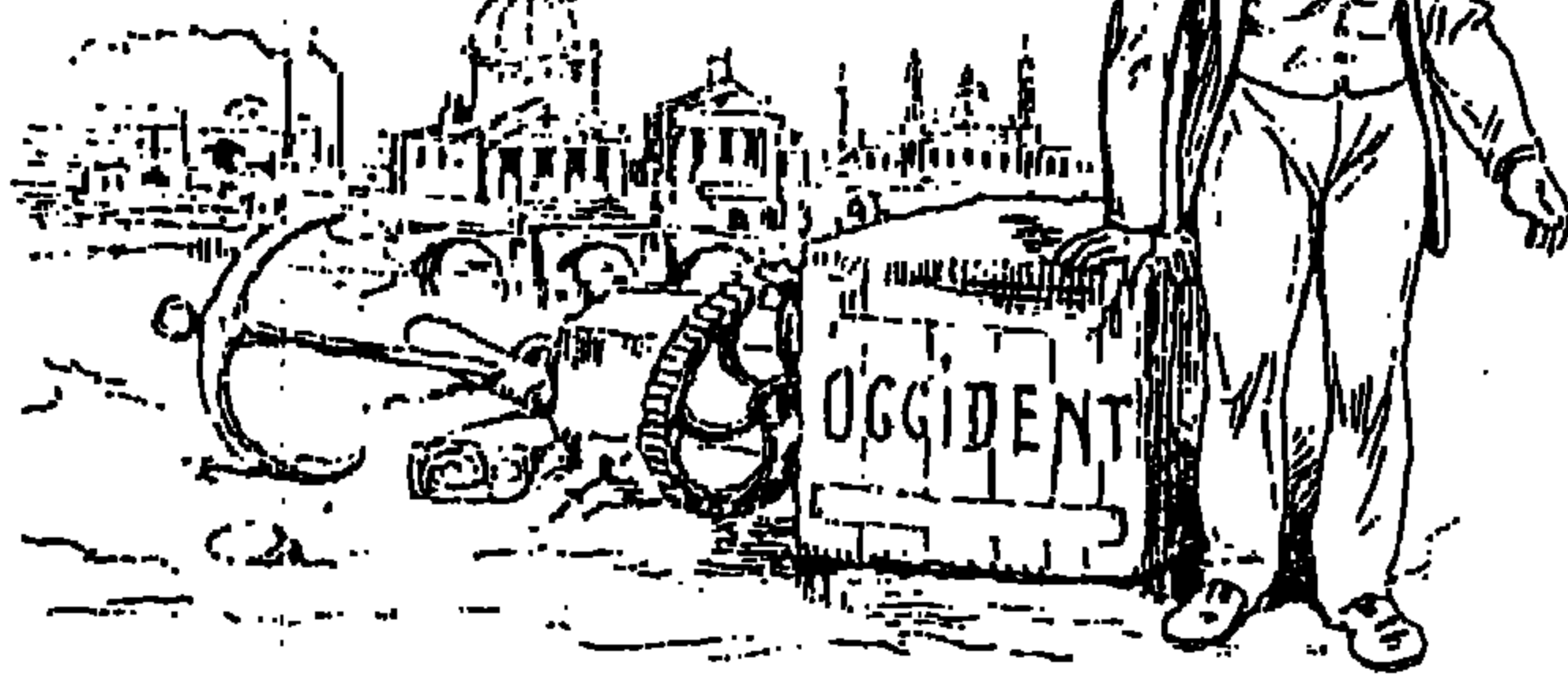
« Qui est mon successeur, où est-il? » demanda le grand Mehmet-Ali.

« Ton successeur est Abbas II, prince intelligent et vaillant. Il est allé à Constantinople, le siège de la Seigneurie et de la félicité, pour saluer son Souverain, qui l'aime comme son fils, et pour lequel Son Altesse a une affection filiale, répondis-je ».

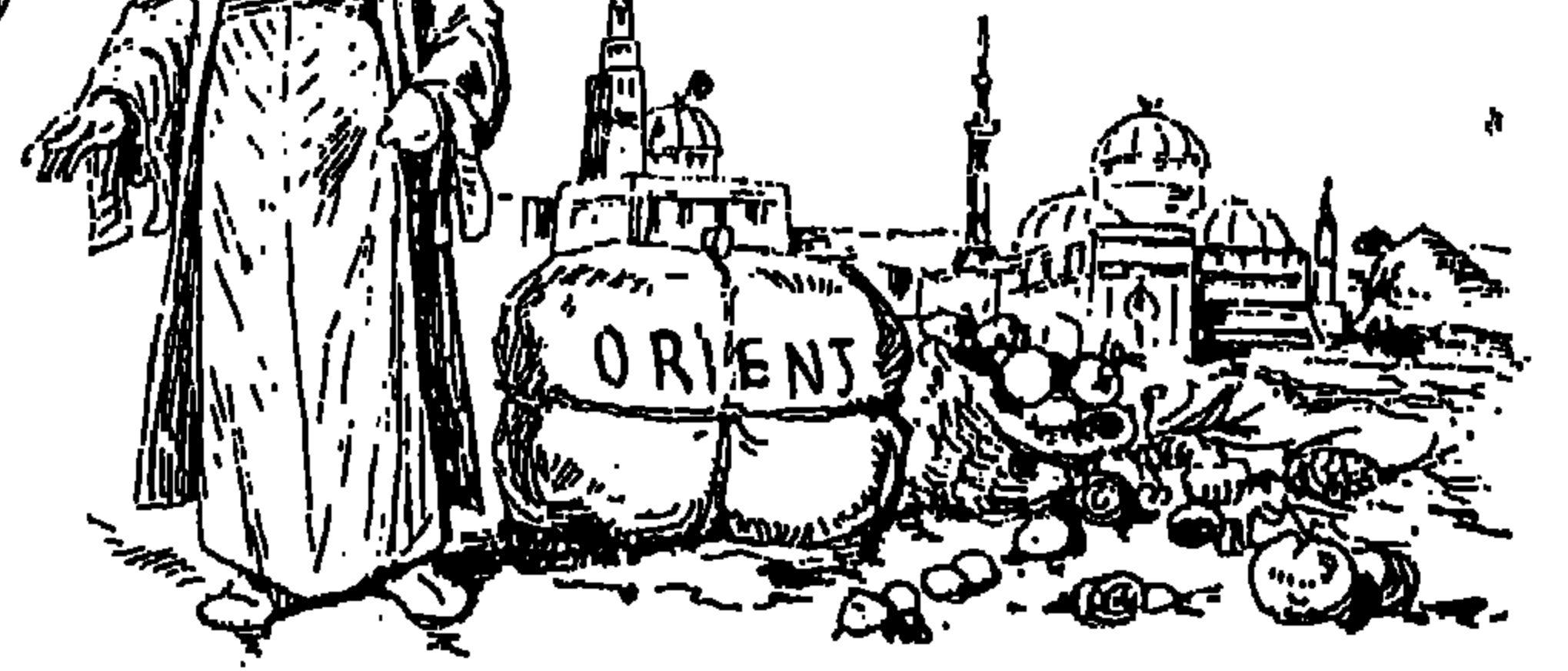
« Tu me tranquillises, Cheikh, me dit le grand Mehmet-Ali; car tant que l'amour et l'estime existent entre l'Empereur des Ottomans et le Vice-Roi d'Egypte, la Vallée du Nil n'appartient jamais à l'Etranger. »

ABOU NADDARA.

الاستنزاف السنوي عشر أفران
وبالعلاوة والجميع السنوي
ترسل للمدير بحواله على فوسند اونيك

جريدة تصويرية كانهية
مدبرها ابو نظارة شاعر الملك
بها رئيس في شارع رئيسية

* عدد ١١ و ١٢ ياريس في شهر رمضان المكرم سنة ١٣٢٢ *

* المولد السلطاني لميدي *

يا هل ترى لازم اقول لكم يا اخواني . مقدار نجبتي في المولى الجليل
السلطاني . لا . لا . لانه معلوم عند غربيين وشرقيين . يهود ونصارى
ومسلمين . لكوني لم ازل امدحه بكل لسان . من يوم جلوسه على تخت
آل عثمان . انا لله الحمد ما نيش مثل الغير . الي . بعد ما يمدح يذم وينكر
الخير . انما نوب لافندينا الكبير . اللي بتعطافته جبل اسمي في الدنيا
شهير . حتى اذا لاسمع الله وحرمني من اشغال انظاره . استمر في مدحه
وتبجيله واحترامه ووقاره . واطلب له من ريتا طول الايام السعيدة .
طالما اراه ساعياً في صلاح وخيراته العديدة .

هذا ولما اقبل علينا موسم مولد مولانا الخليفة . طنت ورنث كل
مجلة بهية وجريدة لطيفة . وقصت على القراء بافصح لسان . ما حصل
من الاحتفالات والمآدب كرامة لمولد مولانا السلطان . وانا كذلك
باسادة . جمعت الاصعاب والخلان كالعادة . وكل واحد منا جاب معه
ما امكنه باكرام . من مشروب الحلال ومن الذ الطعام . فاكلنا وشربنا
ودعينا للمتبوع الاعظم بالنصر والظفر والمنا . وطول العمر . حتى ان في
عهده السعيد تخلص مصر من حصة الحر . وبعد ما اكلنا وشربنا وانسطينا
وحمدنا رب البرية . قصدنا السفارة العثمانية . وقد كنا لصاحبها المنير
تمائنا القلبية . وبعد ذلك ارسلنا للفراف تها . لدولتوا ابراهيم باشا ناش
تبرفجي شاهاني . تفضل علينا برده تلغرافياً بان تهفنتنا البهية . وجدت
القبول لدى الحضرة الشامخة السلطانية .

اما الافراح اللي اقاموها في مصر القاهرة . للمولد ده المبارك
كانت يقينا باهرة . وصفها لنا صديقنا الخندق في مكنوبه العالي . اللي
عملت عليه هنا رسم في جرنالي . اما مكنوب الخندق في غاية اللطافة .

والفكاهة والظرافة . بالله عليكم تقرره يا اخواني . بلذكم بما حواه من
لذيذ المعاني .

من الخندق بمصر القاهرة . الى ابي نظارة ياريس الباهرة . حضرة
صاحب المعاني الرقيقة . والمباني البديعة . من هو جوهرة في تاج
الفصاحة . وبدر في عوالم الملاحة . الاستاذ الجليل والشهم البار . صاحب
الرأي السديد والزم القاطع . الشيخ ابونظارة شاعر الملك . برجم ان
شاء الله الى اوطانه . وفرح باهله وخلانه . امين

ايش قولك ياسي الشيخ في الكاتين دول الملاح . دول ما همش
من مخي الجاهل دول قالم فيك السيد علي المداح . اما انا يا استاذ مايش
باع لا قصير ولا طويل . في كتابة المصري الفصيح الجليل . بقي خلدنا
ندردش حبتين . بلهجتنا الاهلية يا نور العين .

جاني مكنوبك الحلوا زينة فصحاء بلادي . وشرح صدرية
وتعش فوادي . واطلمت عليه كل اصحاب الذوق والفن . وكل من قراه
من ظربه وحلاونه جن . ثم واهديتهم عدد جرنالك الاخير . فقال
الجميع ان رسم ورواية التماثيل ما لها نظير . ثم تبعنا رايتك ونصيحتك
وتوجهنا عند صديقك الباشا الفلاني . وكلناه عن المولد السلطاني .

فقال الدراية والبستان . على حبال ايديكم يا اخوان . وقد حصل
ويوم المولد السعيد . عز منا كلنا بيض وسمر وسود . وجاب لنا
تخت آلة طرب بقانون وناي وعود . وعقد لنا مأدبة باشاواتي يا بونظارة
باطعمة لذينة تستاهل فك يا ابن الامارة . وكانت يومها الساء رايقة .
والشمس شارقة . والطيور تنفي على الاغصان . وجميعنا تنادي بالمر لمولانا
السلطان . وبعد انتهاء مناولة الطعام . ودق اقداح المدام . خطيب
بيننا قام . سعادة الباشا الماهم . وشنف مسامعنا بمقالة عال . لطيفة العبارة
فصبحة المقال . ما نيش فاكر منها الا قليل . الفاظ لذيذة تشفي العليل .

احوال مصر الحاضرة

وردت لنا رسالة مهمة تحت هذا العنوان . ما يمكنناش درجها كلها هذا لضيق المكان . فنقتطف من روضها الفياح . كم وردة تشرق عيون قراءنا الملاح

قال ابو العنين . ابيض الوجه كحيل العين . كاتب الرسالة الوطنية . بعد ذكر السلام واهداء التحية . بلغة بلادنا الاصطلاحية الظريفة . ام الحكيم اللبذ والعبارات الظريفة

سالتني في خطابك يا نديم عصرنا . عن احوالنا واحوال مصرنا . قلت لي اصدقني يا بوالعينين كي يحصل لي الطمان . على الاهالي والاطوان فاقول ان الاسكندرية . اصبحت مدينة افريقية . وحول تمثال محمد علي الي ابدع في وادينا العدل والانصاف . ما ترى اليوم الا برانيط من كافة الاصناف . نادر لما تصادف عمامة وجبة وقصطان .

اما الطراوير والشايات الحجر مرططة في كل مكان ومصرنا القاهرة صارت اليوم باهرة زاهرة . فاقت باريس في النظام والروقة والاعتدال والاتقان والحسن والكمال . شوارع واسعة شاسعة . بانوار لامعة وجناين مزهرة زهية . وملاعب وتياترات . وقهاوي وبيرات . وسنايبر ومسترات وميسات ومادامات الحاصل مصر صارت جنة والسلام وكثر فيها لعب القمار والزنا وشرب الخمر واكل الحرام هذا والاجانب تراهم اصبخوا اصحاب ملاين ولهم املاك واموال ومزارع والوف من الفدادين وذواتا المسلمين وتجارتنا والاعيان هم الاخرين اغتنوا كان انما يا ابونظارة سعادة الانسان ماهيش بالاملاك والدراهم والاطيان

بل بالاحترام والوقار والاعتناء والاعتبار ونحن يا مسلمين من يوم حلول الغايرين وهم اسبادنا الانكليز ترى ابناء وطننا العزيز في غاية الاحتقار والهوان عند جميع الانكليشان تشوف الوطني منا واقف امام الانكليزي متبلم لا ينظر بعينه ولا يفتح فمه بتكلم يقولوا له انت حر والحال هو اسير الانكليز يا امر ويطيعه كل ناظر وكل مدير آدي اجواننا واحوال مصرنا يا ابونظارة يا حبيب قطرنا بتسلينا على المهموم ياسي الشيخ بفكاهة اقوالك بقي ما تحرمنناش يا ابونظارة من جرنالك ومسالة اخرى بتغيظ الاختيارية والشبان . وهي مسألة المراسين اعني النفس الانكليز البروتستانت . دول با اسناد بيدوروا الاسواق والشوارع والحارات ويدهم كتاب فيه الايجيل والزبور والدوراة فيجتمعا عليهم الكبار والصغار ويصفوا لاقوالهم بكل وقار لان

قال حفظه رب العالمين . لنا يا مصريين

كيف لاندعوا بالعرز الدائم والملك القائم لمولانا السلطان الاعظم والحاقان الانخم السلطان الغازي عبد الحميد خان الثاني عز نصره . وقد راينا العدل والانصاف والثقة والحلم مرهين ومثمرين **ملكهم** المحروسة منذ جلوسه على عرش الخلافة العظمى وله وحده الفضل في نشر المعارف ونمو الزراعة ورواج المتاجر وتوفير اموال الخزينة . اما قوة جيوشه العثمانية الجرارة فيكفي في ذلك نظركم الى البوارق السلطانية الفاخرة المسكلة بالنصر والظفر . فكيف لا نؤيد الثأمية مليون مسلم التي على وجه البسيطة في تضرعها الى المولى بالامنداد في عمر خليفته في ارضه . والشهر الماضي الذي قضينه مع اخي بالاستانة العلمية سررت واتمتت بالفرح وابتهجت بالحبور فما ذلك الا لاني قد عاينت ما ابهرني من خلوص محبة العثمانيين وصدق انقيادهم لسلطانهم الذي هو سلطاننا المحبوب افندينا الاكبر وخليفتنا الاعظم الذي لم يألوجهدا في اتخاذ الطرق المستحسنة الموصلة الامة الى ارفع درج الثروة والنجاح والبصحة والفلاح . فنادوا معي بصوت جهر وقولوا العز العز لصاحب الدولة حبيب الامة السلطان عبد الحميد خان الاعظم

فناديننا كلنا معه بالعرز لاميرو المؤمنين . ولي نعم وتاج راس المصريين . هو ينجينا بعون الله من ظلم الغايرين . امين اللهم امين . بجاء سيد المراسين

عندها قبلنا ايدي الخطيب الجليل . ودعينا له بالهناء والعمر الطويل وقلنا يا ربي كثر منه في وادي النيل . والا كسر حناق العبودية مستجبل قل لي بقي يا ابونظارة عوافي . على ما وجدته اليوم من القوافي . ادبني صبحت اسمع والفضل كله لك لاني تلمذك من ايام المهندسخانة وتعلمت الانشاء من مقالاتك الادبية وخطبك السياسية الرنانة ومن الآن فصاعدا ان كنا من الحين . تحفنا جريدتك كل شهر برسالة المصريين . ولا زلت بمحرفا بالعناية الربابة . وما لوقا لذي الحضرة السلطانية

الصدوق المخلص الخذوق

قال ابونظارة طربت ياسي الخذوق من شغلة الفاظك البهية ومن لطافة عباراتك الفكاهية . ولا شك ان مكتوبك الغالي مثلما سرفي يسر قراء جرنالي . بقي « مرسي مرسي يا مون شير » ربي يسمعني عنك اخبار الخير

AFFAIRES D'ÉGYPTE

Sous le titre « Crimes égyptiens », nous lisons dans le *Phare de Port-Saïd* un remarquable article dû à la plume de notre éminent confrère Léon Perrin, du journal *Les Pyramides*.

Le cadre restreint de notre publication ne nous permet de reproduire ici que la dernière partie où l'auteur, très spirituellement, fait une statistique de la criminalité et cherche ironiquement à justifier la justice anglo-égyptienne :

A. N.

C'est l'âge d'or de la justice.

Oh! il y a bien, d'ici de là, quelques exceptionnels retours aux mœurs d'autan. Mais que la population se rassure. Ce maudit héritage est en train de disparaître.

Voyez, à Alexandrie : cet infortuné Nadjouli Pacha a vu s'égarer sur sa personne le stylet d'un assassin. Mais comme la lumière s'est promptement faite sur cet horrible drame! Vous restait-il encore un doute sur le mobile du crime, sur l'intention, sur l'identité du meurtrier? Tout est clair. Le coupable a été désigné, fixé, convaincu. La vengeance sociale suivra son cours. Que les temps sont changés!

Le Grétois Zekakis a péri : c'était un traître. La vendetta n'a rien de commun avec les anciennes turpitudes.

A Zagazig, une sage-femme tombe sous le couteau d'un forcené. Mais l'enquête vous explique qu'on en voulait à la bonne. C'est un crime ancillaire et provincial. Passons.

Au Caire, des erreurs de faculté, jamais plus d'empoisonnement; des suicides, point d'assassinats; quelques barbares tombant des fenêtres par hasard (ils se grisaient, ô, honte!); quelques garçons disparus (école buissonnière); quelques fillettes outragées (les parents sont si imprudents)! Rien en somme de grave : la police veille.

Quant aux coups de fusil qui partent des dattiers provinciaux, aux esbels incendiés, aux omdehs morts d'apoplexie dans les champs, aux cadavres flottants sur le Nil discret, inventions de journalistes. La campagne est tranquille comme la ville.

C'est beau, la justice rapide, clairvoyante et impartiale, et comme nous devons bénir le progrès qui a rejeté dans l'oubli les noires légendes d'autrefois!

Le crime égyptien s'est réhabilité.

C'est le ministère de la Justice qui le dit.

Léon PERRIN.

Conférences et discours du Cheikh Abou Naddara

(12e, 13e, 14e et 15e depuis janvier 1904).

Dans nos numéros de septembre et octobre, l'abondance des matières ne nous a pas permis de rendre compte du discours du Cheikh au dîner qu'il a offert en l'honneur de l'anniversaire de l'avènement au trône de S. M. I. le Sultan, et ici également les nombreux articles arabes nous empêchent de parler de ses discours au banquet égyptien par lequel le Cheikh et ses compatriotes ont célébré l'anniversaire de la naissance de l'Auguste Empereur des Ottomans, au dîner mensuel de l'*Athénée de France* et au banquet trimestriel de l'*Indépendance Belge*; nous ne pouvons que les énumérer.

Dans le premier numéro de l'année prochaine (1905), nous espérons satisfaire le désir légitime de beaucoup de nos lecteurs et de nos amis en leur donnant le chiffre des conférences et des discours que notre Directeur, le Cheikh Abou Naddara, a faits pendant un demi-siècle.

" LE PARTHÉNON "

Au nom de notre Directeur, nous remercions ce nouvel organe de la « Confédération Littéraire et Artistique de France » pour la gracieuse carte postale qu'il offre en prime à ses lecteurs. Voici le portrait et la biographie, concise et intéressante qui y sont publiés. Nous sommes reconnaissants aussi à la susdite Confédération des mille cartes dont elle nous fit don pour nos lecteurs et amis.

LA RÉDACTION.

Le Cheikh J. Sanua Abou Naddara

Ses biographies sont nombreuses et ses décorations, titres et surnoms le sont également. Depuis bientôt un demi-siècle, il prêche l'amour de l'humanité et de son pays, l'empereur du monde, qui présida ses conférences à Liège en 1889 et à Paris en 1890 et 1900.

Il présenta sous le titre de « Apôtre pratique de fraternité universelle ». En 1870, le Khédive Ismail l'a surnommé le « Mollah égyptien » pour avoir créé le théâtre arabe, et représenté avec succès 32 pièces de sa composition. Le Sultan, qui le regardait, l'appelle « l'Amir de l'Islam ». Il le chargea, en 1891, de ses salutations pour le Président Carnot, et, en 1899, le Président Loubet le pria de présenter ses hommages à Sa Majesté. En 1901, le Schah de Perse lui conféra le titre de « Cheikh-ol-Molk » (le poète impérial). Le Sultan d'Anjouan, qui passa une journée chez lui, lui dit : « Vous êtes notre Astro d'Orient », et le Khédive Abbas, qui le reçut gracieusement, l'appela « Patriote sincère ». Ses conférences à l'Exposition de 1900 lui ont acquis le surnom de « Grand Ami de la France ». Il fut porté en triomphe du Trocadéro à la Tour Eiffel. Il reçut des marques de sympathie et de considération de LL. MM. les Rois d'Italie, d'Espagne et de Belgique, du Président des États-Unis du Mexique et de nombreux Souverains Musulmans d'Afrique et d'Asie. En dépit de tous ces honneurs, depuis 1878, il vit modestement à Paris (13, rue Richer), comme professeur et traducteur; car c'est un polyglotte distingué et le

Président Carnot, en 1899, avant son départ pour la France, lui dit : « La France doit être fière de vous, Cheikh, elle est la première nation qu'on chante en six langues. » Universellement connu comme publiciste, il continue son journal *L'Abou Naddara*, cause de son cœur cette feuille patriotique présente toujours en Égypte et en réconforte les populations asservies.

(Le Parthénon.)

Prime du « Parthénon », organe de la Confédération Littéraire et Artistique de France, 48, rue Versigny, Paris.

عيسى نبي محترم عندنا يا اسلام انما هم بعدما يدحوا كل الانبياء يذمو
نبينا عليه الصلاة والسلام ويقولوا كلام وحش في كتابه العزيز
وان ما يدخل الجنة غير البروتستان الانكيز وحش بس كده الا
كان يطبعوا كتب رزية ضد القرآن وامور فاحشة مثل دي
كثيرالحاصل هم عندنا اسناد واحنا عندهم خير وانت يا بوعبدالحمد
بنقول لنا وتعيد بان الفرج قريب ومستقبل وادي النيل زي الشمس
لامع وزى القمر جميل من فمك لا بواب السما يا بونطارة يا غالي
يا اللي مدحك صبح راس مالي

« ابو العينين »

حضرة صديقي الشيخ ابو نظاره شاعر الملك يباريس

حيث اني موجود بباريس في هذين اليومين وقد آن عيد مولد
سلطاننا وبما اني اسافر الى مصر قبل حلوله حتى وانه كان يتيسر لي حضوري
لمسأدت حضرتك وباردي رائق التهانى فقد بادرت بتقديمها سلفاً وان اراد
المولى ويقت بباريس ابديها لدى العموم خلفاً فتكرم باحضرة الشيخ بقولها
من حيث ان انفس ما يتنافس به المتنافسون . وانخر شيء يفخر به
المفتخرون . وابهج ما يبتهج لذكره المبتهجون . واطرب ما يلذ لسامعه
السامعون . واحلى حلية يتجلى بها المتحلون . واتوج ناج نوجب به المسلون .
وافضل عيد تنهى به علماءنا الاعلام بعضها لبعض على التام . هو طامة
عيد مولد مولد مولانا وولي نعمتنا صاحب الفكر الثاقب . والرأي الصائب .
الذي شهدت بظننه العالم من فاض وداني . السلطان عبد الحميد الثاني .
كيف لا وهو خليفة رسول رب العالمين . ومشييد اركان الملة والدين .
الملك الذي تعالى عن شبهه بلا ريب . وزهر السعد من جوده يجني عرف
لدى الملوف بكل خير سرا وجهرا . وفي ساحاته العالي بنظرته اطمانا .
وما جهلت له الناس معنى وذكرها . حماء به تنوس الناس ود او حبا .
وكم من مادم له في البريه شرقاً وغرباً . اطال المدح ثم دعا ومنا
ولبا . فلا زالت به الايام تزهر فرحاً . محلاة بالجمال اقبالا وبمنا .
فعيده عيد الخلائق فاطية . عيد المراحم . عيد الانعم الكبرا . حاز
الزمان له احسن محاسنه العظمى وذلك مما تفوق في اعياده الاخرى .
ومصر مفتاح بيت الله لا زال عامراً . تحمال بين اتيق الحلي والحبرا .
ادمه آله بجاه احمد في كل عام يفود والورد احمد . فنحن المصريون
عموماً . وولي نعمتنا افندينا عباس خصوصاً . نرفع الكف الضراعة الى
المولى سبحانه وتعالى طالبين منه ان يديم دولته وساطتانه دواماً لا غاية له
ولا نهاية وان يجعل هذا العيد عيد مبارك عليه وعلى انجاله الكرام . انه
سميع قريب بصير مجيب ربنا قد دعوناك بقلب اجب قد فلت ادعوني
مصري

فتح الله السيد السري
من ادشاي غريبه

JOURNAL ORIENTAL ILLUSTRÉ

Directeur et Rédacteur en chef :

Le Cheikh J. SANUA ABOU NADDARA

43, rue Richer, PARIS

28^e

ANNÉE

SYMPATHISONS ET PROSPÉRONS

L'ABOU
NADDARA

N°s 11 & 12. - Novembre et Décembre 1904

Abonnements : 1 an. fr. 10 »

Avec suppléments et
album annuel . . . fr. 15 »

"L'Abou Naddara", "L'Attawadod" et "L'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes d'abonnements, s'adresser au Directeur du Journal.

La France et l'incident de Hull

La terrible et désastreuse guerre entre le Japon et la Russie a failli amener, en Europe, des complications bien redoutables à propos du déplorable incident de Hull. L'Angleterre justement irritée semblait sur le point d'entrer dans la lutte contre la Russie, et cette complication pouvait amener une guerre européenne.

Grâce à Dieu, cette triste éventualité a pu être écartée et nous sommes heureux de constater que le mérite en revient, pour la plus grande partie, à S. E. M. Delcassé qui, par son habileté et sa sagesse, a su conquérir en Europe un légitime ascendant et une réelle autorité.

La France, alliée de la Russie et amie de l'Angleterre, se trouvait naturellement dans une situation excellente pour être l'intermédiaire conciliant entre ces deux grandes puissances. S. E. M. Delcassé, avec une remarquable finesse, est parvenu à tempérer le courroux belliqueux de la Grande-Bretagne, et à obtenir de la Russie des concessions compatibles avec sa dignité et ses intérêts.

La guerre terrible qu'on pouvait craindre en Europe a été ainsi évitée. Faisons des vœux pour que la lutte effroyable qui se continue en Extrême-Orient, prenne également fin ; trop de vies ont déjà été prodiguées ; trop de larmes et de sang ont été répandus ; il est temps que la voix de l'humanité et de la sagesse se fasse entendre et nous délivre de ce cauchemar.

ABOU NADDARA.

L'Heureux Anniversaire de l'Auguste Naissance de S. M. I. le Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan II

(Le 26 Octobre 1904)

Cette fête nationale ottomane a été partout brillamment célébrée. Dost Bey, notre correspondant de Constantinople, nous dit que les acclamations étaient enthousiastes, les rejoissances indescriptibles et les illuminations splendides dans la capitale et dans les faubourgs. Les pauvres, sans distinction de religion, n'ont pas été oubliés ; le souverain magnanime et généreux a répandu sur eux Ses bienfaits à pleines mains. Que Dieu exauce les vœux que riches et pauvres fient ce jour-là pour la grandeur et le triomphe de Son digne représentant sur la terre !

Dost Bey nous parle aussi de l'accueil cordial et gracieux qu'a eu, le mois dernier, notre bien-aimé Khédive Abbas au Palais Impérial de Yildiz et de la haute sollicitude de S. M. I. le Sultan, dont Son Altesse a été l'objet pendant son séjour au siège de la Seigneurie et de la Félicité.

À Caïre, un de nos éminents pachas a offert, aux patriotes égyptiens, un banquet somptueux dans le jardin de son palais en l'honneur de cet anniversaire béni.

Ce banquet est représenté par le dessin ci-dessus.

Notre correspondant Al Hedek nous rend compte de cette gracieuse fête, où le nom cher de l'Auguste Khalif de l'Islam, notre Souverain national, a été glorifié. Il nous communique le beau discours que le pacha égyptien a prononcé à la fin du banquet, discours très élogieux pour Sa Majesté. Nous publions ici cette belle lettre arabe de notre correspondant du Caïre ; elle occupe toute une page de ce numéro, sa traduction en français prendrait tout le journal, voici pourquoi nous résumons nos articles arabes.

À Paris, les réceptions à l'Ambassade Impériale Ottomane ont été, comme toujours, très brillantes. S. E. Munir Pacha, notre gracieux et

aimable ambassadeur, aime tant son auguste maître, qu'il profite de toutes les circonstances pour le célébrer et le glorifier.

Nous aussi, fidèle à notre habitude, avons fêté avec nos amis, par un modeste déjeuner, l'anniversaire du Padischah et, grâce à l'amabilité de S. E. Ibrahim Pacha, le grand-maître des cérémonies, notre humble télégramme de félicitations a été agréé par l'Auguste Empereur des Ottomans.

Nous avons publié aussi dans la partie arabe du présent numéro un beau panégyrique d'Essayed Fathallah Sirsi, notable égyptien de passage à Paris, dans lequel ce poète exquis a chanté les hautes vertus et les qualités supérieures de S. M. I. le Sultan. Nous avons également donné l'hospitalité ici à un long article arabe sur la situation des populations égyptiennes que nous adresse notre ami Abou-l-Isindne.

Tel est le résumé sommaire des articles de la partie arabe de ce numéro entièrement consacré à l'anniversaire de l'auguste naissance de S. M. I. le Sultan Ghazy Abd-ul-Hamid Khan II. ABOU NADDARA.

LA LOI DE L'ISLAM

L'article paru sous ce titre dans notre dernier numéro a obtenu un tel succès et nous avons reçu tant de félicitations et d'encouragements que cela nous engage à consacrer, pendant quelque temps, deux pages entières en français de notre journal à l'étude de l'Islam, de son histoire glorieuse, de son admirable législation, de sa riche littérature ancienne et moderne. Nous espérons ainsi attirer l'attention et l'estime des nations chrétiennes vers les populations musulmanes. Ce faisant, nous restons fidèle à notre devise qui est : « Sympathisons et prospérons ».

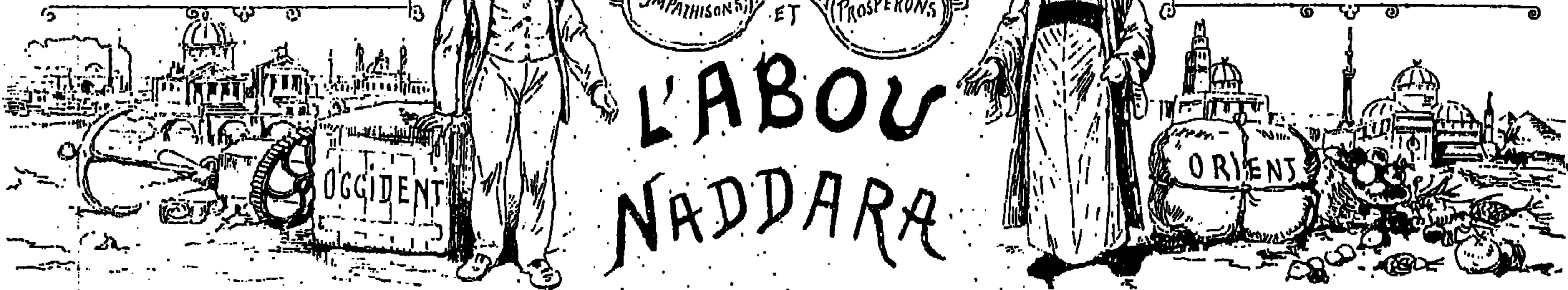
(La Rédaction.)

JOURNAL ORIENTAL ILLUSTRÉ

Directeur et Rédacteur en chef :

Le Cheikh J. SANDA ABOU NADDARA

48, rue Richer, PARIS

ALBUM DE L'ANNÉE 1904

Abonnements : 1 an. . fr. 40 »

Avec suppléments et
album annuel . . . fr. 45 »

"L'Abou Naddara", "l'Attawadod" et l'Almonsef" réunis. — Pour toutes communications et demandes d'abonnements, s'adresser au Directeur du Journal.

ANNÉE 1904

A NOS CHERS LECTEURS.

Le Cheikh Abou Naddara marche vaillamment dans sa soixante-sixième année ; les treize lustres ne l'accablent pas. Il faut le voir dans les réunions, dans les fêtes et dans les banquets, se lever comme un jeune homme et prendre gaiement la parole pour célébrer les qualités des Arabes, des Turcs et des Persans et leur attirer les sympathies de ses auditeurs français et étrangers. Dans les huit mois que Paris consacre chaque année aux réunions mondaines, notre infatigable Cheikh a fait seize conférences et discours, dont la presse française et étrangère a donné des comptes-rendus élogieux.

En maintenant, chers Lecteurs, veuillez éclairer de vos intelligents regards les numéros contenus dans cette collection de 1904. Elle commence à la mode orientale, de droite à gauche ; car ci-contre vous trouverez le numéro de décembre.

Inviquons donc l'aide du Très-Haut et examinons sommairement ces quelques feuilles, dont plus de deux cent mille exemplaires ont circulé dans les principales villes d'Orient, et qui, à cause de leur originalité sans doute, sont conservées par ceux qui les possèdent.

Voici le numéro dont le dessin est colorié en vert. L'article *Sympathisons et prospérons* explique notre nouvelle devise : le rapprochement des peuples d'Orient et d'Occident. Puis, vient l'article consacré au séjour de S. E. Munir Pacha à Constantinople, où l'éminent ambassadeur impérial ottoman a été l'objet de la haute bienveillance et de la cordiale sollicitude de son auguste Maître. Quant au dessin, le titre de sa légende l'explique amplement : *Que valent force et désir sans courage ni accord ?* C'est ce dessin et sa légende qui ont fait le succès du numéro et gagné beaucoup d'argent aux vendeurs égyptiens du journal qui le payent cinq francs le cent, et, lorsqu'il est saisi, le vendent jusqu'à cinq francs l'exemplaire.

L'article *La France, l'Italie et l'Espagne* a valu au Cheikh des compliments de l'Élysée et des Cours royales de Rome et de Madrid. Notre Directeur est un grand partisan de l'union de ces trois grandes puissances latines qu'il célèbre en prose et chante en vers. Dans l'article, *La question d'Orient*, nous reproduisons quelques passages d'une interview importante prise au Cheikh par notre intelligent confrère, M. Henri Marin, rédacteur de plusieurs grands journaux de Paris et des départements. Puis vient une biographie magistrale que notre cher et vénéré maître, M. Pietri Daudet, directeur de la *Revue américaine* de Bruxelles a publiée dans ce grand journal sur Abou Naddara. L'aimable écrivain a tenu cette biographie par une ode du Cheikh sur S. M. Léopold II, Roi des Belges. Cela a valu à l'estimable directeur de la *Revue américaine* des compliments royaux.

Ah ! mais si nous analysons ainsi chaque numéro de cet album, la petite place dont nous disposons sur cette couverture ne nous suffirait pas. Nous allons donc nous borner à dire un mot des dessins et à laisser l'examen des articles à nos chers Lecteurs.

Voici le dessin colorié en jaune : il est consacré à la guerre russo-japonaise. C'est le Fellah, le paysan égyptien qui, se servant des lunettes légendaires d'Abou Naddara, trouve que l'auteur de cette guerre est John Bull. Le numéro d'avril a plu en Turquie et en France par sa

lettre de Constantinople qui prouve que les Turcs au lieu de se réjouir des malheurs des Russes, prennent part à leurs douleurs. Le dessin bleu exprime les idées du Cheikh sur la guerre néfaste qui désole, non seulement l'Extrême-Orient, mais l'humanité tout entière. L'article sur le voyage de M. Loubet en Italie affirme l'amour, l'estime et l'admiration d'Abou Naddara pour l'illustre Chef d'Etat de la France. Dans ce numéro, nous avons cité quelques passages de la belle biographie qu'ont faite les « Annales diplomatiques et consulaires » sur le Cheikh. Puis vient le compte rendu des conférences et des discours du Cheikh et les vers dont il les parseme.

Notre numéro de mai est consacré à la visite de S. E. le Président de la République à S. M. le Roi d'Italie, dont les sympathiques portraits encadrent l'ode en six langues que leur amitié inspira au Cheikh et qui lui a valu deux charmantes lettres de compliments et de remerciements de l'Élysée et du Quirinal. Le dessin en rose représente l'Égyptien félicitant le Français et l'Italien de l'entente cordiale qui unit leurs deux nations sœurs, si chères aux peuples d'Orient.

Le numéro de juin contient une saynète en vers, illustrée par un dessin curieux sur la guerre russo-japonaise et la joie de John Bull de l'insuccès des armées russes. C'est l'ombre du général Gordon, le massacreur des Soudanais, qui apparaît pour blâmer ses compatriotes de se réjouir des malheurs des troupes du Tsar.

Le dessin, couleur violette, du numéro de juillet est encore une saynète en vers d'Abou Naddara sur la guerre russo-japonaise qu'il déplore. C'est John Bull qui profite de ce conflit pour s'emparer du Tibet. Les deux articles sur la France et la Turquie et la France et l'Italie vous prouvent que ces trois grandes puissances sont amies sincères.

Le dessin du numéro d'août, colorié en rouge, a pour sujet les nouvelles plaies d'Égypte, c'est-à-dire les plaies qui frappent la terre des Pharaons depuis l'occupation britannique. Nous y avons remercié la *Revue franco-italienne* de la biographie qu'elle a publiée d'Abou Naddara.

Le numéro d'octobre est aussi consacré à l'Égypte. Le dessin des trois statues montre la situation actuelle de la Vallée du Nil que John Bull exploite à son aise.

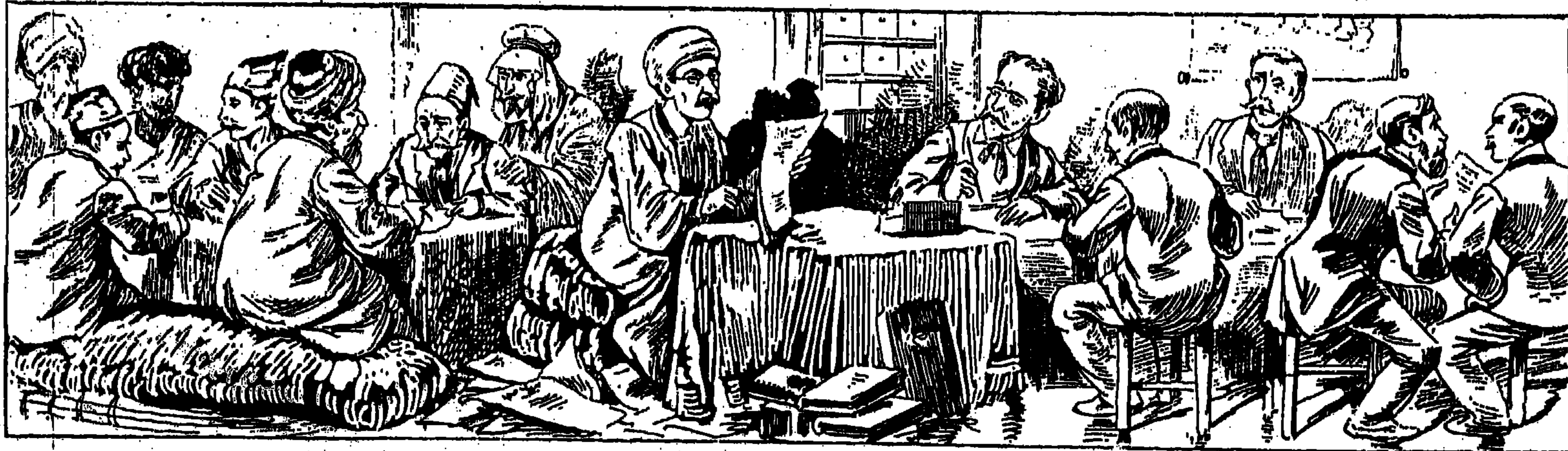
Les numéros de septembre et de novembre sont consacrés aux anniversaires de l'heureuse naissance et du glorieux avènement au trône de S. M. I. le Sultan, Empereur des Ottomans, Khalife de l'Islam et Souverain national de la Vallée du Nil.

Tel est le résumé sommaire des numéros contenus dans la présente collection qui renferme aussi le poème arabe sur le voyage présidentiel.

Le Cheikh Abou Naddara a fait cette année cinq cents vers français publiés ici et plus de deux mille rimes en arabe. Et cela, outre, les poésies qu'il adresse aux amis et aux Souverains et Chefs d'États dans ses lettres particulières.

Le 1er janvier 1905, notre journal entrera dans sa vingt-neuvième année d'existence. En deux ans, s'il plaît à Dieu, Abou Naddara aura donc rempli la promesse qu'il fit à ses compatriotes de faire vivre son journal trente ans. Il déposera donc la plume le 1er janvier 1907. Nos confrères égyptiens continueront la mission patriotique du Maître.

HADJ EL H'ASCEN.

ABOU NADDARA & SES COLLABORATEURS D'ORIENT & D'OCCIDENT

 Bibliotheca Alexandrina

0708581